

**T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI**

**2 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ’NİN (s.1-149)
TRANSKRİPSİYONU**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MERT ÇAKIR

**DANIŞMAN
DOÇ.DR. TURAN AÇIK**

AKSARAY 2021

**AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI**

**2 NUMARALI
KARAMAN AHKÂM
DEFTERİ'NİN (s.1-149)
TRANSKRİPSİYONU**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MERT ÇAKIR

DOÇ. DR. TURAN AÇIK

Aksaray 2021

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren(....) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı :Mert

Soyadı :ÇAKIR

Bölümü :Tarih

İmza :

Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı :2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin (s.1-149)
Transkripsiyonu

İngilizce Adı : Transcription of Karaman Ahkam Register No. 2 (p. 1-149)

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı:

İmza:

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
JÜRİ ONAY SAYFASI

Mert ÇAKIR tarafından hazırlanan “2 Numaralı Karaman Ahkam defterinin (s. 1-149) trans kripsionnu” başlıklı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Turan AÇIK

İmza

Yeniçağ Tarihi, Aksaray Üniversitesi

.....

Üye: Prof. Dr. Necmettin AYGÜN

Yeniçağ Tarihi, Aksaray Üniversitesi

.....

Üye: Dr. Öğretim Üyesi Miraç TOSUN

Yeniçağ Tarihi, KTÜ

.....

Tez Savunma Tarihi: 25/06/2021

Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun tarih ve
..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
Doç. Dr. Sevilay USLU DİVANOĞLU
İmza

TEŞEKKÜR

Karşıma çıkan her türlü problemde benden vaktini ve sabrını esirgemeyerek yol gösteren danışman hocam sayın Doç. Dr. Turan Açık'a, kıymetli eleştirileri ile katkı sağlayan sayın Prof. Dr. Necmettin Aygün ve Dr. Öğretim Üyesi Miraç Tosun'a, çalışma motivasyonumu kaybedince bana destek olan ve görüşlerinden faydalandığım nişanlım Çağla Tezci, değerli arkadaşlarım ve meslektaşlarım Metehan Bozkurt, Arda Yılmaz, Kadir Demirel ve Hamza Sosyal'a ve hiçbir koşulda desteğini esirgemeyen aileme müteşekkirim.

Ankara 2021

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
2 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ’NİN (s.1-149)
TRANSKRİPSİYONU

(Yüksek Lisans Tezi)

Mert ÇAKIR Aksaray 2021

ÖZET

Bu tezde, 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nin 1-149 sayfa aralıklarının transkripsiyonu yapılarak Orta Anadolu’da önemli bir vilayet olan Karaman Eyaleti’nin tarihine katkıda bulunmak amaçlanmıştır. Ahkâm Defterleri, Osmanlı İmparatorluğu’nun uzun yıllar idarî merkezi olan Divân-ı Hümayûn’da tutulmuşlardır. 1742 yılından itibaren vilayetlere göre tutulan Ahkâm Defterleri, öncelikle devlet-toplum ilişkileri ve bu bağlamda yönetici-yönetilen ve halkın ve idarecilerin kendi aralarındaki gibi çeşitlendirilebilecek konuları yansıtmaları bakımından önem arz ederler.

Tez, giriş ve üç bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde Osmanlı İmparatorluğu’nda şikâyet mekanizmasının temelleri olan adalet kavramından bahsedilerek, adaletin sağlayıcısı konumundaki hükümdarın ve onun yönettiği devletin şikâyet mekanizmasının işleyişindeki rolüne değinilmiştir. I. Bölümde, Osmanlı İmparatorluğu’nda Divân-ı Hümayûn’un rolü, görevleri, işleyişi, üyeleri hakkında bilgi verildikten sonra burada tutulan Mühimme, Şikâyet ve Ahkâm Defterlerinin tarihi gelişim süreci hakkında teorik bilgilere yer verilmiştir. Daha sonra Ahkâm Defterleri, şekil ve muhteva bakımından incelenmeye çalışılarak, Karaman Ahkâm Defteri’ne kısaca değinilerek 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nin tanıtımının yapılması amaçlanmıştır. II. Bölümde, Osmanlı taşra idaresi ve bu yapılanmanın 18. yüzyıldaki durumu anlatıldıktan sonra defterde geçen yer isimleri listelenmiştir. III. Bölümde ise, 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nin 1-149 sayfa aralığının transkripsiyonu yapılmıştır.

1744-1746 yılları gibi henüz vilayetlere göre Ahkâm Defteri tutma usulünün yeni yeni uygulanmaya başlandığı bir tarihte Karaman Ahkâm Defterlerinden 2 numaralı defterin ilk yarısı transkribe edilerek 18. yüzyılın ortalarında, Anadolu’nun merkezinde bulunan Karaman Eyaleti ve burada yaşayan reâyânın ve devlet görevlilerin nasıl bir ilişki içerisinde

olduğu, bu eyaletin sakinlerinin yaşantıları hakkındaki ipuşlarına Ahkâm Defterleri'nden ulaşılabildiği görülmüştür.

Bilim Kodu: 117514

Anahtar Kelimeler: Osmanlı İmparatorluğu, Karaman Eyaleti, 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri, 18. Yüzyıl.

Sayfa Adedi: 462

Danışman: Doç. Dr. Turan Açıık

AKSARAY UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
İNGİLİZCE TEZ BAŞLIĞI

(M.A. Thesis)

Mert ÇAKIR Aksaray 2021

ABSTRACT

In this thesis, it is aimed to contribute to the history of Karaman province, an important province in Central Anatolia, by transcribing the December 1-149 pages of Karaman Ahkam Register No. 2. Ahkam Registers were kept in Divan-ı Humayun, which was the administrative center of the Ottoman Empire for many years. Ahkam Registers, kept in accordance with the provinces since 1742, are primarily important in terms of reflecting issues that can be further diversified, such as state-society relations and manager-managed relations in this context, as well as relations between the people and administrators themselves.

The thesis consists of an introduction and three parts. In the introduction, the concept of justice, which is the basis of the complaint mechanism in the Ottoman Empire, is mentioned and the role of the ruler, who is the provider of justice, and the state he governs in the functioning of the complaint mechanism. In the first chapter, theoretical information about the historical development process of Mühimme, Complaints and Ahkam Registers kept here after being given information about the role, duties, functioning and members of the Divan-ı Humayun in the Ottoman Empire is given. Later, by trying to examine the Ahkam Registers in terms of form and content, Karaman Ahkam Register and finally Karaman Ahkam Register No. 2 were tried to be introduced. II. In the chapter, the Ottoman provincial administration and this structure 18. after describing its status in the century, the place names mentioned in the notebook are listed. In the third part, the 1-149 page range of Karaman Ahkam Register No. 2 was transcribed.

According to the provinces such as 1744-1746, the first half of the book number 2 from the Karaman Ahkam Register, which was written at a time when the method of keeping the

Ahkam Register was just beginning to be applied, was transcribed, thus, in the middle of the 18th century, it was seen that the Karaman State in the middle of Anatolia, the people living there and the relationship between the state officials and the clues about the lives of the residents of this state can be reached from the Ahkam Registers.

Science Code: 117514

Keywords: Ottoman Empire, Karaman Province, Karaman Ahkâm Register No. 2, 18th Century.

Number of Pages: 462

Advisor: Assoc. Dr. Turan Açık

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI	iii
ÖZET	ii
ABSTRACT.....	iv
TABLolar LİSTESİ.....	x
ŞEKİLLER LİSTESİ	xi
ÖNSÖZ.....	xii
GİRİŞ	1
I.BÖLÜM.....	4
OSMANLI MERKEZ TEŞKİLATININ KALBİ: DİVÂN-I HÜMÂYÛN.....	4
A. MÜHİMME DEFTERLERİ	7
B. YENİ BİR SAYFA: ŞİKÂYET DEFTERLERİ	8
C. OSMANLI BÜROKRASİSİ VE AHKÂM DEFTERLERİ	9
C.1. Ahkâm Defterlerinin Şekil Bakımından Hususiyetleri.....	10
C.2. Ahkâm Defterleri'nin Ehemmiyeti.....	11
C.3. Karaman Ahkâm Defterleri.....	13
C.3.1. 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri	13
C.3.1.1. 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin Ehemmiyeti.....	21
II. BÖLÜM	23
1.1. OSMANLI TAŞRA İDARESİ	23
1.2. KARAMAN EYÂLETİ'NİN İDARÎ BİRİMLERİ.....	30
1.2.1. KONYA SANCAĞI.....	33
1.2.2. AKSARAY SANCAĞI.....	36
1.2.3. AKŞEHİR SANCAĞI	37
1.2.4. BEYŞEHİR SANCAĞI	38
1.2.5. İÇİL SANCAĞI	38
1.2.6. KAYSERİYYE SANCAĞI	38
1.2.7. KIRŞEHİR SANCAĞI.....	40
1.2.8. NİĞDE SANCAĞI.....	41
1.2.9. CEMAATLER	43

III. BÖLÜM.....	44
II NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU	44
SONUÇ.....	429
KAYNAKÇA	432
ÖZGEÇMİŞ.....	436
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ TEZ DEĞERLENDİRME FORMU	437

KISALTMALAR LİSTESİ

A. *DVNS.AHK.KR.d.* : Karaman Ahkâm Defterleri fon kodu

Age : Adı geçen eser.

Agm : Adı geçen makale.

Aş. : Aşiret

BOA : Başbakanlık Osmanlı Arşivi

Bkz./bkz. : Bakınız

C. : Cilt

Ca. : Cami

Cm. : Cemaat

Çev. : Çeviren

Db. : Derbend

Ed. : Editör

K. : Karye

KL.. :Kale

Ksb. : Kasaba

Kz. : Kaza

Md. : Medrese

Mh. : Mahalle

Ms. : Mescid

N. : Nahiye

Nr. : Numara

s. : Sayfa

S. : Sayı

Sn. : Sancak

TDV: Türkiye Diyanet Vakfı

Tk.: Tekke

Vb. : Ve benzeri

Vk. : Vakıf

Zv. : Zaviye

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo: 1 Ahkâm Defterlerinin Bölgelere Göre Dağılımı.....	10

ŞEKİLLER LİSTESİ

Grafik 1: 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ndeki (s.1-149) Hükümlerin Konu Bakımından Tasnifi.....	17
Grafik 2: 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ndeki (s. 1-149) Şikâyetlerin Başvuru Yöntemleri.....	18
Grafik 3: 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s.1-149) Hükümlerdeki Şikâyetlerin Çözümüne Kavuşturulma Metodu.....	20
Grafik 4: 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-149) Mahallinde Çözülmesi İstenen Hükümlerin Oranı.....	20
Grafik 5: 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-149) Merkezden Çözülmesi İstenen Hükümlerin Oranı.....	21

ÖNSÖZ

Osmanlı İmparatorluğu’nda merkez ve taşra irtibatını sağlayan en önemli unsurlardan biri şikâyet mekanizmasıdır. 18. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu bu irtibatı Ahkâm Defterleri üzerinden tesis ediyordu. Bir ayırım gözetmeksizin herkes, doğrudan doğruya merkeze (Divân-ı Hümayûn’a) ya da yerel mahkemelere (Kadı mahkemesi) başvurabilmekteydi.

Divân-ı Hümayûn’a yapılan bu başvurular ferdî ya da toplu hâlde olmak üzere bizzat, bir temsilci göndermek suretiyle veya kadı ya da naibin gönderdiği mektup aracılığıyla olabiliyordu. Bu başvurulardaki şikâyetlerin tutulduğu defterler, 17. yüzyılın ortalarına kadar “Mühimme Defterleri” adını taşıyordu. Bu defter serisi şikâyetlerin yanı sıra çeşitli idarî, malî, siyasi hükümlerin kaydedildiği defterlerdi. Şikâyetlere has defter tutma usulü, 1649 yılında “Şikâyet Defterleri” ile başlamıştır. Bu defter serisi imparatorluğun bütün bölgelerinden gelen şikâyetleri ihtiva ediyordu. 1742 yılında ise merkezî otoritenin zayıflamasının bir sonucu olarak şikâyetlerin artmasıyla; “Ahkâm Defterleri” adıyla vilayetlere göre şikâyet defteri tutma usulü hayata geçmiştir.

Ahkâm Defterleri, bir bölge ya da coğrafya özelinde, beşerî, hukukî bir değerlendirme olanağı tanır. Bu çalışmada; 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nin 1-149 sayfa aralığındaki hükümler günümüz alfabesine uyarlanmaya çalışılmıştır.

Hükümlerin transkripsiyonu sırasında, boş bırakılan yerler “(boşluk)” ifadesiyle gösterilmiştir. Okunamayan yerler için parantez içinde üç nokta “(...)”, çeviriden emin olunamayan sözcükler için parantez içinde soru işareti “(?)” ibareleri kullanılmıştır. Ayrıca katipler tarafından unutulduğu düşünülen kalıp ifadeler, ek ya da harfler anlam bütünlüğünü sağlamak adına köşeli parantez içerisinde “Medîne-i Akşehir[’de] sâkin” örneğinde olduğu gibi tamamlanmaya gayret edilmiştir.

Mert Çakır – Haziran 2021 Ankara

GİRİŞ

Eski Hint-İran nasihatnâme ve siyâsetnâmelerinde devlet, hükümdarın kuvvet ve kudretinden, otoritesinden başka bir şey değildir. Siyaset ise, hükümdarın bu otoritesini koruma ve kuvvetlendirme ve bunun araçları olan askeri ve parayı halkın hoşnutsuzluğuna sebep olmadan sağlama yoludur. Halkın huzursuzluğu ve hoşnutsuzluğu otoriteyi tehlikeye düşüren, fakirliğe yol açan bir durumdur.¹

Bütün monarşilerde olduğu gibi Osmanlı imparatorluğunda yönetici (padişah) ile yönetilen (reaya) arasındaki ilişkiler temel bir mutabakata dayanıyordu. Bu mutabakatın bir tarafı padişahın meşruiyetinin kaynağı, diğer tarafı ise reayanın yaşam kalitesinin yükseltilmesi arzusudur.²

Osmanlı İmparatorluğu, bütün örgütlenmesini ve kurumunu İslam Hukukuna dayandırmıştır. Bir yanda Ortadoğu kültür çevresi, diğer yandan kökleri İslamiyetten çok öncesine uzanan Eski Türk Geleneği, Osmanlı düzenini besleyen diğer kaynaklardır. Osmanlılar, egemenlik tesis ettiği bölgelerin İslamiyetle çelişmeyen geleneklerini benimsemeyi bilmiştir. Bu bağlamda Osmanlı örgütlenmesi, bir sentezden meydana geliyordu denebilir.³

Halil İnalcık'ın ifade ettiği üzere, Ortadoğu devlet ve hükümet sisteminin temeli adalet kavramına dayanır; bu kavram Allah'tan başka hiç kimseye sorumluluğu bulunmayan padişaha doğrudan ulaşabilme, şikâyetlerini arz edebilme imkânının karşılığıdır. Hükümdar, halkın şikâyetleriyle ne denli ilgilenirse o denli adil sayılırdı; bu düşünce ekseninde Osmanlı uygulamasında herkes ferdî olarak veya toplu bir şekilde ona (padişaha) şikâyetlerini götürebilmeliydi.⁴ Bu şekilde yönetici (padişah) kendisine itaat edenin (reaya) başta yaşam hakkı olmak üzere, bu dünya üzerindeki hakkını koruyarak, mutlak itaatini sağlaması söz

¹ Halil İnalcık, "Kutadgu Bilig'de Türk ve İran Siyaset Nazariye ve Gelenekleri", **Osmanlı'da Devlet, Hukuk, Adâlet**, Eren Yayıncılık, İstanbul 2005, s. 14.

² Hülya Taş, Osmanlı'da "Şikâyet Hakkı"nın Kullanımı Üzerine Düşünceler", **Memleket SiyasetYönetim**, C. 2, 2007/3, s.187.

³ Hülya Taş, **agm**, s.187.

⁴ Halil İnalcık, "Şikâyet Hakkı: 'Arz-ı Hâl ve 'Arz-ı Mahzarlar", **Osmanlı Araştırmaları Dergisi**, C.7-8, S.7-8, 1988, s. 33.

konusudur. Osmanlı İmparatorluğu'nun egemenliğinin tanımlarını oluşturan bu durum yönetici ile yönetilen arasındaki mutabakatın bir sonucudur. Nitekim “şikâyet hakkı” bu mutabakat içerisinde değerlendirilirse bir anlam kazanabilir.⁵

Kadim devlet-adalet ilişkisinin tanımı olan ve “dâire-i adl” ya da “adâlet dâiresi” olarak bilinen anlayışa göre; devleti denetlemek için büyük bir ordu gerekir, orduyu beslemek büyük bir servet ister, bu serveti temin edebilmek için halk müreffeh olmalıdır, halkın müreffeh olabilmesi için yasalar adil olmalıdır. Bunlardan biri olmazsa ya da ihmal edilirse devlet yıkılır.⁶ Bu anlayışa göre bir devleti yönetebilmenin en önemli sırrı adil olmaktan geçmektedir. Nitekim adaletten söz edilemiyorsa, müreffeh bir halktan dolayısıyla devleti denetleyip koruyabilmek için gerekli olan bir ordunun masraflarını karşılayabilecek bir servetten söz edilemez.

Hükümdar adil olmakla, yani halkın üzerinden zulmü kaldırarak, güçlünün güçsüzü ezmesine fırsat vermeyip can ve mal güvenliğini sağlamakla yükümlüdür. Aksi takdirde, iktidarının meşruiyeti tehlikeye düşebilir. Bu bakış açısıyla sultanlar, halkın şikâyetlerini doğrudan dinlemeyi görev bilmişlerdir. Padişahın Cuma selamlığında ya da av veya sefere gidip gelirken halkın dilekçelerini toplatmasının yanında; sıradan insanlar bulundukları yerleşim yerinin yetkilileri aracılığıyla da dilekçelerini Dîvân-ı Hümâyûn'a bildirme hakkına sahiptiler.⁷

Osmanlılar, Divân-ı Hümâyûn'u kendinden önceki devletlerden, divanlarının yetkileriyle mezalim mahkemelerinin şikâyet dinleme yetkisini birleştirerek tevarüs etmişlerdir. Ayrıca bu şikâyet dinleme yetkisi/kabulü sadece Divân-ı Hümâyûn ile sınırlandırılmamıştır. Sadrazama bağlı olarak faaliyetlerini yürüten İkinci, Çarşamba ve Cuma divanlarında da şikâyetler dinlenmiştir. Bunlara ilave olarak kazasker divanında, eyalet ve sancak divanlarında ve kadı mahkemelerinde şikâyetler kabul edilmiştir. Osmanlılar bu şekilde imparatorluğun dört bir yanında erişilebilirliği sağlayarak reayanın padişah adına şikâyet kabul eden mercilere ulaşmasını kolaylaştırmıştır.⁸

⁵ Hülya Taş, **agm**, s.187-188.

⁶ Halil İnalcık, **Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600)**, çev. Ruşen Sezer, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2003, s. 71-75.

⁷ Halil İnalcık, **agm**, s. 33.

⁸ Murat Tuğluca, **Osmanlı'da Devlet – Toplum İlişkilerinin Açık Alanı: Şikâyet Mekanizması ve İşleyiş Biçimi (1683-1699)**, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2010, s.26.

Şikâyetler hangi mercie yapılırsa yapılsın devletin en üst kademesinde ve reayanın sorumlusu durumunda bulunan padişaha yapmış sayılırdı. Padişah yetkilerini doğrudan kullanmak yerine sistem içerisinde oluşturulmuş bürokratik yapılara havale ederek kullanabilirdi.⁹ Bu yapıların en büyüğü kuşkusuz Divân-ı Hümâyûn idi. Kuruluş yıllarında padişahın doğrudan başkanlık ettiği bu kurum devletin bürokrasi ve siyasetindeki gelişmelere paralel olarak bir takım değişimler geçirmiştir. II. Mehmed (1453-1481) ile başlayan padişahın Divân-ı Hümâyûn'dan uzaklaşma eğilimi I. Süleyman (1520-1566) döneminde son seviyesine ulaşmıştır. Bu dönemde padişah divanın üyesi yani başkanı olmaktan ayrılarak yerini vezir-i azama bırakmıştır. Bu durum padişahın divan üzerindeki denetimini kısıtlarken şikâyet dinleme ve çözme hususiyetinin tamamen Divân-ı Hümâyûn'a kalmasını sağlamıştır. Ancak üye olmasa da bu kurum gücünü padişahı almaktadır.¹⁰

Padişahın mutlak vekili olarak sadrazam, devletin egemenlik hakkını, kadıaskerler yargı gücünü, defterdarlar yürütme gücünün en önemli bölümlerinden iktisadi – mali yetkilerini ve nişancı ise örfi hukuku temsil etmektedir. Kubbealtı vezirleri ile Rumeli beylerbeyi, yeniçeri ağası ve kaptan paşayı da yürütme gücünün diğer temsilcileri olarak kabul edebiliriz. Divân-ı Hümâyûn, bütün yetkileri bünyesinde barındırarak devletin genel iç ve dış siyasetini yürütmekte söz sahibi durumdadır.¹¹

Tezin konusunu teşkil eden Ahkâm Defterleri'nin tutulduğu kurum olan Divân-ı Hümâyûn'un tarihi gelişimi, görev ve sorumlulukları ve bu kurumda tutulan defterler aşağıda kısaca açıklanmaya çalışılacaktır.

⁹ Murat Tuğluca, **Osmanlı Devlet – Toplum İlişkisinde Şikâyet Mekanizması ve İşleyiş Biçimi**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2020, s. 30-33.

¹⁰ Ahmet Mumcu, **Divan-ı Hümayun**, Phoenix Yayınları, Ankara 2020, s. 7-21.

¹¹ Ahmet Mumcu, **age**, s.54.

I.BÖLÜM

OSMANLI MERKEZ TEŞKİLATININ KALBI: DÎVÂN-I HÜMÂYÜN

Bütün Ortadoğu devletlerinde en önemli yönetim merci olarak kabul edilen yapı, dîvân örgütlenmesiydi. Hükümdarın başkanlık ettiği dîvân, halkın kendi siyasi etkinliğini temsil edenlere yönelik şikâyetlerini dinlemek ve haksızlıkları düzeltmek amacıyla kendi huzurunda ve belli zamanlarda olmak üzere toplanırdı.¹² İslam Tarihi'nde Hz. Ömer'in halifeliğinden beri varlığı bilinen ve bütün İslam ve Türk devletlerinde çeşitli kararların alınması için oluşturulmuş dîvân sisteminin kuruluşundan itibaren Osmanlılar'da da mevcudiyeti bilinmektedir. Osmanlılar'da dîvânın ilk ne zaman kurulduğu ve kuruluş dönemindeki üyeleri ile çalışma metodu hakkında kesin bilgiler vermek mümkün değildir.¹³ Dîvân teşkilatının mevcudiyetine dair göndermeler, Orhan Bey zamanına kadar uzanır. Fatih devrine kadar, hükümdarlar dîvâna bizzat riyaset ederlerdi.¹⁴ Fatih Sultan Mehmed, bilhassa da Kanunî Sultan Süleyman ile birlikte hükümdarların, çoğu zaman, bizzat dîvânda bulunması yerine, kafesli bir odadan toplantıları takip etmesi âdeti başlamıştır.¹⁵

Fonksiyonunu tam manasıyla sağladığı 16 ve 17. yüzyıllarda bu kurumun aslî üyeleri; vezîriâzam, sayıları genellikle üç ile yedi arasında değişen vezirler, Rumeli ve Anadolu kazaskerleri, nişancı ve Rumeli ile Anadolu defterdârlarından oluşmaktaydı. Ayrıca, İstanbul'da bulunduğu sırada Rumeli Beylerbeyi de dîvân üyeleri arasında yer alırdı. Vezirlik rütbesine yükseldikten sonra, yeniçeri ağası ile kaptan-ı derya da aslî üyeler oldular. Üye olmamasına rağmen toplantıları yönlendiren önemli yardımcı ise, reisülküttâbtı. Yine bir takım alt düzey görevliler ve merkezde herhangi bir sebeple bulunan vezir ve mâzûl beylerbeyleri de toplantılara katılmak zorundaydılar.¹⁶ “Erkân-ı erba'a” (vezirler, kazaskerler, defterdârlar, nişancı) olarak nitelenen ve karar verme yetkisine sahip bu aslî üyelerin dışında; reisülküttâbın idaresi altında çalışan tezkireciler, kâtiplerden müteşekkil

¹² Halil İnalçık, *age*, s. 94-95.

¹³ Mehmet İpşirli, “Klasik Dönem Osmanlı Devlet Teşkilâtı”, ed. Ekmeleddin İhsanoğlu, **Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi**, C. 1, İslâm Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi, İstanbul 1994, s. 158.

¹⁴ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, **Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı**, TTK, Ankara 1988, s. 1.

¹⁵ Halil İnalçık, *age*, s. 95.

¹⁶ Ahmet Mumcu, “Dîvân-ı Hümâyün”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, C. 9, İstanbul 1994, s. 430.

dîvân bürokrasisini yürüten dîvân heyeti ile kapıcıbaşı, çavuşbaşı, muhızırbaşı, bostancıbaşı, asesbaşı, subaşı gibi dîvânın asayişini, kararların yerine getirilmesini sağlayan hizmet heyeti görev almaktaydı.¹⁷

“Padişah dîvânı” manasına gelen Dîvân-ı Hümâyûn, Osmanlı İmparatorluğu’ndaki karar organlarından en önemlisi, bizzat padişah tarafından ya da onun adına toplanan ve hiçbir İslam devletinde dengi bulunmayan bir müessese idi.¹⁸ Dîvân-ı Hümâyûn’da siyasi, idari, askerî, örfî, şer‘î, adlî ve malî işler, şikâyet ve davalar görüşülüp karara bağlanırdı.¹⁹ İktidarı korumak, iç güvenliği temin etmek ve yabancı düşmanlara karşı ülke çıkarlarını savunmak; politik sorunlar, sadrazam ve vezirlerin sorumluluğu altındaydı. İslam “Kamu Hukuku”nda hilafetin tanımlanmasında bu görevler, devletin veya halifenin temel görevleri olarak saptanmıştır. Kazaskerler adlî; defterdârlar malî yetkiyi temsil ederlerdi. Bunların yanı sıra, yazışmaların içeriğinin kanunlara uygunluğunu kontrol etmek ve belgelere padişah adına tuğra çekmek, örfî kanunnâmeleri hazırlamak gibi görevler nişancının (tevki’î) sorumluluğundadır.²⁰

Osmanlı idaresinde adalet anlayışı bir takım teşekküllere vücut vermiştir ki; Dîvân-ı Hümâyûn Şikâyet Kalemi bu teşekkülün en başta gelenidir. Adaletin ve devlet mekanizmalarının en iyi şekilde işleminde halkın şikâyetlerinin rolü büyük olup, şikâyetin asıl görevi otokontrolün sağlanması idi. Merkezden verilen bir emrin görevlilerce en iyi şekilde uygulanıp uygulanmadığı, yapılan şikâyetler dikkate alınarak değerlendiriliyordu.²¹ Padişah, kendi otoritesini temsil edenlerin ve bu yetkiyi kötüye kullananların suiistimalleri ile şahıslar arasındaki haksızlıkları önlemek ve düzeltmek amacıyla şikâyet mekanizmasından faydalanmaktadır.²² Bu sayede, taşrada idarecilerin reâyâyâ ve diğer askerî yetkililere karşı haksız davranışlarının önüne geçilmesi hedeflenmiştir.

Şikâyet mekanizmasının en önemli işlevlerinden biri, her ne kadar şikâyetlere konu olan olaylar gerçekleşmeden önce engelleyemese de; çoğu zaman taraflardan mağdur olanın hakkını tazmin edebilmesini, suçlunun ise cezalandırmasını amaçlamaktaydı.²³ Nitekim

¹⁷ Mehmet İpşirli, **agm**, s. 161.

¹⁸ Ahmet Mumcu, **agm**, s. 430.

¹⁹ Yusuf Halaçoğlu, **XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı**, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1991, s. 9.

²⁰ Halil İnalçık, **age**, 99-100.

²¹ Hülya Taş, **agm**, s.20.

²² Halil İnalçık, **agm**, s. 40.

²³ Murat Tuğluca, “Balkan Tarihi Araştırmalarında Şikâyet-Ahkâm Defterleri: I Numaralı Rumeli Ahkâm Defteri Örneğinde (1742-1743)”, ed. Dr. Abidin Temizer, **Balkan Tarihi Araştırmalarına Metodolojik Yaklaşımlar**, Libra Kitapçılık ve Yayıncılık, İstanbul 2014, s. 231.

hükümlerde geçen “girü ashâbına redd ü teslîm” ya da “icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk” gibi ibarelerle zararın telafî edilmesi ve suçluların cezalandırılması istenmektedir.

Toplumdaki yeri ne olursa olsun, kadın-erkek; müslîm-gayrimüslîm; fakir-zengin ayrımı olmaksızın, herkes Dîvân-ı Hümâyûn’a doğrudan doğruya başvurabilirdi. Reâyâ önemli işler için İstanbul’a heyet hâlinde temsilcilerini gönderirdi. Dolayısıyla, adalet ve güvenliğin en emin olduğu yerler başkente en yakın yörelerdi. Uzak bölgelerde davacılar daha çok şikâyetlerini bildirmek için kadı mahkemelerine giderler, orada kadı şikâyetleri defterine kaydederek İstanbul’a resmî bir şikâyet mektubu gönderirdi. Dava ivediyse, İstanbul’a bir sözcü yollanırdı.²⁴ Halil İncılık, “Şikâyet Hakkı: ‘Arz-ı Hâl ve ‘Arz-ı Mahzarlar” adlı makalesinde, bizzat merkeze gelmeden kadı aracılığıyla yapılan başvurular için “arz-ı mahzar” tabirinin kullanıldığını, ayrıca kadı mektubu ya da arzıyla bildirilen şikâyetlerin kadının desteğini taşıdığını belirtmiştir. Aynı bölümde, askerî zümreden bir kişi veya grubun tekil veya toplu hâldeki şikâyetlerini ifade etmek için genellikle “arz”; reâyânın sundukları şikâyetlerin “arz-ı hâl” ve kadıların şikâyetleri için de “arz” ya da “mektûb” kavramlarının kullanıldığını yazmıştır.²⁵

Dîvân-ı Hümâyûn’daki işler, reisülküttâb ve ona bağlı durumda bulunan Beylikçi Kalemi’nde kaydedilirdi. Bu kalemin reisi Beylikçi Efendi idi.²⁶ Başlıca görevleri, büyük dîvânın kararlarının tutulması ve burada işlenen konuların evraklarının gerekli yerlere havale edilmesi ile dîvândan çıkan emir ve hüküm suretlerinin “Mühimme Defterlerine” kaydedilmesidir. Bu reisin yardımcısı kesedâr idi. Kesedâr, kalemde belgelerin yazılması ve işlemlerin takibinden sorumluydu. Kesedârın bir diğer görevi katiplere nezaret etmektir.²⁷ Beylikçi Efendi’nin emri altında önceleri üç; Bâbîâlî’nin teşekkülünden sonra padişah ile sadrazamın irtibatının sağlanmasıyla görevli Âmedî Kalemi’nin eklenmesiyle toplam dört daire çalışırdı. Bunlar: Beylik (dîvân), Tahvîl (kese ya da nişan), Rûûs ve Âmedî daireleri idi ve başlarında “kisedâr” denilen amirler bulunurdu. Bunların en kıdemlisi beylik amiriydi.²⁸

²⁴ Halil İncılık, **age**, s. 96.

²⁵ Halil İncılık, **agm**, s. 35-36.

²⁶ Yusuf Halaçoğlu, **age**, s. 20.

²⁷ Mehmet İpşirli, **agm**, s. 181-182.

²⁸ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, **age**, s. 39-40.

Beylikçi (Dîvân) Kalemi'nin tuttuğu defterler, Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi tasniflerinde “A” ve “KK” (Kamil Kepeci) fonlarıyla gösterilmiştir. Burada tutulan defterlerden bazıları Mühimme, Şikâyet ve Ahkâm Defterleridir.²⁹

18. yüzyıldan başlayarak Divân-ı Hümâyûn kalemleri Paşakapısı'na geçmiş, ayrıca reisülküttabın emri altında Mektubî-i Sadr-ı Ali ve Âmedî kalemleri adı altında iki yeni büro açılarak Divân-ı Hümâyûn kalemlerinin görev ve yetkilerini büyük ölçüde uhdelerine almışlardır. Bu durum padişahın Divân-ı Hümâyûn üzerindeki denetim görevinin zayıflamaya başlamasına neden olmuştur. Bab-ı Âsafî ismiyle müsemma vezir-i azam dairesi 18. yüzyılın ortalarında en gelişkin dönemini yaşayacaktır. Bu dönemde Divân-ı Hümâyûn'u canlandırma denemeleri yapılmasına rağmen çabalar yetersiz kalmıştır. II. Mahmud'un merkez örgütünü yeniden düzenlemesi ile hem Divân-ı Hümâyûn hem de Bab-ı Âsafî divanlarının sonu olmuştur. Padişah divanı bir süs aracı olarak hiçbir hukukî ve siyasi fonskiyonu olmadan devletin yıkılışına kadar varlığını sürdürmüştür.³⁰

A. MÜHİMME DEFTERLERİ

Hüküm kelimesi, sözlük anlamıyla da bağlantılı olarak, İslam “kamu hukuku”nda devlet idaresini ve siyasi otoriteyi; muhakeme usul hukukunda, mahkeme kararını ifade eder.³¹ Sadrazam ve kazasker buyruldularıyla yazılan fermanlar, Dîvân-ı Hümâyûn kalemlerinde hazırlanırdı. Dîvândan çıkan fermanlar, mahiyetlerine göre değişiklik gösterebilirdi. Herhangi bir şahsın müracaatı ya da şikâyet üzerine gönderilen fermanlarda emir ve ferman tabirleri ile birlikte hüküm tabirinin geçtiği de görülmektedir. Nitekim, “*hükm-i şerîf*” tabirinin geçtiği fermanlarda nakil kısmının başında “*arz olunmak bâbında hükm-i humâyûnum ricâsına arz etmeğin*”, “*kondurduğun bildirmeğin*”, “*emr-i şerîfim taleb etmeğin*”, “*... ahâlîsi ... emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden*”, “*... nâm kimesne Südde-i sa'âdet'ime arz-ı hâl edüp*” gibi ifadeler bulunmakta; “*buyurdum ki*” kısmından sonra “*hükm-i şerîfim*” veya “*hükm-i şerîf-i vâcibü'l (veya lâzımü'l)-ittibâ'ım vardukda*” ifadelerinden birine yer verilmektedir.³²

²⁹ Osmanlı Arşivi Rehberi, s. 5-22.

³⁰ Ahmet Mumcu, *age*, s.7-10; 51.

³¹ Muhammad Abu Al-Fath Bayanunî, “Hüküm”, TDV İslam Ansiklopedisi, C. 18, İstanbul 1998, s. 466-468.

³² Mübahat S. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, Kubbealtı Akademisi Kültür ve San'at Vakfı, İstanbul 1994, s. 119-120.

Dîvân-ı Hümâyûn'a gelen şikâyetler ve diğer hukukî, idari, örfî, malî, içtimaî meseleler ilk başlarda Mühimme Defterleri'ne kaydediliyordu. Osmanlı İmparatorluğu'nun en yüksek kazaî ve idari organı olan Dîvân-ı Hümayun'da alınan kararların kopyalarının kaydedildiği defterler olan Mühimme Defterleri, adından da anlaşılacağı üzere “ ... *ehemm-i umûrdan konular*” ifadesine bağlı olarak, her bakımdan önemli içerikleri ihtiva etmektedir.³³

Bu defter serileri, Osmanlı arşivindeki en önemli kaynaklardan biridir. Mühimme Defterleri, gerek sultanın gerek sadrazamın yönettiği dîvânlardan çıkan önemli emirler ile iç ve dış çeşitli meselelerin bir arada bulunduğu defterler olması hasebiyle tarihimiz açısından önemli bir yere sahiptir. Mühimme Defterleri, Osmanlı İmparatorluğu'nun merkez ve taşra teşkilatının idari yapısı ile çalışma usulü, devlet ve reâyâ arasındaki ilişkiler, imar, iskân, ekonomi, iç ve dış siyaset, isyanlar ve bastırılma metotları, askerî tarih; yabancı devletlerle olan ilişkiler, savaşlar gibi oldukça geniş konuları ihtiva ediyordu.³⁴

Mühimme Defterleri'nin ne zamandan beri tutuldukları tam olarak aydınlatılamamış; yapılan çalışmalarda defterlerin tutulma şekli, adı ve hangi bürolarda nasıl hazırlanmış oldukları ile gelişim süreçlerinin göz ardı edilerek genelleme yoluna gidildiği görülmektedir. 1544-1545 tarihli ilk Mühimme Defteri kabul edilen ve onu izleyen defterlerin adları, onların teşkili esnasında değil, 19. yüzyılda yapılan ciltleme işlemleri sırasında verilmiş olup; o döneme ait orijinal isimler değildir. Bu defterler, Osmanlı bürokrasisinde hiçbir zaman “mühimme” adıyla anılmamış; onlara *mîrî ahkâmı*, *sefer ahkâmı*, *mahfî ahkâm*, *ahkâm-ı beylik*, *cüz-i evvel-i ahkâm-ı mîrî*, *mîrî ahkâm cüzü*, *Hamza Bey zamanında vaki' olan mîrî ahkâmın ibtidâ kaydı*, *sefere müte'allik ahkâm-ı şerif* gibi isimler konulmuştur. Nitekim 1642-1643 tarihli 89 numaralı defterde *berây-ı tahrîr-i ahkâm-ı mîrî*, 1658-1660 tarihli 93 numaralı defterde ise *Ahkâm-ı beylik* ibaresi vardır. Bu ibareler ile *mühimme ahkâmı* tabirini, 1660 yılına kadar götürmek mümkün olmaktadır.³⁵

B. YENİ BİR SAYFA: ŞİKÂYET DEFTERLERİ

1649 yılına kadar Mühimme Defterleri'nde toplanan ferman ve hükümler, bu tarihten itibaren idari ve adlî konuları içeren farklı defter serilerinde kaydedilmeye başlanmıştır.³⁶

³³ Feridun Emecen, Osmanlı Dîvânının Ana Defter Serileri: Ahkâm-ı Mîrî, Ahkâm-ı Kuyûd-ı Mühimme ve Ahkâm-ı Şikâyet, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, C. 3, S. 5, 2005, s. 110-111

³⁴ Mübahat S. Kütükoğlu, “Mühimme Defteri”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C. 31, İstanbul 2006, s. 520-521.

³⁵ Feridun Emecen, *agm*, s. 111-117.

³⁶ *Osmanlı Arşivi Rehberi*, s. 21.

Mühimme Defterleri'ne ise sadece devlete ait meseleler kaydedilmiştir. Arazi, sınır, su, mera, yaylak ve kışlak ihtilafları, alacak verecek gibi her türlü şahsî davalar; mülkî ve askerî amir ve memurlardan gelen şikâyetler bu tarihten itibaren *Şikâyet Defterleri* adı verilen ayrı defterlere kaydedilmeye başlanmıştır.³⁷ Şikâyetlerin kaydedilmesinde izlenen metot bakımından Mühimme ve Şikâyet Defterleri arasında belirgin bir fark yoktur. Her iki defter de Beylikçi kalemi tarafından kaydedildiği için defterlerin dış formları, türü ve kaydedilen hükümlerin tanzim şekli birbirine benzemektedir. Dolayısıyla, bu defterleri birbirinden tür olarak ayırmak için içeriğe bakmak gerekmektedir. Ancak, muhteva analizi yapmak her zaman belirleyici bir unsur olmayabiliyordu.³⁸ Nitekim defterlerin içeriklerinin oturması ve ihtisaslaşmanın sağlanması zaman almıştır. Bu yüzden, defterler isim ve ebat olarak birbirine benzeyebiliyordu. Şikâyet Defterleri kaydedilirken, bölgelerarası bir ayırım olmaksızın, bütün eyaletlere ait şikâyet cevapları aynı defterde toplanmaya devam ediliyordu.

Şikâyet Defterleri'nde bulunan ve çeşitli sebeplerle taşraya gönderilen kayıtlar bir çok farklı konuyu ihtiva etmektedir. Örneğin; suçluların yakalanması, eşkıyaların getirilmesi vb. gibi güvenlik olayları, mübaşir vb. görevlilerin tayini, ayrıca tahrir emrini gösteren hükümler zikredilebilir. Bunların dışında ikili anlaşmazlıklar, ehl-i örfün yolsuzlukları, devlet görevlilerinin şikâyet edilmesi üzerine gönderilen emirler yine taşraya gönderilen belgeler arasındadır. Bu defterler iki seri halinde tutulmuştur. Birinci seri Divân sicillâtına kayıtlı, ikinci seri ise Bâb-ı Âsafi'ye kayıtlıdır. Bu defterler 19. yüzyılın ortalarına kadar tutulmaya devam edilmiştir.³⁹

C. OSMANLI BÜROKRASİSİ VE AHKÂM DEFTERLERİ

18. yüzyılda, merkezî otoritenin daha da zayıflaması üzerine, şikâyetlerin artmasına bağlı olarak, Şikâyet Defterleri'ne kaydedilecek meseleler ile ilgili yeni bir düzenlemeye gidilmiştir. 1742 yılında, Reisülküttâb Ragıp Efendi tarafından, Dîvân-ı Hümayun'daki iş yükünü azaltıp halkın şikâyetlerine cevap vererek devlet otoritesini yeniden tesis etmek üzere mahalli sistemin getirilmesi uygun görülmüştür. Bu tarihten itibaren, eyaletlere ait şikâyetler birbirinden ayrılmış ve her bölge için *Ahkâm Defterleri* adı verilen müstakil

³⁷ Necati Aktaş, "Atik Şikâyet Defterleri, TDV İslam Ansiklopedisi, C. 4, İstanbul 1991, s. 68.

³⁸ Feridun Emecen, *agm*, s. 126-127.

³⁹ Saliha Okur Gümrükçüoğlu, *Şikâyet Defterleri Işığında Osmanlı Hukuku ve Uygulaması*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2010, s.97.

defterler tutulmaya başlanmıştır.⁴⁰ Şikâyet Defterleri'nin eyaletlere bölünmesi, bir konuda daha önce verilen kararların kolaylıkla bulunmasını sağlıyordu. Bölgelere göre tasnif, merkeze ulaşan şikâyetlere getirilen çözümlerin süratle söz konusu bölgeye ulaşmasını sağlıyor ve bürokratik işlemlerden doğan gecikme süresi azalıyordu. Daha genel konuların Âtik Şikâyet Defterlerine⁴¹ kaydının devam ettiği görülmektedir. Her iki defter serisi de merkez-taşra irtibatını ortaya koyan, hukukî ve içtimâî tarih açısından önemli kaynaklardır.⁴² Temelde, Âtik Şikâyet Defterleri ile Ahkâm Defterleri'nin mantığı aynıdır; aralarındaki fark, Ahkâm Defterleri'nin özel bir bölgeyi kapsamasıdır. Âtik Şikâyet Defterleri'nde, imparatorluğun bütün bölgelerinden şikâyetlerin bir arada bulunması herhangi bir şikâyetin bağlam noktasında takibini güçleştiriyor olmalıdır.

Mora hariç, 1742 yılından itibaren tutulmaya başlanan Ahkâm Defterleri'nin eyaletlere göre dağılımı şöyledir;⁴³

SIRA	BÖLGE	BAŞLANGIÇ TARİHİ	BİTİŞ TARİHİ	DEFTER ADEDİ
1	Adana	1742	1878	9
2	Anadolu	1742	1889	185
3	Bosna	1742	1867	9
4	Cezayir ve Rakka	1746	1891	25
5	Diyarbakir	1742	1875	9
6	Erzurum	1742	1879	19
7	Halep	1742	1850	9
8	İstanbul	1742	1910	26
9	Karaman	1742	1878	39
10	Maraş	1742	1867	6
11	Mora	1716	1840	21
12	Özi ve Silistre	1742	1877	49
13	Rumeli	1742	1908	85
14	Sivas	1742	1908	36
15	Şam-ı Şerif	1742	1908	9
16	Trabzon	1742	1911	8

Tablo 1 : Ahkâm Defterleri'nin Bölgelere Göre Dağılımı

C.1. Ahkâm Defterlerinin Şekil Bakımından Hususiyetleri

⁴⁰ Osmanlı Arşivi Rehberi, s. 21.

⁴¹ 1742 yılından itibaren, eyalet usulü tutulmaya başlanan şikâyet defterlerine Ahkâm-ı Şikâyet Defterleri ya da kısaca Ahkâm Defterleri denildiği halde; 1649 yılında tutulmaya başlanan ve arşivde 208 adet örneği bulunan defter türünü tabir etmek için eski anlamına gelen “âtik” denmesinin sebebi, hala tutulmaya devam ediliyor olmasıdır diyebiliriz.

⁴² Feridun Emecen, *agm*, s. 125.

⁴³ Osmanlı Arşivi Rehberi, s. 22-46.

Ahkâm Defterleri'nin hemen her birinde kapak kısmında hangi bölgeye ait olduğu ve kaçınıcı defter olduğu yazılıyordu. Giriş sayfasında defterin hangi sadrazam ve reisülküttâb zamanında tutulmaya başlandığı yer alıyordu. Defterlerin tarihlendirilmesi onlu sisteme (evâil, evâsıt, evâhir) göre yapılıyordu.

Defterin türünün, “... *hazâ defter-i kuyûd-ı ahkâm-ı şikâyet/ahkâm-şikâyet ...*”; “... *hazâ defter-i şikâyet ...*”; “... *hazâ defter-i kuyûd-ı ahkâmü's-şikâyat ...*” gibi farklı şekillerde ifade edildiği görülmektedir.⁴⁴

Şikâyet Defteri adının hâlâ kullanılmaya devam edilmesi, Ahkâm Defteri ile Şikâyet Defteri arasında kesin bir ayırım yapılmadığını göstermektedir. Bu durum Ahkâm Defteri'nin olmadığı bölgelerde, şikâyetlerin Şikâyet Defteri'ne kaydedilmeye devam edildiği şeklinde izah edilmesine rağmen; bu tespitin her bölgede geçerli olmadığı söylenebilir. Nitekim, Ahkâm Defterleri türünde kayıtların yazılmaya başlandığı bölgelerde daha sonraki bir defterin “Şikâyet Defteri” adıyla kaydedilmeye devam edildiği görülüyor. Dolayısıyla Ahkâm Defterleri, *Ahkâm-Şikâyet Defterleri* olarak isimlendirilebilir.⁴⁵

Ahkâm Defterleri, Şikâyet Defterleri'nin devamı niteliğinde tutulan defterler olmalarına rağmen bu iki defter arasında şekil itibarıyla farklılıklar söz konusudur. Ahkâm Defteri, daha dar ve uzundur. Bu iki defterin benzerlikleri arasında ise, kayıtların tutulmasında benzer bir yöntem kullanıldığı zikredilebilir. Her iki defterde de “*der zaman-ı ...*” ibaresi ile başlayıp, kaydın hangi vezîriâzam ya da reisülküttâb zamanında ve hangi tarihten itibaren tutulmaya başlandığını gösteren başlık niteliğindeki bir ifadenin ardından hükümler yazılmaya başlanıyordu. Bu görevlilerden birinin görev süresi dolduğunda ya da azledildiklerinde, bu durum belirtilerek, yeni atanan kişinin ismi yazıldıktan sonra yeni hükümler yazılmaya devam ediliyordu.⁴⁶

C.2. Ahkâm Defterleri'nin Ehemmiyeti

Ahkâm Defterleri, merkez-taşra irtibatını ortaya koymaları açısından önem taşırlar.⁴⁷ Defterlere kaydedilen şikâyetlerin tarihi, bölgeden bölgeye değişiklik göstermektedir; bu durumun temel sebebi iş yoğunluğudur. Çok fazla şikâyet olan bölgelere ait defterler kısa

⁴⁴ Ramazan Günay, “Osmanlı Arşiv Kaynakları İçerisinde Ahkâm Defterleri: Gelişim Seyri, Muhtevası, Önemi”, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S. 17, 2013, s. 16.

⁴⁵ Feridun Emecen, *agm*, s. 125.

⁴⁶ Ramazan Günay, *agm*, s. 18-19.

⁴⁷ Feridun Emecen, *agm*, s. 125.

tarih aralıklarında yenilenirken, şikâyetlerin çok olmadığı bölgelerde birkaç senelik hükümler bir defter içinde toplanıyordu.⁴⁸ Ahkâm Defterleri, genellikle yıllık ya da bir kaç yıllık şekilde tutulmaları hasebiyle ilgili yılların analizini halkı etkileyen olaylar, vakıf ve vergi meseleleri, eşkıyalık faaliyetleri gibi meselelerin bölgesel ya da bölgelerarası karşılaştırmalarının yapılmasına olanak sağlar. Halkın, halk ve idareciler ile ilişkileri konusunda belgeler içeren Ahkâm Defterleri, araştırmacılara bu ilişkiler bağlamında defterlerdeki şikâyetler üzerinden bir fikir yürütme imkânı tanır.

Ahkâm Defterleri, sosyal tarih, iktisat ve hukuk tarihi gibi, insan ve insan ile ilgili olan bilimlerin araştırmacıları için önemli kaynaklardandır. Ahkâm Defterleri'nin, günümüze ulaşamayan mimarî yapılar ve vakıflarla ilgili ipuçları sayesinde bu eserlerin yer tespiti yapılabilir ve bu eserler hakkında çeşitli bilgilere ulaşılabilir.

Davaların yerel mahkemelerde kaydedildiği Şer'îyye Sicilleri'nin aksine Ahkâm Defterleri, yukarıda bahsedildiği üzere merkezde tutulur; dolayısıyla hükümetin, imparatorluğun çeşitli bölgelerinde meskûn tebaasının ve herhangi bir vazife ile görevlendirdiği memurunun kısmen takibini yapabilir. Bu durum, şüphesiz, devlet-reâyâ ilişkisini kuvvetlendirmektedir. Devletin en önemli gelir kaynağı olan vergilerin sağlayıcısı durumundaki reâyânın şikâyetleri doğrultusunda; gereğinden fazla vergi talebiyle onlara zulmeden idarecilerin ya da onların mallarını yağmalayan, canlarına kasteden eşkıyanın faaliyetlerini, bu şikâyet mekanizması sayesinde haber alan merkez, gerekli tedbirleri alabilirdi.

Ahkâm Defterleri'nde geçen kayıtlardan hareketle; mezra, köy, mahalle, kasaba, nahiye, kaza, sancak isimleri ve benzerleri gibi çeşitli yerleşim yerleri ile vakıf, medrese isimleri ve şahıs isimleri tespit edilebilir.

Son olarak, yapılacak yüzeysel bir araştırma neticesinde çeşitli yüksek lisans ve doktora tezlerinde Ahkâm Defterleri'nden geniş bir yelpazede faydalanıldığı görülecektir. Nitekim bu çalışmaların yöntemine baktığımızda; bir defterin tamamı ya da belirli bir parçasının transkripsiyonu, bir defterin içerisinde araştırmacı tarafından seçilen bir bölgeye gönderilen hükümlerin transkripsiyonu ya da bu hükümler üzerinden istatistiksel olarak yapılan yorumlar; belirli bir dönem seçilerek taranan Ahkâm Defterleri'nden hareketle bir bölgenin

⁴⁸ Ramazan Günay, "Diyarbakir Ahkâm Defterleri ve Muhtevaları", **Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi**, C.12, S.45, Bahar 2013. s.293.

iktisadî, içtimaî, hukukî konularda yorumlanması gibi çeşitlendirilebilecek konularda araştırmacılara kaynaklık etmiştir.⁴⁹

C.3. Karaman Ahkâm Defterleri

“A.{DVNS.AHK.KR.d” fon koduyla tasnif edilmiş Karaman Ahkâm Defterleri, 1155-1295/1742-1878 tarihleri arasında tutulmuş 39 adet defterden oluşmaktadır. Defterlerin yıllara oranını hesapladığımızda ortalama her üç buçuk yılda bir, bir defter tutulduğunu anlıyoruz. Bu defterlerin sayfa ortalamaları baz alındığında yaklaşık 272,5 sayfa sonucunu elde ediyoruz. Diğer eyaletlerin defterlerine göz attığımızda ortalama düzeyde sayılabilecek bir sayfa sayısına sahip olan Karaman Ahkâm Defterleri, defter sayısı bakımından ise sırasıyla; Anadolu, Rumeli ve Özi-Silistre defterlerinden sonra gelmektedir. Bu defterler; Karaman eyaletine bağlı Konya, Beyşehir, Kırşehir, Kayseri, Niğde, Aksaray ve Akşehir sancaklarına ait hükümleri ihtiva etmektedir.⁵⁰

C.3.1. 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri

2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri, Sultan I. Mahmud’un (1730-1754) saltanatı dönemine denk gelen 1744-1746 (1157 Safer-1159 Receb) tarihleri arasında tutulmuştur. Toplam 290 sayfadan oluşan bu defter, ciltli ve ebruludur. Boyutları 18x48 santimetredir. “A.{DVNS.AHK.KR.d.00002” fon kodlu bu defterin kaydına ikinci sayfadan başlanmış, ilk ve son sayfaları boş bırakılmıştır. Defterin adı sülüs hattıyla, içerisinde yer alan hükümler

⁴⁹ Karaman Ahkâm Defterleri ile ilgili tezler için bkz. Gürkan Cevger, **1 Numaralı ve 1155-1158/1742-1745 Tarihli Karaman Ahkâm Defteri’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (s. 1-60)**, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 2012.; Bahar Kaymaz, **1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nin Transkripsiyonu (s. 61-121)**, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aksaray 2019.; Zeynep Yılmaz, **1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nin Çevrimyazısı (s. 122-197)**, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aksaray 2018.; Nurullah Murat, **1 Numaralı Karaman Ahkâm Defterinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (151-296 Sayfalar)**, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde 2017.; Tuğba Köse, **Karaman Ahkâm Defterlerine Göre Tanzîmât Döneminde Bozkır Kazâsı (1839-1876)**, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karaman 2018.; Sonnur Teleke, **35 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’ne Göre Karaman (H. 1252-1257/M. 1836-1841)**, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2019.; Serap Erarslan, **Karaman Ahkâm Defterleri’nde Kayıtlı Aksaray Kazasına Gönderilmiş Hükümlerin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (1836-1874)**, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karaman 2019.

⁵⁰ **Osmanlı Arşivi Rehberi**, s. 32-33.

ise kırma dîvânî hattıyla yazılmıştır. Defterde numaralandırma işlemi sayfa esaslı olup hükümler için bir numaralandırma söz konusu değildir.⁵¹

Defterin dış kapağı ebruludur ve üzerinde çerçevesi ince kalem işçiliğiyle süslenmiş bir şekilde “*Karaman Defteri 2 min evâil-i Şa’bân sene 1157 ilâ Evâhir-i Receb sene 1159*” şeklinde defterin adı ile tutulmaya başlandığı ve dolduğu tarihleri belirten bir ibare bulunmaktadır. Kapaktan hemen sonraki iki sayfa ebru işçiliğiyle süslenmiştir ve takip eden diğer sayfa boştur. Defterin ilk sayfasında “Defter-i Karaman” ibaresi bulunmaktadır. Hükümlerin başladığı ikinci sayfada “*Hazâ kuyûd-ı ahkâmi’ş-şikâyât fî zamânı sadr-ı sudûri’l-vüzerâ Hazreti Hasan Paşa*⁵² ve *fî ibbâni Hazreti Mustafa Efendi reîsü’l-küttâb*” şeklinde dönemin sadrazamı ve reisülküttâbının adlarının yazılı olduğu başlık cümlesi vardır.

Defterde tarihler, diğer Ahkâm Defterleri’nde olduğu gibi, bir ayı üçe bölmek suretiyle kullanılan onlu sistemle (evâil, evâsıt, evâhir) ve hüküm bittikten sonra sol alt köşeye yazılmak suretiyle atılmıştır. Çalışmayı kapsayan bölümde (s.1-149) 668 adet hüküm mevcuttur ve bu hükümlerden dört tanesi tarihsizdir, iki tanesi ise tamamlanmamıştır.⁵³ Defterdeki tarihler genel olarak “Fî evâhir-i L (Şevvâl) sene (1)158”⁵⁴ şeklinde ilgili ay adlarının kısaltma harfleri ve sene bölümünde yılların binler basamağı yazılmadan atılmaktadır.

Defterdeki hükümler, muhatabının bazen sadece unvanı bazen de unvanı ile birlikte ismi yazıldıktan sonra “hüküm ki” ibaresiyle gönderilmiştir. Hükme önce şikâyet edenin nereli olduğu ve ismi verilerek giriş yapılırken daha sonra konu kısaca özetlenerek sonuca varıldığı gözlemlenmektedir. Sonuç kısmında taraflardan birinin elinde herhangi bir resmî belge varsa (fetvâ, hüccet, temessük) dikkate alınarak çözüm yöntemi açık bir şekilde ifade edilmektedir.

Taraflardan birinin herhangi bir unvanı (örneğin; sâdât-ı kirâmdan Seyyid Mehmed) ya da mesleği (örneğin; sârraf tâ’ifesinden Mehmed) varsa muhakkak belirtiliyor, hükmün niteliğine göre, kimseye bir zararı olmayan sıradan kişiler “kendü halinde olub”, “şer’an üzerine bir nesne sâbit u zâhir olmuş değilken” gibi ifadelerle destekleniyordu. Gerekli durumlarda kısa olmak suretiyle elkâb kullanmaya gayret ediliyordu. Örneğin bir hükümde

⁵¹ Tezin transkripsiyon bölümünde sayfalarda bulunan hükümler, olası bir karışıklığın önüne geçmek adına, “1”den başlanarak yukarıdan aşağıya doğru olacak şekilde numaralandırıldı.

⁵² Seyyid Hasan Paşa için bkz. Fikret Sarıcaoğlu, “Seyyid Hasan Paşa”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, C.16, İstanbul 1994, s. 339-340.

⁵³ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2, hüküm: 30-2(yarım); 46-3 (yarım); 121-2; 140-4.

⁵⁴ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2, hüküm: 146-3.

Lola Kalesi dizdarı için “Kıdvetu’l-kuzât ve’l-mustahfizîn”⁵⁵ elkâbı kullanılmıştır. Hükümlerde elkâbların yanı sıra dua cümlelerine de yer verildiği gözlemlenmektedir. Yine başka bir hükümde “Seyyid Mehmed zîde şerefuhu”⁵⁶ gibi dua cümleleri sıklıkla kullanılmaya gayret edilmiştir.

İncelenen hükümlerdeki bir diğer özellik ise hükümlerin muhataplarının yer aldığı başlık kısmında bölge ismi⁵⁷, yer isimleri⁵⁸ ve şahıs isimlerinin⁵⁹ boş⁶⁰ bırakılmasıdır. Ayrıca hükümlerin içeriğinde yer alan yıl isimlerinin genellikle birler basamağının boş bırakıldığı görülmektedir.⁶¹

2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nde (s.1-149) Divân-ı Hümâyûn’a yapılan şikâyet konuları aşağıdaki grafikte görüleceği üzere çeşitlilik arz etmektedir. Hükümlerde şikâyet edilen vakalar bazen birden fazla konuyu ihtiva edebiliyordu, dolayısıyla tasnif edilirken konular hükümlerin ana temasına göre belirlendi ve genelleme yoluna gidildi. Defterde geçen konular eşkıyalık, zulüm, vergi, miras, alacak-verecek, vakıf, ikili anlaşmazlık, mülke müdahale, gasp ve hırsızlık, ehl-i örfün şikâyet edilmesi, cinayet, göreve müdahale, tasarruf hakkına müdahale ve diğer başlıkları altında grafik haline getirildi.

2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nin ilk yarısında en yoğun şekilde işlenen konu “eşkıyalık”tır. Defterde transkribe edilen 668 hükmün 114 tanesi eşkıyalık faaliyetleri ile ilgilidir, bu sayı %17’lik mühim bir yekûnu teşkil etmektedir.

Defterin çalışılan ilgili sayfalarında geçen eşkıyâlık faaliyetlerinin, gerçekleşme meydana olarak köyler ön plana çıkmaktadır. Daha çok menzil ya da menziller basma şeklinde ifade edilen bu kayıtların sayısı 45’dir. Kaza ve nahiye merkezlerinde yaşanan eşkıyalık faaliyetlerinin sayısı 36 olarak yine köylere yakın bir haldedir. Klasik eşkıyalık tanımlamalarında akla gelen ilk tabir olan “yol kesme” faaliyetleri ile ilgili hükümler şaşırtıcı bir biçimde seyrek. Yol kesme ile ilgili hükümlerin sayısı 6 ile sınırlıdır. Genel olarak küçük eşkıya gruplarının kol gezdiği Karaman Eyaleti’nde, köylü eşkıyalarının genellikle komşu köylere ya da kendi köylerine saldırdıkları görülmektedir, bu eşkıyalar için; “karye-

⁵⁵ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2, hüküm: 54-2.

⁵⁶ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2, hüküm: 54-3.

⁵⁷ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2, hüküm: 55-1.

⁵⁸ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2, hüküm: 64-4.

⁵⁹ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2, hüküm: 56-1.

⁶⁰ İsimlerin boş bırakılması ile ilgili bkz. Mübahat Kütükoğlu, “Elkâb”, TDV İslam Ansiklopedisi, C. 11, İstanbul 1995, s.51-54.

⁶¹ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2, hüküm: 64-4.

i mezbûreden hevâsına tâbi' ... nâm kimesneler"⁶², "yine karye-i merkûme sükkânından eşîrrâdan ..." ⁶³ gibi ifadelerin kullanıldığı görülmektedir. Aynı köyden veya komşu köyden eşkıyaların faaliyetlerinin sebepleri hükümlerde çeşitli olmakla birlikte genel olarak "icrâ-yı intikâm kasdıyla", "celb-i mâl sevdâsıyla" ibareleri ekseninde birleşmektedir.

Eşkîyâlık faaliyetlerinin en sık yaşandığı bölgeler olarak Aksaray ve Ilgın Kazaları ön plana çıkmaktadır. 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin 1-149. sayfaları arasında Aksaray Kazası'ndan 19, Ilgın Kazası'ndan ise kayda geçen 14 şikâyet hükmü mevcuttur. Bu 33 hükümde Divân-ı Hümâyûn'un şikâyetlere verdiği cevaplardan biri konunun araştırılıp ilam edilmesi yönündedir. İki tanesi için karar doğrudan merkezden verilmişken geri kalan 30 şikâyet kaydı için "mahâllinde şer'le görilmek için yazılmışdır" ifadesiyle faaliyetin gerçekleştiği bölgenin yerel mahkemesi tarafından görülmesi emredilmiştir.

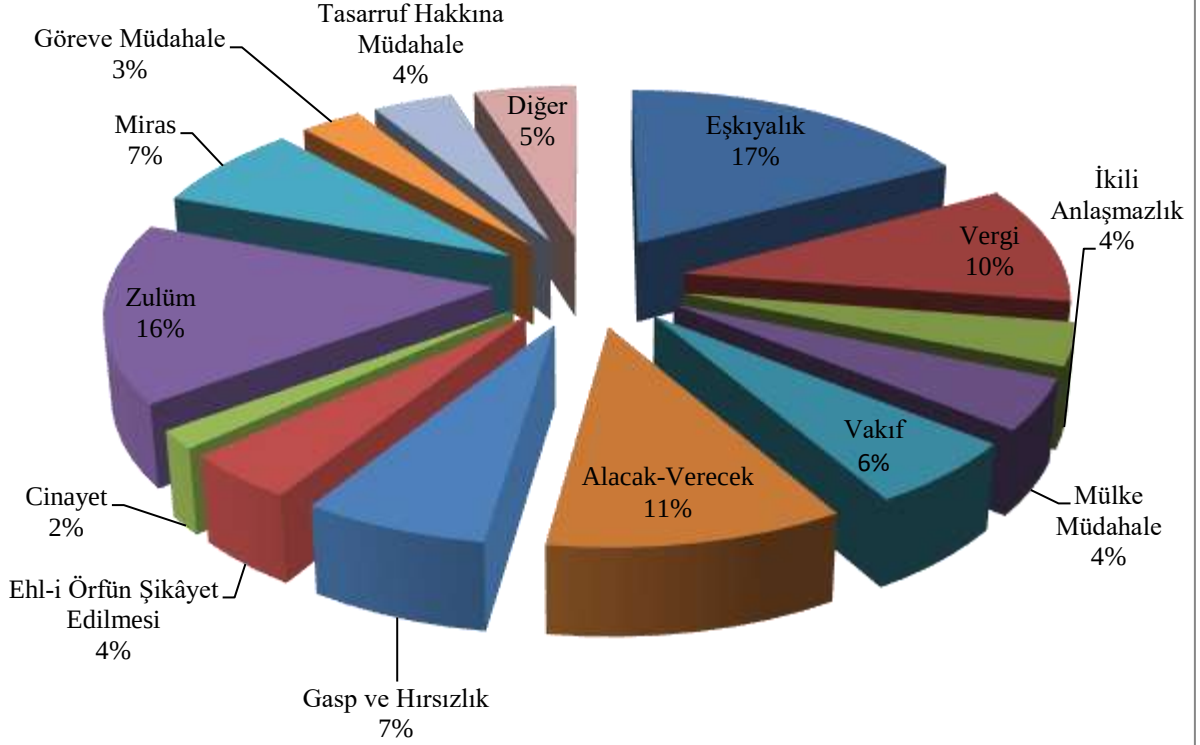
Defterde kayıtlı eşkıyâlık faaliyetlerinin sınırları, adam öldürme, gasp, hırsızlık, yol kesme, soygun, insan yaralama ve kaçırma olarak özetlenebilir. Bunları gerçekleştirenler genellikle standart köylü eşkıyası olmakla birlikte içlerinde dört yüz kadar eşkıyaya reislik edenleri de vardır. Bunlar bazen unvanlı ya da namılı kişiler olabilirken bazen de devletin çeşitli kademelerinde görev alan görevliler olabiliyordu. Eşkîyaların genel olarak küçük ve dağınık gruplarla hareket ettikleri için yakalanmaları kolay olmuyordu. Bu durumun bir sonucu olarak isimlerinin başka hükümlerde de karşımıza çıktığı dolayısıyla faaliyetlerini sürdürdükleri anlaşılmaktadır.

2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s. 1-149), Karaman Eyaleti sakinlerinin en çok şikâyetinde bulunduğu bir diğer konu 105 hüküm ile "Zulüm" başlığı altında genel bir şekilde tasnif edilmiştir. Bu tasnifteki hükümler, reayânın birbiriyle olan sorunlarından müteşekkil olup devlet görevlilerin halka yaptığı zulüm ayrı bir başlık altında toplanmıştır. Bu tasnifte en çok gündeme gelen konular arasında bir kaç kişinin birleşerek "ahz-ı intikâm kasdıyla" hasmına maddî-manevî zarar verme, kız kaçırma, "a'yânlık iddi'âsıyla" para talebi, adam yaralama, "ifk u iftirâ ile" çeşitli eylemlerde bulunma, "müft ü meccânen yem ve yemek talebi", "fî'l-i şen'i kasdıyla" ev basma, "garaz-ı dünyeviyyesinden nâşî icrâ-yı garaz için" bir takım zorbalıklar gerçekleştirilmesi sayılabilir.

⁶² BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2, s. 126-4

⁶³ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2, s. 46-5

Grafik 1: 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ndeki (s.1-149)
Hükümlerin Konu Bakımından Tasnifi

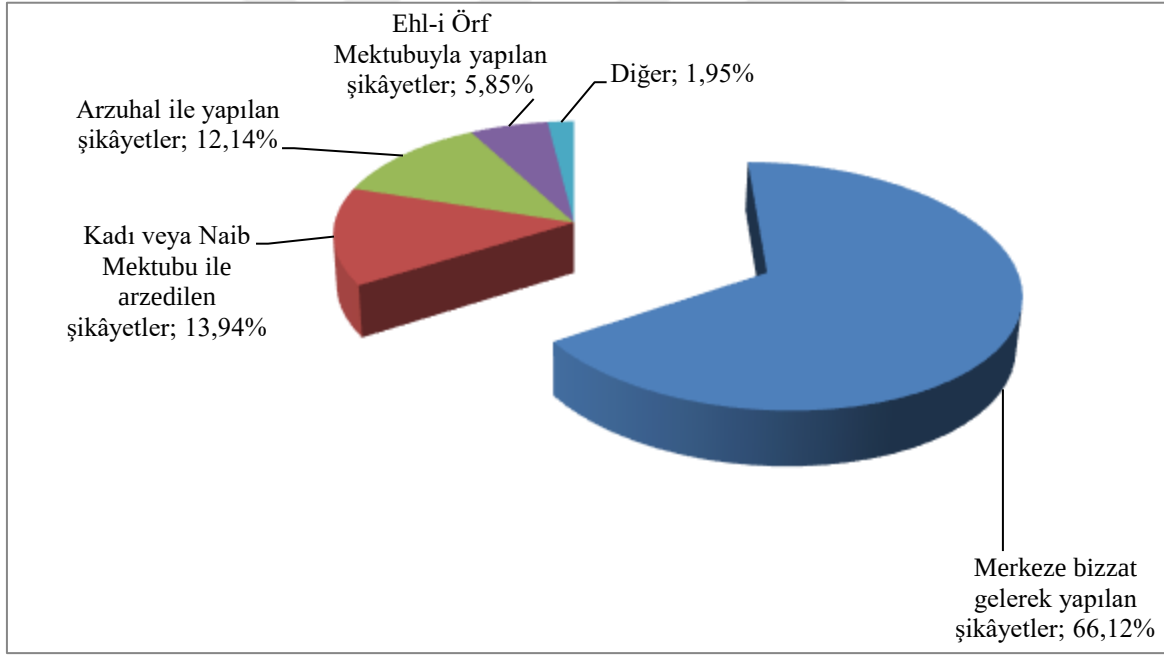
Alacak-verecek anlaşmazlıkları ile ilgili olan hükümler 72 adet olup %11 oranında bir yekûnu oluşturmaktadır. Bu anlaşmazlıklar sıradan borç tahsil edememe sebebiyle meydana gelebildiği gibi vasîlik hasebiyle küçük yaşta bulunan bireylerin reşit olduktan sonra hakkını alamayıp mağdur olmaları, mehir talebi, bir grubun bir vekil seçerek “umûr u husûslarımızı gör her ne mikdâr akca harc ve sarf idersen eyle biz sana edâ ideriz”⁶⁴ diyerek sonradan vekili mağdur etmeleri gibi konulardan da oluşabilmektedir.

2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ndeki (s. 1-149) yoğun konulardan biri de 69 adet ile vergi anlaşmazlıklarıdır. Bu sayı defterdeki hükümlerin %10'luk bir kısmını teşkil etmektedir. Bir kişinin ya da bir grubun vergisini ödememesi, reâyanın defterde kayıtlı bulunduğu bölgeden başka bir yere göç etmesi, haksız veya fazladan olarak vergi talebi, erbâb-ı timârın birbirinin bölgeleri üzerinde hak iddia ederek vergi toplamaya çalışması bu tasnifin kapsamındaki alt konuları meydana getirmektedir.

⁶⁴ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2 hüküm:121-2

Ferdî ya da grup halinde organize olmayan ve eşkıyalık suçunu oluşturmeyan gasp, hırsızlık, soygun hükümlerinin sayısı 45'tir ve genel olarak defterdeki şikâyet konularının %7'lik bir kısmını oluşturmaktadır. Yine %7'lik bir dilim ile 50 hükümden oluşan miras anlaşmazlıkları sık rastlanan konulardandır. Bu miras anlaşmazlıkları ebeveyn-evlat, kardeş-kardeş arasında standart konuların yanı sıra hükümlerin genelini oluşturan vekillik davaları şaşırtıcı bir biçimde yoğundur.

Defterde yukarıdakilere ek olarak, vakıfların idaresi, vakıf görevlilerinin kendi aralarındaki anlaşmazlıkları, vakıflara yönelik yapılan fiiller gibi konuların işlendiği hükümlerin sayısı 39'dur. Bunlara ek olarak 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin ilk yarısında, ehl-i örfün şikâyet edildiği 28 hüküm, mülke müdahalenin işlendiği 30 hüküm, tasarruf hakkına müdahalenin kaydedildiği 26 hüküm, göreve müdahalenin kaydedildiği 20 hüküm, merkez tarafından bir takım görevlendirme veya azillerin kaydedildiği 23 hüküm, cinayet ve diğer konularda kaydedilen 21 hüküm bulunmaktadır.

Grafik 2: 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ndeki (s. 1-149) Şikâyetlerin Başvuru Yöntemleri

2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin ilk yarısında Karaman Eyaleti sakinlerinin Divân-ı Hümâyûn'a şikâyetlerini ulaştırma biçimleri yukarıda görülmektedir. Tez kapsamında transkribe edilen 668 hükümden 441 tane hükümde şikâyetçi ya da şikâyetçiler "... nâm kimesne gelüb", "... nâm hâtûnlar gelüb"⁶⁵, "... dimekle ma'rûf derbend karyesi re'âyâsı

⁶⁵ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2 hüküm: 61-1

gelüb”⁶⁶, “... nâm karye ahâlîleri gelüb”⁶⁷, “Südde-i Sa’âdet’ime gelüb”⁶⁸ ifadelerinden anlaşıldığı üzere İstanbul’a bizzat giderek şikâyetlerini sunmuşlardır. %66’lık önemli bir yekûnu oluşturan bu müştekiilerin ardından sayıca en yoğun olan bir diğer şikâyet ulaştırma biçimi kadı ya da naib mektubuyla Divân-ı Hümâyûn’a ulaştırılan şikâyetlerdir. “Sen ki nâ’ib-i mûmâ-ileyhsin mektûb gönderüb”⁶⁹, “sen ki Kayseriyye Kâdîsı Mevlânâ es-Seyyid Ahmed Hüseyin zîde fezâ’ilehusun Südde-i Sa’âdet’ime mektûb gönderüb”⁷⁰ gibi ibareler ile vurgulanan bu başvuru yöntemi ile yapılan şikâyetlerin sayısı 93’tür. Merkeze gitmeden arz-ı hâl göndermek suretiyle şikâyet mekanizmasını kullanan şikâyetçilerin bulunduğu hüküm sayısı 81’dir. Bu sayı genel hüküm sayısında %12 oranına tekabül etmektedir. Çeşitli sebeplerden dolayı bu yönteme başvuran müştekiileri nitelemek için defterde, “Şerîfe bint-i İbrahim Efendi dimekle ma’rûf nâm hâtûn ‘arz-ı hâl idüb”⁷¹, “...ı dimekle ma’rûf kimesneler Südde-i Sa’âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb”⁷² ifadeleri kullanılmaktadır. Bunlardan başka ehl-i örf arzıyla oluşturulan şikâyetlerin sayısı 39’dur ve bu şekilde oluşturulan kayıtlar %5,85 oranını vermektedir.

2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nde (s. 1-149) şikâyetlere, mahalline yönlendirmek ya da merkezden doğrudan karar vermek şeklinde iki farklı usulde cevap verildiği görülmektedir. Defterin ilgili sayfalarında Divân-ı Hümâyûn’un şikâyetlere getirdiği çözümler grafik halinde sunulmaya çalışılmıştır. Yazımı yarım bırakılmış iki hükmün bulunduğu defterde 665 hüküm sonuca bağlanmıştı. Divân-ı Hümâyûn’dan gönderilen cevapların büyük bölümü “mahallinde şer’le” çözülmesi yönündedir. Bu şekilde cevap verilen hükümlerin sayısı genel olarak 423’tür. Öte yandan mahalline havale edilmeyerek “...-e göre ‘amel olunmak bâbında” ifadesiyle çözüme kavuşturulan hükümlerin genel olarak sayısı 242’dir.

⁶⁶ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2 hüküm: 65-1

⁶⁷ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2 hüküm: 79-2

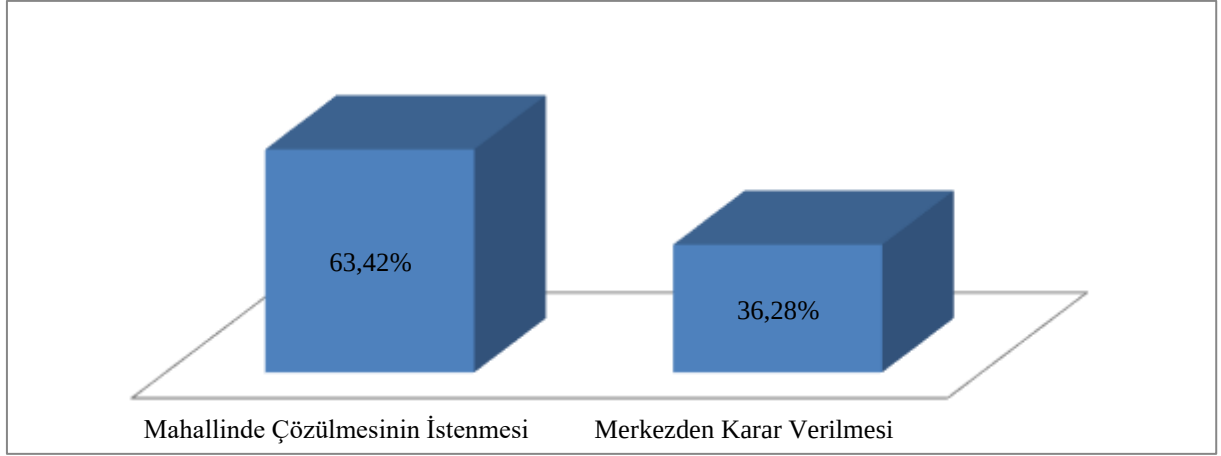
⁶⁸ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2 hüküm: 74-2

⁶⁹ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2 hüküm: 115-1

⁷⁰ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2 hüküm: 3-2

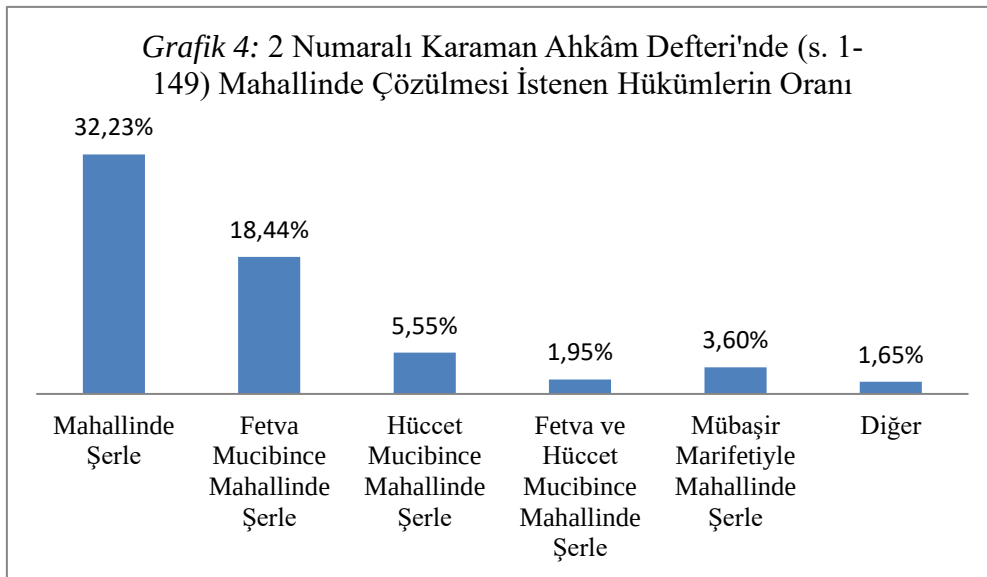
⁷¹ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2 hüküm: 28-1

⁷² BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2 hüküm: 40-1

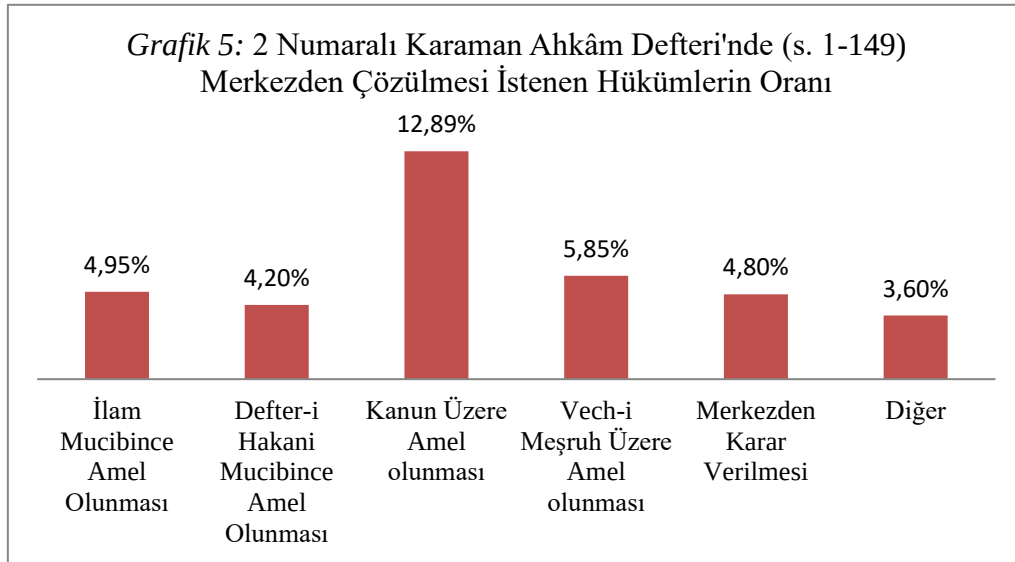
Grafik 3: 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s.1-149) Hükümlerdeki Şikâyetlerin Çözüme Kavuşturulma Metodu

Divân-ı Hümâyûn'un mahalline havale ettiği davalardan 215 tanesi “mahallinde şer‘le görülmek için”, “şer‘le görülmek için” ifadeleriyle; taraflardan birinin elinde fetvasının olması durumunda “fetevâ-yı şerîf mucibince mahallinde şer‘le” ifadesiyle fetva dikkate alınarak değerlendirme yapılmasının emredildiği hükümlerin sayısı ise 123 tanedir. Taraflardan birinin elinde “hüccet-i şer‘iyye” bulunuyorsa buna göre mahallinde muamele edilmesinin emredildiği hükümlerin sayısı 37, taraflardan birinin elinde hem fetva hem de hüccet bulunuyorsa da “fetevâ-yı şerîfesi ve hüccet-i şer‘iyyesi mucibince şer‘le görülüb”⁷³ ifadesiyle bunlar nazar-ı dikkâte alınarak davaların görülmesinin istendiği hüküm sayısı ise 13’tür.

⁷³ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2 hüküm: 44-3

Mahalline yönlendirilmeyerek doğrudan Divân-ı Hümâyûn'dan karar verilen hükümler ise, 86 tane olmak üzere kanunlara göre amel olunması şeklinde "... bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır'"⁷⁴ gibi ifadeler ile bazen de 39 adet örnekte görüldüğü gibi "vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır'"⁷⁵ şeklinde ifadelerle, eğer bir devlet görevlisinin ilamı söz konusuysa "bi'l-fi'l başdefterdârım Yusuf dâme 'uluvvuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır'"⁷⁶ şeklinde ilama göre hareket edilmesi için 33 defa olmak üzere ya da genel olarak arazi ve timar ile ilgili meselelerin çözüme kavuşturulduğu hükümlerde 28 defa olmak üzere "Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır'"⁷⁷ gibi ifadelerle Defter-i Hâkânî'ye göre amel edilmesi emredilmekteydi. Bunlara ek olarak hükümlerin mahiyetine bağlı olarak doğrudan Divân-ı Hümâyûn tarafından karar verildiği 32 hüküm mevcuttur. Nitekim 11-20 Temmuz 1745 tarihli bir hükümde Aksaray Kazası'nda zümre-i eşkıyâdan el-Hacc Abdullah ve kardeşi Hacı Hamza ve diğerleri gündüz gözüyle Aksaray mahkemesini basıp toplam beş yüz gırışluk mal gasp ederek Aksaray Nâ'ibi eş-Şeyh Ahmed'i elleri bağlı bir biçimde on gün hapsedmişlerdir. Konya naibi ve mütesellimine hitaben yazılan bu hükümde merkez, eşkıyaların yakalanarak Konya Mahkemesi'nde mahkemeye çıkarılmalarını ve eğer bu zanlıların suçları sabit olursa İstanbul'a bildirilmesi ve haklarında ne karar çıkacağını bekleyip ona göre hareket etmeleri emredilmektedir.⁷⁸

C.3.1.1. 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin Ehemmiyeti

⁷⁴ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2 hüküm: 9-2

⁷⁵ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2 hüküm: 143-2

⁷⁶ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2 hüküm: 127-2

⁷⁷ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2 hüküm: 22-1

⁷⁸ BOA. A.DVNS.AHK.KR.d.nr: 2 hüküm: 114-3

Belge, tarihçiler için ana malzemeyi oluşturur. Osmanlıcası “vusuk” kökünden gelen ve “sağlam delil, sened” anlamını taşıyan vesika, Osmanlılar tarafından böyle bir manayla kullanılmış ve yine onların idare etme sanatını yansıtan en önemli delillerdendir. Bu kıymetli kaynaklardan faydalanabilmek için onlara doğru soruyu sormak bu muazzam külliyyatı daha anlamlı hale getirebilir.⁷⁹

Osmanlı belge külliyyatının önemli defter serilerinden olan her Ahkâm Defteri gibi, 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri de Osmanlı tarihi açısından içerisinde barındırdığı belgeler itibariyle önemli kaynaklardan biridir. 1744-1746 yılları gibi vilayetlere göre Şikâyet Defteri tutma usulünün yeni başladığı bir dönemde kaydedilen bu defter, yukarıda istatistiği çıkarılmaya çalışıldığı üzere çeşitli konularda şikâyetleri ihtiva eder. Hâlihazırda İran ile savaş durumunda bulunan (1742-1746) Osmanlı İmparatorluğu, zor durumlar geçiriyordu ve eşkıyalık faaliyetleri aşağıda örneklerinden anlaşılacağı üzere yoğun bir artış gösteriyordu. Bu defterden hareketle, cereyan eden savaşın Orta Anadolu’daki Osmanlı tebaasına etkileri üzerine fikir yürütülebilir ve defterin önemli bir kısmını meşgul eden eşkıyalık olaylarının iç yüzü anlaşılabilir.

Ayrıca, 18. yüzyılın ortalarında (1744-1746) Karaman Eyaleti’nde yaşayan insanların ne gibi sorunlarının olduğu; bunların birbirleriyle ve idarecilerle olan ilişkileri; eşkıyalık faaliyetleri; şikâyetlerden hareketle fiyatı zikredilen çeşitli hayvan, eşya ve ürünlerin fiyat bilgileri; şahıs ve yer isimleri gibi çoğaltılmaya müsait çeşitli konular hakkında bilgi sahibi olunabilir.

⁷⁹ Turan Açık – Ömer İskender Tuluk, Osmanlı Belgelerinin Metinsel Dili: Mimarlık Tarihi Yazınında Şer‘iyye Sicilinin Yeri, **Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi**, C. 7, S. 13, 2009, s.461-462.

II. BÖLÜM

1.1. OSMANLI TAŞRA İDARESİ

Osmanlı fetih anlayışında, yeni fethedilen bir yere, bir kadı ve bir bey (subaşı) tayin edilirdi. Bunlardan kadı, hukuku; bey ise idareyi temsil ederdi. Bu anlayış, taşra idaresinin temelleridir.⁸⁰ Kadı ve bey birbirine bağımlı durumda idiler. Bey, kadının hükmü olmadan ceza kesemez; kadı da hiçbir kararını kendi başına icra edemezdi. Kadı, şeri‘at ve kanunu uygulamada beyden bağımsızdı ve emirlerini sultandan alır, sultana doğrudan doğruya dilekçe verebilirdi. Osmanlılar, idaredaki bu “güçler ayrımını” adil bir yönetimin temeli olarak görürlerdi.⁸¹

Osmanlı İmparatorluğu’nda taşra idaresi, küçükten büyüğe doğru; karye, nahiye, kaza, sancak ve eyalet şeklinde teşkilatlanmıştı. Köyler birleşerek nahiye, nahiyeler birleşerek kazayı, kazalar birleşerek sancakları ve sancaklar birleşerek eyaleti teşkil ediyorlardı. Osmanlı İmparatorluğu’nun ilk zamanlarında eyalet, vilayet, liva, kaza vb. ibarelerin birbirlerinin yerlerine kullanıldıkları da bilinmektedir.⁸²

Selçuklular’da olduğu gibi, Osmanlı taşra idaresinde de, bölgelerin taksimatı “kazâ” birimlerinin esas yönetim mekanizması kabul edildiği teşkilatlanma idi. Kaza merkezleri coğrafi, kültürel ve iktisadî bir bütün teşkil eden köy ünitelerinin merkezinde bulunan kasaba veya şehirlerdi. Bir bölgenin kaza hüviyeti kazanabilmesi için oranın çarşı-pazarının bulunması; kalabalık bir muhitin muhtelif ihtiyaçlarına cevap verebilecek medrese, cami, han, hamam vb. gibi teşekküller barındırması gerekiyordu.⁸³ Bunları, kazanın güvenliğinin sağlanmasından sorumlu subaşı ve onun emri altındaki ases teşkilatı tamamlıyordu. Ayrıca bazı kaza merkezlerinde, bölgenin stratejik önemine binaen, bir kale kompleksi de bulunuyordu. Bu kompleksin başı dizdar idi ve (16. yüzyılın ortalarında yeniçerilerin taşrada da görev almalarına değin) yerli ahaliden devşirilen bir garnizona komuta ediyordu.⁸⁴

⁸⁰ Mehmet İpşirli, **agm**, s. 221.

⁸¹ Halil İncalcık, **age**, s. 108.

⁸² Yusuf Halaçoğlu, **age**, s. 73

⁸³ Mustafa Akdağ, **Türkiye’nin İktisadi ve İctimai Tarihi**, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2018, s. 286-287.

⁸⁴ **age**, s. 290-291.

Kazalarda idareci olarak kadı, subaşılar ve alaybeyi bulunurdu. Kadı, şer‘i ve hukukî konulardan sorumlu idi. Subaşılar, kazanın emniyetini tesis etmekle görevliydi. Alaybeyi ise askerî meselelerle ilgilenirdi. Bunların genel görevleri ise, kazanın iaşesinin temini; belediye, adliye işleri; merkezden istenen ürünlerin temini ve tedariki idi.⁸⁵

Kazaların birleşmesiyle teşekkül eden birim sancaktı. Sancakların başında sancakbeyi bulunurdu. Metin Kunt, tahrir defterlerinin ve kanunnâmelerin sancak esaslı olarak düzenlenmesi ile timarlı sipahilerin, timarın bulunduğu sancakta oturması ve suç işleyen bir reâyânın kendi sancağında yargılanması zorunluluklarından hareketle sancağın temel idari birim olduğunu belirtmektedir.⁸⁶ Osmanlı İmparatorluğu’ndan önceki Türk-İslam geleneğinde; sancağın, hutbe ve sikkelerde hükümdarın adının geçmesiyle birlikte, bağımsız bir siyasal otoritenin sembolü olduğu bilinmektedir. Osmanlı İmparatorluğu’nun ilk devirlerinden beri ise, sadece hutbe ve sikkelerde hükümdarın adının geçmesi bağımsız siyasal otorite sembolleri olarak kaldığı halde, nekkâre (tuğ, sancak ve davul) hükümdarın temsilcisi durumunda bulunan ve onun siyasal-idarî otoritesini temsil edenlerin sembolü haline geldiği anlaşılmaktadır. İlk Osmanlı düzeni, gaza ve fetihleri amaçlayan bir askerî sistem olduğu için hükümdarın (bu devirde beyin) temsilcisi olarak sivrilmiş kişilerin çeşitli askerî birliklerin başındaki kumandanlar oldukları görülmektedir. İlk Osmanlı tarihlerinin 15. yüzyılda yazılmalarından dolayı, bundan önceki dönemlerde sancak kavramının nasıl ve hangi anlamı karşıladığını kestirmek güçtür. 16. yüzyıla gelindiğinde sancak kavramının, artık yaygınlaşmış olan idarî bölge manasının yanında; kumanda ve idare anlamlarında kullanıldığı “liva-ı müselleme”, “liva-ı piyade”, “çingâne sancağı” gibi coğrafi bölgeden çok belirli zümrelere işaret eden terimlerden anlaşılabilir.⁸⁷

Sancağın en büyük idarecisi ve yöneticisi sancakbeyidir. Bu idarecinin askerî ve idarî başlıca görevleri vardır. Bir savaş durumunda bağlı bulunduğu beylerbeyinin ordusuna sancağındaki timarlı sipahilerle eksiksiz katılmak, sancakta asayiş sağlamak, özel görev için merkezden gönderilen görevlilere yardımcı olmak ve kolaylık sağlamak sancakbeyinin başlıca görevlerindendir. Sancakta işlenen bir suçun sorumlusunun cezalandırılması ve özellikle sınır boylarında görev yapan sancakbeylerinin yabancı devletler ile ilişkilerini anlaşmalar

⁸⁵ Yusuf Halaçoğlu, *age*, s. 73-74.

⁸⁶ Metin Kunt, *Sancaktan Eyalete 1550-1650 Arasında Osmanlı Ümerası ve İl İdaresi*, Boğaziçi Üniversitesi Matbaası, İstanbul 1978, s.18-19

⁸⁷ Metin Kunt, *age*, s. 15-16.

çerçevesinde yürütmesi de sancakbeyinin vazifelerindendir ⁸⁸ Sınır bölgelerindeki sancakbeyleri, daha geniş yetkilere sahip olabilmektedirler.⁸⁹

Osmanlı İmparatorluğu'nun taşra teşkilatındaki, idari ve askerî birimlerinden en büyüğü olan eyalet, bir beylerbeyinin idaresinde yönetilmektedir. Osmanlı topraklarında ihdas edilen ilk eyalet, Rumeli Beylerbeyliği olmuştur. Merkezi Manastır şehri olan Rumeli Beylerbeyliği, I. Murad'ın saltanatı döneminde; takriben 1362 yılında, daha çok askerî bir hüviyetle ortaya çıkmış ve imtiyazlı statüsünü devletin yıkılışına kadar korumuştur. Yıldırım Bayezid, 1393 yılında Rumeli'ye geçerken Timurtaş Paşa'yı Ankara'da bırakmış; böylece yine askerî zorunluluklar sebebiyle Kütahya merkezli Anadolu Beylerbeyliği makamı ihdas edilmiştir. Fetret devrinden sonra, önce Amasya; sonra Sivas merkezli Rum Beylerbeyliğinin (Rûmiyye-i sugrâ: Küçük Rûm) ortaya çıktığı görülüyor. Daha sonra, Yavuz Sultan Selim'in (sal. 1512-1520) saltanatı döneminde Diyarbakır, Halep ve Şam eyaletleri; Kanûnî Sultan Süleyman'ın (sal. 1520-1566) saltanatı döneminde Dulkadir, Cezâyir-i Bahr-i Sefid, Cezâyir-i Garb, Erzurum, Musul, Bağdat, Yemen, Budin, Basra, Tımışvar, Lahsa, Habeş, Trablusgarp ve II. Selim'in saltanatı döneminde ise Kefe, Kıbrıs, Tunus ve Trablusşam eyaletleri kurulmuştur. Böylece, III. Murad'ın (sal. 1574-1595) saltanatına gelindiğinde toplam da 25 eyaletin mevcut olduğu anlaşılmaktadır.⁹⁰

Beylerbeyinin görev bölgesi “beylerbeyilik” ve çoğunlukla idari bölge manasında kullanılan “vilâyet” kavramları ile karşılanırken, 16. yüzyılın sonlarından itibaren “eyalet” olarak kullanılmaya başlanmıştır. Kavramlardaki bu değişim, yönetimde de bir takım değişiklikleri beraberinde getirdi. “Eyalet” kavramı 16. yüzyıl boyunca, özellikle Diyarbakır beylerbeyliği bünyesinde görülen özel durumlarda, Kürd beyleri bölgeleri için kullanılmaktaydı. Osmanlı idari sisteminde beylerbeyinin; bölgesindeki bütün “umûr-ı siyâsette” sultanın temsilcisi olmak, dîvânında askerî zümreye dair çeşitli meseleleri halletmek, bölgesinin güvenliğini sağlamak, timarların atanma ve terakkileri ile belli bir miktara kadar timar tevcihi işlemleri yürütmek gibi görevleri vardır. Bölgesindeki bütün sancakbeyi, kadılar, diğer görevliler ve reâyâ beylerbeyini “hâkim ve vâli” olarak görmelidirler. Bölgelerindeki bir sancağın kendilerine ayrılmış olması sebebiyle bunlar da birer sancakbeyi olarak sayılabilirler. Bölgelerindeki sancakbeylerinin tayinlerinin doğrudan merkezden yapılması, yönetimde ve

⁸⁸ Yusuf Halaçoğlu, *age*, s. 74.

⁸⁹ Mehmed İpşirli, *agm*, 234.

⁹⁰ *agm*, s. 225.

savaşta gene sultanın emriyle ayrı olarak görev alabilmeleri beylerbeylerinin otoritelerini sınırlandırmaktadır.⁹¹

16. yüzyılın ortalarında Osmanlı eyaletleri; salyaneli ve salyanesiz olarak iki kısma ayrılmıştı. Salyanesiz olarak idare edilen eyaletler sayıca hâkim durumdaydı. Rumeli, Budin, Anadolu, Karaman, Dulkadir, Sivas, Erzurum, Diyarbekir, Şam, Halep, Trablusşam eyaletleri salyanesiz olarak yönetilmekteydiler. Bu eyaletlerin toprakları timar, zeâmet ve has şeklinde dirliklere ayrılıp hazine ve defterhaneden idare edilmekteydiler. Salyaneli eyaletler ise Mısır, Bağdad, Basra, Yemen, Halep ve Kaptanpaşa eyaletindeki bazı sancaklar ile Trablusgarb, Tunus ve Cezayir eyaletleri idi. Bu eyaletlerin toprakları timara ayrılmayarak, doğrudan hazine tarafından yıllık olarak idareci ve görevlilerin maaşları ayrıldıktan sonra tahsil edilirdi.⁹²

Batı'nın gelişen askerî teknolojisi karşısında merkezî ordudaki asker sayısı arttırılmaya başlanmıştı. Yine aynı dönemde görülen hızlı nüfus artışı, bir yandan enflasyonun şiddetini arttırmış, diğer yandan da ziraat ekonomisindeki yerlerini kaybeden köylülerin şehirlere akın etmesi, merkezî ordu ya da ümerâ kapılarının genişlemesiyle askerî gruba girmesi, nihayet yüzyıl sonunda Anadolu'yu kargaşalığa sürükleyen Celâlî isyanlarında insan gücü kaynağı olması sonucunu doğurmuştu.⁹³

16. yüzyılın sonlarında, Avrupalı tüccarlar tarafından Osmanlı piyasasına aktarılan Amerikan gümüşü piyasayı sarmış ve arz-talep dengesini bozarak enflasyona neden olmuştur. 1578 yılında başlayan ve alışılmadık bir şekilde uzun süren Osmanlı-İran savaşları ve bu savaşı takip eden 1593-1606 yılları arasında yaşanan Osmanlı-Avusturya savaşları da Osmanlı maliyesini ciddi anlamda sarstı.⁹⁴ Hayat güvencesi olmayan köylü, çoğu zaman topraklarını bırakarak şehirlere sığınmıyordu; ambarları eşkıyalar tarafından boşaltılmış ve hayvanları ellerinden alınmıştı. Borçlarını ödeyemeyecek duruma düşen köylüler, alacaklılarından kurtulmak için topraklarını bırakarak kaçmışlardır; bunlardan bir kısmı dağa çıkarak haydutluk yapıyor, bir kısmı da dış ülkelere gidiyordu.⁹⁵ Fakat eyaletlerde asıl

⁹¹ Metin Kunt age, s.27-28.

⁹² Yusuf Halaçoğlu, age, s. 76-77.

⁹³ Metin Kunt, age, s. 110-111.

⁹⁴ Mehmet İpşirli, agm, s. 222-223.

⁹⁵ Fakir çiftçiler, uygun olmayan şartlarda zengin mütegalibeden borç almış; kıtlıklar ya da iktisadî ve siyasi buhran ve eşkıyalık hareketleri sebebiyle de borcunu ödeyememiştir. Alacaklarını tamamen tahsil etmek isteyen sermaye sahipleri, ya doğrudan doğruya borçlunun toprağına el koymuşlar ya da çok düşük bedellerle bu toprakları satın almışlardır. Osmanlı İmparatorluğu'nda mevcut olan büyük çiftliklerin çoğu bu yolla ortaya çıkmıştır. bkz. Halil Cin, **Osmanlı Toprak Düzeni ve Bu Düzenin Bozulması**, Boğaziçi yayınları, İstanbul 1985. s, 245-246.

değişiklikleri beraberinde getiren husus, timar sistemindeki düzensizlik ve çöküştü. Nitekim artık eyaletlerdeki vergi gelirlerinin önemli bir bölümü timar olarak dağıtılmıyor, doğrudan doğruya iltizam usulüyle hazine adına toplanıyordu. Özellikle valilerin, bu vergileri toplama şartıyla valilik makamına tayin edilmeleri yaygınlık kazandı. Böyle bir uygulama, Mısır gibi bazı uzak eyaletlerde (salyaneli eyaletler) eskiden beri uygulanıyordu.⁹⁶ Toplum ve yönetim düzeninde en önemli değişiklik, enflasyon sebebiyle, gelirleri görevlerini yerine getirmeye yetmeyen timarlı sipahilerin aynı zamanda askerî-teknik bakımlardan önemlerinin azalmasıyla ortaya çıkıyordu. Devlet, timarlıların ekonomik sorunlarına karşılık, bazen az hasıllı timarları kaldırmak ve sipahilere özellikle seferlerde borç temin etmek gibi bazı tedbirlerin dışında, bunların toplum içinde itibarsızlaşmasını görmezden geliyordu. Buna karşılık, sayıları gittikçe artan kapıkulu askerleri ise devletin merkezinde en önemli siyasal unsurlardan biri haline geldi ve imparatorluğun her tarafına yayılıp taşra hayatında da güçlü bir rol oynamaya başlamışlardı. Bu durum, taşrada kapıkullarının timarlılara göre güçlenmesine ek olarak, vergi düzeninde de önemli değişikliklere yol açtı. Devlet, artan kapıkullarının maaş yükünü kaldırabilmek için hazinenin gelirlerini arttırmaya çalışmış, toplanan dîvânî-örfi vergilerin miktarını arttırdığı gibi her yıl toplamaya başlamıştı.⁹⁷

16. yüzyılın sonlarından itibaren, enflasyonun getirmiş olduğu bunalım ve ara görevde bulunmaksızın tayin edilen saray mensuplarının artmasıyla, taşra idaresinde yeni bir döneme girildi. Sancakbeyinin önemi ve görev süreleri hızla azalırken merkezi yönetim, beylerbeyinden kapı halklarını, kendileri beslemeleri koşuluyla, büyütmelerini istiyor ve bu kapı halklarının aşırı ve haksız vergi taleplerine çoğu zaman göz yumuyordu.⁹⁸ Üstelik bu kapı halklarına mâzûliyet dönemlerinde de bakmak zorunda oldukları için büyük gelir kaynakları arpalık olarak onlara tevcih ediliyordu. Bunlardan ziyade, çoğu sancakbeyi beylerbeyi arzıyla atanmaya başlamıştı. Bu durum, beylerbeyinin hem merkezde hem de taşrada siyasal etkinliklerini arttırmıştı. Bahsi geçen olgu, taşra için kullanılan idari birim

⁹⁶ Halil İnalçık, “Eyalet”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, C.11, İstanbul 1995, s. 548-549.

⁹⁷ Metin Kunt, **age**, s. 111-112.

⁹⁸ 15. yüzyılın ortalarından itibaren Osmanlı vergi uygulamaları, sınıf temelli liyakatin esas alındığı merkeziyetçi bir bürokrasi tarafından düzenlenmekteydi. Bu düzenlemeler, sancak kanunnâmelerinde kodifiye ediliyor, bazı yeniden düzenleme girişimleri hariç ihtimamla korunuyor ve uygulanıyordu. Sınıf temelli liyakat sistemi, timarlı sipahilerin rotasyonu çerçevesinde işliyordu. Bu yüzden, tebaa için kime vergi ödediklerinin pek bir önemi yoktu. Ancak 17. yüzyılda, yönetici gruplar arasındaki mutabakatın bozulmasıyla; sistem, vergi kaynağından azamî kâr elde etmeyi amaç edinen yeni bir yapıya evrildi. Bu minvalde, kanunnâmelerin de bir hükmü kalmadı. Mutabakat giderek ağırlaşan ekonomik koşullar yüzünden çözülmüştü. Daha fazla için bkz. Rifa‘at Ali Abou-El-Haj, **Modern Devletin Doğası: 16. Yüzyıldan 18. Yüzyıla Osmanlı İmparatorluğu**, çev. Oktay Özel ve Canay Şahin, İmge Kitabevi Yayınları, İstanbul 2018, s. 48-51.

terimlerinin değişiminde de izlenebilir. 16. yüzyılın sonlarına kadar, beylerbeyinin yönettiği bölgeler için kullanılan “vilayet”; bu dönemde yerini “eyalet” kavramına bırakmıştı. Bu kavram, önceleri merkeze karşı bağımsız sayılabilecek Diyarbekir Beylerbeyliğine bağlı Kürt beylerinin yönetim bölgelerini ifade ederken; artık merkeze karşı daha bağımsız hareket etmeye başlayan beylerbeylerinin durumunu yansıtmaya bakımdan biçilmiş kaftandı.⁹⁹

18. yüzyılın ilk yarısı Osmanlı İmparatorluğu açısından siyasi yönden bir değişim, iktisadî ve idarî yönden ise bir yeniden yapılanma dönemidir. Bu değişim 17. yüzyılın sonları ve 18. yüzyılın başlarında birden bire ortaya çıkan bir durum değil, yaklaşık bir buçuk asırlık bir birikimin getirdiği sonuçlardır. 17. yüzyılın sonları ve 18. yüzyılın başlarında Osmanlı İmparatorluğu’nun idarî teşkilatlanmasında terminolojik bir değişiklik söz konusu değildir. Nitekim bu dönemde de Osmanlı İmparatorluğunun idarî birim esasını eyalet ve sancaklar oluşturuyordu. Ancak bu sancak ve eyaletlerin yönetim biçimleri ve gelirlerinin toplanma usullerinde köklü değişiklikler yaşanmıştır. Eyalet ve sancak yöneticileri artık klasik anlamda kendilerine has olarak verilen gelir dilimlerini tasarruf etmemektedirler. Bu yöneticiler artık çoğunlukla *mîrî mukataa* haline getirilen gelir kalemlerini bir çeşit iltizam usulüyle alıyor ve bu mukaataları diğer mültezimlere daha yüksek bir bedelle devrediyorlardı.¹⁰⁰

18. yüzyıla gelindiğinde Osmanlı İmparatorluğu’nda eyalet ve sancakların idarî bakımdan yönetimi önceki yüzyıllardan farklılık göstermektedir. 16. yüzyılda, eyaletlerin başında beylerbeyiler, sancakların başında ise sancakbeyi ismiyle anılan yetkililer bulunuyordu. Bunlar, genel olarak Osmanlı ümerası içinden tayin edilip devletin uygun gördüğü bir süre kadar görevde kalıyorlardı. Ancak 18. yüzyılda bu yetkililer her yıl tevcihata tabi tutuluyorlardı. Vali, beylerbeyi, paşa ve sancakbeylerinin bir sonraki yıl görevlerine devam edip etmeyecekleri belirsizdi. Göreve gelen bir vali, sadrazam ve kethüdâsına ve *defter mûcibince* diğer görevlilere caize vermekle mükellefti. Bu durumun sonucu olarak göreve eli boş bir şekilde başlayan valinin, zararlarını çıkarması için, vilayet halkını ezdiği ve orada imar namına bir şey yapmaması adet haline gelmiştir.¹⁰¹

Osmanlı idarî yapısında 16. yüzyıl bir geçiş dönemidir. Beğlerbeğilik veya eyalet/vilayetlerin sancakları 17. yüzyılda bir kararlılığa kavuşmuştur. Bu yüzyılda “sancak”

⁹⁹ Metin Kunt, *age*, s. 110-117.

¹⁰⁰ Orhan Kılıç, **18. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti’nin İdari Taksimatı – Eyalet ve Sancak Tevcihatı**, Ceren Matbaacılık, Elazığ 1997, s.1.

¹⁰¹ *age*, s. 2-3.

esaslı Osmanlı idâresinden, artık “ eyâlet” esaslı idareye geçiş tamamlanmış gibidir.¹⁰² Osmanlı İmparatorluğu 18. yüzyılda kuruluş ve yükseliş dönemlerindeki askerî, siyasi ve iktisadî gücünden çok şeyler kaybetmiş, hatta bir durgunluk ve bocalama dönemine girmiştir. Bu dönemde fetihler durmuş ve devlet eski durumu koruma endişesine düşmüştür. Ancak 18. yüzyılda idarî taksimat yönünden 17. yüzyıla göre önemli bir değişiklik görülmemektedir.¹⁰³

18. Yüzyılda mütesellimler genellikle yerli ve nüfuzlu ailelerden seçiliyordu. Bu yöneticiler genellikle kalelerde oturmaktaydılar. Bu dönemde sancaklarda güç kazanarak nüfuzlu aileler olarak karşımıza çıkan mütegalibeler ayanlık iddiasıyla pek çok mühim görevi uhdesine alarak daha fazla servet sahibi olabilmek için halkı soymaya çalışmışlardır.¹⁰⁴

“Ayân, işlevi bakımından bir şehir veya kasabanın ileri gelenini; hatırı sayılır kimsesini ifade eder. Devlet kurumlarının düzenli olarak işlediği, savaşların kazanıldığı devirlerde şöhret sahibi değillerken, XVI. yüzyılın sonlarından itibaren uzun süre devam eden savaşların yarattığı olumsuz ortam neticesinde devletin asker ve vergi toplamada sıkıntı çekmesi nedeniyle ayânlar önem kazanmaya başlamışlardı. Başlangıçta vergi toplama işi başta olmak üzere vali ve sancak beylerine yardımcı olan ayân ve eşrâf XVIII. yüzyılda devletin giderek merkezî gücünü kaybetmesiyle birlikte mütesellim, muhassıl ve mültezim gibi görevlerle devlet katında yasal bir konum elde etmişlerdi. Özellikle adamlarıyla sınırlardaki savaşlara katılan veya devlete isyan edenler üzerine giden ayân ve eşrâf kapıcıbaşılık, vezirlik ve valilik gibi üst düzey görevler elde ederek idarecilikte en üst kademelere ulaşmışlar ve zamanla bağımsız hanedânlıklar hâline gelmişlerdi. Devlet merkezinden gönderilen her seviyedeki memurun taşrayı yeterince tanımaması nedeniyle üzerine aldığı işi zamanında ve hakkıyla yerine getirememesi ayân ve eşrâfın önem kazanmasında rol oynamıştı. Merkezî otoritenin taşrada iyice zayıflamasından faydalanan bazı ayânların özellikle 1730’lu yıllarda kanun ve emirlere uymayarak halka zulmetmeyi ve topladıkları vergileri devlete ödememeyi gelenek hâline getirmeleri ayân ve eşrâfın uzun yıllar problem olarak kalmalarına yol açmıştı.”¹⁰⁵

¹⁰² Tuncer Baykara, **Anadolu’nun Tarihî Coğrafyası’na Giriş I Anadolu’nun İdarî Taksimatı**, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 1988, s. 111-115.

¹⁰³ Yücel Özkaya, **XVIII. Yüzyılda Osmanlı Kurumları ve Toplum Yaşantısı**, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1985, s.10.

¹⁰⁴ Özen Tok, “XVIII. Yüzyılda Kayseri Sancağı’nın İdari ve Sosyo-Ekonomik Durumu”, **Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, C. 29, Temmuz 2009, s. 767-786.

¹⁰⁵ Necmettin Aygün, “Gümülcine Ayânı Tokadıcılı Süleyman 1761 (?) - 1804”, **Belleten**, C. 74, S. 271, 2010, s. 707-708.

18. Yüzyılda Anadolu'daki eyalet ve sancaklarda idarî taksimat noktasında çok az değişiklik olmuş olup 17. yüzyılın başındaki durum neredeyse korunmuştur. Paşa sancağında oturması gereken beylerbeyileri (bu dönemde artık vâlî) uzun süren İran ve Avrupa devletlerine karşı yapılan savaşların bir sonucu olarak görev bölgelerine uzun seneler gelememişlerdir. Göreve geldiklerinde “resm-i caize”den başka, sadrazam ve diğeri büyük devlet yöneticilerine hediyeler vermek zorundaydılar. Büyük kapılar beslemeleri emredilen ve sık sık görevden alınan bu idareciler, hem nakil masraflarını hem de hediyelere harcadıkları masrafları halktan çıkarmaya uğraşırlardı. Ayrıca ayan tayinleri sırasında kim daha fazla para verirse o kişiye ayanlık buyruldu verildiğinden, ayanın masraflarını halktan zorla çıkarmasına sessiz kalırlardı. Ayanların dışarıdan gelen eyalet ve sancak yöneticilerine üstünlükleri belgelerce sıkça zikredilmektedir. Beylerbeyleri ve sancakbeyleri, ayanlarla iyi geçinmek ve ayanlık yarışı sürdürenlerin en güçlüsüyle yakın ilişkiler kurmak zorundaydılar.¹⁰⁶

Böyle bir kargaşa ortamında 18. yüzyılın ilk yarısında (1719-1740 yılları arasında) Osmanlı İmparatorluğu'nda 30 eyalet, dört kaptanlık ve bir başbuğluk, iki voyvodalık, dört meliklik, bir hanlık ve bir emirlik bulunuyordu.¹⁰⁷ 18. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı İmparatorluğu'ndaki sancak sayıları ise 230 civarındadır.¹⁰⁸

1.2. KARAMAN EYÂLETİ'NİN İDARÎ BİRİMLERİ

Karaman Eyaleti 18. yüzyılın ilk yarısında paşa sancağı olan Konya Sancağı ile birlikte 7 sancaktan müteşekkildir. Bu sancaklar, Konya (paşa sancağı), Kayseriye, Niğde, Kırşehir, Beyşehir, Aksaray ve Akşehir'dir.¹⁰⁹ Bu sancakları oluşturan kaza, nahiye ve kasaba isimleri şu şekildedir;

Konya Sancağı'nın Kazaları, Konya, Aladağ, Bayburd, Ereğli, Belviran, Eskiil, Gaferyad, Pirlavganda, İnsuyu, Larendi, Turgud, Kureyş, Ladik, Kureyşözü'dür. Nahiyeleri ise Hatunsaray, Sahra, Saidili, Kılseme, Konya, İnsuyu, Turgud, Sudirhemi, Karacadağ, Belviran, Aladağ, Eskiil, Kaş, Larendi. Ereğli, Kadınhanı, Lazkiye, Karacadağ'dır. 2

¹⁰⁶ Yücel Özkaya, **Osmanlı İmparatorluğu'nda Âyânlık**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1994, s. 28-36.

¹⁰⁷ Orhan Kılıç, **age**, s.42-43.

¹⁰⁸ **age**, s.45-86.

¹⁰⁹ **age**, s. 53-54.

Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ne yansıyan kasabaları Sultaniyye, Ereğli, Ladik, Gaferyad, Konya, Pirlavganda'dır.

Kayseriyye Sancağı'nın Kazaları, Kayseri, Develi, İncesu, Karahisar-ı Yahyalı'dur. Nahiyelele ise Cebel-i Erciyes, Kuramaz, Karataş, Göstere, Kayseriyye, Sahra, Yahyalı, İncesu, Harmancık ve Kuramaz nahiyeleleridir. Kayseriyye Sancağı'nın 2 numaralı Karaman Ahkâm Defterinde bulunan kasabaları; Kayseriyye, Karahisar ve İncesu kasabalarıdır.

Akşehir Sancağı'nın Kazaları, Akşehir, Ilgın, İshaklı ve Doğanhisarı kazalarıdır. Nahiyelele ise Akşehir, İshaklı ve Doğanhisarı nahiyeleleridir. Akşehir Sancağı'nın 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde adı geçen kasabaları ise Akşehir ve Ilgın kasabalarıdır.

Beyşehir Sancağı'nın Kazaları, Beyşehir, Bozkır, Seydişehir, Göçü, Kaşaklı ve Kırili kazalarıdır. Nahiyelele ise Göçü-yi Kebir ve Beyşehir nahiyeleleridir. Beyşehir Sancağı'nın 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde adı geçen kasabaları ise Bozkır, Seydişehir, Beyşehir, Yarangöümü ve Kırili kasabalarıdır.

Niğde Sancağı'nın Kazaları, Niğde, Ürgüb, İncesu, Bor, Şücaüddin, Şamardı, Anduğu, Develi, Nevşehir ve Gülşehir kazalarıdır. Niğde Sancağı'nın nahiyelele ise Develü, Ürgüb, Bor, Şamardı, Niğde, Melegübi ve Karahisar nahiyeleleridir. Niğde Sancağı'nın 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde geçen kasabaları ise Everek, Bor, Develü, Niğde, Ürgüb ve Anduğu kasabalarıdır.

Kırşehir Sancağı'nın Kazaları, Kırşehir, Dinekkeskini, Hacıbektaş ma'a Mucur, Konur, Günyüzü ve Süleymanlu kazalarıdır Kırşehir Sancağı'nın nahiyelele, Keskin ve Hacıbektaş nahiyeleleridir. 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde, Mucur ve Kırşehir ise Kırşehir Sancağı'nın kasabaları olarak zikredilmektedir.

Aksaray Sancağı'nın Kazaları, Aksaray, Koçhisar ve Eyübili kazalarıdır. Aksaray Sancağı'nın nahiyelele ise Eyübili, Koçhisar ve Hasandağı nahiyeleleridir. 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde Aksaray Sancağı'nın kasabaları olarak Aksaray ve Doğanhisarı kasabaları zikredilmektedir.

Defterde Osmanlı bürokrasisinin geleneksel kodları münasebetiyle bazı kavramların standart bir muhtevasının olmadığı görülmektedir.. Kasaba kavramının 18. yüzyılda tam olarak ne manaya geldiği bilinmemekle birlikte 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde aynı hükümde kaza ve kasaba kavramlarının sıklıkla birbirlerinin yerlerine kullanıldıkları

görülmektedir.¹¹⁰ Yine aynı kavramın defterin başka bir bölümünde karye yerine tercih edildiğini görsek de bu duruma bir tane örnek bulunmaktadır.¹¹¹

Aşağıda, defterde geçen yer isimleri indeks hâlinde sunularak okuyucuya kolaylık temin etmek hedeflenmiştir.

¹¹⁰ BOA, A.DVNS.AHK.KR.d, no: 2, hüküm: 69-1;72-2;106-1;133-3.

¹¹¹ BOA, A.DVNS.AHK.KR.d, no: 2, hüküm: 86-4; 66:5 Yarangözü Karyesi.

1.2.1. KONYA SANCAĞI

Absari k., Sahra n., Konya kz.: 17-3
Absari k., Saidili n., Konya kz.: 17-3
Ağacucı mv., Gilisıra k. Hatunsaray n.
Konya sn.:2-2
Ağaen (?) k., Kaş n., Konya sn.: 42-1
Ağcaalan k., Aladağ n., Konya sn.:51-4
Ağcakoyunlu k., Konya n.:59-2
Ağcakuyu k., İnsuyu kz., Konya sn.:19-5
Ahmed Bey ca., Konya kz.: 17-3
Akdamur k., Kaş n., Konya sn.:42-1
Alan-ı Büzürg maa Alan-ı Küçük k.,
Sahra n., Konya kz.
Alibeyöyüğü k., Belviran n.:69-4
Atabey Medresesi vk., Sahra n., Konya
sn.:59-2
Azadan (?) k., Konya kz.:47-3
Bağlıca k., Eskiil kz. Konya sn.: 7-1
Balcalı k., Sahra n., Konya kz.:111-2
Başkışla k., Gaferyat kz., Konya sn.:50-4
Başkışla k., Larendе kz., Larendе
kz.:56-3
Behramuşağı k., Larendе kz.:14-6
Boranlu (?) k., Kaş n.:40-3
Bormeşkköprüsü, Konya kz.:46-4
Bostancık k., Belviran n., Konya sn.: 37-4
Bucakkuyu k., Eskiil n., Konya sn.:40-3
Bulumya k., Konya n., Konya sn.:58-5
Buyluya (Bulumya) k., Konya n.:58-5
Calkılı (?) k., Konya kz.: 25-4
Çanak k., Kaş n., Konya sn.:106-4

Çavuş k., Konya kz.:124-5
Çavuşlı mh. Ereğli kz.:86-2
Çeltik k., Sudirhemi n., Konya sn.:117-1
Çöki k., Hatunsaray n., Konya sn.:59-2
Çukurviran db., Ereğli kz., Konya
sn.:58-3
Damköy k., Sahra n., Konya kz.:77-2
Divle k., Aladağ n., Konya sn.:40-3
Dursun k., Konya kz.:141-1
Efe k., Sahra n., Konya kz.:97-1
Eğen k., Eskiil kz., Konya sn.: 7-2
Ekserçe (?) k., Sahra n., Konya kz.: 17-3
Emirali k., Eskiil kz.:83-2
Emirmusa k., Kaş n., Konya sn.:40-3
Ergaribler k., Eskiil kz., Konya sn.:6-4
Ereğli ksb., Konya sn.:23-3
Ereğli n., Konya sn.:142-1
Esb k., Konya kz.:55-4
Eskilanlu (?) k., Eskiil n., Konya
sn.:142-2
Feyz (?) k., Belviran n.: Konya sn.:37-4
Firuz k., Eskiil kz., Konya sn.:84-5
Gaferyad ksb., Konya sn.:63-2
Gene k., Eskiil kz., Konya sn.: 7-2
Gez k., Ereğli n., Konya sn.:40-3
Gilisıra k. Hatunsaray n. Konya sn. :2-1
Göçi k., Bayburd kz., Konya sn.:29-4
Göçi k., Konya kz.:54-3
Gökbaşlı mz., Konya n.:59-2
Gölcük nâm-ı diğer Akpınar k., Eskiil
n., Konya sn.:40-3

Gömeç k., Konya kz.:21-2
Halk (?) k., Sahra n., Konya kz.:77-2
Hare (?) k., Belviran n., Konya sn.:37-4
Hatun k., Saidili n., Konya sn.:58-5
Hocacihan k., Konya kz.:83-4
Hortu k., Ereğli kz., Konya sn.:65-2
Hortuhanı k., Konya kz.:102-2
Hoştad (?) k., Eskiil kz., Konya sn.:37-4
Ilıcapınar k., Pirlavganda ksb.:138-3
İlborlu k., Kaş n., Konya sn.:42-1
İnegazi k., Eskiil., Konya sn.:7-5
İnköy mz.: İnsuyu n., Konya kz.:56-2
İrice k., Sahra n., Konya kz.:77-2
İvralla k., Larende kz.:132-1
Kadıköy k., Ereğli kz.:128-3
Kadınhanı n., Konya kz.:47-3
Kala-yı Cerb mh., Konya kz.:109-2
Kala-yı Cerb ms. Kala-yı Cerb mh.,
Konya kz.:109-2
Kalburcu k., Saidili n., Konya sn.:58-5
Kalecik k., Belviran n., Konya sn.: 37-4
Kalınağıl k., Pirlavganda kz.:76-1
Kapan k., Sahra n., Konya kz.:77-2
Karaağıl k., Ereğli kz.:104-4
Karacadağ n., Konya sn.:142-2
Karacaöyük k., Sahra n., Konya kz.:77-
2
Karacaöyük mz., Sahra n., Konya
kz.:77-2
Karaçunar (?) k., Konya kz.:102-2
Karahozlu mh. Gilisra k. Hatunsaray n.
Konya sn. :2-1
Karaköy db., Ereğli kz., Konya sn.:58-3

Karamanoğlu İbrahim Bey vk., Konya
sn.:59-2
Karaöyük k., Sahra n., Konya kz.:77-2
Karapınar k., Eskiil kz.:83-2
Karatay-ı Kebir md., Konya sn.:60-1
Karayusuflu k., Ereğli-i Karaman kz.,
Konya sn.:25-5
Karbildermande k., Kaş n., Konya
sn.:42-1
Kavaklı k., Kureyşözü kz., Konya
sn.:14-7
Kılbasan k., Larende kz.:56-5
Kırklar k., Kureyş ma'a Bayburd kz.,
Konya sn.:18-4
Kırköprü mv., Ereğli-yi Karaman kz.,
Konya sn.:23-3
Kızılcakebir k., Ereğli kz.:104-4
Kızılcamihmad k., Konya n.:59-2
Kızılhamid mz.: Sahra n., Konya kz.:56-
2
Kongulet (?) k., Pirlavganda kz.:122-2
Konya kl.:9-1
Konya ksb., Konya sn.:68-5
Kozpınar k., Belviran n., Konya sn.:37-
4
Könye mz., Karacadağ n., Konya
sn.:142-2
Könyelü mz., Karacadağ n., Konya
sn.:142-2
Kulaca k., Aladağ n., Konya sn.:37-4
Kulıbey k., Küreyşözi kz., Konya
sn.:18-4
Kurb-ı Cedid mh., Konya kz.:88-3

Kusuncuk k., Kilseme n., Konya sn.:37-4
Kuyuviran k., Eskiil kz.:134-1
Ladik k., Konya kz.:58-2
Ladik k., Saidili n., Konya kz.:11-5
Ladik ksb., Konya kz.:57-4
Lazkiye n., Konya kz.:47-5
Mahalle-i Sökreb (?) k., Belviran n.:69-4
Manyan k., Gaferyat kz. Konya sn.:50-4
Melis k. Kaş n., Konya sn.:42-1
Monla Hünkar Mahallesi mh., Konya kz.:68-2
Muradca k., Eskiil kz., Konya sn: 39-2
Mustafalar k., Aladağ n., Konya sn.:42-1
Obrucak k., Turgud n., Konya sn.:96-4
Olnan k., Ereğli n., Konya sn.:142-1
Ortaviran k., Saidili n., Konya sn.:58-5
Örücek k., Eskiil kz., Konya sn.:84-5
Pirlavganda k., Pirlavganda kz.:89-2
Pirlavganda ksb., Konya sn.:137-4
Salur k., Sahra n., Konya sn.: 3-1
Sezak k., Pirlavganda kz.:89-2
Sızma k., Aladağ n., Konya sn.:40-3
Sinason k., Konya kz.:26-2
Siyah (?) k., Belviran n., Konya sn:37-4
Sudirhemi n., Konya sn.:117-1
Sultan Alaaddin Cami-i Şerif K., Konya kz.: 22-1
Sultan Selim Han ca., Sultaniyye ksb., Konya kz.: 29-4
Sultaniyye ksb., Konya sn.:19-5

Susmane (?) k., Kaş n., Larende kz., Konya sn.:60-2
Şami k., Aladağ n., Konya sn.:142-1
Şampazarı mh., Larende kz.: 29-6
Şeyhlü k., Ereğli kz.:104-4
Taşağıl k., Ereğli kz.:128-3
Tatlarhisarı k., Ilgun kz.: 21-4
Tekyüz (?) k., İnsuyu kz.:63-4
Tond k., Ereğli kz., Konya:36-2
Toparaba (?) k., Konya kz.:83-5
Tutludinek k., Belviran n., Konya sn.:26-4
Tuyabet (?) k., Konya kz.:54-6
Türbe Mahallesi mh., Konya kz.:68-2
Uluca k., Larende n.:37-4
Ulusta (?) k., Konya kz.:28-2
Üçkilise k., Belviran n., Konya sn.:37-4
Viran mh., Ereğli kz.:86-2
Virancık k., Larende n.:37-4
Viretosun k., Belviran n., Konya sn:37-4
Yağbasan k., Eskiil kz., Konya sn.:84-5
Yağlıkutlu k., Sudirhemi n., Konya kz.:134-3
Yağmurlar k., Larende n.:96-4
Yaylakyahyalu k., Kaş n., Konya sn.:42-1
Yazıcılar k., Ereğli kz.:104-4
Yelbeyi (?) k., Belviran n., Konya sn.:42-1
Yunus Emre türbesi, Larende kz.:112-5
Zincirlikuyu mh., Konya kz.:46-4

1.2.2. AKSARAY SANCAĞI

Ahurlı k., Eyübili n., Aksaray sn.:42-2
Aksaray ksb., Aksaray sn.:32-2
Alayund k., Aksaray kz.:102-5
Bademlü k., Koçhisar n., Aksaray sn.:42-2
Balıköyü k., Aksaray kz.:75-1
Belpınarı k., Koçhisar n., Aksaray sn.:42-2
Böğet k., Aksaray kz.:86-5
Bölcek (Bölcek mh.:126-3) Mahallesi mh., Aksaray kz.:74-4
Bulamur mz., Koçhisar n., Aksaray sn.:42-2
Ceddi Muhsin Çelebi vk., Aksaray kz.:8-1
Çardığın mh., Aksaray kz.:103-3
Çatalöyük mz., Koçhisar n., Aksaray sn.:42-2
Çatalyaka k., Koçhisar n., Aksaray sn.:42-2
Doğanhisarı ksb., Aksaray sn.:145-4
Eymirdoğan mz., Koçhisar n., Aksaray sn.:42-2
Eyşekaya k., Aksaray sn.:6-4
Feslidabri (?) mz., Koçhisar n., Aksaray sn.:42-2
Garayılan k., Aksaray kz.:102-5
Genedala k., Aksaray kz.:62-2
Gerveli k., Aksaray kz.:13-4
Gökdonar k., Eyübili n., Aksaray sn.:42-2

Gökgöğsi k., Eyübili n., Aksaray sn.:42-2
Habi (?) k., Koçhisar n., Aksaray sn.:42-2
Hasan Çelebi vk., Gerveli k., Aksaray kz., 13:4
Hırka k., Aksaray kz.:75-1
Hormu k., Eyübili n., Aksaray sn.:42-2
Hulus k., Koçhisar n. Aksaray sn.:42-2
İncirlü (nâm-ı Diğer Zinciriyye) md., Aksaray kz.:35-2
İnöyüğü mz., Koçhisar n., Aksaray sn.:42-2
Karain k., Aksaray ksb.:149-4
Karaoğlan Gedigi mv., Koçhisar kz., Aksaray sn.:24-2
Karaoğlan mz., Muradlıöyüğü k., Aksaray kz.:57-5
Kartalkavağı (?) mz., Koçhisar n., Aksaray sn.:42-2
Kızılağıl mz., Koçhisar n., Aksaray sn.:42-2
Kızılmescid k., Koçhisar n., Aksaray sn.:42-2
Koçhisar kz., Aksaray sn.:2-3
Mancık k., Aksaray kz.:33-4
Mehmedbeyli k., Aksaray sn.:6-4
Muradlıöyüğü k., Aksaray kz.:57-5
Nakkaş mh., Aksaray ksb.:80-2
Nasreddin k., Koçhisar n., Aksaray sn.:42-2
Norguz k., Aksaray kz.:75-3
Ortadiğın k., Aksaray kz.:102-5

Öyük k., Aksaray kz.:30-1
Sarıağıl nâm-ı diğer Sarıkaya mz.,
Nasreddin k., Koçhisar n., Aksaray
sn.:42-2
Sultanhanı db., Aksaray kz.:7-1
Şehr k., Aksaray kz.:102-5
Tatar k., Koçhisar n., Aksaray sn.:42-2
Temayeönlüğü (?) mz., Koçhisar n.,
Aksaray sn.:42-2
Tengez (?) k., Aksaray kz.:30-1
Veled-i Hoşkadem mz., Koçhisar n.,
Aksaray sn.:42-2
Yaludedede k., Koçhisar n., Aksaray
sn.:42-2
Yamama Ekinliği mz., Eyübili n.,
Aksaray sn.:42-2
Yarımca k., Aksaray kz.:102-5
Yöğer k., Aksaray sn.:6-4
Yuva k., Hasandağı n. Aksaray sn.:49-1
Zaviye nâm-ı diğer Hamzafakih k.,
Eyübili n., Aksaray sn.:49-1
Zinciriye md., Aksaray sn.:120-3

1.2.3. AKŞEHİR SANCAĞI

Abraş (?) k., Ilgın kz.:129-3
Absir (?)Mh., Ilgın kz.:129-3
Ağayid k., Akşehir kz.:146-3
Akşehir ksb., Akşehir sn.:6-3
Alab (?) k., Akşehir kz.:77-3
Arif mh., Akşehir kz.:42-3
Balıfakih mh., Ilgın ksb., 129:3
Belekler k., Ilgın kz.:48-4
Bulcuk k., Ilgın kz.:48-4
Büyükkafırköy k., Akşehir kz.:125-1

Çavuşcı k., Ilgın kz.:87-2
Çepni k., Doğanhisarı kz.:145-4
Çepni k., İshaklu kz.:135-1
Çiftlik k., İshaklu kz.:73-5
Daşdiğin k., Ilgın kz.:140-2
Deli k., Akşehir n.:58-5
Dereçelik (Dereçine) k., İshaklı n.,
Akşehir kz.:82-4
Dereçine k., İshaklı n., Akşehir sn.:20-
4
Dineklu k., Doğanhisarı kz.:65-1
Dipi k., Akşehir kz.:99-1
Doğanhisarı kz., Akşehir sn.:13-3
Doğanhisarı n., Akşehir sn.:78-4
Faraşa k., Akşehir kz.:99-5
Göstere k., Ilgın kz.:90-2
Ilgın ksb.:62-4
İltaş k., Ilgın kz.:79-4
İlyaslar k., Akşehir kz.:12-5
Karasevinç k., Ilgın kz., Akşehir sn.:50-
2
Kocaç k., Akşehir kz.:12-5
Maruf k., Akşehir kz.:14-5
Mesud Paşa zv., Salur k., İshaklı
kz.:103-2
Rosta (?) k., Ilgın kz.:129-3
Salur k., İshaklı kz.:103-2
Şeyh Hasan zv. Akşehir kz.:74-1
Tatlarhisarı k., Ilgın kz., Akşehir sn.:13-
2
Tilkisaray k., Akşehir n.:58-5
Yakaçiftlik k., İshaklı kz.:114-3

Yakaha senek k., İshaklı kz., Akşehir
sn.:20-4

Yendiğin k., Ilgın kz.:94-1

Yenice k., Ilgın kz., Akşehir sn.:46-5

1.2.4. BEYŞEHİR SANCAĞI

Bayındır k., Beyşehir kz.:48-6

Beyşehir ksb., Beyşehir kz.:48-6

Beyşehir n., Beyşehir sn.:130-3

Bozkır ksb., Beyşehir sn.:28-1

Budak k., Kırılı kz.:66-5

Çiftlik k., Bozkır kz.:103-4

Çiftlik-i Hasan Fakih, Uluhoma k., Göçi
n., Beyşehir kz.:111-1

Çukurkend k., Kırılı kz.:66-5

Davgana k., Beyşehir kz.:61-1

Doğan k., Beyşehir kz.:74-3

Emen k., Beyşehir kz.:74-3

Gezer k., Bozkır kz., Beyşehir sn.:107-2

Gödene k., Beyşehir sn.:3-3

Gözekler k., Seydişehir kz., Beyşehir
sn.:12-1

İmen k., Beyşehir kz.:10-3

Karahisar k., Göçi-yi Kebir n., Beyşehir
sn.:4-1

Keski tabii-i Harin k., Beyşehir kz.:59-2

Kıstıvan k., Beyşehir kz.:147-1

Kırılı ksb., Beyşehir sn.:128-4

Kozluca k., Kırılı kz.:103-4

Küçük mh., Kırılı ksb.:128-4

Mahmudlar k., Beyşehir sn.:6-2

Melekler k., Göçi n., Beyşehir sn.:113-3

Muharremkulu k., Kaşaklı n., Beyşehir
kz.:102-3

Savarık k., Kırılı kz.:140-2

Sinandı k., Bozkır kz.:113-4

Sokakbaşı mh., Davgana k., Beyşehir
kz.:96-1

Söyrak (?) k., Kırılı kz., Beyşehir
sn.:117-3;123-5

Taraşçı k., Kırılı kz., Beyşehir sn.:45-6

Taraşeyhi k., Seydişehir kz.:85-6

Tol k., Seydişehir kz.:110-2

Uluhoma k., Göçi n., Beyşehir kz.:111-
1

Üskerlos k., Beyşehir sn.:6-2

Yarangözü k., Kırılı kz.Beyşehir
sn.:66-5

Yarangözü ksb., Kırılı kz., Beyşehir
sn.:86-4

Yarıdamen (?) k., Bozkır kz.:113-4

Yazı k., Kırılı kz.:66-5

Yeltan k., Kırılı kz.:66-5

Yunusbendi (?) k., Bozkır kz.:113-4

1.2.5. İÇİL SANCAĞI

Anamur ksb., İçil sn.:89-2

Aşağıızvid k., Ermenek kz., İçil sn.:28-
1

Başdere k., Ermenek n., İçil sn.:107-2

1.2.6. KAYSERİYYE SANCAĞI

Ağcaıl k., Kuramaz n., Kayseriyye
kz.:81-3

Ağcayarımca k., Kayseriyye n.:114-2

Akçakoca zv., Dünce k., Yahyalı n.,
Kayseriyye kz.:98-3

Alvirangöz k., Kayseriyye kz.:116-2

Balagesi k., Kayseriyye kz.:45-3

Besağıl mz., Göstere n., Kayseriyye
kz.:22-4
Cederin k., Kuramaz n., Kayseriyye
kz.:81-3
Çay k., Seferlü k., Cebel-i Erciyes n.,
Kayseriyye sn.:3-1
Davşandepesi k., Kuramaz n.,
Kayseriyye kz.:81-3
Deredinek k., Sahra n., Kayseriyye
kz.:61-4
Derviş mz., Kayseriyye n.:114-2
Divari k., Karataş n., Kayseriyye kz.:38-
4
Durhisar k., Kuramaz n., Kayseriyye
kz.:81-3
Dutlu k., Kayseriyye kz.:100-2
Dünce k., Yahyalı n., Kayseriyye
kz.:98-3
Efkere k., Kayseriyye kz.:46-1
Ehemli (?) k., Kayseriyye kz.:14-3
Eminüddin zv., Kayseriyye sn.:119-3
Endürlük k., Cebel-i Erciyes n.,
Kayseriyye sn.:7-4
Erkilet k., Kayseriyye kz.:10-4
Esbedon k., Kayseriyye kz.:139-1
Furday (?) k., Kuramaz n., Kayseriyye
kz.:81-3
Germür k., Sahra n., Kayseriyye kz.:61-
4
Gesi k., Kayseriyye kz.:43-3
Girmenler (?) k., Kayseriyye kz.:141-2
Girmir (Germür) k., Kayseriyye kz.:30-
5

Göbeli k., Kayseriyye kz.:79-2
Göllük k., Kuramaz n., Kayseriyye
kz.:81-3
Göstere n., Kayseriyye kz.:97-2
Gündoğan?k., Kuramaz n., Kayseriyye
kz.:81-3
Gürgen k., Kuramaz n., Kayseriyye
kz.:81-3
Harmancık n., Kayseriyye kz.:97-2
Horsana k., Kayseriyye kz.:45-3
Huand Hatun md., Kayseriyye kz.:20-2
Huand mh., Kayseriyye kz.:52-5
Hüseyinbey zv., Kızılviran k.,
Kayseriyye kz. 21-5
İncesu ksb., Kayseriyye kz.:72-3
İncesubaşı k., Karataş n., Kayseriyye
sn.:26-1
İspile k., Sahra n., Kayseriyye kz.:61-4
Karacaviran mz., Kayseriyye n.:114-2
Karahisar ksb., Kayseriyye sn.:38-3
Karahisar n., Kayseriyye kz.:106-2
Karakaya k., Kayseriyye kz.:31-4
Karataş n.:10-2
Kardaşlarağılı mz., Kayseriyye n.:114-2
Kayseriyye kl., Kayseriyye sn.:7-4
Kayseriyye ksb., Kayseriyye sn.:14-2
Keremce k., Kayseriyye ksb.:69-1
Keremli k., Kayseriyye kz.:41-4
Kılıç Camii ca., Kayseriyye n.:38-4
Kırk k., Kayseriyye kz.:45-3
Kızılcaın mz., Kayseriyye n.:114-2
Kızılviran k., Kayseriyye kz.:21-5
Koyrah k., Kayseriyye n.:38-4

Köşil (?) k., Kuramaz n., Kayseriyye
kz.:81-3
Kuluca mz., Kayseriyye n.:114-2
Kunibralı k., Kuramaz n., Kayseriyye
kz.:81-3
Kuramaz n., Kayseriyye sn.:146-2
Kursluova mz., Göstere n., Kayseriyye
kz.:22-4
Küçükmedrese vk., Kayseriyye sn.:7-4
Kürdler k., Karahisar-ı Yahyalı kz.,
Kayseriyye sn.:15-5
Mamalar k., Karataş n., Kayseriyye
kz.:99-2
Mamalar mz., Kayseriyye kz.:52-5
Mancusun k., Kayseriyye kz.:20-3
Merdi mz., Göstere n., Kayseriyye
kz.:22-4
Musahacılı k., Kayseriyye n.:67-3
Mustafabeyli k., Kayseriyye n.:67-3
Öyük k., Kayseriyye kz.:93-3
Özbek k., Kayseriyye n.:67-3
Özbek k., Yahyalı n., Kayseriyye
kz.:97-2
Sahra n., Kayseriyye kz.:61-4
Salur k., Kayseriyye kz.:98-2
Salur k., Sahra n., Kayseriyye kz.,
Kayseriyye sn.:146-2
Saraycık k., Kayseriyye n.:38-4
Sarımsaklı k., Kuramaz n., Kayseriyye
sn.:3-1
Sarukaya k., Kuramaz n., Kayseriyye
kz.:81-3
Sayeci mh., Kayseriyye kz.:120-2

Seferlü k., Çay k., Cebel-i Erciyes n.,
Kayseriyye sn.:3-1
Seydi Halil zv., Kayseriyye n.,
Kayseriyye sn.:114-2
Seyyid Battal Gazi Cm., Kayseriyye
sn.:3-1
Seyyid Şeyh Halil zv. Kırk k.,
Kayseriyye kz.:45-3
Sufihalil mz., Kayseriyye n.:114-2
Sultancık k., Kayseriyye n.:38-4
Şarkıyan mh., Kayseriyye ksb.:136-1
Talas k., Kayseriyye kz.:47-2
Tebze (?) k., Kayseriyye kz.:78-1
Tevanasun k., Sahra n., Kayseriyye
kz.:61-4
Tolusdon (?) k., Kayseriyye kz.:74-2
Tomariz (Tomarza) k., Kayseriyye
kz.:58-1
Tomarza k., Kayseriyye kz.:13-6
Turade (?) k., Kayseriyye n.:38-4
Tutak mh., Kayseriyye sn.:5-4
Vekse k., Kayseriyye kz.:52-1
Viksar (?) k., Kayseriyye kz.:54-1
Yağmurbey mz., Kayseriyye n.:114-2
Yahyalı k., Kayseriyye kz.:148-5
Yahyalı n., Kayseriyye kz.:97-2
Yalman mh., Kayseriyye kz.:34-2
Zeynelabidin tk.:Kayseriyye kz.:78-6
1.2.7. KIRŞEHİR SANCAĞI
Ahievran Veli vk., Kırşehir sn.:25-2
Altunçanak k., Hacıbektaş maa Mucur
kz., Kırşehir sn.:25-2

Avşarbala k., Keskin n., Kırşehir sn.:43-1
Cemalhacıöyüğü mz., Hacıbektaş n., Kırşehir sn.:128-1
Cümle k., Kırşehir kz.:82-2
Çolaklı mh., Mucur k., Hacıbektaş kz.:29-1
Eğerdam (?) mz., Hacıbektaş n., Kırşehir sn.:128-1
Eledek (?) k., Kırşehir kz.:82-2
el-Hacc Osman mh., Mucur k., Hacıbektaş kz., Kırşehir sn.:29-1
Erkviranı k., Hacıbektaş n., Kırşehir sn.:137-1
Eymirler k., Keskin n., Kırşehir sn.:43-1
Güzelce mz., Hacıbektaş n., Kırşehir sn.:137-1
Hacım nâm-ı diğer Karaöyük k., Hacıbektaş kz.:125-4;135-2
Karaağaç mz., Hacıbektaş n., Kırşehir sn.:128-1
Karkıncık k., Hacıbektaş n., Kırşehir sn.:137-1
Kesikköpri k., Hacıbektaş kz.:36-1
Kırähili (?) k., Kırşehir kz.:67-5
Kırşehir ksb., Kırşehir sn.:32-1
Kızılcaköy k., Kırşehir kz.:82-2
Koçaç k., Hacıbektaş n., Kırşehir sn.:137-1
Kulaksız k., Dinekkeskini kz., Kırşehir sn.:38-1
Kusurağıl mz., Hacıbektaş n., Kırşehir sn.:128-1

Kuşdili mh., Kırşehir kz.:133-1
Kuyucak k., Hacıbektaş maa Mucur kz., Kırşehir sn.:25-2
Kuyucak mz., Hacıbektaş maa Mucur kz., Kırşehir sn.:25-2
Lefkene k., Hacıbektaş maa Mucur kz., Kırşehir sn.:25-2
Mucur k., Hacıbektaş kz., Kırşehir sn.:28-4
Mucur ksb., Hacıbektaş Kz.:26-3
Mürtak k., Nevşehir kz.:141-3
Nevpayin (?) k., Hacıbektaş kz.:86-3
Şeyh Süleyman Veli tk., Kırşehir kz.:68-6
Yazıhırka k., Hacıbektaş n., Kırşehir sn.:128-1

1.2.8. NİĞDE SANCAĞI

Adramason k., Niğde kz.:52-6
Ağın k., Niğde n.:117-1
Ağmaz k., Anduğı kz.:148-1
Anabir (?) k., Nevşehir kz.:116-1
Andırlos k., Niğde sn.:142-4
Anduğı ksb., Niğde sn.:67-1
Aşağı Çomaklı k., Develü kz.:122-1
Ayuhlı (?) k., Nevşehir kz., Niğde sn.:82-5
Başmakçı k., Şücaüddin kz.:120-1
Bedir mh., Ürgüb kz.:109-1
Bor ksb., Niğde sn.:6-1
Bor n., Niğde sn.:61-5
Borke (?) mz., Bor n.:61-5
Burçak k., Melegübi n., Niğde sn.:118-1

Camii-i Atik mh., Bor ksb.:107-3
Cemal k., Ürgüb ma'a Nevşehir kz.,
Niğde sn.:96-2
Çorak mz., Şamardı n.:147-2
Çurçurum k., Niğde kz.:48-7
Damsa k., Nevşehir kz.:76-4
Depe k., Develü kz.:122-1
Depe mv., Fertik k. Niğde kz.:110-3
Develü ksb., Niğde sn.:15-3
Dimlison k., Niğde kz.:88-1
Emirşeyh mh., Niğde kz.:84-3
Enehil k., İncesu kz., Niğde sn.:15-5
Everek k., Develü kz.:122-1
Everek ksb., Develü kz.:4-4
Fahriye md., Develü ksb.:109-3
Faraşa k., Develü n., Niğde sn.:18-1
Ferkadın (?) k., Develü kz.:122-1
Fertik k., Niğde kz.:50-5
Fesleğenli k., Niğde kz.:88-1
Finase k., Develü kz.:22-3
Gelmeson (?) k., Niğde kz.:14-4
Genezin k., Nevşehir kz.:138-1
Hacebe k., Niğde kz.:105-3
Hasangazi k., Şücaüddin kz., Niğde
sn.:56-1
Hırka k., Ürgüb ma'a Nevşehir kz.,
Niğde sn.:96-2
İbn-i Sırrı mh., Bor ksb.:61-3
İbrahim Paşa vk., Nevşehir kz.:66-3
İki k., Nevşehir kz.:148-4
İltaş k., Ürgüb kz.:72-1
İzmid mh., Niğde kz.:67-4
Kadıköyü k., Bor kz., Niğde sn.:24-5

Kafirevereği k., Develü kz., Niğde
sn.:13-5
Karakaya k., Ürgüb kz.:114-1
Kavacık k., Develü n., Niğde sn.:15-4
Kayakapu mh., Ürgüb ksb.:123-4
Kelisahisar k., Bor kz., Niğde sn.:11-1
Kenisehisar k., Bor kz.; Niğde sn.:16-3
Ketm (?) k., Bor n.:61-5
Kiredere (?) k., Niğde kz.:36-4
Kirkendi (?) k., Şamardı n.:147-2
Kormesah (?) k., Şamardı n., Niğde
sn.:61-5
Köse k., Ürgüb kz., Niğde sn.:21-3
Lola kl., Şücaüddin kz., Konya sn.:56-4
Lizami (?)Mh., Niğde kz.:84-3
Madiyan k., Nevşehir kz.:117-2
Mamalı k., Nevşehir kz., Niğde sn.:8-3
Mancusun k., Nevşehir kz.:122-5
Mancusun k., Ürgüb kz., Niğde sn.:28-3
Meşe k., Develü kz.:122-1
Niğde Kalası kl.:118-1
Niğde ksb., Niğde sn.:66-1
Obsar k., Anduğı kz., Niğde sn.:36-4
Orta Mahalle mh., Bor ksb.:68-1
Öksüd k., Develü kz., Niğde sn.:44-5
Sarica k., Develü kz.:91-2
Sevgili (?) k., Şücaüddin kz.:73-3
Sinason k., Ürgüb kz., Niğde sn.:19-4
Sineliük (Sineliöyük) k., Develü kz.,
Niğde sn.:25-1
Soldamöyökköyü k., Ürgüb ma'a
Nevşehir kz., Niğde sn.:96-2
Sufyan mh., Bor kz., Niğde sn.:24-5

Sultanım k., Ürgüb n., Niğde sn.:38-4
Suvirmez k., Niğde kz.:78-3
Süleymanöyüğü k., Develü kz.:140-4
Şeyh Turasan zv., Sultanım k., Ürgüb n.,
Niğde sn.:38-4
Tekinlu k., Niğde n.:117-1
Til k., Karahisar n., Niğde sn.:147-2
Timurtaş k., Ürgüb kz.:72-1
Torbalı k., Develü kz.:71-2
Ulaşlu k., Ürgüb kz.:114-1
Ulukışla k., Niğde kz.:48-7
Ürgüb ksb., Niğde sn.:123-4
Viranşar k., İncesu n., Niğde sn.:38-3
Voyorin (?) k., Niğde kz.:9-3
Yakacık k., Karahisar n., Niğde sn.:147-
2
Yukarı Çomaklı k., Develü kz.:122-1

1.2.9. CEMAATLER

Akkaş Beydik cm.:121-4
Armutlu cm., Bozulus kz.:17-2
Bahşiş cm:89-2
Bayrambeyli cm., Dabanlı aş.,
Bozulus:133-2
Bilmez cm., Atçekenler:142-2
Boynuboğumlu cm., Yeniil:59-1
Cecelü cm:121-4
Cerid Türkmanı, Dinekkeskini kz.
Kırşehir sn.:133-2
Çalış cm., Yeniil:16-1
Çarıklı cm:89-2
Danişmendlü cm:121-4
Dumanlı ma'a Turasanlı cm:121-4
Emirhacılı tabii-i Atçeken:58-5

Hacıhamzalı cm., Yörükkan taifesi
Harbendelü cm., Yeniil:16-1
Hotamışlı cm., Yeniil:16-1
Hudetulu cm., Koçhisar kz.:121-4
İlbeyli kabilesi:37-2
İsafakılı cm.:27-4
İzzeddinlü cm., Bozulus aş.:18-3
Karacakürd cm:116-5
Karahacılı aş.:67-3
Kerimlü aş:67-3
Kılviran Ekradı cm:75-3
Köçek cm., Çiçekdağı kz.:17-1
Kurutlu cm., Danişmendlü kz.:63-3
Kurutlu cm., Koçhisar kz.:121-4
Küşne cm., Bozulus Türkmanı, Larende
sn.:40-1
Lekvanik Ekradı:67-3
Miroğlu Obası, Eyübili:121-4
Muhacir cm., Aksaray kz.:19-2
Oğulbeyli cm: Aydın:45-1
Özlü Kabilesi, Kırşehir:65-5
Pehlivanlı cm.:134-1
Sarkındılı aş.:67-3
Selmanlu aşireti
Suveydi cm:75-3
Şeyhli cm.:70-2
Tabanlı aş., Bozulus kz.:70-2

III. BÖLÜM

II NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU

KARAMAN DEFTERİ 2

MİN EVÂ'İL-İ ŞA'BAN SENE 1157 İLÂ EVÂHİR-İ RECEB SENE 1159

DEFTER-İ KARAMAN

Hâzihi kuyûd-ı ahkâmu's-şikâyât Fî zamân-ı sadr-ı sudûr-ü'l-vüzerâ Hazret-i Hasan Paşa ve Fî eyyân-ı Hazret-i Mustafa Efendi Re'îsu'l-küttâb

2-1

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Konya Kazâsı muzâfâtından Hâtûnsaray Nâhiyesi'ne tâbî' Gilisıra nâm karye mahallâtından Karahozlu Mahallesi'nin 'avârız ve nüzulüne mevkûf altı yüz elli guruş nukûdun ber-vech-i hasbî izn-i şer'le bâ-hüccet-i şer'iyeye mütevellîsi olan (boşluk) zîde kadruhu gelüb bundan akdem zikr olunan nukûd-ı mevkûfenin izn-i şer'le mütevellîsi olub kazâ-i mezbûrda sâkin İmâm Ömer Halife dimekle ma'rûf kimesne kendüye teslîm olunan meblağ-ı merkûmu birkaç seneden beru istirbâh ve beher sene hâsıl olan rıbhini ahz u kabz ve kendü umûruna harc u sarf ve istihlâk idüb ol-vechile gadr ve zimmetinde mâl-ı vakf olmağla bu dahî tevliyyeti hasebiyle mezbûrun ma'rifet-i şer'le muhâsebesin görüb zimmetinde olan ol-mikdâr guruş mâl-ı vakf ile hâsıl olan rıbhini alub vakf için zabt itmek istedikde mezbûr şirrete sülûk ve meblağ-ı merkûme için zimmetinde yekûn oldı ve cüzisi yanında (?) kaldı

deyu ‘illet ve bahâne ile mâl-ı vakfa gadr-ı küllî murâd eyledüğün ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince mezbûrun ma‘rifet-i şer‘le muhâsebesi görilüb zimmetinde zuhûr iden ol-mikdâr gurus mâl-ı vakf hâsıl olan rıbhiyle mezbûrdan tahsîl ve vakf içün buna alıvirilüb bî-vech-i şer‘î ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâ’il-i Şa‘bân sene 1157 (9-18 Eylöl 1744).

2-2

Konya Kazâsı Nâ’ibine ve Konya Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Timâr karyelerinden Konya Kazâsı muzâfâtından Hâtûnsaray Nâhiyesi’ne tâbi‘ Gilisıra nâm karyeden sâdât-ı kirâmdan kıdvetu’s-sâdâti’l-kirâm Seyyid Mehmed zîde şerefuhu gelüb yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Altıbayrakoğlu Osman dimekle ma‘rûf kimesne karye-i mezbûre toprağında Ağaçucı dimekle ma‘rûf mevzî‘de vâki‘ mutasarrıf olduğu tarlalarında tahminen iki dönüm tarlasını üç seneden mütecâviz zirâ‘at itmeyüb kânûn üzere tapuya müstahak oldukda bu ol yerleri bozdan karye-i mezbûrenin sipâhîsi olan Ali nâm sipâhîden bin yüz kırk altı senesinde resm-i tapu ile alub yedine virilen sâhib-i arz temessüğü mûcibince ol-mikdâr seneden beru zabt ve zirâ‘at ve ‘öşr ve resmin sâhib-i arza edâ idüb bir-vechle dahl ve ta‘arruz olunmak icâb itmeyüb ve bu makûle on sene mürûr iden toprak da‘vâsının istimâ‘ı memnû‘ iken hâlâ mezbûr Osman zuhûr ve şirrete sâlik ve hevâsına tâbi‘ ba‘zı mütegallibeye istinâden mücerred ta‘cîz ve ızrâr kasdıyla zikr olunan tapu ve temessükli yerler içün sinîn-i merkûmdan mukaddem benim idi sana zabt ve zirâ‘at itdirmem yedinden alub ben zabt iderim deyu nizâ‘ ve hilâf-ı kânûn fuzûlî müdâhale ve zabtına mûmâna‘at ve ta‘addîden hâlî olmayub gadr-ı küllî sevdâsında ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve sâhib-i arz temessüğü mevâcibince ‘amel olunub zikr olunan tapu ve temessükli yerleri yedinde olan sâhib-i arz temessüğü mûcibince kemâ-kân buna zabt itdirilüb mezbûru hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ve temessük dahl ve ta‘arruz itdirilmeyüb zâhir olan müdâhale ve ta‘addîsi men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâ’il-i Şa‘bân sene (1)157 (9-18 Eylöl 1744).

2-3

Koçhisar ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Koçhisar Kazâsı'nda vâki' müteveffâ Şeyh Enbiyadede Zâviyesi vakfının berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan Abdülaziz zîde kadruhu gelüb bu vakf-ı mezbûr mürtezikalarının ve zâviyesi zâviyedârının berâtları mûcibince müstahak oldukları vazîfelerinden vâkîf üzere müdâhale ve bunu ta'cîz ve rencîdeden hâlî olmaduğın bildirüb mahallinde şer'le görölüb merkûmun hilâf-ı şart-ı vâkîf zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylemeğın şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şa'bân sene 1157 (9-18 Eylül 1744).

3-1

Kayseriyye Kādîsına ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Sen ki Kayseriyye Kādîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid Ahmed Hüseyin zîde fazluhu[sun] mektûb gönderüb Kayseriyye'de sâkin Seyyid Battalgazi Câmî' Evkâfî'nın mütevellî ve hatîbi es-Seyyid eş-Şeyh Hasan ve Hacet Mescidi'nin imâm ve mütevellîsi Abdullah ve Mahzûmin Vakfı mütevellîsi Mehmed zîde salâhahu meclis-i şer'a varub Kayseriyye Sancağı'nda ve Kazâsı muzâfâtından Cebel-i Erciyes Nâhiyesi'ne tabi Çay nâm-ı diğêr Seferlü nâm karyenin mâlikânesine mezkûrünün mütevellîsi oldukları Mescid-i Battalgazi ve Hacet Fukârâ-yı Mahzumin Evkâfî ve dîvânîsi ze'âmet ve timâr mülhakâtından olmağla karye-i mezbûrenin dîvânîsine mutasarrıf olanlar karye-i mezbûrenin vâki' olan mahsûlâtından dîvânî tarafına 'â'id olanı almağa kanâ'at itmeyüb ziyâdeye tecâvüz ve mâlikâne tarafına 'â'id olan mahsûl-i vakfa müdâhale eylediklerinden gayrı Zemîn-i Receb veled-i Ahmed ve Zemîn-i Tanrıvermiş veled-i Yusuf ve zemîn-i Hacı veled-i Şeyhi Derir (?) nâ-ma'lûm deyu karye-i mezbûrenin hâsılıyla mahsûb olan zemînler için cümle mahsûl dîvânî tarafınıdır mâlikâne tarafının 'alâkası yokdur deyu ta'allül ve âhardan dahî Kalfamızzâde Seyyid Mahmud Ağa ve 'ammîzâdeleri Seyyid Mustafa ve Seyyid Ahmed nâm kimesneler dahî zikr olunan zemînler bizim ceddimiz evkâfındandır deyu müdâhale ve her-vechile evkâf-ı mezkûrûna gadr itmeleriyle karye-i Çay nâm-ı diğêr Seferlü el-mezbûre ve hâsılı mahsûb olan zemînler ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî dîvânî mutasarrıflarıyla evkâf-ı mezbûrûn taraflarından zabt ve vâki' olan mahsûlünden dîvânî tarafına 'â'id olan dîvânî mutasarrıfları ve mâlikâne tarafına 'â'id olan mahsûlün dahî evkâf-ı mezkûrûn taraflarına ahz u kabz itdirilüb mezkûrlar ve âharı mugâyir-i Defter-i Hâkânî bir dürlü ta'allül ve muhâlefet ve dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâk'-i-i hâli bi'l-iltimâs 'arz ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümayûn ve Defter-i İcmâl ve Mufassal ve Defter-i Evkâf'a mürâca'at olundukda Cebel-i Erciyes

Nâhiyesi'ne tâbi' otuz altı nefer re'âyâ ile karye-i Çay nâm-ı diğer Seferlu mâlikâne-i vakf-ı Mescid-i Battalgazi der-harîc-i Kayseriyye ve Mescid-i Hacet vakf-ı Siracüddin Lâlâ 'an-fukârâ-yı Mahzûmin der-Kayseriyye ve tahtında zemîn-i nim-i Receb veled-i Ahmed nâ-ma'lûm ve zemîn-i nim-i Tanrıvermiş veled-i Yusuf nâ-ma'lûm ve zemîn-i nim-i Hacı veledi-i Şeyhi Derir (?) nâ-ma'lûm hâsıl-ı dîvânî hums gallât gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihu üç bin beş yüz akca ve mâlikâne-i sülûs ve Vakf-ı Mescid-i Battalgazi ve sülûs-i Vakf-ı Mescid-i Hacet ve sülûs-i Vakf-ı 'an Mahzûmin gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ iki bin altı yüz seksen akca yazularıyla Defter-i Mufasssal'da muharrir kalemiyle tahrîr ve Defter-i Evkâf'da karye-i Çay nâm-ı diğer Seferlu nâm karye hâsıl-ı mâlikâne 'an sülûs hisse deyu sekiz yüz doksan dokuz akca yazı ile zemîn der-Karakaya bir zâ'id hâsıl iki kıt'a zemîn der-zâ'id-i Beldes bir kıt'a zemîn der-ihrâk (?) cami'-i mezkûr dört kıt'a zemîn der-civar-ı (...) bir kıt'a zemîn der-zâ'id-i Kilyos bir kıt'a zemîn (...) zemîn-i der-Eğribucak zemîn der-Kızılhamam-ı harâb deyu Kayseriyye hâricinde Battal Mescidi evkâfından ve karye-i Çay nâm-ı diğer Seferlü el-mezbûrenin mâlikânesinden sekiz yüz doksan dokuz akca yazı ile bir sülûsi dahî Vakf-ı Mescid-i Hacet ve ol-mikdâr akca yazı ile bir sülûsi dahî ma'a gayrihu berkdirilüb iki bin beş yüz on dört akca yazı ile Kayseriyye'nin taraf-ı garbîsinde mütemekkin fukârâ-yı Mahzûmin evkâfından olmak üzere Defter-i Evkâf'da muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve karye-i Çay tâbi'-i Cebel-i Erciyes dîvânî deyu üç bin beş yüz akca yazı ile Defter-i İcmâl'de tahrir ve Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' Salur nâm karye ve ma'a gayrihu berkdirilüb otuz iki bin dokuz yüz akca ze'âmet deyu ber icmâl ve icmâl-i mezbûrun on bin akcası karye-i Salur el-mezbûre ve gayriden on iki bin iki yüz akca timâra ber-vech-i tekâ'üd mutasarrıf Süleyman ve on altı bin iki yüz akcası dahî Kayseriyye ve Adana sancaklarında Kuramaz ve gayrı nahiyelerde Sarımsaklu nâm karye ve gayriden altmış bir bin iki yüz dört akca ze'âmete mutasarrıf Dergâh-ı Mu'allâ'm müteferrikalarından Müteferrika el-Hâcc Mustafa hâssını bâkîsı müşterekleri kaydlarında olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel oluna deyu emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa'bân sene (1)157 (19-28 Eylül 1744).

3-2

Kayseriyye Kādîsına hüküm ki,

Sen ki Kayseriyye Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid Ahmed Hüseyin zîde fezâ'ilehusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb bin yüz elli yedi senesine mahsûben Kayseriyye kalemi cizyedârı olan Hasan Ağa dimekle ma'rûf kimesne mugâyir-i şurût-ı berât re'âyâ fukârâsına

cevr ve ta‘addî eyledüğüne binâ‘en hilâf-ı şurût-ı berât hareket eylememek üzere taraf-ı şer‘den tenbîh olunmuşiken mütenebbih olmayub ednâya müstahak olanlardan evsât ve evsâta müstahak olanlardan a‘lâ evrâkı virdiğinden gayrı mâl-ı cizyelerin hilâf-ı şurût-ı berât ziyâde taleb ve tahsîl ve Kitâbhâne-i Hümâyûn‘um evkâfindan olan Talas Karyesi re‘âyâları dahî hilâf-ı şurût-ı berâta mugâyir rencîde itmekle men‘iycü[n] emr-i şerîfim virilmek recâ sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sen ‘arz ve sene-i mezbûreye mahsûben ehl-i zimmetin ve emred ve mûrahik hükmüne dâhil olub şer‘an cizye[ye] müstahak olan gulâmlarının bir ferdi hâric ve kâğıdsız kalmamak şartıyla vech-i şer‘îsi üzere a‘lâya müstahak olanlardan a‘lâ ve evsâta müstahak olanlara evsât ve ednâya müstahak olanlara ednâ evrâkı virilüb ve virilen evrâkın a‘lâsından cedîde zer-i mahbûb ve evsâtından ise zer-i mahbûb ve ednâsından birer zer-i mahbûb alınub zer-i mahbûb tedârikinde gurusı olanlardan ‘aynî zer-i mahbûb taleb olunmayub zer-i mahbûb hesâbı üzere a‘lâdan bir gurus ve evsâtdan beş buçuk gurus ve ednâdan iki buçuk gurus birer rub‘ alınub bundan ziyâde re‘âyâ fukârâsından bir akca ve bir habbe mutâlebe olunmamak üzere şurûtunda ve berâtında musarrah eyledüğü cizye muhâsebesinde mukayyed olmağla cizyedâr-ı merkûmun hilâf-ı şurût-ı berat re‘âyâ fukârâsına olan ta‘addîsi men‘ ü def‘ olunmak üzere emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi‘l-fi‘l başdefterdârım olan Yusuf dâme ‘‘uluvvuhu i‘lâm itmeğîn i‘lâmı mûcibince ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşanım sâdır olmuştur. Fî evâsıt-ı Şa‘bân sene 1157 (19-28 Eylül 1744).

3-3

Beyşehir ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

es-Seyyid Ahmed zîde şerefuhu gelüb Gödene nâm karyeden Seyyid Yusuf Efendi dimekle ma‘rûf kimesne zimmetinde cihet-i karz-ı şer‘den bin yüz (boşluk) senesinde ber-mûceb-i temessük yüz on dört gurus hakkı olub taleb eyledikde meblağ-ı mezbûru virmemek kasdıyla bir yerde istimrârı olmayub taht-ı kazâ ve hükümetlerinizde mürûr u ‘ubûr üzere olduğun bildirüb bulunduğu mahalde şer‘le görilüb alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledükde bulunduğu mahalde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa‘bân sene 1157 (19-28 Eylül 1744).

4-1

Göç-i Kebir ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Göç-i Kebir Kazâsı'na tâbi' Karahisar nâm karyeden Manu (?) Hüseyin ve Badi ve diğer Hüseyin ve Kalender nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde hilâf-ı şer' vaz' u hareketleri olmayub rencîde icâb ider hâlleri yoğiken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden eşirrä ve mütegalibeden Ebubekir Beşe dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve şirrete sâlik ve sizin oğullarınız benim oğlumun oğlu Osman nâm sabîye fi'l-i şen'î kasd eylediler deyu da'vâ ve mürâfa'a-i şer' olunduklarında üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmayub iddi'âsı lagv [u] mahas olduğu şer'an zâhir ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmişiken mezbûr Bekir kâni' ve mündefi' olmayub bunların üzerlerine musallât ve hevâsına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde mezbûr Manu (?) Hüseyin'in iki yüz gurus ve mezbûrların dahî birer mikdâr akcaların ahz idüb ziyâde gadr u ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer'le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ahz eyledüğü akcaları her ne ise tamâmen tahsîl ve bî-kusûr bunlara alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa'bân sene (1)157 (19-28 Eylül 1744).

4-2

Esnâ-yı istihbârda mukâta'a-yı mezbûrenin mahsûlât ve rusûmâtına merkûm Dalkılıç Ali tarafından ve taraf-ı âhardan dahl ve ta'arruz olunmayub mâlikâne mutasarıfının voyvodası tarafından zabt itdirilmek için emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene (1)157 (29 Eylül - 7 Ekim 1744).

(boşluk) Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Konya'da vâki' Suğla Mukâta'ası on seneden beru Ali zîde kadruhunun mâlikâne 'uhdesinde olub Suğla re'âyâsı ve ahâlî-yi vilâyet kendüsinden râzı ve hoşnûd iken Konya sâkinlerinden hâlâ Larende Kādîsı olan Yeğen oğlu Mehemed nâm kâdî mezbûr Ali'ye garaz-ı dünyeviyesi olmakdan nâşî hilâf-ı vâki' sû-i hâlin i'lâm ve âdemisi ile Âsitâne-i Sa'âdet'ime ırsâl itmekle Ereğli sâkinlerinden Gaffarzâde Süleyman nâm kimesne dahî erbâb-ı garazdan olduğuna binâ'en Divle Kādîsı Ahmed zîde fazluhudan mezbûrun sû-i hâlinin mutazammın i'lâm taleb ve ol-dahî i'lâm virmekde tereddüd eyledikde merkûm Süleyman Kādî-yı mûmâ-ileyhin hânesin basub cebren mührini ahz ve birkaç beyaz kâğıd mühürleyüb ba'dehu murâdı üzere 'arz u i'lâm tahrîr ve bu tarîk ile mâlikânesin üzerinden ref' itdirdüb gadr itmeleriyle kemâ-kân mâlikânesi ibkâ olunmak için mezbûr Ali istirhâm ve mukâta'a-yı merkûm

mezbûrun mâlikâne ‘uhdesinde iken Divân-ı Hümâyûn’uma ref’ olunan ruka’-yı sükkâniye binâ’ en üzerinden ref’ olunub elli yedi senesi Martı’ndan zabt eylemek üzere hâlâ Gelibolu Baruthânesi Nazırı Fazlullah zîde kadruhuya mâlikâne tevcîh olunmağla sudûr iden fermân-ı ‘âlî mûcibince Der-Sa‘âdet’imden mahsûsan mübâşir ta’yîn ve mahalline irsâl olunub vardukda mezbûrun keyfiyyet-i ahvâli mukâta‘a-yı merkûm re‘âyâsından ve sâ’ir mevsûku’l-kelim kimesnelerden garaz ve ‘ivazdan ‘ârî ve gadr ve himâyeden berî vechile istihbâr ve zulm u ta‘addîsi vâki’ midir değil midir sıhhati üzere Der-Sa‘âdet’ime ‘arz u i‘lâm olunmak ve esnâ-yı istihbârda mukâta‘a-yı mezbûrenin mahsûlâtına ve re‘âyâsına dahl ve ta‘arruz olunmamak üzere emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi’l-fi’l başdefterdârım olan Yusuf dâme ‘uluvvuhu i‘lâm itmeğın i‘lâmı mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa‘bân sene (1)157 (19-28 Eylül 1744).

4-3

Kayseriyye Kādîsına hüküm ki,

Ahmed zîde kadruhu gelüb Kayseriyye Sancağı’nda kazâ-i mezbûre muzâfâtından Sahra Nâhiyesi’ne tâbi‘ Esbedon nâm karye ve gayriden beş bin akca timâra mutasarrıf diğer Ahmed veled-i Mehmed’in fevtinden bin yüz elli yedi senesi Cemâziye’l-âhir’inin sekizinci gününde buna tevcîh olunub hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde ve sene-i mezbûrede berâtı mûcibince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rusûmuna âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken müteveffâ-yı merkûmun hayâtında vekîli olan Ahmed nâm kimesne zuhûr ve hevâsına tâbi‘ mütegalibeden ba‘zı kimesnelere istinâden hilâf-ı kânûn fuzûlî müdâhale ve bunun tarafından vekîli Mehmed nâm kimesnenin ahz u kabzına muhâlefet ve hâlâ mahsûlâtı re‘âyâsı zimmetinde kalub gadr murâd eylediğün bildirüb berâtı mûcibince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rusûmu tarafından vekîli mezbûr Mehmed’e alıvırilüb mezkûr Ahmed’e hilâf-ı kânûn dahl ve ta‘arruz itdirilmeyüb men‘ ü def’ ve memnû‘ olmaz ise ‘arz u i‘lâm olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa‘bân sene (1)157 (19-28 Eylül 1744).

4-4

Develü Kazâsı civârında vâki‘ Mevlânâ ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Kıdvetu’n-nüvvâbu’l-müteşerri’in Develü Kazâsı Nâ’ibi Mevlânâ es-Seyyid Abdurrahman zîde ‘ilmuhu Südde-i Sa‘âdet’ime mektûb gönderüb Develü Kazâsı ahâlîsi meclis-i şer‘a

varub nâ'ibleri mevlânâ-yı mûmâ-ileyh kazâ-yı mezbûrda kadîmden kâdîlar oturageldikleri Everek Kasabası'nda vâki' kadîmî mahkemede oturub icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyeye idüb âhardan dahl olunmak icâb itmez iken Develü Kasabası ahâlisinden ba'zıları mücerred kendi hayr-ı menfa'atleri için seni Everek Kasabası'na kadîmî mahkemede oturtmazız bizim Develü Kasabası'nda ihdâs eylediğimiz mahkemede otur deyu mevlânâ-yı mûmâ-ileyhi hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ve mugâyir-i kadîm ta'cîz ve ahkâm-ı şer'iyenin iptâlîne bâ'is olmalarıyla mezbûrların hilâf-ı şer' ve kânûn zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs 'arz itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa'bân sene (1)157 (19-28 Eylül 1744).

4-5

Bor Kādısına ve Niğde Mütesellimine hüküm ki,

Ahmed Vezîr Mustafa Paşazâde zîde mecduhu gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu karyeleri üç bin altı yüz guruşa bin yüz elli yedi senesinde kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Ebubekir nâm kimesneye der-'uhde itmekle meblağ-ı mezkûrdan iki bin guruşu ahz idüb ve mezkûr Ebubekir yedine virilen zabt temessüğü mûcibince kurâ-yı mezkûrûnu zabt ve vâki' olan a'şâr-ı şer'iyeye ve sâ'ir hukûk u rusûmların ahz u kabz ve bu bedel-i iltizâmdan rufekâsının zimmetinde bâkî kalan bin yedi yüz altmış guruşu taleb ve husûs ve bedel-i iltizâmına bâliğ olmuşiken merkûm bî-vech-i şer'î virmekde ta'allül ve gadr sevdâsında olduğun bildirüb şer'le görölüb alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şa'bân sene (1)157 (9-18 Eylül 1744).

5-1

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimi el-Hâcc Mehmed Zîde Mecduhuya hüküm ki,

Sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Aksaray sükkânından İbrahim nâm kimesne ile Havva ve Fatıma nâm hâtûnların mûrisleri olan Mustafa nâm kimesne kendü hâlinde iken yine Aksaray sükkânından Hacı Hasan ve Hacı Abdullah ve Hacı Hamza ve Seyyid Cafer ve Mütevellîoğlu Seyyid Ali ve es-Seyyid İsmail ve Kâtiboğlu Abdurrahman ve Altuncioğlu Yahya dimekle ma'rûf kimesneler birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve mezkûr Mir Veyis Mustafayı âlet-i cârihâ ile bin yüz elli (boşluk) senesinde bi-gayr-ı hakkın darb ve katl itmeleriyle bundan akdem icrâ-yı hakk olunmak

bâbında sâdır olan emr-i ‘âlî mûcibince Aksaray Sancağı Mutasarrıfı Koç Mustafa Paşa ma‘rifetiyle mezbûrlar ahz ve terafu‘-ı şer‘ olundukda mezbûrlar katl eylediklerini huzûr-ı şer‘de ikrâr ve cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye olunmuşiken mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin ol-esnâda ‘azli zuhûr eylediğinden nâşî henüz icrâ-yı hakk olunmadın mezbûrlar birer takrîb ile halâs oldukdan sonra içlerinden mezbûrûn Seyyid Cafer ve Seyyid Ali ve es-Seyyid İsmail ve Abdurrahman ve Yahya kendü hâllerinde durmayub Aksaray Mûtesellimi es-Seyyid Mehmed zîde kadruhuyla ol-vakitden beru icrâ-yı garaz sevdâsında olmalarıyla hevâlarına tâbî‘ zümre-i eşirrâdan K r Ali Efendi ve Cedekoğlu Musa ve Akredekoğlu Abdurrahman dimekle ma‘rûf eşhâsı başlarına cem‘ ve livâ-i mezbûr mûtesellimliğini mûmâ-ileyh Seyyid Mehmed’e zabt itdirmediklerinden mâ‘adâ Medine-i Aksaray’da vâki‘ menziline basub mecmu‘ı eşyâsını yağma v  g ret ve birkaç nefer kimesneleri dah  bi-gayr-ı hakkın katl ve mâllarını ahz ve ba‘zılarının ‘ırzlarını hetk ve bunun ems li gadr-ı k ll  ve t ğy n üzere olmalarıyla mezb rlar m b şir ma‘rifetiyle Konya’ya ihz r ve ihz r-ı şer‘ ve ihk k-ı hakk olunmak b bında emr-i şer fim virilmek rec sına m m -ileyh Seyyid Mehmed verese-i mezk run iltim slar yla v k’-i-i h li sen ve Konya N ’ibi Mevl n  Mehmed z de ‘ilmuhu ‘arz itmeğ n vech-i meşr h üzere Konya’ya ihz r ve şer‘le ihk k-ı hakk olunmak b bında ferm n-ı ‘ liş n yazılmışdır. F  ev s t-ı Ş ’b n sene 1157 (19-28 Eyl l 1744).

5-2

Bozulus K d sına hüküm ki,

M r-i ‘ şiret Süleyman z de kadruhu gelüb Bozulus Kaz sı’nda s kin Hamzahacılar Cem ’ati’nden Hat b Hasan ve Kara Mehmed oğlu  mer ve Hacı Abdurrahman oğlu Osman dimekle ma‘r f kimesneler zimmetlerinde birbirlerinin kef letleriyle bin yüz elli (boşluk) senesinden beru yüz yigirmi gurus  alacak hakkı olub defa’atle taleb ve almak istedikde mezk r hil f-ı şer‘-i şer f virmekde ta’allül ve muh lefet ve buna ol-vechile ziy de gadr mur d eylediklerin bildirüb ol-tarafda  har hus si  n emr-i şer fimle ta’y n olunan (boşluk) z de kadruhu ma‘rifetiyle şer‘le g r l b mezk rların zimmetlerinde s bit ve müteveccih olan hakkı tam men tahs l ve b -kus r alıvirilüb icr -y  hakk olunmak b bında hükm-i h m y num rec  itmeğ n şer‘le g r lmek içün yazılmışdır. F  ev hir-i Ş ’b n sene (1)157 (29 Eylül-7 Ekim 1744).

5-3

Kayseriyye K d sına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Boğazlıyan Kazâsı'na tâbi' Salişeyh (?) nâm karyeden Ahmed Kethüdâ demekle ma'rûf kimesne 'arz-ı hâl idüb Kayseriyye Kazâsı sâkinlerinden Gerdicizâde (?) Osman Ağa demekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinden beru alacak hakkı olmağla taleb eyledükde edâda ta'allül üzere olduğundan yedinde olan fetevâ-yı şerîfe mûcibince bundan akdem merkûm ile murâfa'a-i şer' olunduklarında sekiz yüz yetmiş beş guruş bir rub' merkûmun zimmetinde şer'le sâbit ve hükm ve buna edâsına tenbîh birle kıbel-i şer'den bunun yedine hüccet-i şer'iyye virilmişiken mugâyir-i hüccet-i şer'iyye merkûm yine edâda ta'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında olduğun ve husûs-ı mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğun Boğazlıyan Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Şeyh Mehmed zîde 'ilmuhu 'arz eyledüğün bildirüb hüccet-i şer'iyye mûcibince şer'le görölüb zimmetinde sâbit olan meblağ-ı mezbûr hakkı tahsîl ve buna alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül itdirilmeyüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1157 (29 Eylül-7 Ekim 1744).

5-4

Kayseriyye Monlasına ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Kayseriyye mahallâtından Tutak Mahallesi ahâlîlerinden Mıgırdiç ve Derzibaşı Mağdis Sergiz ve Simaven ve Avanis ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zıları gelüb bunların mahalle-i mezbûre toprağında bi'l-fi'l zabt ve tasarruflarında tekâlîf icâb ider emlâk ve yerleri olub üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avârız ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâlîflerin a'lâ ve evsât ve ednâ i'tibârıyla sâkin oldukları mahalle-i mezbûre ahâlîleriyle mâ'en edâ idüb yine Kayseriyye mahallâtından Hâric-i Kal'a'da olan (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm mahalleler topraklarında bi'l-fi'l zabt ve tasarruflarında hâne-i 'avârıza bağlu tekâlîf icâb ider emlâk ve yerleri olmayub tekrâr tekâlîf mutâlebesiyle rencide olunmaları icâb eylemez iken mahallât-ı mezbûrûn ahâlîlerinden evvelen Mehmed Kethüdâ ve dahî sâ'irleri zuhûr ve birbirleriyle yek-dil ve siz kefare olmanız ile bizimle dahî bir def'a tekâlîf virinüz deyu hilâf-ı kânûn ta'addiden hâlî olmadıkların ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb men' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene (1)157 (29 Eylül-7 Ekim 1744).

5-5

Nevşehir ma'a Ürgüb Kādısına ve Eyüb Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Sen ki Nevşehir ma‘a Ürgüb Kādîsı Mevlânâ Hidayetullah zîde fazlulusun mektûb gönderüb Nevşehir Kasabası sâkinlerinden Hüseyin ve İbrahim nâm kimesneler meclis-i şer‘a varub Nevşehir Kazâsı’na hem-civâr olan Eyübili Kazâsı sâkinlerinden Mehmed ve Osman ve Ebubekir ve Hüseyin ve Karakethüdâoğlu ve Monla Osman dimekle ma‘rûf kimesneler kendü hâllerinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde herbirlerin cebren ve kahren ahz ve habs ve darb-ı şedîd ile darb ve bi-gayr-ı hakkın üzerlerinde olan akcaların gasb ve gûna-gûn cevri ve ezâ itmeleriyle mezbûrların keyfiyyet-i ahvâllerine vukûf-ı tâmmı olan bî-garaz müslimînden istihbâr olundukda husûs-ı mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğun ihbâr ve size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istircâ itmeleriyle mezbûrlar ‘askerîlik iddi‘âsıyla dâ‘imâ şekâvete meyl ve hetk-i ‘ırz-ı müslimîn ve mâ‘il-i zulm olub hem-civârları olan ehl-i ‘ırz Ali nâm kimesneyi dahî nice dürlü ifk ve iftirâ ve cevri ve eziyyet ile mezbûrlar eben ‘an-ceddin sâkin olduğuu karyeden bilâ-emr-i şerîf ihrâca bâ‘is olmuşlardır deyu vâk‘i-i hâli hükm-i hümayûnum virilmek recâsına bi‘l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa‘bân sene 1157 (29 Eylül-7 Ekim 1744).

6-1

Bor ve Kādîsına ve Niğde Mütesellime hüküm ki,

Hâlâ mevkûfâtî olan es-Seyyid Nureddin Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb Bor Kasabası sükkânından Sadreddin oğlu Kör Hüseyin dimekle ma‘rûf kimesne ile bundan akdem katlen fevt olan karındaşı es-Seyyid Osman bin yüz elli beş senesi Hevâce hâssı Mukâta‘ası bedeli iltizâmı ve Eyâlet-i Karaman’ın elli dört senesi cizye ve cebelü bedeliyyesi mâllarından ve zikr olunan maddelerin peşînleri ve harc-ı aklâm ve evrâklarıyçün memhûr ve mutâbık temessükleriyle sarrâfdan istikrâz itmişleriken edâ itmeyüb ba‘dehu mûmâ-ileyh kefâleti hasebiyle edâ itdüğü cihetden on iki bin altı yüz bir buçuk gurusu alacağı olub ve mezbûr Seyyid Osman katlen fevt oldukda terekesinden ve karındaşı mezkûr Hüseyin’den mahallinde tahsîl olunmak bâbında mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfimle mübâşir ta‘yîn olundukda zikr olunan vech üzere deynlerinin bir mikdârını ikrâr ve bir mikdârını dahî inkâr ve gereği gibi hesâbları görülmek için mübâşir-i merkûm mezbûru Âsitâne’ye getürdikde dahî dürlü dürlü tezvîrâtlara tasaddî ve Divân-ı Hümayûn’umda murâfa‘a-i şer‘ olduklarında altı bin altı yüz elli üç gurusu şer‘an sâbit ve cizye ve cebelü hesâbları dahî hükkâm-ı mîrî huzûrunda görilüb elli dört senesi cizye ve cebelüsü mâllarından ve peşîn ve aklâm harcları için memhûr temessükât ile istikrâz itdikleri akcadan beş bin dokuz doksan sekiz buçuk

guruş alacağı olduğu zâhir ve i'lâm ve telhîs olunub mûciblerince tahsîliyyün fermân olunmuşiken mezkûr Hüseyin şerîr ve müzevvir ve hîlekar olduğundan bu kadar müddet habsi ihtiyâr ve şer'an ve kânûnen sâbit ve tahsîli fermân olunan hakkını edâda ta'annüd ile vaz'-ı zindân olunduğun bildirüb ol-bâbda istadâ'-yı 'inâyet ve mûmâ-ileyh es-Seyyid Nureddin'e ba-i'lâm-ı şer'î mahkûmeye altı bin altı yüz elli üç guruş deyni için altmış günden beru mahbûs olan bâlâda mezkûrî'l-ism olub Bor Kasabası ahâlîsinden Sadreddin oğlu es-Seyyid Hüseyin'in edâ-yı deyne kudreti variken mûmâtalesi ihbâr olunmağla mûmâ-ileyh Seyyid Nureddin'in yedinde olan fetevâ-yı şerîfe mûcibince merkûm Seyyid Hüseyin'e 'uruz ve akarını bey' ve edâ-yı deyn eyle deyu tenbîh ve tazyîk olunub 'inâden bey' itmez ise hâkimü's-şer' 'uruzı vefâ itmez ise akarını semen-i misilleriyle âhara bey' idüb edâ-yı deyne kâdir olmağla mûmâ-ileyh Seyyid Nureddin medyûn-ı mezbûr Seyyid Hüseyin'in vilâyeti olan Niğde Sancağı'nda Bor Kasabası'nda vâki' emlâkı olan 'uruzı vefâ itmez ise akarı mahallinde hâkimü's-şer' ma'rifetiyle âhara bey' olunub semenlerinden edâ-yı deyn itdirilmek bâbında hükm-i hümayûnum iltimâs eyledüğün bi'l-fi'l Rumili Kaz'askerî olan Mevlânâ Mehmed Esad edâmallahu ta'âlâ fezâ'ilehu i'lâm itmeğin mevlânâ-yı müşârun-ileyhin i'lâmı mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şa'bân sene 1157 (9-18 Eylöl 1744).

6-2

İbradı ve Beyşehri ve (boşluk) Kādîlarına Alanya ve Beyşehri Sancakları Mütessellimleri (boşluk) ve (boşluk) zîde kadruhumâya hüküm ki,

İbradı Kazâsı'na tâbi' Gencik (?) nâm karyeden Molla Veli Halife zîde salâha gelüb erbâb-ı timârdan Ahmed Çavuşoğlu dimekle ma'rûf Mehmed nâm sipâhî bundan akdem bin yüz kırk (boşluk) senesinde mutasarrıf olduğu timâr karyelerinden Beyşehri Kazâsı'na tâbi' Üskerlos ve Mahmudlar ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karyelerin re'âyâlarının zirâ'atleriyle hâsıl eyledükleri terekelerin 'öşrlerin cem' ve tahsîle bunu vekîl itmekle bu dahî vekâleten cem' ve tahsîl eyledikten sonra mecâmî' olan 'öşr mahsûlünü dahî bey' idivir deyu emr itmekle umûruna binâ'en bey' idüb min-haysi'l-mecmû' üç yüz on iki guruş hâsıl olmağla meblağ-ı mezbûrun yüz altmış beş guruşunu sipâhî-i merkûma teslim idüb bâkîsın dahî virmek üzere iken teslim olunmadığı sipâhî-i mezbûr fevt olmağla zimmetinde bâkî kalan akca veresesine intikâl itmekle veresesini taraflarından Kadı oğlu Ahmed Efendi dimekle ma'rûf kimesneyi vekîl itmeleriyle meblağ-ı merkûmun doksan dokuz guruşunu dahî vekîl-i mezbûra edâ idüb ba'dehu yine verese taraflarından mezbûr Ahmed'in oğlu Arif nâm

kimesneyi vekîl itmeleriyle bâkî kırk sekiz guruşu dahî mezbûr Arif'e teslim idüb ve zimmetinde bir akca ve bir habbeleri kalmış değilken mezbûr Arif mütegalibeden olmağla senin zimmetinde husûs-ı mezbûrdan dahî akca var imiş deyu nizâ' ve bunun üzerine şuhûd-ı 'udul ile şer'an bir nesne sâbit olmuş değilken hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren üç yüz guruşun ahz u kabz idüb küllî gadr eyledüğün ve mezbûr Arif hâlâ taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr u 'ubûr üzere olmağla bundan akdem bulunduğu mahalde şer'le görülüb bi-gayr-ı hakkın ziyâde aldığı üç yüz guruş tahsîl ve kendüye alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim ısdâr itmişken icrâ-yı hakk olunmadığın bildirüb bulunduğu mahalde şer'le görülüb mezbûrun bi-gayr-ı hakkın ziyâde aldığı meblağ-ı mezbûr üç yüz guruş tahsîl ve giru kendüye alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1157 (29 Eylül-7 Ekim 1744).

6-3

Akşehir ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Mustafa nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde iken Akşehir sâkinlerinden Mahmud nâm kimesne kendü hâlinde durmayub mütegalibeden olmağla bunun Akşehir Kasabası toprağında mutasarrıf olduğu mülk menzil ve bağını harâb eylediğinden mâ'adâ hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın emlâk-ı merkûmeyi bin yüz elli (boşluk) senesinde âhara furûht eylediğinden gayrı otuz guruşluk kılıç ve üç yüz guruşluk halı ve yetmiş cild kitâbı ile on guruşluk bir atın ve on beş guruş yüz akca min-haysi'l-mecmû' beş yüz guruşluk emvâlin ahz idüb gadr eyledüğün ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfe virildüğün ve mezbûr Mahmud taht-ı kazânızda mürûr u 'ubûr üzere olduğun bildirüb bulunduğu mahalde şer'le görülüb alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1157 (29 Eylül-7 Ekim 1744).

6-4

Eskiil ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Aksaray Kazâsı'na tâbi' Mehmedbeyli ve Yöğer ve Eyşekaya nâm kurâ ahâlîleri gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîleri olmayub ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken yine Eskiil Kazâsı'na tâbi' İnegaziler nâm karyede sâkin Abdülhalim nâm şakî kendü hâlinde olmayub dâ'imâ şekâvet üzere olmağla hevâsına tâbi' ma'lûmu'l-esâmî eşkıyâ ile yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli

(boşluk) senesinde gelüb karyelerin basub mâlik oldukları menzillerin sakfların döküb ve koyunların kendü menzillerine götürüb gadr eylediklerinden mâ'adâ her birlerinin menzillerinde mevcûd ma'lûmü'l-mikdâr evânî-yi nühâs ve sîm ve sâ'ir eşyâlarını gasb u gâret eylediklerinden gayrı menzillerin dahî ihrâk-ı bi'n-nâr idüb ziyâde gadr u ta'addî ve bundan akdem şer'le görüldükde dahî gasb u gâret eyledikleri emvâl ve eşyâlarıyla ihrâk eyledikleri menzillerin kıymeti beş bin altı yüz kırk gurus hasâretleri olduğu bî-garaz kimesnelerin şehâdetleriyle şer'an sâbit ü zâhir ve hükm birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'îyye virilmişiken mezbûrlar ziyâde mütegallice ve eşkıyâdan olmağla mukâvemet ve icrâ-yı hakk mümkün olmaduğın bildürüb şer'le görölüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın gasb u gâret eyledikleri emvâl ve eşyâlarıyla ihrâk eyledikleri menzillerinin mebniyyen kıymeti alıvirilüb icrâ-yı şer' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene (1)157 (29 Eylül-7 Ekim 1744).

7-1

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Aksaray Kazâsı'na tâbi' Sultanhanı dimekle ma'rûf hanın derbendbaşı vekîli olan Şaban oğlu Deli Mehmed nâm kimesne Eskiil Kazâsı'na tâbi' Bağlıca nâm karyeden altmış nefer ve Karapınar Evkâfı karyelerinden kırk nefer ve Esbkeşan karyelerinden otuz nefer kimesneleri derbend-i mezbûra nakl eylediğinden mâ'adâ Abdülhalim Ağa dimekle meşhûr kimesnenin hânesin basub emvâl ve eşyâsun nehb u gâret ve ziyâde fesâd u şekâvet itmekle mezbûr Deli Mehmed ve oğlu Mustafa Divân-ı Karaman'a ihzâr ve ber-minvâl-i muharrer nehb u gâret eyledikleri emvâl ve eşyâsı ma'rifet-i şer'le istirdâd ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına Konya Nâ'ibi Mevlânâ Mehmed ve Eskiil Nâ'ibi Mevlânâ es-Seyyid Mustafa zîde 'ilmuhûma ve sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyh el-Hâcc Mehmed zîde mecduhusun sen başka başka 'arz eylediğiniz ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1157 (29 Eylül-7 Ekim 1744).

7-2

(boşluk) Kādîsına ve Eskiil Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Eskiil Kazâsı'na tâbi' Bağlıca ve Eğin ve Gene nâm karyelerin ahâlî ve re'âyâsından ba'zıları kurâ-i mezbûre topraklarında 'avârizhânesine bağlı tekâlîf alınmak icâb ider emlâk

ve yerleri var iken kadîmî karyelerinden kalkub etrâfa perâkende ve emlâkların zabt ve yerlerin dahî zirâ'at ve hırâset idüb 'avârız ve imdâd-ı seferiyye ve sâ'ir emr-i şerîfime vâki' tekâlîfden tahammüllerine göre hisselerine isâbet ideni virmekde ta'allül ve ol-vechile anların tekâlîfî sâ'ir fukârâ üzerlerine tahmîl olunmağın tahammüllerine göre hisselerine isâbet iden fukârâ ile ma'en edâ itdirilüb hilâf-ı kânûn ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek için hükm-i hümayûnum virilmek recâsına ahâlî ve fukârâ taraflarından istirhâm olunduğu ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1157 (29 Eylül-7 Ekim 1744).

7-3

(boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Eskiil Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Eskiil Kazâsı'na tâbi' Hâssa karyelerinden Bağlıca ve Eğin ve Gene karyelerin zâbiti (boşluk) nâm kimesne gelüb kurâ-i mezbûrenin defterde mukayyed ra'yyet ve ra'yyeti oğullarından ba'zıları kadîmî karyelerinden kalkub varub hâlâ taht-ı kazânızda vâki' kasabât ve kurâ ve 'askerî çiftliklerinde sâkin ve mutavattın olmalarıyla ol-makûle re'âyâyı kaldırdub kadîmî karyelerine nakl u iskân murâd eyledikde re'âyâ-yı merkûma hilâf-ı kânûn ta'allül ve âhardan ba'zıları dahî mûmâna'at üzere oldukların bildirüb kânûn üzere kadîmî karyelerine nakl u iskân itdirilüb hilâf-ı kânûn ta'allül ve mûmâna'at itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1157 (29 Eylül-7 Ekim 1744).

7-4

Kayseriyye Kādîsına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Kayseriyye Sancağı'nda ve kazâsı muzâfâtından Cebel-i Erciyes Nâhiyesi'ne tâbi' Endürlük nâm karyenin re'âyâsı gelüb karye-i mezbûrenin mâlikânesi Kayseriyye'de vâki' Küçük Medrese Vakfı ve dîvânîsi timâr olmağla karye-i mezbûrenin ber-vech-i iştirâk yedi nefer müstahfiz ve iki nefer za'îm ve sipâhîleri olmağla bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen a'şâr-ı şer'iyye ve resm-i ra'yyet ve sâ'ir hukûk u rusûmları kânûn ve defter mûcibince tamâmen edâya râzılar iken karye-i mezbûreden hâssaya mutasarrıf olan Kayseriyye Kal'ası müstahfizları a'şâr-ı şer'iyye ve sâ'ir hukûk u rusûmun cem'i zamânında cümle bir aradan varmayub herbirleri vakitlü vakitsiz ziyâde atlu ve âdem ile varub fukârânın ehl ü 'iyâllerile sâkin oldukları evlerin üzerlerine konub onar ve on birer ay meks ve müft ü meccânen ve

yem ve yemeklerin alub gadr eylediklerinden gayrı a‘şâr-ı şer‘iyye ve sâ‘ir hukûk u rusûmların dahî kânûn ve defterden birkaç kat ziyâde taleb ve cebren ve kahren tahsîl ve ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmayub zulm u ta‘addîlerinden ahvâlleri diğêr-gûn olduğın bildirüb hîn-i ta‘şîr ve rusûmda üzerlerine edâsı lâzım gelen a‘şâr-ı şer‘iyye ve sâ‘ir hukûk u rusûmları kânûn ve defter mûcibince tamâmen edâ eylediklerinden sonra müstahfızân-ı merkûmûnun hilâf-ı kânûn ve defter ol-vechile zâhir olan ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümayûn ve Defter-i İcmâl ve Mufasssal’a mürâca‘at oldundukda Cebel-i Erciyes Nahiyesi’ne tâbî‘ yüz otuz üç nefer re‘âyâ ve otuz altı zemîn ile karye-i Endürlük mâlikâne-i vakf medrese-i Küçük der-Kayseriyye dîvânî timâr hâsıl-ı divanî hums gallât ve gendüm ve şa‘îr ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma‘a gayrihâ yedi bin üç yüz akca ve mâlikâne gendüm ve şa‘îr ve gayrihu yekûn ma‘a gayrihâ beş bin yedi yüz on akca yazular ile Defter-i Mufasssal’da muharrir kalemiyle tahrîr ve Defter-i İcmâl’de yedi bin üç yüz akca yazu ma‘a gayrihu berkdirilüb dokuz bin dokuz yüz akca yekûnundan bin altı yüz akcası ifrâz ve Kayseriyye Kal‘ası ser-bölüklüğüne mahsûs bir gedik timâr ve hâlâ berât-ı şerîfimle Seyyid İbrahim veled-i Seyyid Mehmed üzerinde ve yekûn-ı mezbûrun iki def‘a dahî bin altışar yüz ve bir def‘a dahî bin dört yüz akcaları ifrâz ve Kayseriyye Kal‘ası müstahfızânına mahsûs gedik timârlar deyu üç ‘aded icmâl ve bin altışar yüz akca icmâller İlyas ve Mehmed ve bin dört yüz akca icmâl dahî Mehmed veled-i Hacı Ahmed’in başka başka berâvât-ı şerîfimle üzerlerinde ve yekûn-ı mezbûrun bin dört yüz akcası dahi ifrâz ve ol-dahî kal‘a-i mezbûre müstahfızânına mahsûs gedik timâr deyu ber icmâl ve zikr olunan bin dört yüz akca icmâlin icmâl bozulmamak üzere yedi yüz akcası Ömer veled-i Hüseyin’e ve yedi yüz akcası dahî Ali veled-i Hacı Hüseyin’in berâvât-ı şerîfimle üzerlerinde olub ve yekûn-ı mezbûrun yedi yüz akcası dahî ifrâz ve ma‘a gayrihu berkdirilüb bin yüz akca ol-dahî kal‘a-i mezbûre müstahfızânına mahsûs gedik timâr ve ber icmâl ve icmâl-i mezbûr yine kal‘a-i merkûm müstahfızânından el-Hâcc Süleyman üzerinde olub ve zikr olunan yekûnun bin altı yüz akcası dahî ifrâz ve ma‘a gayrihu berkdirilüb beş bin akcası icmâl ve icmâl-i mezbûrun üç bin akcası Malya Nahiyesi’nde Kurcaak (?) nâm karye ve gayriden yigirmi beş bin on bir akca ze‘âmete mutasarrıf Seyyid Mehmed veled-i Mustafa’nın ve iki bin akcası dahî Kenarırmak Nahiyesi’nde Moli (?) nâm karye ve gayriden yedi bin yüz kırk akca timâra tezkere ile mutasarrıf Halil’in timâr ve ze‘âmetleri mülhakâtından olduğı mastûr ve mukkayed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa‘bân sene (1)157 (29 Eylül-7 Ekim 1744).

Eskiil ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Aksaray Kazâsı'na tâbi' Mehmedbeyli nâm karye kurbunda vâki' Sultanhanı dimekle ma'rûf derbendde sâkin Ahmed nâm kimesne gelüb bu ve oğlu Mehmed nâm kimesne kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîleri yoğiken Eskiil Kazâsı'na tâbi' İnegazi nâm karye sâkinlerinden Abdülhalim nâm şakî kendü hâlinde olmaduğundan nâşî etbâ'ından ba'zıları ile yek-dil ve yek-cihet olmalarıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde han-ı mezbûru basub emvâl ve eşyâların nehb u gâret eylediklerinden mâ'adâ mezbûr Mehmed'i dahî hilâf-ı şer'-i şerîf katl idüb ziyâde gadr u ta'addî eylediklerin ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğuna kıbel-i şer'den bir kıt'a hüccet-i şer'iyeye ve da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün ve mezbûrlar hâlâ taht-ı hükümet ve kazânızda firâr üzere oldukların ve tarafından Eyüb Ağa dimekle ma'rûf kimesneyi vekîl eylediğin bildirüb bulundukları mahalde şer'le görölüb nehb u gâret eyledikleri emvâl ve eşyâ vekîl-i mezbûra alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden bulundukları mahalde şer'le görölmek için yazılmışdır. [Fî] evâhir-i Şa'bân sene (1)157 (29 Eylül-7 Ekim 1744).

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Aksaray Kazâsı'nda vâki' Müteveffâ Ceddî Muhsin Çelebi Vakfı'nın evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle mütevellîsi Seyyid Mehmed zîde şerefuhu gelüb vâkıf-ı mezkûr vakfının tevliyyet ve tasarrufu evlâd-ı evlâdının batn-ı evvelinden olanlara şart eylediği vakfiyye-i ma'mûlun-bihâsında mastûr ve mukayyed ve bu vâkıfın batn-ı evvelinden olub tevliyyet-i tasarruf[u] kendüye işgâl idüb âhardan dahl olunmak icâb itmez iken derece-i pâyînden olan evlâd-ı vâkıfdan Koca Mustafa Bey dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve hilâf-ı şart-ı vâkıf fuzûlî ve bilâ-berât bunun tevliyyeti umûruna müdâhale ve bundan akdem kirâren ve mirâren murâfa'a-i şer' olunduklarında mezbûrun bir dürlü 'alâkası olmayub bî-vech müdâhaleden men' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmişiken mezbûr mucâb olmayub ol-hüccet-i şer'iyeye mugâyir bî-vech ve bilâ-berât ve bilâ-sened tevliyyeti umûruna müdâhale ve ta'addîden hâlî olmaduğün bildirüb bî-vech ve bilâ-berât müdâhalesi men' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1157 (29 Eylül-7 Ekim 1744).

8-2

Ürgüb Kādîsına ve Niğde Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Ürgüb sükkânından Mahmud nâm kimesne gelüb yine Ürgüb sâkinlerinden olup mütegalibe ve eşirrâdan Kürkcilioğlu Mehmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayub dâ'imâ tezvîrât ve ehl-i 'ırz kimesneleri ehl-i 'örf tâ'ifesine gamz ile tecrîm ve tağrîm itmek 'âdet-i müstemirresi olduğundan İstanbul sükkânından Salamon nâm Yahudi ile bunun bundan akdem vuku' bulan da'vâlarıyçün mesfûr ile mukaddemâ İstanbul Kādîsı huzûrunda ba'de'l-mürâfa'a mesfûr mu'ârazadan men' birle bunun yedine emr-i 'âlî virilmişiken mesfûr yâhudi tekrâr zuhûr ve şirrete sülûk ve hevâdârı olan mesfûr ile yek-dil ve yek-cihet ve mücerred ızrâr ve ta'cîz kasdıyla bir tarikle ısdâr itirdiği emr-i şerîfimle mezkûr Mehmed ile irsâl ve ol-dahî ben yâhudi-yi mesfûrun tarafından vekîlim deyu bunu envâ'-ı gûne ta'addî ile rencîdeden hâlî olmaduğun bildirüb mezbûr Mehmed Âsitâne-i Sa'âdet'ime ihzâr ve mesfûrun hilâf-ı şer' ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene (1)157 (29 Eylûl-7 Ekim 1744).

8-3

Nevşehir ve (boşluk) Kādîsına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Nevşehir Kazâsı'na tâbî' Mamatlı nâm karyeden İbrahim nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Hacı Ömer oğlu Mehmed ve Balan oğlu Mustafa ve Oruç oğlu Hasan ve Sarioğlu Osman ve Emir Halil ve Hızır oğlu Ömer ve 'ammîsi oğlu Musa ve Boşnak oğlu Mehmed ve Veli oğlu Ahmed ve İsmail oğlu Mehmed ve İsa Bey ve Altıncıoğlu Hasan ve Abdurrahman ve Bekir oğlu diğer Hasan nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde birbirleriyle müttefik ve bunun menzilin açub yüz elli guruhlukdan mütecâviz emvâl ve eşyâ-yı mütenevvi'asın gâret idüb ziyâde gadr u ta'addî eyledüğün bildirüb şer'le görülüb gasb u gâret eyledikleri emvâl ve eşyâsı alıvrilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene (1)157 (29 Eylûl-7 Ekim 1744).

8-4

Nevşehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Nevşehir Kazâsı'na tâbi' Mamatlı nâm karyeden İbrahim nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde iken yine karye-i mezbûreden ma'lûmu'l-esâmî kimesneler kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle müttefik ve gasb-ı emvâl ve îsâl-i mazarrat 'âdet-i müstemirreleri olmağla bin yüz elli (boşluk) senesinde nerdübân ile bunun menziline duhûl ve ma'lûmu'l-mikdâr emvâl ve eşyâsın sirka idüb ziyâde gadr u ta'addî eylediklerin ve husûs-ı mezbûr karye-i mezbûrede sâkin a'yân ve söz sâhiblerinden Halil Ağa oğlu Mehmed Ağa ve Tokatlı oğlu Ömer Ağa dimekle ma'rûf kimesnelerin dahî re'y ve ittifâk ve 'amelleri lâ-hak olmağla sârik-ı mezkûrlar a'yândan olan mezkûrlara istinâdları olmak hasebiyle bir-vechle mukâvemet ve icrâ-yı hakk olunmaduğun bildirüb şer'le görilüb mezbûrların sirka ve gasb u gâret eyledükleri emvâl ve eşyâları alıvrilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene (1)157 (29 Eylül-7 Ekim 1744).

8-5

Eskiil ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Mevlânâ Aksaray Kādîsı es-Seyyid Osman zîde fazluhu Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Aksaray Kazâsı'na tâbi' Mehmedbeyli ve Yöğer ve Eyşekaya nâm karye ahâlîlerinden olub yine kazâ-i mezbûra tâbi' Sultanhanı dimekle ma'rûf mevzî'e bâ-fermân-ı 'âlî derbendiyyet üzerine cem' olunan kimesneler ile derbend ağası vekîli olan es-Seyyid Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne medine-i Aksaray'da meclis-i şer'a varub bunlar kendü hâlinde ve bundan akdem zikr olunan kurâlarında sâkin olub üzerlerine edâsı lâzım gelen tekâlîflerin edâda kusûrları yoğiken Eskiil Kazâsı'na tâbi' İnegaziler nâm karye sâkinlerinden öteden beru şekâvet ve fezâhat ve zulm ve fesâd ile ma'rûf ve dâ'imâ etrâf y cevânibde zuhûriden başsız levendât ve kuttâ'u't-tarîk eşkıyâsının me'vâsı olan Abdülhalim nâm şakînin ve etbâ' ve levâhıkının zulm u ta'addîsi ve mürûr u 'ubûr iden levendât eşkıyâsı zümresine enva'-ı müsevvede ve gamz ile bizleri tecrîm ve hetk-i 'ırz itdirmesiyle bi'l-küllîye perâkende ve perîşâ[n] olduk idi lâkin işbu bin yüz elli yedi senesinde yine han-ı mezkûra derbendiyyet üzere cem' olunub ehl ü 'iyâlimizi tehâmîde birer sükenâ tedârikinde iken şakî-i mezbûr karyesi ahâlîlerinden hevâdârları olan yetmiş seksen kadar eşkıyâ ile 'âdet-i me'lûfesi olan zulm u ta'addîye şürû' ve han-ı mezbûrda evlerimizi basub Osman oğlu Ahmed'in sulbî sagîr oğlu Mehmed'i katl ve emvâl ve eşyâlarımızı yağma vü gâret itmeleriyle ahvâlimiz diğer-gün olmuştur eğer şakî-yi mezbûr men' ü def' olunmayub bu

hâl üzere kalur ise yine perîşân olub derbend-i mezbûr bi'l-küllîye harâb olacağı emr-i mukarrer olmağla mezbûr Abdülhalim'in keyfiyyet-i ahvâli âhar husûsiçün taraf-ı şer'den han-ı mezbûra meb'ûs olan Ali Efendi ibni Mustafa'dan ve sâ'ir medine-i mezbûrda sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve sâdât ve tavâ'if-i 'askerîyye ve ahâlî fukârâsı meclis-i şer'a da'vet ve mezbûrun keyfiyyet-i ahvâli kendülerden istifsâr oldundukda mezbûr Abdülhalim'in ahvâli zikr olunandan ziyâdedir ve 'ale'l-husûs altı yüz kadar eşkıyâya re'îs olan Hacı Nasuh nâm şakîyi ızlâl ve yek-dil ve yek-cihet olub nice kurâları basub mâlın yağma ve hetk-i 'ırz itdirdiği cümlemizin 'ale't-tevâtür mesmû' ve ma'lûmuzdur eğer men' ü def' olunmaz ise derbend-i mezbûrdan mâ'adâ etrâfında olan kurâ ve kasabât ve nitekim medine-i mezbûre bi'l-küllîye perîşân olacağı mukarrer olmağın cümlemiz mahzar birle der-'aliyyeye i'lâm ve sen dahî 'arz idivir deyu ilhâh ve iltimâs itmeleriyle mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin dahî husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğu ma'lûmu olmağın vâk'i-i hâli hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs 'arz eylediği ecilden sen ki Konya mütesellimi mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle mahallinde şer'le görölüb ihkâk-ı hakk ve keyfiyyet sûret-i sicillâtıyla 'arz olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1157 (29 Eylül-7 Ekim 1744).

9-1

Ereğli-i Karaman Kādîsına hüküm ki,

İstanbul'da Vâlîde Hanı sükkânından Vavîr nâm yâhudi gelüb hâlâ Ereğli-i Karaman sâkinlerinden Abdülgaaffarzâde Seyyid Osman Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde yedinde olan temessüğü mûcibince bin yüz kırk dokuz senesinden beru dört bin sekiz yüz elli gurusu alacağı olub meblağ-ı mezbûru bundan akdem Karaman Eyâleti cizyesiyçün teslîm-i mîrî idüb hâlâ virilen rûznâmçe dahî yedinde mevcûd olub meblağ-ı mezbûru bi'd-def'aât kendüsünden taleb ve da'vâ eyledikde edâda ta'allül ve mahallinde mezkûr ile bir-vechle iktidârı olmamağla ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle mahallinde temessükâtı mûcibince tamâmen tahsîl olunub edâda muhâlefet ider ise Âsitâne-i Sa'âdet'ime ihzâr ve huzûr-ı âsâfide mürâfa'a ve tahsîl olunmak için bundan esbak emr-i 'âlî sâdır olmuşiken iğfâli sebebiyle tahsîl olunmaduğun bildürüb temessükâtı mûcibince meblağ-ı mezkûr çavuş mübâşeretiyle tamâmen tahsîl olunub yine edâda muhâlefet ider ise Âsitâne-i Sa'âdet'ime ihzâr olunmak bâbında müceddeden emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden Divân-ı Hümâyûn'umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda mezkûr Seyyid Osman'ın ber-vech-i muharrer elli altı senesi Zi'l-hiccesi evâhirinde yâhudi-i mesfûrun

istadâ'sıyla Âsitâne'ye ihzâr için bir kıt'a ba'dehu (?) hâlâ Re'îsu'l-küttâbım olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâcc Mustafa dâme mecduhunun ber-mûceb-i temessük merkûmun zimmetinde olan bin yüz altmış gurus kendüden tahsîl ve muhâlefet ider ise Konya Mütessellimi ma'rifetiyle mezbûr Konya Kal'ası'nda kal'a-bend olunub edâ itmedikçe ıtlâk olunmamak üzere Re'îsu'l-küttâbım mûmâ-ileyhin iltimâsıyla elli yedi senesi Receb-i şerîfi evâ'ilinde dahî başka bir kıt'a evamîr-i şerîfe virildiği mastûr ve mukayyed bulunmağın mezkûr Seyyid Osman Re'îsu'l-küttâbım mûmâ-ileyhe olan deynini edâ idüb kal'a-yı merkûmeden ıtlâk olmuş ise mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim vech-i meşrûh üzere temessükâtı Yahudi-i mesfûra deyni olan meblağ-ı mezkûru çavuş ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tamâmen tahsîl ve edâda muhâlefet iderse Âsitâne-i Sa'âdet'ime ihzâr olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım sâdır olmuştur. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1157 (29 Eylül-7 Ekim 1744).

9-2

İshaklı Kādîsına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi' Yaka[ha]senek nâm karye ahâlîsi gelüb yine karye-i mezbûre sükkânından Kıl İbrahim ve Kör Ali nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub şerîr ve gammâz olub dâ'imâ kâdî ve nâ'ib ve voyvoda ve subaşı ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi yanlarına varub fukârâyı hilâf-ı vâki' mevâdd istinâdıyla ehl-i 'örfe gamz idüb bi-gayr-ı hakkın akcaların alınmağa bâ'is ve kendüleri dahî alub kazıyyede medhali olmadıkları il mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîf bunların tekâlîfleri umûruna karuşub bunun emsâli zulm u ta'addîlerinin nihâyeti olmaduğın bildirüb men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ramazan sene 1157 (8-17 Ekim 1744).

9-3

Niğde ve (boşluk) ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Abdullah nâm kimesne gelüb bunun babası (boşluk) nâm kimesneden müntakil Niğde Kazâsı'na tâbi' Vyorin nâm karye toprağında vâki' ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a tarlayı yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Kasımoğulları dimekle ma'rûf kimesnelere icâre ile emâneten virüb mezbûrlar dahî emâneten icâre ile nice zamân zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmin sâhib-i arza ve icâresin buna edâ iderler iken şirret ve tezvîrâta sülûk ve bu makûle emânete zamân

i'tibâr olunmaz iken nice seneden beru ol-yerleri biz zabt ve zirâ'at itmekle bizim olmuş olur deyu hilâf-ı kânûn ta'allül ve icâresin dahî vormeyüb gadr-ı küllî murâd eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık müte'addîd fetevâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince 'amel olunub babası yerleri kendüye zabt itdirilüb ol-vechile ta'allül ve 'inâd itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin kânûn üzere üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ramazan sene 1157 (8-17 Ekim 1744).

9-4

Bor Kādısına hüküm ki,

Bor Kasabası sâkinelerinden Şerîfe Emine nâm hâtûn ile ma'lûmu'l-esâmî altı nefer yetimler gelüb bunların babası Seyyid Osman nâm kimesne yine kasaba-yı mezbûrda li-üm karındaşı Seyyid Hüseyin ile ticâret ve iltizâmdan on seneden beru şirket-i 'inân ile müşterek olmalarıyla elli beş senesinde beyinlerinde ahz ve 'itâyâ müte'allik hesâbların gördüklerinde babaları mezkûrun karındaşı mezkûra yüz yigirmi gurus virecek deyni zuhûr ve meblağ-ı merkûmu karındaşı mezkûra tamâmen edâ vü teslim idüb bir akca ve bir habbe vireceği kalmamağla babaları mezbûrun zimmetini 'âmme-i da'vâdan ibrâ-yı 'âmm ve kat'u'n-nizâ birle ibrâ ve iskât ve cânib-i şer'den yine hüccet-i şer'iyye virilüb ve bu makûle bir def'a şer'le görilüb kat'u'n-nizâ ve ibrâ-yı zimmet birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilen da'vânın tekrâr istimâ'ı memnû'iken babaları mezbûr fevt olmağla muhallelât ve zimem-i nasda olan akca irs-ı şer'le bunlara intikâl idüb bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken mezbûr Seyyid Hüseyin zuhûr ve şirrete sülûk ve mücerred celb-i mâl kasdıyla karındaşım müteveffâ-yı mezbûrun zimem-i nasda olan akcası benim berâtımla olmuşdu ol-takdîrce zimemde akcayı ben alurum deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı müdâhale ve mezbûr ile murâfa'a-i şer' olduklarında babaları müteveffâ-yı mezbûrun emvâl ve eşyâ ve zimemde olan akcada bir dürlü 'alâka ve medhali olmaduğı bî-garaz kimesnelerin şehâdetleriyle şer'an sâbit ve bî-vech-i şer'î müdâhale men' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişiken mezbûr Seyyid Hüseyin kanâ'atde vâki' olmayub dâ'ini Seyyid Nureddin ile yek-dil ve bî-vech-i şer'î bunları ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadukların bildirüb hüccet-i şer'ileri mûcibince 'amel olunub mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf bi-gayr-ı hakkın müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ramazan sene 1157 (8-17 Ekim 1744).

10-1

Akşehir Kādîsına ve Konya Mutesellimine hüküm ki,

Sen ki Aksaray Kādîsı Mevlânâ Ahmed zîde fazlulusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Akşehir'de sâkin Seferihisarlı Hacı Alizâde Ömer ve Osman ve Mehmed ve Mustafa nâm kimesneler meclis-i şer'a varub mezbûrûn kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'adîsi olmayub ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken Akşehir'de sâkin Müfti (boşluk) ve Hacı Habib ve Torlakçı Hacı Hüseyin nâm kimesneler birbirleriyle ittifâken tama'-ı hâma teba'îyyet ve celb-i mâl sevdâsıyla mezbûrûna hilâf-ı vâki' dürlü ifk ve iftirâ ile mutazammın mevâdd istinâdıyla mezbûrân Mehmed ile Osman['] tahvîk ve hevâlarına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer' ve bi gayr-ı hakkın cebren [ve] fuzûlî altı yüz otuz gurusların ahz ve mucrim ve ziyâde gadr ve hayf ve zulm itmeleriyle husûs-ı mezbûr vukûf-ı tâmmı olan bî-garaz müslimînden su'âl ve sıhhati üzere der-devlet-medâr[a] i'lâm idivir deyu medine-i Akşehir[']de] sâkin (...) ve cem'-i kesîr meclis-i şer'de merkûmûn Ömer ve Osman ve Mehmed ve Mustafa kendü hâllerinde iken mezbûrun birbirleriyle yek-dil ve bi-gayr-ı hakkın altı yüz otuz gurusların hevâlarına tâbi' ehl-i 'örfe istinâdlarıyla aldıkların herbirleri meclis-i şer'de haber vormeleriyle meblağ-ı merkûm mezkûrûndan tamâmen tahsîl ve kendülere alıvırılub ihkâk-ı hakk olunmak bâbında vâki'-i hâli hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görülmek emrim olmuştur. Fî evâsıt-ı Ramazan sene 1157 (18-27 Ekim 1744).

10-2

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine ve Kayseriyye Sancağı Mutesellimine hüküm ki,

Medine-i Kayseriyye'de vâki' ashâb-ı hayrâtdan Sarı Kürklü dimekle ma'rûf es-Seyyid Hasan nâm sâhibü'l-hayr evkâfının evlâd-ı zukûrdan meşrûtiyyet üzere bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan es-Seyyid Hasan zîde şerefuhu gelüb ceddi vâkıf-ı mûmâ-ileyhin evkâfı karyelerinden kazâ-i mezbûr muzâfâtından Karataş Nâhiyesi'ne tâbi' (boşluk) nâm karye toprağında resmi defterde vakfa hâsıl yazılmış kadîmî otlak yerlerine (boşluk) zamânında koyunlarıyla gelüb durup otundan ve suyundan intifâ' idüb 'öşr ve resmlerin nesne vormeyen hâric-re'âyâ tâ'ifesinin kânûn üzere otlak resimlerin evlâd-ı zukûrdan mütevellî olanlar vakf için ahz u kabz idegelüb âhardan dahl olunmak icâb itmeyüb ve vâkıf-ı mezbûr sâlıfu'l-beyân otlak resmini evlâd-ı inâsa şart ve ta'yîn itmiş değilken evlâd-ı inâsdan Seyyid Tahir ve Seyyid Mehmed ve Seyyid Ebubekir nâm kimesneler birbirleriyle

yek-dil ve yek-cihet ve hilâf-ı şart-ı vâkîf ve mugâyir-i vakfiyye-i ma'mûlun-bihâ otlak resmin hafıyyeten ahz ve ekl ü bel' eylediklerinden gayrı mezkûr Seyyid Tahir re'âyâ-yı mezkûrenin bir re's merkeblerin dahî sirka eylediği şer'an sâbit ve mütehakkik ve ol-vechile vakf-ı şerîfin harâbına bâ'is oldukların ve husûs-ı mezkûr vech-i muharrer üzere olduğun sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyh el-Hâcc İbrahim zîde 'ilmuhusun tarafından 'arz olduğun bildirüb mezkûrların hilâf-ı Defter-i Hâkânî ve mugâyir-i şart-ı vâkîf ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel oluna deyu emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazan sene (1)157 (18-27 Ekim 1744).

10-3

Beyşehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Beyşehir Kazâsı'na tâbi' İmen nâm karyeden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ali ve Seyyid Mehmed ve Seyyid Ahmed [zîde] şerefuhu[ma] ile vâlideleri Aişe nâm hâtûn gelüb yine karye-i mezbûreden mezbûre Aişe'nin li-ebeveyn er karındaşı kız ve mezbûrûn[un] dayıları kız Şerîfe Emine nâm bîkr-i bâliğliği küfüvvü olmayan yine İmen nâm karyesinden babası mu'tak olan Mehmed nâm kimesne hevâsına tâbi' ba'zı kimesnelere istinâden bu bizden iznsiz nâmzed idüb mezbûre merkûm Mehmed'in küfüvvü değilken sağır ve (...) ideriz deyu hilâf-ı şer' ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun ve bu bâbda fukârâ Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mahallinde şer'le görölüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir fetevâ-yı münîf ol-vechile ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazan sene 1157 (18-27 Ekim 1744).

10-4

Kayseriyye Kādîsına hüküm ki,

İstanbul ve tevâbi'i Rum Patriği Basilyos nâm patrik Sûdde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb paktrikliğine dâhil Kayseriyye metropolitliğinin ol-tarafda vekîli olan (boşluk) nâm râhib kendü hâlinde olub bir-vechle rencîde olunmak icâb itmez iken vekîl-i mesfûr bin yüz elli (boşluk) senesinde mâl-ı mîrî cem'i için kazâ-yı mezbûra tâbi' Erkilet nâm karyeye vardıkda karye-i merkûme voyvodası olan kazâ-i mezkûr sükkânından (boşluk) nâm kimesne hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın vekîl-i mesfûru ahz ve ma'lûmu'l-mikdâr akcasın alub gadr-

ı külli eyledüğün bildirüb şer‘le görilüb voyvoda-yı mezkûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldığı her ne ise giru ve bî-kusûr alıvirilüb icrâ-yı hakk ve fîmâ-ba‘d metropolid-i mezkûru ve vekîllerini ve re‘âyâ fukârâsını ta‘addî ve rencîde eylememek üzere voyvoda-yı merkûm ma‘rifet-i şer‘le tenbîh ve te‘kîd olunub mütenebbih olmaz ise keyfiyyet-i ahvâli Der-Sa‘âdet’ime ‘arz u i‘lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazan sene 1157 (18-27 Ekim 1744).

10-5

Konya Nâ‘ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Sadr-ı a‘zam çukadârlarından Ebubekir zîde kadruhu gelüb mûmâ-ileyhin kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Sarı Kancık dimekle ma‘rûf Mehmed nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinde cihet-i karz-ı şer‘den bâ-temessük yedi yüz guruş ve yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Hacı Ali nâm kimesne zimmetinde dahî bâ-temessük dört yüz guruş alacak hakkı olub defa‘atle taleb eyledikde mücerred virmemek kasdıyla dürlü ‘illet ve bahâne ile virmeyüb ibtâl-i hakk murâd eylediklerin bildirüb şer‘le görilüb mezbûrların zimmetlerinde müteveccih olan ol-mikdâr guruş hakkı tamâmen tahsîl ve alıvirilüb ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden şer‘le görilüb i‘lâm olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazan sene (1)157 (18-27 Ekim 1744).

11-1

Bor ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Bor Kazâsı’na tâbi‘ Kelisahisar nâm [karye]den Seyyid Veli bin Mevlüd zîde şerefuhu gelüb bu kendü hâlinde iken yine karye-i mezbûrdan Seyyid Mehmed ve Seyyid Abdullah ve Seyyid Abdurrahman bin Abdullah nâm kimesneler kendü hâllerinde durmayub birbirleriyle yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunu taş ile darb ve sağ tarafından iki igüsün kesr ve mürâfa‘a olunduklarında kimi ikrâr ve kimi inkâr ve yemîn teklîf yemînden nükûl ve te‘yîdi için zâbitlerine irsâl kemâl-i huşûnetlerinden nâşî itâ‘at-i şer‘ ve inkıyâd itmeyüb şutûm-ı galîza ile şetm ve gadr ve mürâfa‘a olunduklarında hüccet-i şer‘iyye virilmişiken tekrâr ta‘addîden hâlî olmadıkların bildirib şer‘le görilüb icrâ-yı hakk ve ol-vechile zâhir olan ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i

hümâyûnum recâ itmeğin şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazan sene (1)157 (18-27 Ekim 1744).

11-2

Bor ve Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Kelisahisar nâm karyeden Seyyid el-Hâcc Mehmed ve Seyyid el-Hâcc Mustafa zîde şerefuhumâ gelüb bunlar kendi hâllerinde mütediyyin ve ehl-i ‘ırz ve karye-i mezbûr ihtiyârlarından ve kâr [u] kisbleriyle meşgûl ve herkes kendülerden hoşnûd iken ashâb-ı ağrazdan el-Hâcc Ahmed nâm kimesne kendü hâlinde durmayub müsevvede ile mütesellim taraflarından bunların üzerlerine mübâşir gönderüb ehl-i ‘örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘ ma‘lûmu’l-mikdâr akcaların alub ziyâde gadr ve mürâfa‘a olunduklarında bunların ahvâlleri ahâlî-yi karyeden bî-garaz müsliminden su‘âl olundukda bunların keyfiyyet-i ahvâlleri tefahhus ve hüsn-i hâllerine ve merkûm el-Hâcc Ahmed’in sû-i hâline muş‘ir ihbâr (?) ve bunların yedlerine hüccet-i şer‘iyye virilmişiken mezkûr kânî‘ olmayub ol-hüccet-i şer‘iyyeye mugâyir ta‘addîden hâlî olmaduğın ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb zâbitleri ma‘rifetiyle şer‘le görölüb aldıkları akcaları alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk ve ol-vechile zâhir olan ta‘addîsi men‘ ü def‘ olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden şerle görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazan sene (1)157 (18-27 Ekim 1744).

11-3

Suğla Mukāta‘ası Dâhilinde Olan Kādîlar ve Nâ’iblere ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Berât-ı şerîfimle ber-vech-i mâlikâne Suğla Mukāta‘asına mutasarrıf olan Fazlullah zîde kadruhu Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb Konya’da vaki‘ Suğla Mukāta‘ası Dalkılıç Ali’nin mâlikâne ‘uhde[sinde] iken Divân-ı Hümâyûn’a ref‘ olunan ruka‘-yı şâhâneye binâ’en üzerinden ref‘ ve elli yedi senesi Martı ibtidâsından zabt eylemek üzere hâlâ Gelibolu Baruthâne nâzırı mûmâ-ileyh Fazlullah zîde kadruhuya mâlikâne tevcîh olunub sâdır olan fermân-ı ‘âlîşan mûcibince mübâşir ta‘yîn ve mahalline vardıkda mezbûr Ali’nin keyfiyyet-i ahvâli mukāta‘a-yı merkûme re‘âyâsından ve sâ‘ir mevsûku’l-kelim kimesnelerden garaz ve buğzdan ‘ârî ve gadr ve himâyeden beri vechile istihbâr ve zulm u ta‘addîsi vaki‘midür değılmidür sıhhat üzere i‘lâm olunmak ve esnâ-yı istihbârda mukāta‘a-

yı mezbûrenin mahsûlâtına dahl olunmamak üzere başdefterdârım Yusuf dâme ‘uluvvuhunun i‘lâmı mûcibince işbu sene evâsıt-ı Şa‘bânu’l-mu‘azzama târîhiyle müverrah emr-i şerîfim sâdır olup lakinn derûn-ı emr-i şerîfden esnâ-yı istihbârda mukâta‘a-yı mezbûrenin mahsûlâtına ve re‘âyâsına dahl ve ta‘arruz olunmamak husûsu zikr ve tasrîh olduğundan hâlâ mukâta‘a-yı mezbûrenin mâlikâne mutasarrıfı mûmâ-ileyh Fazlullah zîde kadruhunun voyvodasına dahî zabt itdirmeyeceklerin mütehammil olmağla esnâ-yı istihbârda mukâta‘a-yı mezbûrenin mahsûlât ve rusûmâtına mezbûr Dalkılıç Ali tarafından ve taraf-ı âhardan dahl ve ta‘arruz olunmayub kendi voyvodası tarafından zabt itdirilmek için mûmâ-ileyh Fazlullah zîde kadruhu istadâ‘-yı ‘inâyet ve vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim sudûrı için başdefterdârım mûmâ-ileyh i‘lâm itmeğın i‘lâmı mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Ramazan sene 1157 (28 Ekim - 6 Kasım 1744).

11-4

Niğde Sancağı’nda vâki‘ Olan Kādîlara hüküm ki,

İftihâru’l-emâcid ve’l-ekârim Eminzâde Hüseyin dâme mecduhu Sûdde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyhin Niğde Sancağı’nda kapu kethüdâsı oldığı emiru’l-ümerâ’i’l-kirâm Ferhad dâme ikbaluhuya ‘avâtıf-ı ‘alîyye-i hüsrevânemden yüz elli yedi senesi Şevvâli guresinden ihsânım ve zabt itmek üzere livâ-yı mezbûra mütediyyin ve mu‘tedil bir mütesellim nasb ve ta‘yîn olunmak muktezâ olmağla hâlâ mütesellimi olan kıdvetu’l-emâsil ve’l-akran Rıdvanzâde Ali zîde kadruhu re‘âyâ-perver ve zabt ve rabt-ı memlekete sâhib-miknet olmağla yine mütesellim nasb olunduğın bildirüb târîh-i mezbûrdan livâ-yı mezkûr mütesellimliği mûmâ-ileyhe zabt ve rabt ve tarafına ‘â‘id u râci‘ olanı ahz u kabz itdirülüb taraf-ı âhardan bir ferde mu‘âraza ve müdâhale itdirilmemek için hük-m-i hümayûnum recâ itmeğın vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘alışanım sâdır olmuştur. Fî evâhir-i Ramazan sene 1157 (28 Ekim - 6 Kasım 1744).

11-5

Konya Kazâsı Nâ‘ibine ve Mütesellimine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûr muzâfâtından (boşluk) Nâhiyesi’ne tâbi‘ Ladik nâm karye sâkinlerinden ebnâ-yı sipâhîyândan Mizan Bey dimekle ma‘rûf kimesne Sûdde-i Sa‘âdet’ime gelüb karye-i merkûm ahâlîleri vâki‘ olan tekâlîf ve sâ‘ir umûr u husûsları görmeğe rızâları ve cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le bunu vekîl itmeleriyle bu dahî mezbûrların vâki‘ olan tekâlîf ve

sâ'ir umûr u husûsların sadâkat [ve] istikâmet üzere görüb herkes kendüsünden râzı ve şükrân üzereler olub vekâleti umûruna dahl olunmak icâb itmeyüb ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değilken ashâb-ı ağrazdan ba'zıları zuhûr ve mücerred celb-i mâl sevdâsıyla hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf fuzûlî umûruna müdâhale ve ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince 'amel olunub men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Ramazan sene 1157 (28 Ekim - 6 Kasım 1744).

11-6

Konya Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

el-Hâcc Mustafa ve el-Hâcc Musa nâm karındaşlar gelüb İçil Sancağı'nda Ermenek Nâhiyesi'nde ve Konya Sancağı'nda Sahra Nâhiyesi'nde vâki' Memduhzâde Vakfı'nın evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere mütevellîyesi olan bunların vâlideleri Atike nâm hâtûn müteveffîye olub ber-mûceb-i şart-ı vâkıf tevliyyet-i tasarruf bunlara intikâl idüb âharın bir dürlü 'alâkası olmayub dahl olunmak icâb itmez iken Ermenek sâkinlerinden Seyyid Mustafa Efendi dimekle ma'rûf kimesne mücerred vakf-ı mezbûr mahsûlünü ekl ü bel' sevdâsıyla kizbî ihtiyâr idinüb vâlideleri müteveffîye-i mezbûre için tevliyyet-i mezbûre kendüye tevcîh oluna ki kendü yâhud tarafından vekîli zuhûr itmedin tevliyyet-i mezbûru Ermenek voyvodaları fuzûlî zabt ider idi deyu hilâf-ı inhâsıyla aldığı 'arz ile üzerine itdirüb bunlara gadr eyledüğünden gayrı fîmâ-ba'd Atike mezbûre zuhûr ve tevliyyet-i mezbûru iddi'â sarfında olur ise Âsitâne-i Sa'âdet'imde hasmı ile mürâfa'a olmadıkça fendi âşikâr olmaya deyu kendü etba' ve akrabâsından ikâmet eylediği şâhidler ile sâbıkân Rumili kaz'askerî i'lâmı mûcibince bâ-işâret-i Şeyhu'l-İslâm ısdâr itdirdiği emr-i şerîf ile kaydına şerh virdirüb lâkinn mezbûr Seyyid Mustafa Âsitâne'ye gelmeyüb mürâfa'a-yı şer' ve ihkâk-ı hakk bir-vechle mümkün olmayub bunlara gadr-ı küllî eyledüğün bildirüb sen ki Konya Kazâsı Nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûra müvellâ ta'yîn olunub huzûrunda şer'le mezbûr Seyyid Mustafa ile mürâfa'a ve hakikat ve sıhhati üzere 'arz eylemek için emr-i şerîfim recâ ve sen ki Konya Nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin müvellâ ta'yîn ve hakikat ve sıhhati 'arz eylemek üzere bi'l-fi'l Şeyhu'l-İslâm Seyyid Mustafa edâmallâhu ta'âlâ fezâ'ilehu işâret itmeleriyle mevlânâ-yı müşârun-ileyhin işâretleri mûcibince müvellâ bulmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Ramazan sene 1157 (28 Ekim - 6 Kasım 1744).

12-1

Karaman Vâlisine ve Seydişehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Nişân-ı Hümâyûn'um virilen Dergâh-ı Mu'allâ'm çavuşlarından el-Hâcc Süleyman Çavuş ve Zu'amâdan (boşluk) ve (boşluk) zîde kadruhûm gelüb ze'âmetleri mülhakâtından Seydişehir Kazâsı'na tâbi' Gözekler nâm karyeleri ahâlîsinden Hacı Baki ve Kerim Beşe ve Süleyman ve Molla Mehmed ve İlyas ve Hüseyin ve Abdülfettah ve Seydioğlu ve Hatib Mustafa demekle ma'rûf kimesneler karye-i merkûmenin hudûdı dâhilinde vâki' arâzîde zirâ'at ve hırâset itmeleriyle zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mûcibince müteveccih olan 'öşrlerin bu ana gelince bilâ-niza' edâ idegelmişler iken bu sene-i mübâreke de mûmâ-ileyhumânın taraflarından subaşları taleb eylediklerinde bundan akdem emr-i 'âlî dahî sâdır olmuşiken mezbûrlar 'adem-i itâ'atlarından nâşî edâda ta'allül ve muhâlefet ve sâ'irlerine dahî virdirmeyüb ihtilâle bâ'is ve ze'âmetleri mahsûlünün kesr u noksân terettübüne bâdî oldukların bildürüb karye-i merkûm toprağında zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mûcibince müteveccih olan 'öşrleri tamâmen tahsîl ve alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet idenler 'arz u i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şevvâl sene (1)157 (7-16 Kasım 1744).

12-2

Aksaray Kādîsına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Aksaray sâkinlerinden Hasan nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer' kimesneye vaz' u ta'addîsi olmayub şer'an dahl olunmak icâb itmez iken Aksaray sâkinlerinden zaleme ve mütegalibeden Şişmanoğlu Hacı Hamza zuhûr ve senin karındaşın Mustafa benim çobanımı darb ve ol-darbdan kırk elli gün sonra fevt olmağla karındaşını bul yâhud diyeti senden alurum deyu bunun üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmadın hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bin yüz elli (boşluk) senesinde hevâsına tâbi' Ahmed ve Ezdi oğlu Süleyman ve Tabanlıoğlu Mustafa ve diğer Ezdi Kör Mehmed'in oğlu ve dahî ba'zı rufekâlarıyla yek-dil ve bunu bilâ-sübût -ı şer' habse koyub bu habsde iken mezbûrlar ile varub menzilin basub emvâl ve eşyâsın gasb u gâret ve atların ahurdan çıkarırlar iken bunun vâlidesi Müslime nâm hâtûn feryâd eyledikde mezbûrlar vâlidesi mezbûreyi dahî darb ve helâk ve ziyâde ta'addî ve fesâd ve mezbûrların bu misüllü evler ve âdemler basub gûna-gûn zulm ve fesâd 'âdet-i müstemirreleri olmakdan nâşî şerrlerinden hükkâm ve zâbitân havf idüb icrâ-yı hakk olunmaduğın ve şakî-yi mezbûrlar Aksaray

Kazâsında oldukların bildirüb husemâsıyla mahallinde şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden şer‘le görölmek emrim olmuştur. Fî evâ’il-i Şevvâl sene 1157 (7-16 Kasım 1744).

12-3

Karaman’da Vâki‘ Kādîlara ve Nâ’iblere hüküm ki,

Hâlâ Divân-ı Hümâyûn’umda çavuşbaşı olan Ali dâme mecduhu ‘arz-ı hâl idüb kapu kethüdâsı olduğu sâbık Haleb Vâlîsi düstûr-ı vezîrim Çelik Mehmed Paşa [dâme] iclalahuya Karaman Eyâleti bin yüz elli yedi senesi Ramazan-ı şerîfinin yigirmi altıncı gününde tevcîh olunmağla müşârun-ileyh gelinceye değin zabt ve rabt-ı memleket ve tarafına ‘â’id u râci‘ olanı ahz u kabz için kıdvetu’l-emâcid vel a’yân (boşluk) zîde mecduhu mütesellim nasb ve ta’yîn olunduğın bildirüb mütesellimlik-i merkûm kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb âhardan bir ferde müdâhale itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Şevvâl sene (1)157 (7-16 Kasım 1744).

12-4

Develü ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Develü Kazâsı sükkânından Mehmed ve Osman nâm karındaşlar Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb bunların vâlideleri Aişe nâm hâtûn kendü hâlinde ve hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsî olmayub ve üzerine dahî şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken Develü Kazâsı sükkânından mütegalibeden Latif oğlu İbrahim nâm kimesne kendü hâlinde olmaduğın naşı bin yüz elli (boşluk) senesinde vâlideleri mezbûreyi hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın değnek ile darb ve her a‘zâsın kara bere idüb nice müddet sâhib-fıraş ve evâhirinde müte’essiren müteveffîye olmağla vâlideleri mezbûrenin şer‘an mezkûrdan diyeti lâzım geldiğine Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb ol tarafa âhar husûs için emr-i şerîfimle mübâşir ta’yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle şer‘le görölüb vâlideleri mezbûrenin şer‘an icâb iden diyetini bunlara alivirilüb ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Şevvâl sene 1157 (7-16 Kasım 1744).

12-5

Akşehir Kādîsına ve Konya Mutesellimine hüküm ki,

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid Ahmed zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Akşehir Kasabası sâkinlerinden Hacı Habib nâm kimesne ehl-i tezvîr ve şurût ve muhill-i nizâ'-ı memleket olmakdan nâşî kâdîya sâbıktan bir tarîk ile 'arz alub Akşehir Kazâsı'na tâbi' İlyaslar nâm karyeye derbendci ta'yîn ve kendüyi dahî derbend ağası nasb itdürdüğünden evamîr-i 'alîyyem [ile] vârid olan tekâlîfden karye-i mezbûrenin hissesini derbendcilik bahânesiyle virdirmeyüb ve yine kazâ-yı mezbûra tâbi' Koçaç nâm karyeyi basub ahâlîsinin emvâl ve eşyâların nehb u gâret ve kurâ-i sâ'ireye dahî îsâl-i şerr ü mazarrat itmekle mezbûr Habib ıslâh-ı nefis idinceye dek Konya Kal'asına kal'a-bend olunmak için emr-i şerîfim virilmek recâsına sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sen 'arz ve zikr olunan İlyaslar Karyesi'nin iki buçuk hâne-i 'avârızı olub ol-mikdâr hâneyi ve evamîr-i 'alîyyem ile vârid olan sâ'ir tekâlîfî edâ ve Selendi dimekle ma'rûf mahall-i eşkıyâ ve harâmzâdeden muhâfaza eylemek üzere karye-i mezbûre ahâlîleri elli yedi senesinde derbendci ta'yîn ve üzerine Habib nâm kimesne zâbit nasb olunduğu mevkûfât kaleminde mukayyed olmağın sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle mezbûr Habib'in keyfiyyet-i ahvâlî tefahhus olunub bâlâda zikr olunduğu üzere ahâlî-yi memleket ve fukârâ-yı ra'îyyete ta'addî eyledüğü sahîh ise derbend ağalığı ref' ve kendüsi ahz ve kal'a-bend olunmak üzere der-devlet-medârıma i'lâm olunmak emr-i şerîfim tahrîri bâbında iftiharü'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'l başdefterdârim olan Yusuf dâme mecduhu i'lâm itmeğın i'lâmı mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il Şevvâl sene 1157 (7-16 Kasım 1744).

13-1

Akşehir Kādîsına ve Konya Mutesellimine hüküm ki,

Sen ki Akşehir Kādîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid Ahmed zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime 'arz gönderüb Akşehir Kazâsı'na tâbi' İlyaslar nâm karye tarîk-i câddede olmayub bir dürlü derbendci ta'yîn olunmasının lüzûmu yoğiken karye-i mezbûre ahâlîleri işbu sene-i mübârekede bir-takrîb ile kendülerini derbendci ta'yîn itdürdüb ol-bahâne ile hisselerine düşen tekâlîfî virmediklerinden gayrı kurâ-i sâ'ire re'âyâsını dahî tekâlîfden tahlîs itdiririz deyu yanlarına cem' idüb ve içlerinden Hüsâm oğlu Hasan ve Tavi'l oğlu Ali nâm kimesneler kazâ-yı mezbûra tâbi' Koçaç nâm karyeyi basub ahâlî-yi karyenin emvâl ve eşyâların nehb u gâret itmeleriyle karye-i mezbûrenin derbendciliği ref' ve mezbûrân Hasan ve Ali ıslâh-ı nefis idinceye dek kal'a-bend olunmak için emr-i şerîfim virilmek recâsına sen

ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ‘arz ve zikr olunan İlyaslar Karyesi’nin iki buçuk hâne-i ‘avârızı olub ol-mikdâr hâne-yi ve evamîr-i şerîfim ile vârid olan sâ’ir tekâlîfî edâ ve Selendi dimekle ma‘rûf mahall-i eşkıyâ ve harâmzâdeden muhâfaza eylemek üzere karye-i mezbûr ahâlîleri elli yedi senesinde derbendci ta‘yîn ve üzerlerine Habib nâm kimesne derbend ağası nasb olundığı mevkûfât kaleminde mukayyed olmağın sen ki mütesellimi mûmâ-ileyhsin ma‘rifetinle mahallinde gereği gibi tefahhus olunub fi’l-hakîka karye-i mezbûre ahâlîlerinin derbendci ta‘yîn olunmalarının lüzûmı yoğise mezbûrân Hasan ve Ali nâm kimesnelerin ahâlî-yi fukârâya ta‘addîleri vâki’ ise mezbûrların muhkem haklarından gelinmek ve karye-i mezbûre dahî derbendcilikden ref’ olunmak üzere der-devlet-medârıma ‘arz u i‘lâm olunmak için siz ki mevlânâ ve mütesellim-i mûmâ-ileyhümâsız size hitâben hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına iftihâru’l ümerâ ve’l-ekâbir başdefterdârım olan Yusuf dâme mecduhu i‘lâm itmeğın i‘lâmı mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Şevvâl sene 1157 (7-16 Kasım 1744).

13-2

İlgun ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

İlgun Kazâsı’na tâbi‘ Tatlarhisarı nâm karye[den] İsmail Beşe oğlu Musa nâm kimesne gelüb bunun üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değilken İlgun Kasabası’ndan Abdi Ağa dimekle ma‘rûf kimesne hevâsına tâbi‘ ehl-i ‘örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde üç yüz guruşun alub gadr eyledüğün ve bu babda Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer‘le görölüb alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görölme için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Şevvâl sene 1157 (7-16 Kasım 1744).

13-3

Akşehir ve Doğanhisar ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Hüseyin zîde mecduhu gelüb ber-vech-i arpalık livâ-i mezbûr mutasarrıfı olup kapu kethüdâsı olduğu İbrahim Paşa’nın bin yüz elli yedi senesine mahsûben livâ-i mezbûrdan şurût-ı seferiyye üzere gurre-i Muharrem’de defa‘atle tahsîli fermânım olan imdâd-ı seferiyyesinden sâbıkan mütesellimi olub livâ-i mezbûrda vâki’ (boşluk) Kazâsı’nda sâkin (boşluk) nâm kimesne zimmetinde bekâyâsı ve şehriyye ve martiyye ve yaylak rusûmâtından paşa-yı mûmâ-ileyhin zamânında vâki’ ‘â’idâtından makbûzâtı ile livâ-i mezbûrun hâsılları

mahsûlünden Doğanhisarı Kazâsı'nda sâkin el-Hâcc Hüseyin ve el-Hâcc Hamdullah nâm kimesnelerin ahz u kabz idüb paşa-yı mûmâ-ileyhin tahvîli târihine isâbet iden havâss mahsûlâtı paşa-yı mûmâ-ileyhin umûr u husûsuna harc u sarf eylediği iki bin beş yüz guruş mukâbili kendüye havâle ve kable'l-ahz paşa-yı mûmâ-ileyh fevt olub zikr olunan bekâyâ mütesellim-i merkûm zimmetinde kalduğun ve hâssları mahsûlü dahî merkûmân Hacı Hüseyin ve Hacı Hamdullah zimmetlerinde kalmaduğun Akşehir Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid Ahmed zîde fazluhu 'arz eyledüğün bildirüb zikr olunan bekâyâ ve hâss mahsûlü tamâmen merkûmlardan tahsîl olunmak bâbında sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin sana hitâben hükmi-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden vech-i meşrûh üzere şurût-ı seferiyye üzere tahsîl olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il Şevvâl sene (1)157 (7-16 Kasım 1744).

13-4

Aksaray Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Mustafa zîde kadruhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb Aksaray Kazâsı'na tâbi' Gerveli nâm karyede vâki' müteveffâ Hasan Çelebi Evkâfî'nın tevliyyeti batn-ı evvelde olan ebnâsına şart ve ta'yîn eyledüğü vakfiyye-i ma'mûlu'n-bihâsında mastûr ve mukayyed ve bundan akdem vakf-ı mezbûrun şart-ı vâkîf üzere bâ-berât-ı 'âlîşan tevliyyete mutasarrıf olan 'ammisi Hidayetullah fevt oldukda bunda tasarruf ber-mûceb-i şart-ı vâkîf buna intikâl itmeğin vâkîf-ı mezbûrun batn-ı pâyinde olan evlâdından derecede asgar olan Seyyid Mehmed nâm kimesne hevâsına tâbi' ma'zûl Kādî-yı sâbıkdan kuvvet-i irtişâ ile aldığı 'arz ile tevliyyet-i mezbûr hilâf-ı şart-ı vâkîf berât ve buna gadr eyledüğün bildürüb husûs-ı mezbûr vukûfî olan bî-garaz kimesnelerden ta'arruz ve vâkî'-i hâl vuku'-ı sıhâtî üzere 'arz u i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölüb hasmı muvâcehesinde su'âl ve hakk-ı tasarruf kimin ise 'arz olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1157 (17-26 Kasım 1744).

13-5

Develü Kādîsına hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi' Kafiyeveği nâm karye sâkinelerinden Maryem nâm Nasrâniyye gelub bu ücret ile hizmet ider makûlesinden olmağla yine karye-i mezbûreden Agob nâm zimmînin talebiyle bin yüz kırk üç senesinden beru mesfûre ücret kavlsiz on üç seneden mütecâviz hizmet itmekle ecr-i mislîn vermeyüb hâlâ zimmetinde iken mesfûr mürd olmağla

yine karye-i mezbûreden terekesin ahz u kabz iden karındaşı Sahak nâm keşiş ile kız karındaşı Sara nâm Nasrâniyyeden taleb eyledikde bî-vech-i şer'î virmekde ta'allül ve muhâlefet ve ibtâl-i hakk ve gadr sevdâsında oldukda ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyye olduğun ve tarafından kayınatası Asvador nâm zımmîyi vekîl eyledüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyyesi mûcibince şer'le görölüb mürd-i mesfûrun zimmetinde olan ecr-i misli tamâmen tahsîl ve vekîline alıverilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şevvâl sene 1157 (7-16 Kasım 1744).

13-6

Develü Kādîsına hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi' Kafirevereği nâm karye sâkinlerinden Haçadur ve Artin ve Sergiz ve Toroz ve Armağan oğlu Avanis ve Karabet ve Hodik ve diğer Karabet ve Ağya ve Ağazar oğlu Avanis ve Anderes ve diğer Haçadur ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm zımmîler gelüb bunlar eben 'an ceddin kırk elli seneden mütecâviz karye-i mezbûrede sâkin ve üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avârız ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâlîflerin karye-i mezbûr ahâlîleriyle ma'en edâ idüb evkâf karyelerinden Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Tomarza nâm vakf karyenin defterde mukayyed zımmî ra'iiyyet ve ra'iiyyeti oğullarından olmayub resm-i ispençe talebiyle ta'addî ve rencîde icâb itmez iken vakf-ı mezbûr mütevellîsi (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve sizin dedeniz mukaddemâ benim mütevellîsi olduğum Tomarza Karyesi'nde sâkin olmuş ol-takdîrce siz karye-i mezbûrenin re'âyâsı oğullarından olmuş olursuz deyu mücerred ta'cîz ve celb-i mâl için hilâf-ı kânûn ve defter resm-i ispençe mutâlebesiyle ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb mûcibince hilâf-ı kânûn ve defter resm-i ispençe mutâlebesiyle ta'addîsi men' olunmak bâbında kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şevvâl sene (1)157 (7-16 Kasım 1744).

14-1

Karaman Vâlîsi Vezîruhu Niğde ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Bor Kazâsı'na tâbi' Kelisahisar nâm karye sâkinlerinden Hüseyin nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîsi olmayub ve üzerine dahî şuhûd-ı 'udûl ile şer'an bir nesne sâbit olmuş değilken yine karye-i mezbûre sükkânından

fesâd u şekâvet ‘âdet-i müstemirreleri olan Hacı Nebi oğlu Seyyid Hasan ve karındaşı Seyyid Ahmed ve Hamid oğlu Seyyid Abdurrahman ve ‘ammîsi oğlu Hasan ve Çayırılıkızı oğlu Halil ve Zabit Hamza oğlu Mehmed ve karındaşı Ahmed ve Cafer oğlu ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun ‘iyâli musâfirleriyle karye-i mezbûre civârında bâğında iken cebren ve kahren rufekâlarıyla basub âlet-i harb ile üzerlerine hücum ve ber-mûceb-i defter emvâl ve eşyâların nehb u gâret ve ziyâde ta‘addî ve tecâvüz ve fesâd u şekâvet itmeleriyle bundan akdem mezbûrlar da‘vât-ı şer‘ olunduklarında itâ‘at-i şer‘ eylemediklerinden nâşî icrâ-yı hakk olunmaduğın bildirüb zâbitleri ma‘rifetiyle şer‘le görölüb mezbûrların ber-mûceb-i defter nehb u gâret eyledikleri emvâl ve eşyâsı alıvırılub icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1157 (17-26 Kasım 1744).

14-2

Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Kazâ-ı mezbûr ahâlîleri Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb medine-i Kayseriyye Kasabası’nda sâkin Kalkmaz oğlu Mahmud nâm kimesne kendü hâlinde olmayub şerîr ve gammâz olub dâ’imâ kâdî ve nâ’ib ve mütesellim ve voyvoda ve sâ’ir ehl-i ‘örf tâ’ifesinin yanlarına varub fukârâyı hilâf vâki‘ mevâdd isnâdıyla gamz u tecrîm ve bi-gayr-ı hakkın akcaların alınmağa bâ’is ve kendüsi dahî alub ve ‘alâka ve dahli olmadık il mesâlihine karışub bunun emsâli zulm u ta‘addîsinin nihâyeti olmayub re‘âyânın perâkende vü perîşân olmalarına bâ’is olduğun bildirüb zulm u ta‘addîsi men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Şevvâl sene 1157 (7-16 Kasım 1744).

14-3

Kayseriyye Monlasına ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Ahmed nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye ta‘addîsi yoğiken kazâ-i mezbûra tâbî‘ Ehemli (?) nâm karye sâkinlerinden Yusuf nâm kimesnenin buna garaz-ı dünyevîyyesi olmağla icrâ-yı garaz için bin yüz elli (boşluk) senesinde bunu hilâf-ı şer‘-i şerîf ehl-i ‘örfe gamz ve bi-gayr-ı hakkın üç yüz gurusun alub ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğün ve fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak

bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene (1)157 (17-26 Kasım 1744).

14-4

Niğde ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Niğde Kazâsı’na tâbi‘ Gelmeson (?) nâm karyeden Dermid nâm zımmî gelüb bu kendü hâlinde olub şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değîlken yine karye-i mezbûreden Anastas ve karındaşı (boşluk) nâm zımmîler ehl-i ‘örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde iki yüz guruşun gasb idüb zarar itdüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görölüb alıvırmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1157 (17-26 Kasım 1744).

14-5

Karaman Vâlisine ve Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Akşehir Kazâsı’na tâbi‘ Maruf nâm karyede vâki‘ müteveffâ el-Hâcc İbrahim bin Şeyh Hasan Efendi’nin ber-vech-i hasbî şeyh ve nâzırı olan İbrahim zîde salâhahu gelüb vakf-ı mezbûrun Akşehir Kazâsı’nda sâkin mütevellîsi olan Mehmed nâm kimesne mâl-ı vakfî sadâkat ve istikâmet üzere zabt itmeyüb hevâsına tâbi‘ Bayrakdar (boşluk) ve Kaşıkçıoğlu İbrahim ve (boşluk) nâm kimesneler ile yek-dil ve yek-cihet ve mâl-ı vakfî kendi umûruna ve vakfın zâviye ve hammâmını ta‘mîr itmeyüb vakf-ı mezbûrun harâbına bâ‘is olduğun bildirüb mütevellî-i merkûmun ma‘rifet-i şer‘le muhâsebesi görölüb zimmetinde zuhûr iden mâl-ı vakfî zuhûra getürilmek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğün mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1157 (17-26 Kasım 1744).

14-6

Larende ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Larende Kazâsı sâkinlerinden Ahmed ve Mustafa nâm kimesneler gelüb mezkûr Ahmed’in babası ve mezbûr Mustafa’nın karındaşı Abdülgaffar nâm kimesne kendü hâlinde iken Larende Kazâsı’na tâbi‘ Behramuşağı nâm karye içinde kimesnenin mülki olmayan hâlî yerde bin yüz elli (boşluk) senesinde cerîhan katl olunub kâtîli nâ-ma‘lûm olmağla şer‘an kassam ve diyet ahâlî-yi karye-i mezbûrdan lâzım geldüğün ve ol-bâbda Şeyhu’l-İslâm’dan

fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1157 (17-26 Kasım 1744).

14-7

Konya ve Kureyşözi nâ‘ibleri [ve] Konya mütesellimi olan (boşluk) zîde mecdehuya hüküm ki,

Haymanateyn Kazâsı’na tâbi‘ Ilıca nâm karye sâkinlerinden Mehmed ve Ali ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler ile Fatıma nâm hâtûn gelüb bunların mûrisleri Dedebalıoğlu dimekle ma‘rûf Hüseyin nâm kimesne kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi yoğiken Konya Kazâsı’na tâbi‘ (boşluk) nâm karye sükkânından Küşne Cemâ‘atî’nden Döne oğlu Hacı Mehmed ve karındaşı Musa ve Hacı İsmail oğlu Abdi ve Mustafa oğlu Hüseyin ve Kureyşözi Kazâsı’na tâbi‘ Kavaklı nâm karyede sâkin Nuri oğlu (boşluk) nâm kimesneler kendü hâllerinde olma[ma]ğla birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf mûrisleri mezbûr Hüseyini katl idüb ziyâde gadr u ta‘addî ittikleri ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk [-ı hakk] olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1157 (17-26 Kasım 1744).

15-1

Kırşehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Kırşehir Kazâsı sâkinlerinden Fazlı nâm kimesne gelüb yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden bunun kız karındaşı Emine nâm hâtûn bundan akdem mâlik olduğu emvâl ve eşyâsını hâl-i hayâtında kemâl-i ‘akl ve sıhhatinde huzûr-ı müsliminde buna hîbe-i şer‘iyye ile hîbe ve teslîm ve bu dahî tesellüm ve kabûl eyledikten sonra ba‘zı husûs için âhara gitmekle eşyâ-yı mevhûbesine âhardan bir-vechle dahl icâb itmez iken kız karındaşı mezbûre hâtûn müteveffîye olmağla yine kazâ-i mezbûre sâkinlerinden müteveffîye-i mezbûrenin zevci İbrahim BNölükbaşı dimekle ma‘rûf kimesne salifu’z-zikr ve emvâl ve eşyâsını bin yüz elli (boşluk) senesinde bi’l-cümle hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ahz u kabz idüb ziyâde gadr itmekle bu dahî hâlâ varub mezkûrdan şer‘le taleb eyledikde mezbûr mücerred virmemek için dürlü dürlü hîle ve tezvîrâta sâlik ve ibtâl-i hakk sevdâsıyla gadr murâd

eyledüğün ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer‘le görülüb müteveffîye-i mezbûrenin hîbe ve teslim eyledüğü emvâl ve eşyâsı her ne ise mezbûrdan tahsîl ve bî-kusûr gerü buna alıvirilüb ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1157 (17-26 Kasım 1744).

15-2

Konya Kazâsı Nâ‘ibine hüküm ki,

Konya İhtisâbı Mukâta‘ası mâlından hâlâ berât-ı şerîfimle yevmî iki akca ‘ulûfeye mutasarrıf Halil Mustafa gelüb berâtı mûcibince müstahak olduğu ‘ulûfesini mukâta‘a-yı merkûme emini (boşluk) zîde kadruhudan taleb eyledikde zahrına giren gerüye geldi deyu ‘illet ve bahâne ile virmekden ta‘allül ve gadr sevdâsında olduğun bildirüb berâtı mûcibince müstahak olduğu vazîfesi tamâmen alıvirilüb ta‘allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Hazine-i Hümâyûn’umda mahfûz Anadolu Muhâsebesi defterlerine nazâr olundukda vazîfe-i mezbûr bin yüz elli üç senesi Zi’l-hicce’sinin yigirmi birinci gününde mezbûra tevcih ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın kaydı mûcibince müstahak olduğu vazîfesi alıvirilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1157 (17-26 Kasım 1744).

15-3

Develü Nâ‘ibine hüküm ki,

Sen ki Develü Nâ‘ibi Mevlânâ es-Seyyid Abdurrahim zîde ‘ilmuhusun Südde-i Sa‘âdet’ime mektûb gönderüb Develü Kasabası ahâlîleri bi-ecmihim meclis-i şer‘a varub yine kasaba-i mezbûre sâkinlerinden Uzun İbrahim ve Çeki oğlu Mehmed ve Karabalı oğlu Deli Hüseyin ve Köşger İbrahim ve Yaradan (?) oğlu el-Hâcc Ebubekir ve Abdülgaflar oğlu Halid ve Zalim Ali oğlu İsmail dimekle ma‘rûf kimesneler kendü hâllerinde olmayub şerîr ve gammâz [ve] dâ‘imâ kâdî ve nâ‘ib ve voyvoda ve subaşı ve sâ‘ir ehl-i ‘örf tâ‘ifesi yanlarına varub fukârâyı hilâf-ı vâki‘ mevâdd isnâdıyla ehl-i ‘örfe gamz u tecrîm ve bi-gayr-ı hakkın akcaların alub ve aldırmağa bâ‘is ve ‘alâka ve medhali olmadukların il mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîfleri umûruna karışub bunun emsâli zulm u ta‘addîlerinin nihâyeti olmayub perâkende vü perîşân olmalarına bâ‘is olmağla men‘ ü def‘ olunmak bâbında hüküm-i

hümâyûnum virilmek recâsına vâk‘i-i hâli bi‘l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl (1)157 (17-26 Kasım 1744).

15-4

Develü ve (boşluk) Kādîsına ve Niğde Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Şeyh Ahmed gelüb Sarây-ı Cedîd-i ‘Amire‘m ağası nezâretinde olan evkâfdan Niğde Sancağı‘nda Develü Nâhiyesi‘nde Kavacık Karyesi‘nde evlâd-ı Hevâce Bayram Zâviyesi‘nin vazîfe-i mu‘ayyene ile zavi[y]edâr ve vazîfeyi mu‘ayyene ile tevliyyeti evlâd-ı vâkıfdan ber-vech-i meşrûta Ebubekir ve Ali nâm kimesnelerin üzerinde iken fevt olmalarıyla mahlûllerinden bin yüz elli yedi senesi Şa‘bânında buna tevcîh hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub edâ-yı hizmet idüb âhardan dahl olunmak icâb itmez iken ashâb-ı ağrazdan ba‘zıları bî-vech ve bilâ-sened müdâhale ve bunun zabtına mûmâna‘at eylediklerin bildirüb zikr olunan zâviyedârlık ve tevliyyetini berât mûcibince kendüye zabt itdirilüb mezkûrların müdâhale ve ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Hazine-i ‘Amire‘mde mahfûz olan evkâf defterlerine nazar olundukda zikr olunan zâviyedârlık ve tevliyyet mûmâ-ileyh Şeyh Ahmed’e târihi mezkûrda tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mastûru‘l-mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî ve berât mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene (1)157 (17-26 Kasım 1744).

15-5

Karahisar-ı Yahyalu ve İncesu ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

İncesu Kazâsı‘na tâbi‘ Enehil nâm karye ahâlîsinden Kuloğlu Mehmed ve re‘âyâ ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba‘zıları gelüb bunlar kendi hâllerinde iken Karahisar-ı Yahyalu Kazâsı‘na tâbi‘ Kürdler nâm karye sükkânından öteden mütegalibeden Deli Hasan ve karındaşı Aşe nâm kimesneler hevâlarına tâbi‘ şakîler [ile] yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli (boşluk) senesinde mezkûr Mehmed Örmeli nâm mahalde kendü hâlinde iken basub hilâf-ı şer‘ ve kânûn yüz nukûdla bir re’s at alub gadr-ı küllî eylediklerinden mâ‘adâ darb-ı şedîd ile darb ve re‘âyâyı bi-gayr-ı hakkın tecrîm ile küllî akcaların alub ve anda silk-i emvâl ve eşyâların gasb u gâret ‘âdet-i müstemirreleri olmağla mezbûrların zulm u ta‘addîlerinin nihâyeti olmaduğın vilâyetlerinde oturacak hâlleri kalmayub ahvâllerin diğer-gûn ve

perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is u bâdî olduğun bildirüb şer'le görölüb mezkûrların hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın cebren aldurub akca ve sâ'ir eşyâları her ne ise bi'l-cümle tahsîl ve bunlara teslim itdirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk ve bir-vechle ta'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene (1)157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

15-6

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya mütesellimi el-Hâcc Mehmed'e hüküm ki,

Sen ki mûmâ-ileyhsin Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Aksaray sükkânından İbrahim ile Havva ve Fatıma nâm hâtûnların mûrisleri Mir Veyis Mustafa nâm kimesne kendü hâlinde iken yine Aksaray sükkânından Hacı Hüseyin ve Hacı Abdullah ve Hacı Hamza ve Seyyid Cafer ve Mütevelli oğlu Seyyid Ali ve es-Seyyid İsmail ve kâtiboğlu Abdurrahman ve Altıncıoğlu Yahya dimekle ma'rûf kimesneler birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve mezkûr Mir Veyis Mustafa'yı âlet-i cârihâ ile bin yüz elli (boşluk) senesinde bi-gayr-ı hakkın darb ve katl itmeleriyle bundan akdem icrâ-yı hakk olunmak bâbında sâdır olan emr-i 'âlî mûcibince Aksaray Sancağı Mutasarrıfı Koç Mustafa Paşa ma'rifetiyle mezbûrlar ahz ve terafu'-ı şer' olunduklarında mezbûrlar katl eylediklerin huzûr-ı şer'de hüccet-i şer'iyye olunmuşiken mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin ol-esnâda 'azli zuhûr eyledüğünden nâşî henüz icrâ-yı hakk olunmadın mezbûrlar bir-takrîb ile halâs olundukdan sonra içlerinden mezbûrdan Seyyid Cafer ve Seyyid Ali ve es-Seyyid İsmail ve Abdurrahman ve Yahya kendü hâllerinde durmayub Aksaray Mütesellimi es-Seyyid Mehmed zîde kadruhu [devamı çıkmamış] olundukdan beru icrâ-yı garaz sevdâsında olmalarıyla hevâlarına tâbi' zümre-i eşîrrâdan Kôr Ali Efendi ve Cedekoğlu Musa ve Ördekoğlu Abdurrahman dimekle ma'rûf eşhâsı başlarına cem' ve livâ-yı mezbûr mütesellimliği mûmâ-ileyh Seyyid Mehmed'e zabt itdirmediklerinden mâ'adâ medine-i Aksaray'da vâki' menzilin basub mecmu'ı eşyâsın yağma vü gâret ve bir kaç nefer kimesneleri dahî bi-gayr-ı hakkın katl ve mâllarını ahz ve ba'zılarının 'ırzların hetk ve bunun emsâli gadr-ı küllî ve tûğyân üzereler olmalarıyla mezbûrlar mübâşir ma'rifetiyle Konya'ya ihzâr-ı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına mûmâ-ileyh Seyyid Mehmed ve yine mezbûrun iltimâslarıyla vâk'i-i hâli sen ve Konya Nâ'ibi Mevlânâ Mehmed zîde 'ilmuhu 'arz itmeğin vech-i meşrûh üzere Konya'ya ihzâr ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazan sene 1157 (18-27 Ekim 1744).

16-1

Eskiil ve Aksaray Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Sen ki Aksaray Kādîsı Mevlânâ Seyyid Osman zîde fazluhusun mektûb gönderüb kazâ-i mezbûrda sâkin Haremeyn-i Şerîfeyn re'âyâsından Yeniil ma'a Türkman-ı Haleb Kazâsı'nda Hotamışlı Cemâ'ati ve Harbendelü Cemâ'ati kethüdâsı Hüseyin ve Çalış Cemâ'ati kethüdâ[sı] Musa nâm kimesneler ve cemâ'atleri re'âyâları bi-esrihim meclis-i şer'a varub medine-i Aksaray civârında vâki' Eskiil Kazâsı'na tâbi' İnegazi nâm karye sükkânından Abdülhalim nâm kimesne kendü hâlinde olmayub me'vâ-yı lusûs ve dâ'imâ ehl-i 'ırz kimesnelerin 'ırzların hetk ve kapusız levendât eşkıyâsı ile yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli elli (boşluk) senesinden beru gasb-ı emvâl ve fesâd u şekâvet itmek 'âdet-i müstemirresi olduğundan mâ'adâ geçen sene Sivas tarafından zuhûr idüb Eyâlet-i Karaman'a duhûl iden levendât eşkıyâsının önlerine düşüp ale'l-gafle gice ile bunların evlerini basub âdemlerin habs ve Hotamışlı Cemâ'ati'nden dört re's at ve üç yüz on beş 'aded nakd ve on iki kilim ve sekiz şakka-bend ve yigirmi 'aded kuzu küreği ve sâ'ir bi'l-külliye emvâl ve eşyâların nehb u gâret ve Harbende[lü] ve Çalış cemâ'atlerinin dahî mâlların gasb u gâret itmişiken kanâ'at itmeyüb el-hâletu hâzihi bunlardan ahz sevdâsıyla bunlara dahl ve ta'arruzdan hâlî olmayub merkûm Abdulhalim mükîz-ı fitne ve sâ'î-i bi'l-fesâd olub mezbûrların şerr ü mazarratlarından emn ve râhatları kalmayub perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is olmağın gasb u gâret olunan emvâl ve eşyâları merkûm Abdulhalim'den tahsîl ve şerr ü mazarratı üzerlerinden def' olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki' bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden sen ki Konya Mütesellimi mûmâ-ileyhsin ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle vech-i meşrûh üzere şer'le tahsîl olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1157 (17-26 Kasım 1744).

16-2

Bor Kādîsına hüküm ki,

Bor Kazâsı'na tâbi' Kenisehisar nâm karye re'âyâsı gelüb bunlar kendü hâllerinde ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değilken yine karye-i mezbûr ahâlîsinden eşkıyâdan İlyas oğlu İbrahim ve Emin oğlu Abdurrahman ve İsmail oğlu Hasan ve Koca Ahmed oğlu Halil ve Kel Ali oğlu Ali ve Hacı Nebi oğlu ve Kara Hasan nâm şakîler kendü hâllerinde durmayub birbirleriyle yek-dil ve nice bî-günâh kimesnelerin 'ırzların hetk ve hilâf-ı inhâ mevâdd isnâdıyla hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın mâlların gâret ve umûr-ı

mühimmenin dahî noksânına bâ'is ve şâribü'l-hamr gice ve gündüz âlet-i harbla gezüb kat'-ı tarîk envâ'-ı gûne fesâdâta cesâret ve bunun emsâli cevri ve mezâlim ile ta'addîlerinin nihâyeti olmayub mezbûrların şerr ü mazarratları hadden efvân ve herbirlerin müte'ezzî ve cümlesi perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is u bâdî oldukların bildirüb şer'le görilüb ol-vechile zâhir olan ta'addîleri men' ü def' ve hakikat-i hâli 'arz u i'lâm olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görilüb hakikat-i hâli 'arz olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1157 (17-26 Kasım 1744).

16-3

Bor Kādîsına ve Niğde Mütesellimine hüküm ki,

Bor Kazâsı'na tâbi' Kenisehisar nâm karye ahâlîleri gelüb bunlar cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le bâ-hüccet-i şer'iyye yine karye-i mezbûreden İlyas oğlu İbrahim nâm kimesneyi üç seneden beru emr-i şerîfle vâki' olan tekâlîf ve sâ'ir umûrların görmek için taraflarından vekîl nasb ve mezkûr dahî her tekâlîflerin tezvî' vuku'unda mugâyir-i emr ve defterden ziyâde kendü nefsiyçün akca zamm ve bunlardan cebren tahsîl ve ma'lûmu'l-mikdâr akcaların dahî kendü umûruna sarf ve istihlâk bunlar dahî mezbûrların şer'le muhâsebesin görüb mugâyir-i emr ve defterden ziyâde talebiyle alub zimmetinde zuhûr iden her ne ise geru almak murâd eyledükde mezbûr vormeyüb muhâsebesin dahî gördürmeyüb bî-vech-i şer'î vormekde ta'allül ve muhâlefet ile gadr sevdâsında olduğun bildirüb mezkûrun muhâsebesi şer'le görilüb ol-mikdâr seneden beru aldığı hakk-ı fukârâ giru alıvirilüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûn recâ eyledükleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1157 (17-26 Kasım 1744).

16-4

Bor ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Bor Kazâsı'na tâbi' Kenisehisar nâm karyeden Hasan ve İbrahim bin Hasan nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde ve hilâf-ı şer' kimesneye vaz' u ta'addîleri ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değilken yine karye-i mezbûr sâkinelerinden (boşluk) nâm hâtûn zuhûr ve şirrete salike olmağla bundan akdem sizin menziliniz gice ile basıldığı zamân benim zevcim Mehmed hîn- muhârebede (...) maraz-ı mevtinde siz katl itdiniz deyu lisânen takrîr itmişdi deyu ol-takdîrce sizden diyet iktizâ eyleyüb iftirâya mutazammın hevâsına tâbi' kuvvet-i irtişâsı sebebiyle nâ'ibden peydâ eyledüğü müzevver hüccet ibrâzına bilâ-

sübût -ı şer‘ dâ‘imâ ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmaduğın ve bu bâbda müte‘addîd fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mûcibince ‘amel olunub mezbûrenin zâhîr olan ta‘addîsi men‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledükleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1157 (17-26 Kasım 1744).

16-5

Bor Kādîsına hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Kenisehisar nâm karyeden es-Seyyid el-Hâcc Mehmed bin Hamza zîde şerefuhu gelüb bundan akdem karye-i mezbûr ahâlîleri vâki‘ olan umûrların görmek için bunu bâ-hüccet-i şer‘ taraflarından vekîl nasb ve ta‘yîn ve bu dahî bir kaç seneden beru vâki‘ olan umûrların sadâkat üzere görüb zimmetinde bir akca ve bir habbe kalmayub birbirlerinin zimmetlerinde ibrâ ve iskât ve kat‘-ı nizâ‘ ve fasl-ı husûmet birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken bu makûle ibrâ-yı zimmet ve kat‘-ı nizâ‘ ve fasl-ı husûmet hüccet-i şer‘iyye virilen da‘vânın istimâ‘ı memnû‘iken mezkûrlar kâni‘ ve mündefi‘ olmayub hilâf-ı şer‘ ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye bunu ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye bunu mezkûrlara ta‘addî ve rencîde itdirilmeyüb zâhîr olan ta‘addîden men‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledükleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1157 (17-26 Kasım 1744).

16-6

Nevşehir Kādîsına hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Mamalar nâm karye ahâlîsi gelüb bunların karyeleri kurbunda vâki‘ ma‘lûmetu’l-hudûd mezra‘a yerlerine eben ‘an ceddin yüz seneden mütecâviz koyun ve sâ‘ir davarların ra‘y olunub otundan ve suyundan intifâ‘ idüb âharın ‘alâkası olmayub dahl icâb itmez iken Kavak nâm karye ahâlîlerinden Deli Ahmed ve Kel Veli ve Emin Yusuf oğlu Seyyid Musa ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler hilâf-ı kânûn ve kadîme mugâyir fuzûlî müdâhale ve zabt ve koyun ve sâ‘ir davarların götürüb ol-mezra‘a yerlerinde ra‘y itdirüb otundan ve suyundan intifâ‘ ve bunların davarlarına küllî muzâyaka virüb ta‘addî eyledüklerin ve bu bâbda hüccet-i şer‘iyye ve fetevâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb men‘ ü def‘ ve kadîmîsi üzere bunlara zabt ve davarların ra‘y itdirilmek bâbında hükm-i

hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene (1)157 (17-26 Kasım 1744).

17-1

Mahalline gitmeyüb Battal’da hıfz şod. 5 Şevvâl sene (1)158 (31 Ekim 1745).

(boşluk) Kādîsına ve Konya Nâ’ibine hüküm ki,

Bundan akdem Ereğlibeli nâm mahalde emvâl ve eşyâsı gâret olunub kendüsi mecrûh olan Burunsuzoğlu Mehmed Ağa dimekle ma’rûf kimesnenin emvâlini gâret iden eşkıyânın ahzıyçün Çorum Mutasarrıfı ve Bozok Voyvodası Çaparoğlu’na ve Sivas Mutesellimine hitâben mu’ayyen olan evamîr-i ‘aliyyemle me’mur olan Çukadâr-ı Sadr-ı a’zâm Mehmed zîde kadruhu ve lâkinn mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh eşkıyâ-yı merkûmeyi tecessüs eyledikte izleri Konya toprağında Çiçek Dağı’nda sâkin Köçekli Cemâ’atî’ne müntehî olduklarından Bozok Voyvodası mûmâ-ileyh ile üzerlerine varıldıkda eşkıyâ-yı merkûm firâr ve ‘aşiretlerinin ihtiyârları gâret olunan eşyâ ve nukûdı tamâmen teslim ve eşkıyâ-yı mezkûr mukaddemâ ser-‘asker Ali Paşa’ya taraf-ı devlet-i ‘aliyyemden ‘itâ olunan zî-kıymet emtî’aları dahî geçen sene yağma ve bu misillu ‘ibâdullahın emvâli gâret olundukda nefsi-i şehirde sâkin olan eşkıyâ-yı mezbûrenin mâlikâne mutasarrıfı Hacı Musa Ağa dimekle ma’rûf kimesneye hisse virüb fûrce bulduklarından ‘ibâdullahın râzı olmadığını Çorum Sancağı Mutasarrıfı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh İbrahim dâme ikbâluhu ile Sivas Mutesellimi Mehmed ve Sivas Kādîsı el-Hâcc Ahmed zîde fazluhu başka başka ‘arz itmeleriyle mezbûr Musa’nın keyfiyyet-i ahvâli ahâlîden su’âl ve der-devlet-medârıma i’lâm olunmak fermânım olmanın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde siz ki mûmâ-ileyhimsiz mezbûr Musa’nın keyfiyyet-i ahvâlini gereği gibi ahâlî-yi vilâyetten tefahhus ve su’âl ve der-devlet-medârıma ‘arz u i’lâm eyleyüb hilâfından be-gâyet tehâşî ve mücânebet olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

17-2

Karaman Vâlisine Saidili ve (boşluk) Kādîsına hüküm ki,

Bozulus Armutlu Cemâ’atî sükkânından Yusuf nâm kimesne Südde-i Sa’âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb bunun karındaşı (boşluk) nâm kimesne kendü hâlinde olub hilâf-ı şer’-i şerîf kimesneye

vaz' u ta'addisi olmayub ve üzerine şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken yine Saidili Kazâsı sâkinlerinden Pancaroğlu Süleyman ve Araboğlu'nun Kölesi Hüseyin Kethüda ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub eşkıyâdan olmalarıyla birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli (boşluk) senesinde karındaşı mezbûr ile üzerinde olan alacak akcasın cem' ve tahsîl idüb gelür iken esnâ-yı râhda mezbûrlar bunun karındaşı mezbûrun yoluna inüb karındaşı mezbûru hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın katl ve yanında mevcûd yüz doksan bir buçuk guruş akcasıyla bir re's at ve bir bıçak ve sâ'ir emvâl ve eşyâsın gasb u gâret idüb ziyâde gadr u ta'addî eyledüğün ve bu babda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan müte'addîd fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb şer'le görülüb mezbûrların gasb u gâret eyledükleri ol-mikdâr guruş ile at ve bıçak ve sâ'ir emvâl ve eşyâsı tamâmen tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görülmek emrim yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1157 (17-26 Kasım 1744).

17-3

Karaman Vâlisine ve Saidili Kādîsına hüküm ki,

Nişân-ı Hümâyûn'um virilen Dergâh-ı Mu'allâ'm müteferrikalarından kıdvetu'l-emâcid ve'l-ekârim Müteferrika Ali bin el-Hâcc Mehmed zîde mecduhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb Konya Sancağı'nda Sahra Nâhiyesi'nde Absari nâm karye ve gayriden kırk iki bin yedi yüz doksan sekiz akca ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub yine livâ-i mezbûrda Saidili Nâhiyesi'nde Absari nâm karyenin 'öşr-i re'âyâ ve nısf-ı 'öşr-i piyâdegânı iki bin iki yüz akca yazı ile Konya'da vâki' Ahmed beğ câmi' vakf ve nısf-ı 'öşr-i piyâdegân ma'a rusûm-ı 'örfiyyesin bin dört yüz akca yazı ile timâr ve mûmâ-ileyhin kayd u berâtına dâhil olduğu Defter-i Hâkânî'de mukayyed olmağla karye-i merkûmeyi ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî vakf-ı mezbûr mütevellîsi ile zabt ve zirâ'at tarafına 'â'id olan nısf-ı 'öşr-i piyâdegân ile rusûm-ı 'örfiyyesin ahz u kabz itmek istedikde mütevellî-i vakf tarafından zirâ'at tarafına 'â'id olan mahsûl ve rusûmı hilâf-ı Defter-i Hâkânî müdâhale ve tagallüben zabt ve zirâ'ati mahsûlüne kesr u noksân terettüb ve gadr-ı küllî olduğun bildirüb karye-i merkûm ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî mütevellî-i vakf ile mûmâ-ileyhin ze'âmeti tarafından subâşısına zabt ve zirâ'at tarafına 'â'id olan nısf-ı 'öşr-i piyâdegân ile rusûm-ı 'örfiyyesi ahz u kabz itdirilüb mütevellî-i mezkûru hilâf-ı Defter-i Hâkânî ve mugâyir-i berât ta'allül ve nizâ' itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümâyûn ve Defter-i İcmâl ve Muffasal'a mürâca'at olundukda Saidili

Nâhiyesi'ne tâbi' yigirmi altı nefer re'âyâ ve dört zemîn ile karye-i Absari 'öşr-i re'âyâ ve nısf-ı 'öşr-i piyâde vakf câmi'-i Ahmed Bey der-Konya ve nısf-ı 'öşr-i piyâdegân ma'a rusûm-ı 'örfiyye timâr ve hâsıl-ı tahtında salâriyye-i gallât ma'a nısf-ı 'öşr-i piyâdegân gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ bin dört yüz akca ve hisse-i vakf an-'öşr-i re'âyâ ve nısf-ı 'öşr-i piyâdegân ve gallât gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ iki bin iki yüz akca yazular ile Defter-i Mufasssal'da muharrir kalemiyle tahrîr ve Defter-i İcmâl'de dîvânî yazusunu Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' Ekerce nâm karye ve gayrihu ile berkdirilüb on sekiz bin beş yüz akca ze'âmet deyu ber icmâl ve tamâmen Defter-i Hâkânî'de mastûr bulunduğ u üzere Dergâh-ı Mu'allâ'm müteferrikalarından mûmâ-ileyh Ali bin el-Hâcc Mehmed kaydında olduğı bi'l-fi'l Defter Emîni olan Hasan dâme mecduhu 'arz itmeğ in 'arız mûcibince 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

18-1

Develü ve Adana ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Hâssa karyelerinden Develü Kazâsı'na tâbi' Faraşa ve Adana Kazâsı'na tâbi' Halkım nâm karyeler ile Er ve Adana ve Avşar ve Birasener (?) nâm mezra'aların re'âyâları gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen resm-i ispençe ve a'sâr ve sâ'ir bi'l-cümle hukûk u rusûmların kânûn ve defter mûcibince edâ idüb bir-vechle kusûrları yoğiken hâlâ zâbitleri olan (boşluk) nâm kimesne kanâ'at itmeyüb ziyâde zaleme ve cebâbireden olmağ la hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde mutâlebesiyle re'âyâ fukârâsın rencide ve remide ve tagallüben akcaların alub perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is ve ahvâllerin diğ er-gûn olduğ un bildirüb zâbitleri mezbûrun hilâf-ı kânûn ve defter ol-vechile olan gadr u ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn ve defter mûcibince 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

18-2

Develü Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid Abdurrahman zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Develü Kazâsı ahâlîlerinden hadd-i tevâtüre bâliğ bî-garaz müslimîn meclis-i şer'a varub nefsi-i Develü Kasabası sâkinlerinden Köşkeroğ lu el-Hâcc Yusuf nâm kimesne Develüoğ ulları'nın 'avânelerinden olub ve mezbûrlar ile müttefik ve

beher-hâl yed-i rüşvetleri ve yüz elli (boşluk) senesinde bi-gayr-ı hakkın fukârâ ve ra'ıyyeti takrîh ve tekrîh ve mütra'-yı fesâd olub ve hevâlarına mütaâa'at itmeyen hükkâm ve 'ulemâ ve sulehâ ve fukârâ ve re'âyâ üzerlerine tahrîk-i de'âvî-i bâtıla ve teslît-i eşirrâ ve enva'-ı dürlü kizb ve iftirâlar ile rahnedâr ve duyûn-ı kesîreye giriftâr ve me'vâ-yı lusûs olub herkes şerr [ü] mazarratından me'yûs ve muzdar (?) ve bed-lisânından bi'l-küllîye emniyyetleri mürtefi' ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is [ve] bâdî olmalarıyla hâllerine merhameten mezbûrların şerr ü mazarratları üzerlerinden men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâk'-i-i hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden husûs-ı mezbûr bu def'a Dergâh-ı Mu'allâ'm kapucubaşlarından Develüoğulları'nın mâddesiychün ta'yîn olunan Yeşilli (?) Kethüdâsı Ali dâme mecduhu mübâşeretiyile mahallinde şer'le görölüb ihkāk-ı hakk ve vâk'-i-i hâli sûret sicillâtlarıyla 'arz u i'lâm olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

18-3

Karaman Vâlisine ve Kütahya Mütesellimine ve Bozulus ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya ve (boşluk) Kazalâri Nâ'iblerine hüküm ki,

Bozulus Türkmanı 'Aşiretinden İzzeddinlü Cemâ'atinden Derviş Ali nâm kimesne gelüb bu kendi hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîsi olmayub dahl olunmak icâb itmez iken cemâ'at-i mezkûrdan Bozoğlan ve Hacı Yakub nâm kimesneler kendi hâllerinde olmayub gâret-i emvâl 'âdet-i müstemirreleri olduğundan nâşî bin yüz elli (boşluk) senesinde hevâlarına tâbi' on sekiz nefer eşkiyâ ile bunun menzilin basub bi'l-cümle emvâl ve eşyâsını nehb u gâret eylediklerinden gayrı evini dahî ihrâk-ı bi'n-nâr eyleyüb buna ziyâde gadr ve hayf eylediklerin ve ahvâli diğer-gün ve perîşân ve merkûmlar hâlâ taht-ı hükümet ve kazâlarınızda firâr üzere oldukların bildirüb bulundukları mahalde şer'le görölüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölüb ihkāk-ı hakk ve keyfiyyeti 'arz u i'lâm olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

18-4

Kureyş ma'a Bayburd ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Kureyşözi Kazâsı'na tâbi' KulıbeY nâm karye sâkinlerinden Kulıbeyzâde dimekle ma'rûf Hüseyin ile Hasan nâm kimesne[ler] Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb bunlar kendü

hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri olmayub ve üzerlerine dahî şer‘an bir nesne sâbit olmuş değilken Kureyş ma‘a Bayburd Kazâsı’na tâbi‘ Kırklar nâm karye sükkânından Seyyid Arif dimekle ma‘rûf kimesne kendü hâlinde olmamağla bin yüz elli (boşluk) senesinde ehl-i ‘örfe istinâden hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bin iki yüz guruşların gasb idüb ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğün da‘vâlarına muvâfık Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer‘le görilüb mezbûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın gasb eyledüğü akcaları kendülere alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk [ve hilâf-ı] şer‘-i şerîf ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden şer‘le görülmek emrim olmuştur Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

18-5

Akşehir Kādîsına ve Akşehir Sancağı Mütessellimine hüküm ki,

İstanbul sâkinlerinden sarrâf tâ’ifesinden Kilyos ve Kiril nâm sarrâflar gelüb bunlar Akşehir sükkânından Fazılzâde Ahmed nâm kimesne zimmetinde yine Akşehir sükkânından el-Hâcc Mustafa nâm kimesnenin edâsına kefâletiyle bin yüz elli beş senesi Cemâziye’l-evveli’nin yedinci gününden yüz yigirmi bir gün va‘desiyle bir pandül sâ‘at bahâsından yüz altmış guruş min-haysi’l-mecmû‘ bin yedi yüz yigirmi guruş alacak hakları olub bundan akdem üç yüz guruş edâ vü teslim ve bâkî-i mezbûrun zimmetinde bin dört yüz yigirmi guruş alacak hakları kalmağla va‘desi mürûr itmekle defa‘atle taleb eyledüklerinde mezbûr dürlü ‘illet ve bahâne ile edâda ta‘allül ve muhâlefet ve ibtâl-i hakk ve gadr-ı küllî murâd eyledüğün ve taraflarından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledüklerin bildirüb şer‘le görilüb ber-mûceb-i temessük mezbûrun zimmetinde olan ol-mikdâr guruş bâkî hakların tamâmen mezbûrdan tahsîl ve vekîlleri mezbûra alıvirilüb bir dürlü ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene (1)157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

19-1

Develü ve (boşluk) Kādîlarına Niğde Sancağı Mütessellimine hüküm ki,

Erbâb-ı timârdan (boşluk) nâm sipâhî gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu timârî karyelerinden Develü Kazâsı muzâfâtından (boşluk) Nâhiyesi’ne tâbi‘ (boşluk) nâm Karye’sinin mümtâz ve mu‘ayyen hudûd[1] dâhilinde kadîmu’l-eyyâmdan beru ‘öşr ve

resmin timârı tarafından alınagelen yerlerde âharın ‘alâkası yoğiken civârında vâki’ Havâss-ı Hümâyûn’umdan (boşluk) hâssının zâbiti olan (boşluk) nâm kimesne zuhûra gelüb salifu’z-zikr timârı karyesinin bir mikdâr yerleriyçün ol-yerlerin zâbiti olduğum hâssa-i merkûmun toprağındandır deyu fuzûlî ‘öşr ve resmin müdâhale ve timârı mahsûlune gadr murâd eyledüğün bildirüb men’ ü def’ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü [ecilden] kânûn üzere ‘amel içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene (1)157 (17-26 Kasım 1744).

19-2

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Süleyman zîde kadruhu gelüb Aksaray Kazâsı civârında vâki’ Muhacir Cemâ’ati bin yüz elli bir senesinde Aksaray sâkinlerinden Yeni Hacı Mehmed Ağa dimekle [ma’rûf] kimesne ile ber-vech-i iştirâk ‘uhde ve iltizâmalarında iken mezbûr ile hesâb gördüklerinde beynlerinde bâkî kalan beş re’s develer furûht oldukda bahâsının nısfı mezbûra ve nısf-ı âharı buna virilmek üzere zikr olunan develeri merkûm Mehmed teslîm eyledikten sonra mezbûr Mehmed fevt olub zimmetinde kalmağla hâlâ Aksaray’da sâkin muhalledfâtın kabz iden oğlu Mustafa nâm kimesneden taleb eyledükde bî-vech-i şer’-î virmekde ta’allül ve muhâlefet ve gadr murâd eyledüğün bildirüb şer’le görölüb müteveffâ-yı merkûmun zimmetinde kalan hakkı terekesin kabz iden oğlu mezbûrdan müteveffâ mâlından tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer’le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

19-3

Aksaray Kādîsına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Sen ki Aksaray Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid Osman zîde fazlulusun Südde-i Sa’âdet’ime mektûb gönderüb medine-i Aksaray sâkinlerinden Mütevellizade Seyyid Ali Efendi dimekle ma’rûf kimesne meclis-i şer’a varub bundan akdem kazâ-i mezbûr ahâlîlerinden bâ-hüccet-i şer’iyye vâki’ olan umûr u husûsların ru’yet içün taraflarından vekîlleri olmağla bu dahî zamân-ı vekâletinde mezbûrların umûr u husûsların sadâkat ve istikâmet üzere ru’yet ve masrûfın dahî ma’rifet-i şer’le tezvî’ ve hesâb ve kitâbı görildikde bunun zimmetinde bir nesne olmayub tekrâr hesâb gör deyu bir-vechle dahl ve ta’arruz icâb itmez iken ashâb-ı ağrazdan ba’zıları mücerred ta’cîz içün üzerlerine musallât ve garaz-ı dünyevîyyelerin icrâ

içün herbirleri nice dürlü ta‘addîyât ile ta‘cîz ve rencîdeden hâlî olmadıklarıyla hilâf-ı şer‘-i şerîf ol-vechile olan ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâsına vâk‘i-i hâlî bi‘l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden şer‘le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

19-4

Aksaray ve Ürgüb Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Aksaray Kazâsı’na tâbi‘ Genedala (?) nâm karye sâkinlerinden Mustafa Çelebi ve İsmail Ağa ve Kise oğlu Mehmed Ağa dimekle [ma‘rûf] kimesneler ile Tengrivermiş ve Arslan ve Morvi ve Britanoş ve (boşluk) ve (boşluk) nâm zımmîler gelüb Ürgüb Kazâsı’na tâbi‘ Sinason nâm karyede mu‘âmeleci tâ‘ifesinden el-Hâcc Yunus nâm kimesneden bin yüz elli (boşluk) senesinde istikrâz eyledüğü sekiz yüz guruş üzerine beher sene devr-i şer‘ ve ilzâm-ı rıbh olunmuş değilken mezbûr üç senede murâbaha nâmıyla bin iki yüz guruşların almışiken yine elinden halâs olamayub ve üç yüz guruş dahî murâbaha talebiyle bunlar tazayyuk ve ta‘addîsinden ahvâllerin diğer-gün olduğun bildirüb yedlerinde olan fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince şer‘le görilüb mezbûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf murâbaha nâmıyla aldığı asıl mâlına zamm ve mahsûb ve ziyâde giru kendülere alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ [eyledüğün] ecilden fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

19-5

(boşluk) ve (boşluk) ve İnsuyu Kādîlarına hüküm ki,

Daru’s-sa‘âdet’im Ağası nezâretinde olub kasaba-yı Sultaniyye’de vâki‘ merhûm Sultân Selim Hân Evkâfı re‘âyâları kurâları bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn mefrûzu’l-kalem ve maktû‘u’l-kadem min-küllî’l-vücûh serbest olub âhardan bir dürlü müdâhale ve rencîde olunmaları iktizâ itmez iken evkâf-ı merkûme kurâlarından İnsuyu Kazâsı’na tâbi‘ Ağcakuyu nâm karye re‘âyâları kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Hacı Nasuh ve Emir Ali nâm kimesneler rencîde ve remîde ve mücerred kendü menfa‘atleriyçün re‘âyâ fukârâlarına tekâlîf tahmîli ve sâ‘ir bahâne ile rencîde ve ta‘addî eylediklerinden mâ‘adâ sizler içün bu sene şu kadar akca virün deyu bir bayrak sekbân ile varub mâl ve eşyâ yağma vü gâret ve bunun emsâli ba‘zısın habs ve der-zincir darb-ı şedîd ile darb idüb bi‘l-cümle perâkende vü perişânlıklarına bâ‘is olduğu ‘arz-ı hâl birle istadâ-yı merhamet olunmağla merkûmânı

huzûr-ı şer‘e da‘vet ve fukârâ-yı vakf-ı şerîf re‘âyâsı ile mürâfa‘a ve hilâf-ı şer‘ alınan mâl ve eşyâ ba‘de’s-sübût ma‘rifet-i şer‘le kendülerden tahsîl ve ashâbına istirdâd itdirilüb merkûmân kendü hâllerinde olub re‘âyâyâ zulm u ta‘addîden keff-i yed eylemek üzere taraf-ı şer‘den gereği gibi kendülere tenbîh ve te‘kîd ve bundan sonra mütenebbih olmazlar ise der-bâr-ı ahîre nefy ve iclâ olunmalarıçün bu tarafa i‘lâm olunmakdan takayyüd ve ihtimâm eylesiz deyu bi‘l-fi‘l Dâru’s-sa‘âdet’im Ağası olan el-Hâcc Beşir Ağa dâme ‘uluvvuhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

20-1

Develü (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına [ve] Niğde Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Develü Kasabası ahâlîsi gelüb bunlar kendü üzerlerine edâsı lâzım gelan tekâlîflerin cem‘ine me‘mûr olanlara edâda kusûrları olmayub bir-vechle dahl olunmak icâb ider hâlleri yoğiken yine kasaba-yı mezbûre sâkinlerinden mütegalibe ve cebâbireden İbrahim ve Pir Dede oğlu el-Hâcc Ebubekir ve Hekim oğlu Mehmed ve Kara Baba oğlu Deli Hüseyin ve Köşger İbrahim ve Abdulgaffar oğlu Halil ve Aalim Ali oğlu İsmail nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub a‘yânlık iddi‘âsıyla bin yüz elli (boşluk) senesinden беру hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf tekâlîfleri umûrlarına karuşub kendü nefisleriçün emr ve defterden ziyâde beher salyânede biner gurus zamm ve tezvî‘ ve cebren tahsîl ve ahz u kabz idüb ziyâde gadr u ta‘addî perâkende vü perîşân olmalarına bâ‘is oldukların bildirüb şer‘le görölüb mezkûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldıkları hakk-ı fukârâ ashâbına istirdâd olunub icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene (1)157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

20-2

Kayseriyye Monlasına hüküm ki,

Müderrişinden kıdvetu’l-‘ulemâ’i’l-muhakkikîn Bağçecizâde Mevlânâ Ahmed zîde ‘ilmuhu gelüb mûmâ-ileyh medine-i Kayseriyye’de vâki‘ Huand Hâtûn Medresesi’nin medrese-i mezbûrenin vazîfesi kadîmden sihâm i‘tibârıyla tezvî‘ olunuriken kazâ-i mezbûrede sâkin vakf-ı mezbûr mütevellîsi Ebubekir ile beyenlerinde nizâ‘ vâki‘ olmağla vakf-ı mezbûr kurâ ve mezâri‘ olmağın kat‘u’n-nizâ‘ mederese-i mezbûrenin vazîfesi olmak üzere mûmâ-ileyh

âharâ yevmi yüz elli akca vazîfe ve senevî yüz elli keyl hinta virilmek üzere müderrislik-i mezbûr mücerreden kendüye tevcîh ve yedine berât-ı şerîfim virilmişiken mütevellî-i mezbûr yine nizâ‘dan hâlî olmaduğın bildirüb müderrislik-i mezbûr berât-ı cedîdi mûcibince kendüye zabt ve hizmeti mukâbelesinde müstahak olduğı vazîfesi mütevellî-i mezbûrdan tamâmen alıvirilüb ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Hazine-i ‘Âmire’mdede mahfûz olan Anadolu Muhâsebesi Defterleri’ne nazâr olundukda Kayseriyye’de vâki‘ Huand Hâtûn Medresesi ve Cami‘i Vakfı’nın yevmi yüz elli akçe vazîfe ve senevî yüz elli keyl mahsûl ile tadrîs ve tevliyyeti Ebubekir üzerinde iken kırk altı senesinde cihet-i tadrîs ber-mûceb-i nizâm-ı cedîd kırk sehim ile kasr-ı yedinden Bağçecizade Ahmed’e tevcîh olunmağla mezkûr Ahmed meclis-i şer‘de vakf-ı mezbûrun mütevellîsi olan Ebubekir mahzarında vakf-ı mezbûrenin kadîmden vezâ‘ifi sihâm i‘tibârıyla tezvî‘ olunuriken mütevellî-i mezbûr Ebubekir derâhim i‘tibârıyla edâ ide deyu ba‘de’l-münâzi‘ mütevellî-i vakf-ı mezbûr dahî i‘tibâr-ı mezkûr üzere mederese-i mezbûrenin eğerçi yevmiyye-i vazîfesi yüz elli akcadan ezyed ve evfer olmak iktizâ ider lâkinn vakf-ı mezbûr kurâ ve mezâri‘ olmağın medrese-i mezbûre vazîfesi olmak üzere mûmâ-ileyh Ahmed’e yüz elli akca vazîfe ve senevî yüz elli keyl hinta ta‘yîn ve tevcîh olunmak üzere kat‘-ı nizâ‘ eylediklerin müfettiş-i evkâf Mevlânâ Osman zîde ‘ilmuhu ‘arz ve mûcibince tevcîh olunmak üzere nâzır-ı vakf bi’l-fi‘l Şeyhu’l-İslâm olan Mevlânâ es-Seyyid Mustafa edâmallahu ta‘âlâ fezâ‘ilehu işâret itmeleriyle işâretleri mûcibince işbu sene-i mübâreke mah-ı Şa‘bânının yigirmi beşinci gününden mücerreden tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğı mastûr ve mukayyed bulunub ve kurâ ve mezâri‘ olmağla mûcibince ‘amel olunmak üzere emr-i şerîfim sudûrı bâbında mevlânâ-yı müşârun-ileyh tekrâr işâret itmeleriyle mevlânâ-yı müşârun-ileyhin işâretleri mûcibince ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

20-3

Kayseriyye Monlasına hüküm ki,

Kayseriyye Kazâsi’na tâbi‘ Mancusun nâm karye sâkinlerinden Sergiz nâm zımmî gelüb yine karye-i mezbûrede vâki‘ mutasarrıf olduğı mülk bağının ittisâlinde karındaşı Avanis nâm zımmî mutasarrıf olduğı mülk [ba]ğunı bu diyâr-ı âharda iken yine karye-i mezbûre sükkânından diğeri Avanis nâm zımmîye bin yüz elli senesinde diyâr-ı âhardan varub bey‘-i mezbûrları istimâ‘ eyledüğü anda ittihâz-ı şuf‘a idüb redd-i semen ile bağ-ı mezbûru diğeri Avanis’den taleb ve almak istedikde mesfûr bî-vech-i şer‘î ta‘allül eyledüğün ve bu bâbda

da‘vâsına mutâbık fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâsı mûcibince şer‘le görölüb bağ-
ı mezbûr şuf‘aya kendüye alıvırılub icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ
itmegin şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık
1744).

20-4

Akşehir ve Beyşehir ve İshaklu Kādîlarına hüküm ki,

Mustafa zîde kadruhu Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb Akşehir ve Beyşehir sancaklarında
İshaklu Nâhiyesi’nde Dereçine ve Yakahasenek nâm karye ve gayriden ze‘âmete mutasarrıf
olan Ali halîfe-i mektûbî-i sadr-ı ‘âlî iş bu bin yüz elli sekiz senesi Mart’ı ibtidâsından bir
sene tamâmına değin zabtını beş yüz seksen guruşa buna ilzâm ve bu dahî iltizâm ve bedel-
i iltizâmı olan meblağ-ı mezbûru ber-vech-i peşîn mûmâ-ileyhe tamâmen edâ vü teslim ve
tarafından zabtıyçün yedine memhûr temessük virildüğün bildirüb temessüğü mûcibince
ze‘âmet-i mezbûr karyeleri târîh-i mezbûrdan bir sene tamâmına gelince buna zabt ve vâki‘
olan mahsûl ve rusûmu kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb bir ferdi müdâhale ve
mu‘âraza itdirilmemek babına emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden temessüğü mûcibince
zabt itdirilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene (1)157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

21-1

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Aksaray Kazâsı sükkânından Musa Bey ve İbrahim Bey demekle ma‘rûf kimesneler gelüb
bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri olmayub bir-
vechle ta‘addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken yine Aksaray Kazâsı sâkinlerinden
şekâvet ile meşhûr ve dâ‘imâ ‘ibâdullahı hilâf-ı şer‘ ta‘addî ve îsâl-i mazarrat ile tekdîr ve
gamz ‘âdet-i müstemirreleri olan Kör Mehmed ve İzzeddin Ramazan oğlu Süleyman ve
Tabanlı oğlu Mustafa nâm şakîler zuhûr ve kendü hâllerinde olmadıklarından nâşî
birbirleriyle müttefik ve bunlara musallât ve mücerred ızrâr için mezkûr Mehmed benim
oğlum Musa’yı sizin ‘ammîiniz oğlu Mustafa ve Tosun oğlu Ali katl eylediniz deyu
hevâlarına tâbî‘ ehl-i ‘örf tâ’ifesine teşekkî ve Seyyid Mahmud nâm kimesneyi mübâşir
ta‘yîn ve üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit olmadın bin yüz elli (boşluk) senesinde bunların
mâlik oldukları üç yüz gurus kıymetlü dokuz re’s kara sığır öküzü ve üç re’s manda sığırların
hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ve zulmen sürdürüb ahz u gasb ve ziyâde gadr

u ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer'le görülüb tamâmen tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk ve bir dürlü ta'allül ve mûmâna'at itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

21-2

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Konya Kazâsı sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne gelüb ve vâlidesi Fatıma nâm hâtûn kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değilken Konya Kazâsı'na tâbi' Gömeç nâm karye sâkinlerinden zümre-i eşkiyâdan Yorgun oğlu Seyyid Ebubekir nâm kimesne kendü hâlinde durmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun vâlidesi mezbûreye fi'l-i şen'î kasdıyla garaz ve dâ'imâ hetki 'ırz idüb ta'arruz [ve] kendü hevâsına tâbi' kimesnelere istinâden her-bâr ızrâr kasdında olub ziyâde gadr u ta'addî üzere oldukların bildirüb şer'le görülüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

21-3

Ürgüb ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütessellimine hüküm ki,

Ürgüb Kazâsı'na tâbi' Köse nâm karye sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne gelüb yine karye-i mezbûre toprağında vâki' mutasarrıf olduğu ma'lûmetu'l-hudûd yerlerin beher sene zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmin sâhib-i arza edâ idegeldiği tapulı ve temessükli yerlerine âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûrda sâkin Doğancıoğlu dimekle ma'rûf İbrahim nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı kânûn zabt itmekle bu dahî mezbûrdan alub zabt itmek murâd eyledikte sen ol-yerleri bana ferâğ eyledin idi deyu ma'rifete sâhib-i arz yoğiken mezbûr ol-vechile bunun zabtına mûmâna'at ve gadr murâd eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan müte'addîd fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûciblerince şer'le görülüb ol-yerler kendüye alıvirilüb ber-karar-ı sâbık zabt ve zirâ'at itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

21-4

İlgun Kādîsına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

İlgun Kazâsı'na tâbi' Tatlarhisarı nâm karye sâkinlerinden Musa ve İsmail ve (boşluk) nâm yeniçeriler gelüb bunlar bi'l-fi'l sefer-eşer sahîh dirliğe mutasarrıf Dergâh-ı Mu'allâ'm yeniçerilerinden olub tasarruflarında kendü nefisleriyçün besledikleri yüz altmış re's koyunlarından mâ'adâsından resm-i ganemlerin 'âdet-i ağnâm cem'ine me'mûr olanlara edâ idüb dahl olunmak icâb itmez iken 'âdet-i ağnâm tahsîldarı olan (boşluk) nâm kimesne kanâ'at itmeyüb ol-mikdâr koyunlarından dahî 'âdet-i ağnâm talebiyle bunların hilâf-ı kânûn ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğın bildirüb men' ü def' olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

21-5

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Sen ki Kayseriyye Nâ'ibi Mevlânâ el-Hâcc İbrahim zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Kızılviran Karyesi'nde vâki' Hüseyin Ney Zâviyesi'nin zâviyedârı olan kazâ-yı mezbûr sükkânından Mollaoğlu dimekle ma'rûf kimesnenin hasmı el-Hâcc Halil oğlu Abdülhayy nâm kimesne yediyle vârid olan emr-i 'âlî mûcibince merkûm Ahmed meclis-i şer'a ihzâr ve terâfu' olduklarında mezbûr Abdülhayy'ın karındaşı Mahmud nâm kimesneyi bundan akdem topuz ile darb ve kendüyi dahî şetm ve hetk-i 'ırz ve karındaşı mezbûr ol-darbdan müte'essiren fevt oldı deyu merkûm Ahmed'den iddi'â ol-dahî inkâr itmekle şâhide havâle oldundukda mezbûr şâhidleriyle üç gün mahkemede meks olunmuşiken merkûmun 'adem-i itâ'atinden nâşî bir-vechle ihzârı mümkün olmayub keyfiyyet-i hâli ahâlî-yi karye-yi mezbûreden sû'al olundukda sû-i hâlini haber virdiklerinden mâ'adâ ahâlî-yi karyenin vakt-i hasâdda mahsûllerinin lefifinden ziyâdesini zulmen ve kahren yedlerinden ahz ve zâviye-i merkûmede şart-ı vâkıf üzere âyende ve revendeye ıtmâ'-ı tâmm itmeyüb mahsûl-i vakf-ı kendüsi ekl ü bel' ve zâviye kapalı kalmağla vâki'-i hâli i'lâm olunmasını iltimâs itmeleriyle fi'l-hakîka mezbûr Ahmed kendü hâlinde olmayub ahâlî-yi karyenin 'iyâline ta'arruz ve zulm u ta'addîsi hadden efzûn olmağla ol-bâbda emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki' bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden ta'yîn olunan (boşluk) çavuş zîde kadruhu mübâşeretiyle Âsitâne-i Âliyye'mde da'vâları

istimâ‘ olunmak üzere ihzâr olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

22-1

Karaman Vâlîsine Konya hüküm ki,

Konya’da vâki‘ Sultan Alaaddin Cami‘-i Şerîf Karyesi vakfının mütevellîsi olan Mustafa zîde kadruhu gelüb Konya Sancağı’nda kazâsı muzâfâtından Sahra Nâhiyesi’ne tabi (...) nâm karye müşârun-ileyhin evkâfından olmağla karye-i mezbûrenin yüz yigirmi çift mütehammil hâsıl ve birer arâzîsi olub ve mukaddemâ ol-mikdâr çift mevcûd olduğu hüccet olunub ve hâlâ karye-i mezbûrenin defterlü re‘âyâsından ba‘zıları karye-i mezbûre toprağında tasarruflarında zirâ‘ate hâsıl ve birer yerleri zirâ‘at itmedin bıragub varub âharın karyesin toprağında zirâ‘at ve ba‘zıları dahî ticâret ve çömlekçilik ve sâ‘ir kâr u kisbe heves ve mahsûl-i vakfa gadr eylediklerin bildirüb karye-i mezbûrenin defterlü re‘âyâsından olub çift iktidârları olanlara tasarruflarında olan yerleri tamâmen zirâ‘at ve hırâset itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan Defter-i Mufassal’a mürâca‘at olundukda Sahra Nâhiyesi’nde otuz dört nefer Müslümân ve iki yüz doksan bir nefer gebrân re‘âyâ ve dokuz zemîn ve bir çiftlik ve hâsıl-ı hâricden dahî zirâ‘at idenler ‘öşr-i gallât ve sâlârı ve gendüm ve şa‘îr ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma‘a gayrihâ yigirmi bir bin iki yüz akca yazı ile karyesiyle Defter-i Mufassal’da muharrir kalemiyle tahrîr ve mersûm müşârun-ileyhin türbe ve cami‘ evkâfından olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Zi’l-ka‘de sene (1)157 (6-15 Aralık 1744).

22-2

Develü Kādîsına hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûrdan (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve âhar ba‘zıları gelüb bunların mûrisleri (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler fevt oldukda mûrisesinden sagîr ve sagîre ve gâ‘ib ve gâ‘ibeleri olmayub cümle mûrise hâzır ve kibâr olub kısmet taleb itmezler iken sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin tarafından mûrisleri müteveffiyûn-ı merkûmûnun terekelerin cebren tahrîr ve resm-i kısmet talebiyle ta‘addî oldukların bildirüb men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ etmeğın kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene (1)157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

22-3

Develü Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Evkâf karyelerinden Develü Kazâsı'na tâbi' Finase nâm karye ahâlisi gelüb kadîmden koyun ve sâ'ir davarların ra'y olunub otundan ve suyundan intifâ' idegeldikleri kadîmî mezra'a yerlerine dahl olunmak icâb itmez iken hilâf-ı kânûn ba'zı kimesneler fuzûlî zabt ve ev ve dam binâ itmek ve söküb zirâ'at ve bâğ gars itmek irâdesiyle bunların hayvanâtlarına küllî muzâyaka virdiklerin ve bu bâbda müte'addid fetevâ-yı şerîfelerin olduğun bildirüb men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

22-4

Kayseriyye Monlasına hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûr muzâfâtından Göstere Nâhiyesi'ne tâbi' Deruluca (?) nâm karyede vâki' Müteveffâ Kayık (?) Zâviyesi'nin vazîfe-i mu'ayyene ile bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle zâviyedâr ve vakfının mütevellîsi Seyyid Ahmed gelüb zâviyedâr ve mütevellîsi olduğu vakfın mezbûrun defterde mukayyed evkâfından nâhiye-i mezbûra tâbi' Merdi ve Kursluova ve Besağıl nâm mezra'aları toprağında hâsıl olan mahsûlünde âharın 'alâkası yoğiken vakf-ı merkûmun salifu'z-zikr mezra'aları toprağında bin yüz elli (boşluk) senesinde vâki' mahsûlât ve rusûmâtından dörder keyl ve anbar olunmuş ma'lûmu'l-keyl mahsûlâtı Kayseriyye Kazâsı sâkinlerinden olub mütegalibe ve cebâbireden Münadi Cafer oğlu Mustafa ve Halil oğlu Koca Ağa ve Murtaza Efendi dimekle ma'rûf Hacı Veyis nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil ve zikr olunan dörder keyl ve anbar olunmuş mahsûlâtı cebren ve tagallüben ahz u kabz itmeleriyle taleb eyledükde mezbûrlar mücerred virmemek için dürlü dürlü tezvîrâta sülûk ve gadr-ı küllî kasdında oldukların ve mezbûrlar ile mukâvemet ve icrâ-yı hakk mümkün olmamağla ahvâli diğer-gûn olduğun bildirüb ol-tarafa âhar husûs için emr-i şerîfimle ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle şer'le görölüb vech-i meşrûh üzere mezbûrların tagallüben ahz eyledükleri mahsûlât-ı vakf her ne ise tahsîl ve alıvrılüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

22-5

Develü ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Hâlâ Develü Voyvodası Ebubekir zîde kadruhu Südde-i Sa‘âdet’ime mektûb gönderüb Develü Kasabası sâkinlerinden Karaabalı oğlu Deli Hüseyin ve karındaşı Ali ve Ali Çelebi oğlu Ömer dimekle ma‘rûf şakîler Develüoğullarının ‘avânelerinden olmakdan nâşî kendü hâllerinde olmayub dâ‘imâ re‘âyâ ve berâyaya zulm u ta‘addî ve fesâdlarının nihâyeti olmayub her-bâr îkâz-ı fitne ve ‘ibâdullaha ilkâ-yı şerr ü mazarrat ‘âdet-i müstemirreleri olmağla bin yüz elli iki senesinde merkûm Deli Hüseyin yüz mikdâr eşkiyâyı başına cem‘ ve varub voyvoda-yı mûmâ-ileyhin konağın basub der- an bâr olunmuş vâfir mahsûlün yağma vü gâret eylediklerinden mâ‘adâ elli üç senesinde mukâta‘a-yı merkûm mâlından zimmetinde iki yüz gurus alacağı olmağla virmeyüb ekl ü bel‘ eyledüğünden gayrı mezbûr kırk yedi senesinde ben Develü voyvodası vekîli olurum deyu re‘âyâdan nicelerin cebren ahz ve tecrîm ve tağrîm ve beş yüz gurusdan mütecâviz mâlların alub ziyâde gadr ve mezbûrların Develüoğullarına isnâdların olmağla şerr ü mazarratlarından icrâ-yı hakk mümkün olmamağla bundan akdem Develüoğullarına mübâşir ta‘yîn olunan Dergâh-ı Mu‘allâ’m kapucibaşlarından (boşluk) dâme mecduhu ma‘rifetiyle şer‘le görilüb zimmetlerinde sübût bulan mâl-ı mîrî ve hakk-ı fukârâ tahsîl ve alıvirilüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına ‘arz itmeğîn mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le görilüb ihkâk-ı hakk olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1157 (27 Kasım - 5 Aralık 1744).

23-1

Kırşehir ve Aksaray Sancaklarında Vâki‘ Kādîlara hüküm ki,

el-Hâcc Abdullah zîde mecduhu gelüb kapu kethüdâsı olduğu emîru’l-ümerâ’i’l-kirâm Yusuf Paşazâde Hasan dâme ikbâluhu işbu bin yüz elli yedi senesi Şevvâli’nin yigirmi beşinci gününde Kırşehir ve Aksaray sancakları ibkâ ve ihsân olub lâkin mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh hâlâ Haleb Vâlîsi düstûr-ı vezîrim İshak Paşa iclâluhunun ma‘iyetinde olub livâ-yı mezbûrenin mütesellim nasbı lâzım ve lâ-büdd olmağla zikr olunan sancakların kıdvetü’l-emâsîl ve’l-akran İbrahim zîde kadruhu mütesellim nasb ve ta‘yîn olunduğın bildirüb livâ-yı merkûmun mütesellimlikleri mûmâ-ileyhe zabt ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafına ‘â’id u râci‘ olanı ahz u kabz itdirilüb âhardan bir ferde müdâhale itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Divân-ı Hümayûn’umda mahfûz olan kuyûd-ı tevcîhâta mürâca‘at olundukda zikr olunan sancaklar târîhi mezkûrda mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhe tevcîh olunduğı

mastûr ve mukayyed olunmağın kaydı vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Zi’l-ka‘de sene (1)157 (6-15 Aralık 1744).

23-2

Aksaray (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Sen ki Aksaray Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid Osman zîde fazluhusun Südde-i Sa‘âdet’ime mektûb gönderüb Aksaray Kazâsı’na tâbi‘ Sultanhanı nâm derbendde sâkin es-Seyyid el-Hâcc Mustafa ve es-Seyyid İsmail Çelebi ve es-Seyyid Abdülhalim Çelebi ile sipâhîyândan Ahmed Bey ve Ali Bey ve Ahmed Çavuş ve Abdülfettah Bey ve Yüzbaşı Süleyman Ağa ve Ahmed Bey ve Ahmed Efendi ve Ömer bey demekle ma‘rûf kimesneler ile (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) dahî sâ’irleri meclis-i şer‘a varub bunlar sâdât ve sipâh ve sipâhîzadeler olub Eskiil Kazâsı’na tâbi‘ Bağlıca nâm karye toprağında bi’l-fî’l zabt ve tasarruflarında tekâlîf alınmak icâb ider hâne-i ‘avârıza bağlı kadîmî re‘âyâ emlâk ve yerleri olmayub bir dürlü dahl olunmak iktizâ itmez iken karye-i mezbûre ahâlîleri ‘avâriz ve sâ’ir emr-i şerîfimle üzerlerine vârid olan tekâlîfden siz dahî bizimle ma‘en hisse viriniz deyu hilâf-ı kânûn ta‘addî ve ehl-i ‘örf tâ’ifesi taraflarından dahî bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mutâlebesiyle ta‘addî ve rencîde olunmalarıyla hilâf-ı kânûn ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mutâlebesiyle ta‘addî ve rencîde olunmayub zâhir olan ta‘addî ve rencîdeleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâk‘i-i hâli bi’l-iltimâs ‘arz eylediğün ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Zi’l-ka‘de sene (1)157 (6-15 Aralık 1744).

23-3

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına ve İfrâz-ı Dulkadir Hâssı Voyvodasına hüküm ki,

Ereğli-i Karaman Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid Derviş Mehmed zîde fazluhu mektûb gönderüb Yörükân tâ’ifesisinden Hacıhamzalu Cemâ’ati’nden Sunullah bin Hüseyin ve Hamza bin Osman ve İlyas bin Ali nâm kimesneler Ereğli Kazâsı’nda meclis-i şer‘a varub bundan akdem mezbûrlar Ereğli Kasabası’na ticâret tarîkiyle varırlariken kasaba-yı mezbûre kurbunda vâki‘ Kırköprü nâm mevzi‘de Aksaray sükkânından ifrâz eşkıyâlarından Kırklı oğlu Deli Veli ve oğulları ve hevâlarına tâbi‘ on beş nefer eşkıyâ ile bin yüz elli (boşluk) senesinde üzerlerine varub yanlarında mevcûd olan ma‘lûmu’l-mikdâr nukûd ve sâ’ir emvâl

ve eşyâların bi-gayr-ı hakkın nehb u gâret eylediklerinden mâ‘adâ dokuz mehâr develerin dahî yükiyle ahz ve iki nefer refiklerin esnâ-yı mürâfa‘ada zâyî‘ ve iki neferin dahî der-zincir ve altmış gün mikdârı habs ve eziyyet ba‘dehu bir takrîble yedlerinden halâs ve ol-vechile gadr-ı küllî ve zulm-i sarîh itmeleriyle siz ki vezîr-i müşârun-ileyh ve voyvoda-yı mûmâ-ileyhsiz ma‘rifetiniz ve ma‘rifet-i şer‘le ihkāk-ı hakk ve keyfiyyetleri sıhhati üzere devlet-medârıma ‘arz u i‘lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâk‘-i hâli bi‘l-iltimâs Ereğli Kādîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ‘arz itmeğin siz ki vezîr-i müşârun ve voyvoda-yı mûmâ-ileyhümasız ma‘rifetiniz ile şer‘le görilüb gasb eyledikleri emvâl ve eşyâları istirdâd ve inhâ olunan şekâvet üzerlerine sâbit olur ise ahz ve habsde ibkâ ve keyfiyyetleri ‘arz olunmak için yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Zi‘l-ka‘de sene (1)157 (6-15 Aralık 1744).

23-4

(boşluk) ve (boşluk) Develü Kazâsı Nâ‘ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Develü Kazâsı’na tâbi‘ Faraşa Karye ahâlîlerinden ma‘lûmu’l-esâmî kimesneler gelüb ve bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri olmayub ve üzerlerine dahî şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden olub öteden berü zulm ile ma‘rûf eşkıyâdan Kırsandı oğlu İbrahim ve Hüseyin nâm şakîler kendü hâllerinde olmayub katl-i nüfûs ve nehb-i emvâl ‘âdet-i müstemirreleri olmağla yine karye-i mezbûr sâkinlerinden olub içlerinden on iki nefer kimesneleri der-zincir ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın yedi yüz seksen yedi gurusların ile sekiz re’s katır ve bir re’s atların aldıklarından mâ‘adâ iki yüz mikdârı tüfenk-endâz levendât ile karye-i mezbûr[u] basub ve dört nefer re‘âyâ[yı] kurşun ile darb ve mecrûh ve otuz ‘aded evlerin ihrâk-ı bi‘n-nâr idüb şerr ü mazarratlarından perâkende vü perîşân olmalarına bâ‘is oldukların ve husûs-ı mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğun sen ki Develü Kazâsı Nâ‘ibi Mevlânâ Abdurrahman zîde ‘ilmuhusun tarafından dahî ‘arz olunduğın bildirüb şer‘le görilüb mezkûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf nehb u gâret eyledikleri akca ve hayvanâtları her ne ise ashâb-ı hukûka istirdâd ve icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk ve fîmâ-ba‘d ol-vechile zâhir olan ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Şevvâl sene 1157 (7-16 Kasım 1744).

24-1

İlgın ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

İlgın Kazâsı sâkinlerinden el-Hâcc Ahmed nâm kimesne gelüb İlgın Kazâsı'na tâbi' Tatlarhisarı nâm karye ahâlîsi vâki' olan tekâlîf ve sâ'ir umûr u husûsların ru'yetiçün taraflarından cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le bunu vekîl nasb itmeleriyle bu dahî mezbûrların vâki' olan umûr u husûsların sadâkat ve istikâmet üzere ru'yet [ve] herkes kendüden râzı ve şükrân üzere bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken Akşehir ve İlgın kazâları sâkinlerinden ba'zı kimesneler bî-vech vekâleti umûruna müdâhale eylediklerin bildirüb bunun vekâleti umûruna müdâhale olunmamak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer'le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de sene 1157 (6-15 Aralık 1744).

24-2

Koçhisar ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Kureyşözi Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Mustafa zîde 'ilmuhu Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Kureyşözi Kazâsı ahâlîleri cemm-i gafîr ve cem'-i kesîr meclis-i şer'a varub es-Seyyid Süleyman zîde şerefuhu bin yüz elli (boşluk) senesinde Haymana Perâkendesî tahsîlinden gelür iken Koçhisar Kazâsı'na tâbi' Karaoğlangediği nâm mevzi'e geldikde yine Koçhisar Kazâsı'nda sâkin Şerefli Cemâ'atî'nden İbrahim oğlu İbrahim ve Hızır oğlu Ömer ve Damaklı Keloğlu Abdulgaffar nâm şakîler kendü hâllerinde olmamağla mezbûr Seyyid Süleyman âlet-i cârihâ ve katl kasdıyla üzerine hücum ve etbâ'ından Mustafa oğlu Abdünnebi'yi ku[r]şun ile cerh ve katl idüb ziyâde gadr u ta'addî eyledüklerin ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğuna kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmekle hüccet-i şer'iyye mûcibince şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâk'i-i hâli nâ'ib-i mûmâ-ileyh bi'l-iltimâs 'arz eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de sene 1157 (6-15 Aralık 1744).

24-3

(boşluk) Kādîsına ve Kureyşözi Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Kureyşözi Kazâsı'na tâbi' Kulıbey nâm karye sükkânından Kulıbeyzâde dimekle ma'rûf Hüseyin nâm kimesne gelüb yine Kureyşözi Kazâsı'na tâbi' (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karyeler ahâlîleri zimmetlerinde bin yüz elli (boşluk) senesinden beru bâ-

hüccet-i şer‘iyye ma‘lûmu’l-mikdâr gurusş alacak hakkı olmağla taleb eyledükde mezbûrlar hilâf-ı şer‘-i şerîf edâda ta‘allül ve muhâlefet ve gadr murâd eyledüklerin bildirüb hüccet-i şer‘iyye mûcibince şer‘le görölüb mezbûrların zimmetinde sâbit ve müteveccih olan hakkı kendüye alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Zi’l-ka‘de sene 1157 (6-15 Aralık 1744).

24-4

Eyâlet-i Konya’da vâki‘ Mevlânâ (boşluk) Kādîsına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Medine-i Konya’da vâki‘ merhûm ve mağfûrun-lehu Sultan Selim Han tabe serâhu Evkâfi karyelerinden kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Ağcakuyu ve Kürekli (?) nâm karyeler ahâlîlerinden el-Hâcc İbrahim ve (boşluk) ve dahî ba‘zıları gelüb yine kazâ-i mezbûrda sâkin mu‘âmeleci tâ’ifesinden (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler istikrâz eyledükleri ma‘lûmu’l-mikdâr akca bunların üzerlerine her sene devr-i şer‘î ve ilzâm-ı ribh olunmuş değılken mezkûrlar bin yüz elli (boşluk) senesinden beru bilâ-devr-i şer‘î murâbaha nâmıyla aldıkları akca asıl mâlî tecâvüz itmişiken tekrâr asıl mâl ve murâbaha deyu hilâf-ı şer‘-i şerîf akca mutâlebesiyle ta‘addîden hâlî olmadıkların ve bu bâbda Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince ‘amel olunub mezkûrların hilâf-ı şer‘ ve mugâyir fetevâ-yı şerîfe zâhir olan müdâhale ve ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Zi’l-hicce sene (1)157 (5-14 Ocak 1745).

24-5

Yeniil ve Bor ve (boşluk) Kādîlarına ve Yeniil voyvodasına hüküm ki,

Medine-i Bor mahallâtından Sufyan Mahallesi’nde ebnâ-yı sipâhîyândan Ali bin Mevlüd bin Halil ve ‘ammîsi oğulları Osman ve Ömer ve Ahmed ve İbrahim nâm kimesnelerin babaları ve kendüleri yüz seneden mütecâviz Bor Kazâsı kurâlarından Kadıköyü dimekle ma‘rûf karyede sâkin olub karye-i mezbûre ahâlîleri perâkende [vü] perişân olmalarıyla babaları mezbûrdan Mevlüd ve İbrahim karye-i mezkûreden nakl ve Sufyan Mahallesi’ne gelüb elli seneden mütecâviz anda sâkin olub bu ana gelince müdâhale olunmamış iken Şambayadı ‘Aşireti’nin ihtiyârı olan Gazioğulları İsmail ve Bekir nâm kimesneler sizler Şarkiyân re‘âyâsı perâkendesindensiz deyu hilâf-ı şer‘ ve kânûn ahz ve devâbb ve mevâşîlerin cebren

sürüb zulm u ta‘addî ve gadr itmeleriyle musinn ve ihtiyâr kimesnelerden su‘âl ve istihbâr olundukda fî’l-hakîka mezbûrların babaları yüz seneden mütecâviz karye-i merkûmda ve kendüleri kırk elli seneden beru mahalle-i mezbûrda sâkinler olub Şarkiyân perâkendesî re‘âyâsı olmayub hilâf-ı şer‘ ve kânûn Şambayadî ihtiyârlarının bî-vech gadr ve zulm u ta‘addî eyledüklerin bir kıt‘a hüccet-i şer‘iyye ve iki kıt‘a ‘arzlar ile siz ki Bor ve Yeniil kādîları mûmâ-ileyhumâsız i‘lâm eylemeniz ile mezbûrun ebnâ-yı sipâhîyândan olduğu lede’ş-şer‘i’l-enver sâbit oldukda sizler Şarkiyân perâkendesindensiz deyu hilâf-ı şer‘ ve mugâyir-i kânûn rusûm-ı ra‘iyyet talebiyle bî-vech rencîde ve remîde itdirilmemeğe sa‘y ve ihtimâm ve bi-gayr-ı hakkın ahz olunan devâbb ve mevâşîlerin tahsîl ve teslim itmeğe ihtimâm eyleyesiz deyu bi’l-fi’l Dâru’s-sa‘âdet’im Ağası olan el-Hâcc Beşir Ağa dâme ‘uluvvuhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşanım yazılmışdır. Fî evâ’il-i Zi’l-ka‘de sene 1157 (6-15 Aralık 1744).

25-1

Develü Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Sen ki Develü Kazâsı Nâ’ibi Mevlânâ Abdurrahman zîde ‘ilmuhusun mektûb gönderüb Deve[lü] Kazâsı’na tâbi‘ Sineliük (Sineliöyük) nâm karyeden ma‘lûmu’l-esâmî bî-garaz müslimîn meclis-i şer‘a varub karye-i mezbûr sâkinlerinden Seyyid Ebubekir nâm kimesne kendü hâlinde olmayub sârik-i emvâl ve hetk-i ‘ırz dâ’imâ ‘âdet-i müstemirresi olmağla hevâsına tâbi‘ nice eşkıyâyı başına cem‘ ve bin yüz elli (boşluk) senesinde ‘ibâdullahın devâbb ve mevâşîlerin gizlü ve âşkâra gasb u gâret idüb bunun emsâli zulm u ta‘addîsinin nihâyeti olmamağla mezbûrun vech-i meşrûh üzere zâhir olan zulm u ta‘addîsi men‘ ü def‘ olunmak içün emr-i ‘âlî ihsân olunmak recâsına der-devlet-medâra ‘arz idivir deyu ilhâh ve iltimâs ve hâl minvâl-i muharrer üzere olduğu sikât-ı muvahhidîn dahî ihbâr itmeleriyle ol-bâbda vâk‘i-i hâli ‘arz eyledüğün mahallinde şer‘le görölüb töhmet-i mezkûre üzerine sâbit olur ise sûret sicillâtıyla kal‘a-bendiçün ‘arz olunmak bâbında yazılmışdır. Fî evâ’il-i Zi’l-ka‘de sene 1157 (6-15 Aralık 1744).

25-2

Hacıbektaş ma‘a Mucur Kādîsına hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûrda Kuyucak Mezra‘ası’nın evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere bi’l-fi’l berât-ı şerîfimle mezra‘adârı ve evkâfının mütevellîsi olan ‘Amâ eş-Şeyh Mustafa zîde salâhahum

gelüb vakf-ı mezbûrun Defter-i Hâkânî'de mukayyed kazâ-yı mezbûra tâbi' Kuyucak ve Altunçanak ve Lefkene karyelerinin mümtâz ve mu'ayyen hudûdları dâhilinde kadîmden 'öşr ve resmi vakf-ı mezbûr tarafından alınagelen Dumaküs (?) demekle ma'rûf bir mikdâr yerleriçün Kırşehirî'nde medfûn Ahi Evran Veli Evkâfî'nın mütevellîsi olan eş-Şeyh İsmail nâm kimesne zuhûr ve şirrete sâlik ve zikr olunan yerler benim mütevellîsi olduğum salifu'z-zikr Ahi Evran Veli Vakfı karyelerinden Yazıkınık Karyesi toprağındandır deyu fuzûlî müdâhale ve 'öşr ve resmin tagallüben ahz u kabz itmekle bundan akdem mahall-i nizâ'ın üzerine varılub murâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında mezkûr Şeyh İsmail müdde'âsın vech-i şer'î üzere isbâta kâdir olamayub şer'an bundan beyyine taleb olundukda zikr olunan yerlerin bir tarafı Aktaş andan Tavşantepesi andan Budakdağına varınca bu hudûd ile mahdûd olan yerler mezra'a-yı mezbûr eş-Şeyh 'Amâ Mustafa ve mütevellîsi olduğu vakfın salifu'z-zikr Altunçanak ve Lefkene ve Kuyucak karyeleri topraklarından olub 'öşr ve resmi kadîmu'l-eyyâmından beru mezkûr 'Amâ Şeyh Mustafa'nın mezra'adârı ve mütevellîsi olduğu vakf tarafından ahz u kabz olunageldiği mezkûrun muvâcehesinde şehâdet-i tevâtür ile şer'an sâbit ve taraf-ı şer'den buna hükm ve mezbûr Şeyh İsmail mu'ârazadan men' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilüb ve bu makûle bir def'a şer'le görölüb kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet birle hükm ve hüccet olunan da'vânın tekrâr istimâ'ı memnû' iken mezkûr Şeyh İsmail eşirrâdan olmağla kânî' olmayub ol- hüccet-i şer'iyeye mugâyir ve hilâf-ı kânûn giru ol-vechile nizâ' ve ta'addiden hâlî olmaduğun ve bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb hüccet-i şer'iyyesi mûcibince 'amel olunub mezbûrun hilâf-ı kânûn ve defter ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye ve kadîm ol-vechile olan ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğün kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de sene (1)157 (6-15 Aralık 1744).

25-3

Karaman Vâlîsi vezîruhu [ve] Ürgüb ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Mahmud nâm kimesne gelüb Ürgüb sâkinlerinden Kürkcülü Mehmed dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinde yedinde olan bir kıt'a deyn temessüğü mûcibince üç yüz elli guruş alacağı olub taleb eyledükde üç seneden beru bugün yarın deyu 'avk ve te'hîr ve da'vet-i şer' olundukda itâ'at-i şer' itmeyüb gadr sevdâsında olduğun bildirüb temessüğü mûcibince şer'le görölüb alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm recâ itmeğün mahallinde şer'le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de sene (1)157 (6-15 Aralık 1744).

25-4

Konya Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Konya Kazâsı mahallâtından (boşluk) nâm mahalle sükkânından (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî sâ'irleri gelüb kazâ-yı mezbûra tâbi' Calıklı nâm karye toprağında bunların bi'l-fi'l zabt ve tasarruflarında 'avâriz ve sâ'ir tekâlîf alınmak icâb ider hâne-i 'avârıza bağlu bâğ ve sâ'ir emlâk ve yerleri olmayub tekâlîf talebiyle rencîde olunmaları icâb itmez iken karye-i mezbûre ahâlîleri 'avâriz ve sâ'ir emr-i şerîfimle üzerlerine vârid olan tekâlîfden sizler dahî bizimle ma'en beraber hisse virin deyu hilâf-ı kânûn ta'cîz ve ehl-i 'örf tâ'ifesi tarafından dahî bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mutâlebesiyle ta'addî ve rencîde olundukların bildirüb hilâf-ı kânûn ve bilâ-emr-i şerîf zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuştur. Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de sene 1157 (6-15 Aralık 1744).

25-5

Karaman Vâlisine ve Ereğli-i Karaman Kādîsına hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi' Karayusuflu nâm karye sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne gelüb bunun karındaşı Ahmed nâm kimesne kendü hâlinde iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden eşkıyâdan Hacı Abdurrezzak oğlu Abdulmuttalib ve Topcu oğlu Hüssam ve Tıraş Mehmed nâm şakîler kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli falan senesinde karındaşı mezbûr Ahmed'i hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın diyet icâb ider âlet ile darb ve katl itmeleriyle bu dahi karındaşı mezbûrun şer'an iktizâ iden diyetin kâtil-i mezbûrlardan da'vâ eyledikde mezbûrlar mücerred kendü kabâhatlerin setriçün hevâlarına tâbi' Konya Mütessellimi'ne istinâden bunun fuzûlî yetmiş üç guruşun dahî alub ziyâde gadr u ta'addî ve zulm-i sarîh eyledüklerin bildirüb şer'le görülüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî aldıkları ol-mikdâr guruş hakkı ile karındaşı mezbûrun şer'an lâzım gelen diyeti alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de sene 1157 (6-15 Aralık 1744).

26-1

(boşluk) Kādîsı ve Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine ve Kayseriyye Sancağı mütesellimi (boşluk) zîde kadruhuya hüküm ki,

Erbâb-ı timâr mütekâ'idlerinden Ömer veled-i Hacı İsa nâm sipâhî gelüb Kayseriyye Sancağı'nda ve Kazâsı muzâfâtından Karataş Nâhiyesi'ne tâbi' İncesubaşı nâm karye ve gayriden dokuz bin altı yüz seksen üç akca timâra mutasarrıf ve emekdâr ve pir ve ihtiyâr ve yigirmi seneden mütecâviz vâki' olan seferlerde mevcûd ve bu sene-i mübârekede (...) gelür iken şiddet-i şitâda gözleri 'alîl olub rukûb ve nuzûle ve sefere eşmeğe iktidârı olmaduğundan kânûn üzere cebelü bedeliyyesin teslîm-i hazine-i 'amirem eylemek şartıyla Mîr-âlây Ahmed zîde kadruhu i'lâmı ile işbu bin yüz elli yedi senesi Cemâziye'l-âhiresi'nin sekizinci gününden ber-vech-i tekâ'üd mezkûra tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla timâr-ı mezbûr karyelerini yedinde olan berâtı mûcibince zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rusûmâtını ahz u kabzını murâd eyledükde âhardan diğer Ömer nâm kimesne zuhûr ve timâr-ı mezbûru mîr-i mîrândan tezkire itdirdim deyu timâr-ı mezbûr karyelerinin zabtına muhâlefet ve gadr murâd eyledüğün timâr-ı mezbûr karyeleri Defter-i Hâkânî ve yedinde olan berâtı mûcibince kendüye zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rusûmâtı kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb mezkûru ve âharı hilâf-ı Defter-i Hâkânî ve mugâyir-i berât bir dürlü müdâhale ve zabtına muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümayûn'uma mürâca'at olundukda timâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere târîh-i mezkûrda merkûm Ömer veled-i İsa'ya ber-vech-i tekâ'üd tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de sene (1)157 (6-15 Aralık 1744).

26-2

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi' Sinason nâm karyeden el-Hâcc Ahmed nâm kimesne gelüb bu eben 'an-ceddin karye-i mezbûr toprağında vâki' mutasarrıf olduğu tarlasının nısfına bundan akdem bâ-izn-i sâhib-i arz kendüsi bağ gars idüb zikr olunan bağına âharın 'alâkası olmayub bir-vechle dahl olunmak icab itmez iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden olub bağının civârında bağa mutasarrıf olan Asi Senkor nâm zımmî kendü halinde olmaduğundan nâşî bu diyâr-ı âharda iken bunun salifu'z-zikr bağından beher-sene birer mikdâr sirka iderek bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî cümlesin kendü

bâğına katub zabt idüb gadr itmekle bu dahî gelüb mesfûrdan bağını taleb ve murâfa‘a-i şer‘ olunmak istedikde ziyâde hîlekar olmağla dürlü dürlü tezvîrâta tasaddî ve kasaba-yı mezbûrdan ba‘zı a‘yânlık iddi‘âsında olan mütegalibe ile yek-dil ve yek-cihet ve hevâsına tâbi‘ ehl-i ‘örf tâ‘ifesine istinâden murâfa‘adan ibâ vü imtinâ‘ idüb ol-vechile henüz icrâ-yı hakk mümkün olmayub mağdûr olduğun bildirüb şer‘le görölüb mesfûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî ve tagallüben zabt eyledüğü salifu‘z-zikr bağı kendüye alıvırılıb bî-vech-i şer‘î bir dürlü ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Zi‘l-ka‘de sene (1)157 (6-15 Aralık 1744).

26-3

Hacıbektaş ma‘a Mucur Kādîsına hüküm ki,

Hacıbektaş Kazâsı muzâfâtından Mucur Kasabası ahâlîlerinden es-Seyyid Ali ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) dahî sâ‘irleri gelüb yerlûden nâ‘ib olmak memnû‘ iken kasaba-yı mezkûr sâkinlerinden Kırşehrî Çiğdemzâde Mustafa Efendi demekle ma‘rûf kimesne yerlûden olmağla her gelen kādîlara nâ‘ib olduğundan gayrı beyne‘l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer‘iyye itmeyüb ziyâde tama‘-kâr ve mürteşî olmakdan nâşî içlerinden birinin da‘vâ-yı şer‘iyyesi vukû‘una bî-hakk olan tarafa ahz-ı rüşvet itmekle ol-tarafa himâye ve ibtâl-i hakka bâdî ve sicillâta sebt olunan kazâyâdan kânûndan ziyâde akcaların alub ta‘addî itmekle bundan akdem mezbûr ile ba‘de‘l-murâfa‘a hilâf-ı şer‘ ve kânûn aldığı hakların giru istirdâd ve ihkāk-ı hakk murâd eylediklerinde mezbûr murâfa‘adan imtinâ‘ ve ta‘addîsi gûna-gûn efzûn ve ahvâllerin diğergûn olduğun bildirüb mezbûr niyâbetden ref‘ olunub fimâ-ba‘d kasaba-yı mezbûrda niyâbet hizmetinde istihdâm olunmamak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak emrim yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi‘l-ka‘de sene (1)157 (16-25 Aralık 1744).

26-4

Belviran ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Zu‘amâdan Mehmed veled-i İbrahim gelüb Konya Sancağı’nda Belviran Nâhiyesi’nde Tutludinek nâm karye ve gayriden bi‘l-fi‘l berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu yigirmi bir bin üç yüz yigirmi akca ze‘âmeti karyelerinden elli yedi senesinde vâki‘ olan mahsûlât ve rusûmâtı berâtı mûcibince tahvîli târîhine düşüb lâkinn ba‘zı müdâfî‘i sebebiyle re‘âyâsı

zimmelerinde kalmağla sene-i merkūmenin vâki‘ olan mahsûlât ve rusûmâtı tarafından ahz u kabza ve kendüye îsâle Seyyid Mustafa zîde kadruhuyı tarafına vekîl ve sipârîş ve yedine temessük virilmeğın merkūm Mustafa dahî varub sene-i merkūmenin mahsûl ve rusûmâtını kânûn ve defter mûcibince ahz murâd eyledükde re‘âyâsı edâda ta‘allül ve gadr murâd eyledüklerin bildirüb berâtı mûcibince tahvîli târîhine düşen mahsûlât ve rusûmâtı tarafından subaşı s merkūma ahz u kabz itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğün ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi‘l-ka‘de sene 1157 (16-25 Aralık 1744).

27-1

Eyâlet-i Karaman’da Vâki‘ (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Konya Mütesellimi el-Hâcc Mehmed zîde mecduhu ‘arz-ı hâl gönderüb Eyâlet-i Karaman işbu sene-i mübârekede ‘avâtıf-ı ‘âlîyye-i mülûkânemden düstûr-ı mûkerrem müşîr-i mufahham nizâmu‘l-ümem vezîrim Çelik Mehmed Paşa edâmallahu ta‘âlâ icaluhuya tevcîh olmağla taht-ı kazâlarınızda vâki‘ Eyâlet-i merkūm hâsları karyeleri topraklarında resmi Defter-i Hâkânî’de hâsıl yazılmış kışlakların rusûmâtı hasâdı bi-hasebi‘l-kânûn vezîr-i müşârun-ileyhin tevcîhi târîhine düşüb taraf-ı âhardan dahl olunmak icâb itmez iken müşârun-ileyhin selefi Çeteci Abdullah Paşa tarafından müdâhale olunduğın bildirüb ol-bâbda kânûn üzere emr-i şerîfim sudûrunu istadâ‘ ve Divân-ı Hümâyûn’umda mahfûz olan tevcîhat kuyûdâtı görüldükde Eyâlet-i merkūm elli yedi Ramazanı’nın yigirmi altıncı günü müşârun-ileyh Mehmed Paşa’ya tevcîh olunduğu mastûr hasâd-ı kışlak zemherîde alınır zemherîde koyunları kimin toprağında bulunub ol-vakit her kimin tevcîhi târîhinde vâki‘ olur ise kışlak resmi anın tarafından alınmak kânûn-ı mukarrer olmağın bu suretde vakt-i zemherî müşârun-ileyh Mehmed Paşa’nın zamânında olmak iktizâ itmekle havâss-ı merkūme karyeleri toprağında resmi Defter-i Hâkânî’de hâsıl yazılan kışlakların rusûmâtı müşârun-ileyh tarafından ahz u kabz olunmak bâbında kânûn üzere emr-i şerîfim sudûrunu bi‘l-fi‘l Re‘îsu‘l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i‘lâm itmeğın i‘lâmı mûcibince ‘amel olunmak emrim yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi‘l-ka‘de sene 1157 (16-25 Aralık 1744).

27-2

Kütahya Mütesellimine ve Yeniil ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Yeniil Hâssa Voyvodasına hüküm ki,

Dâru's-sa'âdetim ağası nezâretinde olan Yeniil ve Türkman-ı Haleb havâssları cemâ'atlerinden Pehlivanlı Cemâ'ati re'âyâlarından Mehmed nâm kimesne Kütahya tarafından ticâret tarîkiyle devesine üzüm tahmîl idüb Onbaşı (?) Ovası Karyesi'ne geldikde üzüm bey' eyledüğün mezbûru bi-gayr-ı hakkın katl ve bu tarafa 'arz-ı hâl birle istadâ' olunmağla (boşluk) mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuştur vusûlünde gerekdir ki mezbûru katl iden kimesneleri huzûr-ı şer'a ihzâr ve ma'rifet-i şer'le ve mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle ba'de's-sübût icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmakda her biriniz gereği gibi tekayyüd ve ihtimâm eylesünüz deyu bi'l-fi'l Dâru's-sa'âdetim ağası olan el-Hâcc Beşir Ağa dâme 'uluvvuhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşan yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1157 (16-25 Aralık 1744).

27-3

Kırşehirî Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Konya Mütesellimine hüküm ki,

Kırşehirî sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb yine Kırşehirî sâkinelerinden Hadice nâm hâtûnu bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinde rızâsıyla 'akd-i nikâh ve alub menkûhası mezbûreye bir-vechle dahl olunmak icâb itmeyüb ve nikâh üzerine nikâh şer'an sahîh değiliken yine Kırşehirî sâkinlerinden Damaklı Keman oğlu Abdurrahman ve Molla Ali ve Emir Şaban oğlu Hüseyin ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler mezbûre Hadice'nin karındaşı Süleyman ve Abdullah nâm kimesneleri iğfâl ve mezbûre Hadice nefsinî âhara tekrâr tezvîc kasdıyla gadr murâd itmeleriyle mezbûre ile murâfa'a-i şer' için taraf-ı şer'den defa'atle âdem ve mürâsele ile da'vet-ı şer' olundukda mezbûre Hadice itâ'at-ı şer'-i şerîf itmeyüb hevâsına tâbi' kâdîya istinâden bir-vechle icrâ-yı hakk mümkün olmaduğun bildirüb şer'le görölüb menkûhası mezbûre kendüye alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ etmeğin şer'le görölmek emrim olmuştur. Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene (1)157 (16-25 Aralık 1744).

27-4

Yeniil ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Yeniil hâssa voyvodasına hüküm ki,

İftihâru'l-havâss bi'l-fi'l Dâru's-sa'âdet'im ağası olan el-Hâcc Beşir Ağa dâme 'uluvvuhu 'arz gönderüb müşârun-ileyhin taht-ı nezâretinde olan evkâfına Üsküdar'da vâki' merhûm ve mağfûrun lehâ Atik Vâlide Sultan tâbet serâhanın evkâfı olan Yeniil ve Türkman-ı Haleb hâsları aklâmından Yabediğin Karakaya kazâlarında vâki' İsafakılı Cemâ'ati re'âyâlarından Memûk ve Kara Yusuf oğlu Hasan ve Dönük oğlu Mehmed ve Hacı Demik oğlu Kör Yusuf nâmûn eşkıyâlar on seneden beru üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı hizmetlerin mültezimleri olan Ali nâm kimesnye virmeyüb hâlâ zimmetlerinde kalub bu vechile mâl-ı vakfın kesrine surre akcaların ta'tiline bâ'is olduklarından mâ'adâ dâ'imâ kendü hâllerinde olmayub şekâvet ve tûğyân 'âdet-i müstemirreleri olub 'ibâdullahın yolların kat' ve katl-i nüfûs ve emvâl ve eşyâların nehb u gâret ve bunun emsâli zulm u ta'addîlerinin nihâyeti olmayub fukârânın ahvâllerin diğerkûn oldukların inhâ ve istadâ'-yı 'inâyet itmeleriyle eşkıyâ-yı mezbûrûna ma'rifet-i şer' ve mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) ma'rifetiyle bulundukları mahallerde 'alâ-eyyi-hâl ahz ve elegetürilüb siz ki Yeniil Kādîsı ve voyvodası mûmâ-ileyhümâsız huzûrınızda hukûk iddi'â iden fukârâ ile şer'le mürâfa'a ve zimmetlerinde şer'le sâbit ü zâhir olan hakk-ı fukârâ her ne ise kendülerden tahsîl ve ashâbına istirdâd ve sene-i mezkûrelere mahsûben dahî zimmetlerinde muctemi' olan mâl-ı hizmetlerin tamâmen tahsîl olunub ber-muktezâ-yı şer' icrâ ve ihkâk-ı hakk ve şerr ü mazarratları men' ü def' ve re'âyâ fukârâları dest-i tasallut-ı zalemeden tahlîs olunub müşârun-ileyhin 'arzıyla sâdır olan emr-i 'âlî mûcibince ma'rifet-i şer' ve mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle icrâ ve hilâf-ı şer' bir ferde vaz' u hareket itdirilmemek bâbında siz ki mûmâ-ileyhümâsız size hitâben hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına 'arz itmeğin vech-i meşrûh üzere 'amel oluna deyu emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene (1)157 (16-25 Aralık 1744).

28-1

Sâbikan İçil Sancağı Mütesellimi Hasan Osman idhâliyle tebdîl olunmuşdur. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1744).

Karaman Vâlisine ve İçil Sancağı mutasarrıfı ve Konya Nâ'ibine hüküm ki,

İçil Sancağı'nda vâki' Nevâhi-i Ermenek Kazâsı'na tâbi' Aşağıızvid nâm karye sâkinelerinden Şerife binti İbrahim Efendi dimekle ma'rûf nâm hâtûn 'arz-ı hâl idüb bundan akdem zevci Seyyid el-Hâcc Mehmed ve Molla İbrahim ve Abdülmümin nâm kimesneler kendi mühimmeleriychün Konya tarafına giderler iken Eyâlet-i Karaman'da olan Dağ Kazâsı sâkinlerinden Emir oğlu Mustafa ve Abdülehad ve Avcı Abdullah ve Kör Hacı Mustafa ve

Hacı Mahmud Akovalı ve Kadıncık oğlu Mustafa ve karındaşı Ahmed ve İmam Ahmed ve Çıgılcı oğlu ve Bozkır Kasabası'ndan Hacı Selam oğlu Mustafa nâmûn şakîler kendü hâllerinde olmayub hevâlarına tâbî' Deli Ali ve Çamırcı ve Küçük Veli ve Kara Mellak ve Serçe Beşe ve Köşger oğlu ve Afşarlı Kör Veli nâm şakîler ile yek-dil ve yek-cihet bin yüz elli (boşluk) senesinde zevci mezbûr Seyyid el-Hâcc Mehmed ile yanında olan Molla İbrahim ve Abdülmümin nâm kimesnelerin önlerine inüb tarîklerin kat' ve bi-gayr-ı hakkın katl ve üzerlerinde olan bin beş yüz guruş nukûd ve seksen guruş kıymetli bir sîm çakmaklı tüfenk ve ber-mûceb-i defter-i iki yüz elli guruşluk libâsların ahz eyledüklerinden mâ'adâ mükemmel bisâtıyla yüz elli guruş kıymetli bir re's at ve yüzer guruş kıymetli iki re's deve ve seksen guruş kıymetli iki re's katırların gasb ve ziyâde fesâd u şekâvetlerinden vasîyyeleri olduğu sulbî oğulları Seyyid İbrahim ve Seyyid İsmail ve Seyyid Halil ve Seyyid Ali nâm sagîrleriyle kızı (boşluk) nâm sagîrenin ahvâllerin diğer-gûn olduğu İçil Sancağı'na me'mûr Larende Kazâsı Nâ'ibi Seyyid Yunus ve Nevâhi-i Ermenek Kazâsı Nâ'ibi Seyyid Mehmed zîde 'ilmuhumâ dahî ber-vech-i muharrer başka başka 'arz eyledüklerin bildirüb şer'le görülüb eşkıyâ-yı merkûmûn gasb eyledikleri nukûd ve hayvanât ve sâ'ir eşyâların bi't-tamâm tahsîl ve alıvırılub icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediğün siz ki vezîr ve müşâr ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhumâsız ma'rifetiniz ile ahz ve Konya'ya ihzâr ve ahvâllerin şer'le görülüb gasb eyledükleri emvâl ve eşyâ ba'de's-sübût redd ve teslîm ve mâdde-i katl üzerlerine sâbit olur ise habsde ibkâ ve keyfiyetleri sûret sicillâtıyla 'arz olunmak için yazılmışdır. [Fî] evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene (1)157 (16-25 Aralık 1744).

28-2

Konya Nâ'ibine ve Kütahya Mütesellimine hüküm ki,

Nezâret-i sadr-ı 'azâmîde olan evkâfdan medine-i Konya'da vâkî' müteveffâ Alaaddin Evkâfı karyelerinden kazâ-yı mezbûra tâbî' Ulusta (?) nâm karye ahâlîsi gelüb medine-i Konya sükkânından Hacı Kadri oğlu dimekle ma'rûf kimesneden bin yüz kırk sekiz senesinde kırk top Şamalacası alub beher topu otuz guruşa olmak üzere hesâb olunub min-haysi'l-mecmû' dört yüz guruşa bâliğ olan bahâsını iki üç seneye değin edâ itmek üzere kavlı idüb lâkinn bunlar bi-emr-i Hudâ duyûna müstağrak olmak takrîbiyle zikr olunan alacalarını noksân bahâ ile dâ'inlerine virüb üzerlerine hesâb olunan salifu'z-zikr dört yüz guruş vakt ve zamânıyla edâya râzılar iken mezbûr kanâ'at itmeyüb meblağ-ı merkûmu der-'akab fukârâdan taleb ve edâya iktidârları olmaduğı ma'lûmu olmağla meblağ-ı merkûmu edâya

on dört ve on beş gurus murâbaha ile bunların üzerlerine devr itmekle ol-vakitden bu ana gelince üzerlerine bin altı yüz gurus murâbaha tahmîl ve yedlerinden deyn temessüğü alunduğundan mâ'adâ odun akcası nâmıyla dahî hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i munîf iki yüz elli gurusların dahî alınmışiken yine kâni' olmayub üzerlerine musallât ve eline virdiğiniz temessük mûcibince ya akcamı verin veyâhud mukâbelesinde karyeniz arâzisini bi'l-küllîye bana ferâğ idin kendüm çiftlik binâ iderim deyu fukârâyı dâ'imâ bir-vechle ta'cîz ve tekdîr ve bu tarîk ile fukârâyı perîşân itmek sevdâsıyla gadr-ı küllî murâd eyledüğün bildirüb karyeleri zâbiti ma'rifetiyle sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin huzûrunda mezkûr ile ba'de'l-mürâfa'a hilâf-ı şer'-i şerîf onu onbir buçuktan ziyâde aldığı ve zamm eyledüğü murâbaha ve odun akcası nâmıyla bi-gayr-ı hakkın aldığı akcaları asıl deynlerine zamm ve takâs ve ziyâdesi giru kendülere alıvürilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden vech-i meşrûh üzere mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. [Fî] evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene (1)157 (16-25 Aralık 1744).

28-3

Ürgüb Kādîsına hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi' Mancusun nâm karye sâkinlerinden el-Hâcc Ahmed zîde şerefuhu gelüb bunun kızı oğlu Seyyid Hasan nâm kimesne zimmetinde cihet-i şer'den ma'lûmu'l-mikdâr gurus alacak hakkı olup almadın mezkûr Seyyid Hasan fevt olmağla virâseti babasının anası (boşluk) nâm hâtûna ve 'ammîleri olan Seyyid Mehmed ve Seyyid Hüseyin ve Seyyid Süleyman nâm kimesnelere münhasıra olup lâkinn 'ammîleri mezkûrlar diyâr-ı âharda olmağla bu müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde olan hakkını mezbûre hâtûn muvâcehesinde şer'an isbât vel-hakk vel-hükm meblağ-ı merkûmu müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden ba'de'l-ahz husûs-ı mezbûra müte'allik 'amme-i da'vâdan birbirlerinin zimmetin ibrâ birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilüb bir müddet mürûrundan sonra müteveffâ-yı mezkûrun 'ammîleri mezbûrlar diyâr-ı âhardan gelüb birbirleriyle ve tezvîrâta tasaddî ve mücerred ta'cîz için biz müteveffâ-yı mezkûrun 'ammîlerileriz meblağ-ı merkûmu bizim yüzümüzde dahî isbât eyle vallâ meblağ-ı merkûmu senden alıruz deyu iddi'â ve bu makûle bir def'a şer'le görölüb ve hükm ve hüccet ve ibrâ olunan da'vânın tekrâr istimâ'ı memnû' iken mezbûrlar hevâlarına tâbi' ba'zı a'yân ve mütegalibeye istinâden hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ol-vechile bunu ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan müte'addîd fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfeye ve hüccet-i şer'iyyesi mûcibince 'amel

olunub mezbûrlara hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ve hüccet-i şer‘iyye bunu ol-vechile ta‘addî ve rencîde itdirilmeyüb men‘ ü def olunmak bâbında emr-i şerîf recâ itmeğin bir def‘a şer‘le görölüb fasl ve hasm ve hüccet-i şer‘iyye olunan da‘vânın tekrâr istimâ‘ı memnû‘âtdan olmağla husûs-ı mezbûr dahî ol-makûlelerden ise fetevâ-yı şerîfesi mûcibince hilâf-ı şer‘-i şerîf rencîde itdirilmemek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi‘l-ka‘de sene 1157 (16-25 Aralık 1744).

28-4

Hacıbektaş ma‘a Mucur ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Hacıbektaş Kazâsı’na tâbi‘ Mucur nâm karyede Abdullah Efendi dimekle ma‘rûf kimesne gelüb bu kendü halinde ‘ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi olmayub bir-vechle ta‘addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûrede olub şekâvet ile meşhûr ve dâ‘imâ âlet-i harb ile gezüb gûna-gûn fisk ve fesâd ve ‘ibâdullahın hilâf-ı şer‘ ta‘addî ve îsâl-i mazarrat ile tekdîr ve gasb-ı emvâl ve hetk-i ‘ırz ‘âdet-i müstemirresi olan Terzi oğlu Mehmed nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinden beru kendü hâlinde olmadığından nâşî hilâf-ı şer‘-i şerîf gice ile sû-i kasdıyla âlet-i harb ile bunun menziline varub harîmine duhûl ve şutûm-ı galîza ile şetm ve bunun emsâli nice gûne ta‘addî ve tecâvüz ve havfından nâşî üzerine varamayub ol-vechile kesr-i ‘ırz ve ta‘addî ve fesâd itmekle bu dahî ale’s-sabâh huzûr-ı şer‘a varub mûceb-i şer‘iyyesin da‘vâ murâd ve taraf-ı şer‘den mürâsele ile mezbûru da‘vet-i şer‘ içün muhızır ta‘yîn ve irsâl olundukda mezbûr kendüyi ahz ve elegetürmeyüb ol-vechile henüz icrâ-yı hakk mümkün olmaduğın ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe ve i‘lâm-ı şer‘iyyesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve i‘lâm-ı şer‘iyyesi mûcibince şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi‘l-ka‘de sene 1157 (16-25 Aralık 1744).

29-1

Hacıbektaş ma‘a Mucur ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Hacıbektaş Kazâsı’na tâbi‘ Mucur nâm karye mahallâtından el-Hâcc Osman Mahallesi sükkânından Abdullah Efendi ve karındaşı Mahmud ibn-i Yunus Efendi dimekle ma‘rûf kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde ‘ırzlarıyla mukayyed ve hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri olmayub bir-vechle ta‘addî ve rencîde olunmaları icâb itmez

iken yine karye-i mezbûre mahallâtından Çolaklı Mahallesi sâkinlerinden olub şekâvet ile meşhûr ve dâ'imâ gice âlet-i harb ile gezûb gûna-gûn fisk ve fesâd ve 'ibâdullahın hilâf-ı şer' ta'addî ve îsâl-i mazarrat ile tekdîr ve gasb-ı emvâl 'âdet-i müstemirreleri olan Eyüb Beşe ibn-i İbrahim ve es-Seyyid Atmaca Ali ibn-i Mustafa dimekle ma'rûf kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesünden beru kendü hâllerinde olmadıklarından nâşî birbirleriyle yekdil ve bunların hilâf-ı şer'-i şerîf nısfu'l-leylde menzillerine varub harîmlerine duhûl ve fî'l-i şen'î kasdıyla ehl ü 'iyâllerine ta'arruz ve ta'addî ve tecâvüz ve bunlar ile 'azm-i muhârebe ve bir tarîkle yedlerinden halâs ve ol-vechile kesr-i 'ırz ve küllî gadr u ta'addî ve fesâd eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyye ve i'lâm-ı şer'iyyeleri olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyye ve i'lâm-ı şer'iyyeleri mûcibince zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden hüccet-i şer'iyye mûcibince mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1157 (16-25 Aralık 1744).

29-2

Yeniil Kādîsına hüküm ki,

Yeniil Kazâsı muzâfâtından Tonus Nâhiyesi ahâlîsi gelüb yerlûden nâ'ib olmak memnû' iken nâhiye-i mezbûrda tarafından nâ'ibin olan Yakub Efendi dimekle ma'rûf kimesne yerlûden olmağla beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'iyye itmeyüb iki hasm da'vâ ile vardukda nâ-hakk olan kimesneden ahz-ı rüşvet ve ol-tarafa himâye ve ol-vechile ibtâl-i hakka bâ'is ve bunun emsâli fukârâya cevır ve ta'addîsinin nihâyeti olmaduğın bildirüb mezbûru niyâbetten ref' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1157 (16-25 Aralık 1744).

29-3

(boşluk) Kādîsına hüküm ki,

Yeniil Kazâsı muzâfâtından Tonus Nâhiyesi ahâlîsi gelüb hâlâ bunların kâdîları olan (boşluk) nâm kâdî resm-i kısmet ve 'ıtk-nâme ve 'arz ve imzâ ve hüccet-i şer'iyye ve mürâsele ve sâ'ir husûslardan kânûndan ziyâde akcaların alub bunun emsâli zulm u ta'addîsinin nihâyeti olmayub perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is olduğun bildirüb men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1157 (16-25 Aralık 1744).

29-4

Karaman Vâlisine ve (boşluk) Kādîsına ve Bayburd-ı Karaman Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Medine-i Konya'da vâki' merhûm ve mağfûrun-lehu Sultan Selim Han tâbe serâhunin cami'i vakfı karyelerinden Bayburd-ı Karaman Kazâsı'na tâbi' Göçü nâm karye re'âyâlarından Hacı Fazlı ve Hacı Hüseyin ve Hacı Salih ve sâ'ir on nefer isimleri ma'lûm re'âyâsı Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb bunlar karye-i mezbûrenin defterde mukayyed ra'iiyet ve ra'iiyeti oğullarından olmalarıyla üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra'iiyet ve sâ'ir hukûk u rusûmların kânûn ve defter mûcibince vakf-ı mezbûr zâbitine edâ idüb civârında vâki' Eğin nâm karyenin defterde mukayyed ra'iiyet ve ra'iiyeti oğullarından değiller iken mezbûr Eğin Karyesi'nin zâbiti olan (boşluk) nâm kimesne hilâf-ı kânûn ve defter rusûm-ı ra'iiyet talebiyle ta'addî ve rencîde itmekle bundan akdem hilâf-ı kânûn ve defter ol-vechile ta'addî ve rencîde itdirilmemek için taraf-ı şer' den yedlerine i'lâm virilmişiken yine hilâf-ı kânûn ve defter ta'addî ve rencîde oldukların bildirüb mezbûrun hilâf-ı kânûn ve defter ol-vechile olan gadr u ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1157 (16-25 Aralık 1744).

29-5

Seydişehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Seyyid Ahmed gelüb babası (boşluk) nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda emlak ve eşyâsı buna ve Seydi Kasabası'nda sâkin karındaşı Mustafa'ya intikâl idüb lâkinn karındaşı mezbûr bunun hissesin virmeyüb cümlesin zabt ve gadr itmekle bu dahî hissesin taleb eyledükde karındaşı mezbûr mücerred virmemek için babam hâl-i hayâtında bana cümle hîbe eyledi deyu vech-i şer'î üzere müdde'asın isbât itmeksizin ta'allül ve hevâsına tâbi' ba'zı mütegalibeye istinâden bunu ahz ve sekiz gün habs ve cebr ve kerh idüb bu dahî havfindan sulh idüb lâkinn bu makûle cebren sulh şer'an sahîh olmamağla tekrâr hissesin almak murâd eyledükde mezkûr 'askerîlik iddi'âsında ta'allül üzere olduğun ve bu bâbda müte'addîd fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb şer'le görölüb babasından müntakıl hissesi alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1157 (16-25 Aralık 1744).

29-6

Karaman Vâfisi Vezîruhu Larende ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Larende mahallâtından Şampazarı Mahallesi sâkinlerinden Uyuşuk oğlu Osman bin el-Hâcc Ali nâm kimesne gelüb bunun babası el-Hâcc Ali nâm kimesne fevt oldukda mutasarrıf olduğu emlak ve eşyâ ve sâ'ir tereke irs-ı şer'le bununla karındaşları Mehmed ve İsa Beşe dimekle ma'rûf kimesnelere intikâl ve şer'le tezvî' ve taksîm olunub zikr olunan emlak ve eşyâ ve mâl-ı şerikinden karındaşları zimmetlerinde bâkî bir mikdâr emlak ve eşyâ kalmaduğundan iddi'â ve murâfa'a-yı şer' olduklarından altmış guruş ile bir kırmızı cedîd çuka beş ve on vakiyye sabun üzerlerine muslihûn tavassutuyla 'âmme-i da'vâdan zimmetlerin ibrâ ve iskât ve kat'-ı nizâ' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilüb ve bu makûle bir def'a şer'le görilüb fasl olunub ibrâ-yı zimmet ve kat'-ı nizâ' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilen da'vânın tekrâr istimâ'ı memnû'iken karındaşları mezbûrlar mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye nizâ'dan hâlî olmadıkların bildirüb mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye mezbûrların zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene (1)157 (16-25 Aralık 1744).

30-1

Aksaray (boşluk) ve Kādîlarına hüküm ki,

Aksaray Kazâsı'na tâbi' Tengez (?) nâm karye ahâlîlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) dahî ba'zıları gelüb bunların karyeleri derbend olmağla karye-i mezbûr civârında vâki' kadîmden beru koruyageldikleri mahsûs ve müstakil mutasarrıf oldukları rusûmlu korularında âharın 'alâkası olmayub dahl olunmak icâb itmez iken Aksaray Kazâsı'na tâbi' Öyük ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karyeler ahâlîleri gelüb hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i kadîm ol-korularının eşcârın kat' ve ziyâde gadr u ta'addî eyledüklerin bildirüb mezbûrların hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i kadîm ol-vechile zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1157 (16-25 Aralık 1744).

30-2

Konya Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Medine-i Konya'da Zincirlikuyu Mahallesi'nde Hacı Mustafa Cami'-i Şerîf Vakfı'nın bundan akdem mütevellîsi olan Mustafa bin Mustafa 'an evlâd-ı vâkıfın tarafından vekîli şer'îsi olan Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'a varub vakf-ı mezbûrun tevliyyeti evlâd-ı vâkıfdan batn-ı evvelde olanlara şart olduğuna binâ'en bin yüz elli üç târîhinde batn-ı evvelden olub mütevellî olan Mehmed bin Mahmud fevt oldukda tevliyyet-i mezkûr ber-mûceb-i şart-ı vâkıf batn-ı evvelden olub müteferrika-yı mezbûr Mehmed ile derecede müsâvî ve 'ammîsi olan müvekkil-i merkûme Mustafa'ya tevcîh olunmuşiken müteveffâ-yı mezbûr Mehmed'in oğlu Seyyid Ali batn-ı sâni'de iken hilâf-ı inhâ ve hilâf-ı şart-ı vâkıf tevcîh-i mezkûreyi üzerine atdırub müvekkil-i merkûma gadr olmağla ol-bâbda hükm-i hümâyûnum recâsına vâk'i-i hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden sâdır olan fermân-ı 'âlîye imtisâlen sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin iş bu elli yedi senesi Şa'bânu'l-mu'azzamının üçüncü günü târîhli müverrah 'arzına virâset kaydına nazâr olundukda medine-i mezbûrda mahalle-i merkûmede vâkî mezkûr Hacı Mustafa Câmi'-i Şerîf Vakfı'nın tevliyyeti ber-mûceb-i vakfiyye evlâd-ı vâkıfdan batn-ı evvelden olanlara meşrût olub mezkûr Mustafa şart-ı vâkıf üzere evlâd-ı vâkıfdan olmağla tevliyyet-i mezbûre bundan esbak kendüye tevcîh olunmuşiken ba'dehu yine evlâd-ı vâkıfdan batn-ı sâni'den olan es-Seyyid Ali hilâf-ı şart-ı vâkıf bir tarîk ile tevliyyeti üzerine alub gadr-ı küllî itmekle mezbûr Mustafa'nın muzlim hâlini i'lâm idüb mezbûr Seyyid Ali'nin hasmı zuhûrunda murâfa'a-i şer' olmadıkça tevliyyet-i mezbûr tevcîhi der-kenâr olunmaya deyu bundan akdem bâ-fermân-ı 'âlî kaydına şerh virdirüb lâkin mesfûr Seyyid Ali medine-i Konya'da olub bu tarafda terâfu'ları emr-i 'asîr olmağın mezbûr Mustafa kendü veyâhud vekîl-i şer'îsi ile mahallinde mürâfa'a ve 'alâ-vukû'a 'arz eylemek bâbında sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Anadolu Kādî'askerî Mevlânâ Mehmed edâmallahu ta'âlâ fezâ'ilehu i'lâm itmekle i'lâmı mûcibince 'amel olunmak emrim olmuştur. Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1157 (16-25 Aralık 1744).

30-3

Karaman Vâlîsine (boşluk) Kādîsına ve İncesu Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

İncesu Kazâsı'na tâbi Enehil nâm karye sâkinlerinden Kuloğlu Mehmed ve el-Hâcc Osman nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer' kimesneye vaz' ve ta'addîleri yoğiken yine karye-i mezbûr sükkânından mütegalibeden İsmail ve Çukadar oğlu Osman

dimekle ma'rûf kimesneler ile Karındaş nâm zımmî birbirleriyle yek-dil ve kendü hâllerinde olmadıklarından nâşî bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın bunların menzillerin basub âlet-i harb ile menzillerin derûnuna hücum ve şutûm-ı galîza ile şetm ve menzillerinde mevcûd ber-mûceb-i defter emvâl ve eşyâların gasb u gâret ve ziyâde gadr u ta'addî eyledüklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık fetevâ-yı şerîfelerin olduğun bildirüb ol-tarafa âhar husûs ile mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu ma'rifetiyle şer'le görölüb fuzûlî ahz-ı 'âfiyet eyledüklerin emvâl ve eşyâların tamâmen tahsîl ve alıvirlüb icrâ-yı hakk ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1157 (16-25 Aralık 1744).

30-4

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Medine-i mezbûre ahâlîsinden iken bundan akdem vefât iden Külahçızâde İsmail ağa ve el-Hâcc İbrahim Ağa ve el-Hâcc Abdülkerim Ağa ve el-Hâcc Muslihüddin Ağa dimekle ma'rûf müteveffâların mülhakâtların tahrîr iktizâ itmeğin bi'l-fi'l Anadolu Kādî'askerî olan Mevlânâ Mehmed edâmallahu ta'âlâ fezâ'ilehu tarafından sana tefvîz olunmuşdur gereği gibi müteveffiyûn-ı mezbûrûnun terekelerin hakk ve 'adl üzere tahrîr ve terkîm beyne'l-verese bi'l-farîzatu's-şer'iyye tezvî' ve taksîm husûsuna ihtimâm idüb hâsıl olan rusûm-ı kismet-i mu'tâdelerin kismet defterleriyle ta'yîn olunan Çukadâr Ahmed'e teslim ve ma'en irsâl olunan muhızır (boşluk) ile isâle mübâderet idüb câdde-i şer'-i kadîmden ser-i mû inhirâf ve 'udûl eylesin deyu mevlânâ-yı müşârun-ileyh tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene (1)157 (16-25 Aralık 1744).

30-5

Kayseriyye Nâ'ibine hüküm ki,

Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Girmir (Germür) nâm karye ahâlîsi gelüb karye-i mezbûr sâkinlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zılarının bunların karyeleri toprağında bi'l-fi'l zabt ve tasarrufunda tekâlîf alınmak icâb ider hâneye bağlu bâğ ve bâğçe ve emlâk ve yerleri olmağla üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avârız ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâlîf ve imdâd-ı seferiyyeden tahammüllerine göre hisselerine düşeni taleb eyledüklerinde biz yeniçeri ve kuloğlu olmağla 'avârız ve tekâlîf ve seferiyye virmeziz deyu hilâf-ı kânûn

ta'allül ve hisselerine düşeni bunlara çekdirüb perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is oldukların bildirüb üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avâriz ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâlîf ve imdâd-ı seferiyyeden tahammüllerine göre hisselerine düşeni bunlar ile ma'en zâbitleri ma'rifetiyle edâ itdirilmeyüb hilâf-ı kânûn ol-vechile biz yeniçeri ve kuloğlularız deyu ta'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene (1)157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1744).

30-6

Karaman Vâlisine İshaklu ve (boşluk) Kādîsına hüküm ki,

Nişân-ı Hümâyûn'um virilen Divân-ı 'Âlişan'ım kâtiblerinden Ali zîde kadruhu gelüb mûmâ-ileyhin berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerinden İshaklu Kazâsına tâbi' Dereçine ve Yakahasenek nâm karyelerin defterde mukayyed ra'iiyyet ve ra'iiyeti oğullarından (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler yine kazâ-yı mezbûrda vâki' (boşluk) nâm karyelerin defterde mukayyed ra'iiyyet ve ra'iiyeti oğullarından (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zıların üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra'iiyyetlerin mûmâ-ileyhin tarafından subaşısı olan Mustafa zîde kadruhu taleb eyledükde mezbûrlar yeniçeri ve cebeci ve sipâh olduk rusûm-ı ra'iiyyet virmeziz deyu hilâf-ı kânûn ve defter ta'allül ve muhâlefet üzere olub ze'âmeti mahsûlune gadr olduğun bildirüb üzerlerine edâsı lazım gelen rusûm-ı ra'iiyyet kânûn ve defter mûcibince mûmâ-ileyhin subaşısına alıvrilüb hilâf-ı kânûn ve defter ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn ve defter mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1157 (16-25 Aralık 1744).

31-1

Karaman Vâlisine ve İçil Sancağı Mutasarrıfına (...) Konya Nâ'ibine ve Sâbıkan İçil Mütessellimi Hacı Osman Zîde Kadruhuya hüküm ki,

İçil Sancağı'nda vâki' Nevâhi-i Ermenek Kazâsı'na tâbi' Aşağızvid nâm karye sâkinelerinden Şerife bint-i İbrahim Efendi dimekle ma'rûf nâm hâtûn Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb bundan akdem zevci Seyyid el-Hâcc Mehmed ve Monla İbrahim ve Abdülmümin nâm kimesneler kendi mühimmeleriçün Konya tarafına giderler iken Eyâlet-i Karaman'da Aladağ Kazâsı sâkinlerinden Emir oğlu Mustafa ve Abdülehad ve Avcı Abdullah ve Kör Hacı Mustafa ve Hacı Mahmud Akevalı ve Kadıncık oğlu Mustafa ve

karındaşı Ahmed ve İmam Ahmed ve Çığlıkcıoğlu ve Bozkır Kasabası'ndan Hacı Seyyam (?) oğlu Mustafa nâmûn şakîler kendü hâllerinde olmayub hevâlarına tâbi' deli Ali ve Çamırcı ve Küçük Veli ve Kara Mellak ve Serçe Beşe ve Köşger oğlu ve Afşarlı Kör Veli nâm şakîler ile yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli (boşluk) senesinde zevci mezbûr Seyyid el-Hâcc Mehmed ile yanında olan Molla İbrahim ve Abdülmumin nâm kimesnelerin önlerine inüb tarîklerin kat' ve bi-gayr-ı hakkın katl ve üzerlerinde olan bin beş yüz guruş nukûd ve seksen guruş kıymetli bir sîm çakmaklı tüfenk ve ber-mûceb-i defter iki yüz elli guruşluk libÂsların ahz eyledüklerinden mâ'adâ mükemmel bisâtıyla yüz elli guruş kıymetli bir re's at ve yüzer guruş kıymetli iki re's deve ve seksen guruş kıymetli iki re's katırların gasb u gâret ve ziyâde fesâd u şekâvetlerinden vasîyyeleri olduğu sulbî oğulları Seyyid İbrahim ve Seyyid İsmail ve Seyyid Halil ve Seyyid Ali nâm sagîrleriyle kızı (boşluk) nâm sagîrenin ahvâllerin diğer-gûn olduğu İçil Sancağı'na me'mûr Larende Kazâsı Nâ'ibi Seyyid Yunus ve Nevâhi-i Ermenek Kazâsı Nâ'ibi Seyyid Mehmed zîde 'ilmuhumâ dahî ber-vech-i muharrer başka başka 'arz eyledüklerin bildirüb şer'le görülüb eşkıyâ-yı merkûmûnun gasb u gâret eyledükleri nukûd ve hayvanât ve sâ'ir eşyâların bi't-tamâm tahsîl ve alıvırılub icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediğün ecilden siz ki vezîr-i müşâr mîr-i mirân-ı kirâm ve sâbikan İçil Mütesellimi Hacı Osman mûmâ-ileyhumâsız ma'rifetleriniz ile ahz ve Konya'ya ihzâr ve ahvâllerin şer'le görülüb gasb eyledikleri emvâl ve eşyâ ba'de's-sübût redd ve teslîm ve mâdde-i katl üzerlerine sâbit olur ise habsde ibkâ ve keyfiyyetleri sûret sicillâtıyla arz olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

31-2

Aksaray Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Seferüdvân ve Somon ve Anastaş ve Zadil nâm zımmîler gelüb bunlar Kayseriyye sükkânlarından Dorki nâm zımmîyle bin yüz elli (boşluk) senesinde üç yüz elli guruşluk emvâl ve eşyâyı bey' için virüb mesfûr dahî ba'de ahz-ı ticâret tarîkiyle Aksaray Kazâsı'na varub ticâret ider iken

31-3

Develü ve (boşluk) Kādîlarına Niğde Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Develü Kasabası ahâlîlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî sâ'irleri gelüb bunların yine Develü Kasabası sâkinlerinden Uzun İbrahim demekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinde cihet-i şer' den ber-mûceb-i hüccet-i şer'iyye beş yüz guruş alacak hakları olmağla taleb eyledüklerinde bî-vech-i şer'î edâda ta'allül ve muhâlefet eyledüklerin bildirüb yedlerinde olan hüccet-i şer'iyyeleri mûcibince şer'le görölüb hakların tamâmen tahsîl ve alivirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüklerin ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

31-4

Karaman Vâlîsine ve Kayseriyye Nâ'ibine hüküm ki,

Kayseriyye Kazâsı'nda Karakaya Karyesi'nde vâki' Seyyid Şeyh Halil evlâdından olub bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle vakfın ber-vech-i meşrûta mütevellîsi olan Seyyid Yusuf zîde şerefuhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb ceddî muma-ileyhin selâtîn-i maziyye temessüğü mûcibince defterde sâbit mukayyed evkâfından kazâ-yı mezbûra tâbi' Kardaşlarağılı ve Kızılcaın ve (boşluk) mezra'aların timârı mu'ayyen hudûdları dâhillerinde olub 'öşr ve resmi kadîmu'l-eyyâmdan беру cânib-i vakfdan alınagelen yerlerinden ve 'öşr ve resme hâricden bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken Kayseriyye'de sâkin zümre-i cebâbire ve mütegalibeden Seyyid Mehmed Emin ve Halil ve Mehmed nâm kimesneler hevâlarına tâbi' mütegalibeden ba'zı kimesneler ile yek-dil ve zikr olunan vakf mezra'alarının civârların dâhillerinde olan yerler için 'uhdelerinde olan hâssa-yı hümayûn karyelerinden (boşluk) nâm karyenin hudûdî dâhilinde olan yerlerden alınmak üzere mugâyir-i kadîm fuzûlî müdâhale ve bunların ecdâdî zamânında dahî müdâhale oldukda mahall-i nizâ'ın üzerlerinde vâki' ve ol-diyârın musinn ve ehl-i vukûf kimesnelerden tefahhus olundukda münâza'un-fihâ olan yerler vakf-ı mezbûr mezra'aları hudûdları dâhilinde olub 'öşr ve resimleri cânib-i vakfdan alınageldiği şer'an sâbit ü zâhir ve hükm birle mezârî-i mezbûrenin hudûdî beyânıyla cânib-i şer' den virilen meclis-i şer'a tekrâr bir kaç def'a kat'-ı nizâ' için mürâfa'adan imzâ olunmuşiken mezbûrlar kâni' ve mündefi' olmayub ol-yerlere kâfi olan müdâhale ve bin yüz kırk sekiz senesinden беру fuzûlî [ve] tagallüben zabt ve cânib-i vakfa 'â'id olan mahsûlât ve rusûmâtı yüz seksen müd mahsûlû ahz u kabz ve mezbûrlar ile bir dürlü mukâvemete iktidârları olmayub ahvâli diğér-gûn olduğun ve tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb yedinde olan hüccet-i şer ve vakfiyye-i ma'mûlun-bihâ ve Defter-i Hâkânî mûcibince şer'le görölüb vakf-ı mezbûr mülhakâtı olan sâlifü'l-beyân

mezra‘aların mümtâz ve mu‘ayyen hudûdları dâhilinde olan yerler kadîmîsi üzere cânib-i vakfdan zabt ve ‘öşr ve resmi ahz u kabz itdirilüb kadîme ve hüccet-i şer‘iyye mugâyir zâhir olan müdâhaleleri men‘ ve fuzûlî ahz u kabz eyledükleri mahsûlât ve rusûmât her ne ise vakf için vekîl-i merkûma tamâmen alıvirilüb bir-vechle ta‘allül ve nizâ‘ itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi’l-ka‘de sene (1)157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

32-1

Karaman Vâlisine Kırşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Sen ki Kırşehir Kādîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Ahmed zîde fazluhusun mektûb gönderüb Kırşehir Kasabası sükkânından Mehmed meclis-i şer‘a varub kasaba-yı mezbûr sükkânından Hadice nâm bîkr-i bâliğayı tarafeynin rızâsı ile buna ‘akd ve teslîm olunub dahl olunmak icâb itmez iken şimdi mezbûre âhara varmak murâdıyla özr ve sihriyyet (?) olduğundan bu dahî mezbûreyi meclis-i şer‘a ihzâr ve mürâfa‘a için muhızır ta‘yîn olundukda itâ‘at itmeyüb ve müdde‘i-i mezbûr Mehmed’e mezbûre Hadice sekiz ay mukaddem ‘akd olunduğın vukûfî olan bî-garaz sikât şehâdet itmeleriyle ihkâk-ı hakk için vâk‘i-i hâli ‘arz eylediğın ecilden mahallinde şer‘le görüle deyu yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi’l-ka‘de sene (1)157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

32-2

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve Niğde ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Kazâsı Nâ‘ibine hüküm ki,

Aksaray Kasabası sükkânından Abdullah nâm kimesne gelüb bunun Aksaray Kasabası sükkânından olub bundan akdem kasaba-yı mezbûrede me‘zun-ı bi’l-iftâ olan karındaşı es-Seyyid Ali Efendi demekle ma‘rûf kimesne kendü hâlinde iken yine kasaba-yı mezbûr sâkinlerinden şekâvet ile meşhûr ve dâ‘imâ ‘ibâdullahı hilâf-ı şer‘ ta‘addî ve îsâl-i mazarrat ile tekdîr ‘âdet-i müstemirreleri olan erbâb-ı garazdan Abdülkadir ve İbrahim ve Üsküdarlı oğlu Osman ve Hacı İsa oğlu Abdurrahman ve Kete oğlu Molla Yusuf ve Kör Hacı Mustafa ve Mir oğlu Abdurrahman ve Abdullah ve Salih ve Gurbe oğlu Mehmed nâm şakîler kendü hâllerinde olmayub hevâlarına tâbi‘ rufekâlarıyla yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın karındaşı mezkûru katl idüb ziyâde gadr u ta‘addî ve fesâd eyledüklerin ve bu bâbda Şeyhu’l-İslâm’dan müte‘addîd fetevâ-yı şerîfe virildüğün ve

hâlâ mezkûrlar taht-ı hükümet ve kazânızda firâr üzere oldukların bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince bulundukları mahalde şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğün ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi’l-ka‘de sene 1157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

32-3

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Aksaray Kasabası sükkânından Seyyid Cafer ve Seyyid Ali zîde şerefuhumâ ile (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub dahl olunmak icâb itmez iken yine Aksaray Kasabası sükkânından şekâvet ile meşhûr ve dâ’imâ ‘ibâdullahı hilâf-ı şer‘ ta‘addî ve îsâl-i mazarrat ile tekdîr ve tecrîm ve gasb-ı emvâl ‘âdet-i müstemirreleri olan Hırsız oğlu İbrahim ve Üsküdarlı oğlu Osman ve Yusuf dimekle ma‘rûf kimesneler kendü hâllerinde olmayub hevâlarına tâbi‘ levendât ve bölükbaşı tâ’ifesinden Halil ve Zezeci (?) Bölükbaşı dimekle [ma‘rûf] kimesneler ile yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf hânelerin basub emvâl ve erzâkların yağma vü gâret ve her birlerinin ma‘lûmu’l-mikdâr akcaların dahî cebren ve zulmen alub ziyâde gadr u ta‘addî eyledüklerin ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb ve hâlâ mezbûrlar taht-ı hükümet ve kazânız[da] firâr üzere oldukların bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince şer‘le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf yağma vü gâret eyledükleri emvâl ve erzâklarıyla bi-gayr-ı hakkın cebren ve zulmen aldıkları akcaları her ne ise tamâmen tahsîl ve giru kendülere alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi’l-ka‘de sene 1157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

32-4

Karaman Vâlisine Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Aksaray Kasabası sâkinlerinden sâdâtdan Seyyid Ali zîde şerefuhu gelüb bundan akdem Aksaray Kazâsı ahâlîlerinin vâki‘ olan umûr u husûsların ru’yet için taraflarından cümle ma‘rifetiyle vekîlleri olmağla kazâ-yı mezbûr ahâlîlerinden Hacı İsa oğlu Kör Mustafa ve Kirli oğlu Hacı Mehmed ve Alaaddin oğlu Mustafa dimekle ma‘rûf kimesneler ile sâ’irleri bundan esbak umûr-ı vilâyete dâ’ir görülecek husûslariyçün görmek üzere buna sipâriş ve

her ne mikdâr akca harc u sarf ider isen eyle makbûlümüzdir sana edâ ideriz deyu kavl ve ta‘ahhüd huzûr-ı şer‘de yedine hüccet-i şer‘iyye vormeleriyle bu dahî bi-şartu’r-rucû‘ mezbûrların emrlerine binâ’en husûslariyçün bin yüz elli (boşluk) senesinde kendü mâlından on kise akcadan mütecâviz akca harc u sarf ve itmâm-ı mesâlih idüb ba‘dehu masrûfı olan akcayı talep ve almak istedikle mezbûrlar birbirleriyle yek-dil ve şirrete sülûk ve dürlü ‘illet ve bahâne ile bî-vech-i şer‘î vormekde ta‘allül ve muhâlefet ve ibtâl-i hakk ve gadr murâd eylediklerin ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğü bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyye mûcibince şer‘le görölüb bi-şartu’r-rucû‘ mezbûrların emrlerine binâ’en masrûfı olan akca tamâmen tahsîl ve kendüye alıvirilüb bir dürlü ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölme için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi’l-ka‘de sene 1157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

33-1

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Aksaray Kazâsı sükkânından Mütevellizâde dimekle ma‘rûf Seyyid Ali zîde şerefuhu gelüb bundan akdem kazâ-yı mezbûr ahâlîleri bizim tekâlîflerimiz umûrını ve sâ’ir ba‘zı husûslarımızı ru’yet eyle bizim için her ne kise harc u sarf ider isen biz sana edâ ideriz deyu bâ-hüccet-i şer‘iyye taraflarından bunu vekîl itmeleriyle bu dahî bin yüz elli (boşluk) senesinden беру umûr u husûslarını sadâkat ve istikâmet üzere ru’yet ve emrlerine binâ’en bi-şartu’r-rucû‘ kendü mâlından ma‘lûmu’l-mikdâr akca harc u sarf ve ba‘dehu muhâsebesi göröldükde sadâkat ve istikâmet üzere umûr u husûsların ru’yet eyledüğü şer‘an sâbit ve defteri dahî taraf-ı şer‘de imzâ olunub hilâf-ı şer‘-i şerîf dahl olunmak icâb itmez iken yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden mütegalibeden Hacı İsa oğlu Kör Mustafa ve Çoban oğlu Ahmed ve Deli Vaiz dimekle ma‘rûf (boşluk) ve Mir oğlu Abdurrahman nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve ahâlîyi ızlâl ve sâbit olan hakkından bir mikdârını tenzîl ile gadr murâd eylediklerin bildirüb şer‘le görölüb sâbit olan akcası kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk ve mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta‘addîlerin men‘ ü def‘ ve eğer men‘ ü def‘ olunmayub yine ol-vechile müdâhale ve ta‘addî iderler ise der-devlet-medârıma ‘arz ve i‘lâm olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölme için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi’l-ka‘de sene 1157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

33-2

Ürgüb ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Ürgüb Kazâsı'nda vâki' Şeyh Turesan Vakfı'nın hâlâ berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan el-Hâcc Abdullah gelüb vâkıf-ı mezbûr selâtîn-i maziyye temessüğü mücibince Defter-i Hâkânî'de mukayyed karyelerinin hâsıl olan gallesin mütevellî-i vakf ma'rifetiyle ahz ve umûr-ı vakfa ru'yet ve vakfının mürtezikalarına berâtları mücibince müstahak oldukları vazîfeleri mütevellî-i vakf yediyle virile deyu şart ve ta'yîn eylediği vakfiyye-i ma'mûlun-bihâsında mukayyed ve bu vakf-ı mezbûrun bâ-berât-ı 'âlîşan mütevellîsi olup ber-mûceb-i şart-ı vâkıf galle-i vakfı ahz ve umûr-ı vakfı sadâkat ve istikâmet üzere ru'yet ve mürtezika-yı vakfın berâtları mücibince müstahak oldukları vazîfeleri tamâmen edâ idüb vâkıf-ı mezbûr vakfiyye-i ma'mûlun-bihâsında vakfının gallesin mürtezikaları yediyle ahz ve herkes berâtları mücibince vazîfelerin alalar deyu şart ve ta'yîn itmiş değilken vakf-ı mezbûrun mürtezikalarından ba'zıların hilâf-ı şart-ı vâkıf ve mugâyir-i vakfiyye-i ma'mûlun-bihâ vakf-ı mezbûr karyelerinden hâsıl olan gallesin bizler vazîfelerimiz için aluruz vazîfemizi senden almazız deyu hilâf-ı şart-ı vâkıf müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadukların bildirüb şer'le görölüb hilâf-ı şart-ı vâkıf ve mugâyir-i vakfiyye-i ma'mûlun-bihâ ta'addî itdirilmeyüb men' ü def olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

33-3

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Aksaray sâkinelerinden Fatıma nâm hâtûn gelüb bunun babası (boşluk) nâm kimesne bundan [akdem] fevt oldukda emlâk ve nukûd ve sâ'ir emvâl ve eşyâsı irs-ı şer'le bununla yine kazâ-yı mezbûr sükkânından karındaşları Abdullah ve Mustafa'ya intikâl idüb lakinn bu olvakitte sagîre bulunmağla mezbûrlar bi'l-külliye zabt itmeleriyle bu dahî irişüb bâliğa ve da'vâya kâdir oldukda babasından müntakil mezbûrların zabt eylediği hissesin mezbûrlardan taleb ve almak istedikde mezbûrlar şirrete sülûk ve peydâ eyledükleri müzevver hüccet ile gâh senin ile sulh olduk ve gâh hissene bize hîbe eylediğün bu müdde'âsın isbât itmeleri yine virmekde ta'allül ve muhâlefet eyledüklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan müte'addîd fetevâ-yı şerîfe virildüğün ve tarafından zevci Abdurrahman nâm kimesneyi vekîl eylediğün bildirüb şer'le görölüb babası müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil mezbûrların zabt eyledikleri her ne ise bî-kusûr vekîl-i

mezbûra alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi‘l-ka‘de sene (1)157 (16-25 Aralık 1744).

33-4

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve Kādîlarına hüküm ki,

Aksaray Kazâsı‘na tâbi‘ Mancık nâm karye sükkânından Kıfar oğlu Mustafa gelüb bu ücret ile hizmet ider makûlesinden olmağla yine karye-i mezbûre sükkânından ‘ammîleri (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelere bin yüz elli (boşluk) senesinden beru ücret kavlsiz hizmet idüb hizmet eyledüğü senelerin ecr-i misillerin kendülerden taleb eyledükde hilâf-ı şer‘-i şerîf virmekde ta‘allül ve muhâlefet ve gadr murâd eyledüklerin ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhu‘l-İslâm‘dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer‘le görölüb hizmet eyledüğü senelerin ecr-i misli kendüye alıvirilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi‘l-ka‘de sene 1157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

34-1

Kayseriyye Mollasına hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Mancusun nâm karye sâkinlerinden Hacı Bekir nâm kimesne Südde-i Sa‘âdet‘ime ‘arz-ı hâl idüb yine karye-i mezbûre sâkinlerinden hemşirezâdeleri Seyyid İbrahim ve Zeyneb ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet olmalarıyla otuz seneden mukaddem bizim vâlidemizin babası (boşluk) nâm kimesne fevt oldukda terekesinden vâlidemizin hissesine isâbet ideni dahî sen zabt itmişsin şimdi vâlidemiz müteveffıye olmağla biz senden aluruz deyu bu makûle bilâ-‘özü-i şer‘-î on beş sene mürûr eyleyen mîrâs da‘vâsının istimâ‘ı memnû‘ iken hilâf-ı şer‘-i şerîf ol-vechile ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmadukların ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhu‘l-İslâm‘dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince ‘amel olunub hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ ta‘addî ve rencîde itdirilmeyüb zâhir olan ta‘addî ve rencîdelerin men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden şer‘le görölmek emrim olmuşdur. Fî evâhir-i Zi‘l-ka‘de sene 1157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

34-2

Karaman Vâlisine ve Kayseriyye Kādîsına Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Medine-i Kayseriyye mahallâtından Yalman Mahallesi sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb bunun hâlâ taht-ı nikâhında olan mahalle-i mezbûre sâkin[e]lerinden zevcesi (boşluk) nâm hâtûn kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîsi olmayub ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken yine mahalle-i mezbûr sâkinlerinden Suhte Süleyman ve Burungüzlü oğlu Mustafa ve Hamakathı (?) oğlu İsmail nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub eşkiyâdan olmalarıyla bu diyâr-ı âharda iken mezbûrlar birbirleriyle yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde nısfu'l-leyldebunun menzilin basub yatağan bıçağı ile ve âlet-i harb ile katl kasdıyla zevcesi mezbûrenin ve sâ'ir 'iyâlleri üzerlerine hücum ve darb-ı şedîd ile darb ve sabî evlâdları ayakların altında mecrûh ve bir sagîr veledini katl ve zevcesi mezbûre havfından maraza ve 'illete mübtelâ olub ve menzili derûnunda mevcûd eşyâsından ber-mûceb-i defter iki yüz gurusluk mikdârı eşyâsın dahî gasb u gâret ve hilâf-ı şer'-i şerîf ziyâde ta'addî ve tecâvüz ve fesâd eyledüklerin ve mahallinde mu'în-i kesîrelerin olmakdan nâşî icrâ-yı hakk mümkün olmayub ahvâlleri diğer-gûn ve mezbûrlar hâlâ taht-ı kazâ ve hükûmetinizde mürûr üzere olduğun bildirüb eşkiyâ-yı mezbûrlar bulundukları mahalde ahz ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görülmek emrim olmuşdur. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

34-3

Karaman Vâlisine ve Niğde ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Niğde sâkinlerinden Ebubekir ve Süleyman nâm karındaşlar gelüb bunların babaları Mustafa nâm kimesne bundan [akdem] fevt oldukda emvâl ve eşyâsı ile ma'lûmu'l-mikdâr kise nakd akcası irs-ı şer'le bunlara intikâl ve bunlar ol-vakit sagîr bulunmalarıyla 'ammîleri Hacı Abdûlbakı mutasarrıf-ı vasîler olmağla yine Niğde sâkinlerinden mütegalibeden Hacı Süleyman nâm kimesne ziyâde gaddâr olmağla 'ammîleri merkûmu iğvâ ve beynlerinde ketm ve ihfâ itmek üzere itmâ' ve tereke-i müteveffâ tahrîr olunmazdan mukaddem nukûd-ı mezkûrdan on kese akca mezkûr Hacı Süleyman'a emâneten ibdâ' ve teslîm ve ba'dehu mâru'z-zikr meblağ-ı merkûmu mezbûrun 'ammîleri taleb ve beynlerinde iktisâm murâd eyledükde mezbûr bi'l-küllîye inkâr ve husûs-ı mezbûr minvâl-ı muharrer üzere olduğun 'ammîleri mezkûr bunlara ifâde ve bunlar dahî irişüb bâliğ ve da'vâya kâdir olmalarıyla vech-i meşrûh üzere ketm ve ihfâ eyledüğü on kese akca mâl-ı mevrûsları 'ammîleri merkûm

ile ma‘en varub taleb eylediklerinde yine inkâr ve ziyâde gadr u ta‘addî üzere olduğun bildirüb şer‘le görilüb sâlifü’l-beyân ol-mikdâr kese akcaların alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görile deyu yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi’l-ka‘de sene (1)157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

34-4

Karaman Vâlisine ve Niğde ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Niğde sâkinlerinden Ebubekir ve Süleyman nâm karındaşlar gelüb bunların babaları Mustafa nâm kimesne bundan akdem fevt oldukda emvâl ve eşyâsı ile ma‘lûmu’l-mikdâr kese nakd akcası irs-ı şer‘le bunlara intikâl ve bunlar ol-vakitde sagîr bulunmalarıyla ‘ammîleri Hacı Abdulbaki mutasarrıf-ı vasîler olmağla yine Niğde sâkinlerinden mütegalibeden Hacı Mustafa nâm kimesne ziyâde gaddâr olmağla ‘ammîleri mezkûru iğvâ ve beynlerinde ketm ve ihfâ itmekle ve üzerlerinde ‘itmâ‘ ve tereke-i müteveffâyı tahrîr olunmazdan mukaddem nukûd-ı mezkûrdan dokuz kese akka mezkûr Hacı Mustafa’ya emâneten ibdâ‘ ve teslîm ve ba‘dehu mâru’z-zikr meblağ-ı merkûmu mezbûrun ‘ammîleri mezkûr taleb ve beynlerinde iktisâm murâd eyledükde mezkûr bi’l-küllîye inkâr ve husûs-ı mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğun ‘ammîleri mezkûr bunlara ifâde ve bunlar dahî irişüb bâliğ ve da‘vâya kâdir olduklarında vech-i meşrûh üzere ketm ve ihfâ eyledüğü dokuz kese akka mâl-ı mevrûsların ‘ammîleri mezkûr ile ma‘en varub taleb eylediklerine yine inkâr ve ziyâde gadr eylediklerin bildirüb şer‘le görilüb sâlifü’l-beyân ol-mikdâr kese akcaları alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görile deyu yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi’l-ka‘de sene 1157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

34-5

Develü ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Develü Kasabası ahâlîleri gelüb yine kasaba-yı mezbûre sâkinlerinden Uzun İbrahim dimekle ma‘rûf kimesne kendü hâlinde olmayub şerîr ve gammâz olub dâ‘imâ kâdî ve nâ‘ib ve voyvoda ve mütesellim ve subaşı ve sâ‘ir ehl-i ‘örf tâ‘ifesinin yanlarına varub fukârâyâ hilâf-ı vâki‘ mevâdd isnâdıyla gamz ve bi-gayr-ı hakkın akcaların almağa bâ‘is ve kendüsi dahî alub ve i‘lâm ve ‘arz olmayub il mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîf tekalfileri umûruna karışub bunun emsâli zulm u ta‘addîsinin nihâyeti olmayub perâkende vü perîşân olmalarına bâ‘is olduğun ve yedlerine hüccet-i şer‘iyye virildüğün bildirüb hüccet-i şer‘iyyeleri

mûcibince ‘amel olunub men’ ü def’ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi’l-ka‘de sene (1)157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

35-1

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Aksaray sükkânından bölükât-ı erba‘a serdengeçdilerinden Yüzbaşı Ali zîde kadruhu gelüb bu bundan akdem bâ-fermân-ı ‘âlî Musul cânibine me’mûr ve kazâ-yı mezbûrdan neferât tahrîr ve mahall-i me’mûresine râhî ve bir dürlü vaz’ u ta‘addîsi yoğiken yine Aksaray Kazâsı sükkânından zümre-i mütegalibeden Çaşnigir oğlu Mustafa nâm şakî kendü hâlinde olduğundan mücerred garaz-ı fâsidesin icrâ için sen kazâ-yı mezbûrdan nefer yazdın deyu hevâsına tâbî‘ (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve sâ’ir ma‘lûmü’l-esâmî iki yüz nefer eşkıyâyı başına cem’ ve bin yüz elli (boşluk) senesinde çadırların basub iki re’s güzîde at kurşu[n] ile helâk ve iki sîm kemer raht ve sâ’ir bunun emsâli emvâl ve eşyâsın gasb u gâret ve ziyâde gadr itmeleriyle mezbûr dahî umûr-ı mühimmeden giru kalmamak için mahall-i mezbûreden hareket ve Musul cânibine ‘azîmet eyledükden sonra mezbûr Mustafa bu misillu eylediği hasârete dahî kanâ‘at itmeyüb yine ahz-ı intikâm için yine Aksaray Kazâsı’na tâbî‘ (boşluk) nâm karyede olan ma‘lûmu’l-mikdâr öküz ve camusların dahî, zabt ve iki yüz araba otluk ve bakiyye kalan sığırlarının dahî me’kûlâtların zabt ve ba‘zılarının dahî helâk ve harmanların ihrâk-ı bi’n-nar ve iki sene arâzîlerin dahî zirâ‘at olunmayub ve’l-hâsıl beş bin gurusluk emvâl ve eşyâsın gasb u gâret idüb ol-vechile ahvâlin diğer-gûn olduğun ve mezbûrlar ziyâde mütegalibeden olmalarıyla bu ana dek icrâ-yı hakk olunmadüğün bildirüb şer‘le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın gasb u gâret eyledükleri emvâl ve eşyâ ve devâbb ve mevâşî her ne ise alıvrilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ etmeğın şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi’l-ka‘de sene (1)157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

35-2

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Sen ki Aksaray Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid Osman zîde fazluhusun mektûb gönderüb Aksaray’da vâki‘ İncirlü nâm-ı diğer Zinciriyye Medresesi Vakfı’nın berât-ı şerîfimle müderrisi olan Mevlânâ Ahmed zîde ‘ilmuhu meclis-i şer‘a varub mâ-takaddümden beru

vakf-ı mezkûrun hâsıl olan gallât ve rusûmâtı sihâm i‘tibârıyla olub otuz iki sehmden yigirmi beş sehmi müderrise ve beş sehmi talebeye ve iki sehmi mütevellî ve câmi‘ye virilegelmişken mütevellî-i vakf olan el-Hâcc Osman Defter-i Hâkânî’de vazîfe-i müderrise fi-yevmen yigirmi beş ve vazîfe-i talebeye fi-yevmen beş ve vazîfe-i tevliyyet ve cibâyet fi-yevmen iki deyu muharrir kalemiyle tahrîr olunmuşdur deyu cümle a‘şâr ve rusûmâtı ben zabt iderim ancak müderrise yigirmi beş akca ve talebeye beş akca viririm deyu gadr ve eslâfından Hayta Ahmed nâmında mütevellî ile müderris ve talebe murâfa‘a-i şer‘ olduklarında sihâm i‘tibârıyla virilegeldüğü bî-garaz müslimînden cemm-i gafîr ve cem‘-i kesîr muvâcehesinde şehâdet ve Hayta Ahmed bî-vech mu‘ârazadan men‘ ve kadîmîsi üzere sihâm i‘tibârıyla virilmek bâbında müderris-i sâbık Fazıl Ahmed ve talebe yedlerine yüz beş târîhinde virilen bir kıt‘a hüccet bâ-fermân-ı ‘âlî defterhânede hıfz ve mûcibince yedine mücerreden berât-ı ‘âlî ‘itâ olunub kadîmîsi üzere sihâm i‘tibârıyla tasarruf olunuriken vakf-ı mezbûr mütevellîsi mezkûr Hacı Osman müzevvir olduğundan hileye sülûk ve Âsitâne’de olmak takrîbiyle ma‘zûl nâ‘ib ‘arzıyla hüccetin kaydını terkîn ve otuz iki akcadan taksîm olunmak üzere emr-i şerîf ısdâr ve gadr itmeğe ve vukûf-ı tâmmı olan ahâlîden ba‘de’l-istifsâr isimleri cerîdede mastûr otuz nefer kimesneler ile sâ‘ir ma‘lûmu’l-esâmî cemm-i gafîr meclis-i şer‘da sihâm i‘tibârıyla virilegeldüğün ve mütevellî-i mezbûr kadîme mugâyir müderrise yigirmi beş akca ve talebeye beş akca ve bâkîsın kendü zabt idüb müderris ve talebe ve sâ‘ir mürtezikaya gadr murâd ider deyu haber vormeleriyle kadîmîsi üzere ‘amel olunub sihâm i‘tibârıyla hâsıl olan gallât ve rusûmât otuz iki sehmden yigirmi beş sehmi müderrise ve beş sehmi talebeye ve iki sehmi mütevellî ve câmi‘ye virilmek üzere emr-i şerîf virilmek recâsına vâk‘i-i hâlî bi’l-iltimâs ve keyfîyyet ber-minvâl-i muharrir kadîmden sihâm i‘tibârının şehâdet-i sâbıkası olduğu Nevşehir ma‘a Ürgüb Kādîsı Mevlânâ Hidayetullah zîde fazluhu dahî ‘arz ve Hazine-i ‘Âmire’nde mahfûz olan Anadolu Muhâsebesi Defterlerine ve Divân-ı Hümâyûn’umda mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda Aksaray’da vâki‘ İncirlü nâm-ı diğêr Zincirîyye Medresesi’nin vakfı olan kurânın mâlikânesinden hâsıl olan ‘öşr-i gallât ve rusûmât ve tahtında ba‘de’r-rikbân yazıldığı mahalde müderris fi-yevm yigirmi beş ve vazîfe ve talebe-i ‘ulûm fi-yevm beş ve vazîfe-i tevliyyet ve cibâyet fi-yevm iki deyu Defter-i Evkâf’da muharrir kalemiyle tahrîr ve hâsıl olan mahsûlât ve rusûm-ı ‘örfiyyeden otuz iki sehmden yigirmi beş sehmi müderrise ve beş sehmi talebe-i ‘ulûma ve iki sehmi mütevellî ve câmi‘ye ta‘yîn ve mâ-takaddümden beru mütevellîden sihâm-ı mezkûre i‘tibâren hükm birle yüz beş târîhinde virilen hüccet elli beş senesinde Defterhâne-i ‘Âmire’me hıfz ve müderrisleri Molla Ahmed ve Molla Feyzullah vелеdeşin yedlerine sene-i mezkûrede sihâm ile cedîden berât virildikden sonra karındaşı

Molla Feyzullah fevt olmağla nisf-ı müderrislik dahî müştereki mezkûr Ahmed'e tevcih ve berât olunub ba'dehu müderris olan mezbûr Ahmed hüccet-i mezkûreyi Defter-i Hâkânî'ye kayd ve siham i'tibârıyla tezvî' olunmak üzere emr-i şerîfim ısdâr ve vakf-ı mezbûrun mürûrû'z-zamâne ile vakfiyyesi zâyî' ve meşrû-ı ma'lûm olmayub ve cümle mürtezikalarında olan berâtları mûcibince vazîfeleri kırk seneden mütecâviz mahsûl-i vakfdan siham i'tibâr olunmayub 'amel-i kadîm bu vech üzere olmağla ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî müderris ve mürtezikanın vazîfeleri virilüb siham i'tibârıyla tevcihlerinden ziyâde her kangısı vazîfe talebinde olur ise da'vâları âhar mahalde istimâ' olunmayub huzûr-ı sadr-ı 'azâmîde vech-i meşrûh üzere evkâf müfettişi istimâ' eylemek bâbında mürtezika ile vakf-ı mezkûr mütevellîsi el-Hâcc Osman mühürdâr-ı sarây-ı 'atikin iltimâslarıyla evkâf müfettişi İbrahim zîde 'ilmuhu i'lâmıyla elli altı senesi Şevvâli'nde mütevellî yedine emr-i şerîf virilüb lâkinn bundan akdem müderris olanların vakfin tevliyyeti üzerlerinde olduğundan mürtezikaların vazîfelerin vermeyüb kendüleri ekl ve tevliyyet-i mezkûre merkûm el-Hâcc Osman'a virileli on seneden mütecâviz müderris ve sâ'ir mürtezikaya sorub Defter-i Hâkânî mûcibince vazîfeleri virilegeldiğın ahâlî-yi vilâyetden cemm-i gafır den ba'de'l-istihbâr hâl minvâl-i muharrer üzere olmağla siham i'tibârıyla hıfz olunan hüccetin kaydı ref' ve Defter-i Hâkânî'de yazıldığı vech üzere müderris-i merkûm yigirmi beş akca vazîfesiyle talebe-i 'ulûmun ve sâ'ir mürtezika ve muhdes olan vezâ'ifi dahî kâtib-i vakf ma'rifetiyle tamâmen virilüb mugâyir-i Defter-i Hâkânî ta'allül itdirilmemek üzere mukaddemâ Aksaray Nâ'ibi 'arz ve tarafının kuyûdâtı ve vakf-ı mezbûr nezâret-i 'âlîyyede olduğu bundan akdem ba'de'l-i'lâm husûs-ı mezbûr evkâf müfettişine havâle olundukda ol-dahî müderris-i merkûm Ahmed'den mukaddem müderris olanlar vakf-ı mezbûra mütevellî dahî olmalarıyla mahsûl-ı vakfı ahz ve ekl ve 'amel-i kadîm ve sûret-i Defter-i Hâkânî mantukunca zikr olunan hüccete mugâyir 'amel-i kadîm ve sûret-i Defter-i Hâkânî idüğün nâ'ib-i merkûm ba'de'l-istihbâr 'arz ve fi'l-hakîka hüccet-i mezkûrun târîh-i mezbûrdan beru mazmûnuyla 'amel olunmamağla mahallinde kaydı terkîn ve ta'addîsi men' olunmak üzere mütevellî-i merkûm el-Hâcc Osman'ın iltimâsıyla müfettiş-i mûmâ-ileyh i'lâm ve mûcibince siham i'tibârı mugâyir-i Defter-i Hâkânî olmağla kadîmîsi üzere 'amel olunmak içün hüccet-i merkûmenin kaydı terkîn ve bî-vech-i şer'î ta'addîsi men' olunmak içün elli yedi senesi Cemâziye'l-evveli'sinde emr-i şerîf virildüğü mukayyed olmağın bi'l-fi'l Re'îsu'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i'lâm eylemeğın mahallinde hasmıyla terafu'-ı şer' ve vukûfi olan bî-garaz mevsûku'l-kelim kimesnelerden istihbâr ve âhar tarafa gadr ve himâye olunmamak şartıyla hakk kimin ise 'ale's-sihate Der-Sa'âdet'ime 'arz u i'lâm olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene (1)157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

36-1

Karaman Vâlisine Hacıbektaş ma'a Mucur Kādîsına hüküm ki,

Hacıbektaş Kazâsı'na tâbi' Kesikköprü nâm karyeden İbrahim nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Yılan (?) İsmail demekle ma'rûf kimesne ile zevcesi Hadice nâm hâtûn zimmetlerinde cihet-i karz-ı şer' den yine karye-i mezbûreden Sarı Hasan oğlu Süleyman ve Dede oğlu Mehmed ve Köse Hasan ve Taşcı oğlu (boşluk) demekle ma'rûf kimesnelerin kefâletleriyle bin yüz elli (boşluk) senesinde bâ-temessük altı yüz gurusu alacak hakkın taleb eyledükde dâ'inleri mezkûrlar küfelâsı merkûmlar ile yek-dil ve yek-cihet ve edâda ta'allül üzere olmalarıyla bundan akdem murâfa'a-i şer' olduklarında mezbûrlar mütegalibeden olmalarıyla bir-vechle mukâvemet ve icrâ-yı hakk mümkün olmayub ahvâli diğer-gûn olunduğun bildirüb şer'le görölüb alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin ta'yîn olunan çavuş ma'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb ihkâk-ı hakk ve eğer mümkün olmayub ve yâhud şirret ve tezvîr kangı tarafda ise sûret sicillâtıyla 'arz olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

36-2

Karaman Vâlisine ve Larende Kādîsına hüküm ki,

Ereğli-i Karaman Kazâsı sükkânından Ali ve Osman ve Abdullah ve Hüsameddin ve Mehmed ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb bunların babaları İbrahim Efendi demekle ma'rûf kimesne fevt oldukda Ereğli Kazâsı toprağında vâki' mutasarrıf olduğu ma'lûmetu'l-hudûd mülk bâğçe ve bir bâb mülk menzil ile yine Ereğli Kazâsı'na tâbi' Tond nâm karye toprağında vâki' ma'lûmetu'l-hudûd mülk bâğı ve sâ'ir emvâl ve eşyâsı irs-ı şer'le bunlar ile karındaşları Hüseyin nâm kimesneye intikâl idüb âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken medine-i Ereğli sâkinlerinden mütegalibe ve cebâbireden es-Seyyid Hacı Mustafa ve oğlu es-Seyyid Süleyman ve karındaşları (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler ile vâlideleri (boşluk) nâm hâtûn zuhûr ve birbirleriyle yek-dil ve babaları müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil salifu'z-zikr mülk bâğ ve bâğçe ve mülk menzillerin bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ve fuzûlî zabt ve mahsûllerin ahz ve istihlâk eylemeleriyle zikr olunan emlâkların ve karındaşları müteveffâ Hüseyin'den müntakil zabt eyledükleri mülk bâğ ve sâ'ir emvâl ve eşyâyı mezbûrlardan

taleb ve almak istediklerinde cebâbireden olmalarıyla hevâlarına tâbî‘ kâdîyı kuvvet-i irtîşâ ile itmâ‘ ve tarafgîrleri olduğundan bir-vechle mukâvemet ve icrâ-yı hakk mümkün olmayub ahvâllerin diğér-gûn olduğun ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık fetevâ-yı şerîfee virildüğün bildirüb sen ki Larendé Kādîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûr mustakillen müvellâ olub babaları ve karındaşları müteveffîyân-ı mezbûrândan müntakîl emlâklarıyla fuzûlî zabt eyledükleri şakkaların mahsûlü müstehlek-i mezbûrlardan tamâmen tahsîl ve kendülere alıvirilüb ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden sen ki Larendé Kādîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin müvellâ ta‘yîn olunmasıçün bi‘l-fi‘il Şeyhu‘l-İslâm ve müftîyyu‘l-enâm olan es-Seyyid Mustafa edâmallahu ta‘âlâ fezâ‘ilehu işâret itmeleriyle işâretleri mûcibince müvellâ ta‘yîn olunmasıçün yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi‘l-ka‘de sene 1157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

36-3

Divân-ı Hümayûnum Çavuşbaşı olan Ali dâme Mecduhuya ve Konya Nâ‘ibine hüküm ki,

İsmail nâm kimesne gelüb medine-i Konya‘da Kılıçcı (?) oğlu Seyyid Mustafa nâm kimesneden beş yüz gurusı hakkı olub ve medine-i mezbûrede lede‘ş-şer‘ vâki‘ ve ba‘de‘l-ısbât tahsîliçün nakîb-i beldeye taraf-ı şer‘den celse virilüb mahbûs iken hâlâ mezbûr Seyyid Mustafa şirrete sülûk ve zevcesi (boşluk) nâm şerîreyi ibtâl-i hakk sevdâsıyla Âsitâne-i Sa‘âdet‘ime irsâl ve meclis-i mezbûrede zevcem beni tahlîs ider deyu hakkını edâdan imtinâ‘ itmekle zevcesi mezbûrenin Âsitâne‘de kavî-i mücerrediyile ideceği ifk ve iftirâsı hasmı muvâcehesinde olmamağla mezbûre ol-tarafa irsâl olmadıkca hakkı tahsîl olunmayacağı mukarrer olub ve hâl minvâl-i muharrer üzere olduğun hâlâ Konya Nâ‘ibi Mevlânâ Mehmed zîde ‘ilmuhu ‘arz eyledüğün bildirüb zevcesi mezbûre zimmetinde olanlar ile mübâşir ma‘rifetiyle medine-i mezbûreye ircâ‘ ve a‘yân ve eşrâf ve mübâşir-i mezbûr muvâcehesinde mürâfa‘a olub yedinde olduğu zâhir oldukda tahsîl ve şer‘-i şerîfe ‘adem-i itâ‘at ve sâ‘ir ahvâli bî-garaz kimesnelerden istihbâr olub sû-i ahvâli zâhir olur ise mezbûr Seyyid Mustafa‘ya diyet olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikde vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi‘l-ka‘de sene (1)157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

36-4

Karaman Vâlisine ve Niğde ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Aksaray sâkinlerinden olub bâ-fermân-ı ‘âlî sipâh serdengeçdi tahrîrine me’mûr Seyyid Mustafa Ağa dimekle ma‘rûf kimesnenin yüzbaşılardan ve Bor sâkinlerinden İbrahim Ağa dimekle ma‘rûf kimesne gelüb Anduğı Kazâsı’na tâbî‘ Obsar nâm [karye] sükkânından olub bunun mûrisi ve neferâtından Hacı Ali nâm kimesne bundan akdem bunun ile ma‘en sefer-i hümâyûna gider iken esnâ-yı râhda Niğde Kazâsı’na tâbî‘ Kiredere (?) nâm karyeye nüzûllerinde hilâf-ı şer‘ kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi yoğiken karye-i mezbûr ahâlîsinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba‘zıları zuhûr ve mücerred garaz-ı fasîdelerin icrâ kasdıyla birbirleriyle yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde mûris-i mezbûr Hacı Ali’yi diyet icâb ider âlât ile darb ve ol-darbdan müte’essiren fevt olmağla bu dahî mûrisi mezbûrun şer‘an lâzım gelen diyetini talep ve almak istedikde mütegalibeden olmalarıyla henüz icrâ-yı hakk olunmaduğın ve bu bâbda keşf hücceti olduğun bildirüb mûcibince şer‘le görölüb lâzım gelen diyeti alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın şer‘le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi’l-ka‘de sene (1)157 (26 Aralık 1744 - 5 Ocak 1745).

37-1

Karaman Vâlisine Kalacıkkeskini ve Bozulus ve Kangırı ve (boşluk) Kādîlarına ve Kangırı ve Bozulus Sancakları Mütessellimlerine (boşluk) ve (boşluk) zîde kadruhumâyâ hüküm ki,

Kalacıkkeskini Kazâsı’na tâbî‘ Yuva nâm karyeden Osman nâm kimesne Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb bunun babası İsa nâm kimesne kendü hâlinde Pınarbaşı nâm mevzi’de durur iken karye-i mezbûreden kendü hâllerinde olmayan Yörükoğlu İbrahim ve Mehmed oğlu Satılmış nâm kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde bi-gayr-ı hakkın babası mezbûru taş ile darb ve cerh ve katl idüb ziyâde ta‘addî itmeleriyle bundan akdem murâfa‘a-i şer‘ olduklarında katl eyledükleri sâbit ve şer‘an diyet lâzım gelmeğle diyeti hükm birle taraf-ı şer‘den hüccet-i şer‘iyye virildükde karye-i mezbûreden Hacı Veli ve İbrahim Kethüda nâm kimesneler diyet-i mezbûra kefil ve edâya ta‘ahhüd ve virmek üzere iken kâtil-i mezbûrân firâr ve ba‘zı mütegalibeye istinâden icrâ-yı hakk bir-vechle mümkün olmayub ziyâde gadr u ta‘addî olduğun ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfesi olduğun ve mezbûrlar hâlâ taht-ı hükmet ve kazânızda mürûr u ‘ubûr üzere oldukların bildirüb bulundukları mahalde fetevâ-yı şerîfesi ve hüccet-i şer‘iyyeleri

mûcibince şer‘le görölüb hükm olunan diyet kefillerinden ve yâhud mezbûrândan alıvirilüb bî-vech-i şer‘î ta‘allül ve tereddüd itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak emr-i şerîfim recâ itmeğin şer‘le görölmek emrim yazılmışdır. Fî evâ’il Zi’l-hicce sene 1157 (5-14 Ocak 1744).

37-2

Karaman Vâlisine Ereğli-i Karaman ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

İlbeyli Kabîlesi’nden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ali zîde şerefuhu gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘ kimesneye ta‘addîsi yoğiken Ereğli Kazâsı sükkânından Bölükbaşı el-Hâcc Ahmed ve karındaşı Mehmed nâm kimesneler hevâlarına tâbi‘ ba‘zı eşkıyâ ile yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde kemer içinde yedi yüz guruş akca ve bir re’s küheylâ[n] at ve bir raht ve zî-kıymet eşyâların aldıklarından sonra darb-ı şedîd ile darb ve ziyâde gadr eyledüklerin bildirüb şer‘le görölüb hilâf-ı şer‘ aldıkları ol-mikdâr guruş akca ve at ve eşyâları alıvirilmek bâbında hükm-i humâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Zi’l-hicce sene 1157 (5-14 Ocak 1745).

37-3

Boz Kādîsına hüküm ki,

Mahmiyye-i İstanbul sâkinelerinden Fatıma nâm hâtûn gelüb a‘zam ağalarından bunun zevcesi İsmail Ağa dimekle ma‘rûf kimesne bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinde harmanda alurum deyu bunun beş yüz guruş nakd akcasın dolandırdığından mâ‘adâ bermûceb-i defter sâ’ir emvâl [ve] eşyâsından dahî üç yüz guruşluk mikdârı eşyâsın ve vilâyeti olan Boz Kazâsı’na girub anda te’ehhül ve bunu bilâ-nafaka ve kes birağub ol-vechile ahvâli diğer-gûn ve ziyâde mağdüre olduğun bildirüb zimmetinde olan hakkı irsâlinde muhâlefet ider ise ta’yîn olunan çavuş ma‘rifetiyle mezbûr Âsitâne-i Sa‘âdet’ime ihzâr ve huzûr-ı âsâfide terâfu‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden ta’yîn olunan çavuş mübâşeretiyle zimmetinde olan hakkını edâ ve irsâlinde muhâlefet ider ise ihzâr olunmak için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Zi’l-hicce sene 1157 (5-14 Ocak 1745).

37-4

Larende ve Eskiil ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Erbâb-ı timârdan Seyyid Mustafa nâm sipâhî gelüb Konya Sancağı'nda Aladağ Nâhiyesi'nde Kulaca nâm karye ve gayriden on dokuz bin dokuz yüz seksen iki akca timâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf timârın aklâmından müşterekleriyle kayd u berâtına dâhil Larende Nâhiyesi'ne tâbi' Uluca ve Virancık ve Eskiil Nâhiyesi'ne tâbi' Hoşad (?) ve tevâbi'i karyelerinin vâki' olan mahsûl ve rusûmâtından müştereki olanlar berâtları yazularına göre hisselerine isâbet ideni ahz u kabza kanâ'at itmeyüb berâtları yazularından ziyâdeye tecâvüz ve ol-vechile timârın mahsûlune kesr u noksân terettüb eyledüklerin bildirüb salifu'z-zikr karyeler ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî müşterekleriyle kendüye zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rusûmâtından herkesin berâtları yazularına göre hisselerine isâbet ideni kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb müştereklerin hilâf-ı Defter-i Hâkânî berâtları yazularından ziyâdeye tecâvüz itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümayûn ve Defter-i İcmâl'e mürâca'at olundukda Larende Nâhiyesi'ne tâbi' olan altı bin akca yazusu olan Uluca nâm karyenin on üç bin akcası ifrâz ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' beş bin akca yazar karye-i Virancık ve Eskiil Nâhiyesi'ne tâbi' dört bin akca yazusu olan Hoşad Karyesi'nin iki bin akcasıyla berkdirilüb yigirmi bin akca yekûnundan iki bin akcası ifrâz ve salifu'z-zikr Uluca Karyesi'nin on altı bin akca yazusundan bin akcasından yüz altmış altı akcası ifrâz ve ma'a gayrihâ berkdirilüb dört bin altı yüz altı akca ber icmâl ve kezâlik zikr olunan yigirmi bin akca yekûnun bir def'a dahî üç bin akcası ifrâz ve yine Uluca Karyesi el-mezbûrenin on altı bin akca yazusunun bin akcasından yüz altmış altı akcasıyla berkdirilüb üç bin yüz altmış altı akca ol-dahî başka ber icmâl ve yine yigirmi bin akca yekûn-ı mezkûrun bir def'a dahî bin akcası ifrâz ve ma'a gayrihâ berkdirilüb bin yüz elli akca dahî başka ber icmâl ve salifu'z-zikr yigirmi bin akca yekûnun bir def'a dahî dört bin akcası ifrâz ve karye-i Uluca el-mezbûrenin on altı bin akca yazusunun bin akcasından yüz altmış altı akcası ve ma'a gayrihâ berkdirilüb dört bin altı yüz altmış altı akca ol-dahî başka ber icmâl ve yine mâru'z-zikr yigirmi bin akca yekûnun bir def'a dahî dört bin akcası ifrâz ve karye-i Uluca el-mezbûrenin on altı bin yazusunun bin akcasından yüz altmış altı akcası ve ma'a gayrihâ berkdirilüb dört bin altı yüz altmış altı akca ol-dahî başka ber icmâl ve yine yigirmi bin akca yekûn-ı mezbûrun bir def'a dahî üç bin akcası ifrâz ve Uluca Karyesi el-mezbûrenin on altı bin akca yazusunun bin akcasından yüz yetmiş akcasıyla berkdirilüb üç bin yüz yetmiş akca ol-dahî başka ber icmâl ve yine yekûn-ı mezbûrun bir def'a dahî üç bin akcası ifrâz ve Uluca Karyesi el-mezbûrenin yazu-yı mezkûresinin bin akcasinden yüz altmış altı akcasıyla berkdirilüb üç bin yüz altmış altı akca ol-dahî başka ber icmâl olunub icmâl-i evvel ve sâni ve sâlis tamâmen merkûm Seyyid Mustafa'nın kayd u berâtına dâhil ve icmâl-i râbi' tamâmen ve icmal-i

hâmîsin üç bin akca ve icmâl-i sâdis dahî tamâmen ve icmâl-i sâbi‘ dahî tamâmen Karye-i Uluca el-mezbûre ve gayriden yigirmi bin üç yüz otuz altı akca ze‘âmete mutasarrıf Hasan veled-i Mehmed’in ze‘âmeti aklâmı ve dört bin altı yüz altmış akca icmal-i hâmîsin altı yüz altmış altı akcası dahî Belviran Nâhiyesi’nde Siyah nâm karye ve gayriden on altı bin beş yüz doksan iki akca timâra mutasarrıf Halil kaydında olup mezbûr Halil’in fevtinden karyetü’l-mezbûreden iki bin altı yüz ve Hare nâm karyeden üç bin akca Kalecik iki bin ve Bostancık nâm karyeden iki bin ve Viretosun nâm karyeden üç bin cem‘ân dokuz bin altı yüz akca ser-‘asker-i sâbık Abdullah Paşa tarafından tahminen sekiz yaşında oğlu Mustafa’ya tevcîh ve tezkire ve tevcîhi fermân oldundukda on bin altı yüz akcaluk ile tevcîh olunub cebelüsüne vefâ itmemekle Hare nâm karyeden üç bin akca kalemi talebeye virilmek üzere Üçkilise nâm karyeden iki bin akcası berkdirilüb dokuz bin altı yüz akcaluk üzere kırk sekiz târîhinde merkûm Mustafa’ya tevcîh ve karye-i Delüle (?) el-mezbûrenin on altı bin akcası yazı-yı mezkûrundan bir def‘a dahî iki bin akcesi ifrâz ve ma‘a gayrihâ berkdirilüb altı bin yedi yüz otuz akca ol-dahî başka ber icmâl ve icmâl-i mezbûrun dört bin altı yüz altmış altı akcası Kilseme Nâhiyesi’nde Kusuncuk nâm karye ve gayriden on iki bin dokuz yüz altmış altı akca timâra tezkire ile mutasarrıf Mehmed’in timârı mülhakâtı ve beş yüz altmış dört akcası dahî Sahra Nâhiyesi’nde zemînâ-yı Haybek (?) ve gayriden üç bin beş yüz seksen beş timâra mutasarrıf Mehmed’in timâr aklâmı ve bin beş yüz akcası dahî Belviran Nâhiyesi’nde Tutludiken nâm karye ve gayriden dokuz bin dokuz yüz elli beş akca timâra mutasarrıf Ali’nin timâr mülhakâtı ve ol-mikdâr akcası dahî Karye-yi Tutludinek el-mezbûre ve gayriden otuz bin beş yüz elli akca yekûnundan yigirmi bin beş yüz doksan beş akca ze‘âmete mutasarrıf Mustafa’nın ze‘âmeti mülhakâtı olup ve mezbûr Mustafa’nın fevtinden dilediği Tutludinek el-mezbûre ve gayriden bin dokuz yüz beş ve Feyz (?) nâm karyeden bin dokuz yüz elli ve Kozpınar nâm karyeden bin seksen dokuz cem‘ân beş bin akcalık üzere bin yüz yigirmi senesi Muharremi’nin sekizinci gününde ‘alâ-bâkîsi Mehmed’e dahî mâh-ı mezbûrun yigirmi sekizinci gününde diğêr Mustafa’ya tevcîh ve tezkire ile üzerlerinde olduğı mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Zi’l-hicce sene 1157 (5-14 Ocak 1745).

38-1

Karaman Vâlisine ve Dinekkeskini ve (boşluk) Kādîsına hüküm ki,

Dinekkeskini Kazâsı’na tâbi‘ Kulaksız nâm karye sâkinlerinden (boşluk) nâm kimesne ile oğlu (boşluk) nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olup hilâf-ı şer‘-i şerîf

kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri olmayub ve üzerlerine dahî şuhûd-ı ‘udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken yine karye-i mezbûrdan Asir oğlu (boşluk) nâm kimesne ile karındaşları (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk ve mücerred ta‘cîz ve celb-i mâl kasdıyla oğlun Osman [nâm] kimesne taşradan evine gider iken Oğlan Ahmed nâm kimesne hatâ‘en tüfenk kurşunuyla urup katl itmekle mezbûr Ahmed sizinle beraberce olmağla diyetin sizden alırım deyu hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunları ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince ‘amel olunub mezkûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer‘le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâ’il-i Zi’l-hicce sene (1)157 (5-14 Ocak 1745).

38-2

Konya Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Medine-i Konya sâkinlerinden Seyyid (boşluk) zîde şerefuhu gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi olmayub ve üzerine dahî şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken ashâb-ı ağrazdan ba‘zı kimesneler zuhûr ve mücerred celb-i mâl kasdıyla sen bundan akdem (boşluk) nâm karyeden gelüb medine-i mezbûrede sâkin olmağla yine karye[ne] git deyu hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf dâ’imâ bunu ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden şer‘le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâ’il-i Zi’l-hicce sene (1)157 (5-14 Ocak 1745).

38-3

İncesu Nâhiyesi Nâ’ibine hüküm ki,

Emiru’l-ümerâ’i’l-kirâm Ferhad Paşa dâme ikbâluhu Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl gönderüb mûmâ-ileyhin bin yüz elli (boşluk) senesinde mutasarrıf olduğu Niğde Sancağı’na gelür iken Kayseriyye Kazâsı’na nüzûl ve bir gece musâfir olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u hareketi olmayub ertesi İncesu Nâhiyesi’ne konakcısı vardukda nâhiye-i mezbûre ahâlîsi musâfîren kabûl eylemediklerinden gayrı şutûm-ı galîza ile şetm eyleyüb ba‘dehu Viranşar nâm karyeye nüzûl ve ale’s-sabâh yola râhî olub Karahisar Kasabası’na gider iken İncesu ahâlîsi ardlarınca vâfir tüfenk-endâz âdemler gönderüb muhârebeye tasaddî ve

mûmâ-ileyhin Mehmed nâm âdemisini mecrûh itmeleriyle Karahisar Nâ'ibi huzûrunda murâfa'a-i şer' oldukda şer'le sâbit ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virildüğün ve husûs-ı mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğun kıdvetü'n-nüvvâbu'l-müteşerri'in Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ el-Hâcc İbrahim et-tevkî'i zîde 'ilmuhu dahî 'arz eyledüğün bildirüb hüccet-i şer'iyeye mûcibince şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim iltimâs itmeğin şer'le görölüb üzerlerine sâbit olan mevâdd b'âde't-tescîl ihkāk-ı hakk ve keyfiyeti 'arz u i'lâm olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-hicce sene 1157 (5-14 Ocak 1745).

38-4

Kayseriyye Kādîsına hüküm ki,

el-Hâcc Abdullah zîde kadruhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb Niğde Sancağı'nda Dâru's-sa'âdet'im Ağası nezâretinde olan evkâfdan Ürgüb Nâhiyesi'ne Sultanım nâm karyede vâki' Şeyh Turesan Zâviyesi Vakfı'nın evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle mütevellîsi olmağla Kayseriyye Nâhiyesi'ne tâbi' Koyrah nâm karyenin bin üç yüz akca yazı ile mâlikânesi zâviye-i mezbûr vakf-ı mülhakâtından olduğu Defter-i Hâkânî'de mukayyed olub karye-i mezbûrenin mâlikâne mahsûlune âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken Kayseriyye Nâhiyesi'nde vâki' Aksaraylı Hüseyin beğ ta'mîr ve termîm eylediği Kılıç Câmi'i ve 'İmâret ve Zâviyesi'ne vakf eylediği karyelerden Kayseriyye Kazâsı muzâfâtından Karataş Nâhiyesi'ne tâbi' altı yüz elli akca yazı ile nısf karye-i Yuvari deyu Defter-i Hâkânî'de mukayyed olmağla hâlâ vakf-ı mezbûr mütevellîsi olan (boşluk) nâm kimesne Karataş Nâhiyesi'ne tâbi' nısf-ı karye-i Yuvari el-mezbûreyi bermûceb-i Defter-i Hâkânî zabte kanâ'at itmeyüb Şeyh Turesan Zâviyesi mesâlih-i vakf olan Kayseriyye Nâhiyesi'ne tâbi' karye-i Koyrah el-mezbûrenin mâlikânesine dahî hilâf-ı Defter-i Hâkânî fuzûlî müdâhale ve vakfa gadr eyledüğün bildirüb Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel olunub hilâf-ı Defter-i Hâkânî mütevellî-i mezbûrun zâhir olan ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Defter-i Evkâf'a mürâca'at olundukda Ürgüb Nâhiyesi'ne vakf-ı merhume Havva nâm hâtûn zevci Sultan Alaaddin Keykav[us] ve Alaaddin Gencer ve's-Selcûkîzâde mesâlih-i zâviye-i Şeyh Turesan der-karye-i Sultanım ve tahtında Kayseriyye Nâhiyesi'ne tâbi' hâsıl-ı mâlikâne bin üç yüz akca yazı ile karye-i Yukarı ve karye-i Sultancık ve Saraycık yekûn ma'a gayrihâ on dört bin yetmiş akca ve'l-masraf ba'de't-ta'mîr-rakabât cihet-i tevliyyet yevm-i bir ve cihet-i sâ'ire deyu Defter-i Evkâf'da muharrir kalemiyle tahrîr olunub ve

Kayseriyye Nâhiyesi'ne tâbi' Evkâf-ı Câmî'-i Kılıç ki hâliyâ Aksaraylı Hüseyin Bey ta'mîr ve termîm fermûde ma'a 'imâret ve zâviye ki hâliyâ (...) der birûn-ı Hisar-ı Kayseriyye ber-mûceb-i vakf-nâme deyu yazıldığı Kayseriyye Nâhiyesi'ne tâbi' karye-i Sarımsaklı hâsıl-ı vakf-ı mezbûr 'an mâlikâne yekûn ma'a gayrihâ yigirmi beş bin iki yüz on akca ve tahtında 'an vakf-ı Hüseyin Bey el-mûmâ-ileyh ber-mûceb-i vakf-name müstakil ve tahtında nısf-ı karye-i Yukarı der-nâhiye-i Karataş hâsıl-ı nısf altı yüz elli akca ve'l-masraf a'n-evkâf-ı mahsûlû Hüseyin Bey vazîfe-i imâm fi-yevm iki ve cihât-ı sâ'iresiyle olduğu Defter-i Evkâf'da muharrir kalemiyle tahrîr olduğu mastûr ve Hazine-i 'Âmire'mde mahfûz olan Haremeynu's-şerîfeyn muhâsebesi defterlerine nazar olundukda zikr olunan Şeyh Turesan Zâviyesi Vakfı'nın evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere tevliyyeti el-Hâcc Abdullah'ın hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zî'l-hicce sene 1157 (5-14 Ocak 1745).

39-1

Karaman Vâlîsine (boşluk) Kādîsına ve Göçi Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Sen ki Göçi Kazâsı Nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Halil zîde 'ilmuhu mektûb gönderüb Beyşehir Sancağı'nda Göçi Nâhiyesi'nde Karahisar nâm karye ahâlîsi meclis-i şer'a varub bunların karyelerinin bir kaç nefer müşterek sipâhîleri olmağla karye-i mezbûr toprağında zirâ'atleriyle hâsıl eyledükleri terekelerinden kânûn üzere 'öşr ile sâlâriyye ve resm-i ra'iiyyet ve sâ'ir hukûk u rusûmların kânûn ve defter mûcibince edâya râzılar iken karyelerinin müşterek sipâhîlerinden Hasan nâm sipâhî hissesin zabt için sipâriş eyledüğü zalemeden Abdurrahman Ağa dimekle ma'rûf kimesne a'sâr-ı şer'iiyye ve sâ'ir hukûk u rusûmların cem'i zamânında sâ'ir müşterek sipâhîlerinin subaşılılarıyla ma'en virmeyüb vakitlü vakitsüz on on beş neferden mütecâviz atlu ve âdem ile varub fukârânın ehl ü 'iyâlleriyle sâkin oldukları evleri üzerine konup müft ü meccânen yem ve yemek ve sâ'ir me'kûlâtların alub gadr eyledüğünden a'sâr-ı şer'iiyye ve sâ'ir hukûk u rusûmlarından berâtı yazusuna göre hissesine düşenin cem'ine kanâ'at itmeyüb ziyâde tecâvüz ve ziyâde mutâlebesiyle ta'addîden hâlî olmayub ahvâllerin diğergûn olmağla zulm u ta'addîsi üzerlerinden men' ü def' olunmak bâbında vâk'-i hâlî emr-i şerîfim virilmek recâsına 'arz ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümâyûn ve Defter-i İcmâl'e mürâca'at olundukda Göçi Nâhiyesi'ne tâbi' re'âyâ ve mahallât ve zemînhâ ve hâsıl-ı 'an 'öşr-i gallât ve sâlârı gendüm ve hinta ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma'a gayrihâ

on altı bin akca yazar karye-i Karahisar ve Defter-i Mufasssal'da muharrir kalemiyle tahrîr ve Defter-i İcmâl'de yine yazı-yı mezkûresiyle tahrîr ve üç bin beş yüz akcası ifrâz ve ber icmâl ve bir def'a dahî dört bin akcası ifrâz ve ol-dahî başka ber icmâl ve on bir beş yüz akca yazar icmâl-i evvel ile dört bin akca yazar-ı icmâl-i sâninin üç bin akcası karye-i Karahisar el-mezbûre ve gayriden on beş bin beş yüz akca timâra mutasarrıf Hasan bâkîsin müşterekleri kaydında olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1157 (15-24 Ocak 1745).

39-2

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Eskiil Kazâsı'na tâbî Muradca nâm karyede bundan akdem musâfîren sâkin olan Hüseyin bin Abdurrahman nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîsi yoğiken Aksaray Kazâsı'nda sâkin Hüseyin bin Hacı Süleyman nâm kimesne kendü hâlinde olmamağla bin yüz elli (boşluk) senesinde bir çift öküz ve bir kısrağ ile bir kulunu ve bir re's at tayını hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren alub ahz idüb ba'dehu bunun öküzü ile kısrağını virüb ve bir tek öküz ile kısrağ kulu ve at tayı hâlâ zimmetinde olduğun ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğuna kıbel-i şer'-den hüccet-i şer'îyye olduğun bildirüb hüccet-i şer'îyye mûcibince şer'le görülmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer'le görülmek emrim olmuştur. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1157 (15-24 Ocak 1745).

39-3

Eskiil ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Aksaray'da vâkî Sultanhanı nâm derbendin re'âyâlarından el-Hâcc İbrahim nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' [u] ta'addîsi yoğiken Eskiil Kazâsı'nda sâkin Esbkeşan re'âyâlarından Abdülhalim nâm kimesne kendü hâlinde olmayub olmamağla bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bir re's at ve üç yüz koyun ve ma'lûmu'l- mikdâr gurusun cebren alub ahz idüb ziyâde gadr u ta'addî eyledüğün bildirüb zâbiti ma'rifetiyle şer'le görölüp alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1157 (15-24 Ocak 1745).

40-1

Düstûr-ı mükerrerem Karaman Vâlisine ve Larendede Kādîlarına hüküm ki,

Larendede sâkinlerinden Bozulus Türkmanları'ndan Küşne Cemâ'ati'nden el-Hâcc Mehmed ve Molla İsmail ve Süleyman Bölükbaşı demekle ma'rûf kimesneler Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer' dahl olunmak ve kimesneye ta'addîleri yoğiken yine Larendede sâkinlerinden Delibaşı Hacıoğlu demekle ma'rûf (boşluk) nâm şakî kendü hâlinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde bunların üzerlerine şer'an bir nesne zâhir ü sâbit olmadın mezbûr hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî merkûm el-Hâcc Mehmed'in sekiz yüz gurus mezkûr İsmail'in iki yüz gurus ve mezbûr Süleyman Bölükbaşı'nın üç yüz gurusun alduğundan mâ'adâ ba'zı hayvanâtın sürüb ve ba'zısın giru redd ve ba'zısın dahî itlâf idüb ziyâde gadr u ta'addî eyledüğün bildirüb şer'le görülüb mezbûr şakînin hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî aldığı ol-mikdâr guruslarıyla itlâf eyledüklerin hayvanâtların giru bunlara tahsîl ve alıvırilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1157 (15-24 Ocak 1745).

40-2

Eskiil ve (boşluk) Kādîlarına ve Esbkeşan Hâssı Voyvodasına hüküm ki,

Aksaray Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid Osman zîde fazluhu Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Aksaray Kazâsı'nda vâki' Sultanhanı demekle ma'rûf derbendin ahâlîleri meclis-i şer'a varub mezbûrlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîleri yoğiken Esbkeşan Mukâta'ası re'âyâlarından Eskiil Kazâsı'nda sâkin Abdülhalim ve Uzun oğlu Hacı Ahmed ve Hacı Salih oğlu Haşim demekle meşhûr şakîler kendü hâllerinde olmamağla ba'zı eşkıyâyı başlarına cem' ve bin yüz elli (boşluk) senesinde gecenin sulus-i ahîrinde 'ale'l-gafle han-ı mezbûrda evlerini basub Ümran bin Mustafa'nın sol uyluğundan kurşun ve sağ uyluğundan mızrak ve başından nacak ile darb ve katl ve Kamere binti Derviş nâm hâtûnu kurşun ile darb ve katl ve Hızır oğlu İsa ve Mehmed oğlu Nebi ve Hacı Yusuf nâm kimesneler ile Meryem ve Bektaş kızı (boşluk) nâm hâtûnu dahî kılıç ve bıçak ile her birlerin darb-ı şedîd ile darb [ve] mecrûh eyledüklerinden gayrı Üveys nâm kimesnenin emvâl ve eşyâsın gadr ve Ali nâm kimesnenin menzilin[n] derûnunda eşyâsıyla ihrâk-ı bi'n-nâr ve sâ'irlerinin dahî ma'lûmu'l-mikdâr emvâl ve eşyâ ve devâbb ve mevâşîlerin gasb ve

gadr ve kırk nefer âdemlerin dahî mahbûsa sürüb getürüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ol-vechile fesâd u şekâvet itmeleriyle zâbitleri ma‘rifetiyle şer‘le görölüb hilâf-ı şer‘-i şerîf gasb u gâret eyledükleri alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına vâki‘-i hâli mevlânâ-yı mûmâ-ileyh bi’l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi’l-hicce sene 1157 (15-24 Ocak 1745).

40-3

Karaman Vâlisine [ve] Eskiil ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Konya Sancağı’nda Eskiil Nâhiyesi’nde Gölcük nâm-ı diğer Akpınar nâm karye ve gayriden on altı bin iki yüz akca timâra mutasarrıf Yusuf veled-i Hüseyin’in timârı dâhilinde salifu’z-zıkr Gölcük nâm karye icmâlinden dokuz bin akcasıyla yine nâhiye-i mezbûrda gayr-ez Esbkeşan Karye-i Bucakkuyu ve gayriden bin iki yüz akcası merhûm ve mağfûrun-leh Sultan Selim Han tabe serâhunın evkâfı karyeleri arâzîsiyle mahlût olub her-bâr nizâ‘dan hâlî olmayub bi’l-küllîye fark ve temeyyüzü dahî mümkün olmamağla mezbûr Yusuf veled-i Hüseyin-i yedinde olan berâtın virüb zıkr olunan on bin iki yüz akcasından hüsn-i rızâsıyla keff-i yed ve mukâbelesinde Aladağ Nâhiyesi’nde Sızma nâm karye ve gayriden on beş bin iki yüz ve Divle nâm karye ve gayriden altı bin dokuz yüz doksan iki ve Ereğli Nâhiyesi’nde Gez (?) ve Kaş Nâhiyesi’nde Emirmusa nâm karyeler ve gayriden beş bin iki yüz on altı ve yine Kaş Nâhiyesi’nden Boranlı (?) nâm karye ve gayriden üç bin akca timârlara kat‘u’n-nizâ‘ Yusuf’a tevcîh olunmağla münâzi‘un-fih olub mezbûr Yusuf’un ber-vech-i muharrer keff-i yed eylediği on bin iki yüz akca timârın mahâlleri vakf-ı mezkûre ilhâk olunmak için iş bu sene-i mübâreke Receb-i Şerîfi’nin sekizinci gününden bâ-ferman-ı ‘âlî tevkî‘i kalemiyle tashîh olunub Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz sûret-i icmâl virilmekle mûcibince vakf-ı mezbûr tarafından zabt itdirilmek bâbında fermân-ı ‘âlîşanım yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi’l-hicce sene (1)157 (15-24 Ocak 1745).

40-4

Karaman Vâlisine Larend ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Larend sükkânından Bozulus Türkmanı Küşne Cemâ‘atinden el-Hâcc Mehmed ve Molla İsmail ve Süleyman Bölükbaşı dimekle ma‘rûf kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘ kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri yoğiken yine Larend sâkinlerinden Delibaşı Hacıoğlu dimekle ma‘rûf (boşluk) nâm şakî kendü hâlinde olmayub bin yüz elli (boşluk)

senesinde bunların üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmadın mezbûr şakî hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakkın merkûm Hacı Mehmed’in sekiz yüz guruş ve mezkûr İsmail’in iki yüz guruş ve mezbûr Süleyman Bölükbaşı’nın üç yüz guruşun alduğundan mâ‘adâ ve ba‘zı hayvanların dahî cebren sürüb ve ba‘zısın giru redd ve ba‘zısın dahî itlâf idüb ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğün bildirüb şer‘le görilüb şakî-i mezbûrun hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakkın cebren ve fuzûlî aldığı ol-mikdâr guruslarıyla itlâf eyledikleri hayvanâtların bunlara gerü tahsîl ve alıvırilüb ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer‘le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi’l-hicce sene 1157 (25 Ocak - 2 Şubat 1745).

41-1

Akşehir Kādîsına ve Mütessellimine hüküm ki,

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin mektûb gönderüb medine-i Akşehir Kazâsı’nda sâkin ‘ulemâ ve sulehâ ve e’imme ve hutebâ ve sâdât-ı kirâm ve ‘askerî ve re‘âyâ ve berâya bî-esrihim meclis-i şer‘a varub medine-i mezbûr sükkânından eş-Şeyh es-Seyyid el-Hâcc Abdülkadir Hüseyin ve Esir ve Ocakzade ve Handan ve Salih ve müstakîm ve mütediyyin ve dâ’imâ kendü hâlinde olub kendüden bir ferde mutazarrır olduğu yoğiken ashâb-ı ağrazdan ba‘zı kimesneler Magosa Kal‘asına kal‘a-bendiyçün ‘arz-ı hâl üzerine buyurulub Karaman’da tahrîr itdirmedik deyu ahz-ı intikâm kasdıyla şeyh-i mezkûra zulm-i sarîh ve gadr-ı küllî murâd itmeleriyle ol-misillu fermân-ı ‘âlî zuhûr ider ise hasmıyla mürâfa‘a-yı şer‘-i şerîfe olmadıkca ol-vechile rencîde ve remîde olunmak bâbında ‘alâ-vuku‘ ‘arz u i‘lâm idivir deyu ilhâh ve niyâz itmeleriyle fi’l-hakîka husûs-ı mezkûr minvâl-i muharrer üzere olduğun ‘ilmin muhîr olmağın emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki‘-i hâlî ‘arz eyledüğün ecilden vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi’l-hicce sene (1)157 (15-24 Ocak 1745).

41-2

Eskiil ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Aksaray Kazâsı’na tâbi‘ Sultanhanı dîmekle ma‘rûf derbendin derbendağası olan Mehmed zîde kadruhu ile derbend-i mezbûr ahâlîlerinden Ahmed ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî sâ’irleri gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ [u] ta‘addîleri yoğiken Eskiil Kazâsı’nda sâkin Esbkeşan Mukâta‘ası re‘âyâlarından Abdülhalim

ve Uzun oğlu (boşluk) ve Ramazan oğlu Veli nâm kimesneler kendü hâllerinde olmamağla bin yüz elli (boşluk) senesinde han-ı mezbûru basub mezbûr Ahmed'in bi'l-külliye emvâl ve eşyâsın nehb u gâret ve ba'zılarını darb-ı şedîd ile darb ve ba'zılarını şutûm-ı galîza ile şetm idüb ol-vechile zulm u ta'addî eyledüklerin bildirüb zâbitleri olan Esbkeşan Mukâta'ası Voyvodası ma'rifetiyle şer'le görölüb nehb u gâret alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1157 (15-24 Ocak 1745).

41-3

Karaman Vâlîsine [ve] Kırşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Hasan nâm kimesne gelüb bunun üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değilken Kırşehir Kasabası sükkânından Ömer Bölükbaşı ve Receb Ağa demekle ma'rûf kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun yüz ellişer gurus kıymetli iki re's atlarını ahz ve bu dahî gelüb ve almak istedikde hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb şer'le görölüb atları veyâhud kıymetleri alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 1157 (25 Ocak - 2 Şubat 1745).

41-4

Karaman Vâlîsine [ve] Kayseriyye Nâ'ibine hüküm ki,

Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Keremli nâm karye sükkânından Satriye nâm zımmî gelüb bu oğlu Bezus nâm zımmînin duyûnuna kefil-i bi'l-mâl olmayub ve üzerine dahî şuhûd-ı 'udûl ile bir nesne sâbit olmuş değilken karye-i mezbûre sâkinlerinden İlda Yorgi nâm zımmî zuhûr ve şirrete sâlik ve mücerred celb-i mâl kasdıyla oğlu mesfûrenin zimmetinde alacak hakkı olmağla kefilisin senden alırım deyu hevâsına tâbi' nâ'ibe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunun yüz elli gurusun ahz idüb ziyâde gadr eyledüğün Şeyhu'l-İslâmdan fetevâ-ı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer'le görölüb alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 1157 (25 Ocak - 2 Şubat 1745).

41-5

Kayseriyye Sancağı'nda Vâki' Kādîlara hüküm ki,

Kayseriyye Sancağı'nda ber-vech-i ma'îşet 'avâtıf-ı 'aliyye-i hüsrevânemden yüz elli yedi senesi şehr-i Zi'l-hicce'nin (boşluk) gününden cenâb-ı emaret-me'âb eyâlet-i kazâ-yı sa'âdet iktisâb Erdalan Hanı Ahmed Han dâme mahfûfan bi-'inâyetihi'l-meliki'l-mennân tevcîh ve ihsânım olub lâkin han-ı mûmâ-ileyh sal-ı ferhûnde mâl-ı âtîde Diyarbekir Vâlisi ma'îyyet ve refâkatiyle hidemât-ı hümayûn-ı devlet-i 'aliyyememe' mûr kılınmakdan nâşî zabt ve rabt-ı memleket için livâ-yı mezbûre tarafından bir mütesellim nasbına muhtâc olduğundan (boşluk) zîde kadruhu livâ-yı mezbûra mütesellim nasb olunmağla mütesellimlik-i mezbûru mûmâ-ileyh zabt ve tarafına 'â'id u râci' olanı ahz u kabz itdiriniz fermânım olundukda iş-bu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde mütesellimlik-i mezbûru târîh-i mezbûrdan mûmâ-ileyhe zabt ve rabt ve tarafına 'â'id ve râci' olanı ahz u kabz itdirüb mütesellimlik umûruna bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirimemeniz bâbında fermân-ı 'âlîşanım yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene (1)157 (15-24 Ocak 1745).

41-6

Aksaray Kādısına hüküm ki,

Kazâ-i mezbûra tâbi' Sultanhanı nâm derbendde sâkin Muhacirin Cemâ'ati'nden Hüseyin Bey demekle ma'rûf kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb bu dâ'imâ kendü hâlinde ve 'ırzıyla mukayyed olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîsi olmayub ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değiliken ashâb-ı ağrazdan ba'zıları mücerred garaz-ı fasîdelerin icrâ ve ta'cîz kasdıyla nice ifk ve iftirâ birle senin zimmetinde alacak hakkımız vardır deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğuna sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin senin dahî 'arzın olduğun bildirüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb zâhir olan ta'addîlerin men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 1157 (25 Ocak - 2 Şubat 1745).

42-1

Karaman Vâlisine ve Eyâlet-i Karaman'da vâki' Mevlânâ (boşluk) Kādısına hüküm ki,

Erbâb-ı timârdan Hasan nâm sipâhî gelüb Konya Sancağı'nda Belviran Nâhiyesi'nde Yelbeği (?) nâm karye ve gayriden dokuz bin akca timâra mutasarrıf olub kazâ-i mezbûr muzâfâtından Kaş Nâhiyesi'ne tâbi' Yaylakyahyalu (?) ve Melis? ve Karbildermende (?) karye-i Akdumur (?) ve Ağain ve İlborlu deyu hâsıl altı yüz akca yazı ile bunun kaydına dâhil olub âharın 'alâkası yoğiken Abdullah nâm kimesne zuhûr ve zikr olunan Yaylakyahyalu ve Melis ve Karbildermende Akdumur ve Ağain ve İlborlu için Sultan Selim vakfıdır ve ben 'askerîden berât itdirdim deyu hilâf-ı Defter-i Hâkânî hisse talebiyle müdâhale ve ta'addiden hâlî olmaduğın bildirüb ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî timârı tarafından zabt itdirilüb mezkûru hilâf-ı Defter-i Hâkânî ol-vechile dahl ve ta'aruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümayûn ve Defter-i İcmâl ve Mufassal'a mürâca'at olundukda Kaş Nâhiyesi'ne tâbi' Yaylakyahyalu ve Melis ve Karbildermende karye-i Akdumur ve Ağain ve İlborlu zirâ'at olunan yerlerinden 'öşr alunub zirâ'at olunmayan yerlerinden resm-i otlak vireler deyu hâsıl altı yüz akca yazı ile Defter-i Mufassal'da muharrir kalemiyle tahrîr ve Defter-i İcmâl'de yine yazı-yı mezkûresiyle tahrîr ve Aladağ Nâhiyesi'ne tâbi' Mustafalar nâm karye ve ma'a gayrihâ berkdirilüb üç bin akca ber icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen tezkire ile mutasarrıf-ı merkûm Hasan'ın timârı mülhakâtından olduğı mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi'l-hicce sene (1)157 (25 Ocak - 2 Şubat 1745).

42-2

Ber-vech-i arpalık Aksaray Sancağı mutasarrıfına ve Koçhisar ve Eyübili ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Sâbıkan kethüdâ kâtibi olub hâlâ Küçük Evkâf Muhâsebecisi olan Süleyman Gazi zîde mecduhu gelüb Aksaray ve Konya ve Akşehir ve Divriği sancaklarında Koçhisar ve gayri nâhiyelerde Nasreddin nâm karye ve gayriden altmış altı bin seksen akca ze'âmete Divân-ı Hümayûnum kitâbeti gedüğü ilhâkıyla berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub ze'âmetin baş kalemi olan karye-i Nasreddin ve icmâline dâhil yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' mezra'a-yı Sariağıl nâm-ı diğr Sarıkaya ve karye-i Yaludede ve Çatalyaka ve mezra'a-yı Bulamur ve karye-i Hulus ve mezra'a-yı Eymirdoğan (Emirdoğan) ve Eyübili Nâhiyesi'ne tâbi' karye-i Ahurlı ve karye-i Hortu müşterekleriyle ve icmâline dâhil yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' karye-i Gökdonar ve yine Koçhisar Nâhiyesi'ne tâbi' karye-i Belpınarı ve karye-i Habi (?) der-sınur-ı karye-i Bayarini dîvânî ve mezra'a-yı Veled-i Hoşkadem ve mezra'a-yı Karbilkavağı (?)

ve mezra‘a-yı Feslidabri (?) ve mezra‘a-yı İnöyüğü ve mezra‘a-yı Kızılağıl ve mezra‘a-yı Çatalöyük ve mezra‘a-yı Temayeönlüğü (?) deyu Defter-i Hâkânî’de mukayyed kurâ ve mezârî‘ ile yine Koçhisar Nâhiyesi’ne tâbi‘ Kızılmescid ve karye-i Bademli dahî müstakilen mûmâ-ileyhin kayd u berâtına dâhil olub âharın ‘alâkası olmayub dahl icâb itmez iken âhardan ba‘zı kimesneler birbirleriyle yek-dil ve salifu’z-zikr kurâ ve mezârî‘ hilâf-ı Defter-i Hâkânî bilâ-sened tagallüben müdâhale ve mûmâ-ileyhin ze‘âmeti mahsûlune gadr eylediklerin bildirüb zikr olunan kurâ ve mezârî‘ müşterekleriyle ve karye-i Kızılmescid ve Bademli dahî mustakillen mûmâ-ileyhin ze‘âmeti tarafından subaşısına zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rusûmâtı ahz u kabz itdirilüb hilâf-ı Defter-i Hâkânî ahârı bir-vechle dahl ve ta‘arruz itdirilmeyüb men‘ ü def‘ ve mûmâna‘at idenlerin keyfiyyet-i ahvâlleri ‘arz u i‘lâm olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümayûn ve Defter-i İcmâl’e mürâca‘at olundukda Koçhisar Nâhiyesi’ne tâbi‘ iki bin beş yüz akca yazı ile karye-i Nasreddin ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi‘ iki bin üç yüz akca yazı ile mezra‘a-yı Sariağıl nâm-ı diğer Sarıkaya ve Defter-i İcmâl’de tahrîr ve berkdirilüb dört bin sekiz yüz akca yekûnundan iki bin akcası ifrâz ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi‘ altı bin akca yazar karye-i Yaludede ve Çatalyaka ve mezra‘a-yı Bulamur bin sekiz yüz akcasıyla berkdirilüb üç bin sekiz yüz akca ber icmâl ve icmâl-i mezbûrun üç bin akcası mûmâ-ileyhin bâkîsı müştereki kaydında ve karye-i Nasreddin ve mezra‘a-yı Sariağıl el-mezbûrenin dört bin sekiz yüz akca yazularından iki bin dört yüz akcası dahî ifrâz ve üç yüz akca yazar karye-i Hulus ve üç yüz akca yazar mezra‘a-yı Eymirdoğan (Emirdoğan) ile berkdirilüb üç bin üç yüz akca yekûnundan üç bin akcası ifrâz ve ber icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen mûmâ-ileyhin ze‘âmeti mülhakâtından olub ve Eyübili Nâhiyesi’ne tâbi‘ hâsıl-ı sâlârı ve ‘örfiyye ve üç bin akca yazar ahurlu karyesinin iki bin ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi‘ beş bin akca yazar Hortu Karyesi’nin bin beş yüz on akcaları ifrâz ve üç yüz elli akca yazar karye-i Gökgöğsi ve Koçhisar Nâhiyesi’ne tâbi‘ beş yüz akca yazar karye-i Belpınarı ve üç yüz altmış akca yazar karye-i Habi der- sînûr-ı karye-i Bayarın dîvânî ve iki yüz akca yazar mezra‘a-yı Veled-i Hoşkadem ve yüz akca yazar mezra‘a-yı Kartalkavağı (?) ve beş yüz akca yazar mezra‘a-yı (...) ve dört yüz akca yazar mezra‘a-yı Ezöyüğü ve yine dört yüz akca yazar mezra‘a-yı Kızılağıl ve yüz akca yazar mezra‘a-yı Çatalöyüğü ve yine Eyübili Nâhiyesi’ne tâbi‘ dört altmış akca yazar mezra‘a-yı Yamamaeklinliği ile berkdirilüb yedi bin doksan dört akca ber icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen mûmâ-ileyh Süleyman Gazi’nin ze‘âmeti mülhakâtı olub ve yine Koçhisar Nâhiyesi’ne tâbi‘ üç bin yüz akca yazar karye-i Kızılmescid ve karye-i Bademli ve Defter-i İcmâl’de tahrîr ve müstakil ber icmâl olduğun ol-dahî tamâmen mûmâ-ileyh Süleyman Gazi

zîde mecduhunun ze‘âmeti aklâmından olduğı mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşanım yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi’l-hicce sene 1157 (25 Ocak - 2 Şubat 1745).

42-3

Karaman Vâlisine Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Akşehir Kazâsı mahallâtından Arif Mahallesi sâkinelerinden Aîşe nâm hâtûn gelüb Akşehir Kazâsı’na tâbî‘ (boşluk) nâm karye sâkinlerinden iken bunun vâlidesi Zeliha nâm hâtûn bin yüz elli (boşluk) senesinde müteveffîye oldukda bi’l-cümle mîrâsı irs-ı şer‘le bununla Akşehir sâkinlerinden mezbûrenin babası el-Hâcc Mustafa nâm kimesneye intikâl itmişiken mezkûr vâlidesin müteveffîye-i mezbûrenin bi’l-cümle emvâl ve eşyâsına ber-vech-i nukûd doksan zincirli altın ve babası mezkûrun zimmetinden olan mehr-i mü‘eccele bin guruşdan dahî buna hisse-i şâyi‘asın virmeyüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî cümlesin ahz u kabz ve buna ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğün ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb şer‘le görölüb vâlidesi müteveffîye-i mezbûrdan irs-ı şer‘le intikâl iden hisse-i şâyi‘ası alıvrılüb ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi’l-hicce sene 1157 (25 Ocak - 2 Şubat 1745).

43-1

Keskin ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Tokad voyvodalık aklâmından Kırşehir Sancağı’nda Keskin Nâhiyesi’ne tâbî‘ Avşarbala ve Eymirler nâm karyelerin zâbitleri olan kıdvetu’l-emâsil ve’l-akran (boşluk) zîde kadruhu ile kurâ-yı mezbûr ahâlîsi Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb zikr olunan karyelerin mümtâz ve mu‘ayyen hudûdları dâhilinde ahâlî-yi mezbûrenin tasarruflarında olan ma‘lûmetu’l-hudûd yerlerin zabt ve zirâ‘at ve kadîmu’l-eyyâmdan beru hâssa-yı hümâyûnum tarafına ‘öşr ve resmin edâ ve ol-yerlere âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken Kangırı Sancağı’nda Kesikdere Nâhiyesi’ne tâbî‘ Şeyh Kocababa Zâviyesi Vakfının mütevellîsi ve zâviyedârı olan (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve zikr olunan hâssa karyelerinin mümtâz ve mu‘ayyen hudûdları dâhilinde olan yerlerden merkûmun mutasarrıf oldukları ma‘lûmu’l-mikdâr yerleriyçün zâviye-i mezbûre vakfı olan Kesikdere Nâhiyesi’nde Şeyh Kocababa Karyesi hudûdı dâhilinde olub ‘öşr ve resmi cânib-i vakfdan alınagelen yerlerden olmak

üzere hilâf-ı Defter-i Hâkânî ve mugâyir- kadîm-i fuzûlî müdâhale ve hevâsına tâbî‘ kâdîdan kuvvet-i irtişâ ile aldığı müzevver hüccet ile tagallüben zabt ve ‘öşr ve resmin ahz u kabz idüb gadr u ta‘addîden hâlî olmaduğun bildirüb Keskin Nâhiyesi’ne tâbî‘ karye-i Avşarbala ve karye-i Eymirler el-mezbûrânın mümtâz ve mu‘ayyen hudûdî dâhilinde ‘öşr ve resmi kadîmden hâssa-yı merkûm tarafına alınagelen yerlere hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i kadîm zâviye-i mezbûre ve zâviyedâr ve mütevellîsi mezbûrun peydâ eyledüğü müzevver hüccet zâhir olan müdâhalesi men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan Defter-i İcmâl ve Mufasssal’a ve Defter-i Evkâf’a mürâca‘at olundukda Kırşehir Sancağı’nda Keskin Nâhiyesi’ne tâbî‘ seksen üç nefer re‘âyâ ve bir zemîn ve hâsıl-ı tahtında resm-i çift ve bennâk ve caba ve resm-i tapu deştânî yekûn ma‘a gayrihâ bin üç yüz elli üç akca yazı ile karye-i Avşarbala ve otuz üç nefer re‘âyâ ve iki zemîn ve hâsıl-ı tahtında gendüm ve resm-i çift ve bennâk ve caba ve resm-i tapu ve deştânî yekûn ma‘a gayrihâ bin altı yüz otuz beş akca yazı ile karye-i Eymirler Defter-i Mufasssal’da muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve havâss-ı hümayûnum aklâmından olub Kangırı Sancağı’nda Kesikdere Nâhiyesi’ne tâbî‘ elli altı nefer re‘âyâ ve dört ‘aded zemîn ve hâsıl-ı tahtında hinta ve resm-i tapu-yı zemîn ve deştânî yekûn ma‘a gayrihâ bin otuz beş akca yazı ile karye-i Şeyh Kocababa vakf-ı zâviye-i Şeyh Kocababa der-karye-i mezbûre vakf-ı merkûm kadîmî Anadolu toprağı olub kadîmden Kangırı Sancağı’na yazılıgelüb Kâtib Arif Kırşehir Sancağı’nda tahrîr eyledükde hilâf-ı emr Kırşehir’ne tâbî‘ yazdığı ‘arz olundukda defâtir-i kadîm muktezâsınca giru Kangırı Sancağı’na tahrîr olunmak fermân olunmağın ber-mûceb-i fermân-ı ‘âlî vech-i meşrûh üzere Defter-i Cedîd’e kayd olunur deyu Defter-i Evkâf’da ol-dahî muharrir kalemiyle tahrîr olunduğı mastûr ve Hazine-i ‘Âmire’nde mahfûz olan Başmuhâsebe Defterleri’ne nazâr olundukda Tokad’ın Tahrîr Defteri mûcibince kurâ-yı mezbûre-i Tokad Voyvodalık mülhakâtından olduğı mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi’l-hicce sene 1157 (25 Ocak - 2 Şubat 1745).

43-2

Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûrun ehl-i zimmet re‘âyâlarından (boşluk) ve (boşluk) dahî sâ’irleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen cizye-i şer’iyyeleri cizyedârları yedinde olan berât-ı ‘âlîşan şurûtı üzere bir-vechle edâda kusûrları olmayub hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i şurût-ı berât ziyâde talebiyle rencide olunmaları icâb itmez iken işbu bin yüz elli yedi senesinde

cizyedârları olan kazâ-yı merkûmdan Hasan Ağa dimekle ‘arîf kimesne hilâf-ı şurût-ı berât ziyâde talebiyle rencide eyledüğünden gayri hilâf-ı şer‘-i şerîf cebren ahz ve habs ve dürlü dürlü cevri ve eziyet ile bi-gayr-ı hakkın küllî akcaların alduğundan mâ‘adâ isti‘câl akcası deyu cebren kırkar ellişer gurusun tahsîl ve bunun emsâli zulm u ta‘addîsinden perâkende olmalarına bâ‘is olduğun ve bu bâbda Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe mücibince ‘amel olunub hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i şurût-ı berât ol-vechile olan ta‘addîsi men‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Zi’l-hicce sene (1)157 (25 Ocak - 2 Şubat 1745).

43-3

Karaman Vâlîsine vezîruhu ve Kayseriyye Nâ’ibine hüküm ki,

Sen ki Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibi Mevlânâ el-Hâcc İbrahim Tevkî’i zîde ‘ilmuhu mektûb gönderüb Bozok Sancağı’nda Gümrük nâm karye sâkinlerinden es-Seyyid Abdülhalim zîde şerefuhu meclis şer‘a varub bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi olmayub bir-vechle ta‘addî ve rencide olunmak icâb itmez iken medine-i Kayseriyye Kazâsı’na tâbi‘ Gesi nâm karyeden mütegalibeden es-Seyyid el-Hâcc Halil nâm kimesne kendü hâlinde olmayub buna garaz ve ‘adâvet itmekle mücerred icrâ-yı garaz ve ahz-ı intikâm kasdıyla hevâsına tâbi‘ Sivas Mütessellimizâde tarafından hilâf-ı vâki‘ mevâdd istinâdıyla üzerine ta’yîn itdirdiği mübâşir ile yek-dil ve üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit olmadın bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın dört re’s camus inegiyle ve bir çift camus ve üç kara sığır ineğin ve bir çift tosun ve iki re’s aygırların ve on beş müd şa’ir ve on müd hinta ve on zübdün ve otuz batman peynir yağı ve on ‘aded kilim ve beş seccâde ve bir sîm raht ve bir yaldızlı raht ve iki sîm kılıç ve dört tüfenk ve dört çuka biniş ve üç sîm akva (?) ve bin gurus kıymetli eşyâ-yı sâ’iresin ahz u gasb idüb ziyâde gadr u ta‘addî itmekle mezbûr Seyyid Halil’in keyfiyyet-i ahvâli ehl-i vukûf ve bî-garaz kimesnelerden ba‘de’l-istihbâr der-devlet-medâra ‘arz u i’lâm idivir deyu ilhâh itmekle mezbûr Seyyid Halil’in keyfiyyet-i ahvâli tefahhus için kibel-şer‘den ta’yîn olunan Mevlânâ Mehmed zîde ‘ilmuhu karye-i mezkûra varub su’âl eyledikde minvâl-i meşrûh üzere olduğu karye-i mezbûr ve sâ’ir kurâ ahâlîsinden sikât [ve] sahîhatü’l-kelimât kimesneler haber vermeleriyle yedinde olan fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyyesi mücibince şer‘le görölüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ahz u gasb olunan salifu’z-zikr eşyâ ve hayvanât ve akcası tamâmen tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında vâk‘-i hâli

bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

44-1

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibinine Kayseriyye Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi' Sarımsaklı nâm karye sâkinlerinden Yusuf nâm kimesne gelüb bunun babasından müntakıl karye-i merkûmda vâki' mutasarrıf olduğu mülk 'arsası için bir-vechle müdâhale icâb itmez iken karye-i mezbûre sâkinlerinden Deli Yorgi ve Zıyal İyan ve Stan ve (boşluk) nâm zimmîler kendü hâllerinde olmayub 'arsa-yı merkûmu bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın zabt itmeleriyle bu dahî mesfûrlardan 'arsasın taleb ve almak istedikde a'yân-ı mütegalibeye istinâden mücerred def' kasdıyla 'arsa-yı merkûm üzerine senin ile ma'en dükkân binâ eyledük ve bir ferde icâra virdik deyu hilâf-ı şer'-i şerîf gûna-gûn tezvîrât ile virmemeleriyle bu dahî bundan akdem mesfûrları dâ'vet-i şer' eyledükde itâ'at-i şer itmeyüb mağdûr olduğun ve bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ eyledüğü ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

44-2

Karaman Vâlîsi vezîruhu ve (boşluk) Kādîlarına ve Develü Nâ'ibine hüküm ki,

Sen ki Develü Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Seyyid Abdurrahman zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb Develü Mukâta'ası Emîni el-Hâcc Ebubekir zîde kadruhu meclis-i şer'a varub Karahisar-ı Develü Kal'ası Dizdârı el-Hâcc Ali nâm kimesne kendü hâlinde durmayub mücerred icrâ-yı garaz kasdıyla mûmâ-ileyhin berâtla mutasarrıf olduğu mâlikânesi karyeleri re'âyâlarından hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ehl-i 'örf tâ'ifesine tağrîm ve tecrîmden hâlî olmayub re'âyâ fukârâsının perâkende vü perîşân olmalarına ve mâl-ı mukâta'anın kesr u noksân terettübüne bâ'is ve mezkûrun şerr ü mazarratlarından cümlesi mutazarrır olmalarıyla merkûmun şerr ü mazarratı ahâlî-yi fukârâ üzerlerinden men' ü def' olunmak bâbında emri şerîfim virilmek recâsına vâk'i-i hâlî bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

44-3

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Murtazaabad sükkânından Musli Paşazâde İbrahim Bey zîde kadruhu gelüb Konya Kazâsı'na tâbi' (boşluk) nâm karye sükkânından ma'lûmu'l-esâmî kimesneler kendü hâlinde olmayub katl-i nüfûs ve gâret-i emvâl 'âdet-i müstemirreleri olunduğundan bunun Murtazaabad Kazâsı'nda vâki' (...) demekle ma'rûf çiftliği hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bin yüz elli (boşluk) senesinde basub derûnunda olan yigirmi dokuz re's kırsağı fuzûlî gasb u gâret idüb ziyân eyledüğün bildirüb şer'le görölüb gasb u gâret eyledikleri ol-mikdâr hayvanâtı alıvirilüb ta'allül ve tereddüd itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene (1)158 (3-12 Şubat 1745).

44-4

Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Esbkeşan Mukâta'a'sı Voyvodası olan Musli Paşazâde İbrahim zîde kadruhu gelüb bin yüz elli yedi senesi Esbkeşan Mukâta'ası bunun 'uhde ve iltizâmında olub yine Konya Kazâsı'na tâbi' (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karye ahâlîlerinin zimmetlerinde mukâta'a mâlından olmak üzere iki bin beş yüz gurusu alacak hakkı olub defa'atle taleb eyledükde mezbûr ziyâde eşirrâdan olmalarıyla virmekde ta'allül ve muhâlefet ve ziyâde gadr eyledüklerin bildirüb şer'le mezbûrların zimmetlerinde ol-mikdâr gurusu hakkı tamâmen tahsîl ve mezbûra alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene (1)158 (3-12 Şubat 1745).

44-5

Karaman Vâlisine ve Develü Kazâsı Nâ'ibi es-Seyyid Abdurrahman zîde 'ilmuhuya hüküm ki,

Sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin mektûb gönderüb Develü Mukâta'ası Emîni el-Hâcc Ebubekir ve Halil zîde kadrumâ meclis-i şer'a varub bâ-berât-ı 'âlî iştirâken mutasarrıf oldukları mukâta'a-yı mezkûre mülhakâtından kazâ-yı mezbûra tâbi' Öksüd nâm karye sâkinlerinden Seyfullah oğlu Mehmed ve Karaoğulları demekle ma'rûf Mehmed ve Topal Ali ve İshak nâm

kimesneler fi'l-asl köyünün sâkinlerinden ve şedîd ve gammâz olmalarıyla kendü hâllerinde durmayub dâ'imâ karye-i mezbûre ahâlîlerini ehl-i 'örfe bi-gayr-ı hakkın gamz u tecrîm ve zûr şehâdet itmek 'âdet-i müstemirreleri ve mükız-ı fitne olmalarıyla karye-i merkûm ahâlîsi mezkûrların şerrlerinden mutazarrır ve ekserî perâkende vü perîşân ve mâl-ı mukâta'anın kesr u noksân terettübüne bâ'is oldukların bî-garaz kimesneler meclis-i şer' de haber vermeleriyle kal'a-bend olmaları bâbında emr-i şerîfîm virilmek recâsına vâk'i-i hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden mefhûma 'arz-ı ihbâr-ı mücerred olmağla mahallinde şer'le terâfu' ve mezbûrûnun bi'l-muvâcehe kal'a-bendleri icâb ider töhmetleri üzerlerine sâbit olur ise haklarından gelinmek için 'arz olunmak emrim olmuştur Fî evâ'il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

44-6

Karaman Vâlîsine ve Develü Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Develü Mukâta'ası Emini kıdvetu'l-emâsil ve'l-akran el-Hâcc Ebubekir ve Halil zîde kadruhumâ meclis-i şer'a varub bâ-berât-ı 'âlî iştirâken mutasarrıf oldukları mukâta'a-yı mezkûre mülhakâtından kazâ-yı mezbûra tâbi' Öksüd nâm karye sâkinlerinden Seyfullah oğlu Mehmed ve Karaoğlan dimekle ma'rûf Mehmed ve Topal Ali ve İshak nâm kimesneler fi'l-asl Torba Köyü'nün sâkinlerinden ve şerîr ve gammâz olmalarıyla kendü hâllerinde durmayub dâ'imâ karye-i merkûme ahâlîleri ehl-i 'örfe bi-gayr-ı hakkın gamz u tecrîm ve zûr şehâdet itmek 'âdet-i müstemirreleri ve mükız-ı fitne olmalarıyla karye-i merkûm ahâlîsi mezkûrların şerrlerinden mutazarrır ve ekserî perâkende vü perîşân ve mâl-ı mukâta'anın kesr u noksân terettübüne bâ'is oldukların bî-garaz kimesneler meclis-i şer' de haber vermeleriyle kal'a-bend olunmaları bâbında emr-i şerîfîm virilmek recâsına vâk'i-i hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden mefhûm 'arz-ı ihbâr-ı mücerred olmağla mahallinde şer'le terâfu' ve mezbûrûnun bi'l-muvâcehe kal'a-bendleri icâb ider töhmetleri üzerlerine sâbit olur ise haklarından gelinmek için 'arz olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

45-1

Karaman Vâlîsine ve (boşluk) Kādîsı ve Konya Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Aydın sâkini Oğulbeyli Cemâ'ati re'âyâları gelüb kethüdâları olan Mehmed nâm kimesne iki seneden beru kendü nefsiyçün bunların hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i emr ve defter on bir bin guruşların ahz ve gadr-ı küllî eyledüğün ve mezbûr Mehmed taht-ı kazâlarınızda mürûr üzere olduğun bildirüb bulunduğ mahalde şer'le görölüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i emr ve defter ahz eyledüğü akcaları alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

45-2

Karaman Vâlîsine ve Niğde ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Niğde sükkânından ebnâ-yı sipâhîyândan Mustafa nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîsi olmayub ve üzerine dahî şuhûdu'l-'udûl ile şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken Niğde sükkânından Kayacıklı ve oğlu Kepeş ve (boşluk) ve karındaşları Yadister oğlu Tavi (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm zimmîlerin yamaklarıyla (?) vardukda mesfûrlar kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle yek-dil ve mesfûr Kayacıklı sen mukaddemâ beni darb itmiş idin deyu ifk ve iftirâya mutazammın katl kasdıyla üzerine hücum ve yakalayub helâk itmek üzere iken civâr komşuları âgâh ve mesfûrlar kendi töhmetlerin setr için ehl-i 'örf tâ'ifesiyle müttefik ve icrâ-yı şiddet itmeleriyle bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf zâbitâna haber itmeksizin alıvirüb değnek [ile] darb ve bir ay mikdârı bî-vech-i şer'î habs ve tahlîs için bi-gayr-ı hakkın iki yüz guruşun alub ziyâde gadr-ı küllî ve ta'addî eylediklerin bildirüb şer'le görölüb mesfûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldıkları ol-mikdâr guruş alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

45-3

Karaman Vâlîsine ve Kayseriyye Nâ'ibine hüküm ki,

Kayseriyye Kazâsı'nda Kırk nâm karyede medfûn Seyyid Şeyh Halil evlâdından olub hâlâ zâviyesinin evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere zâviyedâr vakfın mütevellîsi olan Seyyid Yusuf zîde şerefuhu gelüb vakf-ı mezbûrun selâtîn-i maziyye temessüğü mûcibince Defter-i Hâkânî'de mukayyed tahrirlerinden yine kazâ-yı mezbûra tâbi' Horsana ve Balagesi ve

(boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karyelerin bin yüz elli yedi senesinde zabt ve vâki‘ olan mahsûlât ve rusûmâtın ahz u kabz için tarafından vekîli olan Seyyid Abdulkadir Ağa dimekle ma‘rûf kimesne vekâleti hasebiyle zabt murâd eyledikde Kayseriyye’de sâkin Mehmed Emin nâm kimesne fuzûlî vekîl-i mezbûru hilâf-ı şer‘-i şerîf cebren men‘ ve kendüsi tagallüben zabt ve vakf-ı şerîfe ‘â’id olan ‘öşr mahsûlundan dokuz doksan sekiz keyl mikdârı ve arparlarıyla iki yüz gurus nukûd akca ahz u kabz itmekle makbûzâtı almak için taleb olundukda cebâbireden olmağla ekl ü bel‘ kasdıyla edâda ta‘allül ve vakf-ı şerîfe gadr murâd eyledüğün [bildürüb] şer‘le görölüb makbûzâtı olan hinta ve şa‘îr ile meblağ-ı mezbûr tamâmen tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Muharrem sene (1)158 (3-12 Şubat 1745).

45-4

Karaman Vâlîsi vezîruhu ve Yeniil Kādîsına ve Yeniil Voyvodasına hüküm ki,

Keskin Kazâsı ahâlîsi gelüb Üsküdar’da vâki‘ merhûm ve mağfûrun-lehâ Atik Vâlîde Sultan tâbet serâha evkâfından Yeniil ve Türkman-ı Haleb hâssları cemâ‘atlerinden Pehlivanlı Cemâ‘ati re‘âyâları eşkıyâlarından Halifeli torunlarından Asaf Bölükbaşı ve karındaşı Karaoğlan ve Ali Bölükbaşı oğlu Hüseyin ve karındaşı Hasan ve Yalnızbezli cemâ‘atinden Hacı Hüseyin ve karındaşı Aydın oğlu Hasan ve Derviş oğlu diğer Hasan nâmûn eşkıyâlar dâ‘imâ kendü hâllerinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinden beru Keskin Kazâsı re‘âyâlarına haddinden efzûn zulm u ta‘addî eyledüklerinden kazâları ahâlîleriyle cemâ‘at-i merkûme ahâlîlerinin beynlerine nifak ve şekâvet ilkâ ve darb ve kıtâle mü’eddî oldukların bildirüb eşkıyâ-yı mezbûrûn bulundukları mahalde ahz ve elegetürölüb haklarından şer‘an lâzım gelen ‘ukûbât-ı meşrû‘aları icrâ ve fukârâ-yı ra‘iyyet şerr ü mazarratlarından halâs ve te‘mîn ve ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşanım yazılmışdır. Fî evâ’il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

45-5

Karaman Vâlîsine Keskin ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Pehlivanlı Cemâ‘ati re‘âyâları Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb bunlar Dâru’s-sa‘âdet’im Ağası nezâretinde olan evkâfdan Üsküdar’da vâki‘ merhûm ve mağfûrun-lehâ Atik Vâlîde Sultan tâbet serâha evkâfı olan Yeniil ve Türkman-ı Haleb havâssı cemâ‘atleri

re‘âyâlarından olub kendü hâllerinde ve bir-vechle müdâhale olunmak icâb itmez iken karîb ve civârlarında vâki‘ Keskin Kazâsı’nda sâkin ahâlî eşkıyâları derûnlarına bin yüz elli (boşluk) senesinde kapusız levendât ve harâmî eşkıyâların idhâl ve dâ‘imâ mel‘anete şurû‘ ve katl-i nüfûs ve gâret-i emvâl ‘âdet-i müstemirreleri olub cemâ‘at-i mezbûr re‘âyâları üzerlerine musallât ve ba‘zılarının emvâl ve eşyâların nihâbet ve gâret ve hetk-i ‘ırz idüb nice gûne fesâd u şekâvet itmeleriyle ahvâl-ı fukârâ diğer-gün olduğundan re‘âyâ fukârâları Der-Sa‘âdet’ime ahvâllerin ifâde eyledüklerin ve ahvâl-i fukârâya merhameten mahallinde şer‘le mürâfa‘a ve tarafına gadr ve himâye olunmaksızın nizâ‘larına fasl virilmek üzere emr-i ‘âlîşanım sâdır ve mübâşir ta‘yîn olundukda Keskin Kazâsı ahâlîleri şirrete sâlik ve itâ‘atinden nükûl ve cem‘iyyet idüb içlerinden on beş yigirmi nefer eşirâyı Âsitâne-i Sa‘âdet’ime irsâl ve anlar dahî nev-be-nev ol-tarafa kâğıdlar tahrîr ve cümle re‘âyâyı ifsâd ve tarafeynin ve ‘ibâd-ı müslimînin ‘adem-i emn ve râhatlarına bâ‘is u bâdî oldukların bildirüb Keskin Kazâsı ahâlîlerinden salifu’z-zikr Âsitâne-i Sa‘âdet’ime râhî olan re‘âyâ bulundukları mahallerde mukâvemet-i şer‘le ahz ve mübâşir ma‘rifetiyle mahallinde ihzâr ve havâss-ı merkûm re‘âyâlarıyla mürâfa‘a ve tarafına bir dürlü gadr ve himâye olunmamak üzere nizâ‘larına fasl virilüb kazâ-yı merkûm eşkıyâlarından re‘âyâ fukârâlarına hilâf-ı şer‘-i şerîf zulm u ta‘addî idenler her ne kim ise haklarından lâzım gelen icrâ ve hilâf-ı şer‘ ve mugâyir-i emr-i ‘âlî bir ferde vaz‘ u hareket itdirilmemek emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşanım sâdır olmuştur Fî evâ’il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

45-6

Kırili ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Zu‘amâdan (boşluk) zîde kadruhu gelüb Beyşehir Sancağı’nda taht-ı kazânızda vâki‘ Taraşçı nâm karye ve gayriden altmış bin iki yüz doksan sekiz akca berât-ı şerîfimle ze‘âmeti karyelerinin rusûm-ı serbestiyyesine müdâhale olunmak icâb itmez iken mîr-i miran ve mîr-livâ ve mütesellim ve voyvoda ve sâ‘ir ehl-i ‘örf tâ‘ifesi taraflarından rusûm-ı serbestiyyesine müdâhale olunduğun bildirüb ol-bâbda kânûn üzere hükm-i hümayûnum recâ itmeğin imdi icmâllü ze‘âmet karyeleri serbest olunmak kânûnumuzdur bu bâbda kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

46-1

Karaman Vâlîsine ve Kayseriyye Kazâsı Nâ‘ibine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Efkere nâm karye ahâlîsinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Hüseyin ve Seyyid Mustafa ile Hatib Süleyman ve Hacı Ahmed ve Müezzîn Süleyman ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb bunların kimesneye deyn ve kefâletleri ve bir kimesneye kendü tekâlîfleriyçün akca vir deyu emr itmiş değilleriken yine karye-i merkûmeden Ermenî tâ‘ifesinden Ser oğlu Nişan ve Ekserci oğlu Kirkor ve Sıvacı oğlu Sergiz ve İyan nâm zimmîler birbirleriyle yek-dil ve tekâlîfleriyçün akca virmişdik deyu bin yüz elli (boşluk) senesinde bunların hilâf-ı şer‘-i şerîf beş yüz gurusların alub gadr eyledüklerin ve bu bâbda Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer‘le görölüb mesfûrların hilâf-ı şer‘ aldıkları ol-mikdâr gurusları alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

46-2

Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine ve Kayseriyye Sancağı Mütessellimine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi‘ (boşluk) nâm karye ahâlîsi gelüb bunların karye-i merkûm toprağında vâki‘ mutasarrıf oldukları bağ ve bağçe ve değirmandan cereyân iden mahsûs ve müntakıl kadîmî sularında âharın ‘alâkası yoğiken yine karye-i merkûm toprağında manastır ruhbânlarından (boşluk) nâm râhib ol-suyı mecrâ-yı kadîmden ihrâc ve manastır-ı mezkûra emrâd-ı ta‘addî eyledüğün ve bu bâbda Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince ‘amel olunub mesfûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addîsi men‘ ü def‘ ve ol-suyı kadîmîsi üzere icrâ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

46-3

Ber-vech-i Arpalık İçil Sancağı Mutasarrıfına ve Ermenek ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Ermenek sükkânından el-Hâcc Osman Efendi dimekle ma‘rûf kimesne gelüb bunun yine Ermenek sâkinlerinden Ahmed Efendi dimekle meşhûr kimesneye bârgîr ve ‘öşr-i mahsûlü bahâlarından doksan gurus deyni olmağla evini

46-4

Karaman Vâlîsine ve Konya Nâ'ibine hüküm ki,

Medine-i Konya mahallâtından Zincirlikuyu Mahallesi sâkinlerinden Seyyid Mustafa zîde şerefuhu gelüb medine-i mezbûr hâricinde Kasımhalife kurbunda Berber Hasan nâm kimesneden iştirâ eyledüğü ma'lûmetu'l-hudûd dört tahta mülk bâğ ve bir mikdâr mültekiyyetu'l-isticâr bâğçesinin ve yine mahall-i mezbûrda es-Seyyid Ahmed nâm kimesnenin mutasarrıf olduğu mülk bâğının tarîk-i hâssdan bunun hakk-ı mürûru olduğundan mâ'adâ Şehir Irmağı demekle ma'rûf nehirden Mehmed nâm kimesnenin mülk bağından ayrılıb tarîk-i 'amm ve andan Mehmed ve es-Seyyid Ebubekir ve Kara Mustafa ve Dilsiz oğlu Bıçakçı oğlu vereseşi nâm kimesnelerin ve mezbûr es-Seyyid Ahmed'in mülk bağlarına ve andan bunun bağının divârı dibinden cereyân ve Bormeşk (?) Köprüsü'ne bir sene cârî nehirden bunun dahî hakk-ı saky olmağla zikr olunan tarîk-i hâssdan kadîmîsi üzere bağına mürûr ve nehr-i mezbûrdan dahî bağını saky ve intifâ' murâd eyledikde mezbûr Seyyid Ahmed mücerred ızrâr kasdıyla senin tarîk-i mezbûrda hakk-ı mürûr ve nehirden hakk-ı sakyın yokdur ve olmaduğın beyân iderim deyu hevâsına tâbî' kimesnelerin i'ânetiyle bî-vech mümâna'at ve bundan akdem mahall-i nizâ' üzerinde murâfa'a-i şer' olduklarında kadîmden tarîk-i mezbûrda bunun bağına mürûr ve nehr-i mezbûrdan hakk-ı saky olduğun mahall-i mezbûrda bağa ashâbından nice musinn ve bî-garaz ehl-i vukûf kimesnelerin şehâdetleriyle şer'an sâbit ü zâhir ve kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet birle cânib-i şer'den bunun yedine hüccet-i şer'iyye virilmişiken mezbûr kemâl-i tagallübünden nâşî memnû' ve mündefi' olmayub mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ta'addî ve muhâlefetden hâlî olmaduğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb hüccet-i şer'iyye ve fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince 'amel olunub mezbûrun kadîme ve hüccet-i şer'iyye ve fetevâ-yı şerîfe mugâyir ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

46-5

Karaman Vâlîsine ve Ilgun ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Ilgın Kazâsı'na tâbî' Yenice nâm karye sâkinlerinden (boşluk) nâm kimesne gelüb yine karye-yi merkûme sükkânından eşirrâdan İsmail ve karındaşı Ahmed nâm kimesne mücerred icrâ-yı garaz ve celb-i mâl sevdâsıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde hevâsına tâbî' ehl-i 'örf

tâ'ifesiyle müttetik ve bunun hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın ma'lûmu'l-mikdâr akcasın ahz ve gadr-ı küllî eyledüklerin ve bu-babda fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mûcibince şer'le görülüb hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın ahz olunan akcası alınırılüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim [recâ] eyledüğün ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene (1)158 (3-12 Şubat 1745).

46-6

Karaman Vâlisine ve Kayseriyye Nâ'ibine hüküm ki,

Divân-ı 'âlîşanım kâtibleri şâkirdlerinden kıdvetu'l-emâsil ve'l-akran el-Hâcc Ahmed zîde kadruhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb babası el-Hâcc Himmet nâm kimesnenin yine Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Efkere nâm karyede vâki' menzili derûnunda bunun mâlik olduğu emvâl ve eşyâsından âharın 'alâka ve medhali yoğiken şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken zikr olunan emvâl ve eşyâ ma'lûmu'l-mikdâr akca için babası mezbûrdan oğlu mezkûrun mâlında benim 'alâkam ve medhalim yokdur deyu ikrâr itmişken babası mezbûr bin yüz elli senesinde fevt olmağla veresesi olub yine karye-i mezbûre sâkinelerinden kızı Fatıma nâm hâtûn zuhûr ve şirrete sülûk ve eşirrâ ve mütegallice olan zevci Derman es-Seyyid Hüseyin dimekle ma'rûf kimesne ile yek-dil ve yek-cihet ve zevci merkûmu tevkîl itmekle ol-emvâl ve eşyâ ve akcada senin 'alâkan yokdur bizler efrâd-ı mezbûru tutub(?) mîrâsa idhâl ideriz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî ve tagallüben bunun yedinden alub mîrâsa idhâl bunlara gadr u ta'addî eyledüklerin ve bu bâbda da'vâsına mutâbık Şeyhu'l-İslâm'dan müta'addîd fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görülüb mezbûrenin hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf fuzûlî ve tagallüben ahz ve mîrâsa idhâl eyledükleri emvâl ve eşyâ ve akcası giru alıvırılüb ta'allül [ve] muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

46-7

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi' Efkere nâm karyede Aîşe Hâtûn Câmi'-i Şerîf Hatîbi Süleyman Efendi ve Abdi Ağa Mescid-i Şerîf imâmı el-Hâcc Ahmed Efendi ve mü'ezzini Süleyman Efendi dimekle ma'rûf kimesneler gelüb bunların karye-yi mezbûrede (boşluk) nâm mahalde

vâki‘ mutasarrıf oldukları vakf değirmenine yine karye-i mezbûreden (boşluk) nâm mevzi‘den cereyân iden kadîmî sularına dahl olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûrdan eşirrä ve mütegalibeden Battallıbabası oğlu Kuyumcu Mıgırdıç ve Yallar oğlu Karabet nâm zimmîler zuhûr ve zikr olunan değirmenin kadîmî suyunı mecrâsından ihrâc ve karye-i mezbûrda bunun mürûr iden tarîklerini sedd idüb sonradan muhdes peydâ eyledikleri bağçelerine icrâ itdirüb kadîme mugâyir ta‘addî üzere oldukların ve bu bâbda Şeyhu‘l-İslâm‘dan fetevâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb mûcibince şer‘le görilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Muharrem sene (1)158 (3-12 Şubat 1745).

47-1

Karaman Vâlisine ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Bi‘l-fi‘l Dâru’s-sa‘âdet‘im Ağası el-Hâcc Beşir Ağa dâme ‘uluvvuhu ‘arz gönderüb taht-ı nezâretinde olub Üsküdar‘da vâki‘ Merhûme Atik Vâlide Sultan Evkâfı olan Yeniil ve Türkman-ı Haleb hâssları cemâ‘atinden Pehlivanlı Cemâ‘ati mîr-i ‘Aşîreti İbrahim Bey dimekle ma‘rûf kimesnenin cemâ‘at-i mezbûr aklâmından Balıseyh nâm karye ahâlîsinden Veli Şeyh ve Ömer Bölükbaşı ve torunlarından Kadı oğlu dimekle meşhûr kimesneler zimmetlerinde bin yüz elli (boşluk) senesinde bâ-temessük bin gurus ve karz-ı şer‘den yine merkûmûn zimmetlerinde bir def‘a dahî beş yüz gurus alacak hakkı olub ve yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Karamanoğlu dimekle ma‘rûf kimesne zimmetinde dahî bâ-hükm ve hüccet-i şer‘iyye ma‘lûmu‘l-mikdâr alacak hakkı olub tahsîliyçün bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince taraf-ı şer‘den mürâsele dahî virilmişiken ‘adem-i itâ‘at ve merkûmûn hakkını ibtâl ve bundan mâ‘adâ cemâ‘at-i merkûm mahallâtından Tatar İlyaslı Süleyman oğlu Mehmed nâm kimesnenin Müzeyyenkarlı (?) oğlu Kerase ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler katl eylediklerin yedlerinde keşf hücceti var iken ihkāk-ı hakk olunmayub ve cemâ‘at-i mezbûreden Mehmed bin Abbas nâm kimesnenin Turhanlı Karyesi‘nden diğer Mehmed bin Abbas ve İsmail ve Mustafa bin Ali nâm üç nefer kimesneler oğlunu katl ve şer‘an lâzım gelen dem-i diyetin tahsîliyçün emr-i ‘âlîşanım dahî sâdır olmuşken henüz tahsîl olunmayub merkûm İbrahim’e ve mezbûrûna bu vechile gadr-ı küllî eylediklerin ‘arz- hâllerleriyle inhâ ve istadâ‘-yı ‘inâyet ve husûs-ı mezkûrlar için ta‘yîn olunan (boşluk) ma‘rifetiyle mahallinde murâfa‘a-i şer‘ olunub salifu‘z-zikr mezbûrlardan tahsîli lâzım gelen akca ve sâ‘ir hukûk her ne ise ma‘rifet-i şer‘ ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle şer‘le tahsîl ve ashâbına edâ vü teslîm ve hilâf-ı şer‘ bir ferde vaz‘ u hareket

itdirilmemek bâbında siz ki vezîr-i müşâr ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhumâsız size hitâben hükm-i hümayûnum virilmek recâsına ‘arz itmeğin vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Muharrem sene (1)158 (3-12 Şubat 1745).

47-2

Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

(boşluk) nâm zimmî gelüb bundan akdem hizmetinde olan İvadik nâm zimmî bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun sanduğın kırub derûnunda mevcûd iki bin gurus nukûd akcasın ahz u gasb ve firâr ve hâlâ hâssa karyelerinden Kayseriyye Kazâsı’na tâbi‘ Talas nâm karyede sâkin olduğun ve bu taraftan Yarşim nâm zimmîyi bâ-hüccet-i şer’iyye vekîl eyledüğün bildirüb karye-i merkûme voyvodası ma’rifeti ve ma’rifet-i şer’le görülüb mesfûrların ahz u gasb eyledüğü ol-mikdâr gurus hakkı mesfûra alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer’le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

47-3

Karaman Vâlîsine ve Konya Nâ’ibine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Azadan (?) nâm karyeden el-Hâcc Mümin ve Hanifi İnan el-Hâcc İsmail nâm kimesneler gelüb bunların yine kazâ-yı mezbûr muzâfâtından Kadınhanı Nâhiyesi sâkinlerinden el-Hâcc Halil bin Hacı Bayezid nâm kimesneye dokuz yüz gurus deynleri olup meblağ-ı mezbûr bunların üzerlerine beher sene devr-i şer’î ve ilzâm-ı ribh olunmuş değilken mezbûr tama‘-kar ve murâbahacı tâ’ifesinden olmağla murâbaha talebiyle ta‘addî icâb itmez iken benim sizden alacağım murâbahasıyla bin yüz doksan beş guruşdur bin guruşa sulh olalım deyu bundan cebr ve kerh ve ahz ve habs ve bunlar dahî mezkûrlar ile ikrâhen bin guruşa sulh olup lâkinn bu makûle ikrâhen sulh şer’an sahîh değilken mezkûr müzevver hüccet ile bunların bir mikdâr akcaların ahz ve bin guruşa varınca küsûrâtın dahî alırım deyu ta‘addîden hâlî olmaduğun ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer’le görülüb ta‘addîsi men‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer’le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Muharrem sene (1)158 (3-12 Şubat 1745).

47-4

Karaman Vâlisine Ilgın ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Ilgın Kazâsı ahâlîleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen ‘avâriz ve imdâd-ı seferiyye ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâki’ tekâlîflerin cem‘ine me’ mûr olanlara edâda kusûrları olmayub bir-vechle ta‘addî ve rencîde olunmaları icâb itmez iken Ilgın sâkinlerinden Eyüb Çavuş oğlu Süleyman ve Seyyid Mehmed ve Arab Mehmed oğlu Ahmed ve hevâdârları olan birkaç nefer kimesneler kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle yek-dil ve ziyâde tama‘-kâr ve mütegalibeden olmalarıyla mücerred celb-i mâl için a‘yânlık iddi‘âsıyla bin yüz elli (boşluk) senesinden beru vâki’ olan tekâlîfleri umûruna karışub kendü nefisleri için emr ve defterden ziyâde bir def‘a dokuz bin gurus ve bir def‘a altı bin gurus ve bir def‘a dahi beş yüz gurus ve bir def‘a dahî bin gurus akca zamm ve fukârâ üzerlerine salyâne ve cebren tahsîl ve ahz ve ziyâde gadr u ta‘addî eyledüklerin bildirüb şer‘le görölüb mezbûrların emr ve defterden ziyâde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf kendü nefisleri için aldıkları akca hakk-ı fukârâ her ne ise tamâmen tahsîl ve giru ashâb-ı hukûka alıvirilüb bir dürlü ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

47-5

Karaman Vâlisine ve (boşluk) Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Konya Kazâsı muzâfâtından Lazkiye Nâhiyesi’nde sâkin Osman Bey dimekle ma‘rûf kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi olmayub ve üzerine dahî şer‘an bir nesne sâbit olmuş değilken yine nâhiye-i mezbûre sükkânından (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk ve bundan akdem bizim mûrisimiz (boşluk) nâm kimesne senin ile sefer yoldaşı oldu idi şimdi gelmemekle mûrisimizi bul veyâhud diyetin senden aluruz deyu ba‘zı kimesnelerin tahrîkiyle hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmadukların ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince ‘amel olunub hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf zâhir olan ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

48-1

Karaman Vâlisine ve Niğde Kādîsına hüküm ki,

Sarraff Petro nâm zimmî gelüb sâbikan Niğde Sancağı mutasarrıfı olub hâlâ kazâ-yı mezbûrda sâkin Abdurrahim Paşa zimmetinde cihet-i karz-ı şer‘den memhûr temessüğü mûcibince bin yüz elli beş senesinde bin yüz guruş alacak hakkı olub taleb eyledükde virmeyüb gadr eyledüğün ve bu taraftan İsmail nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb şer‘le görölüb alivirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer‘le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâ’il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

48-2

Kayseriyye Nâ’ibine ve Kayseriyye Kazâsı’na Tâbi‘ Efkeri Nâm Karye hüküm ki,

Kayseriyye Kazâsı’na tâbi‘ Efkeri nâm karye ahâlîlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm ve ba‘zıları Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen ‘avârız ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâki‘ olan tekâlîfden tahammüllerine göre hisselerine düşeni cem‘ine me’mûr olanlara edâya râzılar olub tekâlîf-i şakka talebiyle dahl olunmak icâb hâlî olmayub yine karye-i mezbûrdan (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm zimmîler ehl-i ‘örf tâ’ifesiyle yek-dil ve yek-cihet ve ehl-i ‘örf tâ’ifesi taraflarından bilâ-emr-i şerîf vâki‘ olan tekâlîf-i şakka talebiyle bunların hilâf-ı kânûn ta‘addî ve remîdeden hâlî olmadukların bildirüb men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin men‘ olalar [deyu] yazılmışdır. Fî evâ’il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

48-3

Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Seyyid Hüseyin ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen ‘avârız ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâki‘ olan tekâlîfden tahammüllerine göre hisselerine düşeni cem‘ine me’mûr olanlara edâya râzılar olub tekâlîf-i şakka mutâlebesiyle rencîde olunmak icâb ider hâlleri yoğiken ehl-i ‘örf tâ’ifesi taraflarından bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mutâlebesiyle bunlar ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmadukların ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere ‘amel oluna [deyu] yazılmışdır. Fî evâ’il-i Muharrem sene 1158 (3-12 Şubat 1745).

48-4

Karaman Vâlisine ve İlgin Kādîsına hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Belekler nâm karye sâkinlerinden ‘ulemâdan kıdvetu’l-‘ulemâ ve’l-muhakkıkîn Ömer zîde ‘ilmuhu ile Abdüllatif ve Hüseyin ve Hasan nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub kimesneye hilâf-ı şer‘ vaz‘ u ta‘addîleri olmayub ve üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değilken yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Bulcuk karyesi sükkânından zümre-i eşkıyâdan Ömer oğlu Fazıl ve mezkûr Belekler karyesinden Tatar oğlu Osman ve Göğçer oğlu İbrahim ve ‘ammîsi oğlu İsmail nâm şakîler birbirleriyle yek-dil ve hilâf-ı şer‘ bin yüz elli (boşluk) senesinde gice ile bunların menzillerin basub dört bin guruşdan mütecâviz emvâl ve eşyâların nehb u gâret itmeleriyle mezbûrların bu misillu şekâvet itmek ‘âdet-i müstemirreleri olmağla mezbûrların şekâvetlerinden nâşî sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin keyfiyyetlerin ‘arz eylemeğe cesâret idemeyüb yevmen fî-yevmen şekâvetleri ezyed oldukların bildirüb ol-bâbda hüküm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden mübâşir ta‘yîn olunan kıdvetu’l-emâsil ve’l-akran (boşluk) zîde kadruhu ve sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin ma‘rifetleriniz ile hasımları mezbûrûn ahz ve mahallinde terafu‘-ı şer‘ ve nehb u gâret eyledüklerin nukûd e eşyâ ve ba‘de’s-sübût istirdâd ve ihkāk-ı hakk olundukdan sonra bu makûle şekâvet ‘âdet-i müstemirreleri olduğu sâbit olur ise habs ve ‘arz olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1158 (13-22 Şubat 1745).

48-5

Karaman Vâlisine Bor ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Ahmed zîde kadruhu gelüb Eyâlet-i Karaman’da vâki‘ Bor Kasabası sâkinlerinden Uzun Ahmed ve yine kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Kelisahisar nâm karyeden Halil nâm kimesneler zimmetlerinde birbirleri kefâletleriyle yedinde olan üç kıt’a memhûr temessükâtları mûcibince bin yüz elli beş senesinden beru cihet-i karz-ı şer‘den yalnız üç bin guruş alacak hakkı olmağla bundan akdem meblağ-ı mezbûru taleb eyledükde ve mektûb irsâl olundukda mezbûrlar mücerred ibtâl-i hakk sevdâsıyla hevâlarına tâbi‘ ba‘zı mütegalibeye istinâden edâda ta‘allül ve muhâlefet eyledüklerin bildirüb ber-mûceb-i temessükât zimmetlerinde olan meblağ-ı mezbûr bi’t-tamâm tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden temessükleri mûcibince zimmetlerinde şer‘le sâbit olan hakkı alıvirilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene (1)158 (13-22 Şubat 1745).

48-6

Karaman Vâlisine Beyşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Beyşehir Kazâsı'na tâbi' Bayındır nâm karyeden İbrahim Bey demekle ma'rûf kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb karye-i mezbûrenin 'avârızına mevkûf olan bin sekiz yüz guruş mâl vakf mütevellîsi Şeyh Ahmed nâm kimesnenin zimmetinde iken fevt olub ve bu vakf-ı mezbûrun hâlâ mütevellîsi olmağla Beyşehir Kasabası'nda sâkin müteveffâ-yı mezbûrun terekesin kabz iden oğulları Seyyid Abdullah ve Seyyid Osman ve Seyyid Ömer nâm kimesnelerden mâl-ı vakfî müteveffâ mâlından tevliyyeti hasebiyle taleb eyledükde bî-vech-i şer'î virmekde ta'allül ve gadr murâd eyledüklerin bildirüb zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görölüb müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde olan ol-mikdâr guruş mâl-ı vakf oğulları mezkûrlardan buna bi't-tevliyye alıvirilüb bî-vech-i şer'î ta'allül ve tereddüd itdirilmeyüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görölmek emrim yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1158 (13-22 Şubat 1745).

48-7

Karaman Vâlisine Niğde Sancağı'nda vâki' (boşluk) Kādîsına hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi' Çurçurum nâm karye sâkinlerinden Yusuf nâm kimesne gelüb bin yüz elli senesinde bu sefer-i hümayûnumda iken yine karye-i mezbûre sükkânından Kürd Ahmed ve Topal Ahmed ve Behram oğlu Mehmed ve Haksız oğlu Kara Abdullah ve yine kazâ-yı mezbûra tâbi' Ulukışla sükkânından Altıparmak oğlu İbrahim demekle ma'rûf şakîler bunun menzilin basub bir re's atını ve yigirmi otuz guruş envâl ve eşyâsını hilâf-ı şer'-i şerîf nehb u gâret eylediklerinden mâ'adâ mezkûr Kürd Ahmed bir dişini ihrâc ve merkûm İbrahim dahî bir re's atını ahz küllî gadr eyledüklerin bildirüb şer'le görölüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm recâ itmeğin şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1158 (13-22 Şubat 1745).

49-1

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Zu'amâdan kıdvetu'l-emâsil ve'l-akran Seyyid Ahmed veled-i İsmail zîde kadruhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb Aksaray Sancağı'nda ve Kazâsı muzâfâtından Hasandağı

Nâhiyesi'nde Yuva nâm karye ve gayriden yigirmi iki bin altı yüz kırk sekiz akca ze'âmet ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde ve vâki' olan hıdemât-ı 'aliyyemde bezl-i makdûr itmekle ze'âmeti karyelerinin topraklarında zirâ'at ve hırâset idenlerin zirâ'atleriyle hâsıl eyledükleri terekelerinden müteveccih olan 'öşrleri ve sâ'ir hukûk u rusûmların kânûn ve defter mûcibince taleb eyledikde re'âyâlarından ba'zıları dürlü tezvîrât ile hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i Defter-i Hâkânî virlemekde ta'allül ve ze'âmeti mahsûlune gadr-ı küllî olunduğun bildirüb ze'âmet-i mezbûr ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî ve berât mûmâ-ileyhe zabt ve vâki' olan a'şâr ve sâ'ir rusûmâtı kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb hilâf-ı Defter-i Hâkânî ta'allül ve nizâ' itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümayûn ve Defter-i İcmâl ve Mufassal'a mürâca'at olundukda Hasandağı Nâhiyesi'ne tâbi' karye-i Yuva neferân yetmiş üç ve zemîn bir mezra'a bir ve hâsıl-ı iki baş gendüm ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma'a gayrihu sekiz bin ve Bekir Nâhiyesi'ne tâbi' karye-i Barışdam (?) mâlikâne-i vakf-ı medrese-i dâru'l-kurrâlarıdır Niğde neferân yigirmi iki ve zemîn üç hâsıl-ı divanî gendüm ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma'a gayrihâ üç bin ve Eyübili Nâhiyesi'ne tâbi' karye-i Zaviye nâm-ı diğêr Hamzafakıh neferân altı ve hâsıl-ı iki baş timâr ve gendüm ve resm-i bennâk ve caba yekûn ma'a gayrihâ bin akca yazularıyla Defter-i Mufassal'da muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve Defter-i İcmâl'de üç bin akca yazusu olan salifu'z-zikr Bilidam (?) nâm karyenin bin akcası ifrâz ve mâru'z-zikr Yuva ve Zaviye nâm-ı diğêr Hamzafakıh nâm karyeler ile berkdirilüb on bin akca yekûnundan dört bin akcası ifrâz ve ber icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen mûmâ-ileyh Seyyid Ahmed veled-i İsmail zîde kadruhunun ze'âmeti aklâmı bâkîsı müştereki kaydında olduğı mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel olunmak emrim yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1158 (13-22 Şubat 1745).

49-2

Kayseriyye Nâ'ibine hükûm ki,

Medine-i Kayseriyye'de sâkin mekkârî deveci tâ'ifesinden el-Hâcc Seyyid Mehmed ve el-Hâcc Mustafa ve diğêr el-Hâcc Mehmed ve Hacı Ali ve Mehmed ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb yine medine-i Kayseriyye'de sâkin estâr ve sahtyân tüccârlarının metâ'ların kendülerin hüsn-i rızâ ve ihtiyârlarıyla kadîmden bunlar develerine tahmîl ve Âsitâne-i Sa'âdet'ime gönderegelüb cânib-i âhardan bir dürlü müdâhale iktizâ itmez iken birkaç seneden beru civârlarında vâki' Türkman devecileri ve katırcı tâ'ifesi bî-vech

mu‘ârazaya mübâderet ve zikr olunan tüccâr metâ‘sını cebren ve götürdür deyu ellerinden alub katırlarına ve develerine tahmîl ve ol-vechile beynlerinde nizâ‘-ı kesîreleri vukû‘ bulmakdan nâşî ehl-i ‘örfe istinâd ile tarafeynin tecrîm olmalarına bâdî bir hâlde olmağla bundan akdem Âsitâne-i Sa‘âdet’imde merkûmlar ile ba‘de’l-mürâfa‘a bir mikdârın bunlar ve bir mikdârın dahî salifu’z-zikr Türkman devecileri tahmîl eylemek üzere huzûr-ı şer‘de mukâvele ve mu‘âhede ve ol-vechile teşekkî ve vechü’l-hayr ile kimesneye zarar ve gezend itdirilmemek üzere ma‘rifet-i şer‘le beynlerinde tevfiğ olunub i‘lâm-ı şer‘iyye virildüğün bildirüb i‘lâm-ı şer‘iyyeleri mûcibince ‘amel olunub mugâyir-i i‘lâm müdâhale ve mu‘âraza itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene (1)158 (23 Şubat - 4 Mart 1745).

49-3

Karaman Vâlîsine Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Musa nâm kimesne gelüb bunun Aksaray Kasabası’nda sâkin sâbikan Aksaray Sancağı Mütesellimi Topal Mehmed Ağa dimekle ma‘rûf kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinde karz-ı şer‘den yetmiş beş gurus ve bir fitillü tüfenk alacağı olub ve meblağ-ı mezbûr ile tüfengin buna edâsına yine kasaba-yı mezbûreden Gedek oğlu Musa Bey dimekle meşhûr kimesne kefil ve zâmin olub ve hâlâ mezbûr Topal Mehmed firâr itmekle meblağ-ı mezbûr ile tüfenk-i mezkûru kefil-i bi’l-mâl olan mezkûr Musa’dan taleb eyledükde bî-vech-i şer‘î virmekde ta‘allül ve muhâlefet üzere olunduğun ve Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb şer‘le görölüb alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1158 (13-22 Şubat 1745).

49-4

Karaman Vâlîsi Vezîrim Mehmed Paşaya ve Karaman Kādîsına hüküm ki,

Haremeynu’ş-şerîfeyn re‘âyâları fukârâları olub hilâf-ı şer‘-i şerîf vaz‘ [u] hareketleri yoğiken zümre-i ekrâd ve ser-levendât eşkıyâlarından Köse Hasan ve Ömer ve Bekir nâm şakîler dört yüz mikdârı kendü başlarında olan süvâri eşkıyâ ile mahallâtları derûnundan bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf evlerini basub emvâl ve eşyâ ve dört yüz gurus ve dört re’s at ve kırk beş tüfenk ve sekiz yüz gurusluk eşyâ ve Bayezidoğlu Karyesi’nden iki yüz gurus ve iki re’s at ve beş yüz gurusluk eşyâ ve mezbûr mahallelerinden üçer ve beşer

guruş ve eşyâların yağma vü gâret ve şakîyûn-ı mezbûrûn bunları evlerinden çıkarub dağlara devşirüb ehl ü ‘iyâllerinin kiminin kolu ve kiminin ayağı düşüb mecrûh ve cem‘ ve tahsîl eyledikleri mâl-ı harameyni ellerinden ahz ve sâ’ir devâbb ve mevâşîlerin nehb u gâret eylediklerinden mâ’adâ el-yevm civârlarında cevelân ve yine sizi basub mâl [ve] eşyânızı yağma ideriz deyu tahvîk ve perâkende vü perîşân olmalarına bâdî ve ahvâllerin diğêr-gûn ve mâl-ı harameyni edâya iktidârları kalmayub gadr-ı küllî olundukların bildirüb şakîyûn-ı mezbûrûnun bulundukları mahalde sen ki vezîr-i müşârun-ileyh[sin] bi’z-zât üzerlerine varub ‘ala-eyyi-hâl ahz ve re‘âyâ-yı harameynin nehb u gâret eyledikleri emvâl ve eşyâ ve devâbb ve mevâşîleri alıvırilüb ashâbına istirdâd ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfîm recâ eyledikleri ecilden şakîyûn-ı mezbûrûnun bulundukları mahalde sen ki vezîr-i müşârun-ileyhesin bi’z-zât üzerlerine varub ‘ala-eyyi-hâl ahz ve re‘âyâ-yı harameynin nehb u gâret eyledikleri emvâl ve eşyâ ve devâbb ve mevâşîleri alıvırilüb ashâbına istirdâd ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşanım yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1158 (13-22 Şubat 1745).

50-1

Karaman Vâlisine ve Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Hâlâ Ergani Madeni Emîni olan el-Hâcc İbrahim zîde mecduhu ‘arz-ı hâl gönderüb Dergâh-ı Mu‘allâ’m müteferrikalarından Süleyman zîde mecduhunun mutasarrıf olduğu yüz doksan ze‘âmeti bin yüz elli beş senesinde mûmâ-ileyhin iltizâmında iken ze‘âmet-i mezkûrun zabtına tarafından me’mûr olan âdemisi İsmail nâm kimesne ta‘şîr eyledüğü mahsûlünden Akşehir kilesiyle dört yüz yetmiş beş keyl hınta ve iki yüz elli keyl şa‘îrin furûht ve bahâsını mûmâ-ileyhe irsâl eylemek üzere Akşehir sükkânından Hatibzâde Hacı Mehmed nâm kimesneye teslîm ol-dahî kabz ve hıntanın her kilesin ikişer yüz otuzar akcaya ve şa‘îrin dahî beher kilesin yüz ellişer akcaya furûht ve makbûzı olan bin iki yüz yigirmi iki buçuk guruşdan Müjdecibaşı Hacı Ali yediyle nakden iki yüz seksen altı guruş üç rub‘ ve oğlu İbrahim yediyle iki yüz elli guruş ve diğêr oğlu Bekir nâm kimesne yediyle elli dört buçuk guruş mûmâ-ileyhin tarafına irsâl ve teslîm idüb kûsûr kalan altı yüz otuz bir guruş bir rub‘ göndermedin fevt olub zimmetinde kalmağla hâlâ Akşehir Kazâsı’nda sâkin muhalledâtın kabz iden kerîmesi ve oğulları mezbûrlardan mâl-ı müteveffâdan mutâlebe olundukda her biri bî-vech-i şer‘î ‘illet ve bahâne ile ta‘allül eylediklerin bildirüb müteveffâ-yı mezkûrun zimmetinde kalan ol-mikdâr guruş hakkı mülhakâtın kabz iden vârisleri mezkûrlardan müteveffâ mâlından tamâmen tahsîl ve âdemisi İsmail nâm kimesneye teslîm ve icrâ-yı hakk

olunmak bâbında emr-i şeriifm recâ eyledüğün ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1158 (13-22 Şubat 1745).

50-2

İlgın ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Konya Kal‘ası müstahfızânından el-Hâcc Ahmed nâm müstahfız gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı gedik timârı karyelerinden (boşluk) Kazâsı’na tâbi‘ Karasevinç nâm karyesinin defterde mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından ba‘zıları kadîmî karyelerinden kalkub varub taht-ı kazâlarınızda vâki‘ kasabât ve kurâda ve ‘askerî çiftliklerinde sâkin ve mütemekkin olmalarıyla gedik timârı mahsûlune gadr olunduğın bildirüb mezbûrlar bulundukları mahallerden kaldırılıb kadîmî karyelerine nakl u iskân itdirilüb ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eyledüğün ecilden kânûn üzere iskân itdirilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1158 (13-22 Şubat 1745).

50-3

Kütahya Mütesellimine Timurcı (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Sen ki Timurcı Kādîsı Mevlânâ Abdullah mektûb gönderüb medine-i Timurcı Kazâsı muzâfâtından Karataş Nâhiyesi’ne tâbi‘ Karapınar nâm karye sükkânından Cabirzâde Mustafa Ağa ve karındaşı Musa Ağa dimekle ma‘rûf kimesneler meclis-i şer‘a varub bundan akdem medine-i mezbûre voyvodası el-Hâcc Hüseyin Ağa dimekle ma‘rûf kimesnenin mezbûrlar ve yine nâhiye-i mezbûre ahâlîleriyle beynlerinde hilâf-ı şer‘iyyeye müte‘allik da‘vâları olmağla beyinlerinde müslihûn tavassutu ile tarefeyn birbirleri zimmetlerin ‘amme-i da‘va ve mütâlibâtıdan ibrâ ve iskât birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken ol-ibrâya yine mezbûru rencîde itmeleriyle mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye rencîde itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki‘-i hâli bi’l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1158 (13-22 Şubat 1745).

50-4

Karaman Vâlisine Gaferyad ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Gaferyad Kazâsı'na tâbi' Manyan nâm karye imâmı el-Hâcc Nurullah zîde salâhahu gelüb 'arz-ı hâl idüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîsi yoğiken yine kazâ-yı mezbûra tâbi' Başkışla nâm karye ahâlîsinden Ciyoroğlu dimekle ma'rûf el-Hâcc Mehmed bin Mustafa ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zuhûr ve senin çobanın davarlar küllî bizim karyemiz sınırına gelüb ihtirâz eyledüğünden mâ'adâ karyemiz ahâlîsinden ba'zı kimesneler ile gavga eyledikde sen çobanını tahrîk idüb bizim üzerimize mübâşir ta'yîn itdirdin deyu iddi'â ve murâfa'a-i şer'-i şerîf oldukların mezkûrlar müdde'âların vech-i meşrûh üzere isbâta kâdir olmayub bî-vech-i şer'î iddi'âları men' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'îye virilüb dahl olunmak icâb itmez iken ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değilken mezkûrlar birbirleriyle yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde ehl-i 'örf tâ'ifesine istinâden hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ma'lûmu'l-mikdâr akcasın ahz idüb ziyâde gadr u ta'addî eyledüklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer'le görölüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ahz eyledükleri akcası her ne ise bi't-tamâm mezkûrlardan giru buna alıvirilüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1158 (13-22 Şubat 1745).

50-5

Karaman Vâlîsine ve Niğde ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Niğde Kazâsı'na tâbi' Fertek nâm karyeden Seyyid Ebubekir ve karındaşı Seyyid Süleyman zîde şerefuhumâ Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb bunların karye-yi mezbûr sâkinlerinden el-Hâcc Hüseyin ve Mehmed nâm kimesneler zimmetlerinde emlâk ve eşyâ bahâsından altı yüz guruş alacak hakların olub lâkinn bunlar ol-vaktde sagîr bulunmalarıyla ba'de'l-bülûğ mezkûrların zimmetlerinde olan meblağ-ı mezbûr altı yüz guruş hakların taleb eyledüklerinde mezkûrlar birbirleriyle yek-dil ve dürlü 'illet ve bahâne ile bî-vech-i şer'î edâda ta'allül ve muhâlefet ve ziyâde gadr eyledüklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince şer'le görölüb mezbûrların zimmetlerinde olan meblağ-ı mezbûr hakları tamâmen tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene (1)158 (13-22 Şubat 1745).

50-6

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Süleyman nâm kimesne gelüb Aksaray sâkinlerinden Yorgi nâm zımmî zimmetinde bin gurusluk emti'a ve nukûd alacak hakkı olmağla mesfûr Yorgi mürd oldukda emvâl ve eşyâsın beytu'l-mâl Emîni İsmail nâm kimesne zabt itmekle bu dahî meblağ-ı mezbûru ba'de'l-isbât mezbûr İsmail'den ahz u kabz idüb kimesneye deyn ve kefâleti olmayub bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken âhardan ma'lûmu'l-esâmî kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk ve bizim her birlerimizin mürd-i mesfûr zimmetinde beş-altışar yüz gurus alacağımız olmağla senden alıruz deyu hevâlarına tâbi' şâhid-zûr ikâmetiyle hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addîden hâlî olmaduğun bildirüb mezbûrların zâhir olan ta'addîsi men' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görüle deyu yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene (1)158 (13-22 Şubat 1745).

51-1

Larende Kādîsına hüküm ki,

Larende Kazâsının fukârâ ve zu'afâsı gelüb Larende Mahkemesi'nde bilâ-berât kâtib olan Emrullah nâm kimesne kazâ-yı mezbûr mahkemesinde bilâ-berât kâtib olub kendü hâlinde olmayub muzırr-ı 'ibâd ve mûkız-ı fitne olmağla iki hasım bir da'vâ ile mahkemeye vardıklarında nâ-hakk olan kendüden ahz-ı rüşvet ile ibtâl-i hakk ve ehl-i 'örf tâ'ifesiyle müttefik ve fukârâyı ehl-i 'örfe gamz u tecrîm ve bi-gayr-ı hakkın akcaların alub ve aldırmağa bâ'is ve bunun emsâli zulm u ta'addîsinin nihâyeti olmayub ahvâllerin diğergûn olduğun bildirüb bilâ-berât kâtib olan mezbûru kitâbetden ref' ve kitâbet hizmetinde istihdâm olunmamak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene (1)158 (13-22 Şubat 1745).

51-2

Karaman Vâlisine vezîruhu Bor ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Ahmed zîde kadruhu gelüb Bor Kazâsı sâkinlerinden Uzun Ahmed nâm kimesne ile İsac nâm zımmî ve yine kazâ-yı mezbûra tâbi' Kelisahisarı nâm karye sükkânından Halil nâm kimesne bir kıt'a temessük mûcibince bin sekiz yüz altmış gurus ve bir kıt'a temessük mûcibince dahî iki yüz seksen gurus ve bir kıt'a temessük mûcibince dahî bin iki yüz kırk gurus mecmû'ı üç kıt'a memhûrlı temessükâtı mûciblerince üç bin üç yüz seksen gurus

akcaya bin yüz elli altı senesinde bunun kefâletiyle İstanbul sâkinlerinden Gümrük-i Kebîr sarrâflarından Sihaven ve Karabet nâm zımmîlerden istikrâz idüb mezbûrlar meblağ-ı mezkûru bi't-tamâm göndermek üzere ta'ahhüd itmişler iken bu ana gelince ancak altı yüz elli gurus edâ ve bâkî iki bin yedi yüz otuz gurusı hâlâ zimmetlerinde kalmağla bundan akdem mezbûrlar defa'atle mektûb irsâl ve taleb olundukda mücerred ibtâl-i hakk sevdâsıyla edâda ta'allül ve muhâlefet üzere olduklarından meblağ-ı mezbûru kefâletine binâ'en sarrâf-ı mesfûrlar bi't-tamâm bundan tahsîl itmeleriyle ol-vechile buna küllî gadr olunduğun ve hâlâ tarafından meblağ-ı mezkûru ahz u kabza (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb kefâletine binâ'en edâ eyledüğü iki bin yedi yüz otuz gurus hakkı ber-mûceb-i temessükât mezkûrlardan bi't-tamâm tahsîl ve alıvirilüb edâda ta'allül ve muhâlefet iderler ise mübâşir ma'rifetiyle Âsitâne-i Sa'âdet'ime ihzâr olunmaları bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden ta'yîn olunan çavuş mübâşeretiyle temessükleri mûcibince meblağ-ı mezkûr şer'le tahsîl ve edâya muhâlefet iderler ise Âsitâne-i Sa'âdet'ime ihzâr olunmaları için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1158 (23 Şubat - 4 Mart 1745).

51-3

Hâlâ Anadolu Vâlisi olup Kars Cânibi Ser-'askerî Sadr-ı esbak Yeğen Mehmed Paşaya ve Karaman Vâlisi Vezîr (boşluk) Paşaya ve Haymanateyn ve Kureys ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Kureys Kazâsı'nda sâkin Bozulus Türkmanı'ndan Küşne Cemâ'ati ahâlîleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen tekâlîflerin edâya bir kusûrları yoğiken yine kazâ-yı mezbûrda sâkin Hüseyin Bey demekle ma'rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinden beru bunların mîr-i 'aşîretleri olmak iddi'âsında kethüdâsı Mehmed nâm kimesne ile yek-dil ve yek-cihet ve her tekâlîfleri vukû'unda emr ve defterden ziyâde kendü nefsiyçün akca zamm ve cebren ve kahren tahsîl ve ekl ve bel' idüb ziyâde gadr u ta'addî itmekle mezbûrun şer'le muhâsebesi görölüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak murâd eyledüklerinde itâ'at-i şer' itmeyüb hâlâ taht-ı hükümet ve kazânızda firâr üzere olduğun bildirüb bulunduğu mahalde şer'le görölüb emr ve defterden ziyâde kendü nefsiyçün aldığı akcaları kendülere alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden bulunduğu mahalde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Muharrem sene 1158 (13-22 Şubat 1745).

51-4

Karaman Vâlisine ve Aladağ ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Erbâb-ı timârdan Seyyid Ahmed bin es-Seyyid Hacı Hüseyin nâm sipâhî gelüb Konya Sancağı'nda Aladağ Nâhiyesi'nde Ağcaalan nâm karye ve gayriden on yedi bin beş yüz akca timâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub müsterekiyle kayd u berâtına dâhil olub timârının baş kalemi olan karye-i Ağcaalan el-mezbûrenin hâsıl-ı tahtında 'öşr-i kovan ve bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûs Defter-i Hâkânî'de hâsıl kayd olunmağla karye-i mezbûr toprağında zirâ'at ve hırâset idenlerin zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden müteveccih olan 'öşrleri ile salâriyyeleri karye-i mezbûre toprağında sâdât ve yeniçeri ve sâ'ir 'askerî tâ'ifesinin evleri sancakları altında kendü ma'îşetleriyle besledikleri sekiz dokuz 'aded kovanlarından mâ'adâ tasarruflarında olan mevâşîleriyle defterlü ve hâric re'âyâ tâ'ifesinin cümle kovanlarının hâsıl olan ballarından mütecevvih olan onda bir 'öşrlerin ve karye-i mezbûre toprağında üzerine şer'an bir cürm sâbit olan re'âyâ tâ'ifesinin kânûn üzere icâb iden cerîme ve sâ'ir vâki' olan bâd-ı hevâyı ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî müsterekiyle kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz murâd eylediklerinde karye-i mezbûrede sâkin re'âyâ tâ'ifesinden ba'zıları birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve hevâlarına tâbi' ba'zı kimesnelere istinâden bir tarîk ile peydâ eyledikleri müzevver hüccet ile hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i Defter-i Hâkânî virmekde ta'allül ve muhâlefet ve müsterekiyle timâr mahsûlune gadr eylediklerin bildirüb Defter-i Hâkânî mûcibince kânûn üzere 'amel olunub hilâf-ı Defter-i Hâkânî ve mugâyir-i kânûn bir-vechle ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümâyûn ve Defter-i İcmâl ve Mufassal'a mürâca'at olundukda Aladağ Nâhiyesi'ne tâbi' yigirmi üç nefer re'âyâ ile karye-i Ağcaalan ve kırk yedi nefer re'âyâ ile mahalle-i Enrecler (?) ve yedi zemîn ve hâsıl-ı 'öşr-i gallât ve sâlârı gendüm ve bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûs ve 'öşr-i kovan yekûn ma'a gayrihâ altı bin akca yazı ile Defter-i Mufassal'da muharrir kalemiyle tahrîr ve Defter-i İcmâl'de ma'a gayrihâ berkdirilüb on bir bin beş yüz akca ber icmâl ve icmâl-i mezbûrun sekiz bin beş yüz akcası mezkûr es-Seyyid Ahmed bin es-Seyyid el-Hâcc Hüseyin bâkısı müstereki kaydında olub ve senede bin üç yüz akca yazı ile kazâ-yı Aladağ beytu'l-mâl ve mâl-ı 'inâyet ve mâl-ı gâ'ib ve yava ve kaçgun ber-mûceb-i kânûn-ı kadîm deyu ol-dahî Defter-i İcmâl'de tahrîr ve Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' (...) nâm karye ve ma'a gayrihâ berkdirilüb havâss-ı hümâyûnum mülhakâtından olub ve kırk beş bin akca yazı ile nısf-ı bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûsâne ve timârhâ-i sipâhîyan ve merdân-ı kılâ'-yı livâ-yı mezbûr ve gayr-ez hâk-i pâ-yı hümâyûn ve timârhâ-yı serbest deyu Defter-i İcmâl'de ol-dahî tahrîr ve bâc-ı bâzâr sipâh ve ma'a gayrihâ mîr-i mirân-ı vilâyet-i Karaman hâssı mülhakâtından olduğu mastûr

ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1158 (23 Şubat - 4 Mart 1745).

52-1

Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Vekse nâm karye ahâlîsi gelüb karye-i mezbûrdan ba‘zı kimesnelerin karye-i mezbûr toprağında bi’l-fi‘l zabt ve tasarruflarında tekâlîf alınmak icâb ider emlâk ve yerleri olmağla üzerlerine edâsı lâzım gelen imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîfden a‘lâ ve evsât ve ednâ i‘tibârıyla tahammüllerine göre hislerine düşeni mezbûrlardan taleb eyledüklerinde ba‘zıları emir ve yeniçeri ve cebeci ve topçı ve erbâb-ı timârdanlarız virmeyüz deyu bunlara çekdirüb hilâf-ı kânûn gadr eyledüklerin ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince ‘amel olunub alıvirilüb ta‘allül itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1158 (23 Şubat - 4 Mart 1745).

52-2

Kayseriyye Nâ’ibine ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Kayseriyye Kazâsı’na tâbi‘ Efkere nâm karyenin Müslüman ahâlîsi gelüb kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Balagesi nâm karye ahâlîlerinden ba‘zılarının bunların karye-i mezbûre toprağında bi’l-fi‘l tasarruflarında tekâlîf alınmak icâb ider hâneye bağılu bağ ve bağçe ve kadîmî re‘âyâlarından olmağla ‘avâriz ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîf ve imdâd-ı seferiyyeden tahammüllerine göre hisselerine isâbet ideni taleb eyledüklerinde virmekde ta‘allül üzere oldukların bildirüb bunlar ile ma‘en tahamüllerine göre hisselerine düşen alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüklerin ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene (1)158 (23 Şubat - 4 Mart 1745).

52-3

Kayseriyye Nâ’ibine ve Mütesellimine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Efkere nâm karye ahâlîsi gelüb bunların karyeleri toprağında iki ‘aded manastır olmağla manastır-ı mezbûr ahâlîlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî

ba‘zılarının tasarruflarında tekâlîf alınmak icâb ider hâneye bağlu emlâk ve kadîmî re‘âyâları olmağla ‘avâriz ve sâ‘ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîf ve imdâd-ı seferiyyeden tahammüllerine göre hisselerine düşeni taleb eyledüklerinde virmekte ta‘allül üzere oldukların bildirüb bunlar ile ma‘en edâ itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene (1)158 (23 Şubat - 4 Mart 1745).

52-4

Karaman Vâlisi Vezîruhu ve Eyâlet-i Karaman’da Vâki‘ Mevlânâ (boşluk) zîde fazlühuya hüküm ki,

İftihâru’l-emâcid ser-bevvâbîn Ahmed zîde mecduhu gelüb bunun kazâ-yı mezbûra tâbî‘ Karadiken nâm karye sâkinlerinden Yünsüz Hacı Yusuf nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli senesinde ber-mûceb-i temessük cihet-i karz-ı şer‘den olmak üzere ma‘lûmu’l-mikdâr alacak hakkı olmağla taleb olundukda bî-vech-i şer‘î edâda tekâsül ve muhâlefet ve ibtâl-i hakk sevdâsında olduğun bildirüb şer‘le görölüb alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1158 (23 Şubat - 4 Mart 1745).

52-5

Karaman Vâlîsine ve Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Medine-i Kayseriyye mahallâtından Huand Mahallesi sükkânından es-Seyyid Ahmed bin es-Seyyid Çazamir ve es-Seyyid Ali zîde şerefuhumâ ile (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye bir dürlü vaz‘ u hareketleri yoğiken yine Kayseriyye’de sâkin es-Seyyid Tahir nâm kimesne hevâlarına tâbî‘ rufekâlarına istinâden dâ’imâ kendü hâllerinde olmayub hilâf-ı şer‘-i şerîf ‘ibâdullahı envâ‘-ı dürlü cevır ve eziyet ile ta‘cîz ‘âdet-i müstemirresi olduğundan mezkûr es-Seyyid Ahmed’in ‘abd-i memlûkı Yusuf nâm gulâmını bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakkın ‘amelen dört yerinden kılıç ile darb ve cerh eyledüğünden mâ‘adâ merkûm es-Seyyid Ali’nin dahî ‘alenen menzili derûnuna duhûl ve mezbûrların dahî Mamalar Mezra‘ası toprağında ra’y olunan davar ve devâbbların gasb ve kendülerin tağrîm ve şutûm-ı galîza ile şetm ile hilâf-ı şer‘ zâhir olan ta‘addîsine tâkat getürecek hâlleri kalmadığından bundan akdem zâbit ma‘rifetiyle ihzâr-ı şer‘ ve murâfa‘a-i şer‘

olunduklarında mezkûrun ol-vechile zâhir olan ta‘addîsi üzerlerinden men‘ ü def‘ birle kîbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken yine kâni‘ olmaduğundan gayrı henüz icrâ-yı hakk olunmaduğun bildirüb hüccet-i şer‘iyyeleri mûcibince zâbit ma‘rifetiyle şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye zâhir olan zulm u ta‘addîsi men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1158 (23 Şubat - 4 Mart 1745).

52-6

Karaman Vâlîsine ve Niğde ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Bayrakdar Ahmed nâm kimesne gelüb Niğde Kazâsı’na tâbi‘ Adramason nâm karye sâkinlerinden olup yine karye-i mezbûr sâkinelerinden Sinan oğlu Açul kızı Şerife dimekle ma‘rûfe Kebire nâm bâkireyi bin yüz elli (boşluk) senesinde huzûr-ı müsliminde ‘akd itmek üzere nişân vaz‘ ve iki yüz gurus mikdârı masrûfı mezbûreye virüb bu sefer-i hümayûnda iken yine mezbûr sâkinlerinden Hacı Bekir oğlu Mehmed’in oğlu Ahmed dimekle ma‘rûf kimesne mütegalibeden olmağla kuvvet-i mâliyyesi sebebiyle mezbûreyi kendüyye tezvîc itmekle masrûfı olan meblağ-ı mezkûru mezbûreden giru taleb ve almak istedikde virmeyüb ta‘addî ve zevci mezbûr Ahmed mütegalibeden olduğun ve tarafından Ömer nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb şer‘le görölüb meblağ-ı mezkûr giru bi’t-tamâm alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1158 (23 Şubat - 4 Mart 1745).

52-7

Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Medine-i Kayseriyye sükkânından el-Hâcc Osman zîde kadruhu gelüb bunun taraf-ı şer‘den vâsî ve nâzırı olduğı karındaşı oğlu Mehmed nâm sagîrin mâlından yine Kayseriyye sükkânından Hasan nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinde cihet-i şer‘den yüz altmış sekiz buçuk gurus alacak mâl-ı sagîr olmağla bundan akdem meblağ-ı merkûmu nezâret ve vesâyeti hasebiyle Âsitâne-i Sa‘âdet’imde mezbûrdan taleb ve da‘vâ ve ref‘ ile kādî’asker huzûrunda mezbûr ile murâfa‘a-i şer‘ olunduklarında vech-i meşrûh üzere olduğı şer‘an sâbit ü zâhir ve meblağ-ı merkûm hükm birle taraf-ı şer‘den bunun yedine hüccet-i şer‘iyye virilüb ve mezbûr dahî meblağ-ı merkûmu Kayseriyye’de virilmek üzere ta‘ahhüd itmişiken mezbûr medine-i mezbûreye vardıkda kendü hâlinde olmaduğundan nâşî hevâsına

tâbi‘ mu‘în-i kesîresine istinâden ol-hüccet-i şer‘iyyeye mugâyir dürlü ‘illet ve bahâne ile tezvîrâta tasaddî ve virmeyüb ibtâl-i hakk ve mâl-ı sagîre küllî gadr murâd ve ta‘addî eyledüğün ve husûs-ı mezbûr minvâl-i meşrûh üzere olduğun mu‘şîr sen ki Kayseriyye Kazâsı Nâ‘ibi Mevlânâ el-Hâcc İbrahim Tevkî‘i zîde ‘ilmuhusun ‘arz eyledüğün bildirüb şer‘le görölüb ber-mûceb-i hüccet-i şer‘iyye mezbûrun zimmetinde şer‘le sâbit ve müteveccih olan ol-mikdâr gurus mâl-ı sagîri vesâyet ve nezâreti hasebiyle mezkûrdan buna sagîr içün alıvirilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye bir dürlü ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükde şer‘le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1158 (23 Şubat - 4 Mart 1745).

53-1

Karaman Vâlîsine Larende ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Larende Kazâsı sâkinlerinden Bozulus Türkmanı Küşne Cemâ‘ati’nden el-Hâcc Mehmed ve Molla İsmail ve Süleyman Bölükbaşı dimekle ma‘rûf kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi olmayub üzerlerine dahî şer‘an bir nesne sâbit olmuş değilken yine Larende Kazâsı sâkinlerinden Delibaşı Hacıoğlu dimekle meşhûr kimesne kendü hâlinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın merkûm Hacı Mehmed’in sekiz yüz gurus ve mezkûr İsmail’in iki yüz gurus ve mezbûr Süleyman Bölükbaşı’nın üç yüz gurusun alub gadr eyledüğünden mâ‘adâ ba‘zı hayvanâtlarını dahî cebren sürüb ve ba‘zısın giru redd ve ba‘zısın dahî itlâf idüb gadr u ta‘addî eyledüğün bildirüb ol-tarafa âhar husûs içün ta‘yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu ma‘rifetiyle şer‘le görölüb şakî-i mezkûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldugı akca ve hayvanları alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer‘le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1158 (23 Şubat - 4 Mart 1745).

53-2

Karaman Vâlîsine Larende ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Mehmed zîde şerefuhu gelüb bu nefsi-i Larende sâkinlerinden Hacı Abdî oğlu Seyyid Yahya ve Seyyid Hüseyin ve Kaş Ahmed ve Mandasünbüli oğlu Seyyid Mehmed ve Giraz oğlu Seyyid Halil ve Hacı Yahya oğlu Hacı Ali ve sâ‘ir dimekle ma‘rûf

kimesnelere bin yüz elli (boşluk) senesinde vilâyet-i umûriyçün bin gurus virüb birkaç def'a taleb eyledükde mezbûrlar meblağ-ı merkûmu edâda ta'allül ve muhâlefet ve ibtâl-i hakk ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb vech-i meşrûh üzere şer'le görölüb mezbûrların zimmetlerinde sâbit ve müteveccih olan ol-mikdâr gurus hakkı tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahâlînde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene (1)158 (23 Şubat - 4 Mart 1745).

53-3

Karaman Vâlisine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Mustafa nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb bunun Aksaray Kazâsı sâkinlerinden Ebubekir nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinde hukûk-ı şer' den bin yüz elli gurus alacak hakkı olub meblağ-ı mezbûru ve defa'atle taleb ve almak istedikde mezbûrun ba'zı mütegalibeden kimesnelere istinâdları olmağla dürlü dürlü 'illet ve bahâne bî-vech-i şer'î edâda ta'allül ve muhâlefet ve bir-vechle icrâ-yı hakk mümkün olmayub ziyâde gadr murâd eyledüğün bildirüb şer'le görölüb mezbûrun zimmetinde şer'le müteveccih ve sâbit olan meblağ-ı mezkûr tamâmen tahsîl ve alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1158 (23 Şubat - 4 Mart 1745).

53-4

Karaman Vâlisine Kırşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

(boşluk) nâm hâtûn gelüb bunun babası (boşluk) ve karındaşı (boşluk) nâm kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde mute'ākiben fevt olduklarında Kırşehir Kasabası'nda vâki' mutasarrıf oldukları mülk menzil ve mülk bâğ ve sâ'ir emlâkların irs-ı şer'le buna ve kasaba-yı mezbûreden bunun karındaşı Nasuh nâm kimesneye intikâl eyledükde bu ol-vakitde diyâr-ı âharda bulunmağla karındaşı mezkûr cümle emlâk-ı merkûmları fuzûlî ve hilâf-ı şer'-i şerîf zabt ve kasaba-yı mezbûre sâkinlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelere bey' itmekle bu dahî diyâr-ı âhardan gelüb hissesinde bey'e mücâz olmayub vaz'-ı yed olan mezkûrlardan taleb ve almak istedikde hâtûn aldud deyu virmeyüb gadr olunduğun ve tarafından zevci Hacı İbrahim nâm kimesneyi vekîl eyledüğün Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer'le görölüb alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında

emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1158 (23 Şubat - 4 Mart 1745).

54-1

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Viksar nâm karye ahâlîleri gelüb yine karye-i mezbûreden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zı kimesnelerin karye-i mezbûre toprağında bi'l-fi'l zabt ve tasarruflarında hâne ve 'avârıza bağı tekâlîf alınmak icâb ider emlâk ve yerleri olmağıla üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avârız ve nüzûl ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâlîfden tahammüllerine göre hisselerine düşeni taleb eyledüklerinde mezbûrlar mücerred vormemek sevdâsıyla bizler yeniçeri ve cebeci ve sipâhî ve kuloğulları ve sâ'ir 'askerî tâ'ifesinden olmağıla tekâlîf vormeyüz deyu hilâf-ı kânûn bir akca ve bir habbe vormeyüb kendü tekâlîflerin bunlara çekdürüb ol-vechile ta'addîlerinden perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is u bâdî oldukların ve bu babda da'vâlarına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince şer'le görölüb 'avârız ve nüzûl ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâlîfden mezbûrların hisselerine düşeni bunlar ile ma'en edâ itdirilüb mezbûrlar ol-vechile 'askerî tâ'ifesindenleriz deyu hilâf-ı kânûn ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükmi hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Muharrem sene 1158 (23 Şubat - 4 Mart 1745).

54-2

Karaman Vâlisine ve Şücaüddin Kādîsına hüküm ki,

Kıdvetu'l-kuzât ve'l-mustahfizîn kazâ-yı mezbûrda vâki' Lola Kal'ası Dizdârı es-Seyyid Abdülbaki zîde hıfzuhi Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb berât-ı şerîfimle gedik timâra mutasarrıf kal'a-yı mezbûrenin müstahfizân neferâtından ekserî derûn-ı kal'ada hizmet-i lâzımelerin edâ itmeyüb âhar mahellerde sâkin ve hizmet-i lâzımleri ol-vechile mu'attal kalmağıla derûn-ı kal'ada sâkin ve 'uhdelerine lâzım gelen hizmetlerin edâ itdirilüb ta'allül idenler ism ve resmleriyle 'arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına 'inâyet itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1158 (5-14 Mart 1745).

54-3

Karaman Vâlîsine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Seyyid Mehmed zîde şerefuhu gelüb kazâ-yı mezbûra tâbi' Göçi nâm karye sâkinlerinden el-Hâcc Hüseyin ve Ali Bey ve sâ'ir ma'lûmu'l-esâmî kimesneler zimmetlerinde bin yüz elli (boşluk) senesinden beru iki yüz guruş alacak hakkı olub defa'atle taleb eyledükde mezbûrlar bî-vech-i şer'î edâda ta'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb şer'le görölüb mezkûrların zimmetlerinde sâbit ü zâhir olan meblağ-ı merkûm hakkı tamâmen tahsîl ve bî-kusûr alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükmi-hümâyûnum recâ itmeğin şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1158 (5-14 Mart 1745).

54-4

Tebdîl olunub zîrde sıhhati üzere kayd olunmuşdur.

Bor Kādîsına hüküm ki,

Bu def'a cânib-i Anadolu'dan tahrîri fermânım olan silahdâr serdengeçdileri ağalarından el-Hâcc Mehmed zîde kadruhunun yüzbaşılardan olub Bor Kazâsı sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne kasaba-yı Bor'da neferât-ı merkûmeyi tahrîri esnâsında hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn harekete tasaddî birle ba'zı ehl-i 'örfün hetkine sebep olduğun mu'şîr sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin tarafından i'lâm ve ahâlî-yi kazâ dahî 'arz-ı hâl birle istadâ' itmeleriyle lâkinn mezbûr Yüzbaşı Ağa Mustafa'nın kasaba-yı Bor'da hilâf-ı şer' hareket birle 'ibâd-ı müslimîne mutazarrır eyledüğü henüz ma'lûm ve bu mütevâtir olmayub fi'l-vâki' mezbûr Mustafa'nın bu misillu zulm u ta'addîye mü'eddî olacak hareketi vâki' ise ocak tarafından mübâşir ta'yîn olunub ma'rifet-i şer' ve mübâşir ma'rifetiyle merkûm Mustafa'nın zulm u ta'addîsi men' ü def' ve ashâb-ı hukûk dahî var ise ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'l silahdâr ağası olan Süleyman dâme mecduhu 'arz itdikde vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak [içün] yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1158 (5-14 Mart 1745).

54-5

Ilgın Kazâsı Civârında Vâki' Mevlânâ (boşluk) Kādîsına hüküm ki,

el-Hâcc Mustafa zîde kadruhu gelüb hâlâ İlğın Kādîsı olan Halil nâm kādî zimmetinde bin yüz elli senesinden beru bâ-temessük dört yüz elli gurusı alacak hakkı olub bundan akdem birkaç def'a taleb eyledükde edâda ta'allül ve muhâlefet ve gadr murâd eyledüğün bildirüb şer'le görölüb ber-mûceb-i temessük mezkûrun zimmetinde teveccüh iden ol-mikdâr gurusı hakkı tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1158 (5-14 Mart 1745).

54-6

Karaman Vâlîsine ve (boşluk) Kādîsına ve Konya Nâ'ibine hüküm ki,

Konya Kazâsı'na tâbi' Tuyabet (?) nâm karye sâkinlerinden Ali nâm kimesne 'arz-ı hâl idüb yine karye-i merkûm sükkânından Bayezid oğlu İsmail ve Mustafa Beşe oğlu Yusuf ve Hamza oğlu Ali dimekle ma'rûf kimesneler birbirleriyle yek-dil ve bin yüz elli senesinde bunun karındaşı Ebubekir nâm kimesneye kendü hâlinde gelür iken mezbûrlar bi-gayr-ı hakkın darb ve katl eyledüklerin şer'an sâbit olmuşiken mu'în-i kesîreleri olduğundan icrâ-yı hakk mümkün olmaduğun bildirüb şer'le görölüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1158 (5-14 Mart 1745).

55-1

Karaman Vâlîsine İlğın ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

İlğın Kazâsı'na tâbi' Yenice nâm karyeden sâdât-ı kirâmdan kıdvetu's-sadâti'l-kirâm Seyyid Sinan zîde şerefuhu gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîleri olmayub bir-vechle rencîde icâb ider hali yoğiken yine karye-i mezbûreden ziyâde zaleme ve cebâbireden ve ebnâ-yı sipâhîlerden Ali nâm kimesne kendü hâlinde olmayub zalemeden olub buna garaz-ı dünyevîyyesi olmağla mücerred icrâ-yı garaz için buna bin yüz elli (boşluk) senesinde şutûm-ı galîza ile şetm eyledüğünden mâ'adâ elfâz-ı mühmele ile hetk-i 'ırz idüb ziyâde gadr u ta'addî itmekle bundan akdem mezbûr ile murâfa'a-i şer'-i şerîf olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu şer'an sâbit ve cânib-i şer'den bunun yedine hüccet-i şer'iyye dahî virilmeğın henüz icrâ-yı hakk olunmaduğun bildirüb hüccet-i şer'iyyesi mûcibince zâbit ma'rifetiyle şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1158 (5-14 Mart 1745).

55-2

Karaman Vâlisine Niğde ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Medine-i Niğde sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid el-Hâcc Ahmed zîde şerefuhu gelüb yine medine-i merkûme sâkinlerinden el-Hâcc Mustafa nâm kimesne kızı Şerife nâm hâtûnu bin yüz elli dört senesinde buna ‘akd-i nikâh ve kendü menziline ma‘en sâkinler iken üç sene mürûrundan sonra menkûhası mezbûre müteveffîye oldukda bunun bir sanduk derûnunda mevzû‘ bin guruslukdan mütecâviz mâlik olduğu emvâl ve eşyâsına âhardan bir-vechle dahl ve ta‘arruz olunmak icâb itmez iken kayınatası mezkûr Hacı Mustafa salifu‘z-zikr ol-mikdâr gurusluk emvâl ve eşyâsıyla müteveffîye-i mezbûrenin cümle mâlike olduğu eşyâsın dahî ahz u kabz idüb gadr itmekle bu dahî mâru‘z-zikr kendü eşyâsıyla müteveffîye-i merkûmenin eşyâsından intikâl iden hisse-i şâyi‘asın mezbûrdan şer‘le taleb ve almak istedikde mezkûr mücerred virmemek kasdıyla zikr olunan eşyâ için kızım müteveffîye-i mezbûre maraz-ı mevtinde bana hîbe ve teslim eylemişdi deyu bu makûle maraz-ı mevtinde olan hîbe şer‘an sahîh değilken hevâsına tâbî‘ mütegalibeye istinâden hilâf-ı şer‘ virmekde ta‘allül ve ibtâl-i hakk murâd eyledüğün bildirüb şer‘le görölüb vech-i meşrûh üzere mezkûr ahz u kabz eyledüğü ol-mikdâr gurusluk eşyâsıyla menkûhası müteveffîye-i mezbûrenin eşyâ-yı metrûkesinden müntakıl hisse-i şâyi‘ası tamâmen ve kâmilin tahsîl ve bî-kusûr kendüye alıvirilüb ta‘allül ve tereddüd ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Safer sene 1158 (5-14 Mart 1745).

55-3

Karaman Vâlisine Bor Kādîsına hüküm ki,

Bu def‘a Anadolu cânibinden tahrîri fermânım olan silahdâr serdengeçdileri ağalarından el-Hâcc Mehmed zîde kadruhunun yüzbaşılardan olub Bor Kazâsı sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne kasaba-yı Bor‘da neferât-ı merkûmu tahrîr esnâsında hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i kânûn-ı münîf harekete tasaddî birle ba‘zı ehl-i ‘ırzın hetk-i ‘ırzına bâdî olduğun mu‘şîr sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin tarafından i‘lâm ve ahâlî-yi kazâ dahî ‘arz-ı hâl birle inhâ itmeleriyle lâkinn mezbûr yüzbaşı Mustafa’nın kasaba-yı Bor‘da hilâf-ı şer‘ hareket birle ‘ibâd-ı müslimîni mutazarrır eyledüğü henüz ma‘lûm ve mütevâtir olmayub fi‘l-vâki‘ merkûm Mustafa’nın bu misillu zulm u ta‘addîsi mü‘eddî olacak hareketi vâki‘ ise

ocak tarafından mübâşir ta'yîn olunub ma'rifet-i şer' ve mübâşir ma'rifetiyle merkûm Mustafa'nın zulmu ta'addîsi men' ü def' ve ashâb-ı hukûk dahî var ise ihkāk-ı hakk olunmak için emr-i şerîfim sudûrî bâbında iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim hâlâ silahdâr ağası dâme mecduhu 'arz ve mûcibince emr-i şerîfim sâdır olub lâkinn yine kasaba-yı mezbûre sükkânından Haliç oğlu Ahmed ve Fatıma oğlu Abdurrahman nâm kimesnelerden dahî mezbûr Mustafa'nın hevâsına mutâba'at ve ta'addî ve ızrârda müttehid ve yek-cihet oldukları tekrâr ahâlî-yi merkûm taraflarından 'arz-ı hâl birle inhâ ve emr-i şerîfim mezkûra derc ve idhâl olunmaları istadâ' itmeleriyle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1158 (5-14 Mart 1745).

55-4

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Mısırlı Mustafa nâm kimesne 'arz-ı hâl idüb bu 'askerî tâ'ifesinden olmağla bunun Konya Kazâsı'na tâbî' Esb nâm karye toprağında bi'l-fi'l zabt ve tasarrufunda hâne-i 'avârıza bağlu emlâk ve yerleri olmayub tekâlîf talebiyle ta'addî olunmak icâb itmez iken hâlâ karye-i mezbûr ahâlîsi ve 'ayânı emr-i şerîfimle vâki' tekâlîf ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyyeden sen dahî hissene düşeni bizimle ma'en vîr deyu hilâf-ı kânûn ta'addî ve rencîde eylediklerin bildirüb mezbûrların hilâf-ı kânûn zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Safer sene 1158 (5-14 Mart 1745).

55-5

Karaman Vâlisine Niğde ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Halil nâm kimesne gelüb bunun Seyyid Mehmed nâm kimesne zimmetinde cihet-i kefâletden bin yüz elli (boşluk) senesinde beş yüz gurusu alacak hakkı olub taleb ve almak istedikde meblağ-ı mezbûru virmemek için firâr ve taht-ı kazânuzda mürûr u 'ubûr üzere olduğun ve zâbit ma'rifetiyle bulunduğu mahalde şer'le görölüb alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

56-1

Karaman Vâlisine ve Şücaüddin Kādîsına hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbî‘ Hasangazi nâm karyede sâkin Dergâh-ı Mu‘allâ‘m yeniçerilerinden İbrahim nâm yeniçeri gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi ve üzerine şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmayub bir-vechle rencîde olunmak icâb ider hali yoğiken kazâ-yı mezbûrda a‘yân (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler karye-i mezbûre voyvodası ile yek-dil ve yek-cihet ve hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakkın be-her bahâne bunu ahz ve cerîme nâmıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde ma‘lûmu‘l-mikdâr akcasın aldıklarından gayrı her-bâr hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın tecrîm ve tağrîm itmek sevdâsıyla gadr u ta‘addî eyledüklerin ve bu bâbda da‘vâsına mutâbık iki kıt‘a fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince ‘amel olunub mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldıkları ol-mikdâr gurusı hakkı giru alıvirilüb ve ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta‘addîsi men‘ ve def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer‘le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Safer sene 1158 (5-14 Mart 1745).

56-2

Karaman Vâlisine ve (boşluk) Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ‘ibine hüküm ki,

Nişân-ı Hümâyûn‘um virilen Divân-ı ‘âlîşanım kâtiblerinden el-Hâcc Cafer Sadık zîde kadruhu ‘arz-ı hâl idüb Sivas ve Konya ve Kütahya Karahisar-ı Sâhib sancaklarında Hüseyinabad ve gayrı nahiyelerde Gerdekkaya nâm karye ve gayriden yetmiş bin altı yüz yetmiş dört akca ze‘âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub ze‘âmeti aklâmından Konya Kazâsı muzâfâtından Sahra Nâhiyesi‘ne tâbî‘ müşterekleriyle kayd u berâtına dâhil olub Defter-i Mufasssal‘da üç yüz ve Defter-i İcmâl‘de iki yüz akca yazusu olan Hızılhamid Mezra‘ası‘nda âharın bir-vechle ‘alâkası yoğiken nefis-i Konya‘da sâkin Sadreddinzâdeler dimekle ma‘rûf kimesneler mezra‘a-yı merkûmeyi hilâf-ı Defter-i Hâkânî ve fuzûlî zabt idüb ze‘âmeti mahsûlunun kesr u noksân terettübüne bâ‘is ve gadr-ı küllî eyledüklerin bildirüb mezra‘a-yı merkûm ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî müşterekleriyle ze‘âmeti tarafından subaşısına zabt ve vâki‘ olan mahsûl ve rusûmu kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb mezkûrları hilâf-ı Defter-i Hâkânî dahl ve ta‘arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin Defterhâne-i ‘Âmire‘mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümâyûn ve Defter-i İcmâl ve Mufasssala mürâca‘at olundukda Sahra Nâhiyesi‘ne tâbî‘ mezra‘a-yı Kızılhamid iki taraftan ‘öşr alunur suğla dahî vâki‘ olunub Ataköy ve Karasagır zirâ‘at iderler ve hâsılı tahtında kendüm ve şa‘îr yekûn üç yüz akca yazı ile Defter-i Mufasssal‘da muharrir kalemiyle tahrîr ve Defter-i İcmâl‘de İnsuyu Nâhiyesi‘ne tâbî‘ İnköy nâm karye ve

ma‘a gayrihâ berkdirilüb kırk üç bin yedi yüz altmış beş akca ze‘âmet ber icmâl ve icmâl-i mezbûrun otuz bin akcası mûmâ-ileyhin ze‘âmeti mülhakâtı bâkîsı müşterekleri kaydında olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Safer sene 1158 (5-14 Mart 1745).

56-3

Karaman Vâlîsine Larendede ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Sen ki Larendede Kādîsı Mevlânâ Seyyid Ahmed Nesibi zîde fazluhusun mektûb gönderüb medine-i Larendede civârında vâki‘ yine kazâ-yı Larendede’ye tâbi‘ Başkışla nâm karye sâkinlerinden el-Hâcc Mehmed bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer‘a varub yine karye-i mezbûre sâkinlerinden İmam oğlu İbrahim ve Kocabaşı Seyyid Mehmed hevâlarına tâbi‘ şekâvetleriyle ma‘rûf cemâ‘at bir halde sâkin Hasan ve Taylak Ali ve Kôr Halil oğlu Bıyıklı Nebi ve Küldan oğlu Ali nâm şakîler ile yek-dil ve bunu katl kasdıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde üzerlerine kurşun atub iki yüz gurus kıymetlü süvâr olduğu atı kurşun ile helâk ve ziyâde gadr u ta‘addî itmeleriyle mezbûr Hasan ile murâfa‘a-i şer‘ olunduklarında mezbûr Hasan’ın ikrârı ile şer‘an sâbit ve cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken icrâ-yı hakk mümkün olmamağla vâk‘i-i hâlî hükm-i hümayûnum virilmek recâsına bi’l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Safer sene (1)158 (5-14 Mart 1745).

56-4

Karaman Vâlîsi Vezîrim (boşluk) Paşa edâmallahu ta‘âlâ iclâluhuya ve Şücaüddin Kādîsına hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûrda vâki‘ Lola Kal‘ası dizdarı es-Seyyid Abdülbaki zîde hıfzuhu Südde-i Sa‘âdet’ime [‘arz-ı hâl] idüb kal‘a-yı mezbûre neferâtından Seyyid Ali bin Ahmed nâm kimesne bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinde yine kal‘a-yı mezbûre neferâtından Mehmed bin Mevlüd nâm kimesneyi hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın darb eyledükde mûmâ-ileyh dahî mezbûru merkûmun yedinden tahlîs murâd eyledükde bunu dahî darb-i şedîd ile darb ve şutûm-ı galîza ile şetm idüb ziyâde fesâd eyledüğünden gayrı mezbûr dâ’imâ kendü hâlinde olmayub şekâvet ve nice ehl-i ‘ırz kimesnelerin ırzların hetk ve evlâd ve ‘iyâllerine fi’l-i şen‘î kasdıyla hânelerine duhûl ve ba‘zı kimesnelerin dahî saban timurların ve tüfenklerin pareleyüb bunun emsâli fesâdının nihâyeti olmayub şerr ü mazarratı

hadden birûn olmağla murâfa‘a-i şer‘ olundukda mezbûrun bu makûle fesâd u şekâvet üzere olduğu sâbit ve cânib-i şer‘den i‘lâm-ı şer‘î ve müte‘addîd hücec-i şer‘iyye olunmuşiken ihkāk-ı hakk mümkün olmaduğun bildirüb cânib-i şer‘den virilen müte‘addîd hücec-i şer‘iyye ve i‘lâm-ı şer‘î mûcibince şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Safer sene (1)158 (5-14 Mart 1745).

56-5

Karaman Vâlisine Larendede ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Larendede Kazâsı’na tâbi‘ Kılbasan nâm karye ahâlîsi Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen ‘avârız ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâliflerin cem‘ine memura edâya kusûrları yoğiken Larendede Kazâsı’nda sâkin a‘yândan Çavuş Türk İbrahim nâm kimesne bunların tekâliflerin tezvî‘inde bin yüz elli (boşluk) senesinden beru kendü nefsiyçün ellişer altmışar gurus izdiyâd tezvî‘ ve taksîm ve tahsîl eyledükden mâ‘adâ çiftlik emlâk ve ‘arsaların dahî fuzûlî zabt idüb ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğün bildirüb şer‘le görölüb fuzûlî ve hilâf-ı şer‘-i şerîf aldığı hakları ile çiftlik emlâk ve ‘arsaların alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüklerin ecilden mahallinde şer‘le görölmek emrim yazılmışdır. Fî evâ’il-i Safer sene 1158 (5-14 Mart 1745).

57-1

Karaman Vâlisine Beyşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Beyşehir Kazâsı kurâlarında sâkin ma‘lûmu’l-esâmî kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde iken (boşluk) nâm kimesne sefere me’mûr olurum deyu bin yüz elli yedi senesinde hevâsına tâbi‘ otuz kırk süvârî ile karyelerine varub her-birin ahz ve der-zincir ve hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakkın harc-ı râh nâmıyla kırkar ellişer gurusların alub gadr ve şutûm-ı galîza ile şetm ve hetk-i ‘ırz ve ta‘addî itmekle ba‘dehu mezkûrun sene-i merkûmede sefer-i hümayûna gitmeyüb firâr eyledüğü için iki def‘a mübâşir geldikde mezkûr hevâsına tâbi‘ ehl-i ‘örfe istinâden bi-gayr-ı hakkın bunların üçer beşer yüz gurusların dahî ahz idüb perâkende vü perîşân olmalarına bâdî ve ahvâllerin diğer-gûn olduğun ve bu bâbda Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe birildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince zâbit ma‘rifetiyle şer‘le görölüb mezkûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ahz eyledüğü akcaları her ne ise şer‘le tahsîl ve bî-kusûr kendülere alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında

emr-i şerîfîm recâ itmeğîn şer‘le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Safer sene 1158 (5-14 Mart 1745).

57-2

Karaman Vâlisine Larende ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Larende Kazâsı’na tâbî‘ Kılbasan nâm karye ahâlîsinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba‘zıları gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri olmayub ve üzerlerine dahî şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değil[iken] yine karye-i mezbûre sükkânından a‘yânlık iddi‘âsında olan Gökgöz Hacı Ömer dimekle ma‘rûf kimesne ve komşularından dört beş nefer kimesneler birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın on beş kise akcaların ekl ü bel‘ ve gadr-ı küllî eyledüklerin bildirüb şer‘le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ahz eyledükleri ol-mikdâr gurus hakların giru ashâb-ı hukûka istirdâd ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğîn mahallinde şer‘le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene (1)158 (15-24 Mart 1745).

57-3

Karaman Vâlisine ve Dinekkeskini ve Sivas ve (boşluk) Kādîlarına ve Sivas Mütessellimine hüküm ki,

Ebubekir nâm kimesne gelüb Zile Kasabası sâkinlerinden bunun karındaşı Osman nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde kendi hâlinde Zile Mukâta‘asına gider iken kuttâ-i tarîk eşkıyâsından Kara Ebubekir Oğlu dimekle ma‘rûf (boşluk) nâm şakî karındaşı mezkûrun yoluna inüb bi-gayr-ı hakkın karındaşı mezkûru katl ve yanında mevcûd olan emvâl ve eşyâsın ve iki re’s atını dahî gasb u gâret idüb ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğün ve merkûm taht-ı hükümet ve kazâlarınızda mürûr üzere olduğun bildirüb bulunduğu mahalde şer‘le görölüb vech-i meşrûh üzere karındaşı mezkûrdan ahz eyledüğü emvâl ve eşyâ ve atları alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden şer‘le görüle deyu yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

57-4

Karaman Vâlisine (boşluk) Kādîsına hüküm ki,

Konya Kazâsı muzâfâtından Ladik Kasabası sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb bunun babası altmış seneden beru kasaba-yı mezbûrede sâkin ve kendüsi dahî (boşluk) hâssın defterde mukayyed ra'ıyyet ve ra'ıyyeti oğullarından olmayub hâss-ı merkûm zâbiti tarafından rusûm-ı ra'ıyyet talebiyle bir dürlü ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken babası mezbûr fevt olmağla mücerred ta'cîz ve celb-i mâl sevdâsıyla babası hâss re'âyâsından imiş kaldırub hâss-ı mezbûr karyesine iskân itdiririm ve rusûm-ı ra'ıyyeti cebren alırım deyu hilâf-ı kânûn ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb hilâf-ı şer' ve mugâyir-i kânûn ve defter ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

57-5

Karaman Vâlîsine Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Erbâb-ı timârdan Ali nâm sipâhî gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı timârı karyelerinden Aksaray Kazâsı'na tâbî Muradlıöyüğü nâm karyesinin mümtâz ve mu'ayyen hudûdı dâhilinde kadîmden 'öşr ve resmin timârı tarafından alınagelen bir mikdâr yerlerine dahl icâb itmez iken civârında vâki' ze'âmet karyelerinden Gölköyü nâm karye subaşılıarı zuhûr ve ol-yerler bizim subaşısı olduğumuz karye-i merkûm toprağındandır deyu 'öşr ve resmine kadîme mugâyir fuzûlî müdâhale ve ol-yerlere bundan akdem dahî yine müdâhale olunub murâfa'a-i şer' olunduklarında bunun karyesinin hudûdı Kumkaya ve Taşlıburunöyüğü ve Kamışlıkuyu ve andan Sınurtaş'ına ve andan tarîk-i 'amme ile bir mikdâr girub Karaoğlan Mezra'alarına ve andan Karaoğlan Kuyusu'na ve andan Halakarye ve andan Akviran ve andan kıbel-i dereye varınca bu hudûd ile mahdûd olub ol-yerler bunun karyesi toprağında olduğı şer'an sâbit ü zâhir ve mezbûrlar bî-vech ve mugâyir-i kadîm mu'ârazadan men' ve buna hükm birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişiken mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ve kadîm subaş-yı mezkûrlarına ol-vechile fuzûlî müdâhale ve nizâ'dan hâlî olmadukların bildirüb yedinde olan hüccet-i şer'iyye mûcibince 'amel olunub ol-yerlerin 'öşr ve resmin kadîmîsi üzere timârı tarafından ahz u kabz itdirilüb mezbûrlar ol-hüccet-i şer'iyyeye ve kadîme mugâyir zâhir olan müdâhale ve ta'addîlerin men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

58-1

(boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Kayseriyye Nâ'ibine hüküm ki,

el-Hâcc Ahmed zîde kadruhu gelüb medine-i Kayseriyye'de vâki' müteveffâ Ahmed Paşa Evkâfindan Tomariz (Tomarza) ve tevâbî'i vakf karyelerin işbu bin yüz elli sekiz senesi Mart'ı ibtidâsından Şubat'ı gâyetine değin zabt itmek üzere mütevellî-i vakf tarafından buna der-'uhde ve iltizâm ve mukaddem ve mu'ahhar târihiyle âharın yedinde temessük zuhûr ider ise 'amel ve i'tibâr olunmamak üzere memhûr ve ma'mûlun-bih zabt temessüğü virilüb lâkinn ba'zı kimesneler dahl ve ta'arruz ve ta'addiden hâlî olmadukların bildirüb yedine virilen ma'mûlun-bih temessük mûcibince zabt itdirilüb mugâyir-i temessük âharı bir dürlü dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin temessüğü mûcibince zabt itdirilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

58-2

(boşluk) Kādîsına ve Konya Nâ'ibine hüküm ki,

Ali nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb Konya Kazâsı'na tâbi' Ladik nâm karyede bâbü's-sa'âdetim ağası nezâretinde olan vakfın mütevellîsi olub vakf-ı mezbûr musakkafâtından karye-i mezbûrede vâki' iki kıt'a hanların icâresi mürtezika ve kâtibe tahsîs kılınmışiken Suluzimek (?) Menzili'nin mübâşiri İbrahim Ağa demekle ma'rûf kimesne iki sene mukaddem âhar kazâlardan mubâya'a ve tahsiline me'mûr olduğu zehâ'iri menzil-i mezbûra nakl itmeyüb zikr olunan hanlara vaz' itmekle şimdi iki senelik icâresi kendüden talep olundukda muhâlefet ider deyu icâb iden icâresi merkûm İbrahim'den tahsîl itdirilmek için emr-i şerîfim virilmek recâsıyla mütevellî-i mezbûr istadâ' itmeğin giru bâlâda mezkûr olan hanlara zâhire vaz' olduğunu mu'şîr mahallinden i'lâm gönderüb kayd olundukda mevkûfâtıdan der-kenâr olmağla mahallinde ma'rîfet-i şer'le görilüb zikr olunan hanlara mübâşir-i merkûm tarafından mîrî zâhire vaz' olunduğu vâki' ise Der-Sa'âdet'ime i'lâm olunmak için emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'l başdefterdârım Yusuf dâme 'uluvvuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1158 (25 Mart - 2 Nisan 1745).

58-3

Kureyş ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

(boşluk) ve (boşluk) nâm derbendciler gelüb bunlar Kureyş ve Ereğli-i Karaman kazâlarında Çukurviran ve Karaköy derbendlerinin derbendcileri olmalarıyla öteden beru katl-i nüfûs ve gâret-i emvâl ve sa'y-i bi'l-fesâd 'âdet-i müstemirreleri olan Ümmühan oğlu Mustafa ve el-Hâcc diğêr Mustafa ve Yostu oğlu Veli demekle ma'rûf şakîler ile sâ'ir ma'lûmu'l-esâmî yaramazlar kendü hâllerinde olmaduklarından nâşî birbirleriyle yek-dil ve bin yüz elli falan senesinde bunların üzerlerine nüzûl ve ma'lûmu'l-mikdâr mâlların hilâf-ı şer'-i şerîf gasb u gâret ve ziyâde fesâd ve gadr eyledüklerin ve mezbûrlar hâlâ taht-ı hükümet ve kazâlarınızda mürûr u 'ubûr üzere oldukların bildirüb bulundukları mahalde şer'le görölüb mâlların tamâmen tahsîl ve alıvırilüb icrâ-yı hakk ve keyfiyyet-i ahvâlleri 'arz olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden bulundukları mahalde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene (1)158 (15-24 Mart 1745).

58-4

Karaman Vâlîsine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Aksaray Kasabası sâkinlerinden el-Hâcc Mehmed ve Hacı Abdulkadir ve Hacı İbrahim nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde 'ırzlarıyla mukayyed ve hilâf-ı şer' bir dürlü vaz' u hareketleri olmayub bir-vechle rencîde icâb ider hâlleri yoğiken yine Aksaray Kasabası sâkinlerinden olub muzırru'n-nâs ve sâ'î-i bi'l-fesâd ve bunlara garaz-ı dünyevîyyeleri olan Mütevellî oğlu Seyyid Ali ve Seyyid Cafer ve Esir nâm kimesneler mücerred garaz-ı nefsânîyyelerin icrâ kasdıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde hevâlarına tâbî' yüz elli mikdârı levendât eşkıyâsıyla bunların hânelerin basub on gün mikdârı hânelerinde müft ü meccânen yem ve yemek ve sâ'ir me'kûlâtların aldıklarından gayrı hevâlarına tâbî' ehl-i 'örfe istinâden bin gurusların ahz eyledüklerinden mâ'adâ mezkûr Hacı Mehmed'in dahî iki yüz gurus kıymetlü bir re's atını ahz ve ziyâde gadr u ta'addî eyledüklerin Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri ve zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ve kahren aldıkları ol-mikdâr guruslarıyla at alıvırilüb bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1158 (25 Mart - 2 Nisan 1745).

58-5

Saidili ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Akşehir Kādîsı Mevlânâ Seyyid Ahmed zîde fazluhu mektûb gönderüb Nişân-ı Hümâyûn'um virilen Dergâh-ı Mu'allâ'm çavuşlarından Konya ve Akşehir sancaklarında Konya ve gayrı nâhiyelerde Buyluya (?) (Bulumya) nâm karye ve gayriden seksen bin akca ze'âmete mutasarrıf el-Hâcc Hüseyin Çavuş zîde kadruhunun ze'âmeti subaşısı olan el-Hâcc Yusuf zîde kadruhu meclis-i şer'a varub Saidili Nâhiyesi'ne tâbi' Ortaviran nâm karyenin 'öşri Ömer Bey Zâviyesi Vakfı ve sâlâriyye ve rusûm-ı 'örfiyyesi timâr ve müstakilen mûmâ-ileyhin kayd u berâtına dâhil olmağla âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken yine Saidili Nâhiyesi'nde Kalburcu nâm karye ve gayriden beş bin akca timâra mutasarrıf Mustafa veled-i Şahin zuhûr ve nâhiye-i mezbûra tâbi' evvel altı yüz elli akca yazı ile karye-i Ortaviran bâ-berât tâbi'-i Atçeken tâ'ifesinden berâtında Emir Hacılu mütemekkinlerdir deyu Defter-i Hâkânî'de mukayyed ve müşterekiyle kayd u berâtına dâhil olan karyeyi ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî müşterekiyle zabta kanâ'at itmeyüb 'öşr-i vakf-ı zâviye ve sâlâriyye ve rusûm-ı 'örfiyyesin müstakilen mûmâ-ileyhin ze'âmeti mülhakâtından olan Ortaviran Karyesi'yiçün müşterekiyle kayd u berâtına dâhil olan karye olmak üzere hilâf-ı Defter-i Hâkânî fuzûlî müdâhale ve mukaddemâ bi'd-defa'at murâfa'a-i şer' olunduklarında dahî zikr olunan karyede mezbûrun 'alâkası olmayub hîn-i tahrirden beru ve 'öşri vakf-ı zâviye-i mezbûre salârı ve rusûm-ı 'örfiyyesi mûmâ-ileyhin ze'âmeti tarafından ahz u kabz olunageldüğü bî-garaz müslimîn şehâdetleriyle şer'an sâbit ü zâhir ve mezbûr bî-vech müdâhaleden men' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişiken merkûm kânî' olmayub timârım karyesi mûmâ-ileyhin ze'âmeti mültezimi merkûm Hacı Yusuf fuzûlî zabt ve mahsûl ve rusûmun ahz u kabz eyledi deyu Divân-ı Karaman'a 'arz-ı hâl ve Karaman Vâlîsi tarafından buyruldu berâtıyla ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle murâfa'a-i şer'-i şerîf olunduklarında münazi'un-fihâ olan karye 'öşri vakf-ı zâviye-i Ömer Bey salârı ve rusûm-ı 'örfiyyesi mûmâ-ileyhin ze'âmeti mülhakâtından olan Ortaviran karyesi olmağla merkûmun iddi'âsı mahz-ı şirret oldığı bî-garaz kimesnelerin şehâdetleriyle tekrâr şer'an sâbit ü zâhir olan müdâhaleden men' olmuşiken yine memnû' olmayub kemâ fi'l-evvel ızrâr kasdıyla rencîdeden hâlî olmamağla Defter-i Hâkânî ve mukaddemâ mürâfa'adan virilen hüccet-i şer'iyye mûcibince 'amel olunub mezkûr Mustafa'nın ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâsına 'arz ve Defterhâne-i Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümâyûn'um ve Defter-i İcmâl ve Mufassal'a mürâca'at olundukda Saidili Nâhiyesi'ne tâbi' on dokuz nefer re'âyâ ile karye-i Ortaviran 'öşr-i vakf-ı zâviye-i Ömer Bey bin Hüseyin der-karye-i Hatun ve hâsıl-ı sâlâriyye ve rusûm-ı 'örfiyye gendüm ve şa'îr ve resm-i çift ve bennâk ve caba ve bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûs yekûn ma'a gayrihâ dokuz yüz akca yazı ile Defter-i Mufassal'da

muharrire kalemiyle tahrîr ve Defter-i İcmâl'de yine yazı-yı mezkûresiyle tahrîr ve Konya Nâhiyesi'ne tâbî karye-i Bulumya ve Akşehir Nâhiyesi'ne tâbî karye-i Tilkisaray ve karye-i Deli ve ma'a gayrihu berkdirilüb seksen bin akca ze'âmet deyu ber icmâl ve tamâmen mûmâ-ileyh el-Hâcc Hüseyin Çavuş'un ze'âmeti olub ve yine Saidili Nâhiyesi'ne tâbî hâsıl-ı gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ altı yüz elli akca yazı ile karye-i Ortaviran bâ-berât tâbî-i Atçeken tâ'ifesinden perâkende-i Emir Hacılı mütemekkinlerdir deyu Defter-i Mufasssal'da ol-dahî muharrire kalemiyle tahrîr ve Defter-i İcmâl'de yine nâhiye-i mezbûra tâbî karye-i Kalburcu ve ma'a gayrihu berkdirilüb üç bin iki yüz akca ol-dahî ber icmâl ve icmâl-i mezbûrun üç bin akcası mezkûr Mustafa veled-i Şahin bâkısı müstereki kaydında olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1158 (25 Mart - 2 Nisan 1745).

59-1

Hacıbektaş (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Haremeyn-i şerîfeyn re'âyâsından Yeniil Hâssı aklâmından Boynuboğumlu Cemâ'ati ahâlîsinden İsmail nâm kimesne gelüb Hacıbektaş Kazâsı sâkinlerinden Ebulkasım nâm kimesne kendü hâlinde olmayub zalemeden olmağla bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun âhara tezvîc olunmuş nikâhlı kızını cebren ve kahren fuzûlî alub firâr ve ziyâde gadr ve fesâd eyledüğün ve mezbûr taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr ve 'ubûr üzere olduğun bildirüb mezbûr Ebulkasım bulunduğu mahalde şer'le görölüb kızı mezbûre alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk ve keyfiyyet-i ahvâli der-devlet-medârıma 'arz u i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden bulunduğu mahalde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1158 (25 Mart - 2 Nisan 1745).

59-2

Karaman Vâlîsine ve Eskiil Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Hâlâ Divân-ı Hümâyûn'umda tezkire-i sâni olan kıdvetu'l-emâcid ve'l-ekârim es-Seyyid Mehmed Haşim zîde mecduhu 'arz-ı hâl sunub mûmâ-ileyh Saruhan ve Hüdavendigâr ve Kütahya ve Bolu ve Konya sancaklarında Biga ve gayrı nahiyelerde Çelebiobası nâm karye ve gayriden altmış altı bin altmış dokuz akca ze'âmete Divân-ı Hümâyûnum kitâbeti gediği ilhâkıyla berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub Konya Kazâsı muzâfâtından Sahra Nâhiyesi'ne tâbî Alan-ı Büzürg ma'a Alan-ı Küçük nâm karyenin 'öşrinin nısfını Konya'da vâki'

Karaman evlâdından İbrahim Bey'in 'imâreti vakfı ve nısf-ı âharı Nizâmiyye Vakfı ve salâriyye ve rusûm-ı 'örfiyyesi müşterekiyle mûmâ-ileyhin ze'âmeti mülhakâtı ve yine Konya Nâhiyesi'ne tâbi' Gökbaşlı nâm mezra'a dahî müşterekiyle mûmâ-ileyhin kayd u berâtına dâhil olub zikr olunan Alan-ı Büzürg ma'a Alan-ı Küçük nâm karyenin salâriyye ve rusûm-ı 'örfiyyesine ve mâru'z-zikr Gökbaşlı Mezra'ası'na dahî bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken salifu'z-zikr vakfların mütevellîleri Alan-ı Büzürg ma'a Alan-ı Küçük nâm karyenin 'öşrini almağa kanâ'at itmeyüb salâriyye ve rusûm-ı 'örfiyyeye dahî müdâhale eylediklerinden mâ'adâ mezra'a-yı mezbûreyi dahî âhardan (boşluk) nâm kimesne fuzûlî zabt itmekle mezbûrların mukaddemâ nâ'ibe istinâdları olduğundan mezbûrlara himâye ile mûmâ-ileyhin ze'âmeti mahsûlünün kesr u noksân terettübüne bâ'is oldukların bildirüb salifu'z-zikr Alan-ı Büzürg ma'a Alan-ı Küçük nâm karye ile Gökbaşlı nâm mezra'ayı ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî müşterekleriyle mûmâ-ileyhin tarafından subaşısına zabt ve vâkî' olan mahsûlât ve rusûmâtı kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb zikr olunan vakflar mütevellîlerini salâriyye ve rusûm-ı 'örfiyyeye müdâhale itdirilmeyüb ve mezra'a-yı mezbûreye dahî âhardan mezkûru bir-vechle dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümayûn ve Defter-i İcmâl ve Mufassal'a ve Defter-i Evkâf'a mürâca'at olundukda Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' yetmiş beş nefer re'âyâ ve üç zemîn ile karye-i Alan-ı Büzürg ma'a Alan-ı Küçük nısf-ı 'öşr-i vakf-ı 'imâret-i İbrahim Bey bin Karaman ve nısf-ı âhar vakf-ı Nizâmiyye der-Konya sâlârı ve rusûm-ı 'örfiyyeye timâr ve hâsıl-ı sâlârı gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ beş bin akca ve hisse-i vakf gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ yedi bin dört yüz yigirmi dokuz akca yazı ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' hâsıl bin akca yazı ile mezra'a-yı Gökbaşlı karye-i Kızılcamihamad ve Ağcakoyunlu zirâ'at iderler deyu Defter-i Mufassal'da muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve Defter-i İcmâl'de karye-i Alan-ı Büzürg ma'a karye-i Alan-ı Küçük ve mezra'a-yı Gökbaşlı altı bin akca ile tahrîr ve bin akcası ifrâz ve Hâtûnsaray Nâhiyesi'ne tâbi' Çöki nâm karye ile berkdirilüb yedi bin yüz akca ber icmâl ve icmâl-i mezbûrun iki bin iki yüz akcası Divân-ı Hümayûn'um kâtiblerinden mûmâ-ileyh Kâtib Mehmed Haşim tezkire-i sâni ve bâkîsı müşterekleri kaydlarına ve Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' Konya'da Medrese-i Atabey Vakfı yazıldığı mahalde karye-i Keski tâbi'-i Harin der-kazâ-yı Beyşehir hâsıl ve 'öşr-i gallât ma'a re'âyâ-yı gebrân beş bin ma'a gayrihu on iki bin yedi yüz yetmiş dört akca yazusundan bakiyye-i ta'mîru'r-rakabât cihet-i müderrisi yigirmi beş ve senede dokuz bin akca iki cihet tevliyyet cihet-i sâ'ire ile Defter-i Hâkânî'de mukayyed bulunduğu üzere ol-dahî Defter-i Evkâf'da muharrir kalemiyle tahrîr olmağın ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî ze'âmet tarafının icmâl ve mufassala başka ve vakf-ı mezbûr dahî başka

olmağla bâlâda zikr olunduğı üzere Alan-ı Büzürg ve Küçük nâm karye el-mezbûrenin nısf-ı öşri İbrahim Bey ve nısf-ı Nizâmiyye vakfları taraflarından ve salâriyye ve rusûm-ı ‘örfiyyesi ve mâru’z-zikr mezra‘a-yı Gökbaşlı mûmâ-ileyh Kâtib Mehmed Haşim zîde mecduhu ve müşterekleriyle taraflarından zabt olunub mezra‘a-yı mezbûrede âharın ‘alâkası olmamak iktizâ eyledüğünün iftihâru’l-emâcid ve’l-ekârim Defter Emmini Hasan dâme mecduhu ‘arz eylemeğın defter emini ‘arzı mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1158 (25 Mart - 2 Nisan 1745).

60-1

Karaman Vâlîsine ve Konya Nâ’ibine hüküm ki,

Ali Konevî nâm kimesne gelüb Konya’da vâki‘ Karatay-ı Kebir Vakfı’nın yevmi iki akca vazîfe ve senede otuz beş keyl hinta ile nısf-ı nezâretinde mutasarrıf olub ‘uhdesine edâsı lâzım gelen hizmeti edâ olunub bir dürlü kusûrı olmayub berâtı mûcibince müstahak olduğu yevmiyye akcasıyla senede otuz beş keyl hintasın kazâ-yı mezbûrda sâkin vakf-ı mezbûr mütevellîsi olan (boşluk) nâm kimesneden taleb eyledükde vakfda müsâ‘ade var iken mütevellî-i mezbûr senede beş keyl hinta viririm ziyâde virmem deyu ta‘allül ve gadr murâd eyledüğün bildirüb berâtı mûcibince hizmeti mukâbelesinde müstahak olduğu yevmiyye akcası ve senevî hintası tamâmen alıvırılub ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hüküm-i hümayûnum recâ ve Hazine-i ‘Âmire’nde mahfûz olan Anadolu Muhâsebesi Defterlerine nazâr olundukda vakf-ı mezbûrun nısf-ı nezâret yevmi iki akca vazîfe ve senede otuz beş keyl hinta ile Ali Konevî’nin hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın berâtı mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

60-2

Konya Kādîsına ve Larendede Kādîsına hüküm ki,

İftihâru’l-emâcid ve’l-ekârim câmi‘ü’l-mehâmid ve’l-mekârim el-muhtass bi-mezîd-i ‘inâyeti’l-meliki’d-dâ’im hâlâ re’îsu’l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb mukâta‘ası ber-vech-i mâlikânesi berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu havâss mülhakâtından olan havâss-ı hümayûnumdan Konya Sancağı’nda Larendede Kazâsı muzâfâtından Kaş Nâhiyesi’ne tâbi‘ bin yedi yüz seksen iki akca yazusu olan Susmane (?) nâm karyede ‘alâkası olmayub bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken

erbâb-ı timârdan (boşluk) nâm sipâhî zuhûr ve karye-i Susmane (?) el-mezbûre için timârı mülhakâtından olmak üzere hilâf-ı Defter-i Hâkânî fuzûlî zabt ve mahsûl ve rusûmun ahz u kabz idüb mâl-ı mukâta'anın kesr u noksânına bâdî olduğun bildirüb karye-i Susma (?) el-mezbûre ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî mustakillen mûmâ-ileyhin tarafından ve voyvoda olan (boşluk) zîde kadruhuya zabt ve vâki' olan mahsûl ve rusûmun kânûn ve defter mûcibince tamâmen ahz u kabz itdirilüb sipâhî-i mezbûrun hilâf-ı Defter-i Hâkânî zâhir olan ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Defter-i İcmâl ve Mufasssal'a mürâca'at olundukda Kaş Nâhiyesi'ne tâbi' iki nefer re'âyâ ve bir 'aded zemîn ve hâsıl-ı tahtında 'öşr-i gallât ve sâlârı gendüm ve şa'îr ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma'a gayrihâ bin yedi yüz seksen iki akca yazar karye-i Susma (?) Defter-i Mufasssal'da muharrir kalemiyle tahrîr ve Defter-i İcmâl'de Aladağ Nâhiyesi'ne tâbi' karye (...) ve (...) ve ma'a gayrihu berkdirilüb havâss-ı hümâyûnum mülhakâtından olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

60-3

Karaman Vâlisine ve Niğde ve (boşluk) ve Kādîlarına hüküm ki,

Medine-i Niğde sükkânından sâdât-ı kirâmdan kıdvetu's-sâdâti'l-kirâm Seyyid Hacı Ahmed gelüb yine medine-i merkûmdan el-Hâcc Mustafa nâm kimesne kızı Saliha nâm bîkr-i bâliğayı şuhûd mahzarında buna 'akd-i nikâh idüb menkûhası merkûmeye şer'an bir-vechle dahl ve ta'arruz olunmak icâb itmez iken mezkûr Hacı Mustafa zuhûr ve şirrete sülûk ve yine medine-i mezbûreden hevâsına tâbi' Hacı Halil nâm kimesne ile yek-dil ve menkûhası mezbûr için mezkûr el-Hâcc Halil'in oğlu Mehemed nâm kimesneye nikâh ideriz sana virmem deyu nikâh üzerine nikâh şer'an sahîh değiliken hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın gadr-ı küllî kasdında olduğun ve bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer'le görölüb menkûhası mezbûre alıvırilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile ta'allül itdirilmeyüb ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışır Fî evâsıt-ı Safer sene (1)158 (15-24 Mart 1745).

60-4

İncesu Nâ'ibi olan Mustafaya hüküm ki,

Sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin mektûb gönderüb müfeveffa Kara Mustafa Paşa Evkâfî'ndan İncesu Nâhiyesi'nde sâkin Dergâh-ı Mu'allâ'm yeniçerilerinden cemm-i gafır ve cem'-i kesîr meclis-i şer'a varub İncesu Nâhiyesi'nde sâkin yeniçerilik iddi'âsında olan Seyyid Mehmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayub bundan akdem nâhiye-i mezbûr sâkinlerinden Hacı Ali nâm kimesnenin gice ile menzili dâhilinde olan ahurına girub bir re's dorı atın sirka itmekle merkûm ile ba'de'l-mürâfa'a sârik olduğu zâhir ve nümâyân ve hüccet-i şer'îye olunmuşiken merkûm Seyyid Mehmed bir tarikle serdâr olub hilâf-ı şer' ve kânûn harekete cesâret ve merkûmdan cümlesi mutazarrır olmalarıyla vâk'i-i hâli bi'l-iltimâs sen 'arz ve müteveffâ-yı müşârun-ileyhin evkâfından İncesu Nâhiyesi Serdârlığı bundan akdem bir takrîb ile altmış yedi cemâ'atin neferâtlığı iddi'âsında olan merkûm Seyyid Mehmed için iltimâs olunub merkûm Seyyid Mehmed'in bu def'a hakkında vârid olan 'arz mûcibince sâdır olan fermân-ı 'âlîye imtisâlen serdârlıktan ref' ve merkûm müdâhâleden dahî keff-i yed için senki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâ'm yeniçerileri ağası olan İbrahim ağa dâme 'uluvvuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mûcibince 'amel olunmak emrim yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

60-5

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine ve Kayseriyye Sancağı Mütessellimine hüküm ki,

Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Endürlük nâm karye sükkânından Arzuman nâm zımmî gelüb bunun babası Makadlis Iyan nâm zımmî bin yüz elli (boşluk) senesinde mürd oldukda karye-i mezbûrede vâki' mutasarrıf olduğu mülk menzili ve derûnunda olan emvâl ve eşyâları irs-ı şer'le buna ve karındaşı Makadlis Yasık nâm zımmîye intikâl ittikte kable'l-verese karındaşı mesfûr dahî mürd oldukda menzil ve emvâl ve eşyâlarından hissesi irs-ı şer'le buna ve karye-i mezbûrede sâkine zevcesi Kolrati nâm nasraniyyeye intikâl eyledükde mesfûr mücerred celb-i mâl kasdıyla karındaşı Iyan nâm zımmî ile yek-dil ve zî-kudret kimesnelere istinâden zevcim mürd-i mesfûr babasından müntakıl hissesin bana hîbe itmişdi hissesin müstakilen zabt iderim deyu üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmadın şâhid-zûrlar ma'rifetiyle ma'lûmu'l-mikdâr emvâl ve eşyâları fuzûlî ve hilâf-ı şer'-i şerîf zabt idüb ziyâde gadr u ta'addî eyledüğün ve bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer'le görölüb alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene (1)158 (15-24 Mart 1745).

61-1

Karaman Vâlîsine Beyşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Beyşehir Kazâsı'na tâbi' Davgana nâm karye sâkinelerinden Kerime ve Raziye ve Ümmühan ve Aişe nâm hâtûnlar gelüb bunların babaları el-Hâcc Ali nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda on beş kise nukûd akca ve sâ'ir emvâl ve eşyâsı irs-ı şer'le bunlara ve yine karye-i mezbûrda Emine ve Hüsniye ve Fatıma nâm hâtûnlara intikâl idüb zikr olunan nukûd ve emvâl ve eşyâdan hisselerine dahl olunmak icâb itmez iken mezbûre Emine ve zevci İsa Bey demekle ma'rûf kimesne ile mezbûrtân Hüsniye ve Fatıma birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve sâlifü'l-beyân nukûd ve eşyânın cümlesin ahz u kabz idüb bunlara bir nesne virmeyüb gadr eyledüklerin ve bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildürüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görölüb müteveffâ-yı mezbûrun nukûd ve eşyâsı şer'le kismet-i 'âdile ile taksîm olunub 'alâ-mâ farazallahu ta'âlâ hisse-i şâyi'aların alıvirilüb ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğün ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

61-2

Karaman Vâlîsine Beyşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Beyşehir Kazâsı'na tâbi' Davgana nâm karyeden erbâb-ı timârdan Ali nâm sipâhî gelüb bunun karye-i mezbûr sâkinlerinden el-Hâcc Ali nâm kimesne zimmetinde mahsûlû bahâsından olmak üzere bin yüz elli (boşluk) senesinden beru bin üç yüz guruş alacak hakkı olmağla taleb ve almak üzere iken mezbûr Hacı Ali fevt olmağla eşyâ-yı metrûkesin ahz u kabz iden karye-i mezbûr sâkinlerinden mûrisleri Mustafa ve Ali nâm kimesneler ile kızları Aişe ve Ümmühan ve Emine ve Raziye ve Hüsniye ve Fatıma nâm hâtûnlardan mâl-ı müteveffâdan taleb eyledükde mezkûrûn bî-vech-i şer'î edâda ta'allül ve muhâlefet ve gadr murâd eyledüklerin Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer'le görölüb müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde olan ol-mikdâr guruşu mûrisleri merkûmûndan mâl-ı müteveffâdan bi't-tamâm tahsîl ve bî-kusûr kendüye alıvirilüb ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

61-3

Karaman Vâlisine ve Bor ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Bor Kasabası mahallâtından İbn-i Sırrı Mahallesi sâkinelerinden Fatıma nâm hâtûn gelüb bu yine kasaba-yı mezbûr sâkinlerinden zevci Seyyid Ahmed nâm kimesnenin ‘anet idüğü bilmedin mezbûre nefisini mezbûra tezvîc idüb ba‘dehu ‘aneti zâhir olmağla bu dahî mezbûru hekime bir sene te’ehhül itdirdikden sonra bir sene mürûr idüb zevci mezbûr buna vâsıl olmağla bu kendüye hekime tefrîk itdirüb tefrîkini mu‘şîr kıbel-i şer‘den yedine hüccet-i şer‘iyye virildikden sonra zevci mezbûrdan mehr ve nafakasının taleb ve almak istedikde mezbûr mücerred buna bir nesne virmemek için hilâf-ı şer‘-i şerîf da‘vâ-yı tezvîrata tasaddî ve bî-vech ‘illet irâdıyla mehr ve nafakasını virmekden imtinâ‘ ve gadr sadedinde olduğun ve Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince zâbiti ma‘rifetiyle şer‘le görölüb mehri ile nafakasını zevci mezbûrdan tamâmen buna alıvirilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘allül ve tereddüd itdirilmemek için hüküm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

61-4

Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûr muzâfâtından Sahra Nâhiyesi’ne tâbi‘ Tevanasun nâm karye ahâlîsinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler ile (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm zımmîler Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb Cebel-i Erciyes’den cereyân iden İspile Suyu’ndan kadîmden Cum‘a ve Cum‘artesi günlerinde İspile Karyesi ahâlîsi ve Pazar günü Deredinek nâm karye ahâlîsi ve Pazarteresi Tenavanasun Karyesi ahâlîsi Salı ve Çecharşenbe günlerinde dahî Germür nâm karye ahâlîsi Pençşenbe günü Çırlavuk nâm karye ahâlîsi münâvebe tarîkiyle karyeleri toprağında tasarruflarında olan bâğ ve bağçe ve tarlaların saky y intifâ‘ idegelmişler iken zikr olunan Germür karyesi ahâlîsinden ba‘zıları kadîmden karye-i merkûmenin nevbeti gününden mâ-yı mezkûrdan saky idegeldikleri bâğ ve tarlaların bunlara ferâğ ve tefvîz itmeleriyle bunlar dahî ol-bağ ve tarlaların kadîmîsi üzere mezkûr Germür Karyesi ahâlîsinden nevbetleri gününde saky itmek istediklerinde Germür Karyesi ahâlîsi tezvîrâta sâlik ve ol-tarla ve bağlar karyemiz ahâlîsinin tasarrufunda olmamağla nevbetimiz günlerinde saky itdirmeziz deyu mugâyir-i kadîm nizâ‘ tasaddî ve gadr murâd eyledikleri ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb mûcibince şer‘le ol-bağ ve tarlalar kadîmîsi üzere saky itdirilüb mezbûrların kadîme ve fetevâ-yı şerîfeye mugâyir zâhir

olan müdâhale ve ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfîm recâ eyledükleri ecilden şer‘le görölmek emrim yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

61-5

Bor ve Şamardı ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Erbâbdan Ali veled-i Ali ‘arz-ı hâl idüb Niğde Sancağı’nda Boz Nâhiyesi’nde ketm? nâm karye ve gayriden beş bin akca timâra berât-ı şerîfîmle mutasarrıf olub timarın baş kalemi olan karye-i ketm? ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi‘ mezra‘a-yı borke? ve şamardı nahiyesine tâbi‘ karye-i kormesah? müşterekleriyle bunun kaydına dâhil olmağla müşterekleri kayd [u] berâtları yazularından ziyâdeye tecâvüz ve senin ‘alâkan yokdır deyu rencîdeden hali olmadıkların bildirüb ol-bâbda emr-i şerîfîm recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’mdede mahfûz olan ruznamçe-i hümayûn ve Defter-i İcmâl’e mürâca‘at olundukda boz Nâhiyesi’ne tâbi‘ sekiz bin akca yazusu ile karye-i ketm? ve iki yüz akca yazı ile mezra‘a-yı morke Defter-i İcmâl’de tahrîr ve karye-i mezbûrenin bin üç yüz akca ve mezra‘a-yı mezbûrenin dahî yüz akcaları ifrâz ve berkdirilüb iki bin akcası ber icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen mezkûr Ali veled-i Ali kaydında ve yine karye-i mezbûrenin ol-mikdâr akcası mezra‘a-yı mezbûrenin dahî yüz iki bin akcasıyla ber icmâl ve ol-dahî tamâmen karye-i mezbûrdan (...) mutasarrıf Seyyid Ali kaydında ve karye-i mezbûrenin baki kalan dört bin iki yüz akcası dahi ifraz ve müsâtik bir icmal ve icmal-i mezbûrun üç bin akcası karye-yi mezbûre ve gayriden dört bin yedi yüz akca timara mutasarrıf Ahmed ve bin iki yüz akcası dahi kütahya ve şücaüddin bor ve gayrı nahiyelerde genehisar nam karye ve gayriden elli altı senesiyeçün dokuz akca zeamete mutasarrıf mütevellî ahmed veled-i vezir mustafanın kaydında olub ve şamardı nahiyesine tabi dört bin iki yüz akca yazar karye-i kormesah dahi defter-i icmalde tahrir ve üç bin akcası ifraz ve bir icmal ve tamamen merkûm Ali veled-i Ali kaydında ve karye-yi mezbûre yazusunda bakının altı yüz akcası dahi ifraz ve maa gayrihu dört bin iki yüz akca bir icmal ve ol-dahi tamamen develü nahiyesinde (...) nam karye ve gayriden sekiz bin beş yüz akca timara mutasarrıf Ömer’in timarı dahilinde olduğu mastur ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene (1)158 (15-24 Mart 1745).

62-1

Karaman Vâlisine (boşluk) Danişmendlü Kādîlarına hüküm ki,

Danişmendlü Cemâ'atî'nden Devedamı nâm karye sâkinlerinden Ali bin Fazlı ve Kethüdâ Ahmed dimekle ma'rûf kimesne bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîleri olmayub ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken yine cemâ-at-i mezbûreden kazâ-yı Danişmendlü'de sâkin İlhamî Bölükbaşı ve karındaşı Şahindar bin Süleyman ve refikleri Ahmed ve Ömer ve Salih bin Köse Mustafa nâm şakîler kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve mezbûr Şahindar bin Süleyman yine karye-i Devedamı vâki' kışlak beyninde karındaşı İsmail kethüdâ dimekle ma'rûf kimesnenin üzerine katl kasdıyla hücum ve yatağan bıçağı tabir olunur âlet-i harb ile sağ kulağını ve boynunu sağ tarafından çalub mecrûh ve taraf-ı şer'den keşf ve eser-i cerhi mu'âyene ve müşâhede olundukda minvâl-i meşrûh üzere mecrûh olduğun şer'an zâhir ve kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmişiken henüz icrâ-yı hakk olunmadüğün bildirüb hüccet-i şer'iyyesi mûcibince şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

62-2

Galata Mollasına ve İznikmid ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Erbâb-ı timârdan Osman nâm sipâhî gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu timâr karyelerinden Aksaray Kazâsı'na tâbî' Genedala nâm karyesinin defterde mukayyed ra'ıyyet ve ra'ıyyeti oğullarından Abdurrahman nâm kimesne ile Tavil oğlu İstavri ve karındaşı Civan ve Tatar oğlu Sava ve karındaşı Anastaş ve Agob oğlu (boşluk) ve Kamelra Sayta (?) oğlu Sarı Keşiş nâm zımmîler kadîmî karyelerinden kalkub varub taht-ı kazânuz[da] vâki' ba'zı kasabât ve kurâ ve 'askerî çiftliklerinde sâkin ve mütemekkin olmalarıyla bu dahî olmaküle defterlü re'âyâsın bulundukları mahalden kaldırub kadîmî karyesine nakl u iskân itdirilmek murâd eyledükde ba'zı kimesnelere istinâden hilâf-ı kânûn ta'allül ve muhâlefet ile timâr mahsûlünün kesr u noksân terettübüne bâ'is u bâdî ve küll-i gadr murâd eyledüklerin bildirüb bulundukları mahalden kaldurub kadîmî karyesine nakl u iskân itdirilmek bâbında kânûn üzere emrim şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere iskân olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

62-3

Karaman Vâlisine Ilgun ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

İlgun tâbi‘ Bulcuk nâm karye sâkinelerinden Mehdi ve Hadice nâm hâtûnlar gelüb mezbûr Mehdi’nin oğlu ve mezbûre Hadice’nin zevci Ali Beşe dimekle ma‘rûf kimesne kendü hâlinde iken bin yüz elli altı senesinde İshaklı Serdârı olan İshaklı Kazâsı’ndan Çoban Mehmed dimekle ma‘rûf kimesne Akşehir Serdârı olan Delibey oğlu Musa dimekle müte‘ârif kimesne ile me‘mûr oldukları sefer-i hümayûnuma giderler iken İlgun Kazâsı’na nüzûl ve dört saat anda meks ve ba‘dehu karye-i mezbûra konak için iki çavuş irsâl itmeleriyle mezkûr karye-i mezbûra duhûllerinde ahâlî-yi karye-i mezbûr konağı def‘ için varan çavuşlara bir mikdâr şey virüb giru ‘avdet itdirmişler iken bir sâ‘at mürûrunda mezbûr Mehmed serdâr-ı mezkûr ile ittifâk ve hevâlarına [tâbi‘] kırk nefer süvârî eşkiyâ ile karye-i mezbûra hücum ve şutûm-ı galîza ile şetm ve mezkûr Mehmed hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın piştovı ile mezkûr Ali’yi sol böğründen kurşun ile darb ve arkasından çıkub katl idüb ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğün ve bu bâbda yedlerinde hüccet-i şer‘iyyelerin olduğun bildirüb hüccet-i şer‘iyyeleri mûcibince şer‘le görülüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

62-4

Karaman Vâlîsi vezîruhu ve İlgun ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

İlgın Kasabası sâkin[e]lerinden Afife nâm hâtûn gelüb bunun yine kasaba-yı mezbûreden zevci Abdullah Ağa dimekle ma‘rûf kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinde cihet-i karz-ı şer‘den bâ-temessük bin gurus ve bilâ-temessük iki bin min-haysi’l-mecmû‘ üç bin gurus alacak hakkı olub kable’l-edâ zevci mezbûr fevt olmağla emvâl ve eşyâsın irs-ı şer‘le buna ve yine İlgun sâkinlerinden oğlu Ahmed Ağa dimekle mevsûf kimesne ile zevce-i âharîn olan Cemile nâm hâtûna intikâl itmişken cümlesin mezkûrlar ahz u kabz ve buna bir nesne virmediklerinden mâ‘adâ mâlike olduğu yedi yüz gurus kıymetlü mülk menzilin virmeyüb zabt ve gadr itmeleriyle mezbûr Cemile bundan akdem kasaba-yı mezbûreden Eyüb Çavuş oğlu Süleyman Ağa dimekle müte‘ârif kimesneye kendüyi tezvîc etmekle esnâ-yı ‘akde mezbûrenin iltimâsıyla zimmetleri olan meblağ-ı merkûmu edâ-yı müslimîn muvâcehesinde merkûm Süleyman ta‘ahhüd ve kefil-i bi’l-mâl olmağla bu dahî muhallefât-ı merkûmeden hissesiyle zevci müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde olan mehr ve ol-mikdâr alacak hakkı terekesiyle vaz‘u’l-yed olan mezbûrlardan ve kefil-i bi’l-mâl olan mezbûr Süleyman’dan taleb ve almak istedikde birbirleriyle yek-dil ve dürlü ‘illet ve bahâne ile virmekde ta‘allül ve muhâlefet ve ibtâl-i hakk ve gadr-ı küllî murâd eyledüklerin bildirüb

şer‘le görölüb muhallefât-ı merkûmdan hissesiyle zevci müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde olan ol-mikdâr gurus mehriyle alacak hakkı terekisine vaz‘u‘l-yed olan mezbûrlardan veyâhud kefil-i bi‘l-mâl olan merkûmdan tamâmen tahsîl ve kendüye bî-kusûr alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim [recâ] eyledüğü ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

63-1

Larende ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

İftihâru‘l-emâcid ve‘l-ekârim bi‘l-fi‘l Re‘îsu‘l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb Konya Sancağı’nda mûmâ-ileyhin ‘uhdesinde olan Hevâce Hâssı Mukâta‘ası mülhakâtından Larende Kazâsı’na tâbi‘ Kılbasan nâm karyenin kadîmî hudûdı kıbleten Davda’dan giden Değirmenciyolu ve andan Davda Boyalığı’na varınca garben Mercek sınırına varınca ve andan Karibler Boyalığı’na varınca ve şimalen Karadağ ve şarken Karabaşlar (?) sınırına varınca ve andan zikr olunan Kılbasan Karyesi’nin yukarı mahallesinde sâkin Hacı Mevlüd’ün boyalıklarının yanındaki bende varınca ve andan Karadağ’da nihâyet bulub hudûd-ı mezkûre ile mahdûd olan yerlerin kadîmden ‘öşr ve resmî mukâta‘a-yı merkûme tarafından zabt olunagelmışken Davda Mütevellîsi olanlar zuhûr ve mukâta‘a-yı mezbûre karyesinin salifu‘z-zikr hudûdı dâhilinde olan yerleri fuzûlî zabt ve ‘öşr ve resmin ahz ve mâl-ı mukâta‘anın kesr u noksân terettübüne bâ‘is olmalarıyla mahall-i nizâ‘ üzerine varılub mûmâ-ileyhin vekîli (boşluk) zîde kadruhu ile murâfa‘a-i şer‘ ve ol- yerler kadîmîsi üzere mukâta‘a-yı mezkûr tarafından mûmâ-ileyhin vekîline zabt ve vâki‘ olan mahsûl ve rusûmun ahz u kabz itdirilüb vakf-ı mezkûr mütevellîlerin bir-vechle dahl ve ta‘arruz itdirilmeyüb müdâhale ve ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istadâ‘ itmeğin kadîmîsi üzere zabt itdirilmek bâbında emr-i şerîfim yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

63-2

Gaferyad ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Gaferyad Kasabası’nda sâdât-ı kirâmdan es-Seyyid Mehmed zîde şerefuhu gelüb bunun öz karındaşı Musa nâm kimesne bundan akdem hâl-i hayâtında ve kemâl-i ‘akl ve sıhattında kasaba-yı mezbûrda vâki‘ mutasarrıf olduğu mülk bâğı ve mülk menzil ve mülk ‘arsa ve evânî-yi nühâs ve sâ‘ir eşyâsın bunun otuz gurusu bey‘-i bât-ı kat‘î ile bey‘ ve teslîm ve bu

dahî tesellüm ve alub zabt idüb dahl icâb itmez iken karındaşı mezbûr fevt olmağla Gaferyad Kazâsı sâkinelerinden zevcesi Fatıma nâm hâtûn zuhûr ve şirrete sâlik ve bu emlâk ve evânî-yi nühâs ve eşyâ benim zevcimin idi deyu fuzûlî müdâhale ve zabtına muhâlefet ve murâfa‘a-i şer‘-i şerîf olduklarında mezbûre mu‘ârazadan men‘ ve buna hükm birle kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken mezbûre yine memnû‘ ve mündefi‘ olmaduğundan nâşî bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye fuzûlî zabt idüb buna gadr-ı küllî olduğun ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhu‘l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyye mûciblerince şer‘le görölüb mülk-i müşterâsı olan emlâk-ı mezbûr ile evânî-yi nühâs ve eşyâ alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer‘le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

63-3

Karaman Vâlisine ve Kādîsına ve danişmendlü Kādîlarına hüküm ki,

Danişmendlü Kazâsı’na tâbi‘ Kurutlu Cemâ‘ati sâkinlerinden Süleyman nâm kimesne Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb bunun üzerine şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değiliken yine cemâ‘at-i mezkûrdan Kara Veli ve İbrahim nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde Kileç (?) dimekle ma‘rûf mevzi‘den bunun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın dört re’s develerin gasb ve sürüb götürüb ziyâde gadr u ta‘addî itmeleriyle bundan akdem murâfa‘a-i şer‘ olmak içün taraf-ı şer‘den üç def‘a mürâsele ile da‘vet-i şer‘-i şerîf olunduklarında mezkûrlar itâ‘at-i şer‘ itmemekle husûs-ı mezbûr bî-garaz kimesnelerden su‘âl olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu ihbârlarıyla şer‘an sâbit ve mezbûrân Kara Veli ve İbrahim’den develerinin edâsına tenbîh birle kıbel-i şer‘den bunun yedine hüccet-i şer‘iyye virilmişiken henüz icrâ-yı hakk olunmayub mağdûr olduğun bildirüb hüccet-i şer‘iyyesi mûcibince şer‘le görölüb alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer‘le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

63-4

Karaman Vâlisi vezîruhu ve İnsuyu ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

İnsuyu Kazâsı’na tâbi‘ Tekyüz (?) nâm karyeden Cenân Cemâ‘ati’nden Hacı Sadık nâm kimesne gelüb bunun yine cemâ‘at-i mezbûrdan ve karye-i mezbûreden Seyyid Yusuf bin

Ali nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinde yüz doksan şişik koyun bahâsından ma'lûmu'l-mikdâr alacak hakkı olub taleb eyledikde mezbûr Yusuf şirrete sülûk ve karındaşın Hızır ve İlhan nâm kimesneler otuz üç tavuklarımı cebren ve kahren aldılar deyu hilâf-ı şer'-i şerîf edâda ta'allül ve muhâlefet ve gadr-ı küllî itmeleriyle bundan akdem murâfa'a-i şer'-i şerîf olunduklarında şer'an sâbit ü zâhir edâsına tenbîh ve kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişiken hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye edâda ta'allül ve gadr murâd eyledüklerin bildirüb hüccet-i şer'iyyesi mûcibince şer'le görölüb mezbûrun zimmetinde şer'le sâbit ve müteveccih olan hakkı alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğün ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

64-1

Karaman Vâlîsine Larende Kādîsına hüküm ki,

Divân-ı Hümayûnum hevâceğânından mevkûfâtî Nureddin zîde mecduhu gelüb mûmâ-ileyhin karındaşı Sadreddin Ağa dimekle ma'rûf kimesneden bin yüz elli senesinde Larende sâkinlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler karz almak üzere ber-mûceb-i temessük dört yüz gurus istikrâz itmeleriyle karındaşı mezbûr meblağ-ı mezbûr edâ itmedin fevt olmağla mûmâ-ileyh dahî karındaşı mezbûrdan müntakil meblağ-ı merkûmu mezbûrlardan taleb eyledikde her birleri bî-vech-i şer'î edâda ta'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb mahallinde şer'le görölüb mezbûrların zimmetlerinde ber-mûceb-i temessük sâbit ve müteveccih olan hakkı tamâmen alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylemeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

64-2

Karaman Vâlîsi vezîruhu ve Niğde ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Divân-ı Hümayûnum kâtiblerinden Seyyid Feyzullah Hacı ve karındaşı Seyyid Mehmed zîde kadruhumâ gelüb bunların mûriseleri Niğde Kazâsı sâkinelerinden Rahime nâm hâtûn bin yüz elli (boşluk) senesinde müteveffîye olmağla verâseti irs-ı şer'le bunlar ile yine kazâ-yı mezbûr sükkânından zevci Tekyecioğlu dimekle ma'rûf Hacı İbrahim nâm kimesneye intikâl idüb lâkinn mezbûrenin hîn-i vefâtında mezbûr Seyyid Feyzullah Âsitâne-i Sa'âdet'imde ve mezkûr Seyyid Mehmed dahî diyâr-ı âharda bulunduklarından müteveffîye-

i mezbûrenin Niğde’de olan on kise akca nakdden mütecâviz bâğ ve bâğçe ve menzil ve altun ve incü ve sâ’ir evânî-yi nühâs mezbûr Hacı İbrahim ile yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden oğlu Ahmed ve müteveffîye-i mezbûrenin câriyesi Belkıs bi’l-cümle fuzûlî ve tagallûben ahz ve zabt idüb bunlara bir nesne virmeyüb küllî gadr ve zulm-i sarîh itmeleriyle ba’dehu mezbûr Seyyid Mehmed varub mûrisleri müteveffîye-i mezbûreden müntakîl salifu’z-zikr eşyâdan ‘alâ-mâ farazallahu ta‘âlâ hisse-i şâyî‘aların mezbûr Seyyid Mehmed kendü hissesin asâleten ve karındaşı merkûm Seyyid Feyzullah’ın hissesine isâbet ideni dahî tarafından vekâleten tereke-i mezbûreye vaz‘u’l-yed olan mezbûrlardan taleb ve almak istedikde mücerred bunların hisselerin virmemek için müteveffîye-i mezbûrenin beş yüz gurus kıymetlü menzili ile bir kaç kise akcalık bağını mezbûr Ahmed müteveffîye-i mezbûre hâl-i hayâtında bana hîbe eylemiş idi deyu ol-bahâne ile zabt ve menzili derûnunda olan emvâl ve eşyâ ve bakır ve altun ve gümüşe müte‘allik olan eşyâsıyla Niğde’de vâki‘ yirmi kise akcalık bağını dahî bana hîbe eyledi deyu ol-takrîb ile zabt eylediklerinden mâ‘adâ müteveffîye-i mezbûrenin oğulluğu merkûm Ahmed’e sermâye virdüğü beş kise akcasın dahî bi’l-küllîye inkâr ve zikr olunan emvâl ve eşyâ ve emlâkı mücerred kendüleri ekl ü bel‘ kasdıyla dürlü dürlü hîle ve tezvîrât ve çılgınlarından nâşî kazâ-ı mezbûrenin kâdîları ve nâ’iblerin ‘azli esnâsında kendü kavî-i hôdların ve kuvvet-i irtişâ ile müteveffîye-i mezbûre Hadice salifu’z-zikr emlâk ve bâğ ve bâğçe ve sâ’ir emvâl ve eşyâların bi’l-küllîye bize hîbe eyledi deyu müdde‘âların vech-i şer‘î ile isbâta kâdir olmadın kendü murâdların üzere bir takrîb ile aldıkları müzevver hüccet ibrâziyla hilâf-ı şer‘-i şerîf gadr-ı küllî sadedinde oldukların ve bu bâbda da‘vâlarına mutâbık Şeyhu’l-İslâm’dan müte‘addîd fetevâ-yı şerîfelerin olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince şer‘le görölüb mûriseleri müteveffîye-i mezbûreden intikâl idüb mezbûrların fuzûlî ahz ve zabt eyledikleri emvâl ve eşyâ ve emlâkdan mezbûr Seyyid Mehmed’in kendü hissesin asâleten ve karındaşı mezbûrun hissesin dahî vekâleten hisslerine isâbet iden her [ne] ise vaz‘ü’l-yed olan mezbûrlardan bi’t-tamâm tahsîl ve alıvırılüb ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk itdirilüb şöyle ki edâda ta‘allül iderler ise vukû‘u ve sıhhati üzere ‘arz u i‘lâm olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1158 (25 Mart - 2 Nisan 1745).

64-3

Karaman Vâlîsine vezîrûhu ve Konya Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

İstanbul'da Ayasofya-yı Kebir Medresesi'nde sâkin Halil gelüb medine-i Konya sâkinlerinden Hacı Ali oğlu Seyyid Abdullatif nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun yed ve kefâletiyle karz-ı şer'î olmak üzere bâ-temessük sarrâf tâ'ifesinden Vasili nâm zimmîden altmış bir gün va'desiyle yüz altmış gurus ahz idüb kefâleti hasebiyle meblağ-ı merkûmu defa'atle taleb eyledükde mezbûr Abdüllatif kemâl-i ta'addisinden nâşî bî-vech-i şer'î virmekden ibâ vü imtinâ' ve mütegalibeden olmağla meblağ-ı merkûm müddet-i vâfireden beru mezbûrun zimmetinde kalmağla sarrâf-ı mesfûrun bunu tazayyuk ve ahz ve habs murâd ve ol-vechile ahvâli diğergûn olduğun bildirüb temessüğü mûcibince mezbûr zimmetinde olan ol-mikdâr gurusu virmekden ibâ vü imtinâ' ider ise mezbûr-ı Âsitâne-i Sa'âdet'ime ihzâr ve huzûr-ı âsâfide murâfa'a-i şer' ve alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden temessüğü mûcibince şer'le sâbit olan hakkı virmekde muhâlefet ider ise Âsitâne'ye ihzâr olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1158 (25 Mart - 2 Nisan 1745).

64-4

Karaman Vâlisine Zamantı ve Larende ve (boşluk) Kādîlarına maraş Mütesellimine hüküm ki,

İsmail nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb bunun mûrisi Abdulkadir bin Hasan kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîsi olmayub ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken Zamantı Kazâsı'na (boşluk) nâm karye sâkinlerinden (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler hevâlarına tâbî' Karakoçak oğlu Seyyid Mustafa ve oğlu Mehmed ve diğergûn Süleyman ve Şah Hüseyin oğlu Ali ve karındaşı Hüseyin ve Keleş oğlu Osman ve Kara Mehmed ve Zeynel oğlu Seyyid Ali ve Hüseyin oğlu (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler ile yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın mûris-i mezkûrun menzilin basub ve tüfenk kurşunu ile darb ve katl idüb ziyâde gadr u ta'addî ve fesâd ve ta'addî eyledüklerin ve mezbûrlar taht-ı hükümet ve kazâlarınızda mürûr u 'ubûr üzere oldukların bildirüb bulundukları mahalde şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Safer sene 1158 (15-24 Mart 1745).

65-1

Doğanhisarı ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Erbâb-ı timâr karyelerinden Doğanhisarı Kazâsı'na tâbi' defterde mukayyed ez-kayd 'Alevî ve ez-kayd suflî ve Dineklu (boşluk) demekle ma'rûf derbend karyesi re'âyâsı gelüb bunlar derbendci oğlu derbendci olmalarıyla 'uhdelerine lâzım gelen derbend hizmetlerin görüb ve kurâ-yı mezbûr topraklarında zirâ'atleriyle hâsıl eyledükleri terekeleri 'öşrlerin ve sâ'ir hukûk u rusûmların 'adât-ı derbendi üzere kurâ-yı mezbûr sipâhîlerine ve emr-i şerîfimle üzerlerine edâsı [lâzım gelen] tekâlîflerin dahî cem'ine me'mûr olanlara tamâmen edâ idüb dahl olunmaları icâb itmez iken kazâ-yı mezbûrda sâkin a'yânlık iddi'âsında olan mütegalibeden ba'zı kimesneler bilâ-emr-i şerîf kendüleriçün arpa ve saman ve hınta taleb ve ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından dahî bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mutâlebesiyle hilâf-ı kânûn ta'addî ve rencîdede oldukların bildirüb men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1158 (25 Mart - 2 Nisan 1745).

65-2

Karaman ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Ereğli-i Karaman Kazâsı'na tâbi' Hortu nâm karye ahâlîleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen emr-i şerîfimle vâki' tekâlîfden tahammülerine göre hisselerine isâbet ideni tamâmen edâ idüb kusûrları olmayub tahammüllerinden ziyâde teaklif mütebesiyle ta'addî ve rencîde olunmaları icâb itmez iken yine karye-i mezbûre sükkânından el-Hâcc Mustafa ve Ramazanuşakları ve Nevcur oğlu Mahmud ve Hacı Selim oğlu Selim ve Hüseyin Kethüda oğlu Mustafa ve Hacı Ömer oğlu Mehmed ve Hıdıvî ve Hüseyin ve Seyfullah oğlu Süleyman demekle ma'rûf kimesnelerin karye-i mezbûre toprağında bi'l-fi'l zabt ve tasarruflarında tekâlîf alınmak icâb ider emlâk ve yerleri var iken mezkûrlar mun'im ve mütemevvil olmalarıyla emr-i şerîfimle vâki' tekâlîfden tahammüllerine göre hisselerine isâbet ideni virmediklerinden gayrı nice dürlü tezvîrât ile bunları tahvîk ve cebren ve kahren bunların üzerlerine tahammülerinden ziyâde tekâlîf tahmîllerinden ziyâde gadr u ta'addî eyledüklerin ve bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince 'amel olunub emr-i şerîfimle vâki' tekâlîfden tahammülerine göre hisselerine isâbet ideni bunlar ile ma'en edâ itdirilüb hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i fetevâ-yı şerîfe ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1158 (25 Mart - 2 Nisan 1745).

65-3

Aksaray Kādîsına hüküm ki,

Muhacirin Cemâ'ati'nden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî sâ'irleri gelüb bunlar ze'âmet karyelerinden Dereçine nâm karyenin defterde mukayyed ra'iiyet ve ra'iiyeti oğullarından iken kalkub varub hâlâ kazâ-yı mezbûra tâbi' Sultanhanı nâm derbend karyelerinden (boşluk) nâm karyede 'avârız-hânesine kayd ve sâkin olalı on seneden mütecâviz olub ve üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra'iiyetlerin kânûn ve defter mûcibince edâda kusûrları yoğiken ze'âmet-i mezbûr mutasarrıfı tarafından subaşısı olan (boşluk) nâm kimesne rusûm-ı ra'iiyetlerin almağa kanâ'at itmeyüb ben sizi asıl karyenize nakl u iskân itdiririm deyu hilâf-ı kânûn ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun bildirüb hilâf-ı kânûn ol-vechile zâhir olan ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i humâyûnum recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1158 (25 Mart - 2 Nisan 1745).

65-4

Karaman Vâlisine ve Bozkır ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Erbâb-ı timârdan Musa ve Mehmed nâm sipâhîler Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldukları timârları karyelerinden Bozkır Kazâsı'na tâbi' Sorgun nâm karye toprağında zirâ'at iden defterlü re'âyâsından ve karye-i mezbûre toprağında vâki' kimesne tasarrufunda olmayan orman yerlerinden bir mikdârın dahî civârında Dere Karyesi ahâlîlerinden ba'zıları açub tarla idüb zabt ve zirâ'at itmeleriyle zirâ'atleriyle hâsıl eyledükleri terekelerinden kânûn ve defter mûcibince 'öşrlerin taleb eyledükde biz kendü mâliyyemiz ile açdık senin 'alâkan yokdur deyu hilâf-ı kânûn iki seneden 'öşrlerin virmeyüb timârları mahsûlune gadr olunduğun bildirüb karye-i mezbûre toprağında zirâ'at idenlerin kânûn ve defter mûcibince 'öşrlerin alıvirilüb hilâf-ı kânûn ta'allül itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak [içün] emrim yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1158 (25 Mart - 2 Nisan 1745).

65-5

Karaman Vâlisine Kırşehri ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Sâbıkan Zile Mukâta‘ası Voyvodası olan Seyyid Hasan zîde kadruhu Sûdde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb mukâta‘a-yı mezbûre bin yüz elli yedi senesinde mûmâ-ileyhin ‘uhdesinde olmağla mukâta‘a-yı mezbûre re‘âyâlarından Kırşehirli Kazâsı’nda sâkin Özlü Kabîlesi re‘âyâsının üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra‘iyyetlerin taleb eyledükde edâda ta‘allül ve bir kaç def‘a taraf-ı şer‘den mürâsele ile âdemler gönderilüb da‘vet-i şer‘-i şerîf olunduklarında yine kabîle-i mezbûre derûnunda kışlayan Karacakürd Cema‘âtî’nden Karalar Oymağı’ndan Muz ve Hacı oğlu Mehmed Bölükbaşı ve Kırşehirli Mazatı Ömer Bölükbaşı nâm kimesneler hevâlarına tâbi‘ kimesneler ile cem‘iyyet ve yek-dil ve şer‘a ‘adem-i itâ‘atlarından nâşî muhârebe ve mukâbeleye şurû‘ ve bi-gayr-ı hakkın üç nefer âdemlerin katl ve ber-mûceb-i defter nukûd akca ve sâ‘ir eşyâsın hilâf-ı şer‘-i şerîf nehb u gâret ve dört re’s atın dahî kurşun ile darb ve helâk ve bunun emsâli ta‘addîlerinin nihâyeti olmayub henüz icrâ-yı hakk olmaduğun bildirüb müşabir ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le görülüb mezbûrların nehb u gâret eyledükleri nukûd akca ve sâ‘ir eşyâsı alıvirilüb ta‘allül ve tereddüd itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîifm recâ itmeğin mahallinde şer‘le görülmek emrim yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1158 (25 Mart - 2 Nisan 1745).

66-1

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfı olan (boşluk) dâme ikbâluhu ve Niğde Kādîsına hüküm ki,

Niğde sâkinelerinden Maryem nâm nasraniyye Sûdde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb bunun Niğde Kasabası’nda mutasarrıfe olduğu mülk menziline bunun emri ve haberi yoğiken kaynı (boşluk) nâm zimmî Sefer [nam] zimmîye hilâf-ı şer‘ bin yüz elli (boşluk) senesinde bey‘ idüb bu dahî bundan akdem sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin sana hitâben emr ısdâr ve ber-mûceb-i emr-i ‘âlî tarafından çukadâr ta‘yîn eyledükde mesfûr Sefer firâr ve sefere ta‘yîn ve ‘âzim olduğında mesfûr yine gelüb menzil-i mezbûru zabt ve hâlâ derûnunda sâkin olub ve bunun vekîl eylediği âdemlere akca virüb def‘ idüb ol-vechile gadr-ı küllî olunduğun bildirüb şer‘le görülüb menzil-i mezbûr tarafından vekîli (boşluk) nâm kimesneye alıvirilüb zabt itdirilmek bâbında emr-i şerîifm recâ eyledüğü ecilden vech-i meşrûh üzere şer‘le görülmek emrim yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1158 (25 Mart - 2 Nisan 1745).

66-2

Kırşehirli ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Yakub nâm kimesne gelüb bunun taht-ı nikâhında olan zevcesi Ümmühan nâm hâtûna âhardan dahl olunmak icâb itmez iken Kırşehirî sâkinlerinden Mahmud Beşe demekle ma'rûf kimesne bunun zevcesi mezbûreyi bin yüz elli (boşluk) senesinde fuzûlî ve cebren ve kahren alub götürüb bundan akdem zevcesi mezbûreyi taleb ve almak istedikde mezbûr Mahmud virmekde ta'allül ve muhâlefet üzere olduğun ve taraf-ı şer' den hüccet-i şer' iyye virildüğün bildirüb hüccet-i şer' iyyesi mûcibince şer' le görölüb zevcesi mezbûre alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer' le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1158 (25 Mart - 2 Nisan 1745).

66-3

Nevşehir ve (boşluk) Kādîlarına Nevşehirde Vâki' Müteveffâ İbrahim Paşa Vakfı Mütevellîsine hüküm ki,

Bi'l-fi'l Dâru's-sa'âdet'im Ağası olan el-Hâcc Beşir Ağa dâme 'uluvvuhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arz gönderüb taht-ı nezâretinde olub Nevşehir'de vâki' müteveffâ İbrahim Paşa Evkâfı'ndan İzzeddin Cemâ'ati re'âyâlarından Musa nâm kimesne kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîsî yoğiken Aksaray sükkânından şerr ve şekâvet ile meşhûr Çerik oğlu Mustafa ve rufekâsı Tosun oğlu Ali nâm şakîler Aksaray kurbunda Taceddin nâm mahalde şer'an diyet icâb [ider] âlet ile bin yüz elli (boşluk) senesinde beyne's-salâteyn merkûmu ve katl eyledükleri tevâtüren sâbit ve hüccet-i şer' iyye dahî olunmuşiken henüz icrâ-yı hakk olunmayub hakkı isâl ve ol-vechile maktûl-i mezbûrun vereselerine gadr-i kulli olunduğu tarafına inhâ olunmağla eşkıyâ-yı merkûmân ahz ve elegetirilüb ber-mûceb-i hüccet-i şer' iyye ve fetevâ-yı münîf maktûl-i mezbûrun dem-i diyetin şer'an kendülerden tahsîl ve vârislerine edâ vü teslîm ve ber-muktezâ-yı şer'-i kadîm icrâ-yı şer' ve ihkâk olunub bir ferde vaz' u hareket itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına 'arz eyledüğü ecilden vech-i meşrûh 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1158 (25 Mart - 2 Nisan 1745).

66-4

Niğde Sancağı'nda Vâki' Kādîlara hüküm ki,

Dergâh-ı Mu'allâ'm kapucibaşlarından el-Hâcc Mehmed Sadık dâme mecduhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyhin kapu kethüdâsı olduğu hâlâ Niğde Sancağı

mutasarrıfı Ferhad dâme ikbâluhu tarafından livâ-yı merkûma bir mütesellim nasb ve ta'yîn olunması muktezî olduğun bildirüb Niğde sâkinlerinden kıdvetu'l-emâsil ve'l-akran Mahmud zîde kadruhu her-vechile re'âyâ-perver ve zabt ve rabt-ı memlekete sâhib-i iktidâr olmağla mûmâ-ileyh livâ-yı merkûma işbu bin yüz elli sekiz senesi Rebî'u'l-evveli guresinden mütesellim nasb ve ta'yîn ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafına 'â'id ve râci' olan ahz u kabz itdirilüb âharı dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum sudûrunu istidâ' itmeğin vech-i meşrûh üzere zabt itdirilmek bâbında fermân-ı 'âlîşanım yazılmışdır. Fî evâhir-i Safer sene 1158 (25 Mart - 2 Nisan 1745).

66-5

Karaman Vâlîsine ve Kırili ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Mültezimînden Molla Osman nâm kimesne gelüb Kırili Kazâsı'na tâbi' Çukurkend nâm karye ve gayriden berât-ı şerîfimle ze'âmete mutasarrıf Dergâh-ı Mu'allâ'm gediklülerinden Hasan zîde mecduhunun ze'âmeti karyelerinden Çukurkend ve Budak ve Yeltan ve Yazı nâm karyeleri bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun 'uhde ve iltizâmında olmağla kurâ-yı mezbûrdan ta'sîrden ve cem' eyledüğü tereke mahsûlune bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken yine Kırili Kazâsı'na tâbi' Yarangözü nâm karye sâkinlerinden Hacıyusufoğulları dimekle ma'rûf Hacı Yunus ve Hacı Mehmed nâm karındaşlar mütegalibeden olmalarıyla kurâ-yı mezbûrdan ta'sîr ve cem' eyledüğü tereke mahsûlünü fuzûlî zabt idüb ziyâde gadr u ta'addî eyledüklerin ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğuna sen ki Kırili Kādîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin senin dahî 'arzın olduğun bildirüb şer'le görilüb mezbûrların fuzûlî zabt eyledikleri tereke mahsûlü kendüye alıvırilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1158 (3-12 Nisan 1745).

67-1

Anduğu Kādîsına hüküm ki,

Kasaba-yı mezbûrdan sâdât-ı kirâmdan Seyyid (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî sâ'irleri gelüb bunlar sâdât-ı kirâmdan olub içlerinden birinin da'vâ-yı şer'iiyesi vukû'unda şer'-i şerîf inhisârı veyâhud ahz ve habs veyâ diyet lâzım gelen kadîmden zâbitleri olan nakîbu'l-eşrâf kâ'immakâmı ma'rifetiyle görilüb âhardan bir-vechle dahl icâb itmez iken kazâ-ı mezbûrun yeniçeri serdârı ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi tarafından mugâyir-i kadîm

ta‘addî olundukların bildirüb men‘ ve def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Rebî‘u’l-evvel sene 1158 (3-12 Nisan 1745).

67-2

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Aksaray Kasabası sâkinlerinden Seyyid Mustafa zîde kadruhu gelüb bu kendü hâlinde ‘ırzıyla mukayyed ve herkes evza‘ ve etvârından hoşnûd ve râzı ve hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi ve üzerine dahî şuhûd-ı ‘udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmayub bir-vechle ta‘addî olunmak icâb itmez iken Aksaray Kasabası sâkinlerinden ma‘lûmu’l-esâmî kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk ve bundan akdem eşkıyâdan birkaç nefer kimesnelerin töhmetiyçün ehl-i ‘örf tâ‘ifesi gelüb bizim ma‘lûmu’l-aded hayvanâtımızı cebren ahz ve sürüb götürdikde sen ol-vakitde bizim hayvanâtımızı âhara bey‘ idüb akcasın alub ehl-i ‘örfe virmişsin deyu hevâlarına tâbi‘ kimesnelere istinâden mücerred ta‘cîz ve ızrâr kasdıyla dâ‘imâ ta‘addîden hâlî olmadukların ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince ‘amel olunub mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta‘addîlerin men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Safer sene 1158 (5-14 Mart 1745).

67-3

Karaman Vâlisine Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Sen ki Kayseriyye Mevlânâ Şeyh Ömer zîde ‘ilmuhusun mektûb gönderüb medine-i Kayseriyye nevâhisinden Yahyalı Nâhiyesi ahâlîsi ve civârında sâkin Karahacılı ve Sarkındılı ve Kerimlü ‘aşîretleri ahâlîsinden cemm-i gafîr ve cem‘-i kesîr meclis-i şer‘a varub nâhiye-i mezbûre sâkinlerinden Lekvanik Ekradı eşkıyâsının kat‘-ı tarîk ve katl-i nüfûs ve nehb-i emvâl eylediklerine binâ’en bundan akdem Rişvanzâde Süleyman Paşa dâmet me‘âliyhuya hitâben emr-i şerîfim sâdır ve zikr olunan Ekradî eşkıyâsının bir mikdârlarının cezâların tertîb ve şirret ve şekâvet ile meşhûr olanları mütenebbih olmayub işbu sene-i mübâreke de evleri ile Mancık nâm mahalle gelüb tâ‘ife-i mezkûreden Emir Ali ve Küçük Ahmed ve Malkoç ve Aydın oğlu Mehmed ve karındaşı Ahmed ve Merdan Ali oğlu Emir Ali ve Nez oğlu Veli ve karındaşı Mustafa ve Danabaş İbrahim nâm şakîler yüz elli yediden tecâvüz süvârî ile nâhiye-i mezbûreye tâbi‘ Özbek nâm karyeyi ‘alenen basub

yüz yigirmi re's öküz ve ineklerin ve on beş re's atların ve yigirmi re's merkeblerin sürüb ve Karahacılı 'Aşîreti'nin üç nefer âdemlerin bi-gayr-ı hakkın katl idüb ve dokuz re's develerin cebren ahz ve Sarkındılı Cemâ'ati'nin on nefer âdemlerin bi-gayr-ı hakkın katl ve yüz elli re's sığırların ve yigirmi yedi re's develerin ve Keremli Cemâ'atinin on 'aded evlerin basub emvâl ve eşyâların yağma ve dört nefer âdemlerin katl ve Musahacılı Karyesi'nin yigirmi altı re's atların ve Mustafabeylü Karyesi'nin Câmi'-i şerîfinin döşemelerin bi'l-küllîye nehb u gâret idüb 'âdet-i sâbıkları üzere kat'-ı tarîk ve nehb-i emvâl ve katl-i nüfûs eyledikleri evvelinden ziyâde olub envâ'-ı mezâlim ile ebnâ-ı sebîl ve kuttân-ı memleketi ta'cîz ve Kayseriyye2ye tâbî' Harmancık ve Nöstere Nâhiyesi'nde meccânen kışlayan fukârâ ve ra'îyyetden müft ü meccânen bu sene yem ve yemek ahz itmeleriyle tâkat-güzâr olamayub ol-bahârda herbiri bir diyâra firâr ideceği muhakkak olmağla şer'le ikhak-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâk'-i-i hâlî bi'l-iltimâs 'arz eyledüğü ecilden sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin ma'rifetinle cemâ'at-i mezbûreden olub bu makûle fesâd u şekâvete tasaddî iden şakîyûn-ı mezbûrûn 'alâ-eyyi hâl ahz ve elegetürilüb huzûr-ı şer'a ihzâr ve ta'yîn-i mâdde iden husemâlarıyla murâfa'a-i şer' ve nehb u gâret eyledikleri devâbb ve mevâşî ve emvâl ve eşyâ ve mâdde-i katl üzerlerine ba'de's-sübût ihkâk-ı hakk olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1158 (3-12 Nisan 1745).

67-4

Niğde Kādîsına hüküm ki,

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid Süleyman zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb medine-i Niğde mahallâtından İzmid Mahallesi sükkânından es-Seyyid Hüseyin zîde şerefuhu meclis-i şer'a varub karındaşı Seyyid el-Hâcc Mehmed ile beynlerinde mülk menzile müte'allik nizâ' vâki' olmağla kendi ile üç def'a mürâfa'a olunub mu'ârazadan men' ve ibrâ-yı zimmet birle mezkûr Hüseyin'in yedine hüccet-i şer'iyye virilmekle bu makûle üç def'a şer'le görilüb kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet birle hüccet-i şer'iyye virilen da'vânın istimâ'ı memnû' iken mezkûr kâni' olmayub ol-hüccet-i şer'iyyeye mugâyir ta'addîden hâlî olmamağla men' olunmak bâbında hükmi hümayûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden bir def'a şer'le görilüb fasl ve hüccet olunan da'vânın tekrâr istimâ'ı memnû' olmağla hilâf-ı şer'-i şerîf rencîde itdirilmemek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1158 (3-12 Nisan 1745).

67-5

Kırşehirli ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Kırşehirli Kazâsı'na tâbi Kırահili nâm karye sâkinlerinden Ali ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zıları gelüb bunlar kendü hâllerinde olub 'ırzlarıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîleri olmayub üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmayub bir-vechle dahl olunmak icâb itmezler iken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Yusuf ve Hamza oğlu Mustafa ve Musa ve Ali ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnler kendü hâllerinde olmaduklarından nâşî birbirleri ile yek-dil olmalarıyla kat'-ı tarîk ve katl-i nüfûs ve ebnâ-yı sebîlin yollarına inüb emvâl ve eşyâların gasb u gâret eyledüklerinden gayrı bin yüz elli (boşluk) senesinde bunların menzillerin basub emvâl ve eşyâların gasb u gâret ve ehl ve 'ıyâllerine tasaddî ve hilâf-ı şer'-i şerîf ziyâde ta'addî ve tecâvüz eyledüklerin bildirüb şer'le görölüb icrâ-yı hakk ve fîmâ-ba'd hilâf-ı şer' ta'addîleri üzerlerinden men' ve def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene (1)158 (3-12 Nisan 1745).

68-1

Bor Kādîsına hüküm ki,

Bor Kasaba[sı] sâkinlerinden (boşluk) nâm zımmî gelüb bundan akdem bu Bor Kazâ[sı] mahallâtından Ortamahalle sâkinelerinden Mefbeş nâm bîkr-i bâliğaya rızâsı şuhûd mahzarında kendüye 'akd-i nikâh idüb menkûhası mezbûre için bir-vechle müdâhale icâb itmez iken eşkıyâdan Monvisani (?) veled-i Yani veled-i Simon nâm zımmî zuhûr ve şirrete sülûk ve mücerred menkûhan mezbûreyi mukaddemâ tezvîc etmek üzere nâmzedim iken mufâratat ve zimmetin ibrâ idüb lâkinn almaduğına nâdim olmağla menkûhan mezbûreyi bir gün alurım deyu ba'zı kendüye mu'în eşirrâ ile yek-dil ve bu mahallinde mürâfa'aya râzı iken ızrâr kasdıyla âhar mahalde mürâfa'a olurum deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildiüğün bildirüb mûcibince 'amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ta'addîsi men' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylemegin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel-sene 1158 (3-12 Nisan 1744).

68-2

Karaman Vâlîsine Konya Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Medine-i Konya mahallâtından Türbe Mahallesi sâkinlerinden Seyyid Mehmed zîde şerefuhu gelüb yine medine-i mezbûr mahallâtından Monlahûnkar Mahallesi sâkinlerinden olan bunun babası Mehmed nâm müteveffânın ‘utekâlarından Ali nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda mahalle-i mezbûrede vâki‘ menzil ve sâ’ir emvâl ve eşyâsı irs-ı şer‘le buna ve yine mahalle-i mezbûrda vâki‘ menzil ve sâ’ir emvâl ve eşyâsı irs-ı şer‘le buna ve yine mahalle-i mezbûr sâkinelerinden li-üm kız karındaşı ile zevcesi (boşluk) nâm hâtûna intikâl idüb bunun hisse-i şâyi‘asına müdâhale olunmak icâb itmez iken yine mahalle-i merkûm sâkinelerinden mezbûr kızkarındaşı Aişe nâm hâtûn zuhûr ve şirrete salike ve hevâsına tâbi‘ ba‘zı kimesnelere istinâden benim vâlidem hürri’l-asl olmağla karındaşım müteveffâ-yı mezbûr senin büyük baban gulâmı olmak iktizâ itmez sana mîrâsdan isâbet itmez deyu isbât itmedin bi’l-cümle emvâl ve eşyâsın hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ve fuzûlî zabt idüb ve buna hisse-i şâyi‘asın vormeyüb ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğün ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince ‘alâ-mâ farazallahu ta‘âlâ tezvî‘ ve taksîm ve buna hisse-i şâyi‘ası tamâmen alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Rebî‘u’l-evvel sene 1158 (3-12 Nisan 1745).

68-3

Karaman Vâlîsine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Aksaray’dan Hacı Mehmed ve Hacı Abdulkadir ve Hacı İbrahim Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb yine Aksaray Kazâsı sâkinlerinden zümre-i eşkıyâdan Kara Süleyman ve (boşluk) nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub gasb-ı emvâl ve sâ’ir fîsk ‘âdet-i müstemirreleri olmakdan nâşî bunların hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın dört re’s öküzlerin sirka ve mürâfa‘adan iki re’s öküzlerin ma‘rifet-i şer‘le kendülere redd ve teslîm olunduktan sonra mezbûrlar tekrâr şirrete sülûk ve sizler öküzlerinizi aldığınızdan başka bizim üç re’s devemizi ve doksan altunımızı dahî aldınız deyu üzerlerine musallât ve hevâlarına tâbi‘ eşkıyâ ile yek-dil ve hânelerine cebren nüzûl ve müft ü meccânen yem ve yemek ve zâhirelerin aldıklarından gayrı hevâlarına tâbi‘ ehl-i ‘örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘ ve bilâ-sübût-ı şer‘î cebren ve kahren bin guruslarıyla bir re’s atların gasben ahz ve ziyâde gadr u ta‘addî eyledüklerin ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfelerin olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mucibince şer‘le görilüb mezbûrların hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakkın aldıkları ol-mikdâr gurus ve bir re’s atı alıvirilüb ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb

icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Rebî‘u‘l-evvel sene (1)158 (3-12 Nisan 1745).

68-4

Larende civârında vâki‘ Mevlânâ (boşluk) Kādîsına hüküm ki,

Larende Kazâsı ahâlîsi gelüb bunların hâlâ kādîları olan es-Seyyid Ahmed Efendi dimekle ma‘rûf kādî ziyâde tama‘-kâr olmağla işbu sene-i mübâreke vâki‘ olan iki salyânelerinden kādîlarına on iki kise akca isâbet itmiş iken kādî-yı mezbûr ziyâde kırk iki kise akca fukârâ üzerlerine tezvî‘ ve hâneniz tenzîl eyledim deyu beher kurâdan otuzar kırkar guruşların ahz ve yedlerine hüccet virüb bunun emsâli zulm u ta‘addîsinin nihâyeti olmayub ahvâlleri diğer-gûn başka çekecek takâtleri kalmayub mağdûr oldukların bildirüb şer‘le görilüb kādî-yı mezbûrun emr ve defterden ziyâde kendüsiyçün fukârâdan aldığı akcaları her ne ise giru istirdâd ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görüle deyu yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Rebî‘u‘l-evvel sene (1)158 (3-12 Nisan 1745).

68-5

Konya Kazâsı Nâ‘ibine hüküm ki,

Sen ki Konya Nâ‘ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed zîde ‘ilmuhusun mektûb gönderüb medine-i Konya’da Atbazarı’nda vâki‘ Hacı Abdulfettah nâm sâhibu‘l-hayrın binâ eyledüğü hâne kadîmu‘l-eyyâmdan beru tüccâr tâ‘ifesinden gelüb gidenlerden hâsıl olan icârât beş ‘aded çeşme ve câmi‘-i şerîfe ve medreseye sarf olunub ve tüccâr-ı mezbûrun Konya Kasabası toprağında bi‘l-fi‘l zabt ve tasarrufunda tekâlîf alınmak icâb ider hâneye bağılu emlâk ve yerleri olmayub hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i kânûn ta‘addî olunmak icâb itmez iken medine-i mezbûrda sâkin bâzârgân makûlelerin zikr olunan tüccâr tâ‘ifesini imdâd-ı seferiyye ve sâ‘ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîfi dahî bizimle ma‘en virin deyu ta‘addî ve rencîde eyledüklerinden gayrı ehl-i örf tâ‘ifesi taraflarından dahî bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mutâlebesiyle rencîde ve tâ‘ife-i mezbûrenin şirretinden han-ı mezkûr hâlî ve mu‘attal ve vakf-ı mezbûrun han-ı mezkûrdan gayri irâdî olmayub keyfiyyet-i merkûm vakf-ı şerîfin harâbına bâ‘is olmağla hilâf-ı kânûn ve kadîm tüccâr tâ‘ifesi ol-vechile tekâlîf mutâlebesiyle ta‘addî ve rencîde olunmamak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vakf-ı mezbûr mütevellîsi ve mürtezikaları ve tüccâr-ı merkûm ve medine-i mezbûrenin a‘yân ve

ahâlîsinden mevsûku'l-kelim kimesnelerin iltimâsıyla 'arz ve tüccâr-ı mezbûrun medine-i mezbûre toprağında bi'l-fi'l zabt ve tasarruflarında tekâlîf alınmak icâb ider emlâk ve yerleri yoğise hilâf-ı kânûn tekâlîf talebiyle ta'addî ve rencîde olunmamak bâbında kânûn üzere emr-i şerîfim sudûriyçün bi'l-fi'l Re'îsu'l-küttâbım el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i'lâm itmeğın mûmâ-ileyhin i'lâmı mûcibince 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene (1)158 (13-22 Nisan 1745).

68-6

Karaman Vâlîsine Kırşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Kırşehirî sâkinlerinden müteveffâ Şeyh Süleyman Veli Tekyesi'nin tekye-nişîni olan Mehmed zîde salâhahu gelüb bunun gulâmı Mehmed kendü halinde hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîsi yoğiken Kırşehirî sâkinlerinden mütegalibe ve cebâbireden Abdurrahman Ağa ve Sarı Musa oğlu Hüseyin ve Yenidünya dimekle ma'rûf kimesneler kendü hâllerinde olmayub bu makûle fesâd u şekâvet 'âdet-i müstemirreleri olduğundan hevâlarına tâbî' yaramazlar ile yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde gulamı merkûmu çarşu içünde 'alenen darb-i şedîd ile darb ve elini bıçak ile çakub cerh ve ol-darbdan nâşî bir kulağı işitmez olub bi'l-küllîye 'amel-mânde olmağla bu dahî mezkûrûn ile murâfa'a-i şer' olduklarında vech-i meşrûh üzere olduğu üzerlerine şer'an sâbit olmuşiken bir-vechle icrâ-yı hakk mümkün olmamağla mübâşir ma'rifetiyle merkûmları ihzâr-ı şer' ve ihkāk-ı hakk murâd eyledikde ziyâde eşirrâ ve mütegalibeden olduklarından itâ'at-i şer' itmeyüb başlarına bir kaç nefer yaramazları cem' ve henüz icrâ-yı hakk olunmaduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer'le görilüb ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene (1)158 (13-22 Nisan 1745).

69-1

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine Kayseriyye Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Kayseriyye Kazâsı'na tâbî' Gesi nâm karye sâkinlerinden Şerîfe Rabia ve şerîfe Ümmügülsum nâm hâtûnlar ile vâlideleri Fatıma nâm hâtûn Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb karye-i mezbûr sâkinlerinden bunların babası ve mezbûre Fatıma'nın zevci el-Hâcc Ali nâm kimesne bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda muhallefât ve emvâl ve eşyâsın irs-ı şer'le bunlar ile karındaşları Emin nâm sagîre intikâl itmekle yine

kasaba-yı mezbûra tâbi‘ keremce nâm karye sâkinlerinden dayıları Seyyid Mehmed nâm kimesne sagîr-i mezbûra vasî nasb olunmağla babaları müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin cümlesin zabt idüb kable‘t-taksîm karındaşları sagîr-i mezbûr dahî fevt olub anın dahî hissesi bunlara intikâl idüb âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken dayıları merkûm Seyyid Mehmed babaları mütevaffa-yı mezbûrdan ve karındaşı mezbûrdan müntakîl hisselerin almadın dayıları mezbûr kendü umûruna sarf ve istihlâk ve kendü vâlidesi (boşluk) nâm hâtûn ile yek-dil ve mücerred istihlâk eyledüğü hisse-i şâyi‘aların virmemek üzere nefsinin vesâyetten ‘azl ve vâlidesi mezbûreyi vâsî nasb idüb ba‘dehu vâlidesiyle muhâsebesin görüb hîle ile ibrâ-yı hüccet olub bunlar dahî babaları ve karındaşları müteveffiyân-ı mezkûrândan müntakîl hisse-i şâyi‘aların ahz u kabz iden dayıları mezkûr Seyyid Mehmed‘den taleb ve almak istediklerinden ben nefsimi vesâyetten ‘azl idüb vâlidem vasîyye olmağla anın ile hesâb görüb yedime hüccet-i şer‘iyye aldım deyu ta‘allül ve gadr sevdâsında olduğun ve bu bâbda da‘vâlarına mutâbık Şeyhu‘l-İslâm‘dan iki kıt‘a fetevâ-yı şerîfelerin olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince şer‘le muhâsebeleri görölüb zimmetinde zuhûr iden hakları alıvirilüb dayıları mezkûra ol-vechile ta‘allül ve nizâ‘ itdirmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî‘u‘l-evvel sene 1158 (13-22 Nisan 1745).

69-2

Kayseriyye Kazâsı Nâ‘ibi Şeyh zîde ‘ilmuhuya ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin mektûb gönderüb medine-i Kayseriyye‘de a‘yân ve eşraf ve ‘ulemâ ve sulehâ ve vûkelâ-yı şehir ve bi-ecmihim meclis-i şer‘a varub müddet-i vâfireden beru cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le kurâ kethüdâsı olan kazâ-yı mezbûr sükkânından Sarıca oğlu Mehmed nâm kimesne ahâlî-yi kurânın umûr u husûsların sadâkat ve istikâmet üzere ru‘yet idüb cümlesi mezbûrun evzâ‘ ve etvârından hoşnûd ve râzı ve be-her sene hesâbı görölüb deftere ibrâ birle yedine hüccet-i şer‘iyye virilüb bu ana gelince zimmetinde bir akca ve bir habbe alacakları zuhûr itmeyüb şer‘an bir-vechle rencîde olunmak icâb itmez iken zalemeden ba‘zı kimesneler mücerred ızrâr kasdıyla ol-ibrâ hüccetine mugâyir mezkûru ta‘cîz ve rencîde itmeleriyle hüccet-i şer‘iyye mûcibince ‘amel olunub mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye zâhir olan müdâhale ve ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâk‘i-i hâlî bil-iltimaz ‘arz eyledüğün

ecilden hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ta‘addî itdirilmemek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî‘u’l-evvel sene 1158 (13-22 Nisan 1745).

69-3

(boşluk) Kādîsına ve Bor Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Bor Kazâsı’na tâbi‘ Kelisahisar nâm karye sâkinlerinden İlyas İbrahim nâm kimesne gelüb bu karye-i mezbûre ahâlîleri taraflarından bundan akdem tekâlîfleri husûsların görmek üzere bâ-hüccet-i şer‘iyye vekâlet ve ba‘dehu cümle muvâcehesinde ma‘rifet-i şer‘le hesâb ve kitâbların görüb zimmetinde bir akca ve bir habbe alacakların zuhûr itmeyüb huzûr-ı şer‘de bunun zimmeti ibrâ ve iskât birle kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilüb dahl olunmak icâb itmez iken ve bu makûle bir def‘a şer‘le görilüb ibrâ ve iskât birle kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilen da‘vânın tekrâr istimâ‘ı memnû‘ iken ol-ibrâya mugâyir karye-i mezbûre ahâlîlerinden ashâb-ı ağrazdan ba‘zıları mücerred ta‘cîz ve celb-i mâl kasdıyla fuzûlî müdâhale ve ta‘addîden hâlî olmadıkların bildirüb yedinde olan hüccet-i şer‘iyyesi mûcibince ‘amel olunub men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin şer‘le görüle deyu yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî‘u’l-evvel sene (1)158 (13-22 Nisan 1745).

69-4

Konya ve Belviran nâ’iblerine hüküm ki,

Belviran Nâhiyesi’ne tâbi‘ Alibeyöyüğü ve Mahalle-i Sökreb (?) nâm karyeler ahâlîleri gelüb bunların mu‘amelecî tâ’ifesinden olub Konya Kasabası sükkânından Kirişçi oğlu Mustafa ve Düğmeci oğlu Hacı Mehmed ve Karaer Süleyman oğlu Hacı Ömer ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelerden istikrâz eyledükleri bin gurus her sene bunların üzerlerine devr-i şer‘î ve ilzâm-ı rıbh olmuş değilken mezbûrlar bin yüz elli (boşluk) senesinden beru murâbaha nâmıyla bilâ-devr-i şer‘ emr-i kadîmden ziyâde küllî akcaların alduğundan gayrı yine bin beş yüz gurus mutâlebesiyle ikide bir karyelerine gelüb müft ü meccânen yem ve yiyecek ve sâ’ir nesne talebiyle ta‘addî eylediklerin bildirüb bilâ-devr-i şer‘î murâbaha nâmıyla aldıkları akcaların asıl mâla zamm ve mahsûb ve bâkîsı gerü fukârâyâ alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî‘u’l-âhir-sene 1158 (3-12 Mayıs 1745).

69-5

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine ve Kayseriyye Sancağı Mütessellimine hüküm ki,

Sen ki Kayseriyye Nâ'ibi Mevlânâ el-Hâcc İbrahim et-Tevkî'i zîde 'ilmuhu mektûb gönderüb Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Sarımsaklu nâm karye mütemekkinlerinden ahâlî-yi vakf re'âyâsı bi-esrihim meclis-i şer'a varub karye-i mezkûre sükkânından Bayram Bey oğlu Osman ve karındaşı Mehmed ve İbrahim ve 'ammîleri Hüseyin nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub fi'l-i şen'î kasdıyla ehl ü 'iyâllerine ta'arruz ve bunlara zulm u ta'addîlerinin nihâyeti olmamakla perâkende vü perîşân olmalarına mü'essir ve hâl minvâl-i muharrer üzere olduğuna sahîhatu'l-kelimât dahî ihbâr itmeleriyle hâlâ merkûmûnın şerr [u] mekrleri üzerlerinden def' olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına 'arz eyledüğün ecilden mezbûr kendü hâllerinde olmak üzere ma'rifetinle tenbîh ve te'kîd ve yine mütenebbih olmazlar ise nefy ve iclâ olmalarıçün tekrâr 'arz u i'lâm olunmak üzere emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1158 (13-22 Nisan 1745).

69-6

Karaman Vâlîsine ve Kırşehir (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Medine-i Kırşehirî sâkinlerinden müteveffâ Şeyh Süleyman Veli Tekyesi'nin tekye-nişîni Şeyh Mehmed zîde salâhahu gelüb bu kendü hâlinde olub üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değilken Kırşehirî sâkinlerinden Sâhibiye Vakfı Mütevellîsi olan mütegalibeden İbrahim Ağa dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde durmadüğundan nâşî zuhûr ve tezvîrâta süluk ve sen benim mütevellîsi olduğun vakf-ı mezbûra 'â'id olan a'şârdan ma'lûmu'l-mikdâr 'öşr zabt eylemişsin deyu bu mezbûrun mütevellîsi olduğu vakfa 'â'id olan a'şârdan bir nesnesin almış değilken hilâf-ı şer' ol-vechile ifk ve iftirâ ile rencîde ve murâfa'a-i şer' olunduklarında bunun üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmayub ta'addîsi men' olunmuşiken yine kâni' olmadüğundan bunun bin yüz elli (boşluk) senesinde üzerine mübâşir gönderüb yedi sekiz gün üzerine kondırub müft ü meccânen yem ve yemek ve sakir me'kûlâtını ahz eyledüğünden gayrı bir re's at ve yüz guruşun ahz ve ziyâde gadr eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mûcibince şer'le görölüb ol-mikdâr guruşıyla atı alıvirilüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene (1)158 (13-22 Nisan 1745).

70-1

Saidili Kādîsına hüküm ki,

E'imme ve hutebâdan el-Hâcc Mehmed zîde salâhahu gelüb bu kazâ-yı mezbûra tâbi' Ladik nâm karyede vâki' câmi'-i şerîfde imâm ve hatîb olub edâ-yı hizmet itmekle bu makûle e'imme ve hutebâ muktedâ-yı nâs oldukları i'tibârıyla rusûm-ı ra'yyet ve tekâlîf-i 'örfiyye ve şakkadan mu'âflar olub bir-vechle rencîde olunmaları icâb itmez iken sipâhî ve ehl-i 'örf taraflarından hilâf-ı kânûn rusûm-ı ra'yyet ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i 'örfiyye ve şakka mutâlebesiyle rencîde olunduğın ve bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildiüğün bildirüb men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğö ecilden kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1158 (13-22 Nisan 1745).

70-2

(boşluk) Kādîsına ve Bozulus Nâ'ibine ve Bozulus Voyvodasına hüküm ki,

Sen ki Bozulus Kazâsı Nâ'ibi es-Seyyid Ahmed zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Bozulus Kazâsı muzâfâtından Tabanlı 'Aşîreti'nin fukârâ ve zu'afâsı meclis-i şer'a varub 'aşîretleri mülhakâtından Şeyhli Cemâ'ati sâkinlerinden Mirza Ali ve Köle Hasan Odabaşı ve Deli Bekir ve Deli Mustafa ve Ömer ve Merkebçekmezoğlu ve Kocaoğlu ve Deli Ali ve Tavis ve karındaşı ve sâ'ir refikleri nâm şakîler bin yüz elli (boşluk) senesinden beru kendü hâllerinde olmayub nice ehl-i 'ırz hânedân kimesnelerin evlerin basub bi-gayr-ı hakkın mâlların yağma vü gâret ve üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı mîrîleri virmekden ta'allül ve mütegalibeden hevâlarına tâbi' kırk elli nefer süvârî eşkıyâ ile leyl ve nehâr bunları ta'cîz ve civârlarında vâki' kurâ ahâlîlerinin mâlların sirka ve mahsûlâtların yağma itmek 'âdet-i müstemirreleri olduğundan beher sene gelen voyvodalarına dahî itâ'at itmeyüb ve içlerinden yigirmi mikdârı âdemleri eşkıyâ tâ'ifesiyle ma'en gezüb vilâyetlerinin harâbına sebep oldukların civâr kazâ ahâlîlerinden su'âl ve der-devlet-medâra 'arz u i'lâm idivir deyu ilhâh ve iltimâs itmeleriyle kurb ve civârlarında cemâ'ateyn ve Kureys ve Çukurcuk kazâları ahâlîlerinden bî-garaz ehl-i vukûf kimesnelerden keyfiyyetleri minvâl-i muharrer üzere tefahhus ve su'âl olundukda mezbûrların dâ'imâ 'ibâdullahın emvâlin gasb ve mevâşîlerin sürmek 'âdet-i müstemirreleri ve kâr u kisbleridir deyu haber virmeleriyle mezbûrlar sen ki voyvoda-yı mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle ahz ve şer'an icâb iden mâl-ı fukârâ

tahsîl ve kendüleri dahî Sifrihisar Kal‘asında kal‘a-bend olunmak recâsına vâk‘i-i hâli bi‘l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden vech-i meşrûh üzere voyvodaları ma‘rifetiyle ahz ve husemâsıyla terafu‘-ı şer‘ ve zimmetlerinde müteveccih olan hukuk-ı ‘ibâd ba‘de‘l-istirdâd mâdde-i şekâvet üzerlerine sâbit oldukda habsde ibkâ ve kal‘a-bendleriyçün keyfiyyetleri sûret sicillâtıyla ‘arz ve inhâ olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî‘u‘l-evvel sene 1158 (13-22 Nisan 1745).

70-3

Danışmendlü-i Sagîr Kādîsına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Ahmed ve Hacı Musa zîde mecduhumâ gelüb kazâ-yı mezbûrda vâki‘ mûmâ-ileyhumânın ber-vech-i mâlikâne iştirâken ‘uhdelerinde olan Şerefli Mukâta‘ası Cemâ‘ati’nden Yünlî Mahallesi kethüdâları olan Süleyman ve Halil nâm kimesneler cemâ‘at-i mezkûre fukârâsından bin yüz elli senesinde yedi yüz altmış üç gurus mîrî ve bin altmış beş gurus dahî bi-gayr-ı hakkın akcaların fuzûlî ahz u gasb ve gadr-ı küllî itdiklerinden gayrı evamîr-i şerîfimle vârid olan tekâlîfden hisselerine isâbet ideni edâda imtinâ‘ üzere oldukların sen ki Danışmendlü-i Sagîr Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid Mehmed zîde fazluhusun tarafından dahî ‘arz olunduğun bildirüb şer‘le görilüb merkûmların cemâ‘at-i mezbûre ahâlîsinden cebren ve kahren ahz u gasb eyledükleri ol-mikdâr akcaları ba‘de‘s-sübût ashâb-ı hukûka ma‘rifet-i şer‘le istirdâd ve icrâ-yı hakk olunub eğer edâda ‘inâd ve muhâlefet iderler ise haklarından gelinmek üzere Der-Sa‘âdet’ime i‘lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istadâ‘ eyledükleri ecilden vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî‘u‘l-evvel sene 1158 (13-22 Nisan 1745).

70-4

(boşluk) Kādîsına ve Develü Kazâsı Nâ’ibine Niğde Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Sen ki Develü Kazâsı Nâ’ibi Mevlânâ es-Seyyid Abdurrahman zîde ‘ilmuhusun Südde-i Sa‘âdet’ime mektûb gönderüb Develü Kazâsına tâbi‘ Öksüd nâm karye ahâlîleri meclis-i şer‘a varub yine karye-i mezbûre sâkinlerinden el-Hâcc Musa nâm kimesne kendü hâlinde olmayub mezbûrun bed-lisânından her biri mutazarrır ve bi‘l-küllîye emniyyetleri mütekâtî‘ olduğundan mâ‘adâ bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen emr-i şerîfimle vâki‘ olan tekâlîfî emr ve defter mûcibince cem‘ine me‘mûr olanlara virmeğe râzılar iken mezkûr Musa bin yüz elli (boşluk) senesinden berub ‘ayânlık iddi‘âsıyla her tekâlîf tezvî‘i vukû‘unda kendü

nefsiyçün hilâf-ı emr ve defter ziyâde akca zamm ve bunlara tezvî‘ ve cebren ve kahren tahsîl ve gadr eyledüğünden gayrı mezkûr Musa bunların karyelerin der-‘uhde itmekle üzerlerine edâsı lâzım gelen ‘aşâr-ı şer‘iyye ve sâ‘ir hukûk u rusûmların dahî kânûn ve defter mûcibince almağa kanâ‘at itmeyüb mücerred tama‘-ı hâmından nâşî hâsıl eyledükleri mahsûlâtların hilâf-ı kânûn ve defter tas‘îb üzere kendülerden fuzûlî ahz ve karye-i mezbûrenin nüzûl ve ‘avârız akcasından ma‘lûmu‘l-mikdâr nukûd akcayı dahî tagallûben alub ve kendü umûruna sarf ve ekl ü bel‘ ve bunun emsâli zulm u ta‘addîsinin nihâyeti olmamağla cümlesi perâkende vü perîşân ve duyûn-ı kesîreye mübtelâ olmalarına bâ‘is olmağla mezbûrun şer‘le muhâsebesi görölüb zimmetinde zuhûr iden hakk-ı fukârâ ba‘de’s-sübût ashâbına istirdâd ve ihkāk-ı hakk olunduktan sonra mezkûr el-Hâcc Musa vatan-ı aslîyyesi olan Mahmudşeyh Karyesi’ne nefy ve iclâ olunmak bâbında vâk‘i-i hâli der-devlet-medârıma ‘arz ve i‘lâm idivir deyu ilhâh ve iltimâs itmeleriyle ol-bâbda hükm-i hümayûnum virilmek recâsına bi‘l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden sen ki livâ-yı mezbûr mütesellimi mûmâ-ileyhsin ma‘rifetin ve ma‘rifet-i şer‘le mahallinde hesâbı görölüb zimmetinde zuhûr iden nukûd-ı mevkûfe ve hukûk-ı fukârâ ashâbına ba‘de’s-sübût istirdâd olunduktan sonra vatan-ı aslîyyesine nakl olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî‘u‘l-evvel sene 1158 (13-22 Nisan 1745).

71-1

Bor ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Bor Kasabası mahallâtından İbn-i Sırrı Mahallesi sâkinelerinden Fatıma binti Mehmed nâm hâtûn gelüb bu yine kasaba-yı mezbûrdan es-Seyyid Ahmed bin es-Seyyid Ali nâm kimesne mehr-i tesmiyesiyle bunu tezvîc eyledikten sonra halvet-i sahîha vâkî‘ olub lakinn zevc-i mezbûr ‘inniyn olmağla vusûle kudreti olmaduğundan muktezâ-yı şer‘ üzere zevc-i mezbûrun babası vekîl-i şer‘îsi Seyyid Ali nâm kimesne ma‘rifet-i şer‘le bunu tatlık ve tesmiyye olunan mehri buna teslîme tenbîh birle cânib-i şer‘den bunun yedine hüccet-i şer‘iyye virilmişiken taleb eyledükde tezvîrâta süluk idüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye dürlü dürlü ‘illet ve bahâne ile virmekde ta‘allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında olduğun ve bu bâbda da‘vâsına mutâbık fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb hüccet-i şer‘iyye ve fetevâ-yı münîf mûciblerince ‘amel olunub mezbûrun zimmetinde müteveccih ve sâbit olan m3hriyle bi’t-tamâm tahsîl ve alıvirilüb ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb ber-mûceb-i fetevâ-yı münîf ve hüccet-i şer‘iyye icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden şer‘le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî‘u‘l-evvel sene 1158 (13-22 Nisan 1745).

71-2

Develü ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Develü Kazâsı'na tâbi' Ök[sü]d nâm karye sâkinlerinden Seyfullah oğlu Mehmed ve Karaşeyh ve İbrahim ve es-Seyyid Hüseyin ve Taviil Ali ve Kara Mehmed ve İshak ve Abdusselam ve Yakub ve Bekir ve Seyyid Hasan nâm kimesneler gelüb bunlar eben 'an-ceddin yüz seneden mütecâviz karye-i mezbûrede mütemekkin ve kendü hâllerinde zirâ'at ve hırâsetleriyle meşgûl olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîleri olmayub ve üzerlerine dahî şuhûd-ı 'udûl ile şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmayub ahâlî-yi karye bunlardan hoşnûd ve râzılar olub bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken ashâb-ı ağrazdan olan Develü Voyvodası el-Hâcc Bekir nâm kimesne bunlara 'adâvet ve garaz-ı dünyevîyyesi olmağla garaz-ı fasîdesin icrâ için hevâsına tâbi' bazı eşirrâ ile yek-dil ve yek-cihet ve siz 'ani'l-asl Torbalı Köyü'ndensiniz sizi karye-i mezbûrede sâkin olduğunuz istemeziz deyu mücerred ahz-i intikâm ve celb-i mâl kasdıyla dâ'imâ bunları hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğun sen ki Develü Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ es-Seyyid Abdurrahman zîde 'ilmuhusun tarafından 'arz olunduğun bildirüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ- emr-i münif zâhir olan ta'addî ve rencîdeleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1158 (13-22 Nisan 1745).

71-3

Ürgüb Kazâsı'nda Yeniçeri Serdârı (boşluk) zîde kadruhuya hüküm ki,

Mehterân-ı Hayme-i Hâssa Ocağı neferâtından olub bulundukları kazâlardan kendülerinin ve kuloğullarının şer'le lâzım gelen ta'zîr ve te'dîbleriyle zabt ve rabtları husûsı ocakları tarafından kethüdâyeri bulunan kimesnenin ru'yetine merbût olduğu ve sinîn-i maziyyede Ürgüb Kazâsı'nda sâkin Mehterân-ı Hayme neferâtlarına ve kuloğullarına hilâf-ı mu'tâd-ı kadîm serdârı tarafından kendülere dükkân kıyâfetlerine müdâhale ve rencîde ve müttehim olanları ocakları tarafından ta'yîn olunan kethüdâyerlerine tesellümden mûmâna'at olunmağla bundan akdem ocak tarafından mühürlü mektûb virilüb men' olunmuşiken şimdi yine hâlâ serdâr olan yeniçeri misüllü imzâlu tezkire ibrâz idiniz deyu ta'addî idüb ol-makûle ta'addî ve mezbûr neferât-ı merkûmeye müdâhale eylemek için hâlâ Hayme-i Hâssa Mehterbaşısı kıdvetu'l-emâcid ve'l-'ayân el-Hâcc Ahmed zîde mecduhu inhâ ve ifâde

itmeğin imdi ber-vech-i meşrûh kazâ-yı mezbûrda sâkin olan Mehterân-ı Hâssa neferâtından ve kuloğullarından olanların şer'an ve kânûnen lâzım gelen ta'zîr ve te'dîb ve ahz ve habsleri ocakları tarafından ta'yîn olunan kethüdâyerleri ma'rifetiyle ru'yet ve zikr olunan neferâta ve oğullarına serdâr tarafından hilâf-ı mu'tâd-ı kadîm müdâhale olunmaya ve sen ki serdâr-ı merkûmsın ve halefin olanlar hilâf-ı mu'tâd-ı kadîm Mehterân-ı Hayme-i Hâssa'dan olanlara ve kuloğullarına bir dürlü müdâhale eylememek üzere keff-i yed eyleyesiz deyu bi'l-fi'l Dergâh-ı Mu'allâ'm yeniçerileri ağası iftîhâr-ı l-emâcid ve'l-ekâbir İbrahim Ağa dâme 'uluvvuhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım sâdır olmuştur. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1158 (23 Nisan - 2 Mayıs 1745).

71-4

Aksaray Kazâsı Nâ'ibiu's-şer' ve Kazâ-yı Mezbûr Mütesellimine hüküm ki,

Sen ki Aksaray Nâ'ibi Mevlânâ Seyyid Ömer zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb medine-i Aksaray sükkânından olup fi'l-asl vatan-ı aslîyyeleri olan Bor Kasabası'ndan Borluoğlu Ahmed ve karındaşı Mehmed nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub herbiri mûkız-ı fitne ve muharrik ve muhill-i nizâ[m]-ı memleket ve emr-i şerîfimle vâki' tekâlîflerin 'avk ve te'hîrine bâ'is olduklarından mâ'adâ bu sene-i mübârekede mubâya'ası fermânım olan ecnâs-ı zehâ'irin edâsında dürlü dürlü 'illet ve bahâne ile ihtilâle bâ'is olmalarıyla ol-bâbda hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâk'i-i hâli 'arz eyledüğün ecilden mezbûrân fîmâ-ba'd evamîr-i 'aliyyem ile vârid olan tekâlîf ve mubâya'a zâhiresi tahsîline mûmâna'at eylemek üzere tenbîh ve mütenebbih olmazlar ise haklarından gelinmek içün 'arz olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1158 (13-22 Nisan 1745).

72-1

Ürgüb ve (boşluk) Kādîları ve Mütesellimine hüküm ki,

Havâss-ı Hümayûn'um karyelerinden Ürgüb Kazâsı'na tâbi' İltâş nâm karye ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle mûmâ-ileyhin üzerinde olup karye-i mezbûrenin mümtâz ve mu'ayyen hudûdı dâhilinde kadîmden 'öşr ve resmi mukâta'a-yı mezbûr tarafından alınagelen ma'lûmetu'l-hudûd yerlerinde dahl olunmak icâb itmez iken civârında vâki' mîr-livâ-yı Ürgüb Hâssı karyelerinden Timurtaş nâm karye voyvodası (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve mezkûr Timurtaş Karyesi ahâlîsi ile yek-dil ve ol-yerler voyvodası olduğum

mezkûr Timurtaş Karyesi toprağındandır ‘öşr ve resmin ben alırım deyu fuzûlî ve kadîme mugâyir müdâhale ve mukaddemâ murâfa‘a-i şer‘ olundukda mezkûr İлтаş Karyesi’nin hudûdı olan Kulavuz yolu ve andan Marcanin (?) ve andan İлтаş’dan tarafı Kızıldağı’nin İлтаş’dan tarafı ve Ulubeğdepesi ve andan Çağılağa (?) varınca [bu] hudûd ile mahdûd yerlerin ‘öşr ve resmi kadîmden mûmâ-ileyhin mutasarrıf olduğı mâlikânesi tarafından alınageldiğı şer‘an sâbit ve hükm birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilüb ve ol- hüccetin üzerine tekrâr mûrâfa‘adan hükm-birle imzâ (?) olunmuşiken mezkûr ol-hüccet-i şer‘iyyeye ve kadîme mugâyir müdâhale ve ta‘addiden hâlî olmaduğun bildirüb kadîme ve hüccet-i şer‘iyyeye mugâyir müdâhalesi men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî‘u’l-evvel sene 1158 (13-22 Nisan 1745).

72-2

Mühimmeye nakl olunmuşdur.

Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Sen ki Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibi Mevlânâ Şeyh Ömer zîde ‘ilmuhusun Südde-i Sa‘âdet’ime mektûb gönderüb ber-vech-i ma‘îşet Kayseriyye Sancağı’na mutasarrıf-ı eyâlet ve haşmet ve besâlet-penâh emâret ve rıkfıyyet ve sa‘âdet-destgâh-ı ‘alîcâh-ı bülend-bârgâh hâlâ Erdalan Kâdîsı Ahmed Han dâme ikbâluhunun ‘iyâl ve evlâdı bundan akdem medine-i mezbûreye nakl u iskân ve levâzım-ı rûzmerrelerine iktizâ iden her ne ise ru’yet ve encâm olunub bir dürlü zarûret ve zahmet çekdirilmemek üzere sâdır olan fermân-ı ‘âlîşanım mûcibince han-ı mûmâ-ileyhin yetmiş seksen mikdârı ‘iyâl ve etbâ‘ı medine-i merkûmeye ba‘de’l-vusûl mukaddem âmâde olunan menâzile nüzûl itdirilüb lâkinn fî’l-asl livâ-yı merkûmun seferiyyesi mâlî ve hesâbları mâlî ve mütesellimlik şehriyyesi tamâmen han-ı mûmâ-ileyhe teslim ve yedinden sened ahz olunub ve zikr olunan mesârif-ı lâzıme dahî beher mâh dört yüz elli guruşa bâliğ ve fukârâ-yı ra’iyyetin edâya ‘azm-i kudretlerinden nâşî hâlleri diğergün olmağla lutfen ve merhameten mesârif-ı merkûm fukârâ üzerlerinden ref‘ ve mahall-i âhardan havâle olunmak recâsına kasaba-yı mezbûre ahâlîsinin iltimâslarıyla hâlâ sen ki Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibi Mevlânâ Şeyh Ömer zîde ‘ilmuhusun ‘arz itmenle Divân-ı Hümâyûn’umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiğı mukayyed bulunmağla el-hâletu hâzihi hıdemât-ı hümâyûn-ı mülûkâneme kıyâm üzere olan han-ı mûmâ-ileyhin kasaba-yı merkûmda vâki‘ ‘iyâl ve

evlâdı beher-hâl zaruret ve muzâyakadan siyânet ve himâyet ve ru'yet-i levâzım rûzmerreleriyle tahsîl-i refâh ve râhatlarına mübâderet olunmak mühimm ve muktezâ olub ve livâ-yı merkûm bundan böyle bir müddet han-ı mûmâ-ileyhin üzerine ibkâ ve mukarrer kılınacağı dahî mahall-i iştibâh olmamağla fîmâ-ba'd dahî livâ-yı merkûmu sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin zabt idüb gerek hâsslarından ve gerek sâ'ir 'ava'idâtından hâsıl olanı ahz u kabz iderek zikr olunan mesârıfa tekâzâ eylemek vechiyle beher-mâh iktizâ iden ol-mikdâr akcayı sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin beher-mâh edâ vü teslîm idüb fukârâ-yı ra'ıyyetten mesârıf-ı merkûm mutâlebesiyle rencîde itdirilmemek üzere emr-i şerîfim sudûrın iftihâru'l emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'l re'îsu'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i'lâm itmeğın i'lâmı mûcibince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım sâdır olmuştur deyu yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene (1)158 (13-22 Nisan 1745).

72-3

Kayseriyye Nâ'ibine hüküm ki,

Uzun Mustafa demekle ma'rûf kimesne gelüb müteveffâ sadr-ı sâbık Mustafa Paşa Evkâfı'ndan kazâ-yı mezbûr muzâfâtından İncesu Kasabası toprağında ma'lûmetu'l-hudûd iki dönüm tarla ile resm-i dönümi vakfa hâsıl yazılan iki dönüm bağa mutasarrıf olan İvaz oğlu Mehmed nâm kimesne tarla-yı mezkûru zirâ'at itmeyüb üç sene 'ale't-tevâlî bilâ-mânî' boz ve hâlî koyub ve bağ-ı mezbûra dahî altı yedi seneden beru zirâ'at itmeyüb harâb olub ve resmin dahî virmeyüb kânûn üzere tapuya müstahak oldukda bu ol-yerleri bin yüz elli yedi senesinde sâhib-i arzdan resm-i tapu ile alub yedine virilen temessük ile zabt ve zirâ'at murâd eyledükde mezkûr zuhûr ve yedinde olan sâhib-i arz temessüğüne mugâyir hilâf-ı kânûn zabtına mûmâna'at üzere olduğun bildirüb yedinde olan sâhib-i arz temessüğü mûcibince 'amel olunub mezkûrun hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i temessük ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1158 (23 Nisan - 2 Mayıs 1745).

72-4

Beyşehir Sancağı'nda Vâki' Olan Kādîlara hüküm ki,

Kıdvetu'l-emâsil ve'l-akran İbrahim zîde kadruhu gelüb mûmâ-ileyhin kapu kethüdâsı olduğu emiru'l-ümerâ'i'l-kirâm Beyşehir Sancağı Mutasarrıfı Cafer dâme ikbalûhunun tarafından livâ-yı mezbûrda mütesellimi olan İbrahim zîde kadruhunun mütesellimliği

üzerine ecânibden ba‘zıları müdâhaleden hâlî olmamalarıyla mütesellimlik-i merkûm mûmâ-ileyh İbrahim’e ibkâ olunmak bâbında emr-i şerîfîm recâ eyledüğü ecilden vech-i meşrûh üzere mütesellimlik-i mezbûr ibkâ olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî‘u’l-evvel sene 1158 (23 Nisan - 2 Mayıs 1745).

72-5

Niğde Kādîsına ve Niğde Mütesellimine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûrdan Musa nâm kimesne gelüb kine kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Kadıköy nâm karyede vâki‘ mutasarrıf olduğu mülk damı ve mülk harman yerini ve bir manda öküzünü ve bir re’s kara sığır öküzlerini yağma ve altmış gurus nukûd akcasını bin yüz elli (boşluk) senesinde karye-i mezbûr sâkinlerinden Mahmud oğlu Süleyman Beşe dimekle ma‘rûf kimesne cebren hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın tagallüben zabt idüb ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğün bildirüb şer‘le görilüb alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî‘u’l-evvel sene (1)158 (23 Nisan - 2 Mayıs 1745).

72-6

Bor ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Bor Kazâsı’na tâbi‘ Kenisehisar nâm karye ahâlîleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen ‘avârız ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ’ir emr-i şerîfîmle vâki‘ olan tekâlîfden tahammüllerine göre hisselerine düşeni cem‘ine me‘mûr olanlara virmekde râzılar iken içlerinden ba‘zı mün‘im ve mütemevvil kimesneler kendü tekâlîflerin tahfîf için bunlara tahmîl ve çekdirüb cümlesi perâkende vü perîşân olmalarına bâ‘is oldukların bildirüb ‘alâ ve evsât ve ednâ i‘tibârıyla tahammüllerine göre hisselerine düşeni bunlar ile ma‘en edâ itdirilüb bunlara tahmîl ile gadr u ta‘addî itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî‘u’l-evvel sene (1)158 (23 Nisan - 2 Mayıs 1745).

73-1

Develü Kādîsına ve Niğde Mütesellimine hüküm ki,

Develü Kazâsı'na tâbi' Öksüd nâm karye ahâlîleri gelüb bunlar kendü hâllerinde 'ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde vaz' u ta'addîleri yoğiken Göçebe tâ'ifesinden Yörükân-ı Karahacılı Cemâ'atî'nden Deli Yusuf nâm kimesne dört seneden beru cemâ'at-i mezkûrdan gelüb karye-i mezbûrda sâkin ve kendü hâlinde olmayub mezbûrun şerr ve lisânından 'âciz ve fûrû-mânde kalub bir-vechle mezbûrdan emn ve râhatları olmamağla mezbûr Deli Yusuf karyelerinden ihrâc ve yine cemâ'at-i mezkûreye nakl olunmak bâbında hükm hümayûnum recâ eyledükleri ecilden şer'le görilüb ihrâcî müceb töhmeti sâbit olur ise ihrâc ve iskân olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1158 (23 Nisan - 2 Mayıs 1745).

73-2

Niğde ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Bor Kazâsı'na tâbi' Kenisehisar nâm karye ahâlîleri gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîleri olmayub ve üzerlerine dahî şuhûd-ı 'udûl ile şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken Niğde sâkinlerinden eşirrâdan Molla Kasım demekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde durmayub zuhûr ve şirrete sülûk idüb sizin köyünüzde bizim mûrisimiz katl olundı idi bulunuz biz de sizden diyet aluruz deyu iddi'â ve vech-i şer'î üzere müdde'âsın isbâta kâdir olamayub kâtili ma'lûm ve bunların üzerlerine şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmamağla merkûmun da'vâsı lagv ve mu'ârazadan men' birle iki kıt'a hüccet-i şer'îyye virilmişiken kâni' olmayub ol-hüccet-i şer'îyye mugâyir ehl-i 'örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bin iki yüz gurusların alub ziyâde gadr u ta'addî eyledükde ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfelerin mûcibince şer'le görilüb alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene (1)158 (23 Nisan - 2 Mayıs 1745).

73-3

Şücaüddin ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Bor Kazâsı'na tâbi' Kenisehisar nâm karye ahâlîleri gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîleri olmayub ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken Şücaüddin Kazâsı'na tâbi' Sevgili (?) nâm karye sâkinlerinden Köse Mehmed ve (boşluk) Kara Hasan oğlu Mustafa Ağa demekle ma'rûf kimesneler kendü

hâllerinde durmayub birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve siz mukaddemâ bizim köyümüze kulağuz getürdiniz idi deyu mücerred celb-i mâl ve ızrâr kasdıyla ehl-i ‘örf tâ’ifesine istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf üç yüz gurusların alub ziyâde gadr u ta‘addî eylediklerin bildirüb şer‘le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer‘ aldığı ol-mikdâr gurus hakların alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî‘u’l-evvel sene (1)158 (23 Nisan - 2 Mayıs 1745).

73-4

Bor ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Bor Kazâsı’na tâbi‘ Kenisehisar nâm karye ahâlîleri gelüb yine karye-i mezbûrdan Hacı Mehmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayub şerîr ve gammâz olub dâ’imâ kâdî ve nâ’ib ve mütesellim ve voyvoda ve subaşı ve sâ’ir ehl-i ‘örf tâ’ifesinin yanına varub fukârâyâ hilâf-ı vâki‘ mevâdd isnâdıyla bi-gayr-ı hakkın akcaların alub ve aldırmağa bâ’is olub ve ‘alâka ve müdâhale olmadığı il-mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîfleri umûruna karışub ve bunun emsâli zulm u ta‘addîsinin nihâyeti olmaduğın bildirüb zâhir olan ta‘addîsi men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî‘u’l-evvel sene 1158 (23 Nisan - 2 Mayıs 1745).

73-5

İshaklu Konya Kazâları Nâ’iblerine Konya Mütesellimine hüküm ki,

Sen ki İshaklu Kazâsı Nâ’ibi Mevlânâ Yusuf zîde ‘ilmuhusun Südde-i Sa‘âdet’ime mektûb gönderüb İshaklu Kazâsı’na tâbi‘ Çiftlik nâm karye sâkinlerinden ebnâ-yı sipâhîyândan Mehmed nâm sipâhî meclis-i şer‘a varub mezkûr sahîhu’l-esâmî bi’l-fi’l sefere eşer ebnâ-yı sipâhîyândan olub karye-i mezbûrenin defterde mukayyed ra’iyyet ve ra’iyyeti oğullarından olmayub resm-i bennâk talebiyle bir-vechle dahl ve rencîde olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûre zâbiti olanlar hilâf-ı kânûn ve defter mücerred celb-i mâl kasdıyla rusûm-ı ra’iyyet mutâlebesiyle mezkûru ta‘addî ve rencîde ve tecrîm itmekden hâlî olmadıklarıyla ba‘de’l-yevm hilâf-ı kânûn ve defter ol-vechile rusûm-ı ra’iyyet mutâlebesiyle bir dürlü ta‘addî ve rencîde itdirilmeyüb men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsna vâki‘ hâli ilhâhla ‘arz eyledüğün ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî‘u’l-evvel sene 1158 (23 Nisan - 2 Mayıs 1745).

73-6

Kırşehir Sancağı'nda Vâki' Kādîlara hüküm ki,

el-Hâcc Abdullah zîde mecduhu gelüb mûmâ-ileyhin kapu kethüdâsı olduğu emiru'l-ümerâ'i'l-kirâm Kırşehir Sancağı Mutasarrıfı Hasan dâme ikbâluhu bu sene-i mübârekede Çıldır Vâlisi vezîrim İshak Paşa'nın ma'îyyetine me'mûr ve ta'yîn kılınmağla livâ-yı mezbûru zabt ve rabt için Yörük İsmail zîde kadruhu mütesellim nasb ve ta'yîn olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene (1)158 (13-22 Nisan 1745).

74-1

Akşehir Kādîsına hüküm ki,

İşâret-i Şeyhu'l-İslâmî mûcibimce sâdır olan fermân-ı 'âlîye imtisâlen İshaklu Kazâsı Nâ'ibi olan Mevlânâ Mehmed zîde 'ilmuhunun mührin mutâbık 'arzına nazâr olundukda Akşehir Kazâsı'nda Şeyh Hasan Zâviyesi Vakfı'nın zâviyedârlık ve tevliyyeti bâ-işâret-i Şeyhu'l-İslâmî mâliyye yerlerinde evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere Şeyh Mehmed bin İbrahim'in üzerinde olub 'azlini icâb ider hâli ve vakf-ı mezbûrun müsa'âdesi yoğiken ecânibden Şeyh Hacı İbrahim nâm kimesne zikr olunan zâviyedârlığı meşcere nâmıyla üzerine berât ve yine evlâd-ı vâkıfa meşrûta ve mezbûr Şeyh Mehmed'in bâ-berât-ı 'âlî mutasarrıf olduğu yevmî dört akca du'a-gûluk cihetini altı akca dahî zamm ile merkûm Şeyh Hacı İbrahim kendi üzerine berât ve yine hüsn nâmıyla hilâf-ı şart-ı vâkıf bir cihetde nezâret peydâ ve berât itmekle mezbûr Şeyh Mehmed 'an evlâd-ı vâkıfa küllî gadr eyledüğü bâbında mûmâ-ileyh i'lâm eyledüğünden gayrı ahâlî-yi vilâyetden mazbûtu'l-esâmî sekiz nefer kimesnelerdir mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin inhâsı te'yîd ve tasdîk bi'l-fi'l Anadolu Kādî'askerî olan Mevlânâ Mehmed edemâllahu ta'âlâ fezâ'ilehu i'lâm ve mahallinde hasımıyla mürâfa'a ve vakf-ı mezbûrun muhâsebesi vech-i şer'î üzere görilüb 'arz u i'lâm olunmak üzere emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'l Şeyhu'l-İslâm ve müftîyu'l-enâm olan Mevlânâ Mehmed Pirizâde edemâllahu ta'âlâ fezâ'ilehu işâret itmeleriyle işâretleri mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1158 (23 Nisan - 2 Mayıs 1745).

74-2

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

İstanbul sâkinlerinden sarrâf tâ'ifesinden Aleksan nâm zımmî Sûdde-i Sa'âdet'ime gelüb bunun bin yüz elli (boşluk) senesinde kazâ-yı mezbûr kurâlarından Tolusdon (?) nâm karye sâkinlerinden Abram oğlu Avanis ve karındaşı Barsama ve Germür nâm karye sâkinlerinden Nişan oğlu Avanis nâm zımmîler zimmetlerinde birbirlerinin kefâletleriyle ber-mûceb-i temessük bin yüz guruş alacak hakkın defa'atle taleb eyledikde dört seneden beru vormeyüb ziyâde gadr u ta'addî eyledüklerin bildirüb şer'le görilüb mesfûrların zimmetlerinde olan meblağ-ı mezbûr yedinden temessük mûcibince tamâmen tahsîl ve alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1158 (23 Nisan - 2 Mayıs 1745).

74-3

Karaman Vâlîsine ve Beyşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Beyşehir Kazâsı'na tâbi' Doğan nâm karye sâkinelerinden Hüsniye nâm hâtûn gelüb mezbûrenin zevci Hacı Ali nâm kimesne yine karye-i mezbûre sâkinlerinden damadı Ali nâm kimesne ile beynlerinde bin yüz elli (boşluk) senesinden beru ahz ve i'tâyâ mûte'allik cereyân iden hesâbları mahzar-ı müsliminde görüb merkûm Ali'nin zimmetinde bin üç yüz guruş zuhûr eyledüğün muş'ir merkûm Ali memhûr temessük virüb zevci mezkûr meblağ-ı mezkûru kable'l-ahz fevt olmağla meblağ-ı mezbûr irs-ı şer'le mezbûreye ve vasîyyesi olduğu sagîr eytâmına intikâl eyledükden gayrı müteveffâ zevc-i mezkûrun yine kazâ-yı mezbûra tâbi' Emen nâm karye sâkinlerinden İsmail ve Hüseyin ve Zaim İbrahim nâm kimesneler zimmetlerinde sene-i merkûmdan beru iki yüz guruş alacağı olmağla asâleten ve vesâyeten taleb eyledükde merkûm Ali mezkûrlar ile yek-dil ve kuvvet-i mâliyyeleri sebebiyle hevâlarına tâbi' nâ'ibe istinâden bî-vech-i şer'î virmekde ta'allül ve ibtâl-i hakk ve gadr sevdâsında oldukların ve bu tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb şer'le görilüb mûrisleri müteveffâ-yı mezkûrdan müntakîl merkûmların zimmetlerine teveccüh iden hakların tamâmen tahsîl ve vekîl-i merkûma alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene (1)158 (23 Nisan - 2 Mayıs 1745).

74-4

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Aksaray Kasabası sâkinlerinden Seyyid Ahmed zîde şerefuhu ‘arz-ı hâl idüb ashâb-ı hayrâtdan müteveffâ Hevâce Mehmed bin Ahmed Fakih kazâ-yı Aksaray mahallâtından Bölcek Mahallesi’nde vâki‘ mutasarrıf olduğu sekiz bâb mülk dam ve etrâfında vâki‘ mülk ‘arsa üzerine mağrûs kürûm ve eşcâr-ı müsmire ve gayrı müsmireyi müştemel ma‘lûmu’l-hudûd mülk eşcârını ve yine kasaba-yı mezbûrede vâki‘ İsa Suhte bir kıt’a mülk bâğı tescîl-i şer‘î ve teslîm ile’l- mütevellî birle vakf ve kendü hayâtında oldukça tasarruf ve gallesin evvelân kendüye ve ba‘de-vefâtihi evlâd-ı zukûruna ve ba‘de’l-inkırâz evlâd-ı inâsına şart ve ta‘yîn eylediği vakfiyye-i ma‘mûlun-bihâsında mukayyed deyu vâkıf-ı merkûmun evlâd-ı zukûrından olub bundan tasarruf kendüye intikâl itmekle ber-mûceb-i şart-ı vâkıf mutasarrıf olub âharın bir-vechle dahl icâb itmez iken yine kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden olub evlâd-ı inâsından Ermenekli oğlu Hacı Mehmed ve Karahan oğlu Mehmed dimekle ma‘rûf kimesneler zuhûr ve hevâlarına tâbi‘ kimesneler ile yek-dil ve şirrete sülûk ve mücerred galle-i vakfdan hisse almak zu‘mıyla sen dahî evlâd-ı inâsındansın ol-takdîrce galle-i vakfa seninle müşâreket ideriz deyu nizâ‘ ve bundan akdem ısdâr itdirdüğü emr-i şerîfimle murâfa‘a-i şer‘-i şerîf olunduklarında bu vâkıfın evlâd-ı zukurundan olduğu şer‘an şehâdet-i tevâtür ile sâbit ve mezbûrların iddi‘âların mahz-ı garaz olduğu şer‘an zâhir ve nümâyân olmuşiken eşîrâdan olmalarıyla memnû‘ olmayub giru ol-vechile nizâ‘ ve ta‘addîden hâlî olmadıkların ve bu bâbda Şeyhu’l-İslâm’dan müte‘addîd fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görülüb mezkûrların hilâf-ı şer‘ ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ve şart-ı vâkıf ol-vechile olan ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden şer‘le görülmek bâbında fermân-ı ‘âlîşanım yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebi‘u’l-âhir sene (1)158 (23-31 Mayıs 1745).

75-1

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Aksaray Kazâsı’na tâbi‘ Hırka nâm karye sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ahmed ve Seyyid Aziz ve Seyyid Mustafa ve Seyyid Ahmed Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb yine kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Balıköyü nâm karyenin derûnunda cereyân iden su ile bunlar ve Balıköyü Karyesi ahâlîsi tarla ve mevrû‘âtların saky ve intifâ‘ idegelüb âhardan bir-vechle dahl icâb itmez iken mezbûr Balıköyü Karyesi ahâlîsinden Müfti Yusuf Efendi ve Bekir Ağa oğlu Mustafa ve Kâtiboğlu Abdurrahman dimekle ma‘rûf kimesneler zuhûr ve ol- su mücerred bizim karyemiz derûnunda mürûr itmekle biz müstakilen zabt ve tarlamız [ve] mevrû‘âtlarımızı saky idüb size tarlalarınızda icrâ itdirmeziz deyu hilâf-ı şer‘-i şerîf ve

mugâyir-i kadîm ta‘addî ve mecrâ-yı kadîmden ihrâc ve müstakilen kendü tarlalarına icrâ ve bunlara virmeyüb gadr murâd eyledüklerin ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğin bildirüb mûcibince ‘amel olunub mezbûrların ol-vechile kadîme mugâyir ta‘addîleri men‘ ü def‘ ve ol-su kadîmîsi üzere tarla ve sâ‘ir mevrû‘âtlarına cereyân itdirilüb saky ve intifâ‘ itdirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî‘u’l-evvel sene (1)158 (23 Nisan - 2 Mayıs 1745).

75-2

(boşluk) Kādîsına ve Kayseriyye Kazâsı Nâ‘ibine ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Ûlâtından es-Seyyid Ali Halife gelüb Kayseriyye Kazâsı’na tâbî‘ Hünelgi (?) nâm karyede vâkî‘ Yalnızöküz mezra‘ası demekle ma‘rûf ma‘lûmetu’l-hudûd bir mikdâr yerleri selâtîn-i maziyyeden beri bunun ceddi mezbûra hîbe ve temlik ve yedine mülknâme-i hümayûn virildikten sonra ol-dahî vakf ve tevliyyet ve hâsıl olan gallesin evlâd-ı zükûruna ve evlâd-ı zukurunun evlâd-ı zükûruna şart ve ta‘yîn eyledüğü Defter-i Hâkânî ve vakfiyye-i ma‘mûlun-bihâsına mastûr ve mukayyed ve bu vâkıfın evlâd-ı zükûrundan ve vakf-ı mezbûrun gallesin şart-ı vâkıf mûcibince ahz u kabz idüb vâkıf-ı mezkûr vakfiyye-i ma‘mûlun-bihâsına galle-i mezbûreden evlâd-ı inâsından olanlara bir nesne ta‘yîn itmiş değilken evlâd-ı inâsından olan (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm hâtûnlar zuhûr ve vakf-ı mezbûrun tevliyyeti ve hâsıl olan gallesine hilâf-ı şart-ı vâkıf fuzûlî müdâhale ve ma‘lûmü’l-mikdâr akcasın ahz ve gadr-ı küllî eyledüklerin ve bu bâbda Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mûcibince şer‘le görüleb mezbûrelerin hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i şart-ı vâkıf ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Rebî‘u’l-âhir sene 1158 (3-12 Mayıs 1745).

75-3

(boşluk) ve (boşluk) kādîları ve Aksaray Kazâsı Nâ‘ibine hüküm ki,

Aksaray Kazâsı’na tâbî‘ Norguz nâm karyeden konar ve göçer tâ‘ifesinden Suveydi Cemâ‘ati’nden Ömer bin Bayezid ve Yusuf ve karındaşı Ali nâm kimesneler gelüb Kılviran Ekrâdı Cemâ‘ati’nden Şerîr Kethüda ve Koca İbrahim ve Kara Veyis ve Kör Hacıbektaş ve Mehmed ve Mahmud ve Maksud ve Kara Mikail ve Molla Yakub ve Kara Ebubekir ve

Kubad oğlu Şerîr ve Kara Meryem ve Kör Hacı Osman ve Odabaşı Mustafa ve Resul ve Hasan kethüdâ demekle ma'rûf kimesneler hevâlarına tâbî' yüz elli mikdârı eşkıyâ ile bin yüz elli yedi senesinde kışla bahânesiyle âlât-ı cârihâ ile karye-i mezbûreye gelüb cemâ'at-i mezkûr evlerini basub ma'lûmu'l-mikdâr evânî-yi nühâs ve kilim ve sîm ve nukûd akca ve sâ'ir eşyâlarından bin beş yüz guruşluk mikdârı emvâllerin gasb u gâret eyledüklerinden gayrı muhârebeye tasaddî ve mezbûr Ömerin li-ebeveyn er karındaşı Mehmed nâm kimesneyi tüfenk kurşunu ile sol böğründen darb ve cerh ve sol koltuğundan taş ile arkasından do bu z ile ve karnından değnek ile darb ve katl ve mezbûr Yusufi sol böğründen mızrak ile darb ve cerh ve merkûm Ali dahî sol dizinden beline varınca saçma tüfenk kurşunuyla dokuz yerinden darb ve cerh idüb ziyâde fesâd u şekâvet eyledüklerin ma'rifet-i şer'le ba'de'l-keşf hüccet-i şer'îyye olunmuşiken henüz icrâ-yı hakk olunmaduğın ve merkûmlar taht-ı kazâlarınızda mürûr ü z re oldukların bildirüb bulundukları mahalde zâbitleri olan voyvodaları ma'rifetiyle hüccet-i şer'îyye mûcibince şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1158 (23 Nisan - 2 Mayıs 1745).

75-4

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbî' Gesi nâm karye sâkinlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî sâ'irleri gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîleri ve üzerlerine dahî şuhûd-ı 'udul ile şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değiliken karye-i mezbûre sükkânından mütegalibeden Çarıklızâde Mehmed ve Halil ve Hacı Hüseyin ve oğlu İbrahim ve Berber İsmail ve yeğeni Hacı Hüseyin ve Deccal Ahmed nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub mücerred ızrâr ve celb-i mâl kasdıyla İyan nâm zımmînin kızı (boşluk) nâm nasraniyye şeref-i İslâm ile müşerref olacak iken siz iğfâl ve firâr itdirdiniz deyu hevâlarına tâbî' ehl-i 'örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf bunları ahz ve habs ve bi-gayr-ı hakkın altı yüz guruşların tagallüben gasb idüb ziyâde gadr eyledüklerin Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer'le görölüb alıvrılüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1158 (3-12 Mayıs 1745).

76-1

Pirlavganda Kādîsına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Mehmed nâm kimesne gelüb timâr karyelerinden Pirlavganda Kazâsı'na tâbi' Kalınağıl nâm karye toprağında kabil-i zirâ'at olmayub ve kimesnenin tasarrufunda olmayan karye-i mezbûr kurbunda Timurcını dimekle ma'rûf kâbil-i zirâ'at olmayan hâlî ma'lûmu'l-hudûd yerler üzerine izn-i sâhib-i arz ile değirmen binâ idüb ve kimesneye zarar şer'îyyesi olmayub bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken ashâb-ı ağraz ve âhardan ba'zı kimesneler bunu ta'cîz içün hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî müdâhale ve ta'addiden hâlî olmadıkların bildirüb şer'le görölüb hilâf-ı şer'-i şerîf zâhir olan müdâhale ve ta'addileri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer'le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebi'ü'l-âhir sene 1158 (3-12 Mayıs 1745).

76-2

Beyşehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Beyşehri Kazâsı ahâlîleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelan imdâd-ı seferiyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâlîflerin emr [ve] defter mûcibince cem'ine me'mûr olanlara edâya râzılar iken tekâlîf ve sâ'ir umûr u husûsların görmeğe taraflarından vekîlleri olan Beyşehri sâkinlerinden Güneşzâde Seyyid Abdurrahman Ağa dimekle ma'rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinden beru her tekâlîf tevcîhinde kendü nefsiyçün emr [ve] defterden ziyâde tevcîh defterine ma'lûmu'l-mikdâr akca zamm ve üzerlerine tezvi' ve cebren herbirlerinin birer mikdâr akcaların ahz ve ziyâde gadr u ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâlarına mutâbık fetevâ-yı şerîfelerin olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince zâbiti ma'rifetiyle mezbûrun ma'rifet-i şer'le muhâsebesi görölüb zimmetinde zuhûr iden hakları ashâb-ı hukûka alıvirilüb ta'allül ve tereddüd itdirilmeyüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer'le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebi'ü'l-âhir sene 1158 (3-12 Mayıs 1745).

76-3

Niğde ve (boşluk) Kādîlarına Kayseriyye Sancağı Mütesellimine ve Niğde Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

İncesu Nâhiyesi sâkinlerinden Sava nâm zımmî gelüb bu kendi hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîsi yoğiken Hazin oğlu Osman ve karındaşı Yusuf ve refikleri

(boşluk) nâm kimesneler kendi hâllerinde olmadıklarından nâşî bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf bunun menziline giru[b] bin guruslukdan ziyâde sîm kuşak ve akca ve sâ‘ir eşyâsın sirka itmeleriyle ahz olundukda meclis-i şer‘den mahzar-ı müsliminde ikrâr ile sâbit ve yüz on gurus ile musalâhaya râgıb olmalarıyla mesfûr zımmî bedel-i sulhu kabûl eylemediğiçün hevâlarına tâbi‘ ve ba‘zı mütegalibe yine bezl-i irtişâ ve firâr eyleyüb hâlâ taht-ı hükümet ve kazâlarınızda mürûr üzere oldukların bildirüb bulundukları mahalde şer‘le görilüb merkûmların vech-i meşrûh üzere sirka eyledikleri eşyâsı tahsîl ve alıvilirüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘allül itdirilmeyüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer‘le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Rebi‘u‘l-âhir sene 1158 (3-12 Mayıs 1745).

76-4

Nevşehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Nevşehir Kazâsı’na tâbi‘ Damsa nâm karye sâkinlerinden Yusuf nâm kimesne Südde-i Sa‘âdet’ime gelüb bunun oğlu Abdullah nâm kimesne kendü hâlinde ahşam nâmazı edâsıçün câmi‘-i şerîfe gider iken karye-i mezbûre sâkinlerinden Emir oğlu Süleyman hançer ile ve karındaşı Mustafa kılıç ile kaynı Osman beyaz kabzalı pala ile gulâmı İbrahim ve yeğeni Ahmed nâm kimesneler sopa ile üzerine hücum ve hilâf-ı şer‘ bin yüz elli (boşluk) senesinde katl idüb ziyâde ta‘addî ve fesâd ve gadr-ı küllî eyledüklerin ve fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer‘le görilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şeriifm recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görilüb ihkāk-ı hakk olunmak içün yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Rebi‘u‘l-âhir sene 1158 (3-12 Mayıs 1745).

76-5

Ürgüb Kādîsına Niğde Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Yusuf nâm kimesne Südde-i Sa‘âdet’ime gelüb Ürgüb Kazâsı’na tâbi‘ Damsa nâm karye sâkinlerinden oğlu Abdullah nâm kimesne kendü hâlinde câmi‘-i şerîfde ahşam nâmazını edâ iderken oğlu mezbûru bin yüz elli (boşluk) senesinde karye-i merkûm sükkânından Emiroğlu’nun oğulları Mustafa ve Süleyman ve İbrahim ve Ali ve gulâmı diğer İbrahim ve kaynı Osman ve ‘ammîsi oğlu Ahmed ve yeğeni diğer Ahmed nâm eşkıyâlar üzerine bi‘l-hücûm ve âlet-i cârihâ ile ‘amden cerh ve bi-gayr-ı hakkın katl ve ziyâde gadr ve fesâd eyledüklerin ve cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye ve fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb

fetevâ-yı şerîfesi ve hüccet-i şer'îyyesi mûcibince şer'le görölüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le ihkāk-ı hakk olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebi'ü'l-âhir sene 1158 (3-12 Mayıs 1745).

77-1

Nevşehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Niğde Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Nevşehir Kazâsı'na tâbi' Damsa nâm karye sâkinlerinden Yusuf nâm kimesne ile (boşluk) nâm hâtûn gelüb mezbûr Yusufun oğlu olup mezbûre hâtûnun zevci olan Abdullah nâm kimesne kendü hâlinde ahşam nâmazı edâsıyçün Câmî'-i şerîfe gider iken karye-i mezbûre sâkinlerinden emir oğlu Süleyman ve karındaşı Mustafa ve kayını Osman ve gulâmı İbrahim ve yeğeni Ahmed nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde kimi âlet-i cârihâ ile ve kimi sopa ile darb ve katl idüb ve bunlar taraflarında ibraya kimesneyi vekîl itmiş değiller iken mezbûrlar gıyâblarında Ürgüb sâkinlerinden Hacı Ali nâm kimesne zevcesi mezbûre için tarafından ibrâya vekîl itmişdi deyu hevâlarına tâbi' kādîdan aldıkları müzevver hüccet ibrazıyla hilâf-ı şer' ta'allül ve gadr eyledüklerin ve fetevâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb şer'le görölüb ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe icrâ-yı hakk ve ihkāk-ı şer' ta'allül itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebi'ü'l-âhir sene (1)158 (3-12 Mayıs 1745).

77-2

Karaman Vâlîsi vezîruhu (boşluk) Kādîsına ve Konya Nâ'ibine hüküm ki,

Kıdvetu'n-nüvvâbu'l-müteşerri'in Eskiil Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ es-Seyyid Ali zîde 'ilmuhu Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb kıdvetu'l-emâcid ve'l-'ayân hâlâ Divân-ı Hümâyûn'umda tezkire-i sâni olan Mehmed Haşim zîde mecduhunun Saruhan ve Hüdavendigâr ve Kütahya ve Bolu ve Konya sancaklarında Biga ve gayrı nahiyelerde Çelebiobası nâm karye ve gayriden altmış altı bin altmış dokuz akca divân-ı 'âlîşan kitâbeti gedüğü ilhâkiyla bâ-berât-ı 'âlîşan mutasarrıf olduğu ze'âmeti aklâmından Konya Sancağı'nda Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' müşterekiyle kayd [u] berâtına dâhil mezra'a-yı Gökbaşlı karye-i Kızılcamihamad ve Akcakuyu zirâ'at iderler deyu Defter-i Hâkânî'de mukayyed mezra'asının mümtâz [u] mu'ayyen hudûdı dâhilinde kadîmu'l-eyyâmdan beru müşterekiyle mûmâ-ileyhin ze'âmeti tarafından ahz u kabz olunagelen yerlere hâricden bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken Konya'da vâki' Atabey Medresesi'nin müderrisi ile

yine Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' Karaöyük Karyesi'nin za'îm ve sipâhîleri Defter-i Hâkânî ve kadîme mugâyir fuzûlî müdâhale ve sâdır olan fermân-ı 'âlîşan mûcibince mûmâ-ileyhin vekîli Osman bin Abdullah zîde kadruhu mezbûrun ile mahall-i nizâ'nın üzerinde mürâfa'a-yı şer' çekide merfû' ol-diyârın musinn ve ehl-i vukûf bî-garaz kimesnelerden su'âl olundukda medrese-i mezbûre vakfî olup Damköy ve Halk (?) nâm karyeler ile Yarımca Mezra'ası'nın hudûdî şarken Bostanlukaya burnu andan Çıngıraklıkuyu andan Semalöyük andan Kapan Karyesi'ne andan Damköyü'ne andan Karagök sınırına andan Bostanlukaya burnunda nihâyet bulur bu hudûd ile mahdûd yerler Atabey Medresesi vakfî kurâ ve mezra'ası arâzîsi ve Karacaöyük Karyesi bir diğerkaracaöyük mezra'alarının hudûdî dahî şarken Durmaklıöyüğü andan kâdî üzerlerinden yarısı oğluyedi (?) ve Karagök sınırı ve Faslıkapusuna (?) ve Üzümsah ve andan İrice Karyesi'ne ve andan Karacaöyük ve andan Karaöyük ve andan (...) yanındaki Karaöyüğü'n kışlakyolu andan Kırklaröyüğü andan Karacaöyük andan Dünürboğazlıyanöyüğü andan çemberin yanındaki Dedelüöyüğü andan Turfatlularöyüğü'nde nihâyet bulur bu hudûd ile mahdûd yerler dahî karye-i Karacaöyük el-mezbûre toprağında olup ve Gökbaşlı mezra'asının hudûdî dahî şarken Kapan Karyesi'nin üzerine muttasıl andan Kazıklı yine andan Damköy Karyesi'ne andan yarısı yerine andan Kâdî üzerinden Turfatluöyüğü andan Acıhac (?) yolunda Dilekdadentaş (?) andan Akmescid andan Korkuyu andan Şahçelik ve Erkeğitaş (?) andan Gököyük andan Payımoğlukuyusu (?) andan Simbatlıöyüğü (?) andan Kapan Karyesi'nde nihâyet bulur bu hudûd dahî ez-kadîm mûmâ-ileyhin ze'âmeti mülhakâtından olup mezra'a-yı Gökbaşlı el-mezbûrenin arâzîsinden olup kadîmu'l-eyyâmından bu ana gelince mûmâ-ileyhin müşterekiyle ze'âmeti tarafından zabt olunub 'öşr ve resmin ahz u kabz olunagelan yerlerden olduğuna yüz neferden mütecâviz kimesneler 'alâ-tarîku's-şehâde meclis-i şer'de ihbâr itmeleriyle mugâyir-i kadîm mezbûrlar mu'ârazadan men' ve ol-yerler kadîmîsi üzere mûmâ-ileyhin ze'âmeti tarafına hükm birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişiken ber-mûceb-i hüccet-i şer'iyye hudûd-ı mezbûre dâhilinde olan arâzî-i merkûm kadîmîsi üzere müşterekiyle mûmâ-ileyhin ze'âmeti tarafına zabt ve vâkî' olan mahsûl ve rusûmı ahz u kabz itdirilüb mugâyir-i kadîm müderris-i mezbûra ve Karaöyük mutasarrıfları taraflarından fimâ-ba'd garazan kabz itdirilmemek bâbında emr-i şerîf-i 'âlîşanım virilmek recâsına 'arz ve defterhânesi görildikde mûmâ-ileyhin ze'âmeti aklâmından Gökbaşlı Mezra'asının icmâl ve mufassalî başka ve Karacaöyük el-mezbûrenin dahî icmâl ve mufassalî başka ve Atabey Medresesi Vakfî dahî başka olduğu Defter-i Hâkânî'de mukayyed bulunmağın ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' mezra'a-yı Gökbaşlı el-mezbûre bu def'a cânib-i şer'den hükm birle virilen hüccet-i şer'iyyede mastûr hudûdî dâhilinde vâkî' arâzî-i

kadîmîsiyle muîma ileyhî ze‘âmeti tarafından zabt itdirilüb Karacaöyük el-mezbûre mutasarrıfları ve Atabey Medresesi Vakfı’nın müderrisi taraflarından kadîme mugâyir garazan kabz itdirilmemek için kânûn üzere emr-i şerîf sudûrunu bi’l-fi‘l Re’îsu’l-küttâbım el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu dahî i‘lâm itmeğîn i‘lâmı mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Rebî‘u’l-evvel sene 1158 (3-12 Nisan 1745).

77-3

Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Akşehir Kazâsı sâkinlerinden Ömer nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde ‘ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi olmayub üzerine dahî şer‘an bir nesne sâbit olmuş değilken yine Akşehir Kazâsı’na tâbi‘ (boşluk) nâm karyeden Molla Mehmed dimekle ma‘rûf kimesne kendü hâlinde olmayub ziyâde müteğallibe ve zalemeden olmağla hevâsına tâbi‘ kimesneler ile yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Alab (?) nâm karyeden hilâf-ı şer‘-i şerîf yolunu basub inerek kendü umûrun görmek için ısdâr eylediği emr-i şerîfim yedinden ahz ve üç yüz elli gurus akca ve üç yüz elli re’s koyun ve altmış vakiyye evânî-yi nühâs ve yigirmi beş ‘aded kilimin dahî ahz u gasb ve gadr-ı küllî eyledüğün ve bu bâbda fetevâ-yı şerife virildüğün bildirüb şer‘le görilüb mezbûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk ahz u gasb eyledüğü akca ve koyun ve evânî-yi nühâs ve kilimi giru buna alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğîn şer‘le görülmek için yazılmışdır. [Fî] evâsıt-ı Rebî‘u’l-âhir [sene] (1)158 (23-31 Mayıs 1745).

77-4

Karaman Vâlisine ve Develi ve Kādîlarına ve Konya Nâ’ibine hüküm ki,

Develi Kazâsı sâkinlerinden Seyyid Süleyman zîde şerefuhu ile el-Hâcc Cafer zide kadruhu gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi olmayub üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken sâbıkan Kayseriyye Mütesellimi olan (boşluk) nâm kimesne ziyâde tama‘-kar ve cebâbireden olub bunlara garaz-ı dünyevîyyesi olmakdan nâşî mücerred icrâ-yı garaz ve ahz-ı intikâm kasdıyla bin yüz elli senesinde mütesellimlik esnâsında üzerlerine musallât ve sizi bir cürmle ithâm idüb garaz ıderim deyu bunları tahvîk ve tehdîd ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ve zulmen üç yüz gurusların alub küllî gadr u ta‘addî eyledüğün ve mezbûr hâlâ taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr u ‘ubûr üzere olduğun bildirüb bulunduğu mahalde şer‘le görilüb mezbûrun

hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gay-rı hakk ol-vechile zulmen ve cebren aldığı ol-mikdâr gurusların tamâmen tahsîl ve mezbûrdan kendülere bî-kusûr alıvirilüb bir dürlü ta‘allül ve muhâlefet itdirimeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden bulunduğı mahalde şer‘le görölmek emrim yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebi‘u’l-âhir sene (1)158 (23-31 Mayıs 1745).

78-1

(boşluk) Kādîsına ve Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Kayseriyye Kazâsı’na tâbi‘ Tebze (?) nâm karyenin ehl-i zimmet re‘âyâsı gelüb bunların hilâf-ı şer‘iyyeden kimesneye deyn ve kefâletleri olmayub kendü hâllerinde hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri yoğıken kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden cebâbire ve mütegalibeden Mehmed Kethüdâ dimekle ma‘rûf kimesne yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın zulmen yüz doksan sekiz gurus akcasın alub ziyâde gadr u ta‘addî eyledüklerin bildirüb şer‘le görölüb mezkûrun bi-gayr-ı hakkın aldığı ol-mikdâr hakları giru alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden şer‘le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâ’il-i Rebi‘u’l-âhir sene (1)158 (3-12 Mayıs 1745).

78-2

Karaman Vâlisine Pirlavganda ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Pirlavganda Kazâsı’na tâbi‘ Kalınağıl nâm karye ahâlîsi Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb bunlar ‘avâriz ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîflerin edâ idüb kusûrları yoğıken içlerinden ba‘zı mün‘im ve mütemevvil kimesneler kendü tekâlîflerin tahfîf ve bunların üzerlerine tahmîl ve tahammüllerinden ziyâde tekâlîf mutâlebesiyle hilâf-ı kânûn ta‘addî ve bundan akdem ol-vechile hilâf-ı kânûn ta‘addîleri men‘ birle kıbel-i şer‘den yedlerine i‘lâm-ı şer‘î virilmişiken yine ber-minvâl-ı muharrer ta‘addî üzere oldukların bildirüb mezbûrların hilâf-ı kânûn ol-vechile olan gadr u ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak emrim yazılmışdır. Fî evâ’il-i Rebi‘u’l-âhir sene 1158 (3-12 Mayıs 1745).

78-3

Niğde ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Niğde Kazâsı'na tâbi' Suvirmez nâm karyeden Halil ve oğlu Hasan nâm kimesneler gelüb bunların bundan akdem Niğde Kasabası sâkinlerinden Hacı Kasım nâm kimesneye olan ma'lûmu'l-mikdâr akca deyleyin edâ idüb virecekleri kalmayub dahl olunmak icâb itmez iken mezbûr kanâ'at eylemediğinden nâşî benim daha alacağım vardır deyu kavli-i mücerrediyile karye-i mezbûre toprağında zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmin sâhib-i arzına edâ idegeldikleri ma'lûmu'l-hudûd on dönüm tarlaların bin yüz elli (boşluk) senesinde fuzûlî zabt idüb gadr u ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince 'amel olunub yerleri giru kendülere alıvirilüb zabt itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuştur Fî evâ'il-i Rebi'ü'l-âhir sene (1)158 (3-12 Mayıs 1745).

78-4

Akşehir Sancağı'nda Vâki' Kādîlara hüküm ki,

el-Hâcc Ahmed zîde mecduhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl sunub kapu kethüdâsı olduğu hâlâ Akşehir Sancağı mutasarrıfı el-Hâcc Ali Paşa zimmetinde kırk dokuz senesinden beru mûmâ-ileyhin yedine virdüğü temessükât mûcibince sekiz bin gurus hakkını virdüğünden mâ'adâ livâ-yı mezkûr mutasarrıfı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh sefer-i hümâyûnuma 'âzim oldukda levâzımâtını tekmîl için muzâyakasından nâşî livâ-yı mezbûrun elli sekiz senesi imdâd-ı seferiyyesi mâlından virmek üzere ta'ahhüdüne binâ'en tekrâr bir kıt'a temessük mûcibince bin iki yüz on beş gurus daha istikrâz ve seferiyye emrsiz yakın âdemisiyle irsâl ve müddet-i vâfire âdemisi mezbûr ol-tarafda meks itmişken meblağ-ı merkûmeden bir akca alamayub ba'dehu mütessellimine havâle ve ol-vechile mürûr ve şâyeste-i merhamet olduğun bildirüb yedinde olan temessükât mûcibince paşa-yı mûmâ-ileyhin deynine naks ve mahsûb olmak üzere livâ-yı mezbûrede vâki' hâssların elli sekiz senesini Rebî'ü'l-evveli evâsıtından kapu kethüdâsı mûmâ-ileyh tarafından zabt itdirilmek için merhameten müsa'âdeyi mutazammın emr-i 'âlî sudûrunu istadâ' eylemeğin defterhânesi görüldükde Akşehir Sancağı'nda [ve] Kasabası'nda nefsi-i Akşehir gallât iki bin akca yazı ile Defter-i İcmâl'de tahrîr ve yekûn ma'a gayrihu altmış sekiz bin ve Doğanhisarı Nâhiyesi'nde nefsi-i Doğanhisarı dahî on altı bin akca yazı ile tahrîr ve yekûn ma'a gayrihu yigirmi dokuz bin yedi yüz akca ve yine Akşehir Nâhiyesi'nde nefsi-i İshaklu dahî on bir bin iki yüz akca yazı ile tahrîr ve yekûn ma'a gayrihu kırk iki bin sekiz yüz akca ve yine Akşehir Nâhiyesi'nde

karye-i Altuntaş yigirmi bir bin akca yazı ile tahrîr ve yekûn ma‘a gayrihu bir yük doksan bin beş yüz akca yazı ile tahrîr ve mîr-livâ-yı Akşehir hâssından olduğun mukayyed bulunduğun bi‘l-fi‘l re‘îs-ül-küttâb olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu dahî i‘lâm eylemeğin mûmâ-ileyhin i‘lâmı mûcibince hâssları kapu kethüdâsı tarafından zabt itdirilmek bâbında fermân-ı ‘âlîşan yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebi‘u‘l-âhir sene 1158 (13-22 Mayıs 1745).

78-5

Aksaray Sancağın’da Vâki‘ Kādîlara hüküm ki,

el-Hâcc Abdullah kethüdâ-yı Aişe sultan zîde mecduhu gelüb mûmâ-ileyhin kapu kethüdâsı olduğu hâlâ Aksaray Sancağı’na Mutasarrıf Hasan dâme ikbâluhu hâlâ Çıldır Vâlîsi olan düstûr-ı mükerrem müşir-i müfahham nizâmu’l-ümem vezîrim İshak Paşa edamâllahu ta‘âlâ iclâluhunun ma‘iyyetine bâ-fermân-ı ‘âlî ta‘yîn ve hıdemât-ı hümâyûnmda ikâmet üzere olmağla livâ-yı mezbûre elli sekiz senesi Cemâziye’l-evvel gurrelerinden mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin tarafından Ali zîde kadruhu mütesellim nasb ve ta‘yîn ve mîr- mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafına ‘a‘id ve râci‘ olanı kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhe edâ vü teslîm eylemek üzere emr-i şerîfim sudûrunu istadâ‘ itmeğin vech-i meşrûh üzere livâ-yı mezbûreye mütesellim nasb ve zabt itdirilmek bâbında fermân-ı ‘âlîşanım yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebi‘u‘l-âhir sene 1158 (13-22 Mayıs 1745).

78-6

Kayseriyye Nâ‘ibine hüküm ki,

Seyyid Mustafa zîde salâhahu gelüb Kayseriyye’de vâki‘ Zeynelabidin Tekyesi’nin tekye-nişinliği evlâda meşrût iken Kayseriyye sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne tekye-nişinlik-i mezbûru bir takrîb ile hilâf-ı şart-ı vâkıf üzerine berât itdirüb gadr itmekle mezbûr Seyyid Mustafa evlâd-ı vâkıfdan olmağla hâlâ tekye-nişinlik-i mezbûr şart-ı vâkıf üzere kendüye tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle tekye-nişin olub ve vakfın dahî mütevellîsi olmağla tekye-i mebur vakfı olan kurâ ve mezâri‘ ve bağ ve bağçeden hâsıl olan galleyi tekye-nişin-i sâbık mezbûr Mustafa kendü umûruna sarf ve istihlâk ve itlâf ve izâ‘at itmekle hâlâ mezbûr Mustafa’nın şer‘le muhâsebesin görülmek istedikde mezkûr muhâsebeden imtinâ‘ ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî idüb vakfa gadr olunduğın ve bu bâbda Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb şer‘le muhâsebesi görölüb mâl-ı vakf zuhûra getirilüb vakf içün kendüye

alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Cemâziye’l-evvel sene 1158 (1-10 Haziran 1745).

79-1

(boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve İshaklı Kazâsı Nâ’ibine Konya Mutesellimine hüküm ki,

İshaklı Kazâsı kurâlarından (boşluk) ve (boşluk) nâm karye ahâlîlerinden ma‘lûmu’l-esâmî kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde ve hilâf-ı şer‘-i şerîf bir dürlü vaz‘ u ta‘addîleri yoğiken İshaklı Kazâsı’na tâbi‘ Çiftlik nâm karyeden mütegalibe ve cebâbireden serdengeçdi ağası Hasan Ağa dimekle ma‘rûf kimesne kendü hâlinde olmayub hevâsına tâbi‘ on nefer mikdârı mütegalibe ile yek-dil yek-cihet ve bin yüz elli (boşluk) senesinde Erzurum cânibine gider oldukda bunlardan herbirinin birer bahâne ile hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakkın öküz ve atların cebren ve kahren yedlerinden ahz ve gadr eyledüğünden gayrı sükda tüccâr tâ’ifesinin mâlların ve Alemdar Halil dimekle ma‘rûf kimesnenin dahî bin guruşlukdan mütecâviz emvâl ve eşyâsın gasb u gâret ve ziyâde gadr u ta‘addî itmekle ba‘de üç ay mürûrundan sonra mezkûr Hasan ‘avdet ve yine İshaklı Kazâsı’na geldikde bunlar dahî mezkûru şer‘le da‘vet-i şer‘-i şerîf olunduklarında bunların üç yüz guruşluk mâlların cebren ahz eyledim deyu huzûr-ı şer‘de mezkûr Hasan’ın kendü ikrârıyla sâbit ve bunlar hükm birle hüccet-i şer‘iyye ve mezkûr Hasan serdâr Hasan’a virilüb tahsîl olunmak üzere iken mezkûr bir tarikle habsden firâr ve hâlâ taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr u ‘ubûr üzere olduğun bildirüb bulunduğu mahalde zabit ma‘rifetiyle yedlerinde olan hüccet-i şer‘iyye mûcibince şer‘le görilüb cebren ahz eyledüğü üç yüz guruşluk mâlların her ne ise bi’t-tamâm tahsîl ve bunlara alıvirilüb ber-mûceb-i hüccet-i şer‘iyye icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebi‘u’l-âhir sene 1158 (13-22 Mayıs 1745).

79-2

Kayseriyye Nâ’ibine ve Konya Mutesellimine hüküm ki,

Timâr karyelerinden kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Göbeli nâm karye ahâlîleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelan a‘şâr-ı şer‘iyye ve sâ’ir hukûk u rusûmların kânûn ve defter mûcibince karyeleri zâbitleri olanlara edâda kusûrları olmayub bir-vechle ta‘addî ve rencîde olunmaları icâb itmez iken karyeleri zâbiti olan (boşluk) nâm kimesne kanâ‘at itmeyüb hilâf-

ı kânûn ve defter ziyâde taleb ve cebren ve kahren aldığından mâ‘adâ a‘şâr-ı şer‘iyye ve sâ‘ir hukûk u rusûm cem‘i zamânında gelmeyüb vakitlû vakitsiz ziyâde atlu ve âdem ile karyelerine gelüb ehl ü ‘iyâllerile sâkin olduğundan gayrı kadîme mugâyir kendü peydâ eyledüğü kebîr kile ‘öşr virin deyu cebr ve fuzûlî ölçüb bunun emsâli nice gûne zulm u ta‘addîsinin nihâyeti olmayub perâkende vü perîşân olmalarına bâ‘is ve ahvâllerin diğer-gûn olduğun bildirüb mezbûrun hilâf-ı kânûn ve defter ve mugâyir-i kadîm ol-vechile zâhir olan ta‘addîsi men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfîm recâ eyledükleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî‘u’l-evvel sene 1158 (13-22 Nisan 1745).

79-3

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Niğde ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Sen ki Niğde Kādîsı es-Seyyid Süleyman zîde fazluhusun mektûb gönderüb Niğde Kazâsı ahâlîlerinin umûr u husûsların ru‘yet için ve ahz ve i‘tâyâ bâ-hüccet-i şer‘iyye vekîlleri olan es-Seyyid İsmail Çelebi ve Molla Ali dimekle ma‘rûf kimesneler meclis-i şer‘a varub bin yüz elli yedi senesine mahsûben nefsi-i Niğde Kazâsı’na isâbet iden on yedi ‘aded mekkârî develerin sene-i mezbûrede İran Seferi’ne i‘mâl ve istihdâm için sârbânbaşı nasb ve ta‘yîn olunan Niğde Kazâsı’na tâbî‘ Ulukışla Karyesi’nden el-Hâcc Yakub mezkûr develeri elli beşer guruşa der-‘uhde ve iltizâm ve bunlardan bi’t-tamâm akcasını ve bir re’s bârgîr bahâsı dahî elli beş guruş ahz u kabz ve bilâ-izn firâr ve gayb itmek üzere yedlerine hüccet-i şer‘iyye virilmişken bundan akdem Niğde mütessellimi Rıdvanzâde Ali Efendi dimekle ma‘rûf kimesne mezbûr Hacı Yakub ordu-yı hümayûnuma varmayub bilâ-izn on beş re’s mekkârî ile sene-i mezbûr Ramazan-ı şerîfî guresinde Ulukışla Karyesi’ne geldi deyu mukaddemâ der-‘aliyyeme ‘arz ve ihbâr eylediğinde merkûmun yalnız ‘arzına i‘tibâr olunmayub mahallinde tefahhus olunub kangı tarafın hilâfı zuhûr ider ise cezâları tertîb ve bi’l-cümle emvâl ve eşyâların taraf-ı mîrîyçün girift ve vukû‘u üzere der-‘aliyyeme ‘arz u i‘lâm olunmak için emr-i ‘âlî sâdır ve Dergâh-ı Mu‘allâ’m müteferrikalarından İsmail zîde kadruhu mübâşeretîyle Niğde’ye irsâl olundukda ber-mûceb-i emr-i ‘âlî mütessellim-i merkûm ahz ve zabt ve mezbûr Hacı Yakub ol-vakitde firâr ve gayb eyledikde mübâşir-i merkûm emvâl ve eşyâsın emr-i ‘âlî mantukunca ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve defter ve Niğde’ye nakl eyleyüb vukû‘u üzerine der-‘aliyyeme ‘arz u i‘lâm olundukda i‘lâmları ihtifâ ve tezvîrât ile âhar kazâlardan aldığı i‘lâmları ibrâz eyledikde yine i‘lâmlar bulunmayub tekrâr mübâşir-i merkûm ve sârbân-ı mezkûr Konya’ya gönderildikde Karaman Vâlîsi

vezîrim Mehmed Paşa edamâllahu ta‘âlâ iclâluhu tarafından Niğde’ye nakl olunan emvâl ve eşyâsın ahz için yedine buyruldı virilüb bunlara vardıkda imtisâlen bi’l-cümle emvâl ve eşyâsın kendüye teslim ve ol-dahî ahz u kabz eyledükden sonra mübâşir-i merkûm ve emvâl ve eşyâsına emriyle harc u sarf eyledükleri akca ile ve mezkûr develer için edâ-yı hizmet eylemediğine binâ’en bunlardan ahz eyledüğü cem‘an bin iki yüz elli beş gurus kendüden talep ve da‘vâ eyledüklerinde şer‘le bunları def‘ idecek cevâbı olmaduğundan meblağ-ı mezbûru bi’l-cümle bunlara edâya ta‘ahhüd ve yedlerine hüccet-i şer‘iyye virilüb yedlerinde olan hüccet-i şer‘iyye mûcibince mezbûr Hacı Yakub’dan meblağ-ı mezbûr tahsîl olunmak bâbında size hitâben emr-i şerîfim virilmek recâsına vâk‘i-i hâli bi’l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebi‘u’l-âhir sene (1)158 (13-22 Mayıs 1745).

79-4

İlgın ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

İlgun Kazâsı’na tâbî ‘İltaş nâm karye ahâlîsi gelüb bunların kimesneye şer‘an bir akca ve bir habbe virecekleri olmayub bir-vechle ta‘addî ve rencîde olunmaları icâb itmez iken İlgun Kazâsı sâkinlerinden Arab Mehmed oğlu Ahmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayub mücerred celb-i mâl sevdâsıyla üzerlerine musallat ve benim sizde alacağım vardır deyu bin yüz elli (boşluk) senesinde sen ki Karaman Vâlîsi tarafından mübâşir ta‘yîn ve otuz nefer mikdârı süvârî levendât ile karyelerine varub her birlerin ahz ve tecrîm ve tağrîm itdirdüğünden mâ‘adâ dürlü dürlü cevri ve eziyyet ve ehl ü ‘iyâllerine garazan ta‘arruz ve kesr-i ‘ırz ve üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmadın üç yüz elli gurusların ahz u gasb ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ‘is ve ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğün bildirüb şer‘le görilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ahz u gasb olunan ol-mikdâr gurusların tamâmen mezbûrdan tahsîl ve ashâb-ı hukûka alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebi‘u’l-âhir sene 1158 (13-22 Mayıs 1745).

80-1

Kayseriyye ve Konya Kazâsı Nâ‘ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Medine-i Konya sükkânından sâdât-ı kirâmdan kıdvetu’s-sâdâtî’l-kirâm Seyyid Mustafa zîde şerefuhu Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb Konya Kazâsı muzâfâtından Karaöyük

nâm karye ahâlîsine bir mikdâr za‘ftârı olub zirâ‘at ve hırâsete ‘azm-i kudretlerinden nâşî âlât-ı çift ve sâ‘îr iktizâ iden levâzımlarını tedârik ve zirâ‘at ve hırâset itmek için bundan ma‘lûmu‘l-mikdâr akca istadâne ba‘dehu zirâ‘at ve hırâset ve zirâ‘atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden altı yüz guruşluk ma‘lûmu‘l-keyl hinta ve şa‘îr ifrâz ve buna teslîm ve doksan guruşluk hinta ve şa‘îrini deynlerine naks olmak üzere ‘ale‘l-hesâb bu ahz ve mâ‘adâsını dahî Konya[da] ba‘zı kimesnelere olan deynlerine virmek üzere taraflarından bunu vekîl ve emr itmeleriyle bu dahî emrlerine binâ‘en zikr olunan mahsûl ve vekâleten dâ‘inlerine edâ vü teslîm eyledikten sonra karyeyi mezbûre ahâlîsi ile hesâbların gördüklerinde sahîhu‘l-beyân karye-i mezbûre ahâlîsinin zimmetlerinde beş yüz kırk dört guruşar alacağı kalub ve zikr olunan mahsûlden bunun zimmetinde bir nesne kalmadığı zâhir ve buna bâkî kalan meblağ-ı mezbûru edâ itmek üzere mahzar-ı müsliminde bunun yedine mücerreden bir kıt‘a temessük virüb ve âhar dâ‘inlerine virmek üzere buna teslîm eyledikleri mahsûlden bunun zimmetinde bir nesne kalmadığına binâ‘en bunun zimmetin ibrâ ve iskât birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilüb ve bu makûle bir def‘a şer‘le görilüb kat‘-ı nizâ‘ ve fasl-ı husûmet ve ibrâ-yı zimmet birle kîbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilen da‘vânın tekrâr istimâ‘ı memnû‘ iken karye-i mezbûre ahâlîsi Konya‘da Nakîbu‘l-eşrâf Kâ‘immakâmı olan zalemeden Abdulhayy Efendi demekle ma‘rûf kimesneye istinâden şirret ve tezvîrâta sülûk ve ol-ibrâya mugâyir gûna-gûn cevır ve eziyyet ve altmış gün mikdârı bunu ahz ve habs ve dâ‘imâ ta‘cîz ve ta‘addîden hâlî olmadıkların ve bu bâbda Şeyhu‘l-İslâm‘dan da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer‘le görilüb zâhir olan ta‘addîleri men‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî‘u‘l-âhir sene 1158 (13-22 Mayıs 1745).

80-2

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Aksaray Kasabası mahallâtından Nakkaş Mahallesi sâkinlerinden Seyyid Hasan zîde şerefuhu gelüb yine kazâ-yı mezbûre mahallâtından Sancaklu Mahallesi sâkinlerinden bunun dayısı Seyyid Hüseyin nâm kimesne hâl-i hayâtında kızı Enşana nâm sagîreyi bunun için babası Seyyid Mehmed nâm kimesneye kızım mezbûreyi senin oğlun bîkr-i sagîre nikâhla virdim ve babası merkûm dahî aldım kabûl eyledim deyub nikâh müte‘ahhid olub zevce-i menkûhası mezbûreye âhardan dahl icâb itmeyüb ve nikâh üzere nikâh şer‘an sahîh değilken Aksaray sâkinlerinden mütegalibeden Katiboğlu Abdurrahman nâm kimesne zuhûr ve ben ol-kızı İbrahim oğlu Mustafa‘ya alıvirsem gerek imdi sana akca virem deyu

gûna-gûn ta‘addî ve tecâvüz ve gadr sevdâsında olduğun ve bu bâbda Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince ‘amel olunub zevcesi mezbûreye dürlü hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf dahl ve ta‘arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer‘le görülmek emrim olmuştur. Fî evâsıt-ı Rebi‘u’l-âhir sene (1)158 (13-22 Mayıs 1745).

80-3

Doğanhisarı ve (boşluk) kâdîları nâ‘iblerine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Doğanhisarı Kazâsı’na tâbi‘ Argıdhanı sükkânından eş-Şeyh es-Seyyid Hasan ve es-Seyyid Hamdullah zîde ‘ilmuhuma gelüb bunlar kendü hâllerinde olub kimesneye hilâf-ı şer‘ vaz‘ u ta‘addîleri olmayub ve üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değilken Argıdhanı Derbendi ahâlîsi Lokman ve Cafer ve Süleyman ve Musa nâm kimesneler zuhûr ve bundan akdem kazâ-yı mezbûr tekâlîfi için bizden siz bin guruş almışdınız deyu iddi‘â ve ta‘yîn olunan mübâşir ve Karaman Vâlîsi Mehmed Paşa edamâllahu ta‘âlâ iclâluhu ma‘rifetleriyle murâfa‘a-i şer‘ olunduklarında tenbîhine havâle ve mezbûrlar tenbîhden ‘âciz olub mu‘ârazadan men‘ olmaduklarından mâ‘adâ kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden ve Konya ahâlîsinden mevsûk nice kimesneler bunlar için şehâdet idüb hilâf-ı şer‘ bir ferdi rencîde ve ta‘arruz eylemiş oldukları olmayub kendü hâllerinde ‘ırzlarıyla mukayyedlerdir deyu ihzâr ve i‘lâm olduğun bildirüb hilâf-ı şer‘ müdâhaleleri men‘ olmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebi‘u’l-âhir sene (1)158 (23-31 Mayıs 1745).

80-4

Konya Nâ‘ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Seyyid Mustafa zîde şerefuhu gelüb bunun Konya sâkinelerinden vâlidesi Şerîfe Berggöl nâm hâtûn bin yüz elli (boşluk) senesinde müteveffîye oldukda muhallefâtı irs-ı şer‘le buna münhasıra olduğundan başka semen-i mâlını dahî vücûh-ı hayrâta sarf itmek üzere hayâtında mahzar-ı müsliminde bunu vasî-i muhtarr nasb idüb vâlidesi mezbûre musırrân ‘âla-vasîyyetihâ müteveffîye oldukda mezbûrenin zevci ve bunun babası Alimi oğlu el-Hâcc Mehmed nâm kimesne muhallefât-ı merkûmeden bir altun bilezik ve bir kaç kuşak ve kürklerin ve sâ‘ir melbûsât eşyâların verâsetinde ‘alâkası olmayub ecânibden Konya sâkinelerinden kızı Fatıma ve zevce-i âharı Saliha nâm hâtûnlar Leyle Gülbeyaz nâm

câriyesine hîbe idüb gadr itmekle babası merkûmun kahr ve tagallübi olmağla havfindan da'vâya kâdir olmayub bu ana dek da'vâ-yı hakk mümkün olmayub babası merkûm dahi fevt olub kahr ve tagallübi zâ'il olub eşyâ-yı merkûmenin 'aynen vaz'u'l-yed olanlarda mevcûd olduğı ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince vâlidesinden müntakil emvâl ve eşyâsı alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebi'u'l-âhir sene 1158 (23-31 Mayıs 1745).

81-1

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Seyyid Mustafa zîde şerefuhu gelüb Konya Kazâsı'nda sâkin İzzeddinlü Türkmanı'ndan Derviş oğlu Mehmed Bey ve karındaşı Hacı Mustafa ve Çavuş oğlu Ali Bey ve Abdulmumin dimekle ma'rûf ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler vâki' olan ilçî zâhiresi ve sâ'ir umûrumuzu gör her ne kadar akca harc ider isen eyle biz sana edâ ideriz deyu taraflarından bunu vekîl ve taraf-ı şer'den yedine virdüklerin hüccet-i şer'îyye mûcibince emr itmeleriyle bu dahî emrlerine binâ'en bi-şartu'r-rücû' kendü mâlından ma'lûmu'l-mikdâr akca harc ve bir mikdârın edâ ve kusû[r] (?) yüz kırk dört guruşî zimmetlerinde bâkî kalmağla defa'atle taleb eyledikde edâda ta'allül ve muhâlefet gadr u ta'addî üzere olmalarıyla şer'le görölüb alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebi'u'l-âhir sene 1158 (23-31 Mayıs 1745).

81-2

Ilgun ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Sen ki Ilgun Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid Halil zîde fazluhusun mektûb gönderüb Ilgun Kazâsı sâkinlerinden Fazlullah zîde kadruhu meclis-i şer'a varub mezkûr kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed ve efrâd-ı âferîden bir ferde hilâf-ı şer'-i şerîf kat'a ta'addî ve rencîdesi olmayub kemâl-i mertebe-i şer'-i şerîf itâ'at ve inkiyâd üzere olub bir-vechle ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken Ilgun Kazâsı'na tâbi' Belekler nâm karye sâkinlerinden Ebubekir Efendi oğlu Abdullatif ve Şerik Ömer dimekle ma'rûf kimesneler kendü hâllerinde olmayub eşîrrâdan olmalarıyla birbirleriyle müttefik ve hilâf-ı inhâ ifk ve iftirâyı mutazammın mevâdd isnâdıyla hâlâ Karaman Vâlisi Mehmed Paşa'ya mezkûrdan mücerred tecrîm ve ızrâr kasdıyla iştika üzerine şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmadın bin yüz elli (boşluk)

senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın zulmen bin iki yüz guruşun garazan ahz ve ziyâde gadr itmeleriyle ahâlî-yi kazâ-yı mezbûrdan mezbûrların keyfiyyet-i ahvâlleri ma‘rifet-i şer‘le su‘âl olundukda mücerred ızrâr ve tecrîm kasdıyla ‘ibâdullahı dâ‘imâ bunun emsâli nice gûne tezvîrât ile tekdîr ‘âdet-i müstemirreleri olduğun kazâ-yı mezbûr ahâlîlerinden cemm-i gafîr ve cem‘-i kesîr meclis-i şer‘de her birleri ‘alâ-vechi’ş-şehâde ihbâr itmeleriyle mezbûrân ahz ve ihzâr-ı şer‘î ve yedinde olan fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyyesi mûcibince şer‘le görölüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakk zulmen ahz olunan ol-mikdâr guruşun tamâmen mezkûrlardan tahsîl ve kendü[lere] alıvırılub icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâk‘i-i hâli bi’l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden şer‘le görölme için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebi‘u’l-âhir sene 1158 (13-22 Mayıs 1745).

81-3

(boşluk) Kādîsı ve Kayseriyye Kazâsı Nâ‘ibi ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Kayseriyye Sancağı’nda Kazâsı muzâfâtından Kuramaz Nâhiyesi’nde Gürgen ve Durhisar ve Gündoğan (?) ve Ağcaıl ve Kunıbralı (?) ve Sarukaya Köşil (?) ve Tavşandepesi ve Diğermeci (?) ve Furday (?) ve Cederin (?) nâm karyeler re‘âyâları gelüb bunlar karyelerinin mâlikâne dîvânî ve cümle mahsûlâtı Medine-i Müneverre Evkâfı’ndan olmağla bunlar dahî üzerlerine edâsı lâzım gelen evlerin resm-i bennâk ve irişüb kâr u kisbe kâdir olan mücerredlerin resm-i mücerred ve sâ‘ir hukûk u rusûmların kânûn ve defter mûcibince ve kurâ-yı mezbûre toprağında zirâ‘atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden dahî müteveccih olan ‘öşrlerin dahî kânûn ve defter mûcibince tamâmen cânib-i vakfdan zâbitleri olanlara edâ idüb kusûrları olmayub bir-vechle dahl ve ta‘addî olunmak icâb ider hâlleri yoğiken hâliyâ zâbitleri olanlar kânûn ve defter mûcibince almağa kanâ‘at itmeyüb hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde mutâlebesiyle ta‘addî eylediklerinden gayrı vakitlü vakitsüz ziyâde atlu ve âdem ile karyelerine varub fukârânın ehl ü ‘iyâlleriyle sâkin oldukları evlerin üzerlerine konub müft ü meccânen yem ve yemek ve sâ‘ir zâhire metâlebe ve cebren ve kahren ahz u kabz eylediklerinden mâ‘adâ beher birinizden ma‘lûmu’l-mikdâr akca resm-i ra‘iyyet aluruz deyu rencîde ve hevâlarına kâdîdan kuvvet-i irtişâ ile aldıkları müzevver hüccet ibrâziyla ol-mikdâr akca resm-i ra‘iyyet nâmıyla hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i defter küllî akcaların dahî alub mütegalibeden ba‘zı kimesneler dahî zikr olunan karyelerin divânîleri timâr aklâmından olub mâlikâne ve divânîleri tamâmen vakf iken bizler dîvânî mutasarrıflarız (...) tasarruf a‘şâr ve rusûmât-ı hissemizi aluruz deyu rencîde ve remîdeden hâli olmayub

ahvâlleri diğ̃er-gûn olduğ̃un bildirüb zulm u ta‘addîden men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan Defter-i Mufasssal’a mürâca‘at olundukda Kuramaz Nâhiyesi’ne tâbî‘ yüz yigirmi dokuz nefer gebrân re‘âyâ ile karye-i Göllük (?) mâlikâne ve dîvânî cümle mahsûlât-ı vakf-ı Medine-i Münevvere ve tahtında kırk dokuz nefer re‘âyâ der-karye-i Durhisar ve otuz bir nefer re‘âyâ ile der-karye-i Gündoğ̃an (?) ve dokuz nefer re‘âyâ der-karye-i Ağ̃cail ve kırk dokuz nefer re‘âyâ der-karye-i Kunibralı (?) ve yetmiş nefer re‘âyâ der-karye-i (...) ma‘a mezra‘a ve yetmiş bir nefer re‘âyâ der-karye-i Sarukaya ve yigirmi yedi nefer re‘âyâ der-karye-i Köşil (?) on dört nefer re‘âyâ der-karye-i Tavşandepesi ve yigirmi beş nefer re‘âyâ der-karye-i Diğ̃ermeci (?) ve on dokuz nefer re‘âyâ der-karye-i Furday (?) ve elli nefer re‘âyâ der-karye-i Cederin (?) vakf-ı mezbûr hâsilhîm mâlikâne ve dîvânî gendüm ve resm-i çift ve resm-i bennâk ve caba yekûn ma‘a gayrihâ on sekiz bin üç yüz on akca yazı ile Defter-i Mufasssal’da muharrir kalemiyle tahrîr vakf-ı şerîf-i Medine-i Müneverre aklâmından oldukları mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebi‘u’l-âhir sene (1)158 (13-22 Mayıs 1745).

81-4

Akşehir Kādîsına hüküm ki,

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid Ahmed zîde fazluhusun mektûb gönderüb Akşehir Kazâsı’nda sâkin ‘ulemâ ve sulehâ ve e‘imme ve hatîb ve ‘askerî ve re‘âyâ meclis-i şer‘a varub medine-i mezkûr sükkânından el-Hâcc İsmail nâm kimesne kendü hâlinde olub kimesneye vireceğ̃i olmayub ve ferd-i vahîdin kendüden mutazarrır olduğ̃u yoğ̃iken eşîrrâdan Mehmed ve İsmail ve Mustafa nâm kimesneler ba‘zı şîrret da‘vâlara sülûk ve herbirleri mezbûru hilâf-ı şer‘-i şerîf mevâdd isnâdıyla ta‘cîz ve gadr-ı küllî sevdâsında olmalarıyla mezbûrlar ile mukaddemâ mürâfa‘adan mu‘ârazaları men‘ olunmuşiken tenbîh ile mütenebbih olmayub mücerred ızrâr ve ta‘cîz ve da‘vâ-yı şerîrden fâriğ̃ olmamalarıyla gerek mezkûrûn Mehmed ve İsmail ve Mustafa’nın ve gerek bu misillu tezvîr-i da‘vâya sülûk iden kimesnelerin da‘vâları içün huzûr-ı âsafide istimâ‘ olunmak üzere Der-Sa‘âdet’ime havâle olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâk‘-i-i hâli ilhâhlarıyla bi’l-iltimâs ‘arz eyledüğ̃ün ecilden hilâf-ı şer‘-i şerîf da‘vâya tasaddî eyleyenlerin da‘vâları müdde‘â ve müdde‘â-aleyh ile ma‘en Âsitâne’de görûlmek içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebi‘u’l-âhir sene 1158 (23-31 Mayıs 1745).

82-1

Kırşehirli ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Kırşehirli sükkânından Ahmed ve Musa nâm sipâhîler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri olmayub ve üzerlerine dahî şer‘an bir nesne sâbit olmuş değilken Kırşehirli Kasabası sâkinlerinden Çarık Hasan ve Ömer Bölükbaşı demekle ma‘rûf kimesneler kendü hâllerinde olmaduklarından nâşî hevâlarına tâbî‘ ehl-i ‘örf tâ‘ifesine istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde bunların hilâf-ı şer‘-i şerîf dörd yüz otuz guruslarıyla yüz koyun ve seksen kuzu ve altı re’s at ve dörd camus öküziyle bir ineklerini ma‘a fûrû‘unu ve dörd kara sığır öküzi ve dörd re’s kara sığır ineklerini cebren gasb u gâret ve ziyâde gadr u ta‘addî eylediklerin ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfeleri olduğın bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer‘le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf gasb eyledikleri ol-mikdâr guruslarıyla ol-mikdâr hayvanâtların tamâmen tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebi‘u’l-âhir sene 1158 (23-31 Mayıs 1745).

82-2

Kırşehirli ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Kırşehirli Kazâsı’na tâbî‘ Cümle nâm karye sâkinlerinden Hüseyin ve Mehmed nâm karındaşlar gelüb bunların babaları Ahmed nâm kimesne Kazâ-yı mezbûra tâbî‘ Kızılcaköy nâm karye toprağında vâki‘ Kör Ali nâm kimesneden yüz on guruşa iştirâ eyledikde nısf-ı mülk bâğı mutasarrıfı iken fevt oldukda irs-ı şer‘le bunlara intikâl ve bunlar dahî alub zabt idüb bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken mezbûr Ali dahî fevt olmağla bağ-ı mezbûrun nısf-ı âharına mutasarrıf olan yine kazâ-ı mezbûra tâbî‘ Eledek (?) nâm karye sâkinlerinden Ahmed ve karındaşı Osman ibn-i Mehmed nâm kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk ve bunların mutasarrıf oldukları nısf bâğ için bizim dahî ‘alâkamız vardır mezkûr Ali sizin babanız mezkûra fuzûlî bey‘ eylemiş yedinizden alub zabt iderim deyu fuzûlî müdâhale ve zabtlarına muhâlefet ve mürâfa‘a-i şer‘ olduklarında zikr olunan nısf-ı bâğı mezkûr Ali mülk-i müşterâsı olmak üzere mutasarrıf iken babaları mezbûr ol-mikdâr guruşa bey‘ ve ol-dahî alub zabt ider iken fevt oldukda bunlara intikâl eylediği ve mezbûrların bir dürlü ‘alâkaları olmadugı şuhûd-ı ‘udûl ile şer‘an sâbit ü zâhir ve mezbûrlar mu‘ârazadan men‘ birle taraf-ı şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken yine memnû‘ ve mündefi‘ olmayub mugâyir-i hüccet-

i şer'yye ol-vechile müdâhale ve nizâ'dan hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'yyeleri mûcibince 'amel olunub mezbûrların ol-vechile mu'âraza ve müdâhaleleri men' ü def' ve babaları mezbûrdan müntakıl olan bağların kemâ-kân bunlara zabt itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebi'u'l-âhir sene 1158 (23-31 Mayıs 1745).

82-3

Konya Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûr sükkânından Abdullah nâm kimesne gelüb bundan akdem bunun zevcesi olan (boşluk) nâm hâtûn taht-ı nikâhında iken firâr eyledikde yine kazâ-ı mezbûr sükkânından mütegalibeden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler 'ayânlık iddi'âsında olmalarıyla mücerred celb-i mâl sevdâsıyla zevcenî katl eyledük deyu üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş degil iken hilâf-ı şer'-i şerîf rencîde ve nice zarar ve hasârete uğradub ba'dehu mezbûre zâhire olub buna bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken mücerred ta'cîz ve celb-i mâl kasdıyla ol-vechile yine ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadukların bildirüb hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmegin şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebi'u'l-âhir sene 1158 (23-31 Mayıs 1745).

82-4

Aksaray Kādîsına ve Konya Nâ'iblerine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Halîfe-i Mektûbî-i sadr-ı a'zamî Ali veled-i Mustafa zîde mecduhu gelüb Beyşehir ve Aksaray sancaklarında İshaklu ve gayri nâhiyelerde Yenice ve Dereçelik ve gayriden yigirmi bir bin altı yüz akca ze'âmete Divân-ı Hümayûn'um kitâbeti gedüğü ilhâkıyla berât-ı şerîfimle mutasarrıf ve yigirmi seneden mütecâviz halîfelik hizmetiyle meşgûl ve emekdâr olub ze'âmeti mülhakâtından Aksaray Sancağı'nda ber-vech-i tahmîn üç bin akca yazusu olan cemâ'at perâkendeyi Derbendgân ve Muhacirin hâric ez-defter deyu Defter-i Hâkânî'de mukayyed cemâ'at-i mezbûre re'âyâsının üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra'yyetleri eslâfî ve mûmâ-ileyhin tarafından alınagelüb dahl olunmak icâb itmez iken bundan akdem Akhan zâbiti Mehmed cemâ'at-i mezbûre re'âyâsından Ağzıbüyük dimekle ma'rûf Hüseyin nâm kimesnenin müşterikiyle yigirmi otuz mikdârı re'âyâsı için kimesnenin re'âyâsı

değildir perâkende re'âyâdır deyu han-ı mezkûra muhdes ve derbendci kayd itdirmek için hilâf-ı inhâ âhar kazâ kâdîsından 'arz ve defterdâr tarafından i'lâm olub lakinn i'lâm-ı mezbûr sehven buyrulur ise mûmâ-ileyh ma'en mürâfa'a olmadıkca kayd bozulmamak üzere Re'îsu'l-küttâbım el-Hâcc Mustafa dâme mecduhunun i'lâmıyla bâ-emr-i 'âlî Defterhâne-i 'Amire'mde olan kaydına şerh virildiğinden mâ'adâ kable'l-mürâfa'a baş muhâsebe ve mevkûfât kalemlerine kayd olunmayub sened virilmemek üzere Divân-ı Hümâyûn tarafından mevkûfâta ve baş muhâsebeye 'ilm ü haber kâ'imesi virilmişiken derbend-i mezkûr ağası mezbûr Mehmed mütenebbih olmayub yine cemâ'at-i mezbûreyi han-ı mezkûra derbendci ta'yîn itdirdim deyu bilâ-sened müdâhale ve rusûmların ahzına mûmâna'at ve cemâ'at-i mezbûre re'âyâsının öteden беру rusûm-ı ra'iiyetleri eslâfî ve yigirmi beş seneden mütecâviz mûmâ-ileyhin ze'âmeti tarafından ahz u kabz olunageldiği medine-i Aksaray ahâlîsinin cemm-i gafîr ve cem'-i kesîr haber virmişler iken mezbûr mücidd olmaduğın bildirüb mezbûrun hilâf-ı Defter-i Hâkânî müdâhalesi men' ve rusûmları subaşısına ahz u kabz itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Amire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümâyûn'a mürâca'at olundukda ze'âmet-i mezbûr berât-ı şerîfimle bunun üzerinde olub ve Aksaray Sancağı'nda vâki' cemâ'at-i perâkende-i Derbendgân ve Muhacirin tahmini üç bin akca yazı ile mûmâ-ileyhin kayd u berâtına dâhil olduğu ve ber-vech-i meşrûh kaydına şerh virildiği mastûr ve Hazine-i 'Âmire'mde mahfûz olan başmuhâsebe ve mevkûfât defterlerine nazâr olundukda mûmâ-ileyh ile mürâfa'a olmadıkca cemâ'at-i mezbûr re'âyâları derbendci kayd olunmayub sened virilmemek üzere ber-vech-i muharrer virilen 'ilm ü haber kâ'imeleri mukayyed bulunmagın vech-i meşrûh ve berâtı mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebi'ü'l-âhir sene (1)158 (23-31 Mayıs 1745).

82-5

Nevşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Niğde Sancağı'nda Nevşehir Kazâsı'nda vâki' Ayuhlu (?) Mahallesi'nde sâkin Abdulmumin ve Abidin ve Abdulkadir nâm kimesneler gelüb bunlar Nevşehir Kazâsı'nda vâki' müteveffâ sadr-ı sâbık İbrahim Paşa Vakfı mülhakâtından Habak (?) Cemâ'ati'nin defterde mukayyed re'âyâlarından olub üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra'iiyetlerin kânûn ve defter mûcibince vakf-ı mezbûr zâbitine edâ idüb ecânibden dahl icâb itmez iken Bozulus Hâssı voyvodası tarafından bir iki seneden беру hilâf-ı kânûn rusûm-ı ra'iiyet talebiyle ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb hilâf-ı kânûn ve defter rusûm-ı ra'iiyet talebiyle

ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylemeğin kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebi‘u’l-âhir sene 1158 (23-31 Mayıs 1745).

83-1

(boşluk) Kādîsı ve Kayseriyye Kazâsı Nâ‘ibine hüküm ki,

el-Hâcc Hasan zîde kadruhu gelüb mûmâ-ileyh bin yüz elli yedi senesinde Elbistan ve nevâhi-i karyeleri Mukâta‘ası olub kendü hâlinde ‘ırzıyla mukayyed ve üzerine bir nesne sâbit olmuş değilken Elbistan Kasabası ahâlîsi mukâta‘a-yı mezbûre kurâlarından karyelerinden Erhteb (?) nâm karye ahâlîleriyle gavgâ ve nizâ‘ ve muhârebe ve mukâbeleye tasaddî itmeleriyle esnâ-yı muhârebede karye-i mezbûreden Abdulkerim ve Taviil Osman nâm kimesneler maktûl bulunduğundan mâ‘adâ karye-i mezbûre ahâlîlerinin yigirmi dört re’s camusların gasb olunub merkûm el-Hâcc Hasan voyvoda bulunmak takrîbiyle zikr olunan camuslar ma‘rifet-i şer‘le ve voyvoda-yı merkûm ma‘rifetiyle vaz‘u’l-yed olanlardan ahz ve tamâmen ashâbına istirdâd ve teslîm ve mezbûr Hacı Hasan’ın zimmetinde bir nesnelerin olmayub ev ol-muhârebede dahî bir dürlü ‘alâka ve medhali olmayub ve üzerine dahî şer‘an bir nesne sâbit olmuş değilken maktûlân-ı mezbûrânın vârisleri ve karye-i mezbûre ahâlîleri bi’t-tav‘ ızrâr ve i‘tirâf ve ikrârları üzerine kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilüb bir-vechle dahl icâb itmez iken ba‘zı ashâb-ı ağrazın tahrikiyle mücerred celb-i mâl sevdâsıyla maktûlân-ı mezbûrânın vereseleri ve karye-i mezbûre ahâlîleri zuhûr ve şirrete sülûk zikr olunan camuslardan dahî senin zimmetinde alacağımız vardır deyu da‘vâyla mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye her gelen vâlî ve kâdîlara tecrîm ve tağrîm itdirüb ta‘addî ve tecâvüzden hâlî olmadıkların ve husûs-ı mezbûr minvâl-i meşrûh üzere olduğun sen ki Kayseriyye Nâ‘ibi Şeyh Ömer zide ‘ilmuhusun kabz eyledüğün bildirüb hüccet-i şer‘iyye mûcibince ‘amel olunub hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye ol-vechile müdâhale ve ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebi‘u’l-âhir sene 1158 (23-31 Mayıs 1745).

83-2

Eskiil ve (boşluk) ve Kâdîlarına hüküm ki,

Eskiil Kazâsı’na tâbi‘ Karapınar nâm karye sâkinlerinden İbrahim nâm kimesne ‘arz-ı hâl idüb bu karındaşı Halil nâm kimesnenin kızları Raziye ve Fatıma nâm bîkr-i bâliğaları

babaları merkûmun hüsn-i rızâsıyla oğulları Hüseyin ve Mahmud nâm kimesnelere tezvîc murâd eyledikde yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Hodhoğlu dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve Uzun Mahmud ve Ahmed Bey ve sâ'ir ba'zı mütegalibeye istinâden bî-vech-i şer'î mûmâna'at ta'addîden hâlî olmaduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince 'amel olunub hilâf-ı şer' ve mügayir-i fetevâ-yı münîf ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' ve def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnım recâ eyledikde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir sene (1)158 (13-22 Mayıs 1745).

83-3

Eskiil ve (boşluk) ve Kādîlarına hüküm ki,

Eskiil Kazâsı'na tâbi' Emirali nâm karye sâkinlerinden Halil bin Hacı Yusuf nâm kimesne 'arz-ı hâl idüb yine karye-i mezbûre sükkânından Hüseyin bin Ali ve karındaşı Hasan nâm kimesneler bin yüz elli sekiz senesinde ehl ü 'iyâliyle sâkin olduğu menziline duhûl ve bir heybe içinde yüz otuz gurusluk nakd akca ve bir sîm kuşak ve bir çift sîm bilezik ve bir sîm hamâ'il ve kızının dahî başında dahî bir terlik ve bir poşusun hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın gasb u gâret ve firâr eylediklerinde mezbûrlar huzûr-ı şer'a ihzâr olundukda zikr olunan emvâl ve eşyâyı ahz u gasb eylediklerin müslimîn şehâdetleriyle sâbit ü zâhir ve kıbel-i şer'den bunun bunun yedine hüccet-i şer'îye virilmişiken mezbûrlar virmeyüb küllî gadr eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb yedinde olan fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'îye mûcibince şer'le görilüb mezbûrların hilâf-ı şer' gasb u gâret eyledikleri emvâl ve eşyâyı bî-kusûr alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnım recâ itmegin şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir sene (1)158 (13-22 Mayıs 1745).

83-4 Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Konya Kazâsı'na tâbi' Hocacihan nâm karye sâkinlerinden Ahmed ve Osman ve Mehmed nâm karındaşlar gelüb yine karye-i mezbûre ahâlîlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zıları koyun ve sâ'ir davarların muhkem zabt itmeyüb bunların karyeleri toprağında vâki' mutasarrıf oldukları mülk bağları çitlerin kırub Göktereke ve sâ'ir mevrû'âtların arasına salıvirüb yidirüb ve çiğnedüb küllî zarar ve ziyân eylediklerin bildirüb ol-vechile ta'addîlerin men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnım recâ eyledikleri

ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebi‘u’l-âhir sene 1158 (13-22 Mayıs 1745).

83-5

(boşluk) Kādîsına ve Konya Kādîsı Nâ’ibine ve Konya Mütesellimi (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki,

Müteveffâ Hacıbektaş kuddise sırrıhu’l-‘azîz Evkâfı karyelerinden Konya Kazâsı’na tâbi‘ Toparaba (?) nâm karye sâkinlerinden Ali bin Hamza ve Ferhad oğlu Resul ve karındaşı oğlu Ahmed ve Yusuf nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri olmayub üzerlerine dahî şuhûd-ı ‘udûl ile şer‘an bir nesne sâbit olmuş değilken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Ali ve Hasan ve Ömer nâm kimesneler zuhûr ve karındaşımız Ebubekir nâm kimesne karye-i mezbûrede maktûl bulunmağla diyetini sizden aluruz deyu iddi‘â ve maktûl-ı merkûmun kâtili ma‘lûm ve keşf ve hüccet-i şer‘iyye olunub üç ay mürûrundan sonra kâtil-i mezbûr firâr ve bunlar merkûma kefil dahî olmuş değilken mezkûrlar ziyâde eşirrâdan olmalarıyla hevâlarına tâbi‘ Hizmetci ve Ali oğlu Hüseyin ve Ramazan ve İstanbullu diğer Ali ve dahî sâ’irleriyle yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde bunların menzillerin basub ahz ve bi-gayr-ı hakkın ve der-zincir ve cebren ve kahren fuzûlî iki bin gurusların alub ziyâde gadr u ta‘addî eylediklerin ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık Şeyhu’l-İslâm’dan yedlerine fetevâ-yı şerîfe verildiğün bildirüb mûcibince şer‘le görölüb alivrilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebi‘u’l-âhir sene 1158 (23-31 Mayıs 1745).

83-6

Bor Kādîsına ve Niğde Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Kazâ-ı mezbûra tâbi‘ Kenisehisar nâm karye sâkinlerinden Halil [nâm] kimesne gelüb bunun babası Hacı Abdullah nâm kimesne hâl ve kemâl-i ‘akl [u] sıhhatinde karye-i mezbûr toprağında tasarrufunda olan ma‘lûmü’l-hudûd mülk bâğı bunun oğlu (boşluk) nâm sagîre hîbe-i sahîha ile hîbe ve temlik bu dahî bağ-ı mezkûru oğlu sagîr-i mezbûr için zabt ve tasarrufunda iken merkûm Hacı Abdi bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt olmağla yine karye-i mezbûrda sâkin sâ’ir veresesı zuhûr ve şirrete sülûk idüb mûrisimiz gerçi hâl-i hayâtında bağ-ı mezkûru hîbe itmişidi bunun maraz-ı mevtime nâdim oldu idi ol-takdirce

bağ-ı mezkûru alub mîrâsa idhâl ideriz deyu fuzûlî müdâhale ve hilâf-ı şer‘-i şerîf tagallüben zabt idüb ziyâde gadr eylediklerin ve bu babda fetevâ-yı şerîfesi oldugın bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görilüb mülk-i mevhûbesi alıvirilüb ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnım recâ itmeğın şer‘le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1744).

84-1

Bor ve (boşluk) Kādısına hüküm ki,

Timâr karyelerinden Bor Kazâsı Kelisahisar nâm karye ahâlîsi gelüb bunlar karyeleri toprağında tasarrufunda olan zirâ‘at talim (?) ve hâsıl ve bir yerleri bi’t-tamâm zirâ‘at idüb zirâ‘atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mûcibince müteveccih olan ‘öşrlerin karyeleri sipâhîleri olanlara tamâmen edâ idüb kusûrları olmayub lâkinn civârlarında vâki‘ âharın timârı karyelerinden (boşluk) nâm karye toprağında dahî tasarruflarında yerleri olmağla zirâ‘at ve hırâset idüb ol yerlerde zirâ‘atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden nesne talebiyle bir-vechle ta‘addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken karyeleri sipâhîleri olan (boşluk) ve (boşluk) nâm sipâhîler kanâ‘at itmeyüb mücerred tama‘-ı hâmından nâşî ta‘cîz ve celb-i mâl kasdıyla sizin âharın timârı karyesi toprağında zirâ‘atiniz ile hâsıl eylediginiz mahsûllerinizden bize dahî ‘öşr virin deyu hilâf-ı şer‘ ve kânûn bunları ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince ‘amel olunub sipâhîleri mezbûrlara hilâf-ı şer‘ ve kânûn ve mügayir-i fetevâ-yı münîf ol-vechile ‘öşr talebiyle bunlar ta‘addî ve rencîde itdirilmeyüb men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî‘u’l-evvel 1158 (23 Nisan - 2 Mayıs 1745).

84-2

Mahalline nakl.

Harem Kādısına hüküm ki,

Sadr-ı esbak müteveffâ İbrahim Paşazâde Mehmed dâmet me‘aliyehu Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb mütevellîsi olduğu babası müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin Nevşehir’de vâki‘

mukâta‘alarından kazâ-ı mezbûra tâbi‘ (boşluk) ve tevâbi‘i karyeleri re‘âyâlarının üzerlerine edâsı lâzım gelen ‘aşâr-ı şer‘iyye ve sâ‘ir hukûk u rusûmların kânûn ve defter mûcibince elli yedi ve elli sekiz senelerine mahsûben tarafından mültezimi olan Haleb sükkânından Osman Paşazâde Hüseyin zîde kadruhu taleb eyledikde ba‘zıları hilâf-ı kânûn ve defter virmekde ta‘allül ve mahsûl-i vakfın kesr u noksân terettübüne bâ‘is oldukların bildirüb kânûn ve defter mûcibince alıvirilüb hilâf-ı kânûn ve defter ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnım recâ eyledüğü ecilden kânûn ve defter mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebi‘u’l-âhir sene 1158 (23-31 Mayıs 1745).

84-3

Niğde Kādîsına hüküm ki,

Niğde Kazâsı mahallâtından Emirşeyh Mahallesi sâkinlerinden es-Seyyid Mehmed bin Seyyid Osman zîde şerefuhu gelüb kazâ-i mezbûrda Çadırcıhane kurbunda Suraltı nâm mahallede vâki‘ bir bâb mülk dükkâna mukaddemâ mutasarrıf altmış sene ve bu dahî otuz seneden mütecâviz mülkiyyet üzere bâ-hüccet-i şer‘iyye mutasarrıf olub âhardan dahl olunmak icâb itmez iken yine Niğde mahallâtından Lizami (?) Mahallesi sâkinlerinden Monla Halil dimekle ma‘rûf kimesne zuhûr ve ol-dükkân mütevellîsi olduğum Balibey Mu‘allimhânesi Evkâfı’ndandır deyu mukaddemâ iddi‘â ve mürâfa‘a-yı şer‘ olduklarında dükkân-ı mezbûr bunun hâlâ tasarrufunda mülk dükkân ol-mikdâr seneden beru mülkiyyet üzere tasarruf olunageldiği vukûfî olan bazı kimesnelerin şehâdetleriyle şer‘an zâhir ve nümâyân ve mütevellî-i mezbûr bî-vech mu‘ârazadan men‘ birle bunun yedine hüccet-i şer‘iyye virilüb tekrâr yine müdâhale itmekle hilâf-ı şer‘ ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye mu‘ârazadan men‘ birle ol hüccet-i şer‘iyye üzerine iki def‘a daha imzâ olunmuşiken mezkûr ziyâde mütegalibeden olmağla ‘adem-i itâ‘atinden nâşî bir-vechle memnû‘ olmayub âhar kazâdan şâhid-zûr ikâmetiyle hevâsına tâbi‘ ehl-i ‘örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde dükkân-ı mezbûru hilâf-ı şer‘ ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye fuzûlî zabt ve gadr-ı küllî eyledüğün ve Şeyhu’l-İslâm’dan müte‘addid fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyye mûcibince şer‘le görilüb mezbûrun hilâf-ı şer‘ ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye tagallüben zabt eyledüğü mülk dükkânı buna alıvirilüb mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye ta‘allül itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebi‘u’l-âhir sene 1158 (23-31 Mayıs 1745).

84-4

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Maraş Eyâletinde vâki' Zamantı Kal'asının bir yerlüyân neferâtı Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb bunların hizmetlerin mukâbelesinde müstahak oldukları mevâciblerinden hâlâ Kayseriyye'de vâki' Talas Vakfı mütevellisi olup Kayseriyye'de sâkin (boşluk) nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinde üç yüz gurusu alacak hakları olup bundan akdem taleb ve almak istediklerinde dürlü dürlü 'illet ve bahâne ile virmeyüb gadr-ı küllî murâd eyledüğün bildirüb sadr-ı 'azam ağalarından mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu ma'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb mezkûrun zimmetinde olan ol-mikdâr alacak hakların tamâmen tahsîl ve bî-kusûr alıvrılüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir Rebî'u'l-âhir sene 1158 (23-31 Mayıs 1745).

84-5

Ereğli-i Karaman ve (boşluk) Kādîlarına Konya mütesellime hüküm ki,

Zu'amâdan Safiye Sultanzâde Ebubekir zîde kadruhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyhin berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerinden Konya Sancağı'nda Eskiil Nâhiyesi'nde Firuz ve Yağbasan ve Örücek ve tevâbi'i karyelerinin bin yüz elli (boşluk) ve elli (boşluk) ve elli (boşluk) senelerinde vâki' olan mahsûlât ve rusûmâtı mûmâ-ileyhin berâtı mûcibince tahvîli târîhine düşüb âhardan dahl olunmak icâb itmez iken Ereğli-i Karaman sâkinlerinden mütegalibeden Soğancıoğlu dimekle ma'rûf (boşluk) nâm kimesne fuzûlî ahz u kabz ve ze'âmeti mahsûlune gadr itnekle bundan akdem mûmâ-ileyhin tarafından âdemisi varub taleb ve mezbûr kefile dahî virmişiken hevâsına tâbi' ba'zı kimesnelere istinâden dürlü 'illet ve bahâne ile virmeyüb ta'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında olduğun ve tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledüğün ve mezkûr 'askerîlik iddi'âsında olduğun bildirüb berâtı mûcibince tahvîli târîhine düşen mahsûlât ve rusûmâtı vekîl-i merkûma zâbit ma'rifetiyle alıvrılmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görölmek emrim olmuşdur. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1158 (23 Nisan - 2 Mayıs 1745).

85-1

Eskiil (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Zu‘amâdan Safiye Sultanzâde Ebubekir zîde kadruhu gelüb mûmâ-ileyhin berât-ı şerîf mutasarrıf olduğı ze‘âmeti mülhakâtından Konya Sancağı’nda Eskiil Nâhiyesi’nde Firüz ve Yağbasan ve Örücek-i Aşağı karyelerinin defterde mukayyed ze‘âmet ve ra‘iyyeti oğullarından (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba‘zıları kadîmî karyelerinden kalkub varub hâlâ taht-ı kazâlarınızda vâki‘ kurâ ve kasabât ve ‘askerî çiftliklerinde sâkin ve mütemekkin olmalarıyla ol-makûle defterlü re‘âyâsın kaldurub kadîmî karyelerine nakl u iskân itmek istedikde ba‘zı kimesnelere istinâden ta‘allül ve muhâlefet idüb ol-vechile mûmâ-ileyhin ze‘âmeti mahsûlune gadr olunduğun bildirüb tarafından subaşı (boşluk) nâm kimesne ma‘rifetiyle mezbûrlar bulundukları yerlerden kaldırılıb kadîmî karyelerine nakl u iskân itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere iskân itdirilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebi‘u’l-âhir sene 1158 (23-31 Mayıs 1745).

85-2

(boşluk) Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ’ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Konya Kazâsı’na tâbi‘ Karaöyük ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karye ahâlîleri gelüb bunlar kendü hâllerinde olub kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri olmayub ve üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken dâ’imâ fesâd u şekâvet ve ‘ibâdullahâ îsâl-i mazarrat ‘âdet-i müstemirreleri olub Karaöyük nâm karye sâkinlerinden Deli İsmail ve Budakoğlu ve Kara Mehmed nâm şakîler hevâlarına tâbi‘ ma‘lûmu’l-esâmî sekbân eşkıyâlarını başına cem‘ ve karye-be-karye gezüb ebnâ-yı sebîl ve sâ’ir ‘ibâdullahın emvâl ve eşyâ ve hayvanâtların gasb u gâret eylediklerinden mâ‘adâ bin yüz elli (boşluk) senesinde bunların dahî emvâl ve eşyâların gasb u gâret ve bunun emsâli fesâd u şekâvetlerinin nihâyeti olmaduğın bundan akdem eşkıyâ-ı mezbûrlar ahz ve elegetürilüb ta‘arruzla gasb u gâret eyledikleri emvâl ve eşyâ ashâbına istirdâd olunmak için taraf-ı şer‘den mürâsele ve vâlî tarafından buyrulduyla (?) mübâşir ta‘yîn olunmuşiken şakî mezbûrlar itâ‘at-i emr-i şer‘ itmeyüb ‘adem-i itâ‘atlerinden nâşî bir-vechle elegirmeyüb icrâ-yı hakk mümkün olmayub evvelinden ziyâde (?) ve şekâvete tasaddî ve şerr ü mazarratlarından emn ve râhatları kalmayub mükedderü’l-hâl ve muzdaribu’l-ahvâl oldukların ve eşkıyâ-yı mezbûrlar hâlâ taht-ı hükümet ve kazâlarınızda mürûr u ‘ubûr üzere olmalarıyla henüz icrâ-yı hakk olunmaduğın bildirüb bulundukları mahalde şer‘le görilüb bi-gayr-ı hakkın gasben aldıkları hakk-ı fukârâ ashâbına istirdâd olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebi‘u’l-âhir sene 1158 (23-31 Mayıs 1745).

85-3

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Medine-i Konya sâkinlerinden Seyyid Mustafa zîde şerefuhu gelüb yine Konya sâkinlerinden Ali ve Abdi ve Mehmed nâm kimesnelerle şirket-i 'inân ile şerikler olub mezkûr Seyyid Mustafa mezbûrlara ma'lûmu'l-mikdâr akca virdikden sonra mezbûrlar dahî Rumili'nden doksan re's öküz iştirâ ve zikr olunan öküzlere hastalık isâbet itmekden nâşî mezbûrlar birbirleriyle yek-dil ve hîleye sülûk ve zikr olunan öküzlerden kendü hisseleri olan otuz üç re's öküzü beher resi on üçer guruşa olmak üzere buna bey' idüb lâkinn bey'-i mezkûrda kabz-ı semen ve teslîm ve tesellüm itmeyüb öküzler yine mezbûrların yedine hastalığa helâk olmağla bu-makûle helâk olan öküzlerin semeni mutâlebesiyle ta'addî olunmak icâb itmez iken mezkûrları zuhûr ve şirrete sülûk zikr olunan öküzlerin semenin senden alırsız deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadukların bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince 'amel olunub mezkûrların hilâf-ı şer' ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ta'addîleri men' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1158 (1-10 Haziran 1745).

85-4

Akşehir Sancağı'nda vâki' (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına Akşehir Sancağı mutasarrıfına hüküm ki,

Akşehir Sancağı mutasarrıfı Hacı Ali dâme ikbâluhu Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh işbu bin yüz elli sekiz senesi Rebî'u'l-evvelî altıncı günü Akşehir'den hareket ve sefer-i hümayûnuma 'azîm olmakdan nâşî tarafından livâ-i mezbûra mütessellim nasbı ehemm ve elzem olmağla Akşehir sâkinlerinden Hacı Paşazâde kıdvetu'l-emâsil ve'l-akran es-Seyyid Halil Bey zîde kadruhunun yedine virilen buyruldı mûcibince livâ-yı mezbûra mütessellim nasb ve ta'yîn olunmağla mütessellimlik-i mezbûru mûmâ-ileyh zabt ve rabt ve âhardan bir ferde dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh istadâ' itmeğin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım sâdır olmuştur. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1158 (21-30 Haziran 1745).

85-5

Ber-vech-i Arpalık Kırşehir Sancağı'nda Mutasarrıf Olan dâme ikbâluhuya ve Hacibektaş ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Kuzıkol Kabîlesi'nden Yüzdecıyan Kasabası'na tâbî' Budak nâm karye sâkinlerinden Ali ve Süleyman nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub ve tasarruflarında olan yerleri hâssa arâzîsinden olmağla Hacibektaş Kazâsı'na tâbî' Mucur nâm karye sükkânından Abdullah ve Uzun Ali nâm za'îmlerin ze'âmetleri karyesi arâzîsinden olmak üzere yerler tasarruf itdikleri yoğiken ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değîliken za'îm-i mezbûrlar mütegalibeden olmalarıyla siz bizim ze'âmetimiz toprağında yerler zabt idermişsiz deyu celb-i mâl sevdâsıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde hânelerin basub Konya tarafından mübâşir götürüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın sekiz yüz gurusların alub küllî gadr eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık fetevâ-yı şerîfelerin olduğun bildirüb fetevâ-ı şerîfelerin mûcibince şer'le görölüb hakları alıvirilüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1158 (1-10 Haziran 1745).

85-6

Seydişehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Seydişehir sâkinlerinden Mustafa zîde kadruhu gelüb bunun Seydişehir Kazâsı'na tâbî' Taraşeyhi nâm karye ahâlîlerinden Seyyid Hacı Ali Ağa ve Seyyid Abdullah Kara Ağa ve tekye-nişîn ve ve Güliz oğlu Abdi ve Halil ve Seyyid Ahmed dimekle ma'rûf kimesneler ile sâ'irleri zimmetlerinde birbirleri kefâletleriyle bin yüz elli (boşluk) senesinde ber-mûceb-i temessük nukûd akca ve gulâm ve sîm kemer raht ve sîm kılıç ve timur bahâsından bin iki yüz yigirmi bir gurus alacak hakkı olub taleb ve almak istedikde mezbûrlar mücerred ibtâl-i hakk ve buna bir nesne virmemek sevdâsıyla edâda ta'allül ve gadr-ı küllî murâd itmeleriyle bundan akdem mezbûrlar ile murâfa'a-i şer'-i şerîf olunduklarında bunun mezbûrların zimmetlerinde ol-mikdâr gurus alacak hakkı olduğu şer'an sâbit ve buna hükm birle cânib-i şer'den yedine virilen hüccet-i şer'iyye mûcibince mezbûrların ol-mikdâr gurus deynlerin kendüye edâya bi'd-defa'at kıbel-i şer'den tenbîh dahî olunmuşiken mezbûrlar bir dürlü itâ-at-i şer'-i şerîf itmeyüb ol-vechile henüz zimmetlerinde olduğun bildirüb şer'le görölüb ber-mûceb-i temessük mezbûrların zimmetlerinde müteveccih olan ol-mikdâr gurus hakkı tamâmen tahsîl ve buna alıvirilüb bî-vech-i şer'î bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb

icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Cemâziye’l-evvel sene (1)158 (1-10 Haziran 1745).

86-1

Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Mehmed ve İsmail zîde kadruhumâ gelüb hâlâ Akşehir Sancağı Mutasarrıfı Ali dâme ikbâluhu taht-ı kazâlarınızda vâki‘ mutasarrıf olduğu livâ-yı mezbûr hâssı karyelerinin işbu sene-i mübâreke Mart’ı ibtidâsından zabt itmek üzere bin yüz guruşa bunlara der-’uhde ve iltizâm itmekle kurâ-yı merkûmenin sene-i mezkûrede vâki‘ olan a‘şâr-ı şer‘iyye ve sâ’ir mahsûl ve rusûmun ahz u kabz itdirilüb tarafından ve taraf-ı âhardan bir ferde dahl ve ta‘arruz itdirilmemek için mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafından yedlerine memhûr zabt temessüğü virildüğü bildirüb temessüğü mûcibince zabt itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden temesüğü mûcibince zabt itdirilmemek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Cemâziye’l-evvel sene 1158 (1-10 Haziran 1745).

86-2

Ereğli-i Karaman Kādîsı ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Sen ki Ereğli-i Karaman Kādîsı Mevlânâ Seyyid Derviş Mehmed zîde fazluhusun Südde-i Sa‘âdet’ime mektûb gönderüb hutebâdan Ömer Efendi dimekle ma‘rûf kimesne meclis-i şer‘a varub bu medine-i Ereğli-i Karaman mahallâtından Viran Mahallesi mülhakâtından Çavuşlı Mahallesi’nde vâki‘ sâhibu’l-hayrâtdan Hacı Receb binâ eyledüğü câmi‘-i şerîfde bi’l-fi‘l berât-ı şerîfimle hatîb olub edâ-yı hizmet idüb rusûm-ı ra‘iyyet ve tekâlîf-i şakka talebiyle ta‘addî ve rencide olunmak icâb itmez iken erbâb-ı timârdan Abdullah nâm sipâhî rusûm-ı ra‘iyyet ve ehl-i ‘örf tâ’ifesi tarafından dahî bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka talebiyle ta‘addî ve rencide eylediklerin ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virilmekle men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâk‘-i-i hâli bi’l-iltimâs ‘arz eyledüğü ecilden imdi e’imme ve hutebâ ve fukârâ-yı nâs oldukları i‘tibârıyla rusûm-ı ra‘iyyet ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakkanın cümlesin mu‘âfıdır kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Cemâziye’l-evvel sene (1)158 (1-10 Haziran 1745).

86-3

Hacıbektaş ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Hacıbektaş Kazâsı'na tâbî Nevpayin (?) nâm karye sâkinlerinden İbrahim ve Beşir oğlu Bektaş nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîleri olmayub ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken yine karye-i mezbûre ahâlîsinden ba'zıları zuhûr ve karyemiz sâkinlerinden Vadihler oğlu Resul ve karındaşı Halil ve Mustafa Beşe oğulları Yusuf ve Ahmed ve Kafiyye Hasan ve Hamza oğlu Ali nâm kimesneler töhmet ile müttehim olub firâr eylediklerinde anların töhmeti için ehl-i 'örf bizim akcamız almağla meblağ-ı mezbûrun bir mikdârın sizden alıruz deyu bunların üzerlerine musallata ve Hacıbektaş sâkinlerinden Mürsel nâm nâ'ib ve Mütevelli Yahya ve Çakal oğlu Veli nâm kimesneler dahî mezkûrlara i'ânet ve elbette husûs-ı mezbûr için siz dahî bir mikdâr akca virin deyu bunlara cebr idüb ta'addîden hâlî olmadukların ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince 'amel olunub mezkûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile akca mutâlebesiyle olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1158 (1-10 Haziran 1745).

86-4

es-Seyyid Derviş Mehmed zîde fazlühuya hüküm ki,

Bor Kasabası'nda sâkin iken fevt olan Eskiil Falcızâde el-Hâcc Mahmud Efendi dimekle ma'rûf kimesne ile Kırili Kazâsı'na tâbî Yarangözü Kasabası'nda sâkin iken fevt olan Yusuf Ağazâde el-Hâcc Yunus Ağa dimekle ma'rûf kimesnenin ve Çerkeş Kazâsı'nda sâkin iken fevt olan Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesnenin verese-i sigarı olub terekelerinin tahrîri iktizâ itmekle sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sana tefvîz olunmuşdur gerekdir ki zikr olunan müteveffâların muhallefâtların mahâllerinde ta'yîn olunan çukadâr (boşluk) zîde kadruhu ma'rifetiyle tahrîr ve terkîm ve esnâ-yı tahrîrde zuhûr iden da'vâların kemâl-ı hakk ve 'adl üzere istimâ' ve fasl ve hasm ve beyne'l-verese bilâ-farîzati's-şer'iyye tezvi' ve taksîm eyleyüb hâsıl olan rusûm-ı mu'tâdeyi müteselliminle bu tarafa çukadâr-ı merkûm yediyle irsâl ve isâl eyleyüb câdde-i şer'-i kavîmden ser-mû inhirâf itmeyesiz deyu bi'l-fi'l Anadolu Kādî'askerî olan Mehmed edamâllahu ta'âlâ fezâ'ilehu tarafından memhûr mektûb virmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene (1)158 (1-10 Haziran 1745).

86-5

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Talebe-i 'ulûmdan Osman zîde 'ilmuhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb bu Aksaray Kazâsı'na tâbî' Böğet nâm karye sâkinlerinden (boşluk) nâm kimesnenin bîkr-i bâliğa kızı Rabia nâm hâtûnu rızâsı ve ma'rifet-i şer'le bin yüz elli (boşluk) senesinde mihriyle 'akd idüb babası ve mezbûreye beş yüz gurus mikdârı akca virüb ve 'akd üzerine 'akd şer'an sahîh değilken bu 'ilm-i şerîf tahsîlinde iken senin geçen akcanı sana virelim deyu kazâ-yı mezbûrdan Hüdavirdioğlu dimekle ma'rûf kimesneye tekrâr 'akd idüb hilâf-ı şer' ta'addî ve gadr olunduğun bildirüb şer'le görölüb menkûhası mezbûre alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene (1)158 (1-10 Haziran 1745).

86-6

Bor ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Bor Kasabası sükkânından Mehmed nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer' ta'addîsî olmayub yine Bor Kasabası'nda sâkin Balçıkçı oğlu el-Hâcc Ahmed nâm kimesne kendi hâlinde durmayub benim gulâmım firâr idüb senin menziline gelmiş imiş deyu tecessüs tarîkiyle ba'zı hevâdârların başına cem' ve bin yüz elli (boşluk) senesinde gice ile bunun menziline girub hilâf-ı şer' hetk-i 'ırz eyledüğünden mâ'adâ bir veled-i sagîrin darb ve bi-gayr-ı hakkın helâk idüb ziyâde gadr ve fesâd eyledüğün bildirüb şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

87-1

Kayseriyye Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Seyyid Mustafa zîde salâhahu gelüb Kayseriyye'de vâki' Zeynelabidin Tekyesi'nin tekye-nişînliği evlâda meşrût iken Kayseriyye sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne tekye-nişînlik-i mezbûru bir takrîble hilâf-ı şart-ı vâkıf üzerine berât itdirüb gadr itmekle mezbûr Seyyid Mustafa evlâd-ı vâkıfdan olmağla hâlâ tekye-nişînlik-i mezbûr şart-ı vâkıf üzere kendüye tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle tekye-nişîn olub ve vakfın dahî mütevellîsî olmağla tekye-i mezbûr vakfı olan kurâ ve mezâri' ve bâğ ve bâğçeden hâsıl olan galleyi tekye-nişîn-i sâbık

mezbûr Mustafa kendü umûruna sarf ve istihlâk ve itlâf ve izâ‘at itmekle hâlâ bu mezbûr Mustafa’nın şer‘le muhâsebesin görmek istedikde mezkûr muhâsebeden imtinâ‘ ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘allül idüb vakfa gadr olduğun ve bu bâbda Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb şer‘le muhâsebesi görilüb mâl-ı vakf zuhûra getirilüb vakf içün kendüye alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer‘le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâ’il-i Cemâziye’l-evvel sene 1158 (1-10 Haziran 1745).

87-2

İlgun Kādîsına hüküm ki,

Timâr karyelerinden kazâ-yı mezbûr tâbî‘ Çavuşcı nâm karye sâkinlerinden (boşluk) nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf vaz‘ ve ta‘addîsi yoğiken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden zaleme ve eşkiyâdan Arslan nâm şakî kendi hâlinde olmaduğundan bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun sâkin olduğun menzilin basub ziyâde ta‘addî ve şekâvetinden bir veledin helâk eyledüğünden mâ‘adâ hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakkın altmış guruşun dahî alub ziyâde gadr ve hayf eyledüğün bildirüb ol-tarafa âhar husûs içün ta‘yîn olunan (boşluk) çavuş zîde kadruhu ma‘rifetiyle şer‘le görilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldığı meblağ-ı merkûm hakkı bi’t-tamâm tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer‘le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâ’il-i Cemâziye’l-evvel sene 1158 (1-10 Haziran 1745).

87-3

İlgun Kādîsına hüküm ki,

Timâr karyelerinden kazâ-yı mezbûra tâbî‘ Çavuşcı nâm karye sâkinlerinden Abdullah nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye ta‘addîsi olmayub ve üzerine dahî şuhûd-ı ‘udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Arslan nâm kimesne kendü hâlinde olmayub dâ‘imâ ehl-i ‘örf tâ‘ifesi müsevvede ile fukârâyı bi-gayr-ı hakkın tecrîm ve tağrîm itdirmek ‘âdet-i müstemirresi olduğundan bunun dahî ehl-i ‘örf istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakkın iki yüz altmış guruş alub ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğün bildirüb ol-tarafa âhar husûs içün ta‘yîn olunan (boşluk) çavuş zîde kadruhu ma‘rifetiyle şer‘le görilüb merkûmun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldığı meblağ-ı merkûm bi’t-tamâm tahsîl

ve alivirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Cemâziye’l-evvel sene 1158 (1-10 Haziran 1745).

87-4

Ilgun Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Ilgun Kazâsı sükkânından es-Seyyid Abdullah ve Feyzullah ve Mahmud ve Halil nâm kimesneler Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf vaz‘ u ta‘addîleri yoğiken yine kazâ-yı mezbûrda sâkin ashâb-ı ağrazdan ba‘zı kimesneler hevâlarına tâbî‘ kâdîya ‘itmâ ile hilâf-ı vâki‘ sû-i hâllerine bir tarîkle i‘lâm ve ol-vechile gadr murâd eylediklerin bildirib ol-bâbda istadâ‘-yı ‘inâyet ve kazâ-yı mezbûr ahâlisinden merkûmûn Feyzullah ve es-Seyyid Abdullah ve Mahmud ve Şatır Halil meclis-i şer‘-i hâtırda yine kazâ-yı mezbûr ahâlisinden ve ‘ayândan Süleyman Ağa demekle marf kimesne muvâcehesinde ‘umûmen ahâlî-yi kazâ-yı mezbûrlardan râzı ve şâkir oldukların ve mezbûr Süleymanın zulm u ta‘addîsi olmağla mezbûrun sû-i hâlini bundan akdem kâdîları olan Mevlânâ es-Seyyid Halil huzûrunda haber vormeleriyle mevlânâ-yı merkûm mezbûrların hüsn-i hâllerini ve mezbûr Süleyman’ın sû-i hâlini der-‘aliyyeme ‘arz itmişiken mezbûr Süleyman bir tarîkle Kâdî-yı merkûmdan hilâf-ı vâki‘ haklarında mevâdd isnâdıyla mezbûrların ve gâ’ib-i ‘ani’l-beled Yunus nâm kimesnenin sû-i hâline ve kendünün hüsn-i hâline ‘arz alub mezbûrları nefy itdirmek irâdesiyle ‘ademisi Mustafa nâm kimesne yediyle Âsitâne-i Sa‘âdet’ime irsâl itmekle bunlar dahî hakikat-i hâli inhâ ve nefyden istihlâs için der-‘aliyyeme geldiklerinde mezbûr Süleyman dahî ardlarınca bu tarafa gelmişdir deyu teşekkî ve mezbûr Süleyman dahî ‘umûmen ahâlî-yi kazâ benden hoşnûd ve râzılar ve mezbûrûndan şâkîlerdir deyu teşekkî ve tarafeynin yedlerinde olub takrîr-i meşrûhların nâtık Kâdî-yı mezbûrun mühri mutâbık ‘arzların ibrâz itmeleriyle sâdır olan fermân-ı ‘âlîye binâ’ en zikr olunan ‘arûza nazâr oldundukda merkûmûn Feyzullah ve es-Seyyid Abdullah ve Mahmud ve Şatır Halil’in yedlerinde olan ‘arzlar kendülerinin hüsn-i hâllerini ve mezbûr Süleyman’ın sû-i hâlini ve mezbûr Süleyman’ın yedinde olan ‘arzlar kendünün hüsn-i hâlini ve mezbûrunun sû-i hâllerini nâtık olmalarıyla mezâmîni birbirini münâkasa olmağla mukayyed olmayub ve ahâlî-yi kazâdan Âsitâne-i Sa‘âdet’imde mevcûd otuz neferden mütecâviz müsecceli’l-esâmî kimesneler merkûm Feyzullah’ın hüsn-i hâlini ‘umûmen ahâlî-yi kazânın mezbûr Süleyman ile hukûk-ı şer‘iyyede da‘vâları olduğun haber virüb ve beş altı nefer kimesneler dahî mezbûr Süleyman’ın hüsn-i hâlini ihbâr ve Kâdî-yı merkûm Seyyid Halil ma‘zûl olmağla tarafeyn mahallinde hâlâ sen ki kazâ-yı merkûma nâ’ib ta’yîn olunan

mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin huzûrunda mu‘temedün-aleyh mübâşir ma‘rifetiyle terâfu‘ ve ihkāk-ı hakk olunub hakikat-i hâl der-devlet-medârıma i‘lâm olunmak için hükm-i hümâyûnum sudûrunu emr-i sevâb itdükde bâ-ta‘yîn-i Rumili Kādî‘askerî olan Mehmed Esad edamâllahu ta‘âlâ fezâ‘ilehu i‘lâm itmeğin i‘lâmları mûcibince ‘amel olunmak emrim yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

87-5

Kayseriyye Monlasına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Kayseriyye Kazâsı’na tâbî‘ Öksüd nâm karye sâkinlerinden Seyyid Hüseyin zîde şerefuhu ile Ömer nâm kimesne gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘ kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri yoğiken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden eşirrâdan Ekserci oğlu Gavs ve Sağır oğlu Miryam ve Çopur oğlu Valoranbet ve Nersis oğlu Nişan ve Gürci Panos ve diğer Ekserci oğlu Kirkor ve Yaliler oğlu Karabet nâm zimmîlerin bunlara kadîmden garaz ve ‘adâvetleri olmağla mücerred garaz-ı fasîdelerin icrâ için karye ahâlîsi tarafından vekîlim deyu bunların hakkında ifk ve iftirâyı mutazammın da‘vâya tasaddî ve mürâfa‘a olduklarında karye-i mezbûre ahâlîsinden müslîm ve ehl-i zimmet tâ‘ifeleri ve bu vekâletten haber ve âgâhımız yokdur ve mesfûrânın da‘vâları tezvîrât olub merkûmân Seyyid Abdi ve Seyyid Hüseyin’den hoşnûd ve râzılarız deyu herbirlerin haber vormeleriyle ber-minvâl-i meşrûh cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken mesfûrlar yine kâni‘ olmayub hevâlarına tâbî‘ ehl-i ‘örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘ beş yüz aldıkların bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görölüb alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene (1)158 (11-20 Haziran 1745).

88-1

Niğde ve (boşluk) Kādîlarına ve Niğde Sancağı mütessellimine hüküm ki,

Niğde Kazâsı’na tâbî‘ Dimlison nâm karye sâkinlerinden Yahya oğlu İvan nâm zimmî gelüb kimesneye deyn ve kefâleti olmayub ve üzerine bir nesne sâbit olmuş degil iken Niğde Kazâsı’na tâbî‘ Fesleğenli nâm karye sâkinlerinden zümre-i eşkıyâdan Tataroğlu Abdülkadir nâm kimesne kendü hâlinde olmayub mücerred icrâ-yı garaz ve celb-i mâl kasdıyla gûna-gûn ifk ve iftirâ bin yüz elli (boşluk) senesinde hevâsına tâbî‘ ehl-i ‘örfe istinâden hilâf-ı şer‘-i şerîf bunun iki yüz yigirmi guruşun tagallûben gasb idüb ziyâde gadr eyledüğün ve

fetevâsı olduğun bildirüb alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene (1)158 (11-20 Haziran 1745).

88-2

Hâlâ Nevşehirde Vâki‘ Sadr-ı Sâbık Müteveffâ İbrahim Paşa Evkâfı’nın Kâ’im-makâm Mütevellîsi Olan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki,

Mütevellîsi olduğun vakf-ı şerîfden Nevşehir’e iskân kayd olunan Beğdik Cemâ‘atı’nden Molla Abdurrahman ve Kara Musa nâm kimesneler defter-i vakfda re‘âyâ kayd olunub ve Haremeyn-i şerîfeyn muhâsebesinde dahî mukayyed iken ba‘zı kimesneler hilâf-ı inhâ müdâhale ve ta‘addî eylediklerinden nâşî re‘âyâ fukârâları ‘arz-ı hâl birle inhâ ve istadâ‘-yı merhamet itmeleriyle re‘âyâ-yı merkûmân öteden beru viregeldikleri mâl-ı vakfî cânib-i vakfa edâ eylediklerinden sonra âhardan bir dürlü ta‘addî ve rencîde itdirülmeyüb men‘ ü def‘ olunmak takayyud ve ihtimâm eyleyesin deyu bi’l-fi’l Dâru’s-sa‘âdet’im Ağası olan el-hac Beşir Ağa dâme ‘uluvvuhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşan yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

88-3

Konya Kazâsı Nâ’ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Konya mahallâtından Kurb-ı Cedîd Mahallesi ‘avârızının nukûd-ı mevkûfesinin mütevellîsi el-hac Mehmed ile mahalle-i mezbûre ahâlîsi gelüb mahalle-i mezbûre sâkinlerinden el-Hâcc Abdullah ve el-Hâcc Ali nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil ve yine mahalle-i mezbûre sâkinelerinden Kerime nâm hâtûnu darb-ı şedîd ile darb ve mezbûre vâlî-i vilâyet tarafına teşekkî eyledikde husûs-ı mezbûrdan ahâlî-yi mahallenin haberi yoğiken mezbûrân Hacı Ali ve Hacı Abdullah mahalle-i mezbûrenin ‘avârızları için bedestânda vaz‘ olunmuş nukûd-ı mevkûfesinden dört yüz gurus cebren ve fuzûlî ahz ve götürüb cerimeleriychün vâlî tarafına virüb kendülerin tahlîs itmeleriyle meblağ-ı merkûmu mezbûrlardan mütevellî-i mezkûr tevliyyeti hasebiyle kalmak için taleb eyledikde bî-vech edâda ta‘allül ve muhâlefet ve gadr u ta‘addî üzere oldukların ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfee virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer‘le görüleb alıvirilmek için emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

88-4

İlgün ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

İlgün Kasabası sükkânından Mehmed nâm kimesne gelüb yine İlgün Kazâsı sükkânından Ebubekir nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda emvâl ve eşyâsı zevcesi (boşluk) nâm hâtûn ile sagîr oğlu ile sagîre kızının bu taraf-ı şer‘den vasî-i muhtarları olduğundan babalarından müntakil emvâl ve eşyâların İlgün Kazâsı’nda sâkin babalarının zevce-i âharı (boşluk) nâm hâtûn ile kız karındaşları (boşluk) ve (boşluk) kimesneler zabt ve bu dahî vesâyeti hasebiyle taleb eyledikde şekâvetle meşhûr Abdurrahman nâm şakîye istinâden emvâl ve eşyâların virmekde ta‘allül ve muhâlefet ve ziyâde gadr ve hayf eyledüğün bildirüb ol-tarafa âhar husûs için ta‘yîn olunan (boşluk) çavuş zîde kadruhu ma‘rifetiyle şer‘le görölüb eytâm-ı sigârın babalarından müntakil emvâl ve eşyâları bi’t-tamâm tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Cemâziye’l-evvel sene (1)158 (1-10 Haziran 1745).

88-5

İlgün ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

İlgün Kazâsı ahâlîsinden (boşluk) ve (boşluk) ve dahî sâ’irleri gelüb bunlar kendü hâllerinde olub kimesneye virecekleri yoğiken İlgün Kazâsı sükkânından Kuduzoğlu Hacı Hasan nâm kimesne kendü hâlinde olmayub muzırru’n-nâs ve sâ’î-i bi’l-fesâd ve sâ’irden olub bunlara hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî eyledüğinden mâ‘adâ âhara olan deynini bunlara tahmîl ve çekdirüb ol-vechile ziyâde gadr u ta‘addî üzere olduğın bildirüb mezbûrun hilâf-ı şer‘ ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta‘addîsi men‘ ü def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Cemâziye’l-evvel sene (1)158 (1-10 Haziran 1745).

88-6

İlgün ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

İlgün Kazâsı ahâlîsi gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen ‘avârız ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâliflerin edâya râzılar iken İlgün Kazâsı’na

tâbi‘ Bulcuk nâm karye sâkinlerinden eşirrâ ve mütegalibe ve ziyâde tama‘-kâr ve cebâbireden Fazlı Ağa dimekle ma‘rûf kimesne a‘yânlık iddi‘âsıyla bin yüz elli beş senesinden beru tekâlîflerin umûrına karışub beher sene kazâlarına isâbet iden sekiz yüz ellişer guruşdan yigirmi dört bin yedi yüz elli guruş yerine iki kat ziyâde akca zamm ve diledüğü mikdâr kendü nefsiyçün akca tezvi‘ ve cebren tahsîl idüb gadr eylemekle bundan akdem şer‘le muhâsebesi görildikde kendü nefsiyçün aldığı akcadan zimmetinde bin iki yüz elli guruş zuhûr itmişiken virmeüyüb ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğün bildirüb ol-tarafa âhar husûs içün ta‘yîn olunan çavuş zide kadruhu ma‘rifetiyle şer‘le görölüb hakk-ı fukârâ tamâmen tahsîl ve ashâbına redd ve teslîm itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâ’il-i Cemâziye’l-evvel sene (1)158 (1-10 Haziran 1745).

88-7

Ilgun Kazâsı’na Konya Mütesellimine hüküm ki,

Ilgun Kazâsı ahâlîsi gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen ‘avârız vve imdâd-ı seferiyye ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîfden cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tezvi‘ olunan tekâlîflerin emr ve defter mûcibince edâya râzılar iken Ilgun voyvodası olan (boşluk) nâm kimsne hevâsına tâbi‘ hükkâm ile yek-dil ve kendü nefsiyçün emr ve defterden ziyâde diledikleri mikdâr akca tezvi‘ ve tahsîl ile küllî akcaların alıvirüb zulm u ta‘addî ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ’is u bâdî olduğun bildirüb zulm u ta‘addîsi men‘ ü def olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

89-1

Konya Kazâsı Nâ’ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Konya sâkinlerinden Seyyid Mustafa zîde şerefuhu gelüb yine Konya sâkinlerinden şehir kethüdâsı el-Hâcc Yusuf ve Tat oğlu Hacı Mehmed ve Tullu oğlu Hacı Mustafa ve Tabak ve ahâlî-yi vilâyetden ma‘lûmu’l-esâmî kimesneler Konya menzili umûrunu gör her ne kadar akca harc u sarf ider isen eyle biz sana edâ ideriz deyu buna emr itmeleriyle bu dahî mezbûrların şartu’r-rücû‘ emrlerine binâ’en bin yüz elli (boşluk) senesinde kendü mâlından ma‘lûmu’r-re’s bârgîr ve arpa ve saman ve sâ’ir zâhiresiyçün dört yüz guruş harc u sarf eylemekle hâlâ mutasarrıf olan meblağ-ı mezbûru mezbûrlardan taleb eyledikde bî-vech-i

şer'î edâda ta'allül ve muhâlefet eylediklerinden gayrı menzil-ı mezbûru dahî tama'-ı hâmlarından nâşî Hacı Osman nâm kimesneye sipâriş idüb her-vechile gadr-ı küllî olunduğun bildirüb şer'le görilüb masrûfı alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene (1)158 (21-30 Haziran 1745).

89-2

Pirlavganda ve Anamu[r] ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Hevâce Hâssı mülhakâtından Pirlavganda Kazâsı'na tâbi' nefsi-i Pirlavganda ve Sezak nâm karyelere Yörükân-ı Anadolu Mukâta'asına tâbi' Karahacılı Cemâ'ati re'âyâsından bir kaç nefer re'âyâ gelüb karyeteyn-i mezbûreteyn derûnlarında tavattun itmeleriyle beher sene yörükân voyvodaları müsellemin mîrîhâyı tahsîl vaktinde zikr olunan bir kaç nefer re'âyânın mîrîlerini tahsîl ve hânesiyle ikişer yüz atlı ile karyelerine geldiklerine re'âyâ-yı mezkûr firâr idüb yörük voyvodaları dahî firâr iden re'âyâyı bulun yâhud zimmetlerinde olan mâl-ı mîrîyi virin deyu fukârâ-yı ahâlîyi ahz ve der-zincir ve üçer beşer gün karyelerinde meks ve müft ü meccânen yem ve yiyecek ahz eylediklerinden sonra matlûbı olan mâl-ı mîrînin ikişer üçer katını tahsîl eylediklerinden başka salifu'z-zikr Karahacılı Cemâ'ati ile yine mukâta'a-yı mezbûr cemâ'atinden Bahşiş ve Çarıklu cemâ'ati ahâlîlerin 'ale'l-'umûm ibtidâ-yı bahârda karyeteyn-i mezbûreteyn kurbunda vâki' yaylağa gelmeleri takrîbiyle bâğ ve bağçe ve mevrû'atların kendüleri ve hayvanâtları ekl ve itlâf ve devâbb ve mevâşîlerin serika ve bu misüllü bî-bahâne ta'addîlerinden ahvâl-i fukârâ muzdarib ve diğer-gün ve ol-sebebe ile Hevâce Hâssı Mukâta'asına kesr-i küllî terettüb ideceği vâzih ve rû-numûn olmağla mâru'z-zikr Karahacılı Cemâ'ati re'âyâsından karyeteyn-i mezkûreteyn derûnlarında tavattun iden re'âyâ ihrâc ve cemâ'atleri derûnuna nakl ve ibkâ ve Bahşiş ve Çarıklu cemâ'atlerinin re'âyâsı dahî fimâ-ba'd yaylak bahânesiyle karyeteyn-i mezbûreteyn kurbuna gelmekden men'-i ekber ile men' ve mu'ayyen yaylak ve kışlakları olan makarr-ı kadîmlerine tavattun ve iskân itdirilmek üzere emr-i şerîfim virilmek recâsıyla karyeteyn-i mezbûreteyn ahâlîleri 'arzlarıyla istadâ' itmeleriyle cemâ'at-i mezbûreden Cemâ'at-i Karahacılı 'an Yörükân-ı Bozdoğan Adana Sancağı'nda Sarıçam Kazâsı'nda ve gâh Mesis (?) kurbunda cânib-i Boz'da kışladub Kayseriyye Sancağı'nda Erçeker (?) ve Bey dağlarında yaylarlar ve Bahşiş Cemâ'ati İçil Sancağı'nda Anamur Kasabası'nda sâkin olmak üzeredir ve Çarıklu Cemâ'ati dahî kezâlik Anamur Kasabası'nda sâkin olub kaza ahâlîsi ile civâr yaylaklarında yaylarlar deyu mahall-i yaylak ve kışlakları vech-i meşrûh üzere mukayyed idüğü başmuhâsebede

mukayyed olmağın yörükân tâ'ifesinin karyeteyn-i mezbûreteyn üzerlerinden def' olunmaları fukârâ-yı ahâlînin ta'addîyat ve mezâlimden masûn olmalarına vesile olacak halâsdan olmağla mahallinde ma'rifet-i şer' ve Hevâce Hâssı zâbiti ma'rifetiyle görölüb mâru'z-zikr Karahacılı Cemâ'ati re'âyâsının karyeteyn-i mezbûreteynde sâkin olan re'âyâ her ne mikdâr ise kaldırılıub cemâ'atleri içüne nakl ve ibkâ olunmak ve fîmâ-ba'd gerek cemâ'at-i mezbûrenin ve gerek Bahşîş ve Çarıklı cemâ'atlerinin re'âyâları vakt-i sayfda ve karyeteyn-i mezbûreteyn civârına gelmekden men' ve şerr ü mazarratları fukârâ-yı ahâlî üzerlerinden def' olunub zâbitleri ma'rifetiyle kadîmî yaylaklarında yaylatdırılmak için emr-i şerîfîm tahrîri bâbında bi'l-fi'l Başdefterdârım olan Yusuf dâme 'uluvvuhu i'lâm itmeğîn i'lâmı mûcibince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

89-3

Ilgun ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Şerîfe Kerime nâm hâtûn gelüb bunun mâlike olduğı (boşluk) nâm câriyesine dahl olunmak icâb itmez iken Ilgun Kazâsı sâkinlerinden ser-i eşkıyâdan Süleyman ve Arab Mehmed oğlu Ahmed nâm şakîler birbirleriyle yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde câriyesi mezbûreyi iki bin gurusluk eşyâsıyla menziline ayardub götürüb anbarlarına kapayub ol-vechile ta'addîlerinden helâk olub laşesin dahî kazâ-yı mezbûr civârında vâki' mağaraya bıragub ziyâde fesâd u şekâvet eylediklerin bildirüb ol-tarafa âhar husûs için ta'yîn olunan (boşluk) çavuş zîde kadruhu ma'rifetiyle şer'le görölüb ahz eyledikleri ol-mikdâr gurusluk eşyâların alıvırılıub icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm recâ itmeğîn mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

89-4

Ilgun Kādîsına hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûr ahâlîsi gelüb ine Ilgun Kazâsı sâkinlerinden Eşekci Osman oğlu Veli ve Abdurrahman oğlu Mehmed ve Kôr İbrahim ve Eyüb oğlu Yakub nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub şerîr [ve] gammâz olub dâ'imâ kâdî ve nâ'ib ve voyvoda ve subaşı ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi yanlarına varub fukârâyâ hilâf-ı vâki' mevâdd istinâdıyla gamz u tecrîm ve bi-gayr-ı hakkın akcaların aldırub ve aldırmağa bâ'is ve kendüleri dahî alub ve

‘alâka ve medhâlleri olmaladıkların il-mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîfleri umûrlarına karışub bunun emsâli zulm u ta‘addîlerinin nihâyeti olmadıkların bildirüb men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

90-1

İlgun ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

İlgun Kazâsı ahâlîsi gelüb bunların taraflarından menzîlcileri var iken ve menzîl umûrunu ru‘yete ve akca sarfına âhar kimesneyi emr ve vekîl itmiş değiller iken İlgun Kasabası’nda sâkin sâbıkan menzîlci olan Arab Mehmed oğlu Ahmed ve Yahya oğlu Abdurrahman nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil ve menzîl umûrunu görüb ve harc masrafımız sizlerden aluruz deyu iddi‘â ve üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit olmadın elli altı ve elli yedi senelerinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın beşer yüz gurusların alub ziyâde gadr u ta‘addî eylediklerin bildirüb ol-tarafa âhar husûs için ta‘yîn olunan (boşluk) çavuş zîde kadruhu ma‘rifetiyle şer‘le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldıkları meblağ-ı merkûm tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

90-2

İlgun ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Sâbıkan İlgun Kādîsı Mevlânâ Feyzullah zîde fazluhu mektûb gönderüb İlgun Kazâsı’na tâbî‘ Göstere nâm karye sâkinlerinden Ömer bin Halil bin dimekle ma‘rûf kimesne meclis-i şer‘a varub mezbûrun babası mezkûr Halil kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi yoğiken yine karye-i mezbûrdan Abdalbaki Halife dimekle mevsûf kimesne kendü hâlinde olmadığından nâşî bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın babası mezkûru karye-i mezbûrda harman yerinde diyet icâb ider âlet ile sol böğrine darb ve ol-darbdan müte‘essiren fevt olduğu bundan akdem şer‘an sâbit ve yedinde olan fetevâ-yı şerîfe mûcibince diyeti hükm birle cânib-i şer‘den tahsîliyçün yedine hüccet-i şer‘iyye virilmiş iken mezbûr virmeyüb ve tahsîli dahî imkânda olmayub bu ana değin bir-vechle icrâ-yı hakk mümkün olmadığından nâşî mağdûr olmağla yedinde olan fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyyesi mûcibince çavuş mübâşeretiyile şer‘le görölüb babası müteveffâ-

yı mezbûrun şer‘an icâb iden diyeti her ne ise tamâmen tahsîl ve kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâk‘i-i hâli ilhâhıyla bi‘l-iltimâs ‘arz eyledüğü ecilden ta‘yîn olunan çavuş mübâşeretiyle fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görilüb ihkāk-ı hakk olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye‘l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

90-3

Ilgun ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Ilgun Kazâsı‘na tâbi‘ Göstere nâm karye sâkinlerinden Abdullah nâm kimesne gelüb yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Abdalbaki Halife dimekle ma‘rûf kimesne kendü hâlinde olmayub ziyâde mütegalibe ve cebâbireden olmağla zuhûr ve senin cedden Aişe Hâtûn teçhiz ve tekfîn için bir mikdâr akca vasîyyet eyledi deyu bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf nehâren hevâdârlarıyla müttefik ve menzilin basub vâlidesi Safiyye nâm hâtûnu bi-gayr-ı hakkın darb-ı şedîd ile darb eyledüğünden mâ‘adâ kanâ‘at itmeyüb ahz ve menziline götürüb hasb eyleyüb beş gün mürûrunda vâlidesi mezbûre müte‘essiren merkûm Abdalbaki‘nin hânesinde müteveffıye olduğundan gayrı hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren kırk gurusun dahî alub ol-vechile küllî gadr u ta‘addî eyledükde ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince çavuş mübâşeretiyle şer‘le görilüb mezbûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldığı akcası tamâmen tahsîl ve mezbûrdan giru kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye‘l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

90-4

Ilgun ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Ilgun Kazâsı ahâlisi gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelan ‘avârız ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ‘ir emr-i şerîfimle vâki‘ olan tekâlîflerin edâ idüb dahl olunmak icâb itmez iken yine Ilgun Kasabası sâkinlerinden cebâbireden ve mütegalibeden Marazlı Kör Hüseyin dimekle ma‘rûf kimesne a‘yânlık iddi‘âsıyla bin yüz elli (boşluk) senesinden беру bunların tekâlîfleri vukû‘unda tezvî‘ defterine kendü nefsiyçün kırkar ve ellişer gurusu cebren ve kahren zamm ve tahsîl ve ziyâde gadr u ta‘addîsinden fukârânın emniyyet ve râhatları kalmayub perâkende vü perîşân olmalarına bâ‘is olduğun bildirüb ol-tarafa âhar husûs için

ta'yîn olunan (boşluk) çavuş zîde kadruhu ma'rifetiyle şer'le görölüb mezbûrun kendü nefsiyçün aldığı hakk-ı fukârâ tahsîl ve alıvirilüb ta'addîleri men' olunmak babında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

90-5

İlgun ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

İlgun Kazâsı ahâlîsi gelüb bunların üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avâriz ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâlîflerin cem'ine me'mûra edâda kusûrları olmayub bir-vechle rencîde olunmaları icâb itmez iken Ilgun Kasabası sükkânından Süleyman ve Arab Mehmed oğlu Ahmed ve Molla Veli demekle ma'rûf kimesneler birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve elli altı ve elli yedi senelerinden beru tekâlîf vukû'unda kendü nefisleriçün bunlar üzerlerine emr ve defterden ziyâde bir def'a on sekiz kise ve bir def'a on dört kise ve bir def'a on dört kise ve bir def'a yedi kise ve bir def'a on iki kise akca tezvî' ve hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın bunlardan cebren tahsîl ve ahz u kabz eylemeleriyle bunlar dahi mezkûrların şer'le hesâbların görüb emr ve defterden ziyâde zimmetlerinde zuhûr iden hakların almak istediklerinde mezkûrlar ziyâde mütegalibeden olmalarıyla hesâbdan imtinâ' ve zimmetlerinde zuhûr iden hakların dahî ma'rifet-i şer'le virmekde ta'allül ve tereddüd ve ol-vechile gadr-ı küllî eylediklerin bildirüb ol-tarafa âhar husûs ile ta'yîn Dergâh-ı Mu'allâ'm çavuşlarından (boşluk) zîde kadruhu ma'rifetiyle şer'le muhâsebelerin görölüb emr ve defterden ziyâde bi-gayr-ı hakkın kendü nefisleriçün aldıkları hakk-ı fukârâ tamâmen istirdâd ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

91-1

İlgun ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

İlgun Kazâsı'na tâbi' İltâş nâm karye sükkânından Seyyid Ömer nâm kimesne gelüb yine Ilgun Kasabası'nda sâkin Süleyman nâm kimesnenin kız karındaşı Afife nâm hâtûn bunun taht-ı nikâhında iken bin yüz elli (boşluk) senesinde bi-emrillâhi ta'âlâ müteveffiye oldukda mâlike olduğu eşyâsıyla dört yüz altun ve elli miskal incü ve iki altun küre ve bir altun bilezik irs-ı şer'le buna ve karındaşı merkûma intikâl idüb zevcesi müteveffiye-i mezbûreden

müntakıl hisse-i şâyi'asına dahl olunmak icâb itmez iken karındaşı merkûm Süleyman kendü hissesine kanâ'at itmeyüb bunun dahî hisse-i şâyi'asına fuzûlî ve hilâf-ı şer' ahz u kabz ve buna bir akca ve bir habbe virmeyüb ziyâde gadr u ta'addî eyledüğün ve tarafından oğlu İbrahim nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb ol-tarafa âhar husûs içün ta'yîn (boşluk) çavuş zîde kadruhu ma'rifetiyle şer'le görölüb zevcesi müteveffiyeden müntakıl nukûd ve eşyâdan hisse-i şâyi'ası bi't-tamâm tahsîl ve alıvırılüb bir-vechle ta'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

91-2

Develü ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Develü Kazâsı'na tâbi' Sarıca nâm karye ahâlîsi gelüb bunlar Develü Kazâsı sâkinlerinden Develü oğlu Cafer Ağa dimekle ma'rûf kimesneye olan deynlerin bundan akdem cem' ve tahsîl içün ve irsâl olunan mübâşir ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le herbirleri tamâmen ve kâmilen edâ vü teslîm idüb yedlerinde ma'mûlun-bih sened olub ve zimmetlerinde mezbûrun bir akca ve bir habbe alacak hakkı kalmayub ve üzerlerine şer'an sâbit ü zâhir olmayub bir-vechle ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken mezbûr kendü hâlinde olmayub a'yân ve mütegallice ve cebâbire olmakdan nâşî hevâsına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesiyle yek-dil ve mücerred ta'cîz ve celb-i mâl kasdıyla üzerlerine musallât ve benim herbirinizde birer mikdâr akca alacağım vardır mukaddemâ virdiğiz akcayı tutmam deyu hilâf-ı şer'-i şerîf akca talebiyle ta'addî ve rencîdeden hâlî olmayub gadr murâd eyledüğün bildirüb mezbûr hilâf-ı şer' ve mugâyir-i sened akca mutâlebesiyle bunları ta'addî ve rencîde itdirmekden men' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer'le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

91-3

Ilgun ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Ilgun Kazâsı'na tâbi' Bulcuk Karyesi sâkinlerinden Feyzullah Ağa dimekle ma'rûf kimesne gelüb bu kendü hâlinde ve hilâf-ı şer'-i kimesneye ta'addîsi olmayub bir-vechle ta'addî olunmak icâb itmez iken yine Ilgun Kazâsı'na tâbi' Belekler Karyesi sâkinlerinden olub mücerred ızlâl kasdıyla tezvîr da'vâlara tasaddî ve dâ'imâ 'ibâdullahı hilâf-ı şer' ta'addî ve tekdîr 'âdet-i müstemirresi olan Abdullatif bin Ebubekir nâm kimesne zuhûr ve kendü

hâlinde olmaduğundan nâşî şirrete süluk hilâf-ı inhâ bundan iştikâ ve üzerine Hüseyin Ağa dimekle ma'rûf kimesneyi mübâşir ta'yîn ve hâlâ Karaman Vâlîsi Mehmed Paşa huzûrunda 'akd olunan meclis-i şer' de bunun için Göğ'er oğlu İbrahim ve 'ammîsi oğlu İsmail ve Tatar oğlu Osman ile ma'en karındaşı Ömer nâm kimesne ile karye-i mezbûrede 'ale'l-iştirâk mâlik olduğumuz menzilizimizi basub üç yüz gurus nakd ve elli gurus kıymetlü bir re's kır at ve iki bin dört yüz gurus kıymetlü sekiz yüz re's ganem ve seksen gurus kıymetlü dört re's öküzimizi ahz u gasb eyledi deyu iddi'â ve murâfa'a-i şer'-i şerîf olunduklarında mezbûr müdde'âsın vech-i meşrûh üzere isbata kâdir olmamağla buna yemîn virilüb mezbûr bî-vech-i şer'î müdâhale ve mu'ârazadan men' birle cânib-i şer'den yedine hüccet-i şer'iyeye virilmişiken mezbûr ziyâde eşirrâ ve mütegalibeden olmağla yine kâni' ve mündefi' olmayub ol-hüccet-i şer'iyeye mugâyir mücerred ızlâl ve tecrîm ve celb-i mâl sevdâsıyla giru ol-vechile tezvîrâta tasaddî ve hilâf-ı şer' bunu ta'addî ve rencîdeden hâlî olmayub gadr-ı küllî murâd eyledüğün bildirüb mezbûr hilâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye bunu ol-vechile ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb zâhir olan ta'addîsi men' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

92-1

Develü ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Develü Kazâsı'na tâbi' Sarıca nâm karye ahâlîsinden Ahmed ve Süleyman ve Yusuf oğlu Halil ve Mehmed ve Musa oğlu Ali ve Monla Ali dimekle ma'rûf kimesneler ile sâ'ir ma'lûmu'l-esâmî kimesneler gelüb bunlar karye-i mezbûr toprağında zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mûcibince müteveccih olan 'öşrlerin karyeleri sipâhîleri olanlara tamâmen edâ ve kendü hâllerinde hilâf-ı şer'î kimesneye vaz' u ta'addîleri ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmayub bir-vechle ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken Develü Kasabası sâkinlerinden a'yân ve mütegalibeden Develü oğulları Cafer Ağa ve Seyyid Süleyman Ağa ve İsmail Ağa dimekle ma'rûf kimesneler kendü hâllerinde olmayub cebâbireden olmalarıyla mücerred ta'cîz ve celb-i mâl kasdıyla üzerlerine tasallut ve siz karyeniz toprağında zirâ'atiniz ile hâsıl eylediğiniz terekenizin nısfını bize virin bu yohsa sizi karyelerinizden ihrâc itdiririz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunları ta'addîden hâlî olmayub perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is ve ahvâllerin diğ'er-gün olduğun bildirüb mezbûrlara hilâf-ı şer' ve bilâ-emr-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ol-vechile bunları rencîde itdirilmeyüb men' ü def' olunmak

bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

92-2

Ilgun ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Sen ki Ilgun Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid Halil zîde fazluhusun Südde-i Sa‘âdet’ime mektûb gönderüb Ilgun Kazâsı ahâlîlerinden cemm-i gafîr ve cem‘-i kesîr meclis-i şer‘a varub kazâyı mezbûra tâbî‘ Belekler nâm karye sâkinlerinden Ebubekir oğlu Ömer nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinden beru kendü hâlinde olmayub karye-i mezbûre ahâlîlerine ihtiyârınız benim deyu kendü nefsiyçün senede yüzer ve yüz ellişer gurus salyâne tezvî‘ idüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ahz ve ekl ü bel‘ eyledüğünden mâ‘adâ hevâsına tâbî‘ zaleme tâ’ifesiyle yek-dil ve yek-cihet olub karye-i mezbûre ahâlîlerinin her birlerini birer dürlü ifk ve iftirâ ile tecrîm ve tağrîm ve ehl-i ‘ırsın hetk ve dâ’imâ mükız-ı fitne ve sâ‘î-i bi’l-fesâd ve muzırru’l-‘ibâd olub ‘ibâdullah kendüden mutazarır ve müte’ellim olmalarıyla karye-i mezbûrenin ve civârında olan bir kaç kurânın bi’l-küllîye harâb ve bitâbına ve umûr-ı mühimmeden olan menzillerin ta‘tilîne ve evamîr-i şerîfimle vârid olan tekâlîfin ‘adem-i temşiyetine bâ’is u bâdî olmağla mezbûr Ömer ahz ve ihtirâ-yı şer‘ ve ashâb-ı hukûkun hakkı ba‘de’l-mürâfa‘a giru istirdâd ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum virilmek recâsına vak‘i-i hâline iltimâslarıyla bi’l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden mahallinde şer‘le görölüb zımmetinde sâbit olan hukûk-ı ‘ibâd ba‘de’l-istirdâd izdiyâdını muktezâ töhmet üzerine sâbit olur ise sûret sicillâtıyla ‘arz olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşanım yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

92-3

Seydişehir Kādîsına ve Ocakdan Mübâşir Ta‘yîn Olunan (boşluk) ve Medine-i Mezbûrede Serdâr Vekîli ve İhtiyârlar ve ‘Ayân-ı Vilâyet zîde kadruhuya hüküm ki,

Seydişehir kazasının ‘ulemâ ve sulehâ ve e’imme ve hutebâ ve meşâyih ve sâdât-ı kirâm ve re‘âyâ ve berâyanın der-devlet-medârıma vürûd iden mahzar birle ‘arz-ı hâlleri mûcibince işbu sene-i mübârekede vukû‘u mütehakkık olan sefer-i hümayûn-ı nusret-makrûnuma tavâ’if-i ‘askerî ‘umûmen bâ-emr-i ‘âlî me’mûr olub bâ-husûs zümre-i yeniçeriyân için mü’ekked ve müşeddîd ve bir kaç def‘a icrâcılarıyçün isti‘câl ile evamîr-i ‘aliyyeme çavuş yediyle vürûd idüb bundan akdem İbrail Kal‘asına ordu-yı hümayûnumdan nefy ve fimâ-

ba'd serdâr olmasına hakkında evamîr-i 'aliyyem sâdır olan Hazinedâr Mustafa demekle ma'rûf kimesne ecânibden oğlu üzerine ocak tarafından bir tarîk ile mektûb götürmekle sizleri ben seferden men' eylerim deyu üç senede biner gurus yeniçeri zümresinden alub ve senede vâlîler sefere gitmeyi teftîşine mübâşir ta'yîn eyledikde bizim teftîşimiz vârid bu re'âyâ fukârâsından kezâlik üç bin gurus alub mu'âvini Suhte Hüseyin Paşa ve Hancıoğlu Receb Paşa ile beynerinde taksîm idüb üç seneden beru sefere gitmeyüb ve gittik deyu dahî tecrîm (?) ve habs ile cezâ idüb ve bundan akdem sûkda Abdi Hevâce oğlu Süleyman nâm emredi basub kendüye gulâm ve hammâmda 'alenen fi'l-i şen'î kasd ve Ramazan-ı şerîfde [Ümmet-i] Muhammed'e ihânet için ekl-i sabâh ile sûk-ı bazâr ile mahalle aralarında bî-garaz ehl-i 'ırzın mülkûn ahz ve 'ırzına ta'arruz ve şutûm-ı galîza ile şetm eyleyüb bundan akdem Beyşehir Mutasarrıfı İbrahim Paşa'nın huzûrunda ashâb-ı hukûkun on kise akca hakların şer'an kendüden lâzım gelüb tahsîl esnâsında bir hîle ile paşa-yı mûmâ-ileyhin yedinden halâs olub yine mezbûrunda hüsn-i rızâsıyla mezbûr Hazinedar Mustafa taraf-ı saltanat-ı 'aliyyeme on kise akca yedinde kat' olunub fimâ-ba'd serdâr olmamak ve umûr-ı hükkâma ve bir Müslümanı bi-gayr-ı hakkın akcadan çıkarmamak ve umûr-ı vilâyete karışmamak üzere ahâlîye hüccet- şer'îyye virüb yine mütenebbih olmayub dâ'imâ gamz ve fesâd u şekâvetten hâlî olmamağla fukârâ-yı müslimînin perîşânına istirhâm olunub mezbûr Hazinedar Mustafa'nın 'urûf-ı müfsîdesin kat' ve mu'âvenetlerin mezbûrân Suhte Hüseyin Paşa ile Hancıoğlu Receb Paşa demekle ma'rûf kimesneler Konya Kal'asında ıslâh-ı nefis olunca habs ve zümre-i yeniçeriyân me'mûr oldukların sefer-i hümâyûnuma râhî olunmaları bâbında ve bu tarîk ile kazâ-yı mezbûr ahâlîsine mahsûsân zümre-i fukârâ ve tâ'ife-i mesâkin ve zu'efâyâ merhamet olmak recâsıyla merkûm Hazinedar Mustafa'nın sû-i hâlini mahzar birle isti'lâm ve mu'âvinleri mezbûrân ile mukaddemâ dahî sû-i hâlleri mu'şir 'arz ve teşekkî olunub Konya Kal'asına kala-bendiyçün ve diyâr-ı âhara nefyiyçün haklarında vârid iki kıt'a evamîr-i 'aliyyem olduğun istimâ' ve şikâyeteye gelen İsmail nâm kimesneyi ocak tarafından ta'yîn olunan mübâşir alub mahalline ihzâr ve şer'le görilüb fi-nefsi'l-emr mezbûr Hazinedar Mustafa'nın bu makûle me'laneti sâbit olur ise cezâsı şer'an tertîb olmaz ise mezbûr şikâyeteye gelen İsmail mahallinde habs ve vak'i-i hâlî 'arz olunmak için fermânım olmağın sen ki ocakdan mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhusun gerekdir ki merkûm İsmail'i alub bir gün akdem mahalline ihzâr ve şer'le görilüb mezbûr Hazinedar Mustafa'nın bu makûle me'laneti üzerine sâbit olur ise ber-mûceb-i emr-i 'âlî cezâsı icrâ olmaz ise mezbûr şikâyeteye gelen İsmail'i mahallinde habs ve vâk'i-i hâlî 'arz olunmak için husûs-ı mezbûrda sen takayyüd ve ihtimâm eyleyüb ve medine-i mezbûrenin 'ayân ve ihtiyârları ma'rifetleri ve 'inâyetleri ve ma'rifet-i şer'le ber-vech-i muharrer bir gün akdem inkıyâd ve icrâ-yı emr-i

şerîfim ile itmâm-ı hizmet birle ‘avdet eylesesin ve ol-husûs-ı mezbûru mün‘akid sevdâsıyla ve ne vechile olursa olunsun şer‘-i şerîf ve emr-i münîf üzere ru‘yet ve temşiyetde tehâvün ve tekâsül eyleyüb icrâda kusûrun ve bi-gayr-ı hakkın hilâf-ı şer‘-i şerîf bir kimesneye dahî ta‘addî eylemek ihtimâlin olursa senin ve her kimin dahî mümâna‘at ve muhâlefet birle hilâf-ı emr-i ‘âlî ve nâ-merzî hareketi zâhir olursa bir-vechle cevâba kâdir olamayub haklarında lâzım gelen icrâ olunmak emr-i muhakkak olmağla ana göre basîret ve intibâh üzere hareket ve ‘alâ-vechî’s-sahîh Der-Sa‘âdet’ime ‘arz ve i‘lâm olunmasıçün kayd herbiriniz mucidd ve sa‘y ve ihtimâm idüb hilâfından be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylesesiz deyu bi’l-fi’l Dergâh-ı Mu‘allâ’m yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dâme ‘uluvvuhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

93-1

İlgın ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

İlgın Kazâsı’na tâbi‘ İltâş nâm karye sâkinlerinden Derviş Ağa dimekle ma‘rûf kimesne Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb bu kendü hâlinde olub kimesneye hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addîsi yoğiken yine İlgın Kazâsı sâkinlerinden ser-i eşkıyâdan Süleyman ve Arab Mehmed oğlu Ahmed nâm kimesne kendü hâlinde olmayub celb-i mâl sevdâsıyla yigirmi otuz levend atlusuyla bin yüz elli (boşluk) senesinde karye-i mezbûreyi basub bunun menziline duhûl ve hetk-i ‘ırz eyledüğünden mâ‘adâ üç yüz guruşluk emvâl ve eşyâsın ahz u kabz ve ziyâde fesâd u şekâvet üzere oldukların bildirüb ol-tarafa âhar husûs içün ta‘yîn olunan (boşluk) çavuş zîde kadruhu ma‘rifetiyle şer‘le görilüb mezbûrların ahz u kabz eyledikleri ol-mikdâr guruşluk emvâl ve eşyâsı alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

93-2

İlgın ve (boşluk) ve Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

İlgın Kazâsı sâkinlerinden Süleyman zîde kadruhu gelüb kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi olmayub ve üzerine dahî şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş degil iken yine İlgın Kazâsı’na tâbi‘ Bulcuk nâm karye sâkinlerinden eşirrä ve mütegalibeden Marazlı Ağa dimekle ma‘rûf kimesnenin buna ta‘arruz ve ‘adâveti olmağla

mücerred icrâ-yı garaz için hevâsına tâbi‘ ehl-i ‘örf tâ’ifesine hilâf-ı inhâ teşekkî ve otuz ve kırk mikdârı tüfenkendaz levendât ile bin yüz elli (boşluk) senesinde üzerine bölük götürüb bu mevcûd degil iken hânesin basub menzili derûnunda beş yüz otuz gurus nukûd akca ve bir sîm haydari raht ve ma‘lûmu’l-mikdâr akca kıymetlü emvâl ve eşyâsını nehb u gâret ve ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğün ve cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virildüğün ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb ol tarafa âhar husûs için emr-i şerîfimle mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu ma‘rifetiyle şer‘le görölüb alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakkolunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

93-3

Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Kazâ-ı mezbûra tâbi‘ Öyük nâm karye sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Hüseyin zîde şerefuhu gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf vaz‘ ve ta‘addîsi olmayub ve üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş degil iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Seyyid Yahya ve Seyyid Cafer nâm karındaşlar kendü hâllerinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun vücûduna (...) değneği ile darb kasdıyla hilâf-ı şer‘-i şerîf bi-gayr-i hakkın menziline duhûl ve darb-ı şedîd ile şutûm-ı galîza ile şetm itmeleriyle bundan akdem mezbûr ile mürâfa‘a-yı şer‘-i şerîf oldukda vech-i meşrûh üzere olduğu şer‘an sâbit ve yine cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virildiğün bildirüb hüccet-i şer‘iyye mûcibince şer‘le görölüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

93-4

Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Seyyid Hasan zîde şerefuhu gelüb bunun bin yüz elli (boşluk) senesinde medine-i Kayseriyye sâkinlerinden sahtiyâncı tâ’ifesinden Ali Çelebi demekle ma‘rûf kimesne zimmetinde poliçe tarîkiyle bâ-temessük cihet-i şer‘den sekiz yüz yetmiş gurus alacak hakkı olmağla meblağ-ı mezbûru İstanbul’da şeriki Mehmed nâm kimesneye havâle idüb temessüğü mûcibince taleb eyledikde havâle olunan meblağ-ı mezbûru virmeyüb ve temessüğü dahî kabûl itmeyüb mezkûr Ali Çelebi’nin zimmetinde kalmağla taleb ve almak istedikde virmeyüb ibtâl-i hakk ve gadr sevdâsında olduğun ve tarafından Mehmed Beşe

dimekle ma'rûf kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb ol-tarafa âhar husûs içün emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le görölüb mezkûr zimmetinde deyn temessüğü mücibince müteveccih olan meblağ-ı mezbûr tamâmen tahsîl ve alıvırılüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene (1)158 (11-20 Haziran 1745).

94-1

Ilgun ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mutesellimine hüküm ki,

Erbâb-ı timâr tekâ'üdlerinden Süleyman veled-i Eyüb Çavuş nâm sipâhî gelüb Akşehir Sancağı'nda Ilgun Nâhiyesi'nde Yendiğin nâm karye ve gayriden on yedi bin iki yüz doksan iki akca timâra ber-vech-i tekâ'üd berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub Ilgun Nâhiyesi'ne tâbi' Bulcuk nâm karyenin öşri karye-i mezbûre câmi'-i vakfı salâriyye ve rusûm-ı 'örfiyyesi timâr ve müşterekiyle bunun kayd u berâtına dâhil olub ve karye-i mezbûrenin hâsılı tahtında bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûs dahî Defter-i Hâkânî'de sarâhaten hâsıl yazılmağla karye-i mezbûreyi ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî câmi'-i merkûm vakf müşterekleri ile zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rusûmâtının kânûn ve defter mücibince ahz u kabz murâd eylediklerinde karye-i merkûm ahâlîsi derbendci ta'yîn olunub üzerlerine Fazlı nâm kimesne derbend ağası ta'yîn ve hâne-i 'avârız ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve evamîr-i 'aliyyem ile vârid sâ'ir tekâliflerin edâ eylemek ve bilâ-emr-i şerîf tekâlif mutâlebesiyle rencîde olunmamak üzere mevkûfâtta mukayyed olmağla derbend ağası ta'yîn olunan mezkûrun karye-i mezbûrenin hâsılı tahtında müşterekiyle timârına hâsılı kayd olunan bâd-ı hevâ ve sâ'ir hâsıl olan mahsûlâtında 'alâkası yoğiken kemâl-i mütegalibinden nâşî karye-i mezbûreyi hilâf-ı Defter-i Hâkânî fuzûlî zabt ve defterde hâsıl kayd olunan rusûmât ile karye-i mezbûre toprağında üzerine şer'an cürm sâbit olan re'âyâ tâ'ifesiinden kânûn üzere icâb iden cerîme ve sâ'ir vâki' olan bâd-ı hevâyı fuzûlî ahz u kabz ve gadr-ı küllî eyledüğün bildirüb karye-i mezbûr ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî müşterekleri ve câmi'-i merkûm vakfı mütevellisi ile kendüye zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rusûmât tamâmen kânûn ve defter mücibince ahz u kabz itdirilüb derbend zâbiti mezkûru karye-i mezbûreye ve vâki' olan mahsûlât ve rusûmâtına hilâf-ı Defter-i Hâkânî bir-vechle dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb zâhir olan müdâhalesi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Amire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümayûn ve Defter-i İcmâl ve Mufassal'a mürâca'at olundukda Ilgun Nâhiyesi'ne tâbi' yüz on nefer bir zemîn ile karye-i Bulcuk 'öşri vakf câmi' karye-i

Bulcuk hatîb ve sâ'ir hıdemâta tezvi' olunub sâlârı ve rusûm-ı 'örfiyyesin timâr ve hâsıl salariyyeyi gallât gendüm ve şa'îr ve gayrihu ve resm-i çift ve bennâk ve caba ve resm-i tapu-yı zemîn ve deştânî ve bâd-ı hevâ ve 'arûs yekûn ma'a gayrihâ bin iki yüz akca ve hisse-i vakf câmi' karye-i Bulcuk 'öşr-i gallât gendüm ve şa'îr ve gayrihâ yekûn ma'a gayrihâ sekiz yüz doksan akca yazı ile Defter-i Mufasssal'da muharrir kalemiyle tahrîr ve Defter-i İcmâl'de karye-i Bulcuk deyu bin iki yüz akca yazı ile tahrîr ve ma'a gayrihu berkdirilüb on üç bin akca 'an ze'âmet deyu ber icmâl ve icmâl-i mezbûrun altı bin beş yüz akcası mezkûr tekâ'üd Süleyman veled-i Eyüb Çavuş bâkîsı müştereki kaydında oldukda mastûr ve Hazine-i 'Âmire'mde mahfûz olan mevkûfât defterlerine nazâr olundukda karye-i Bulcuk el-mezbûre ahâlîsi üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avârız ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ'ire evamîr-i 'aliyyem ile vârid olan tekâlîflerin edâ eyleyüb bilâ-fermân tekâlîf mutâlebesiyle rencîde olunmamaları için karye-i mezbûre ahâlîsi derbendci ta'yîn ve Fazlı nâm kimesne derbend ağası nasb ve ta'yîn olunub ve mahallinde kayd ve emr-i şerîf tahrîri için sâdır olan fermân-ı 'âlîşan mûcibince kayd ve emr-i şerîf virildiği mastûr bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

94-2

Develü Kādîsına hüküm ki,

Timâr karyelerinden kazâ-yı mezbûra tâbî' Sarıca nâm karye ahâlîsi gelüb bunların karyeleri sipâhîleri olan Kör Mehmed ve Niğdeli Ali Ağa dimekle ma'rûf kimesneler karye-i mezbûreyi kendüleri zabt ve ta'şîr itmeyüb iltizâmı zalemeden Develüoğulları dimekle ma'rûf kazâ-yı mezbûreden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelere der-'uhde ve iltizâm itmeleriyle mezbûrlar dahî kendü hâllerinde olmayub cebâbireden olmalarıyla a'sâr-ı şer'iyye ve sâ'ir hukûk u rusûmların kânûn ve defter mûcibince almağa kanâ'at itmeyüb hilâf-ı defter ziyâde taleb ve cebren aldıklarından mâ'adâ ziyâde atlu ve âdem ile karyelerine varub müft ü meccânen yem ve yemek ve koyun ve kuzı ve mâl ve bâğ ve arpa ve saman ve sâ'ir yerlerden zâhire ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmadın hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın tagallüben akcaların alub bunun emsâli nice gûne zulm u ta'addîlerinin nihâyeti olmayub perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is ve ahvâlleri diğer-gûn olduğun bildirüb zalemeden olan mezbûrlar subaşılıktan ref' ve yerlerine bir dindâr ve müstakîm ve re'âyâya enfâ' kimesne subaşı nasb ve ta'yîn olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri

ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

95-1

Konya Kazâsı Nâ’ibine ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

İstanbul’da Ayasofya-yı Kebir Medresesi’nde sâkin ‘ulemadan Halil zîde ‘ilmuhu gelüb medine-i Konya sâkinlerinden Hacı Veli oğlu Seyyid Abdüllatif nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun yed ve kefâletiyle karz-ı şer‘î olmak üzere bâ-temessük sarrâf tâ’ifesinden Vasili nâm zimmetinden alınmış bir sene vadesiyle yüz altmış guruşun ahz eyleyüb tevliyyeti hasebiyle meblağ-ı merkûmu defa‘atle taleb eyledikde mezbûr Abdüllatif kemâl-i ta‘addisinden nâşî bî-vech-i şer‘î virmekde ibâ vü imtinâ‘ ve mütegalibeden olmağla meblağ-ı merkûmu müddet-i vâfirenden beru mezbûrun zimmetinde kalmağla sarrâf-ı mesfûr bunu tazyîk ve ahz ve habs murâd ve ol-vechile ahvâli diğer-gûn olmağla temessüğü mûcibince mezbûrun zimmetinde olan ol-mikdâr guruş virmekde ibâ vü imtinâ‘ ider ise mezbûr Âsitâne-i Sa‘âdet’ime ihzâr ve huzûr-ı âsâfide mürâfa‘a-yı şer‘ ve alıvirilmek için bundan akdem ‘arz-ı hâl birle istadâ‘-yı ‘inâyet itmekle temessüğü mûcibince şer‘le sâbit olan hakkın virmekde muhâlefet ider ise Âsitâne’ye ihzâr olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşanım sâdır olunmuşken mahalline vardukda mezbûr bir-vechle itâ‘at-i şer‘ ve inkıyâd-ı emr-i ‘âlî itmeyüb ol-vechile sâdır olan emr-i şerîfimin tenfiz ve edâsı mümkün olmayub muhill-i memleket olduğun bildirüb mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince çavuş mübâşeretiyle şer‘le görilüb temessüğü mûcibince mezbûrun zimmetinde olan ol-mikdâr guruş hakkını virmekde ta‘allül ve muhâlefet ider ise Âsitâne-i Sa‘âdet’ime ihzâr olunmak bâbında mücerreden emr-i şerîfim recâ ve Divân-ı Hümâyûn’umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîf virildüğü mastûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşanım sâdır olmuştur deyu yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

95-2

Ilgun ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Ilgun Kazâsı ahâlisi gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelan ‘avârız ve nüzûl ve tenzîl-i imdâdiyyesi ve muhârib deve iştirâsı ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlifden emr ve deftere

göre hisselerine düşenin cem'ine me'mûra edâya râzılar iken Ilgun Kazâsı'na tâbi' Bulcuk nâm karye sâkinlerinden a'yân ve mütegalibeden Fazlı Ağa dimekle ma'rûf kimesne ziyâde zâlim olmağla bin yüz elli beş senesinden elli yedi senesinde gelince beher sene kazâlarına isâbet iden sekiz bin ikişer yüz ellişer guruşdan üç senede ber-mûceb-i defter yigirmi dört bin yedi yüz elli guruş tekâlîflerin üzerlerine emr ve defterden ziyâde kendü nefsiyçün akca zamm ve kendüsüyçün cebren kırk bin iki yüz elli guruş tahsîl idüb fukârâyâ küllî gadr eyledüğü zâhir olmağla hakları hâlâ zimmetinde olub ahvâllerin diğer-gün olduğun bildirüb emr-i hâssa ile ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle ihkāk-ı hakk olunmasıyçün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

95-3

Ilgun ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Ilgun sâkinlerinden Süleyman nâm kimesne gelüb bunun kız karındaşı Afife nâm hâtûn Ilgun Kazâsı'na tâbi' İltaş nâm karye sükkânından Seyyid Ömer nâm kimesnenin taht-ı nikâhında iken hemşiresi mezbûre bin yüz (boşluk) sensinde müteveffîye oldukda muhallefât ve eşyâsı irs-ı şer'le bununla zevci mezkûra intikâl itmekle merkûm Ömer müteveffîye-i mezkûrenin terekesinin ekserîsini ihfâ ve bir mikdârını izhâr ve zuhûra getürdüğü eşyâyı bundan akdem ma'rifet-i şer'le tahrîr ve defter ve ber-mûceb-i defter-i kassam hisse-i şâyi'aları taksîm oldukdan sonra ihfâ eyledüğü terekeden dahî bu hisse-i şâ'yiasın almak üzere iken mezbûr Seyyid Ömer dahî fevt olmağla muhallefât ve eşyâsını kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden oğlu İbrahim nâm kimesne ahz u kabz itmekle merkûm İbrahim ziyâde eşîrrâdan olduğundan babası merkûmun ihfâ eyledüğü eşyâyı benden taleb ider deyu havfından nâşî babası merkûm Seyyid Ömer hayatda olmak üzere merkûm İbrahim tarafından vekîl ve müteveffîye-i mezbûrenin dört yüz altun ve elli miskal incü ve iki altun küpe ve bir altun bileziği var idi deyu tezvîrât ile emr-i şerîf ısdâr ve ihfâ olunan terekeden hissesin virmeyüb ibtâl-i hakk ve küllî gadr eyledüğün bildirüb şer'le görilüb hemşiresi müteveffîye-i mezbûreden müntakîl müteveffâ-yı mezbûr Seyyid Ömerin ihfâ eyledüğü eşyâdan hisse-i şâyi'ası muhallefâtın kabz iden oğlu mezkûr İbrahim'den alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

95-4

Beyşehir ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Beyşehir Kazâsı'na tâbi' Davgana nâm karye sâkinlerinden Mehmed Beşe dimekle ma'rûf kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addisi olmayub ve üzerine dahî şühûd-ı 'udûl ile şer'an bir nesne sâbit olmuş değilken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden yeniçerilik iddi'âsında olan Hasanyerioglu dimekle meşhûr Süleyman nâm kimesne zuhûr ve mukaddemâ sen benim menzilime girub üç yüz gurusu akcamı sirka itmişsin deyu ifk ve iftirâ ve murâfa'a-i şer' olunduklarında mezkûrun iddi'âsı iftirâ-yı mahz olduğu şer'an zâhir olmuşken mezkûr yine kâni' olmayub hevâsına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf iki yüz kırk gurusu gasb u gâret ve ziyâde gadr u ta'addi eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince zâbiti ma'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb mezkûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın gasb eyledüğü ol-mikdâr gurusu hakkı alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylemeğin şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1158 (1-10 Haziran 1745).

96-1

Beyşehir ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Beyşehir Kazâsı'na tâbi' Davgana nâm karye mahallâtından Sokakbaşı Mahallesi sâkinelerinden Mümine bint-i Mustafa nâm hâtûn gelüb mezbûre kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed ve menziline sâkine iken yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden yeniçerilik iddi'âsında olan Hasan Bey oğlu Süleyman Beşe dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde nısfu'l-leylde mezbûrenin menziline girub fi'l-i şen'î kasdıyle ta'arruz ve hetk-i 'ırz ve gadr-ı küllî itmekle mezbûre dahî feryâd ve feryâdlarına civârında vâki' komşuları yedinden halâs ve mezkûru gice mezbûreden ahz ve mürâfa'a-yı şer' olduklarında husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğu bî-garaz müslimînin şehâdetleri üzerine şer'an sâbit ve icrâ-yı hakk olunmak üzere taraf-ı şer'den i'lâm ve hüccet-i şer'iyye ve mûcibince icrâ-yı hak olunmak için mezkûru zâbiti olan serdâra habse virilmişken mezkûr Süleyman bir tarîk ile firâr ve da'vâları 'alâ-hâlihî kalub henüz icrâ-yı hakk olunmaduğın ve mezbûr taht-ı hükümet ve kazâlarınızda firâr üzere olduğundan ve tarafından oğlu (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb mezkûr Süleyman bulunduğu mahalde zâbiti ma'rifetiyle şer'le görölüb ber-mûceb-i hüccet-i şer'iyye icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakkve arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ

itmegin şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

96-2

Ürgüb ma‘a Nevşehir ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Mehmed ve (boşluk) gelüb havâss-ı hümayûnumda ber-vech-i mâlikâne iştirâken berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldukları Fereşdikviran (?)Mukâta‘ası mülhakâtından Niğde Sancağı’nda Ürgüb ma‘a Nevşehir Kazâsı’na tâbi‘ Hırkacemal ve (...) ve diğer Soldamöyökköy ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karyelerinin mümtâz ve mu‘ayyen hudûdî dâhilinde kadîmu’l-eyyâmdan beru ‘öşr ve resm-i mukâta‘a-yı mezbûre tarafından alınagelen ma‘lûmetu’l-hudûd yerlerinde âharın ‘alâkası yoğiken civârında vâki‘ yine havâss-ı hümayûnımdan Kırşehir Sancağı’nda Hacıbektaş Kazâsı’nda İnönü ve Sultanönü Mukâta‘ası mutasarrıfları Hacı Veli ve Rıdvan ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zuhûr ve ol-yerler bizim mutasarrıf olduğumuz mukâta‘a karyelerinden (boşluk) ve (boşluk) nâm karyelerin toprağındandır deyu hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i kadîm fuzûlî ‘öşr ve resmine müdâhale itmeleriyle bundan akdem bî-garaz Müslümanlar ile mahall-i nizâ‘ın üzerine varılub mürâfa‘a-yı şer olduklarında münâzi‘ûn-fihâ olan yerler bunların mukâta‘aları karyeleri toprağında olduğu şer‘an sâbit ve bunlara hüküm ve mezbûrlar mu‘ârazadan men‘ birle cânib-i şer‘den mürâsele-i şer‘iyye virilmişiken müterakkî olmayub yine nizâ‘ ve mukâta‘a-yı mezbûre mahsûlüne gadr murâd eyledüğün bildirüb men‘ ü def‘ olunmak bâbında hüküm-i hümayûnım recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

96-3

Develü ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Develü Kazâsı’na tâbi‘ Sarıca nâm karye ahâlîsi gelüb bunlar karyeleri toprağında zirâ‘atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mûcibince müteveccih olan ‘öşrlerin karyeleri sipâhîleri olanlara tamâmen edâ ve kendü hâllerinde ‘ırzlarıyla mukayyed ve hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri ve üzerlerine dahî şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmayub bir-vechle ta‘addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Cebelü Avşarı’ndan Emir Ali dimekle ma‘rûf kimesne kendü hâlinde olmayub

mütegallibeden olmakdan nâşî bin yüz kırk beş senesinden beru üzerlerine tasallut ve herbirlerinin hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-i hak cebren ve kahren üçer İstanbul Kilesi şa‘îrlerin alub küllî gadr u ta‘addî eyledüğün bildirüb şer‘le görilüb mezbûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-i hak cebren ve kahren alduğı şa‘îrlerin tamâmen tahsîl ve mezbûrdan giru kendülere alıvirilüb bî-vech-i şer‘î bir dürlü ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnım recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

96-4

Larende ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Erbâb-ı timârdan Mehmed Sipâhî gelüb Konya Sancağı’nda Turgud Nâhiyesi’nde Obrucak nâm karye ve gayriden on sekiz bin elli bir akca timâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub Larende Nâhiyesi’nde altı bin sekiz yüz yigirmi sekiz akca yazusu olan Yağmurlar nâm karye mahlûl-i mufassal olduğundan der-destîyyet üzere ilhak-ı tevcîh ve hâlâ kayd berâtına dâhil olmağla âhardan müdâhale icâb itmez iken bundan akdem Kureyş Belviran Mukâta‘ası’ndan mâlikâne mutasarrıfları karye-i mezbûre mâlikâne mülhakâtından olmak üzere hilâf-ı Defter-i Hâkânî fuzûlî müdâhale ve tagallüben zabt ve buna gadr itmeleriyle kat‘u’n-nizâ dört bin üç yüz yigirmi akca mâlî ile Kureyş Belviran Mukâta‘ası mülhakâtından olan Yağmurlar Karyesi elli altı senesi Martı’ndan i‘tibâren mukâta‘a-yı mezbûreden ifrâz ve mâl-ı merkûmun üzerine altı yüz seksen akca zamm olunub senevî beş bin akca mâlî timâr-ı mezbûr mutasarrıfları tarafından ber-vech-i maktû‘ teslîm-i Hazîne-i ‘Amire’m olunmak üzere merkûm Mehmed Bey tarafından zabt olunmak için başdefterdârım i‘lâmıyla emr-i şerîf virilüb ve mezbûr ile mahall-i nizâ’nın üzerinde mürâfa‘a-yı şer‘-i şerîf olduklarında karye-i mezbûre öteden beru ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî karye-i mezbûre timârı tarafından zabt itdirilmek bâbında bundan akdem istirhâm ve Defterhâne-i ‘Âmire’mde mahfûz olan Rûznâmçe-i Hümayûn ve Defter-i İcmâl ve Mufassal’a mürâca‘at olundukda Larende Nâhiyesi’ne tâbî‘ seksen sekiz nefer re‘âyâ ve dört zemîn ve iki çiftlik ve hâsıl-ı ‘öşr-i gallât ve sâlârı ve gendüm ve şa‘îr yekûn ma‘a gayrihâ altı bin sekiz yüz yigirmi sekiz akca yazar karye-i Yağmurlar Defter-i Mufassal’da muharrir kalemiyle tahrîr ve Defter-i İcmâl tettebbu‘ olundukda icmâle virildüğü kaydı mahallî bulunmayub mahlûl-i mufassal olduğun sâbıkan Defter Emini Seyyid Ali dâme mecduhu ‘arz itmekle kimesnenin kayd berâtına ve ze‘âmet ve evkâf ve arâzisine havâss-ı hümayûna dâhil değilken şartla mahlûl-i mufassal ve bilâ-sâhib olduğundan merkûm Mehmed’e der-

destîyyet üzere bir kaç ilhâk-ı tevcîh ve berât olduktan sonra mezbûr Sâkîyân-ı Sîm Ocağı'nın karakullukcılığı hizmetinde olmağla timârına mahlûl gedik ilhâk idinceye dek bayrağı altında mevcûd bulunmadı deyu timârına zarar gelmemek üzere ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî yüz elli altı senesinde bâ-fermân-ı 'âlî kaydına şerh virilüb el-haletu hâzihî karye-i mezbûre yazı-yı mezkûresiyle timârı dâhilinde olduğun hâlâ Defter Emîni olan Hasan dâme mecduhu 'arz ve Divân-ı Hümâyûn'umda mahfûz olan ahkâm kaydına mürâca'at olundukda mukaddemâ ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî 'amel olunmak için müte'addîd evamîr-i şerîfim virildiği mastûr ve mukayyed bulunmalarıyla mukaddemâ sâdır olan evamîr-i 'aliyyem mûcibince 'amel olunmak üzere tekrâr emr-i şerîf sudûriyçün iftihârü'l-emâcîd ve'l-ekârim bi'l-fi'l Re'îsu'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i'lâm itmeğin i'lâmı mûcibince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım sâdır olmuştur Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

97-1

(boşluk)Kâdîsına Konya Nâ'ibine ve Konya Mutesellimine hüküm ki,

Konya Kazâsı muzâfâtından Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' Efe karyesi re'âyâsı gelüb bunlar kendü hâllerinde ve tasarruflarında Suğla suyulu bayır yerleri yoğiken Konya'da sâkin subaşları Mehmed zuhûr ve tezvîrâta tasaddî ile bi-gayr-ı hakkın bunları der-zincir ve ol-tarafa teşekkî ile yigirmi beş gün boğazlarında zincir ile karye-be-karye gezdürüb ta'addîsinden nâşî bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf cevri ve eziyyet ile iki yüz elli gurus akcalarıyla iki yüz on kile buğday ve arpayı dahî cebren ve kahren temessük idüb ziyâde gadr ve mezbûr taht-ı kazânızda mürûr üzere olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîf mûcibince bulunduğu mahalde aldığı akcasıyla meblağ-ı mezbûr alıvirilmek bâbında hükm recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene (1)158 (11-20 Haziran 1745).

97-2

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine ve Kayseriyye Sancağı Mutesellimine hüküm ki,

Kayseriyye Kazâsı muzâfâtından Yahyalı Nâhiyesi ahâlîsi ile civârında sâkin Karahacılı ve Sarkındılı ve Kerimlü 'aşîreti ahâlîsi gelüb nâhiye-i mezbûr sâkinlerinden Lekvanik Ekradı eşkıyâsının kat'-ı tarîk ve katl-i nüfûs ve nehb eylediklerine binâ'en bundan akdem Rişvanzade Süleyman Paşa'ya hitâben emr-i şerîfim sâdır ve zikr olunan ekrâd eşkıyâsının bir mikdârlarının cezâlarının tertîb ve şerr ve şekâvet ile meşhûr olanlardan ma'lûmu'l-esâmî

kimesneler mütenebbih olmayub iş-bu sene-i mübârekede evleriyle Mancık nâm mahalle gelüb tâ'ife-i mezkûrdan Emir Ali ve Küçük Ahmed ve Malkoç ve Aydın oğlu Mehmed ve karındaşı Ahmed ve Merdan Ali oğlu Emir Ali ve Mızraklu Veli ve karındaşı Mustafa ve Danabaşlı İbrahim nâm şakîler yüz elli yediden mütecâviz süvârî ile nâhiye-i mezbûra tâbî' Özbek nâm karyeyi 'alenen basub yüz yigirmi re's öküz ve ineklerin ve on beş atların ve yigirmi re's merkeblerin sürüb ve Karahacılı 'Aşireti'nin üç nefer âdemlerin bi-gayr-ı hakkın katl idüb ve dokuz re's develerin cebren ahz ve Sarkındılı Cemâ'ati'nin on nefer âdemlerin bi-gayr-ı hakkın katl ve yüz elli re's sığırların ve yigirmi yedi re's develerin ve Kerimli Cemâ'ati'nin on 'aded evlerin basub emvâl ve eşyâların yağma ve dört nefer âdemlerin katl ve Musahacılı Karyesi'nin yigirmi altı re's atların ve Mustafabeyli Karyesi'nin câmi'-i şerîfin döşemelerin bi'l-küllîye gâret idüb 'âdet-i sâbıkların üzere kat'-ı tarîk ve nehb-i emvâl ve katl-i nüfûs eyledikleri evvelinden ziyâde olub envâ'-ı mezâlîm ile ebnâ-yı sebîl ve kuttân-ı memleketi ta'cîz ve Kayseriyye tâbî' Harmancık ve Nöstere Nâhiyesi'nde kışlayub fukârâ-yı ra'ıyyetden müft ve meccanen yem ve yemek ahz itmeleriyle takât-güzâr olamayub ol-bahârda herbiri bir diyârda firâr ideceği muhakkak'ı-l-hakk olmağla şer'le ihhak-ı hakk olunmak için bundan akdem Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ şeyh Ömer i'lâmıyla Karaman Vâlisi vezîrim ma'rifetiyle cemâ'at-i mezbûreden olub bu-makûle fesâd u şekâvete tasaddî iden şakîyûn-ı mezbûrun 'alâ-eyyi hâl ahz ve elegetürilüb huzûr-ı şer'a ihzâr ve ta'yîn-i mâdde iden hasımlarıyla murâfa'a-yı şer' ve nehb u gâret eyledikleri devâbb ve mevâşî ve emvâl ve eşyâ ve mâdde-i katl üzerlerine ba'de's-sübût ihkâk-ı hakk olunmak için emr-i şerîfim sâdır olmuşiken vezîr-i müşârun-ileyh sefer-i hümayûnuma me'mûr olmakdan nâşî icrâ-yı hakk olmaduğın bildirüb mücerreden emr-i şerîfim recâ ve Divân-ı Hümayûn'umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim mastûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene (1)158 (11-20 Haziran 1745).

97-3

(boşluk) Kādîsına ve Aksaray Kazâsı Nâ'ibine Konya Mütesellimine hüküm ki,

Kuzâtdan Mehmed Sadık zîde fazluhu gelüb bunun babası Anadolu kuzâtından Abdulkerim Efendi dimekle ma'rûf kimesne bin yüz elli senesinde fevt olub verâseti bununla Âsitâne'de Nimetullah ve Aksaray'da sâkine diğzer zevcesi şerîfe Aişe nâm hâtûnlara intikâl idüb lâkinn müteveffâ-yı mezbûr babasının Âsitânede iki bin guruş deyni olmağla Aksaray'da vâki'

ba'zı emlak ve mülk bağı ve bağçe ve eşyâ ve hayvanât ve tereke-i sâ'iresi olub mahalline gelmek 'usret olmağla bundan akdem bu tarafından taleb ve hissesin ahz u kabz için vekîli (boşluk) nâm kimesneyi irsâl eyledükde ol-tarafda mezbûre Şerîfe Aişe'nin babası Seyyid Ali ve karındaşı Seyyid Abdülkerim nâm kimesneler mütegalibeden olmalarıyla mezbûrlar ile yek-dil ve hissesin virmediklerinden mâ'adâ bundan akdem babası müteveffâ-yı mezbûr Aksaray Nâ'ibi oldukda mezbûre Aişe'ye hıfz için kendü mâlından bin 'aded ecnâs altun ile bunun babası zimmetinde olan vâlidesinden ve zevcesinden müntakil bin guruşluk mikdârı hıfz için virdiği cevheri dahî inkâr ve emlak ve eşyâyı dahî zevcim müteveffâ-yı mezbûr hâl-i hayâtında bana hîbe itmişdi deyu müdde'âsın isbâta kâdire değilken babası mezbûra istinâden ibtâl-i hakk ve gadr-ı küllî eyledüğün ve tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb babası müteveffâ-yı mezbûrun hıfz için vaz' eyledüğü meblağ ve emlak ile babasından müntakil eşyâ ve emlak ve hayvanâtdan hisse-i şâ'yiası vekîli mezbûra şer'le alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le ihkâk-ı hakk olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

98-1

(boşluk) Kādîsına ve Aksaray Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Kuzâtdan kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-hükkâm Mevlânâ Mehmed Sadık zîde fazluhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb bunun babası Anadolu kâdîlarından Aksarayda sâkin Abdülkerim Efendi demekle ma'rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda emlak ve eşyâsıyla Aksaray'da sâkin çoban Deli Hasan nâm kimesne yedinde defter mûcibince olan yigirmi 'aded kısrak ve tayların ve hergelesi irs-ı şer'le buna intikâl ve bundan akdem zıkr olunan otuz yedi 'aded hayvanâtı merkûm Deli Hasan'dan taleb ve almak istedikde mezbûr zâyî' oldı deyu virmekde ta'allül ve beynlerine müslihûn tavassut idüb yüz elli guruşa sulh ve bedel-i sulhın edâsına dahî merkûm Deli Hasan'ın zevcesi (boşluk) nâm hâtûn ile kardaşları Ali ve Mustafa nâm kimesneler kefil-i bi'l-mâl olmuşlar iken merkûm Deli Hasan hevâsına tâbi' nâ'ibe istinâden şâhid-zûr ikâmetiyle meblağ-ı merkûmun edâsında ta'allül ve muhâlefet ve ziyâde gadr u ta'addî üzere olduğun ve tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb şer'le görilüb babası müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil ol-mikdâr hayvanât bahâsıyçün bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûm hakkı bi't-tamâm tahsîl ve vekîli merkûma alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden

mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

98-2

(boşluk) Kādîsına ve Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine Konya Mütesellimine hüküm ki,

Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Mehmed ve Seyyid Süleyman ve Seyyid Hüseyin ve Seyyid Ali zîde şerefehûm Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb selâtîn-i maziyyeden beru bunların cedleri Müteveffire (?) Cami Bey ve Hasan Bey nâm kimesnelere Kayseriyye Kazâsı’na tâbi‘ Salur ve Mamalar nâm karyeler topraklarında ma‘lûmetu’l-hudûd yerlerin mülkiyyet üzere hîbe ve temlik ve eline mülkname-i hümayûn virildikten sonra ol-dahî ol-yerleri vakf itdirdikde hâsıl olan gallesin evlâd-ı evlâdına şart ve ta’yîn eyledikleri Defter-i Hâkânî’de ve vakfiyye-i ma‘mûlun-bihâsında mastûr ve mukayyed ve bunlar vâkıf-ı merkûmların evlâdından olub şart-ı vâkıf üzere galle-i vakfı ahz u kabz idegelüb âhardan bir-vechle dahl ve ta‘arruz olunmak icâb itmez iken ecânibden (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zuhûr ve evlâdında kat’a ‘alâka ve medhâlleri yoğiken birbirleriyle yek-dil ve evlâdıyız iddi‘âsıyla galle-i vakfdan hisse talebiyle hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i şart-ı vâkıf ve vakfiyye-i ma‘mûlun-bihâ nehb ve fuzûlî ve mugâyir-i şart-ı vâkıf bunları ta‘addîden hâlî olmadıkların bildirüb şer‘le görölüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i Defter-i Hâkânî ve şart-ı vâkıf ve vakfiyye-i ma‘mûlun-bihâ zâhir olan ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûn recâ eyledikleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

98-3

Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Sen ki Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibi Mevlânâ Şeyh Ömer zîde ‘ilmuhu mektûb gönderüb Kayseriyye Kazâsı muzâfâtından Yahyalı Nâhiyesi’ne tâbi‘ Dünce Karyesi’nde medfûn müteveffâ Akçakoca Zâviyesi Zâviyedârı Şeyh Ahmed bin Mehmed Emin meclis-i şer‘a varub zâviye-i mezbûrenin evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere tevliyyeti batn-ı evvelden olan evlâdlarına meşrût ve mezbûrân evlâd-ı vâkıfın batn-ı evvelinden olub aslah ve erşed iken batn-ı sâniide olan Seyyid Yusuf ve Seyyid Yahya nâm kimesneler ile ber-vech-i münasafa mutasarrıf olub lâkinn mezbûrân Seyyid Yusuf ve Seyyid Yahya batn-ı sâniiden olduğundan mâ‘adâ vakf-ı merkûmu tasarrufları hilâf-ı vakfiyye-i ma‘mûlun-bihâ olduğun meclis-i

şer‘de hâzîrûn olan nâhiye-i mezbûre ahâlîsinden ve nefis-i Kayseriyye‘de mevsûku‘l-kelim kimesnelerden ba‘de‘s-sual vâk‘i-i hâli der-devlet-medârıma i‘lâm idivir deyu ilhâh itmeleriyle sikâtdan ba‘de‘l-istihbâr hâl minvâl-i muharrer üzere olmağla nısf-ı tevliyyet ve zâviyedârlık mezkûran Seyyid Yusuf ve Seyyid Yahya rufekâlarından nısf-ı âharına mutasarrıf mezkûrâna ber-vech-i meşrût tevcîh olunmak bâbında ‘inâyet recâsıyla vak‘i-i hâli bi‘l-iltimâs ‘arz ve Hazine-i ‘Âmire‘mde mahfûz olan Anadolu muhâsebesi defterlerine nazâr olundukda nezburede vâki‘ Yahyalı Kazâsı‘nda Ağcakoca Zâviyesi Vakfı‘nın vazîfe-i mu‘ayyene ile zâviyedârlık ve tevliyyetin evlâd-ı vâkıfdan es-Seyyid Mehmed bin eş-Şeyh Yusuf mahlûlundan oğullar es-Seyyid Yusuf ve es-Seyyid Yahya ‘an evlâd-ı vâkıfa ber-vech-i meşrût tevcîh ve kırk beş senesinde berât virilüb ba‘dehu vakf-ı mezbûrun tevliyyet ve zâviye ve gallesi evlâd ve evlâd-ı evlâda müte‘allik meşrûta olmağla eş-Şeyh İbrahim ve Şeyh Ahmed bin Mehmed evlâd-ı vâkıfdan olmalarıyla Kayseriyye Kādîsı Feyzullah ‘arzıyla zikr olunan tevliyyet ve zâviyedârlığın nısfı mezbûrânın rufekâlarından mezkûrâna tevcîh ve sene-i mezbûre Zi‘l-ka‘desinde berât virildikten sonra elli bir senesi Ramazan‘ında dahî Kayseriyye Kādîsı Hasan Efendi ‘arzıyla bâ-i‘lâm merkûmân Şeyh İbrahim ve Şeyh Ahmed‘e kemâ-kân ibkâ ve berât virilüb hâlâ zâviyedârlık ve tevliyyetin nısfı mezbûrân Seyyid Yusuf ve Seyyid Yahya ‘an evlâd-ı vâkıfın ve nısf-ı âharı dahî evlâd-ı vâkıfdan mezkûrân Şeyh İbrahim ve Şeyh Ahmed‘in üzerlerinde olduğu mastûr [ve] mukayyed bulunduğun bi‘l-fî‘l Re‘îsu‘l-küttâbım el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i‘lâm itmeğin mezbûrân Seyyid Yusuf ve Seyyid Yahya muvâcehelerinde vakfiyye-i ma‘mûlun-bihâsına nazâr ve şart-ı vâkıf üzeri şer‘le görilüb ba‘de‘s-sicil ‘arz u i‘lâm olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye‘l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

99-1

Akşehir Kādîsına ve Akşehir Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Nişân-ı Hümayûn‘um virilen Dergâh-ı Mu‘allâ‘m müteferrikalarından el-Hâcc Hüseyin zîde mecduhu ‘arz-ı hâl idüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze‘âmeti karyelerinden Akşehir Kazâsı‘na tâbî‘ Dipi Karyesi toprağında zirâ‘at ve hırâset iden re‘âyâsının zirâ‘atleriyle hâsıl eyledikleri terekeleri ‘öşrleriyle üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra‘iyyet ve sâ‘ir hukûk u rusûmların kânûn ve defter mûcibince tarafından subaşı (boşluk) nâm kimesne taleb eyledikde defterlü re‘âyâsından Hacı Bayram oğlu Hacı Halil ve Nebi oğlu Ali ve Musa nâm kimesneler kendü hâllerinde olmaduklarından nâşî a‘şâr-ı şer‘iyye ve rusûm-ı ra‘iyyetlerin virmediklerinden gayrı sâ‘ir re‘âyâsını dahî tahrîk ve ızlâl ve anların dahî edâ itmelerine

mümâna‘at ve ze‘âmeti mahsûlünün kesr u noksân terettübüne bâ‘is oldukların bildirüb merkûmların üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra‘iyyet ve a‘şâr-ı şer‘iyye ve sâ‘ir hukûk u rusûmların kânûn ve defter mûcibince alıvrilüb ol-vechile olan ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

99-2

Kayseriyye Nâ‘ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Kayseriyye Sancağı Kazâsı muzâfâtından Karataş Nâhiyesi’ne Mamalar nâm karyede Sarıkürklü Cemâ‘ati’nin evlâdından hâlâ mahall-i mezbûrede Süreyolları (?) Mahallesi sâkinlerinden Seyyid Ali ve Seyyid Ahmed ve (boşluk) zîde şerefuhûm gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘ ta‘addîleri yoğiken kazâ-yı mezbûrda sâkin Mahmud nâm şakî kendi hâllerinde olmayub hevâlarına tâbî‘ rufekâları olan şakîler ile yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde ‘abd-i memlûki olan Yusuf nâm gulâmı bi-gayr-ı hakkın dört yerinden kılıç ile darb ve cerh ve merkûm Seyyid Ali’nin dahî sene-i mezbûrede ‘alenen menzili derûnuna dûhul ve Mamalar Mezra‘ası toprağında ra‘y olunan davar ve devâbbların gasb ve kendülerin tecrîm ve şutûm-ı galîza ile şetm ve mezbûrların zulmlerine takât getüremeyüb mürâfa‘a olunduklarında men‘iyyün hüccet-i şer‘iyye virilmişiken memnû‘ olmayub yine rencide itmeleriyle ve nakîbu’l-eşrâf kâimmakâmı olan zâbitlerine ta‘addîsinin men‘ ü def‘ için mürâsele virilmişiken itâ‘at ve ısgâ itmeyüb husûs-ı mezbûr sâbıkan Kayseriyye Nâ‘ibi Tevkî‘i el-Hâcc İbra[him] ‘arz eyledüğün bildirüb men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Divân-ı Hümâyûn’umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiği mastûr [ve] mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye’l-evvel sene (1)158 (21-30 Haziran 1745).

99-3

Akşehir ve Ilgun Kazâsı Nâ‘ibine hüküm ki,

Ilgun Kazâsı’nda Süleyman ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb Ilgun Kazâsı’nda sâkin a‘yân ve mütegalibeden Fazıl ve Abdullah ve Mahmud ve Halil ve Yunus ve (boşluk) nâm kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinden beru tekâlîflerin umûruna karışub kendi nefisleriyyün defterlere akca ve aldıklarından fukârâya gadr-ı küllî eyledükde niçün fukârâya

zulm idersiz didikleri için garaz ve ‘adâvet ve hilâf-ı şer‘-i şerîf katl ile tahkîk itmeleriyle bundan akdem mürâfa‘a ve hakk-ı fukârâ istirdâd olunmak bâbında ısdâr eyledikleri emr-i şerîfim ile mübâşir ta‘yîn olunan el-Hâcc Mehmed Çavuş mübâşeretiyle mürâfa‘a olmak istediklerinde itâ‘at-ı şer‘ ve inkıyâd-ı emr-i münîf itmeyüb icrâsı mümkün olmadığı bildirüb şer‘le görölüb hilâf-ı şer‘ tekâlîf tezvî‘inde kendü nefisleriyçün aldıkları ashâb-ı hukûka redd ve istirdâd ve vâk‘i-i hâli der-devlet-medârıma ‘arz olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

99-4

İlgun ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Yusuf nâm kimesne gelüb bunun babası İvaz nâm kimesne bundan akdem şeref-i İslâm ile müşerref oldukda Hacı Haydar oğlu (boşluk) nâm kimesnenin kayın vâlidesi (boşluk) nâm hâtûn İlgun Kasabası’nda mutasarrıfe olduğu mülk menzilin bunun babası mezbûra hîbe-i sahîh-i şer‘iyye ile hîbe ve teslim ve babası merkûm zımmî teslim ve on iki sene menzil-ı merkûma mutasarrıf oldukdan sonra hâlâ babası mezbûr İvaz bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt olub mülhakâtı ve menzil-i merkûm bi-hasebi’ş-şer‘ buna intikâl idüb âhardan bir dürlü müdâhale ve ta‘arruz olunmak icâb itmez iken Konya sâkinlerinden Şafi nâm kimesne hilâf-ı şer‘-i şerîf mâru‘z-zikr menzili cebren ve tagallüben zabt idüb ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğün Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf tagallüben zabt eyledüğü menzil kendüye alıvrılüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye’l-evvel sene 1158 (21-30 Haziran 1745).

99-5

Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Nişân-ı Hümâyûn’um virilen Dergâh-ı Mu‘allâ’m müteferrikalarından el-Hâcc Hüseyin zîde mecduhu gelüb mûmâ-ileyhin berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu icmâllü ve serbest ze‘âmeti karyelerinden Akşehir Kazâsı’na tâbî‘ Faraşa ve tevâbi‘i karyeleri re‘âyâsı üzerlerine lâzım gelen a‘şâr-ı şer‘iyye ve sâ‘ir hukûk u rusûmların tarafından subaşısı olan (boşluk) nâm kimesne cem‘ ve tahsîl ve ahz u kabz murâd eyledikde ashâb-ı ağrazdan mezkûr Faraşa

Karyesi zirâ'atcilerinden Hacı İbşir ve karındaşı İsmail ve Abdurrahman ile yine kazâ-yı mezbûra tâbî' Dipi Karyesi'nde Hacı Bayram oğlu Hacı Halil ve Seyyid Musa ve Nebi oğlu Ali ve Abdulkadir ve Celeb (?) İbrahim ve Hacı Mehmed nâm kimesneler kurâ-yı merkûm re'âyâların tahrîk ve ızlâl ve kânûn ve defter mûcibince a'sâr-ı şer'îyye ve sâ'ir hukûk u rusûmlarının kânûn ve deftere muhâlefet eylediklerinden gayrı kendüleri dahî karye-i mezbûre toprağında zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekeleri 'öşrin kânûn ve defter mûcibince virmekte ta'allül ve ze'âmeti mahsûlune gadr eylediklerin bildirüb mezkûrların zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri 'öşri kânûn ve defter mûcibince tarafından subaşı mezbûra alıvırılub hilâf-ı kânûn ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

100-1

İçil Sancağı'nda Vâki' Kādîlara ve İçil Sancağı Mütesellimi (boşluk) zîde kadruhuya hüküm ki,

Hâssa silâhşôrlarından olub Nişân-ı Hümayûn'um virilen Dergâh-ı Mu'allâm müteferrikalarından Ahmed Hâne-i Hâssa zîde mecduhu gelüb İçil ve Kütahya ve Karesi sancaklarında Anamur ve gayri nâhiyelerde Sınurdurbarı (?) ve gayriden elli iki bin iki yüz seksen akca ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub ze'âmeti aklâmından cemâ'at-i Tekelü ve perâkende-i cemâ'at-i Tekelü 'an yörükân-ı Bozdoğan der-livâ-yı İçil ve gayrihu serbestiyyet üzere rusûmların kemâ fi'l-evvel viregeldikleri yörükân şurûtu üzere edâ eylemeleri şartıyla sekiz bin akca yazı ile ber-mûceb-i tashîh hisse-i 'an ze'âmet mûmâ-ileyhin mustakillen kayd u berâtına dâhil olmağla zikr olunan cemâ'at ahâlîlerinin yörükân meşrûtu üzere ta'ahhüdlerini mu'sîr cânib-i şer'den virilüb Defter-i Hâkânî'de mahfûz hüccet-i şer'îyye mûcibince bin yüz elli yedi senesinde üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûmlarından zimmetlerinde iki yüz elli guruş bâkî kalmağla mûmâ-ileyh tarafından taleb olundukda edâda ta'allül eylediklerin bildirüb Defter-i Hâkânî ve hüccet-i mahfûza mûciblerince üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûmlarından zimmetlerinde bâkî kalan ol-mikdâr guruş sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin ma'rifetin ve subaşı ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahsîl ve subaşıma ahz u kabz itdirilüb ta'ahhüdlerini mu'sîr Defter-i Hâkânî'de hıfz olunan hüccete mugâyir ta'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümayûn ve Defter-i İcmâl'e mürâca'at olundukda cemâ'at-i Tekelü ve perâkende-i cemâ'at-i Tekelü 'an yörükân-ı Bozdoğan der-

livâ-yı İçil ve gayrihu serbestiyyet ile rusûmların kemâ fi'l-evvel viregeldikleri yörükân şurûtu üzere edâ eylemeleri şartıyla sekiz bin akca yazı ile hisse-i 'an ze'âmet olub ber-vech-i ilhâk mûmâ-ileyhe tevcîh olunmak için vârid olan emr-i şerîf mûcibince elli altı senesi Safer'i gurreinde Defter-i İcmâl'e tevkî'i kalemiyle sebt ve 'an ze'âmet ber icmâl ve tamâmen mûmâ-ileyhin ze'âmeti mülhakâtından olub ve cemâ'at-i mezbûre ahâlîleri üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı ze'âmetleri için beher sene iki bin yedi yüz elli gurus maktû'a vermek üzere beynerin tevkîf olunmağla meblağ-ı mezkûru beynerinde tezvî' ve taksîm ve cem' ve tahsîl ve bilâ-noksân mûmâ-ileyhin tarafına beher sene edâ ve ta'ahhüd eylediklerin mu'sîr cânib-i şer' den virilen hüccet-i şer'iyyenin yüz elli beş senesi Şevvâl'inin yigirmi yedinci gününde bâ-fermân-ı 'âlî Defterhâne-i 'Amire'ye hıfz olunduğı mastûr ve mukayyed bulunmağın ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî ze'âmet mülhakâtından olan cemâ'at-i merkûm ahâlîlerinin üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûmların yörükân şurûtu üzere ber-mûceb-i hüccet-i mahfûza mûmâ-ileyhin tarafına edâ itdirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek üzere emr-i şerîfim sudûrî bâbında bi'l-fi'l Re'îsu'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i'lâm itmeğın i'lâmı mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1158 (21-30 Haziran 1745).

100-2

Kayseriyye ve (boşluk) kazâları nâ'iblerine hüküm ki,

Zamantı Kazâsı'nda Halil ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değilken Kayseriyye Kazâsı'na tâbî' Dutlu nâm karyesinde sâkin Yatır oğlu ve Sakaldutanlı Kara Ahmed ve Talas Karyesi'nden Çukadar oğlu ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler bunların bin yüz elli (boşluk) senesinde hânelerin basub emlâk ve eşyâ ve hayvanâtların gâret ve karyelerine götürüb bir mikdârın furûht ve bir mikdârın yedlerinde olub taleb olundukda vermekden ta'allül ve muhâlefet üzere oldukların bildirüb ol-tarafa âhar husûs için emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan sadr-ı a'zam ağalarından (boşluk) zîde kadruhu mübâşeretiyile ve ma'rifet-i şer'le görilüb gasb u gâret olunan emvâl ve eşyâ ve hayvanâtların alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel- sene 1158 (21-30 Haziran 1745).

100-3

Karaman Vâlisine Eyâlet-i Karaman'da vâki' (boşluk) Kādîsına hüküm ki,

Aksaray sâkinlerinden müteveffâ Eslahuddinade Seyyid Mehmed'in eytâm-ı sigârının mansûb-ı vasîleri olan sâdât-ı kirâmdan Seyyid Mustafa zîde şerefuhu gelüb sagîrân-ı mezbûrânın babaları mezbûr fevt oldukda Aksaray Kādîsı tama'-ı hâmından nâşî resm-i kısmet nâmıyla eytâmın kânûndan ziyâde küllî akcaların ahz itmekle bundan akdem Kādî-yı mezbûr bâ-fermân-ı 'âlî Âsitâne-i Sa'âdet'ime ihzâr ve kânûndan ziyâde aldığı akcaların istirdâd olunub lakinn kādî-yı mezbûr vilâyet 'ayânıyla müttetik olmağla garaz-ı fasîdin icrâ ve ahz-ı intikâm ve celb-i mâl sevdâsıyla sahte ve tezvîr da'vâcılar peydâ ve bunun dayısı Seyyid Ali hakkında hilâf-ı vâki' nice ifk ve iftirâyı mutazammın 'arûz ve muhızrlar tedârikiyle gadr kasdında olmalarıyla bundan ve Seyyid Ali'den hukûk iddi'â ider olur ise ol-tarafda istimâ' olunmayub Âsitâne-i Sa'âdet'ime havâle olunmak için emr-i 'âlîşan sâdır olmuşken ba'dehu mezbûr Seyyid Ali fevt oldukda eşirrâdan (boşluk) ve dahî ba'zıları zuhûr ve tekrâr bundan akdem hilâf-ı vâki' mevâdd isnâdıyla üzerlerine musallât ve yedinde olan emr-i 'âlî 'atîkdir deyu mugâyir-i emr-i 'âlîşan tezvîr da'vâya tasaddî ve mâl-ı eytâma gadr sadedinde oldukların bildirüb mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince müceddeden emr-i 'âlîşanım recâ ve Divân-ı Hümâyûn'umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiği mastûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1158 (21-30 Haziran 1745).

101-1

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Aksaray Kasabası sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Mustafa zîde şerefuhu gelüb bunun babası Mehmed nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda terekesi irs-ı şer'le buna ve sagîr karındaşları Seyyid İbrahim ve Seyyid Ahmed'e ve zevcesi Ümmühan nâm hâtûna intikâl ve herkes hisselerine isâbet ideni ma'rifet-i şer'le iktisâm ve sagîr-ı mezkûrânın dahî ma'rifet-i şer'le bu vasîleri olmağla müteveffâ-yı mezkûrun tereke ve eşyâsından iki guruslukdan mütecâviz eşyâsını Aksaray Kasabası sâkinelerinden zevcesi mezkûre Ümmühan'a ketm ve ihfâ ve ol-vechile buna ve sagîr-i mezkûrâna gadr-ı küllî eyledükde Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildiğün bildirüb mûcibince şer'le görilüb mezbûrenin ketm ve ihfâ eyledüğü ol-mikdâr gurusluk eşyâsı tamâmen tahsîl ve kendü hissesin asâleten ve sagîrânın hisselerin vesâyeten buna bî-kusûr alıvirilüb ta'allül ve

muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye’l-evvel sene 1158 (21-30 Haziran 1745).

101-2

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Aksaray Kasabası sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Mustafa zîde şerefuhu gelüb bunun babası Seyyid Mehmed nâm kimesne bundan akdem fevt oldukda terekesi irs-ı şer‘le buna ve sagîr karındaşları Seyyid İbrahim ve Seyyid Ahmed nâm sagîrlere ba‘de’l-intikâl mezbûr İbrahim ma‘rifet-i şer‘le bu ve mezkûr Seyyid Ahmed’e dahî dayısı Seyyid Ali nâm kimesne vâsî nasb olmalarıyla mâl-ı eytâmı istikâmet üzere hıfz iderler iken mezkûr Seyyid Ali dahî fevt oldukda ma‘rifet-i şer‘le mezkûr Ahmed’e dahî tekrâr bu vâsî nasb olmağla sagîrân-ı mezbûrânın babalarından müntakil cümle tereke ve eşyâların sadâkat üzere hıfz idüb vesâyeti umûruna şer‘an bir-vechle dahl icâb itmeyüb ve sagîr-i mezbûr Ahmed’in rüşdi dahî zâhir olmuş değilken hâlâ mezkûr Ahmed’in vâlidesi Ümmühan nâm hâtûn zuhûr ve karındaşı Osman nâm kimesne ile yek-dil ve sagîr-i mezkûrun mâlını senin yedinden alub hıfz ideriz ve gâh sagîr-i mezkûr için bâliğdir deyu dürlü dürlü tezvîrâta süluk ve ol-vechile mâl-ı eytâmı ekl murâd ve gadr-ı küllî sevdâsında oldukların ve bu bâbda Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görölüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak hükmi hümayûnum recâ itmeğın şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye’l-evvel sene 1158 (21-30 Haziran 1745).

101-3

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Aksaray Kasabası sâkinlerinden Seyyid Mustafa zîde şerefuhu gelüb bunun babası Seyyid Mehmed nâm kimesne bundan akdem fevt oldukda terekesi buna ve sagîr karındaşları Seyyid İbrahim ve Seyyid Ahmed ba‘de’l-intikâl sagîr-i merkûm Seyyid Ahmed’e dayısı Seyyid Ali ma‘rifet-i şer‘le vâsî nasb ve Seyyid İbrahim’e dahî bu vâsî ve sagîr-i mezkûrların mâlından olmak üzere ‘alâ-tarîki’l-mudârebeye Aksaray sâkinlerinden Seyyid Osman nâm kimesneye bin yüz elli bir senesinde temessüğü mûcibince beş gurus virüb ba‘dehu Seyyid İbrahim’in dayısı olan vâsîsi fevt oldukda tekrâr sagîr-i mezkûr Ahmed’e dahî vâsî nasb olub

mezkûr Osman'ın zimmetinde olan mâl-ı eytâmı taleb eyledikde merkûm hevâsına tâbî kimesnelere istinâden bî-vech-i şer'î ol-mikdâr gurusu edâda ta'allül ve gadr sevdâsında olduğun ve fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görülüb mezkûr Seyyid Osman'ın zimmetinde ol-mikdâr gurusu mâl-ı eytâm tamâmen tahsîl ve vesâyeten buna bî-kusûr alıvirilüb bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1158 (21-30 Haziran 1745).

101-4

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Aksaray Kasabası sâkinlerinden Seyyid Mustafa zîde şerefuhu gelüb bunun babası Seyyid Mehmed nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda terekesi irs-ı şer'le buna ve sagîr karındaşları Seyyid İbrahim ve Seyyid Ahmed ve zevcesi Ümmühan nam hâtûna intikâl ve herkesin hisselerine isâbet ideni ma'rifet-i şer'le iktisâm ve sagîr-i mezkûrânın dahî ma'rifet-i şer'le bu vâsîleri olmağla müteveffâ-yı mezkûrun tereke ve eşyâsından iki bin guruslukdan mütecâviz eşyâsı Aksaray Kasabası sâkinelerinden zevcesi mezkûre Ümmühan ketm ve ihfâ ve ol-vechile buna ve sagîr-i mezkûrâna gadr-ı küllî eyledüğün ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer'le görülüb mezbûrenin ketm ve ihfâ eyledüğü ol-mikdâr gurusluk eşyâsı tamâmen tahsîl ve kendü hissesin asâleten ve sagîranın hisslerin vesâyeten buna bî-kusûr alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1158 (21-30 Haziran 1745).

102-1

Mevlânâ Niğde Kādîsına hüküm ki,

Niğde sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb Niğde Kasabası sâkinlerinden babası el-Hâcc İbrahim nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda mutasarrıf olduğu emlâk ve eşyâsı bununla karındaşları Ahmed ve Mustafa nâm kimesneler ile zevcesi Aîşe nâm hâtûna irs-ı şer'le intikâl ve ma'rifet-i şer'le muhallefâtı tahrîr ve defter ve hisse-i şâ'yiaları iktisâm olunub zimmetinde babası müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtından nesne kalmış değilken mezbûr Aîşe zuhûr ve zevcim müteveffânın senin zimmetinde defter-i

kassamdan hâric sekiz kise akcasıyla içünden üç yüz guruş kıymetlü esvâbını dahî fuzûlî zabt eyledüğün iddi'â ve murâfa'a-i şer' olunduklarında bir-vechle beyâna kâdîre olmayub mu'ârazadan men' birle hüccet-i şer'iyye virilmişiken tekrâr mugâyir-i hüccet-i şer'iyye tarafından vekîlî olub ve zevci olan Seyyid Ahmed nâm kimesne zuhûr ve Niğde mütesellimine istinâd ve mürâfa'a-yı şer' olunduklarında yine mu'ârazadan men' birle yedinde olan hüccet-i şer'iyyenin üzerine imzâ dahî olunmuşken yine mezbûre mündefi' olunub mugâyir-i hüccet-i şer'iyye nizâ'dan hâlî olmaduğun bildirüb hüccet-i şer'iyye mûcibince 'amel olunub mezbûrenin mugâyir-i hüccet-i şer'iyye zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin hüccet-i şer'iyye mûcibince mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene (1)158 (21-30 Haziran 1745).

102-2

(boşluk) Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Çukadar Mustafa nâm kimesne 'arz-ı hâl idüb çukadâr-ı mezbûr Eyâlet-i Karaman'da vâkî Karabunar (?) ve Hortuhanı nâm karyeler arasında mürûr üzere iken bin yüz elli (boşluk) senesinde eşkiyâdan sekiz nefer kimesneler üzerlerine hücum ve bunu ahz ve evlerinde mevcûd bulunan yüz guruşu gasb u gâret ve ziyâde gadr u ta'addî ve hâlâ taht-ı kazânızda mürûr u 'ubûr üzere oldukların bildirüb eşkiyâ-yı merkûmûn bulundukları mahalde ahz ve şer'le görölüb gasb u gâret eyledikleri meblağ-ı mezbûr bi't-tamâm tahsîl ve bî-kusûr alıvırılüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şakîyûn-ı mezbûrûn bulundukları mahalde ahz ve fî'len gasb eyledikleri meblağ-ı merkûm ba'de's-sübût tahsîl olunmak için fermân-ı 'âlîşanım yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1158 (21-30 Haziran 1745).

102-3

Beyşehir ve (boşluk) Kādîlarına Beyşehir Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Veli nâm kimesne gelüb Karaman Eyâleti'nde Beyşehir Sancağı'nda [Kaşaklı] Nâhiyesi'nde Muharremkulu nâm karye ve gayriden on bin sekiz yüz akca timâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf Mehmed nâm sipâhî timâr-ı mezbûr karyesinin bin yüz elli yedi ve elli sekiz senelerinin zabtını buna sipâriş itmekle bu dahî timâr-ı mezbûr karyelerinin defterlü re'âyâsının üzerlerine edâsı lâzım gelen a'sâr ve sâ'ir hukûk u rusûmların kânûn ve defter

mûcibince ahz u kabz murâd eyledikde ba‘zı kimesneler re‘âyâyı tahrîk ve ızlâl ve hukûk u rusûmlarının ahz u kabzına mûmâna‘at üzere oldukların bildirüb ol-vechile olan müdâhale ve ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye’l-evvel sene 1158 (21-30 Haziran 1745).

102-4

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Seyyid Mustafa gelüb bundan akdem bunun sagîr karındaşı Seyyid Ahmed’in ma‘rifet-i şer‘le mansûb-ı vâsîsi ve dayısı Seyyid Ali nâm kimesne sagîr-i mezkûrun velîsi olmak üzere yine Aksaray sâkinlerinden emir Ali oğlu Seyyid Veli ve Seyyid İbrahim nâm kimesnelere bin yüz elli (boşluk) senesinde mezkûr Veli’ye üç yüz gurus ve mezbûr İbrahim’e yüz elli gurus virüb fî’l-evâhir vâsî-yi merkûm fevt oldukda bu vâsî nasb olmağla mezkûrlardan vesâyeten mâl-ı eytâmı taleb eyledikde bî-vech-i şer‘î ta‘allül ve gâh müteveffâ-yı mezkûrun vârislerine virdik deyu zimmetlerinde olan ol-mikdâr gurus tamâmen tahsîl ve vesâyeten bî-kusûr alıvirilüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Cemâziye’l-âhir sene (1)158 (1-10 Temmuz 1745).

102-5

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Aksaray sâkinlerinden Molla Mehmed ve Yunus nâm kimesneler gelüb bundan akdem Aksaray Sancağı mütesellimi Mamaluzade (boşluk) dâme ikbâluhudan livâ-yı mezbûr hâslarından Yarımca ve Şehr ve Ortadiğin ve Alayund ve Garayılan dimekle ma‘rûf hâssa karyelerinin bin yüz elli (boşluk) senesinde mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafından yine Aksaray sâkinlerinden Hacı Abdullah nâm kimesne ile iştirâken bin dört yüz gurus iltizâm ve meblağ-ı mezkûrun dokuz yüz gurusun tarafına edâ ve meblağ-ı mezkûrun yedi yüz elli gurusunu bunlar edâ ve yüz elli gurusun mezkûr Hacı Abdullah virüb ba‘dehu livâ-yı mezbûr âhare tevcih olunmağla mezkûr Hacı Abdullah habersiz mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafından meblağ-ı merkûmun cümlesin ahz u kabz itmekle zimmetinde olan yedi yüz elli gurusun taleb eylediklerinde virmekde ta‘allül üzere olduğun bildirüb şer‘le görölüb mezbûrun zimmetinde olan ol-mikdâr gurus hakları alıvirilüb ta‘allül itdirilmeyüb icrâ-yı hakk

olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Cemâziye‘l-âhir sene (1)158 (1-10 Temmuz 1745).

103-1

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Medine-i Aksaray Kasabası sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Mustafa zîde şerefuhu gelüb bundan akdem bunun babası (boşluk) nâm hâtûn müteveffîye oldukda terekesi irs-ı şer‘le buna intikâl itmekle babası Seyyid Mehmed nâm kimesneye kasaba-yı mezbûre sâkinelerinden Ümmühan nâm hâtûn nefsinin babası mezkûre tezvîc ve babası dahî tezevvüc eyledikten sonra mezbûre Ümmühan‘ı vâlidesi müteveffîye-i mezbûrenin eşyâsından bin yüz elli sekiz senesi ‘alâ-tarîki‘l-emânet ma‘lûmu‘l-mikdâr eşyâ virüb zimmetinde iken babası mezkûr dahî fevt oldukda mezbûreye virdiği eşyâyı taleb eyledikde bî-vech-i şer‘i virmekde ta‘allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında olduğun bildirüb şer‘le görölüb mezbûreye emâneten virdiği eşyâ her ne ise alıvirilüb ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Cemâziye‘l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

103-2

İshaklı Kazâsı Nâ‘ibine hüküm ki,

İshaklı Kazâsı‘na tâbi‘ Salur nâm karye kurbunda vâki‘ müteveffâ Mesud Paşa Zâviyesi‘nin hâlâ berât-ı şerîfimle zâviyedârı olan sulehâdan Mahmud Dede zîde salâhahu gelüb bu kendü hâlinde umûr-ı zâviye ile meşgûl ve hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi ve yeniçerilikde kat‘a ‘alâkası olmayub bir-vechle dahl ve rencîde olunmak icâb itmez iken hâlâ İshaklı Kazâsı‘nda yeniçeri serdârı olan (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve hevâsına tâbi‘ ehl-i ‘örf tâ‘ifesiyle yek-dil ve yek-cihet ve mücerred ta‘cîz ve ızrâr ve tecrîm ve celb-i mâl sevdâsıyla bunun üzerine musallât ve sen bundan akdem bir kere hasbî (?) sefere gitmişsin ol-takdirce yeniçeri olmuş olursun deyu hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf bunu ahz ve habs ve teklîf ve akca mutâlebesiyle ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun bildirüb mezbûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf buna ol-vechile ta‘addî ve rencîde itdirilmeyüb zâhir olan müdâhale ve ta‘addîsi men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî itdirilmemek için yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Cemâziye‘l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

103-3

(boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Aksaray Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Sen ki Aksaray Kazâsı Nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Şeyh Ahmed zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb medine-i Aksaray'da Çardığın Mahallesi sâkinlerinden es-Seyyid Hacı Osman nâm kimesne meclis-i şer'a varub yine medine-i mezbûre sükkânından Aslahaddinzâde Seyyid Mustafa Çelebi demekle ma'rûf kimesne bunun üzerine şer'an bir nesne sâbit olmadın bin yüz elli (boşluk) senesinde fuzûlî bunun bedestânda vâki' bir bâb dükkânın mührleyüb bu dahî ol-vakitte bir husûs içün diyâr-ı âhârda bulunduğu hasebiyle mezkûr dükkânını feth ve guşâd ve derûnunda nice kimesnelerin emânet eşyâ ve emti'aların ve mezbûr Ahmed'in dahî ticârete müte'allik emti'a ve eşyâ ve nukûdunu gasb u gâret ve zâyî' ve itlâf ve gadr-ı küllî itmekle eşyâ ve nukûd ve emti'asın mezbûr Seyyid Mustafadan talep ve da'vâ sadedinde olduğundan 'adem-i itâ'atinden nâşî firâr ve gaybubet ve hâlâ taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr u 'ubûr üzere olmağla mezbûr Seyyid Mustafa herkanınızın taht-ı hükümet ve Kazâsı'nda bulunur ise ahz ve şer'le mürâfa'a ve eşyâ ve emti'a ve sâ'ir mâlî tahsîl [ve] alınmak bâbında emr-i 'âlî recâsına ahvâlini der-devlet-medâra i'lâm idivir deyu ilhâh ve iltimâs itmeğin fi'l-hakîka hâl minvâl-i muharrer üzere olduğun senin dahî 'ilmin muhît olmağın vâk'i-i hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden bulunduğu mahalde şer'le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene (1)158 (1-10 Temmuz 1745).

103-4

Kırili ve Bozkır Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Zu'amâdan Seyyid Mustafa gelüb Beyşehir Sancağı'nda ve Nâhiyesi'nde berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerinden Kırili Kazâsı'na tâbi' Kozluca ve Bozkır Kazâsı'na tâbi' Çiftlik ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karyeler sâkinlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zıları bunun salifu'z-zikr ze'âmeti karyelerinin defterde mukayyed ra'iiyet ve ra'iiyeti oğullarından olub ze'âmeti re'âyâsından olmalarıyla bi'l-fi'l sefere eşer Dergâh-ı Mu'allâ'm yeniçerilerinden sahîh dirliğe mutasarrıf olmayub üzerlerine edâsı lâzım rusûm-ı ra'iiyetlerin talep eyledikde biz 'askerîleriz rusûm-ı ra'iiyet virmeziz deyu hilâf-ı kânûn ve defter ta'allül üzere olmalarıyla ze'âmeti mahsûlune noksân terettüb

eyledüğün bildirüb mezbûrların üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra'ıyyetlerin alıvırılub hilâf-ı kânûn ve defter ta'allül itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

103-5

Nevşehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Arslan nâm zimmî gelüb bu (...) ve acemi tâ'ifesinden olub Mahmiyye-i İstanbul'da Alacahammâm kurbunda vâki' dükkânı içinde mevcûd olan levâzimesinden otuz üç bin akcalık eşyâsın kethüdâ ve ustalar ma'rifetiyle Seyyid Musli nâm kimesneye emâneten teslîm ve ol-dahî tesellüm ve bu vilâyetine gidüb henüz gelmezden mukaddem merkûm Musli bunun ekserî emvâl ve eşyâsın ekl ü bel' ve vilâyeti olan Nevşehir cânibine firâr itmekle bu dahî vilâyetinden geldikde dükkânında üç bin akcalık şey bulamayub ol-vechile mağdûr olduğun bildirüb mezbûr Seyyid Musli bulunduğu mahalde zabiti ma'rifetiyle şer'le görölüb zimmetinde olan hakkı tahsîl ve buna alıvırılub icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden bulunduğu mahalde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

104-1

Kureyş ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Nişân-ı Hümayûn'um virilen Dergâh-ı Mu'allâ'm Hasan Çavuş zîde kadruhu gelüb Bolu ve Akşehir ve Karesi ve Saruhan ve Konya sancaklarında Benderekli ve gayri nâhiyelerde Mekruz nâm karye ve gayriden yetmiş iki bin yüz doksan altı akca ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub ze'âmeti mülhakâtından Konya Sancağı'nda Kureyş Nâhiyesi'ne tâbi' karye-i Meracık (?) Kureyş Cemâ'ati mütemekkin idüb karye-i Yolşehr (?) ve tahtında karye-i Çukurviran Mağrez (?) cemâ'at-i Kureyş Meracık ve karye-i İnegazi ve karye-i Karaköy Mağrez 'an cemâ'at-i Kureyş Meracık ve karye-i Hendem Mağrez 'an cemâ'at-i Kureyş Meracık ve mezra'a-yı Eksadede ve Derde ve Kıracvıran ve Sellüuç (?) ve Kızlupınar kadîmden yurdları ve yaylaklarıdır ber-mûceb-i defter-i 'atık ve yine Kureyş Nâhiyesi'ne tâbi' Berendi deyu Defter-i Hâkânî'de mukayyed kurâ ve mezâri' 'an mahlûl-i mufassal müstakilen mûmâ-ileyhin kayd u berâtına dâhil olub âharın 'alâkası olmayub bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken âhardan ba'zı kimesneler zuhûr ve birbirleriyle yek-dil

ve sâlifü'l-beyân karye-i Meracık el-mezbûrenin hâsılıyla mahsûb mezra'a-yı Kızılupınar ve karye-i berendi el-mezbûrenin hâsılı iki mahsûb Akçakaya Mahallesi'ne hilâf-ı Defter-i Hâkânî fuzûlî müdâhale ve mûmâ-ileyhin tarafından subaşı olan (boşluk) zîde kadruhunun zabtına mûmâna'at ve ze'âmeti mahsûlune gadr eylediklerin bildirüb Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel olunub salifu'z-zikr mezra'a ve mahalleye âharın hilâf-ı Defter-i Hâkânî zâhir olan müdâhaleleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümayûn ve Defter-i Mufassal'a mürâca'at olundukda Kureyş Nâhiyesi'ne tâbî' yüz altmış bir nefer re'âyâ ve yigirmi altı 'aded zemîn ile karye-i Meracık Kureyş mütemekkin idüb karye-i (...) ve tahtında elli sekiz nefer re'âyâ ve karye-i Çukurviran Mağrez cemâ'at-i Kureyş Meracık ve yigirmi sekiz nefer re'âyâ ve bir zemîn ile karye-i İnegazi ve yüz yigirmi üç nefer re'âyâ ve beş 'aded zemîn ile karye-i Karaköy Mağrez 'an cemâ'at-i Kureyş Meracık ve yigirmi yedi nefer re'âyâ ile karye-i Hendem Mağrez 'an cemâ'at-i Kureyş Meracık ve mezra'a-yı Eksadede ve Derde ve Karacaviran ve Selüuç ve Kızılupınar kadîmden yurdları ve yaylaklarıdır ber-mûceb-i defter-i 'atîk hâsıl heme ma'a 'öşr-i sipâhîzâdegân 'öşr-i gallât ve salâriyye gendüm ve şa'îr ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma'a gayrihâ on beş bin dört yüz yigirmi altı akca ve yine Kureyş Nâhiyesi'ne tâbî' karye-i Berendi tahtında yüz on üç nefer re'âyâ ile mahalle-i Cami ve altmış nefer re'âyâ ile Mahalleköy ve on zemîn ve otuz altı nefer re'âyâ ile mahalli Akçakaya ve hâsıl ve 'öşr-i gallât ve salâriyye ve gendüm ve şa'îr ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma'a gayrihâ beş bin dokuz yüz dört akca yazarlarıyla Defter-i Mufassal'da muharrer kalemiyle başka başka tahrîr ve 'an mahlûl-i mufassal deyu mustakillen muma ileyin ze'âmeti mülhakâtından olduğu mastûr ve mukayyed olunmak Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

104-2

(boşluk) ve Kādîlarına (boşluk) ve Aksaray Kādîsı Nâ'ibi ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ahmed zîde şerefuhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb medine-i Aksaray mahallâtından Bölcek Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden babası Aslahaddinzâde dimekle ma'rûf Seyyid Mehmed'den ber-mûceb-i defter-i kassam intikâl iden terekeden bunun hisse-i şâyi'asın bu sagîr iken bâ-hüccet-i şer'iyye vâsîsi olan kebîr karındaşı Seyyid Mustafa nâm kimesne vesâyeten zabt ve ba'dehu bu dahî irişüb bâliğ

olmağla vâsîsi karındaşı mezbûrdan hisse-i mezkûresin taleb ve huzûr-ı şer'îyye ihzâr ve da'vâ ve murâfa'a-i şer' olunduklarında tereke-i mezbûrdan bunun hissesi bi'l-vesâyet zimmetinde olduğun ikrâr ve buna hisse-i şâyi'asın edâya mezbûr Seyyid Mustafaya kibel-i şer'den tenbîh olunmuşken hevâsına tâbi' ba'zı kimesneler ile yek-dil ve mezbûrlara istinâden mücerred tama'-ı hâmindan nâşî dürlü 'illet ve bahâne ile hissesin vormeyüb henüz icrâ-yı hakk olunmadın mezbûr firâr ve buna gadr murâd ve ibtâl-i hakk sevdâsında olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince bulunduğu mahalde şer'le görölüb mezbûrun zimmetinde olan hisse-i şâyi'ası alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden bulunduğu mahalde şer'le görölmek emrim olmuşdur Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

104-3

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi' Mancusun (?) nâm karye sâkinlerinden Ömer nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîsi ve şer'an bir nesne sâbit olmayub ve mâlik olduğü bir re's gulâmına âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken yine Kayseriyye sükkânından Mehmed ve karındaşı Abbas nâm kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk idüb gulâm-ı mezkûru sen mukaddemâ bize bey' itmiş idin senden alurız deyu hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî ve tagallüben bin yüz elli (boşluk) senesinde gulâm-ı mezkûru ahz eylediklerinden mâ'adâ ana dahî kanâ'at itmeyüb ehl-i 'örf tâ'ifesine istinâden bî-vech-i şer'î ma'lûmu'l-mikdâr gurusun alub ziyâde gadr eylediklerin bildirüb mahallinde şer'le görölüb gulâm-ı mezkûr ile ol-mikdâr gurusu hakkı tahsîl ve alıvirilüb ihkâk-ı hakk ve ol-vechile zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görölüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ta'addîleri men' ü def' olunmak içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

104-4

Bor ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Kıdvetu'l-kuzât ve'l-hükkâm Ereğli-i Karaman Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid Dervîş Mehmed zîde fazluhu mektûb gönderüb Haremeyn-i Şerîfeyn Evkâfî mülhakâtından Ereğli-i Karaman Kazâsı'na tâbi' Kızılcakebir ve Şeyhlü ve Karaağıl ve Yazıcılar nâm karyelerin

defterde mukayyed ra'yyet ve ra'yyeti oğullarından ekserî bundan akdem kadîmî karyelerinden kalkub varub âhar kasabât ve kurâda sâkin ve vakf-ı şerîf mahsûlunun kesr u noksân terettübüne bâ'is olmalarıyla bundan akdem sâbıkan Ereğli Kādîsı ve vakf-ı mezbûr mütevellîsi (boşluk) zîde kadruhu 'arzları mûcibince vakf-ı mezbûrun defterlü re'âyâları bulundukları mahallerden kadîmî karyelerine iskânlarıyçün sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince vakf-ı mezbûr mütevellîsi tarafından ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu ma'rifetiyle ba'zıların kadîmî karyelerine nakl ve ba'zıların hâlâ Bor Kasabası'nda ve civârında vâki' Kenisehisar Karyesi'nde ve taht-ı kazânızda ba'zı mütegalibeye istinâden sâkin olmalarıyla taraf-ı şer' den virilen mürâsele ile vakf-ı mezbûr mütevellîsi mûmâ-ileyh vakf-ı mezbûr karyelerinin ol-makûle defterlü re'âyâlarını bulundukları mahallerden kaldırılıb kadîmî karyelerine nakl u iskân itmek istedikde ba'zı mütegalibenin i'ânetleri sebebiyle ta'allül ve ol-vechile vakf-ı şerîf mahsûlune gadr ve vakf-ı mezbûr karyelerinin sâ'ir re'âyâların dahî perâkende olmalarına bâ'is olmağla hâlâ vakf-ı mezbûr karyelerinin ol-makûle defterlü re'âyâları bulundukları mahallerden kadîmî karyelerine nakl u iskân olunmak içün vakf-ı mezbûr mütevellîsi mûmâ-ileyhe mücerreden emr-i şerîf sudûrunu istadâ' eyledükde Ereğli-i Karaman Kādîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ve husûs-ı mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğun hâlâ Konya mütesellimi es-Seyyid Halil zîde mecduhu başka başka 'arz eyledikleri ecilden vech-i meşrûh ve kânûn üzere iskân olunmaları emrim olmuştur Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene (1)158 (1-10 Temmuz 1745).

105-1

(boşluk) Kādîsına ve İncesu Nâhiyesi Nâ'ibine hüküm ki,

Mustafa Beşe demekle ma'rûf kimesne gelüb bunun müteveffâ vezîr-i 'azâm-ı sâbık Mustafa Paşa Evkâfî'ndan İncesu Kasabası toprağında iki dönüm tarla iki dönüm bağa ber-mûceb-i temessük mutasarrıf ve tarlayı zabt ve zirâ'at ve bağı dahî tasarruf ve 'öşr ve resmin taraf-ı vakfa edâ idüb bir dürlü dahl ve ta'arruz olunmak icâb itmez iken âhardan kasaba-i mezbûre sükkânından ba'zıları hilâf-ı kânûn ve yedinde olan temessüğüne mugâyir fuzûlî müdâhale ve zabtına mûmâna'at ve gadr-ı küllî murâd eylediklerin ve husûs-ı mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğu vakf-ı mezbûr mütevellîsi İsmail zîde mecduhu tarafından dahî 'arz olundugın bildirüb hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i temessük zâhir olan müdâhaleleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnım recâ eyledügi ecilden kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

105-2

Bor ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Mevlânâ Ereğli-i Karaman Kādîsı Seyyid Derviş Mehmed zîde fazluhu Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Haremeyn-i Şerîfeyn Evkâfî mülhakâtından Ereğli-i Karaman Kazâsı'na tâbi' Kızılcakebir ve Şeyhlü ve Karaağıl ve Yazıcılar nâm vakf karyelerin defterde mukayyed ra'yyet ve ra'yyeti oğullarından ekserî bundan akdem kadîmî karyelerinden kalkub varub âhar kasabât ve kurâda sâkin ve vakf-ı şerîf mahsûlünün kesr u noksânına ve sâ'ir re'âyânın dahî perîşân olmalarına bâ'is olmagla bundan akdem sâbıkan Ereğli-i Karaman Kādîsı ve vakf-ı mezbûr mütevellîsi (boşluk) zîde mecduhunun 'arzları mûcibince vakf-ı mezbûrun defterlü re'âyâları bulundukları mahallerden kadîmî karyelerine iskânlarıyçün sâdır olan emr-i şerîfim ile vakf-ı mezbûr mütevellîsi mûmâ-ileyh tarafından ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu ma'rifetiyle ba'zıları kadîmî karyelerine nakl ve ba'zıları dahî hâlâ Bor Kasabası'nda ve civârında vâki' Kenisehisar Karyesi'nde ve taht-ı kazânızda ba'zı mütegalibeye istinâden sâkin olmalarıyla taraf-ı şer' den virilen mürâsele ile mütevellî-i mûmâ-ileyh vakf-ı mezbûrun ol-makûle defterlü re'âyâlarının bulundukları mahallerden kaldırub kadîmî karyelerine nakl u iskân itmek istedikde Bor Kasabası'nda ve karye-i mezbûrede ba'zı kimesnelerin i'ânetleri hasebiyle hilâf-ı kânûn ta'allül ve ol-vechile vakf-ı mezbûrun mahsûlünün noksân ve terettübüne bâ'is olmagla vakf-ı mezbûr karyelerinin ol-makûle defterlü re'âyâları bulundukları mahallerden kaldırılub kadîmî karyelerine nakl u iskân olunmak içün vakf-ı mezbûr mütevellîsi mûmâ-ileyhin müceddeden emr-i şerîfim sudûrunu istadâ' eyledükde Ereğli Kādîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ve husûs-ı mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğun hâlâ Konya Mütesellimi Seyyid Halil zîde mecduhu başka başka 'arz eyledikleri ecilden vech-i meşrûh ve kânûn üzere iskân olunmaları emrim olmuşdur. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene (1)158 (1-10 Temmuz 1745).

105-3

Niğde ve (boşluk) kazâlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Niğde Kazâsı'na tâbi' Hacebe nâm karyeden Kostantin nâm zımmî Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb bunun karye-i mezbûreden babası Vasil nâm zımmî bundan akdem müflisen mürd oldukda ism-i mâlî ıtlâk bir nesnesi olmadığından mâ'adâ bu terekesine vaz'-ı yed dahî itmeyüb ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmayub bir-vechle ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken Niğde Kasabası sâkinlerinden Hüseyin Ağa demekle ma'rûf

kimesne zuhûr ve mütegalibeden olmakdan nâşî mürd olan babanda altmış guruş alacağım vardır deyu bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf bilâ-devr-i şer‘î mu‘amele nâmıyla altmış guruşdan ziyâde akcasın almışiken kanâ‘at itmeyüb yigirmişer guruş kıymetlü üç re’s öküz ve yigirmi guruş kıymetlü bir re’s camus ve sekiz guruş kıymetlü bir kilim ve ikişer guruş kıymetlü sekiz kanlı saman ve altı guruş kıymetli bir ineğini aldığından gayrı yine Niğde Kasabası sâkinlerinden Haşim nâm kimesne dahî babanda elli guruşum vardır deyu fuzûlî yüz guruşdan mütecâviz akca ve bir merkeb ve bir tûfengin alub ve yine Niğde sâkinlerinden Köleoğlu nâm kimesne dahî bunun karye-i mezbûrede mutasarrıf olduğu mülk menzilin hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî zabt idüb küllî gadr u ta‘addî eyledüklerin ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhu’l-İslâm’dan müte‘addîd fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görilüb mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî aldıkları salifu’z-zıkr hayvanât ve eşyâ ve akca ve menzili buna alıvirilüb mezbûrlara hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf bir dürlü ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden şer‘le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâ’il-i Cemâziye’l-evvel sene 1158 (1-10 Haziran 1745).

106-1

(boşluk) ve (boşluk) ve Kādîlarına ve Niğde Kazâsı Nâ’ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Sen ki Niğde Kazâsı Nâ’ibi Mevlânâ Müfit (?) zîde ‘ilmuhu Südde-i Sa‘âdet’ime mektûb gönderüb medine-i Niğde ahâlîlerinden cemm-i gafîr ve cem‘-i kesîr meclis-i şer‘a varub bu sene-i mübâreke Diyarbekir cânibine me’mûr ‘asâkir-i nusret-eserime başbuğ nasb ve ta’yîn olunan vezîrim Ziya Abdullah Paşa iclâluhunun ma‘iyyetine me’mûr silahdâr serdengeçdilerin tahrîrine me’mûr olan Niğde sükkânından Niğdeli Yeğenbeyzâde es-Seyyid Mehmed Ağa dimekle ma‘rûf kimesne kasaba-yı mezbûr[a] vardıkda ber-mûceb-i emr-i ‘âlî tekâlîf-i vilâyete ta‘arruz olmak üzere eyyâm-ı meksde yanında mevcûd neferât ile zâhire bahâlarıyçün ‘ale’l-hesâb kendüye beş yüz guruş virilüb kazâ-yı mezbûr kurâlarına kat’a taaruz itmemek üzere ta‘ahhüd itmişken kanâ‘at itmeyüb bin yüz elli (boşluk) senesinde yine kazâ-yı mezbûre sükkânından Başçavuş Deli Hasan ve yüzbaşısı İsa ve Abdullah ve (boşluk) ve (boşluk) kimesneleri karyelerine irsâl ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf e‘âd nâmıyla karyelerinden zulmen ve cebren sekiz yüz ellişer guruşlarıyla iki re’s atların gasb eyledüklerinden mâ‘adâ yine kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Tatlar nâm karyeye

vardıklarında ahâlî-yi karye havflarından nâşî firâr itmeleriyle karyelerinden olan ber-mûceb-i defter iki yüz guruşa bâliğ emvâl ve eşyâların dahî gasb u gâret ve bunun emsâli zulm u ta‘addîlerinin nihâyeti olmamağla mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın zulmen aldıkları girü ashâbına alıvirilüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâk‘i-i hâli bi‘l-iltimâs ‘arz eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Cemâziye‘l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

106-2

Kayseriyye Nâ‘ibine Kayseriyye Mütessellimine hüküm ki,

Sen ki Kayseriyye Kazâsı Nâ‘ibi Mevlânâ Şeyh Ömer zîde ‘ilmuhusun Südde-i Sa‘âdet’ime mektûb gönderüb Seyyid Musa zîde şerefuhu meclis-i şer‘a varub medine-i Kayseriyye Kazâsı muzâfâtından Karahisar Nâhiyesi sükkânından bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinde babası Seyyid Ali fevt olmağla terekisi irs-ı şer‘le bununla yine nâhiye-i mezbûre sâkinlerinden üvey vâlidesi Ümmügülsüm nâm hâtûna intikâl itmekle üvey vâlidesi mezbûre ile mürâfa‘a-yı şer‘ olduklarından mezbûrenin zimmetinde bin gurusı olduğu şer‘an sâbit ve bunun hissesine üç yüz elli gurusı isâbet ve edâya tenbîh birle kıbel-i şer‘den yedine hüccet-i şer‘iyye virilmişiken mezbûre hâtûn edâda ta‘allül ve ibtâl-i hak ve gadr itmekle mahallinde şer‘le görölüb babası müteveffâ-yı mezbûrdan müntakıl mezbûrenin zimmetinde sâbit olan hissesinden ol-mikdâr gurusı hakkı tamâmen tahsîl ve alıvirilüb ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnım virilmek recâsına vâk‘i-i hâli bi‘l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Cemâziye‘l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

106-3

Kayseriyye Kazâsı Nâ‘ibi ve Kayseriyye Sancağı Mütessellimine hüküm ki,

Kayseriyye Kazâsı’na tâbi‘ Sarımsaklı nâm karye sâkinlerinden Sava ve Kiryako ve Anastas nâm zımmîler gelüb karye-i mezbûrede vâki‘ mutasarrıf oldukları emlâkları ittisâlinde mülk menzil ve mülk bağçe ve mülk ‘arsaya mutasarrıf olan İban ve Bıraşkova ve Kostantin ve Murad nâm zımmîler tasarruflarında olan menzil ve bağ ve mülk ‘arsasın âhara bey‘ murâd eylediklerinde bunlara şuf‘a olmakla şuf‘aen il virdiği bâhâ ile almağa tâlibler iken mesfûrlar ‘inâd ve bunlara virmeyüb bin yüz elli (boşluk) senesinde karye-i mezbûre sâkinlerinden Kaplan nâm zımmîye semen-i ma‘lûmeye bey‘ itmekle bunlar dahî bey‘-i mezbûru istimâ‘

eyledikleri anda ittihâz-ı şuf'a idüb redd-i semen ile menzil ve bâğçe ve mülk 'arsasın şuf'aen almak istediklerinde mesfûr Kaplan bî-vech-i şer'î ta'allül eyledüğün bildirüb mûcibince şer'le görilüb menzil ve bâğçe ve 'arsası şuf'aen kendülere alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûn recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

106-4

Kaş ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Larende Kal'ası mustahfizlarından Hasan ve topçılarından Osman Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb Konya Sancağı'nda Kaş Nâhiyesi'nde Çanak nâm karye ve gayriden dokuz yüz akca gedik timâr ile kal'a-yı mezbûr mustahfizlığına mezkûr Hasan ve yine karye-i Çanak el-mezbûre ve gayriden bin sekiz yüz akca gedik timâr ile kal'a-yı mezbûre topçılığına dahî mezkûr Osman başka başka berâvât-ı şerîfimle mutasarrıflar olub müsterekleriyle kayd u berâtlarına dâhil gedik timârlarının baş kalemi olan karye-i Çanak el-mezbûre toprağında zirâ'at ve hırâset eylediklerin zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn üzere sekizde bir 'öşr ile salâriyyelerin taleb ve ahz u kabz murâd eylediklerinde içlerinden ba'zıları bizler sâdât ve yeniçeri ve sâ'ir 'askerî tâ'ifesindenleriz ancak onda bir 'öşr virüb salâriyye vermeyüz deyu hilâf-ı Defter-i Hâkânî ve mugâyir-i kânûn ta'allül ve gedik timârları mahsûlune gadr-ı küllî eylediklerin bildirüb karye-i Çanak el-mezbûre toprağında zirâ'at ve hırâset idenlerin hırâsetleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden 'öşr ile salâriyyeleri alıvirilüb hilâf-ı Defter-i Hâkânî ta'allül itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümayûn ve Defter-i İcmâl ve Mufassal'a mürâca'at olundukda Kaş Nâhiyesi'ne tâbi' elli sekiz nefer re'âyâ ve üç zemîn ve hâsıl-ı 'öşr-i gallât ve sâlârı ve gendüm ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma'a gayrihâ iki bin yedi yüz akca yazar karye-i Çanak Defter-i Mufassal'da muharrir kalemiyle tahrîr ve Defter-i İcmâl'de yazı-yı mezkûresiyle tahrîr ve dokuz yüz akcesini ifrâz ve Larende Kal'ası mustahfizânına mahsûs gedik timâr deyu ber icmâl ve icmâl-i mezbûrdan berât-ı şerîfimle mezbûr Hüseyin'in üzerinde ve karye-i mezbûrenin yazı-yı mezkûresinden bin sekiz yüz akcası dahî ifrâz ve ol-dahî kal'a-yı mezbûre topçılığına mahsûs gedik timâr deyu ber icmâl ve hâlâ berât-ı şerîfimle merkûm Osman'ın üzerinde olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel olunmak emrim olmuştur Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

107-1

İshaklı ve (boşluk) Kādîlarına Akşehir Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

İshaklı Kazâsı'na tâbî' Dereçine nâm karye sükkânından Mehmed nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye [vaz'] ve ta'addîsi olmayub ve üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değilken yine karye-i mezbûre sükkânından Halil nâm kimesne hevâsına tâbî' ehl-i 'örf tâ'ifesine istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf yüz elli guruşun alub ziyâde gadr eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildürüb mûcibince şer'le görölüb hilâf-ı şer'-i şerîf aldığı ol-mikdâr guruşu alıvirilmek bâbında emr-i şerîfîm recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene (1)158 (1-10 Haziran 1745).

107-2

Bozkır ve (boşluk) Kādîlarına Beyşehir Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Boz Kazâsı'na tâbî' Gezer nâm karye sâkinlerinden Süleyman ve Mehmed nâm kimesneler gelüb bunlar eben 'an ceddin yetmiş seksen seneden mütecâviz Bozkır Kazâsı'na tâbî' Gezer nâm karyede sâkin ve karye-i mezbûrenin defterde mukayyed ra'yyet ve ra'yyeti oğullarından olmalarıyla üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra'yyetlerin karye-i mezbûre sipâhîlerine edâ idüb ve İçil Sancağı'nda Nevâhi-i Ermenek Kazâsı'na tâbî' mîr-livâ hâssı karyelerinden Başdere nâm karyenin defterde mukayyed ra'yyet ve ra'yyeti oğullarından olmayub rusûm-ı ra'yyet talebiyle ta'addî ve rencîde olunmak icâb [itmeziken] Emir Ali oğlu Halil ve Kara Hüseyin oğlu Mustafa ve Cartlak Hasan oğlu dimekle ma'rûf kimesneler zuhûr ve mücerred celb-i mâl sevdâsıyla sizin ecdâdınız bizim hâlâ zâbiti olduğumuz mîr-livâ hâssı karyelerinden salifu'z-zikr Başdere Karyesi'nin defterde mukayyed ve ra'yyet ra'yyeti oğullarından iken sinîn-i merkûme mukaddem kalkub varub Bozkır Kazâsı'na tâbî' salifu'z-zikr Gezer nâm karyede sâkin olmuşlarsız anların oğullarından imişsiz deyu rusûm-ı ra'yyet talebiyle bunları ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadukların ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince 'amel olunub mezbûrların hilâf-ı kânûn ve defter rusûm-ı ra'yyet talebiyle zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükde kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

107-3

Bor ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Bor sükkânından kuzâtdan kıdvetu'l-kuzât ve'l-hükkâm Mevlânâ Mehmed zîde fazluhu Südde-i Sa'âdet'ime gelüb bunun babası el-Hâcc Ahmed Bey dimekle ma'rûf kimesne yine Bor Kasabası mahallâtından Câmî'-i Atik Mahallesi toprağında mutasarrıf olduğu etrâf-ı erba'ası mu'ayyen olan mülk menzilin hâl-i hayâtında ve kemâl-i 'akl u sıhhatinde otuz sene mukaddem beş yüz gurus mukâbelesinde bey'-i bat-ı kat'î ile bey' ve teslîm ve bu dahî tesellüm ve babası mezkûr fevt olmağla bu müddet-i mezkûreden bu ana gelince bilâ-nizâ' zabt idüb mülk-i müşterâsına şer'an âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken müteveffâ-yı mezkûrun sâ'ir vereseşi olan zevcesi Aîşe bint-i İsa Ağa ve diğer zevcesi Şerîfe Fatıma bint-i İbrahim Efendi dimekle ma'rûf hâtûnlar ile kebîr oğlu ve diğer oğlu Seyyid Ali ve kebîre kızı Şerîfe Halime ve Aîşe'nin taraflarından sâbitu'l-vekâle olan Abdülfettah Bey bin Abdüsselam ve el-Hâcc Nasuh bin Ali dimekle meşhûr vekîller zuhûr ve şirrete süluk idüb ol-menzili vereseçün elinden alub mîrâsa idhâl iderüz deyu bî-vech-i şer'î fuzûlî müdâhale ve murâfa'a-i şer'-i şerîf olunduklarında babası müteveffâ-yı mezbûr kable'l-vefât menzil-i mezkûreyçün oğlum Mehmed'indir benim 'alâkam ve medhalim yokdur deyu huzûr-ı müsliminde kirâren ve mirâren ikrâr itdüğüne binâ'en ma'lûmu'l-esâmî kimesneler işhâd ve bunun mülk-i müşterâsı olduğu şer'an sâbit ve mu'arazadan men' birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmişiken ve bu makûle bilâ-gadr-ı şer'î on beş sene mürûr iden hukûk da'vâsının tekrâr istimâ'ı memnû' iken mezkûrlar kâni' ve mündefi' olmayub hilâf-ı şer'-i şerîf ve ol-hüccet-i şer'iyeye mugâyir tekrâr müdâhale ve nizâ'dan hâlî olmadıkların bildirüb yedinde olan hüccet-i şer'iyeye mûcibince 'amel olunub mezbûrların hilâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için [yazılmışdır]. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

107-4

Konya kazasının Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Suğla Mukâta'ası Emini olan el-Hâcc Ali zîde kadruhu gelüb Konya civârında vâki' Larende Kazâsı'nda sâkin ihtiyârlarından Seyyid Abdullah Efendi ve Seyyid Mehmed Efendi ve Vendesenli oğlu Hacı Mehmed ve Fireherli oğlu Hacı Ömer ve Gülalıcısı oğlu Hacı Mehmed ve Gökgöz Ömer ve Hacı Seyyid Yahya ve Seyyid Hüseyin ve Gazzaz oğlu Hacı Mehmed ve Bela Ali ve Famışra oğlu Ahmed ve Bey Hacı Mehmed ve Gümüşgerdanoğlu ve

Hammâmcı Hacı Abdurrahman dimekle ma'rûf kimesneler zimmetlerinde ahâlî-yi kazâ-yı mezbûrun mesarifiyçün bin yüz elli (boşluk) senesinde bundan istikrâz eyledikleri ma'lûmu'l-mikdâr meblağdan on bir bin guruş alacak hakkı olub ve mezbûrdan deyn-i merkûm-ı mukırrlar olub lâkinn birbirleri beynlerinde nizâ'ların olduğundan salifu'z-zıkr Larende Kazâsı'nın meblağ-ı mezbûrun mezbûrlardan alınması mümkün olmamağla sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin bundan akdem ta'yîn olunan (boşluk) zîde kadruhu mübâşeretiyle mezbûrların Konya'ya ihzâr ve sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin huzûrunda mürâfa'a ve sâbit olan meblağ-ı merkûm hakkı bi't-tamâm tahsîl ve alıvırilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim sâdır olmuşken mezbûrlar firâr itmeleriyle hakkı ibtâl olduğun bildirüb mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince hükm-i hümâyûnum recâ ve Divân-ı Hümâyûn'umda mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildüğü mastûr bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

108-1

Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Abdullah zîde mecduhu gelüb bu ba'zı husûsiyçün bundan akdem Karamürsel'de sâkin iken (boşluk) ve (boşluk) iki nefer hizmetkârı bunun bir re's atıyla bir bârgîrin ve elli beş guruş nukûd akca ve bir çift piştov ve bir tüfenk ve dört kürek ve sâ'ir eşyâ-yı vâfîresini ahz ve Karamürsel'den firâr itmeleriyle bu dahî mezkûrların ardlarınca varub Akşehir'den ahz ve sareka eyledikleri eşyâsın ve atı ve bârgîri ve akcasın taleb eyledikde mezbûrlar bi'l-külliye inkâr itmeleriyle şâhide havâle olunub ve şâhidleri dahî Âsitâne-i Sa'âdet'imde olmağla kendüye gadr-ı küllî olduğun bildirüb hizmetkârları mezkûrlar Âsitâne-i Sa'âdet'ime ve huzûr-ı âsâfide mürâfa'a ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

108-2

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

el-Hâcc Mehmed nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi yoğiken yine medine-i Kayseriyye

sâkinlerinden Hacı Hatık oğlu Mustafa ve hizmetkârı Abdi nâm kimesne birbirleriyle yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun hânesin basub buna şutûm-ı galîza ile şetm ve âletiyile darb ve katl kasdıyla bunun üzerine hücûm ve hetk-i ‘ırz eylediklerinden mâ‘adâ üç yüz guruşun dahî alub ziyâde gadr u ta‘addî eylediklerin ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhu’l-İslâm’dan müte‘addîd fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mûcibince şer‘le görölüb alınan akcası giru alıvirilüb hilâf-ı şer‘ ta‘allül itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-âhir sene 1158 (11-20 Temmuz 1745).

108-3

Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

İbrahim zîde salâhahu gelüb bu Akşehir Kazâsı’na tâbi‘ Maruf nâm karyede vâki‘ el-Hâcc İbrahim bin Şeyh Hasan Zâviyesi’nin hâlâ berât-ı şerîfimle nâzırı ve şeyhi olub yine zâviye-i mezbûre vakfının bi’l-fi’l berât-ı şerîfimle mütevellisi olan Akşehir’de sâkin Mehmed nâm kimesne umûr-ı vakfı ber-mûceb-i şart-ı vâkıf ru’yet ve mâl-ı vakfı sadâkat ve istikâmet üzere hıfz itmeyüb hevâsına tâbi‘ ba‘zı kimesneler ile yek-dil ve mâl-ı vakfı ekl ü bel‘ ve kendü umûruna sarf ile istihlâk ve bu edâ-yı hizmet idüb kusûrı yoğiken bunun berâtı mûcibince müstahak olduğu vazîfesin dahî virmeyüb ve mâl-ı vakfa gadr-ı küllî itmekle bu dahî mezkûrun ma‘rifet-i şer‘le muhâsebesin görüb mâl-ı vakfı zuhûra getürüb ve berât-ı mûcibince müstahak olduğu vazîfesin dahî taleb ve almak murâd eyledikde hilâf-ı şer‘ ve mugâyir-i şart-ı vâkıf ta‘allül ve buna ve mâl-ı vakfa gadr-ı küllî murâd eyledüğün bildirüb ma‘rifet-i şer‘le ba‘de’l-muhâsebe müstahak olduğu vazîfesi alıvirilüb ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Cemâziye’l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

108-4

Bor ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Bor’da sâkin kuzâtdan kıdvetu’l-kuzât ve’l-hükkâm Mevlânâ Mehmed zîde fazluhu gelüb bunun vâlidesi Hadice nâm hâtûn bundan akdem müteveffıye oldukda babası Mehmed Paşazâde el-Hâcc [Ahmed] Bey dimekle ma‘rûf kimesne zimmetinde olan beş yüz guruş mihriyle ve sâ’ir metrûkâtı irs-ı şer‘le bununla kız karındaşı Aîşe’ye intikâl idüb der-‘akab babaları mezkûr el-Hâcc Ahmed dahî fevt olmağla anın dahî mâlik olduğu mülk ve sâ’ir

emlâk ve eşyâsı bununla diğer karındaşları Hasan ve Seyyid Ali ve kızları mezbûre Aişe ve Şerife Halime ve zevceleri Aişe ve Fatıma nâm hâtûnlara intikâl itmekle vâlideleri müteveffiyenin müteveffâ babaları zimmetinde mihrin mukâbil metrûkâtından bununla mezbûre Aişe bir bâb mülk menzil iştirâ ve sâ'ir metrûkâtından dahî herkes 'alâ-mâ farazallahu ta'âlâ hisse-i şâyi'aların ahz u kabz ve husûs-ı mezbûra müte'allik 'âmme-i da'vâda cümlesi birbirlerinin zimmetlerin ibrâ ve iskât itmeleriyle bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken babası müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi Aişe'nin tarafından vekîli (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve şirrete sülûk idüb babanız müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde olan vâlideniz müteveffiyenin mihrî için iştirâ eyledikleri menzili fuzûlî zabt eylediler deyu iddi'â ve zabtına mümâna'at itmeleriyle bî-garaz müslimîn ile cânib-i şer' den menzil-i mezbûrun üzerine varılıb mezbûr ile murâfa'a-i şer' olunduklarında menzil-i mezbûru müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde olan vâlidelerinin mihrin mukâbil iştirâ eylediklerin mezbûre Aişe ikrâr idüb lâkinn noksân-ı fâhiş ile iştirâ itmişlerdir deyu iddi'â ve menzil-i mezbûru tekrâr müzâyede ve mezbûre Aişe ve sâ'ir verese ile bunlar sulh ve vâlidelerinin mihrin mukâbil dört yüz guruş sulh ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru bunlara edâ vü teslîm ve menzil-i mezbûrlardan herkes hisselerini zabt eylediklerinden sonra ba'dehu mezbûre Aişe ve sâ'ir verese menzil-i mezbûru tekrâr bunlara bey'-i bât-ı kat'î ile hisselerin bey' ve teslîm ve bunlar dahî iştirâ ve kabûl ve semenlerin herbirlerine edâ vü teslîm eylediklerinden sonra herbirleri menzil-i mezbûre ve sâ'ir mîrâsa müte'allik 'âmme-i da'vâ ve mutâlebâtından birbirlerinin zimmetlerin ibrâ ve iskât ve kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet birle cânib-i şer' den yedlerine hüccet-i şer' iyye virilüb ve bu makûle bir def'a şer' le görilüb fasl olunub kat'-ı nizâ' ve ibrâ-yı zimmet birle cânib-i şer' den hüccet-i şer' iyye virilen mîrâs ve menzil da'vâsının tekrâr istimâ'ı memnû' iken mezbûre Aişe yine zuhûr ve şirrete sâlike ve ol-ibrâ ve hüccet-i şer' iyyeye mugâyir müdâhale ve ta'addîden hâlî olmaduğın bildirüb mezbûrenin hilâf-ı şer' ve ol-ibrâ-yı hüccete mugâyir ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' ve def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer' le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

109-1

Ürgüb Kādîsına hüküm ki,

Ürgüb Kazâsı mahallâtından Bedir Mahallesi sâkinlerinden Abidin bin Hasan Yazıcı gelüb Ali ve zevcesi Lale nâm hâtûn yine mahalle-i mezbûre toprağında tasarruflarında olan mülk menzillerinin rub' hisselerin beş guruş mukâbelesinde buna bey'-i bât-ı kat'î ile bey' ve

teslîm ve bu dahî tesellüm ve zabt ider iken mezbûr Ali ve zevcesi mezbûre yine ol-menzil-i merkûmdan yine mutasarrıf olduğu beş sihâmdan üç sehîm âhar hisselerin dahî bu şefî‘ olub haberi yoğiken bin yüz elli (boşluk) senesinde Mahmud nâm kimesneye otuz guraşa furûht eylediklerinde bu istimâ‘larında şerâ‘itine ri‘âyet ve almak istedikde bâyi‘-i mezkûre bî-vech-i şer‘î virmekde ta‘allül ve murâfa‘a-i şer‘-i şerîf olunduklarında mezkûr Mahmud ol-sehmden bir buçuk sehmin buna virilmek üzere huzûr-ı şer‘de tenbîh birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken mezkûr kâni‘ olmayub ol-hüccet-i şer‘iyyeye mugâyir virmekde ta‘allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında olduğu ve fetevâ-yı şerîfe virildüğü bildirüb şer‘le görölüb şüf’aten redd-i semen ile alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölme için yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Cemâziye’l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

109-2

Konya Nâ‘ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Konya sâkinlerinden el-Hâcc Mehmed nâm kimesne gelüb Konya mahallâtından Kal‘a-ı Cerb Mahallesi’nde vâki‘ müteveffâ Ceddî Kal‘a-ı Cerb Mescid-i Şerîfi Vakfı’nın ve nukûd-ı mevkûfesinin evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere berât-ı şerîfimle mütevellî ve nâzırı olub tevliyyet ve nezâreti mezkûr eben ‘an-ceddin meşrûtaların olub âhardan müdâhale olunmak icâb itmez iken ba‘zı kimesneler vakf-ı mezbûrun nukûdunu ekl ü bel‘ itmek mulâhazasında olamalarıyla bu dahî vakf-ı merkûmun umûrunu temşiiyyet için Âsitâne’ye gelüb vakf-ı mezbûrun ba‘zı husûsiyyet emr-i şerîf ısdâr ve mahalline ‘azîmet üzere iken Konya sâkinlerinden ashâb-ı ağrazdan Süleyman nâm kimesne kendü hevâsına tâbi‘ nâ‘ibi itmâ‘ ve hilâf-ı inhâ bunun ‘inâyetinde aldığı ‘arz ile tevliyyetin kendü üzerine ve nezâreti Halil üzerine berât itdirüb buna gadr-ı küllî eyledüğü bildirüb merkûm ile nahallinde mürâfa‘a ve vâki‘-i hâl ‘arz u i‘lâm olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görölme için yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Cemâziye’l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

109-3

Develü Kādîsına hüküm ki,

Nefs-i Develü Kasabası’nda vâki‘ Fahriye Medrese[sı]’nin bi’l-fi‘l berât-ı şerîfimle müderrisi ve vakfın mütevellîsi kıdvetu’l-‘ulemâ‘i’l-muhakkıkîn Mustafa zîde ‘ilmuhu

Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb medrese-i mezbûre vakfı mülhakâtından kasaba-yı mezbûre toprağında vâki' bağlardan defterde 'öşr yazılmağla bu dahî şer'le müteveccih olan 'öşrlerin vakf için taleb eyledikde içlerinden Seyyid Cafer ve Halil ve Hüseyin ve Ali ve diğer Ali ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler biz 'öşr vormeyüz akca viririz deyu hilâf-ı Defter-i Hâkânî ta'allül ve vakfa gadr itmeleriyle bundan akdem yedinde olan fetevâ-yı şerîfe mûcibince murâfa'a-yı şer' oldukda mezbûrların hilâf-ı kânûn ve defter gadr u ta'addîleri men' birle taraf-ı şer'den bunun yedine hüccet-i şer'iyye virilmişiken mezbûrlar yine kânî' olmayub ol-vechile ta'allül ve muhâlefet ve vakf-ı şerîfe gadr-ı küllî eylediklerin hüccet-i şer'iyye ve fetevâ-yı şerîfesi mûcibince 'amel olunub şer'le müteveccih olan 'öşrlerin vakf için buna alıvirilüb hilâf-ı Defter-i Hâkânî ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ve fetevâ ol-vechile ta'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1158 (11-20 Temmuz 1745).

109-4

Eyâlet-i Karaman'da vâki' kâdîlara ve Konya Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Sen ki Konya Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Mehmed zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Karaman Vâlîsi vezîrim Mehmed Paşa edamâllahu ta'âlâ iclâluhu me'mûr olduğı sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûna hareketi esnâsında esnâfa olan duyûn-ı kesîresin müşârun-ileyhin tarafından medine-i Konya'ya mütesellim nasb eylediğı Seyyid Halil zîde mecduhuya havâle idüb mûmâ-ileyh dahî hâlâ duyûn-ı mezbûrenin bir mikdârını ashâbına teslîm ve bâkîsının dahî edâsına takayyüd-i tâmm ve fukârâ ve zu'âfayı himâyet ve sıyânetde say' ve ihtimâm üzere olduğundan nâşî esnâf ve ahâlî-yi fukârâ kendüden râzı ve hoşnûd olduklarından emr-i şerîfim virilmek recâsına vâk'-i-i hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden mütesellim-i mezbûrun hüsn-i hâli 'arz ve mahzar birle i'lâm olunmağla vech-i meşrûh üzere ibkâ olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1158 (11-20 Temmuz 1745).

110-1

Aksaray ve (boşluk) Kâdîlarına ve Aksaray Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Aksaray Sancağı mutasarrıfı olub hâlâ Ahîsha muhâfazasına me'mûr Hasan dâme ikbâluhunun kapu kethüdâsı olan el-Hâcc Abdullah zâde mecduhu gelüb mûmâ-ileyh livâ-yı mezbûr hâsslarının bin yüz elli sekiz senesinde el-Hâcc Mustafa nâm kimesneye der-'uhde

ve iltizâm idüb merkûm dahî hâss-ı mezbûru zabt için ol-tarafa vardukda Aksaray sâkinlerinden Alibabazâde Seyyid Hacı Abdullah ve es-Seyyid İsmail ve Cedek oğlu Musa ve Bayrakdar Mehmed ve Mütevellî oğlu Ali nâm kimesneler fuzûlî ve bilâ-sened hâss-ı mezbûr re'âyâlarının bennâk ve sâ'ir rusûmâtından altı yüz guruşdan mütecâviz akcaların alub mültezim-i merkûm dahî mezbûrların fuzûlî aldıkları meblağ-ı merkûmu taleb eyledikde edâda ta'allül ve muhâlefet ve hâss-ı merkûmu dahî sana zabt itdirmeziz deyu müdâhale eyledikden mâ'adâ Küçük Mehmed nâm kimesne dahî ben hâss-ı merkûmun fermân ile vekîl-i sahîhiyim deyu iddi'â ve ba'zıları dahî ben kâtibiyim deyu ta'arruz ve geçen sene mezbûr Küçük Mehmed ben kileciyim deyu hâss-ı merkûm mahsûlünden üç yüz keylden mütecâviz mahsûlü zabt idüb mûmâ-ileyh tarafına gadr itmeleriyle mezbûr Seyyid Hacı Abdullah'ın fuzûlî ve bilâ-sened hâss-ı mezkûr re'âyâsından aldığı mahsûl ve rusûmâtı her ne ise ma'rifet-i şer'le tahsîl ve fîmâ-ba'd hâss-ı merkûm mahsûlâtından kileci ve yazıcı nâmıyla kimesneye dahl ve ta'arruz itdirmeyüb hâss-ı merkûm karyelerini sene-i mezbûrede mültezim-i merkûm Hacı Mustafa'ya zabt ve vâkî' olan mahsûlât ve rusûmâtın kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirüb merkûmların ol-vechile bilâ-sened zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîf sudûrunu istidâ' ve husûs-ı merkûm ma'rifet-i şer'le görölüb merkûmların hâss-ı mezbûr mahsûlât ve rusûmâtından fuzûlî gasb eyledikleri her ne ise ba'de's-sübût mültezim-i merkûma alıvirilüb gerek merkûmların ve gerek âharın ol-vechile bilâ-sened zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak için kânûn üzere emr-i şerîf sudûrı bâbında bi'l-fi'l Re'îsu'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i'lâm itmeğin mûmâ-ileyhin i'lâmı mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1158 (11-20 Temmuz 1745).

110-2

Seydişehir Kādîsına ve Konya Mutesellimine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi' Tol nâm karyeden Seyyid Ebrar zîde şerefuhu 'arz-ı hâl idüb Muminoğulları (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler Seyyid Mustafa nâm kimesne ile karye-i mezbûrede 'ale'l-iştirâk mutasarrıf oldukları yeri arz-ı mîrî binası mülk olan değirmenden hisselerin semen-i misliyle buna bey' ve teslîm bu dahî iştirâ ve tesellüm ve bir-vechle dahl olunmak icâb itmeyüb ve bu makûle yeri arz-ı mîrî binâsı mülk değirmende şuf'aen cârî değilken mezbûr Mustafa zuhûr ve ol-değirmen hissesin şuf'aen senin yedinden alırım deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî üzere olduğun ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer'le görölüb zâhir olan hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addîsi men' ve def' olunmak bâbında

emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-âhir sene (1)158 (11-20 Temmuz 1745).

110-3

Niğde ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Niğde Kazâsı sâkinelerinden Cafer Bey demekle ma‘rûf kimesnenin kızı İhsan nâm bâkire gelüb yine Niğde Kazâsı’na tâbi‘ Fertek nâm karye hudûdında Depe nâm mevzi‘de vâki‘ babası mezkûrun mutasarrıf olduğı bağda bin yüz elli (boşluk) senesinde kendi hâlinde durur iken bağ-ı mezkûrun civârında bağcaya mutasarrıf olan karye-i mezbûre sâkinlerinden Mustafa bin Hüseyin nâm kimesne mezbûreye bi-gayr-ı hakkın taş ile sol böğründen darb idüb ol-darbdan müte’essiren igüsi kırılıb mezbûr ziyâde gadr u ta‘addî itmekle mezbûrenin tarafından vekâleten babası mezkûr Cafer da‘vâ ve talebiyle ma‘rifet-i şer‘le keşf olundukda merkûm Mustafa vech-i meşrûh üzere mezbûreyi taş ile sol böğründen darb igüsin kırub ta‘addî eylediğı şer‘le sâbit ve canib şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken henüz icrâ-yı hakk olmaduğın bildirüb hüccet-i şer‘iyye mûcibince şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ eyledüğü ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-âhir 1158 (11-20 Temmuz 1745).

111-1

Göçi ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütessellimine hüküm ki,

‘Ulemâdan Hasan zîde ‘ilmuhu gelüb Beyşehir Sancağı’nda Göçi Nâhiyesi’ne tâbi‘ mîr-livâ-yı Beyşehir hâssı karyelerinden Uluhoma nâm karyede vâki‘ Fakıhçiftliği’nin ‘öşri nefsi Seydişehir’nde ashâb-ı sâdâtdan Mehmed bin Ahmed’in binâ eyledüğü câmi‘-i şerîfin vakfı ve salâriyyesin dahî mîr-livâ hâssı mülhakâtından olduğı Defter-i Hâkânî’de mukayyed ve bu câmi‘-i mezbûrun bi’l-fî’l berât-ı şerîfimle zâbiti ve vakfın mütevellisi olmağla karye-i Uluhoma el-mezbûre toprağında Defter-i Hâkânî’de mukayyed Çiftlik-i Hasan Fakıh el-mezbûreyi mîr-livâ hâssı voyvodasıyla tevliyyeti hasebiyle cânib-i vakfdan zabt ve toprağında zirâ‘at ve hırâset idenlerin hâsıl olan terekelerinden müteveccih olan ‘öşrlerin vakf için ahz u kabz murâd eyledikde mîr-livâ hâssı voyvodası olanlar çiftlik-i mezbûre toprağında hâsıl olan terekenin salâriyyesin almağa kanâ‘at itmeyüb cânib-i vakfa ‘â’id olan ‘öşre dahî müdâhale ve câmi‘-i merkûm vakfına gadr eyledüğün bildirüb Defter-i Hâkânî mûcibince ‘amel olunub hilâf-ı Defter-i Hâkânî ol-vechile zâhir olan müdâhalesi men‘ ü def

olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defter-i ‘Amire’nde mahfûz olan Defter-i İcmâl ve Mufassal ve Defter-i Evkâf’a mürâca‘at olundukda Göçi Nâhiyesi’ne tâbi‘ Çiftlik-i Hasan Fakih der-karye-i Uluhoma der-tasarruf-ı evlâd-ı Kasım Fakih ber-mûceb-i defter-i ‘atîk mezkûr Kasım Fakih fevt oldukda Murullah ve Mehmed nâm oğullarına irs-ı şer‘le müntakıl olub anlardan Ahmed bin Mehmed nâm kimesne satun alub nefis-i Seydi’de kendi binâ eyledüğü câmi‘ mesarîfına vakf idüb bi’l-fi‘l vakfiyyet üzere tasarruf olunur hâsıl ‘ani’l-‘öşr-i vakf zabt ve şa‘îr yekûn yüz yigirmi ve salâriyye-i hâss-ı mîr-livâ deyu Defter-i Evkâf’da muharrir kalemiyle tahrîr olub ve yine Göçi Nâhiyesi’ne tâbi‘ hâsıl-ı ‘öşr-i gallât ve sâlârı çiftlik-i Hasan Fakih gendüm yekûn ma‘a gayrihâ yigirmi bin yedeyuz akca yazar karye-i Uluhoma Defter-i Mufassal’da ol-dahî muharrir kalemiyle ve Defter-i İcmâl’de nefis-i Beyşehri ve ma‘a gayrihu berkdirilüb mîr-livâ hâssı mülhakâtından olduğı mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâ’il-i Cemâziye’l-âhir sene 1158 (1-10 Temmuz 1745).

111-2

Konya Nâ’ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Konya Kazâsı muzâfâtından Sahra Nâhiyesi’ne tâbi‘ Balcalı nâm karye sâkinlerinden Ömer ve Süleyman nâm kimesneler gelüb Konya sâkinlerinden Yeğen oğlu Kayık Mehmed Efendi dimekle ma‘rûf kimesnenin etbâ’ından Kadir oğlu (boşluk) nâm kimesne mezbûr Mehmed’e istinâden hilâf-ı şer‘ bin yüz elli (boşluk) senesinde ma‘lûmu’l-‘aded koyun ve deve ve öküzlerin senin karındaşın mezbûr Süleyman’dan alacağım vardır deyu ahz eylediğinden mâ‘adâ karındaşı mezbûrun dahî da‘vâların sürub götürüb ve bu Âsitâne’de olmağla ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğün ve fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince şer‘le görilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-âhir sene (1)158 (11-20 Temmuz 1745).

111-3

Konya Nâ’ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed zîde ‘ilmuhusun Sûdde-i Sa‘âdet’ime mektûb gönderüb civârda vâki‘ Aksaray Nâ’ibi eş-Şeyh Ahmed zîde ‘ilmuhu meclis-i şer‘a varub kazâ-yı mezbûrda sâkin ‘ulemâ ve sulehâ ve fukârâ kendüden hoşnûd ve râzı iken

Aksaray'da sâkin zümre-i eşkıyâdan fesâd 'âdet-i müstemirresi olan el-Hâcc Abdullah ve karındaşı Hacı Hamza ve rufekâlarından Üsküdarîoğulları İbrahim ve Osman ve Hacı Hasan ve Hacı Osman nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve hevâlarına tâbî' eşkıyâyı başlarına cem' ve mücerred icrâ-yı fesâd ve celb-i mâl sevdâsıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde nehâren mahkemeyi basub bir re's aygır at ve yüz guruş akca ve sâ'ir mâlik olduğu beş yüz guruşluk emvâl ve eşyâsın nehb u gâret eylediklerinden gayrı dest-beste on gün mikdârı habs ve gadr-ı küllî itmeleriyle Konya'ya ihzâr ve ihkāk-ı hakk olunmak üzere istidâ'-yı 'inâyet ve fi'l-hakîka nâ'ib-i merkûm ber-vech-i muharrer gadr-ı küllî olduğu Aksaray'da musâfîren sâkin cemm-i gafîr ve cem'-i kesîr ihbâr eylediklerin 'arz eylediğün ecilden mezbûrlar Dîvân-ı Konya'ya ihzâr ve cümle muvâcehesinde murâfa'a-i şer' olunub zikr olunan kimesnelerin bu makûle fezâhat ve şenâ'ate tasaddîleri şer'an zâhir ü sâbit olur ise kendüler ahz ve meks kendüler nefy ve tağrîb ve tenkîl ve te'dîbleriçün keyfiyyeti 'ala-vukû'ihî Der-Sa'âdet'ime i'lâm ve ba'dehu ne vechile emr-i şerîfim şeref-sudûr ider ise ana göre hareket olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1158 (11-20 Temmuz 1745).

111-4

(boşluk) Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Kıdvetu'l-emâcid ve'l-'ayân (boşluk) ve (boşluk) zîde mecduhumâ gelüb taht-ı kazânızda vâki' mûmâ-ileyhumânın iştirâken ber-vech-i mâlikâne 'uhdelerinde olan Türkmanân-ı Bozulus Mukâta'ası'nın bin yüz elli sekiz senesine mahsûben zabtını bundan akdem taraflarından derh 'uhde ve iltizâm iden Ahmed zîde kadruhu mukâta'a-yı mezbûreyi zabt ve emvâl-i mukâta'ayı emr ve defter mûcibince cem' ve tahsîl eylemek murâd eyledikde ba'zıları zabt ve rabtında ve emvâl-i mukâta'anın cem' ve tahsîlinde mûmâna'at ve muhâlefet ile mâl-ı mukâta'aya ve mültezim-i mezkûra gadr murâd eylediklerin bildirüb mültezim-i mezkûrun mukâta'a-yı mezbûreyi zabtında ve emvâl-i mukâta'anın cem' ve tahsîline mûmâna'at üzere olanların haklarından gelinmek içün ism ve resmleriyle 'arz u i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istadâ' eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşanım yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene (1)158 (11-20 Temmuz 1745).

111-5

Larende (boşluk) ve Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Erbâb-ı timârdan Mehmed nâm sipâhî gelüb Konya Sancağı'nda Turgud Nâhiyesi'nde Obrucak nâm karye ve gayriden on sekiz bin elli bir akca timâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub Larende Kazâsı'nda altı bin sekiz yüz yigirmi sekiz akca yazusu olan Yağmurlar nâm karye mahlûl-i mufassal olduğundan der-destiyyet üzere timârına ilhâk ve hâlâ kayd u berâtına dâhil olmağla âhardan bir-vechle müdâhale icâb itmez iken bundan akdem Kureyş Belviran Mukâta'ası'nın mâlikâne mutasarrıfları karye-i mezbûre mâlikâne mülhakâtından olmak üzere hilâf-ı Defter-i Hâkânî müdâhale ve tagallüben zabt ve buna gadr itmeleriyle kâti'un li'n-nizâ' dört bin üç yüz yigirmi akca mâl ile Kureyş Belviran Mukâta'ası mülhakâtından olan Yağmurlar Karyesi elli altı senesi Martı'ndan i'tibâren mukâta'a-yı mezbûrdan ifrâz ve mâl-ı merkûmu üzerlerine altı yüz seksen akca zamm olunun senevî beş bin akca mâl-ı timâr-ı mezbûr mutasarrıfları tarafından ber-vech-i mukâta'a teslîm-i Hâzîne-i 'Amire'm olunmak şartıyla merkûm Mehmed'in tarafından zabt olunmak için başdefterdârım i'lâmıyla emr-i şerîf virilüb ve merkûmlar ile mahall-i nizâ' üzerinde murâfa'a-yı şer' olunduklarında karye-i mezbûr öteden beru timâr tarafından zabt olunduğın ehl-i vukûf kimesnelerden ihbâr itmeleriyle mezbûr yine memnû' olmayub hilâf-ı Defter-i Hâkânî ve zabtiyçün virilen emr-i şerîfime mugâyir fuzûlî müdâhaleden olmamalarıyla ve ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî karye-i mezbûre timârı tarafından zabt itdirilmek bâbında bundan akdem istirhâm ve Defterhâne-i 'Amire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümâyûn ve Defter-i İcmâl ve Mufassal'a mürâca'at olundukda Larende Nâhiyesi'ne tâbî' seksen sekiz nefer re'âyâ ve dört zemîn ve iki çiftlik ve hâsıl-ı 'öşr-i gallât ve sâlârı ve gendüm ve şa'îrinin ma'a gayrihâ altı bin sekiz yüz yigirmi sekiz akca yazar karye-i Yağmurlar Defter-i Mufassal'da muharrir kalemiyle tahrîr ve Defter-i İcmâl'e tettebbu' olundukda icmâl'e virildiği kayd-ı mahalli bulunmayub mahlûl-ı mufassal olduğun sâbıkan Defter Emmini Seyyid Ali zîde mecduhu 'arz itmekle kimesnenin kayd u berâtına ve ze'âmet ve evkâf arâzîsine ve havâss-ı hümâyûna dâhil değil ise şartıyla mahlûl-i mufassal bilâ-sahib olduğundan merkûm Mehmed'e der-destiyyet üzere bir def'a ilhâk-ı tevcîh ve berât olundukdan sonra mezbûr Sâkîyân-ı Sîm Ocağı'nın karakullıkcılığı hizmetinde olmağla timârına mahlûl gedik ilhâk idinceye dek bayrağı altında mevcûd bulunmadı deyu timârına zarar gelmemek üzere ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî yüz elli altı senesinde bâ-fermân-ı 'âlî kayınaa şerh virilüb icmâlîne göre karye-i mezbûre yazu-yı mezkûresiyle timârı dâhilinde olduğu hâlâ Defter Emmini olan Hasan dâme mecduhu 'arz ve Divân-ı Hümâyûn'umda mahfûz olan ahkâm kaydına mürâca'at olundukda ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî 'amel olunmak için mûte'addîd evamîr-i şerîfe virildiği mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır

olan evamîr-i ‘aliyyem mûcibince ‘amel olunmak üzere tekrâr emr-i ‘âlî sudûriyçün bi’l-fi’l Re’îsu’l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i’lâm itmeğın i’lâmı mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-âhir sene 1158 (11-20 Temmuz 1745).

112-1

Larende ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Seyyid Mustafa ve Seyyid Abdurrahman zîde şerefuhumâ ile Şerîfe Zeliha nâm hâtûn gelüb bunların babası Çavuşzâde İbrahim Ağa dimekle ma‘rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde Larende Kazâsı ahâlîlerinin bi-şartu’r-rucû‘ emrleriyle kendü mâlından tekâlîf ve sâ’ir umûr u husûslarına virdiği bin dört yüz gurusun almadın babaları mezbûr katlen fevt olmağla irs-ı şer‘le bunlara intikâl ve bunlar dahî taleb ve almak istediklerinde ashâb-ı ağrazdan kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Hacı Abdi oğlu Halil ve Hacı Yahya ve Sofî oğlu Musa ve Yamak Musa ve Hacı Abdulkadir nâm kimesneler meblağ-ı mezbûrdan hisselerine düşeni virmediklerinden mâ‘adâ sâ’ir ehli kazâyı dahî tahrîk ve virdirmeyüb ol-vechile ibtâl-i hakk sevdâsında oldukların bildirüb şer‘le görilüb babalarından müntakıl mezbûrların zimmetlerinde olan ol-mikdâr gurusların tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-âhir sene 1158 (11-20 Temmuz 1745).

112-2

Kırili ve Beyşehir Kādîlarına Beyşehir Sancağı Mütessellimine hüküm ki,

Mehmed ve Ahmed nâm karındaşlar Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb Beyşehir Sancağı’nda Kırili Kazâsı’na tâbi‘ Yarmagün (?) nâm kasabada sâkin ve kendü hâllerinde ve hilâf-ı şer‘-i şerîf bir ferde vaz‘ u ta‘addîleri ve virecekleri yoğiken yine kasaba-yı mezbûrede sâkin a’yân ve mütegalibeden Hacı Yunus Ağa dimekle ma‘rûf kimesne garazan bin yüz elli (boşluk) senesinde bunların ‘iyâl ve evlâdlarıyla sâkin oldukları mülk menzil ve bâğçe ve sâ’ir şeylerini kuvvet-i mâliyye ile tagallüben zabt ve ziyâde gadr u ta‘addî itmekle mukaddemâ Âsitâne’ye gelüb Divân-ı Hümâyûn’uma ‘arz-ı hâl idüb mahallinde ma‘rifet-i şer‘le geru redd için yedine emr-i ‘âlî ihsân olunmuşiken merkûm Hacı Yunus bu tarafa geldiğini haber aldıkda karındaşı merkûm Ahmed’i ahz murâd eyledikde mezbûr dahî havfından firâr ve nişânlusun zabt ve âhara virmek sevdâsında olduğun ve mezbûr ile

mahâlînde bir-vechle mukâvemete iktidârı olmayub şerrinden ‘âciz ve ahvâlî diğer-gûn olduğun bildirüb haline merhameten merkûmun zulmen ve tagallûben zabt eylediği mülk-menziil ve bâğçe ve sâ’ir şeylerin alıvirilüb ol-vechile hilâf-ı şer‘-i şerîf gadrı men‘ ve yine yerlerine teslîmde muhâlefet iderler ise Âsitâne-i Sa‘âdet’ime havâle olunmak bâbında istadâ‘-yı merhamet eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-âhir sene 1158 (11-20 Temmuz 1745).

112-3

Seyyid el-Hâcc İsmail zîde şerefuhumâ hüküm ki,

İncesu Kazâsı’nda olan sâdât ve’l-ihtirâm üzerlerine sen kâim-makâ[m] nasb ve ta’yîn olunmanla gerekdir ki sahîhu’n-neseb sâdât-ı kirâm olanlara i‘zâz ve ihtirâm idüb bi-gayr-ı vech ‘arz-ı hâllerine ta‘arruzdan hazer idesin ihzâr ve kaziyye (?) ve hukûk-ı şer‘iyye-i sâbite tahsîli iktizâ itdikde sen idüb sâdât-ı kirâmı sâ’ir hükkâma ta‘cîz ve müdâhale itdirmeyesin ‘arûsiyye nâmıyla veya bir gayrı bahâne ile bir akcaların almayub şerri zâhir kuzât hücceti ve kâ’immakâmları temessükâtıyla dahl olub ‘alâmet-i hâtır isti‘mâl idenlerin zecr ve men‘lerinde takayyüd-i tâmm ve kendin kat‘a bir kimesneye ‘alâmet vaz‘ına izn virmeyesin bu vedî‘a kübrâ-yı emânet ‘uzmânın kemâ hüve’l-vâcib ra’iyyet ve sıyânetlerinde say‘ ve ihtimâm eylesesin deyu nakîbü’l-eşrâf es-Seyyid Mehmed ibnü’l-Abidin el-Hüseyin edamâllahu ta‘âlâ fezâ’ilehu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-âhir sene 1158 (11-20 Temmuz 1745).

112-4

Dinekkeskini ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Dinekkeskini Kazâsı’na tâbî‘ Kulaksız nâm karyeden Ali nâm sipâhî gelüb bunun yine karye-i mezbûrda karındaşı Osman nâm kimesne kendü hâlinde iken yine karye-i merkûmdan Kuduz oğlu Ahmed dimekle ma‘rûf kimesne kendü hâlinde olmaduğundan nâşî bin yüz elli (boşluk) senesinde karındaşı mezbûru hilâf-ı şer‘-i şerîf bi-gayr-ı hakkın diyet icâb ider âlet ile darb ve katl itmekle bundan akdem da‘vâ ve mürâfa‘a-yı şer‘ olunduklarında ikrârıyla üzerine şer‘an sâbit ve bin iki yüz guruş diyeti hükm birle cânib-i şer‘den yedine hüccet-i şer‘iyye ve mürâsele virilüb mezbûr nısfını edâ itmişken nıfsını dürlü ‘illet ve bahâne ile mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye edâda ta‘allül ve muhâlefet ve tezvîrâta tasaddî ve

gadr-ı küllî murâd eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'îyyesi mûcibince şer'le görölüb bâkî kalan diyeti tamâmen tahsîl ve buna alıvirilüb bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm- hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmeğ için yazılmıştır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1158 (11-20 Temmuz 1745).

112-5

Larende ve (boşluk)Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Larende Kazâsı toprağında kutbu'l-ârifin Yunus Emre kuddise sırrıhu'l-azîzin türbesinde bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle zâviyedârı ve şeyhi olan Şeyh Hacı (boşluk) zîde salâhahu gelüb kazâ-yı mezbûra tâbi' (boşluk) nâm karye toprağında vaki zâviye-i mezbûrenin defterde mukayyed ma'lûmu'l-hudûd vakf yerlerinde zirâ'at ve hırâset idenlerin zirâ'atleriyle hasıl eyledikleri terekelerinden şer'le müteveccih olan onda bir 'öşrlerin ve zikr olunan vakf yerlerde vâki' âsiyâbların resm-i âsiyâb defterde vakf-ı mezkûra hâsıl yazılmağla ol-değirmenin dahî kânûn üzere resm-i esbâbın taleb eyledikde edâda ta'allül eylediklerin bildirüb şer'le müteveccih olan onda bir 'öşrleriyle ve resm-i âsiyâbları alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm recâ itmeğın kânûn ve defter mûcibince 'amel olunmak için yazılmıştır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1158 (11-20 Temmuz 1745).

113-1

Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Akşehir Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

el-Hâcc Ahmed zîde mecduhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb bu mûmâ-ileyhin kapu kethüdâsı olduğü Akşehir Sancağı mutasarrıfı Ali dâme ikbâluhunun zimmetinde alacağı olmağla mukâbelesinde livâ-yı mezbûr hâssların zabt idüb âhardan müdâhale olunmamak üzere ısdâr eyledüğü emr-i şerîfim mûcibince bin yüz elli sekiz senesinde livâ-yı mezbûr hâssını zabt itmek murâd eyledikde mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafından sene-i mezkûrede hâss-ı merkûmu bâ-temessük Mehmed ve İsmail nâm kimesnelere iltizâm olunmağla mezbûrân dahî hâss-ı mezbûru bizler zabt idzeriz deyu mûmâ-ileyhin zabtına müdâhaleden hâlî olmadukların bildirüb ol-bâbda istadâ'-yı 'inâyet ve merkûm İsmail ile Âsitâne-i Sa'âdet'imde murâfa'a-yı şer' olunduklarında mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh hâss-ı merkûmu şerîki gâ'ib 'ani'l-meclis Mehmed'e bâ-temessük bin yüz gurus bedeli mukâbelesinde iltizâm ve bedel-i merkûmun nısfını merkûm İsmail'den ve nısf-ı âharını şerîki merkûmdan

kabz itmişken kapu kethüdâsı merkûm mezbûrlara zabt itdirmeyüb bâ-fermân-ı ‘âlî kendüsi zabt itmekle mezbûr İsmail meblağ-ı merkûm beş yüz elli guruşa da‘vâya tasaddî itmekle el-haletü hâzihi kapu kethüdâsı merkûm mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhe medfû‘ olan meblağ-ı mezbûrun üç yüz yetmiş beş guruşun mezbûr İsmail’e def‘ ve teslîm idüb mâ‘adâ yüz yetmiş beş guruşa müte‘allik da‘vâdan mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin ve kapu kethüdâsı merkûmun zimmetlerin ibrâ ve iskât eylediği tescîl olduğun Mahmud Paşa zîde ‘ilmuhu i‘lâm eyledükde bi’l-fi’l Re’îsu’l-küttâbım el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu dahî i‘lâm itmeğin mezbûr Mehmed’in mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhde medfû‘ı olan akcayı kendüden mutâlebe eylememek şartıyla hâss-ı mezbûr tamâmen i‘lâmı mucibiince kapu kethüdâsı tarafından zabt itdirilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-âhir sene (1)158 (11-20 Temmuz 1745).

113-2

Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Hadice nâm hâtûn gelüb mezbûre Akşehir Hacı Paşazâde maktûl Ahmed’in sulbîyye kızı olup babası maktûlün mâlî ve ba‘dehu bin yüz elli (boşluk) senesinde ‘akârı yetimlerine merhameten redd olundukda diğer karındaşı Akşehir Müftîsi oğluna alıvirilüb kuvvet-i mâliyye ve tagallûbi sebebiyle bundan ziyâde bir hammâm ve bir esbâb ve iki han ve üç dükkânı fuzûlî zabt ve buna küll-i gadr u ta‘addî eyledüğün bildirüb sâlifü’l-beyân ‘akârâtından ‘alâ-mâ farazallahu ta‘âlâ bunun hissesine isâbet ideni alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görilüb icrâ ve ihkāk-ı hakk olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-âhir sene (1)158 (11-20 Temmuz 1745).

113-3

Göçi ve (boşluk) Kādîlarına ve Beyşehir Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Zu‘amâden Mustafa zîde kadruhu gelüb Beyşehir Sancağı’nda Göçi Nâhiyesi’nde Melekler nâm karye ve gayriden otuz beş bin beş yüz akca ze‘âmete ve ber-vech-i tekâ‘üd mutasarıf olan Seyyid Abdurrahman veled-i Mehmed fevt olup ze‘âmet-i mezbûr mûmâ-ileyhe tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde ve ze‘âmet-ı mezbûr karyelerinin bin yüz elli sekiz senesinde bâkî olan mahsûlât ve rusûmâtı mûmâ-ileyhin berâtı mûcibince tahvîli târîhine düşmüş iken âhardan ba‘zı kimesneler hilâf-ı kânûn ve fuzûlî ahz [u] kabzına mûmâna‘at idüb ta‘addî üzere oldukların bildirüb berâtı mûcibince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve

rusûmı alıvirmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-âhir sene 1158 (11-20 Temmuz 1745).

113-4

Bozkır ve (boşluk) Kādîsına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Bozkır Kazâsı ahâlîsinden Abdulhalil Halife oğlu Seyyid Abdullah ve (boşluk) ve (boşluk) dahî sâ’irleri gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer’-i şerîf kimesneye vaz’ u ta’addîsi olmayub ve üzerlerine dahî şer’an bir nesne sâbit olmayub bir-vechle dahl olmaları icâb itmez iken Bozkır kurâlarından Sinandı ve Yunusbendi (?) nâm karyeden Kör Dede ve karındaşı Mevlüd ve Kızıl Veli ve Musa oğlu Mahmud ve Yörük Ahmed oğlu Ali ve Kara Mehmed oğlu Mustafa ve Yarıdamen (?) nâm karyeden Nasuhoğulları İbrahim ve Nasuh Süleyman ve Veyis nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub eşkıyâdan olmalarıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde mezbûr Seyyid Abdullah’ın nehâren menzilin basub bâkir-i bâliğa kızları Zeyneb ve Ehli (?) (boşluk) nâm hâtûnun üzerine tüfenk atub âlet-i harb ile üzerine hücum ve darb-ı şedîd ide darb ve cerh ve bir sagîr veledini helâk ve kızı mezbûre Zeyneb’i ahz ve el-ân yanlarında olduğundan gayrı kaç bâkir-i bâliğa kızların dahî cebren ahz eylediklerinden mâ’adâ nice ehl-i ‘ırz kimesnelerin emvâl ve eşyâların gasb ve ‘ırzlarına ta’arruz ve ebnâ-yı sebîlin yolların bekliyüb katl-i nüfûs ve gâret-i emvâl ‘âdet-i müstemirreleri olmağla mezkûrların ahâlî-i fukârâyâ olan zulm u ta’addîlerinin nihâyeti olmadığından bi’l-küllîye emn ve râhatların mürtefi‘ ve ahvâllerin diğer-gûn olub perâkende vü perîşân olmalarına bâ’is u bâdî oldukların bildirüb ahvâllerin şer’le görilüb ihkāk-ı hakk ve fimâ-ba’d hilâf-ı şer’-i şerîf zâhir olan ta’addîlerin üzerlerinden men’ ü def’ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer’le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-âhir sene 1158 (11-20 Temmuz 1745).

114-1

Ürgüb ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Ürgüb Kazâsı’na tâbi‘ Karakaya nâm karye sâkinlerinden Bostânî Hâssa İbrahim zîde kadruhu gelüb yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Hasan nâm kimesne ile zevcesi Fatıma nâm hâtûn rızâları ve şuhûd mahzarında sagîre kızları Zeliha nâm bîkr-i bâliğayı buna nâmzed ve ba’dehu ‘akd-i nikâh eylediklerinden sonra bu dahî mezbûreyi alub vâlidesi

yanına koyub kendüsi Âsitâne-i Sa'âdet'ime gelüb ocağında olan maslahatın görmek için bir kaç sene bu tarafda meks eyledüğünden menkûhası mezbûrenin babası ve vâlidesi mute'âkiben fevt olduklarında yine kazâ-yı mezbûra tâbi' Ulaşlu nâm karye sâkinelerinden Sultan nâm hâtûn bin yüz elli (boşluk) senesinden bunun vâlidesi mezbûrenin menziline gelüb menkûhası mezbûre için benim karındaşım kızıdır bir kaç gün menzirimde musâfiren sâkin olsun yine getürüb sana teslim iderim deyu hîle ve hadî'a ile vâlidesi mezbûreyi iğfâl ve menkûhası mezbûreyi izlâl ve ayardub kendü karyesine götürüb mezbûre Sultan'a karye-i mezbûrede sâkin zevci Süleyman nâm kimesne ben seni kendüme 'akd ideceğim deyu hilâf-ı şer'-i şerîf cebren bokrini izâle ve 'ırsını hetk idüb ol-vechile buna gadr ve ziyâde fesâd eyledüğün bildirüb şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1158 (11-20 Temmuz 1745).

114-2

Kayseriyye Nâ'ibine hüküm ki,

Bi'l-fi'l Bâbu's-Sa'âdetim Ağası İbrahim Ağa dâme 'uluvvuhu arz gönderüb taht-ı nezâretinde âsûde (?) Kayseriyye Sancağı'nda ve Nâhiyesi'nde Seydi Halil Zâviyesi Evkâfı mâlına Kayseriyye Nâhiyesi'ne tâbi' karakaya ve (...) ve ağcayarımca (?) nâm karyeler ve Kızılcaın ve Yağmurbey ve Karacaviran ve Kuluca ve Sufihalil (?) ve Kardaşlarağılı ve Derviş karye-i mezbûrenin ekinliklerindendir deyu Defter-i Hâkânî'de mukayyed ve mustakilen zâviye-i mezbûre evkâfından olmağla sâlifu'l-beyân karyeler ekinlikleri deyu mukayyed olan yerler Defter-i Hâkânî ve hücec-i şer'iyeye mûcibince nice cânib-i vakfdan zabt ve mahsûlât ve rusûmâtın ahz u kabz olunub şart-ı vâkıf mûcibince âyende ve revendeye sarf olunagelmekle âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken Kayseriyye'de sâkin Berber Mehmed Emin ve kazâ-yı mezbûra tâbi' Gesi nâm karye sâkinlerinden Halil nâm kimesne birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve sâlifu'l-beyân kurâ ve mezâri' bin yüz kırk sekiz senesinden elli yedi senesine gelince fuzûlî zabt ve on bir senede hâsıl olan hinta ve şa'ır ber-mûceb-i defter üç yüz müd mahsûlâtı tagallüben zabt ve kabz idüb vakf-ı şerîfe gadr-ı küllî ve harâbına bâ'is olmalarıyla mezbûrun mütegallice ve cebâbireden ve 'ayân-ı vilâyete dahî istinâdların olmağla ne vechile mukâvemet mümkün olmadığı i'lâm olunmağla mezbûrünün fuzûlî ahz u kabz eyledikleri üç yüz müd hinta ve şa'ır ber-mûceb-i defter ta'yîn olunan mübâşir (boşluk) zîde kadruhu ma'rifetiyle vakf-ı şerîfin mütevellîsi ve zâviyedârı olan Seyyid Yusuf zîde şerefuhunun tarafından vekîli (boşluk) nâm kimesneye teslim ve bu

def'a dahî 'inâd ve muhâlefet üzere olurlar ise Âsitâne-i Sa'âdet'ime ihzâr ve Haremeyn-i Şerîfeyn Müfettişi huzûrunda murâfa'a-i şer' ve ihkāk olunmak bâbında emr-i şerîfım virilmek recâsına 'arz ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Defter-i evkâf'a mürâca'at olundukda Kayseriyye Nâhiyesi'ne tâbi' vakf-ı zâviye-i Seydi Halil der-karye-i Karakaya Emir Cafer bin Sultan (...) vakf eylemişdir deyu yazıldığı mahalde Kayseriyye Nâhiyesi'ne tâbi' hâsıl-ı dîvânî ve mâlikâne dört bin beş yüz akca yazı ile karye-i Karakaya ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' hâsıl iki baş mühr (?) deyu bin yüz on akca yazı ile karye-i Dirov ve Ağcalumca (?) ve Kızılcaın ve Yağmurbey ve Karacaviran ve Sufihalil ve Kardaşlarağılı ve Derviş karye-i mezbûrenin ekinlikleridir yekûn altı bin üç yüz beş akca âyende ve revendeye sarf olunur deyu Defter-i Evkâf'da muharrir kalemiyle tahrîr olunduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın mûcibince mahallinde zimmetinde sâbit olan mahsûl-i vakfı teslîmde muhâlefet iderler ise Âsitâne-i Sa'âdet'ime ihzâr olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1158 (11-20 Temmuz 1745).

114-3

İshaklu ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Hatib Abdülkadir ve Şeyh Mustafa zîde salâhahumâ Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl sunub mûmâ-ileyhuma Şeyh Hasan Zâviyesi Vakfı'ndan İshaklu Kazâsı'na tâbi' Çiftlik nâm karye toprağında vâki' resm-i vakfı mezbûre hâsıl-ı kayd olunan Ortadeğirmen demekle ma'rûf değirmene ber-vech-i iştirâk mutasarrıflar olub değirmen-ı mezbûre kadîmden beru cârî olagelen değirmenleri suyunu âhardan dahl olunmak icâb itmez iken yine kazâ-yı mezbûra tâbi' Yakaçiftlik nâm karye ahâlîsi kadîmden bunların değirmenlerine cârî olagelan mahsûs ve müstakil suyu bizler yaz eyyâmında değirmen suyunu kat' idüb bağçe ve bağçalarımıza icrâ itdiririz deyu kadîme mugâyir müdâhale ve değirmenlerinin ibtâline bâ'is u bâdî oldukların bildirüb bunların mahsûs ve müstakil değirmenlerin suyuna mezbûrları kadîme mugâyir müdâhale ve ta'addî itdirilmeyüb men' olunmak bâbında emr-i şerîfım recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-âhir sene 1158 (21-29 Temmuz 1745).

114-4

Konya ve Larendе Kazâları Nâ'iblerine ve 'Ayânına hüküm ki,

Hâlâ bi'l-fi'l Re'îsu'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhunun mâlikâne 'uhdesinde olan Hevâce Hâssı Mukâta'ası mülhakâtından Larende Kazâsı'na tâbî Kılbasan nâm karye ahâlîleri ol-tarafda emr-i şer' iden tüccâr ve karbanı emn ve salim mahall-i mu'ayyenelerine irsâl ve isal eylemek üzere ancak tekâlîf-i şakkadan mu'âfiyyet üzere bundan akdem derbendci ta'yîn olunub lâkinn havâlî-yi merkûmeden kesret-i eşkıyâdan nâşî ba'zı mahallerde kuttâ'ü't-tarîk eşkıyâsı zuhûr ve sâ'ir derbendler misillu tekâlîf-i 'örfiyyeden mu'âf olmadıklarına binâ'en me'mûr oldukların mahâlleri gereği gibi muhafazaya kudretlerin olmaduğın müte'addid 'arz ve muhzır ile der-'aliyyeme i'lâm ve bu makûle derbend hizmetine me'mûr kurâ ahâlîleri hizmetlerin mukâbil tekâlîfden mu'âf olmaların ru'yet ve itmâm-ı umûr me'mûrlarına ihtimâm itmelerine vesile olub lâkinn imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve hâne ve menzilden külliye 'afv olunmak imkânda olmamağla ancak sicill-i mahfûzda mukayyed tezvî' defteri mûcibince hazariyye ve seferiyyeden lâzım gelen hisselerin zâbitlerin yediyle vâlîye ve mütesellimlerine edâ etmek ve caba ve 'avâız ve nuzûlleri dahî maktû'ıyyet üzere mâl-ı mukâta'aya zulm olunmak vechiyle sâ'ir derbendci re'âyâ misillu hizmetlerin mukâbil hâne-i 'avâız ve tekâlîf-i 'örfiyye ve şakkadan mu'âf ve müsellemler olmalarıçün mahalline kayd olunub ve ber-vech-i muharrer fîmâ-ba'd şurût-ı berât üzere lâzım gelen 'âdet-i ağnamların zâbitleri yediyle tahsildarına ve sicill-i mahfûzda mukayyed olan tezvî' defteri mûcibince sâ'ir tekâlîf ve mesarîf ile mahlût bulmaksızın yalnız sahîh imdâd-ı seferiyye ve hazariyyeden icâb iden hisseleri kezâlik zâbitleri yediyle vilâ[ye]t mütesellimlerine ve a'sâr-ı şer'iyye ve rusûmât-ı 'örfiyyelerin ve maktû'ıyyet üzere mukâta'a mâlına zamm olunan mâl 'avâız ve bedel-i nuzûllerin zâbitlerine edâ vü teslîm eylediklerinden sonra üzerlerine tahsildar ve mübâşir gelmeyüb derbend hizmetlerin kemâ hüve'l-me'mûr ru'yet ve sâ'ir derbendci misillu hizmetleri mukâbelesinde hâne-i 'avâız ve tekâlîf-i 'örfiyye ve şakkadan min-küllî'l-vücûh mu'âf ve müsellemler olmak üzere bâ-telhîs mufassal ve meşrûh emr-i şerîfim sâdır ve 'unvânına hatt-ı hümayûnum-ı şevket-makrûn keşîde kılınub lâkinn karye-i merkûmenin ibtidâ-yı hazariyye ve seferiyye tenzîl ve tezvî' olundukda cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le hissesine isâbet ve sicill-i mahfûzda mukayyed olan seferiyye ve hazariyyesinin kemmiyet ve mikdârı ma'lûm olmamakdan nâşî kazâ-yı mezbûr 'ayânı seferiyye ve hazariyye tezvî' ve tahsîli esnâsında sâ'ir tekâlîf ve mesarîf dahî üstüne zamm ve cümlesin birden tezvî' itmeleriyle emr-i seferiyye ve hazariyyeden hisselerine isâbet idenin bir kaç katını tahsîl idüb bir tarîk ile mu'âfiyyetlerinin kat'a kendülere lutfi olmayub belki evvelinden ziyâde zarar ve hasârete mübtelâ olacakları zâhir ve âşikâr olmağla husûs-ı merkûm mahallinde ma'rifet-i şer'le görölüb ibtidâ-yı seferiyye ve hazariyye zuhûrunda

ta‘dîl ve tesviye tarîkine ri‘âyet olunarak cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le karye-i merkûm ahâlîsinin tahammüllerine göre hisselerine isâbet idüb kazâ-yı mezbûr mahkemesinde sicill-i mahfûzda mukayyed olan seferiyye ve hazariyyeleri her ne mikdâr ise şurût-ı seferiyye ve hazariyye üzere ol-mikdârdan ziyâde vaz‘ olunanı kabûl itmeyüb ve tekâlîf-i sâ‘ir esnâsında üzerlerine âhar tekâlîf zammıyla fukârâyâ gadr olummamak içün sicill-i mahfûzda sıhhati üzere kemmiyet ve mikdârı ihrâca ve ol-tarafda Divân-ı Hümâyûn’umda mahfûz hazariyye ve seferiyye tertîbi defterine kayd olunmak üzere bu tarafa i‘lâm ve irsâl olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunı ve Re‘îsu’l-küttâbım mûmâ-ileyhin iltimâs ve istidâ‘ eyledüğü ecilden Hazine-i ‘Âmire’nde mahfûz mevkûfât kalemi defterlerine nazâr olundukda Konya Sancağı’nda vâki‘ salifu’z-zikr Hevâce hâssı Mukâta‘ası mülhakâtından Larende Kazâsı’na tâbi‘ Kılbasan nâm karye ahâlîleri Âsitâne’ye giden tüccârı Süleymanhacılı nâm mahalle Valkara’ya giden kârbânı Nukud nâm karyeye emn ve sâlim isâl etmek ve hâne-i ‘avârız ve nuzûlleri ve emr-i şerîf ile vârid olan tekâlîf-i sâ‘ireleri kemâ fi’l-evvel ber-mûceb-i emr ve defter mahâllerine virmek şartıyla hizmetleri mukâbil yalnız bilâ-ferman tekâlîf-i şakkadan mu‘âf olmak üzere bundan akdem derbendci ta‘yîn olunan lâkinn bir kaç seneden beru kapulı ve kapusız levendât eşkıyâsının istîlâ ve ta‘addîlerinden Larende kurb ve civârında vâki‘ Uluca ve Gaferyad ve Eskiil Aladağ ve sâ‘ir kazâlarda olan kurâ ahâlîleri perâkende vü perîşân ve karyeleri harâb ve virân olmakdan nâşî memerr-i huccâc ve kârbân olan ba‘zı mahallerde kuttâ‘u’t-tarîk eşkıyâsı zuhûr idüb ebnâ-yı sebîlin yolların kat‘ ve katl-i nüfûs ve gâret-i emvâlden hâlî olmamalarıyla ol-havâliden kâr [u] kisb ve ticâret ve itmînân ve emniyyet-meslûb bulunduğuna binâ’en ahvâl-i ahâlî-yi re‘âyâ diğer-gûn ve derbendci ta‘yîn olunan mâru’z-zikr Kılbasan Karyesi ahâlîlerin dahî sâ‘ir derbendler misillu tekâlîfden mu‘âf olmadıkları ecilden karyelerinde mustakarr ve me’mûr oldukları mahâlleri gezend-i eşkıyâdan muhâfazaya kâdir olmamalarıyla etrâflarında olan taraf-ı mesâkin mesdûd ve munkati‘ ve huccâc-ı müslimîn ve erbâb-ı ticâret ve sâ‘ir ebnâ-yı sebîlin mürûr [u] ‘ubûrları müte‘azzir ve mümteni‘ olmadın karye-i mezbûre ahâlîleri ve mürûr u ‘ubûr iden ebnâ-yı sebîl ve huccâc-ı müslimîn emin ve sâlim imrâr ve zikr olunan hudûdları ağaları ma‘rifetiyle muhâfazaya bezl-i iktidâr eylemeleri şartıyla a‘şâr-ı şer‘iyye ve rusûm-ı kânûnelerden Defter-i Hâkânî ve mu‘tâd-ı kadîm üzere cânib-i mukâta‘aya ve ‘âdet-i ağnamların zâbitleri yediyle ‘âdet-i ağnâm tahsildârlarına tamâmen ve kâmilen edâ eylediklerinden sonra Konya Vâlîsi ve mîr-i miran ve mîr-livâ ve voyvoda ve mütesellim ve sâ‘ir ehl-i ‘örf tarafından tekâlîf-i ‘örfiyye ve şakka ve hâne-i ‘avârız ve nuzûl ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve mübâşiriyye nâmıyla kendülerden bir nesne mutâlebe olunmayub mefrûzu’l-kalem ve maktû‘u’l-kadem min-küllî’l-vücûh serbestiyyet üzere mu‘âf ve müsellemler derbendci

olunmak için mâru'z-zikr kazâ ahâlîlerinin istirhâm eyledikleri Larende Kādîsı Mehmed zîde fazluhu 'arz ve i'lâm ve mevkûfât defterlerinde Konya Sancağı'nda vâki' Larende Kazâsı'na tâbi' Kılbasan Karyesi'nin bir 'aded hâne ve 'avâriz olub minvâl-i meşrûh üzere elli beş senesinde derbendci dahî ta'yîn olundukları mukayyed olub fi-nefsi'l-emr bu makûle derbend hizmetine me'mûr kılınan kurâ ahâlîlerinin ahâlî-yi sâ'ireden imtiyâzlarıyçün hizmetlerin mukâbil tekâlîfden mu'âf olmaları hıdemât-ı me'mûrelerin ez-dil ve cân ru'yet ve edâ itmelerine vesile olacak keyfiyyetden olub lakinn imdâd-ı seferiyye ve hazariyyeden bi'l-küllîye hâne-i 'avâriz ve nuzûldan ma'rifetleri mâddesi umûr-ı müşekkeliden olduğuna binâ'en külliyyen 'avf olunmaları kabîl olmayub ancak sicill-i mahkemede mukayyed tezvî' defteri mûcibince hazariyye ve seferriyyeden lâzım gelen hisslerin zâbitleri yediyle vilâyet mütesellimi taraflarına edâ eyledikleri suretde ve kezâlik hâne-i 'avârizları muktû'ıyyet üzere mâl-ı mukâta'aya zamm olunduğu takdîrce mübâşiriyye ve ziyâde mutâlebesinden vilâyet tekâlîfinden masûn ve mu'âf olacakları mukarrer olmağla karye-i merkûmenin mukayyed olan bir 'aded hâne-i 'avâriz ve nuzûlü maktû'ıyyet üzere hesâb itdirildikde mîrî ve (...) ve ittîfâkıyla on buçuk guruşa ve beş akcaya bâliğ olmağla meblağ-ı mezbûr elli sekiz senesi Muharremi'nde salifu'z-zikr Hevâce Hâssı Mukâta'ası mâlına zamm ve ilhâk Larende Kazâsı'nın 'avâriz defterinden fûrû-nihâde ve ihrâc olunub fimâ-ba'd şurût-ı berât üzere lâzım gelen 'âdet-i ağnamları zâbitleri yediyle 'âdet-i ağnâm tahsildârlarına sicill-i mahfûzında mahkemede mukayyed olan tezvî' defteri mûcibince sâ'ir tekâlîf-i kazâ mahlût olmaksızın sahîh imdâd-ı seferiyye ve hazariyyeden icâb iden hisselerin kezâlik zâbitleri yediyle vulât mütesellimine ve a'sâr-ı şer'iyye ve 'örfiyyelerin maktû'ıyyet üzere mâl-ı 'avâriz ve bedel-i nuzûlleri zâbitlerine edâ vü teslîm eylediklerinden sonra üzerlerine tahsildar ve mübâşirler gelmeyüb hıdemât-ı derbendi kemâ hüve'l-me'mûr ru'yet itmeleri şartıyla sâ'ir derbend re'âyâları misillu hizmetlerin mukâbil hâne-i 'avâriz ve tekâlîf-i 'örfiyye ve şakkadan mu'âf ve müsellemler olmalarıyçün mahalline kayd olunub ve bâ-telhîs emr-i şerîf tahrîr olunduğu mukayyed bulunmağın siz ki Mevlânâ ve sâ'irleri mûmâ-ileyhumâsız vech-i meşrûh üzere husûs-ı merkûmesi mahallinde ma'rifet-i şer'le görölüb memâlik-i mahrûsemde seferiyye ve hazariyyenin ibtidâ zuhûrunda cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le bu kazânın tahammülüne göre ta'dîl ve tesviye tarîkine ri'ayet olunarak tarh ve tahmîl olunması fermân olunan seferiyye ve hazariyyeden salifu'z-zikr Larende Kazâsı'nda vâki' karye-i merkûme ahâlîlerinin tahammüllerine göre hisselerine isâbet ve kazâ-yı merkûm mahkemesinde sicill-ı mahfûzda mukayyed olan seferiyye ve hazariyyelerin ne-mikdâr ise şurût-ı seferiyye ve hazariyye üzere mahalline kayd olunmak için sicill-ı mahfûzdan 'aynî ve sıhhatiyle mikdârı ihrâc ve Divân-ı Hümâyûn'umda mahfûz

hazariyye ve seferiyye tertîbini defterlerine kayd olunmak üzere bir ân ve sâ‘at mukaddem mûmzâ ve mahtûm i‘lâmını bu tarafa irsâl ve teşyîd idüb bir dürlü hilâfına cevâz ve rızâ gösterilmemeniz bâbında. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-âhir sene 1158 (11-20 Temmuz 1745).

115-1

İshaklu Kazâsı Nâ‘ibi Mevlânâ Yunus zîde ‘ilmuhuya ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin mektûb gönderüb İshaklu Kazâsı’na tâbi‘ Çiftlik nâm karye ahâlîsi meclis-i şer‘a varub bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelan a‘şâr-ı şer‘iyye ve sâ‘ir hukûk u rusûmların kânûn ve defter mûcibince edâya râzılar iken karye-i mezbûreyi za‘îmleri tarafından beher sene iltizâm iden karye-i merkûmede sâkin zalemeden Çoban Mehmed Ağa ve Kel Hasan Ağa dimekle ma‘rûf kimesneler a‘şâr-ı şer‘iyye ve sâ‘ir hukûk u rusûmların kânûn ve defter mûcibince almağa kanâ‘at itmeyüb hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde mutâlebesiyle ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmadıklarına binâ‘en mezbûrların keyfiyyet-i ahvâlleri ma‘rifet-i şer‘le su‘âl olundukda zikr olunan mültezimler zalemeden olub ber-vech-i muharrer zulm u ta‘addîleri hadden efzûn olduğu mezbûre karye ahâlîsi ‘alâ-tarîki’ş-şehâde haber vormeleriyle merkûmlar subaşılıktan ref‘ ve yerlerine re‘âyâ-perver müstakîm bir kimesne subaşı nasb olunmak için sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyhsin sen ‘arz ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümâyûn ve Defter-i İcmâl ve Mufassal’a mürâca‘at olundukda İshaklu Nâhiyesi’ne tâbi‘ karye-i Çiftlik’in ‘öşri vakf-ı medrese-i sâhib-i sâlârı ve rusûm-ı ‘örfiyyesi timâr hâsıl- salâriyye ve rusûmât sekiz bin yedi yüz akca ve hisse-i vakf ‘öşri gallât ve hinta yekûn ma‘a gayrihâ on dört bin iki yüz akca yazı ile Defter-i Mufassal’da muharrer kalemiyle tahrîr ve Defter-i İcmâl’de hâsıl-ı salâriyye sekiz bin yedi yüz akca yazusu ma‘a gayrihâ yigirmi üç bin yedi yüz akca an zemaet deyu ber icmâl ve mezbûr ber-vech-i munasafa Dîvân-ı ‘Âlişan’ım kâtiblerinden Süleyman Gazi ile zu‘amâdan Hasan bin Ali’nin ze‘âmeti mülhakâtından olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın mezbûr zalemeden olub fukârâyâ zulm u ta‘addîleri mukarrer ise bu makûle zalemeden olanlar subaşılıktan ref‘ ve yerine re‘âyâyâ enfa‘ müstakîm bir kimesne subaşı nasb itdirilmek kânûn-ı kadîm olmağla ber-vech-i meşrûh kânûn üzere emr-i şerîfim sudûriyçün bi’l-fi‘l Re‘îsu’l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i‘lâm itmeğın i‘lâmı mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye’l-âhir sene (1)158 (11-20 Temmuz 1745).

116-1

Nevşehir ma'a Ürgüb ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütessellimine hüküm ki,

Sen ki Nevşehir ma'a Ürgüb Kādîsı Mevlânâ Hidayetullah zîde fazluhusun mektûb gönderüb Nevşehir Kazâsı'na tâbi' Anabir (?) nâm karye sâkinlerinden el-Hâcc Halil nâm kimesne meclis-i şer'a varub yine karye-i mezbûre sükkânûndan Aşir oğlu Osman dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmadığından nâşî bin yüz elli (boşluk) senesinde oğulları ve kölesin hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın darb eyledüğünden mâ'adâ mezbûrun sâ'ir hukuk-ı şer'iyyeye müte'allik da'vâsı olmağla bundan akdem mezbûr Osman zâbiti ma'rifetiyle defa'atle da'vâ-yı şer'iyye olundukda mezbûr ser-cem'iyyet olmağla itâ'at-i şer'-i şerîf itmeyüb mürâfa'aya gelmemekle ol-vechile henüz icrâ-yı hakk mümkün olmamağla mezbûr Osman ahz ve ihzâr-ı şer' ve terâfu'-yı şer' ve icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâk'-i-i hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1158 (11-20 Haziran 1745).

116-2

Kayseriyye Nâ'ibine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi' Alvirangöz nâm karyeden Yusuf bin Abdullah nâm kimesne gelüb karye-i mezbûreden Çaşnigir Ali Bey oğlu Mustafa nâm kimesne karye-i mezbûre toprağında vâki' karındaşı Ebubekir nâm kimesneden bâ-izn sâhib-i arz tenfiz idüb mutasarrıf olduğu ma'lûmetu'l-hudûd beş kıt'a tarlalarını bin yüz elli bir senesinde rızâsı ve sâhib ma'rifetiyle buna ferâğ ve tefvîz ve bu dahî tefevvüz ve alub mutasarrıf iken mezbûr Mustafa fevt oldukda oğlu ve kızı kalmayub babası mezbûr Çaşnigir Ali'den müntakil karye-i mezbûre toprağında kardeşi merkûm Ebubekir ile 'ale'l-iştirâk mutasarrıf oldukları yerlerden hissesi kânûn üzere tapuya müstahak ve hakk-ı tapu karındaşı mezbûr Ebubekirin olub bî-garaz Müslümanların takdîr eyledikleri resm-i tapuyı alub kendü hissesiyle ma'en ol-dahî hüsn-i rızâsı ve sâhib-i 'arz ma'rifetiyle buna ferâğ ve tefvîz ve yedine sâhib-i arz olan el-Hâcc Hasan nâm kimesne tarafından virilen tapu temessüğü mûcibince müteveffâ-yı mezbûr Mustafa'nın ferâğ eyledüğü beş kıt'a tarlaların ve gerek mezbûr Ebubekir'in ferâğ eyledüğü hisselerin zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmin sâhib-i arza edâ ve bedel-i ferâğ olan ma'lûmetu'l-mikdâr guruşu dahî mezbûr Bekir'e virüb bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken bu Âsitâne-i Sa'âdet'imde iken mezkûr Ebubekir Âsitâne'ye gelüb şirrete sülûk ve

müteveffâ-yı mezbûr Mustafa'nın buna ferâğ eylediği beş kıt'a tarlarıçün ol-tarlalar karındaşım mezbûrun idi fuzûlî zabt idersin deyu bunı ahz ve habs ve da'vâ ve sâhib-i arz olan mezkûr Hacı Hasan'ın vekîli Osman bin İbrahim hazır olduğu halde İstanbul Kādîsı huzûrunda murâfa'a-i şer' olunduklarında mezbûr Bekir karındaşı merkûmun buna ferağını inkâr ve bu dahî [zıkr] olunan beş kıt'a tarlaların buna rızası ve sâhib-i arz ma'rifetiyle ferâğ eylediğini vech-i şer'î üzere isbât ve mezbûr mu'ârazadan men' birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'îye virilmişken yine memnû' ve mündefî olmayub hilâf-ı kânûn ol-vechile müdâhale ve mugâyir-i hüccet-i şer'îye nizâ' ve zabtına mûmâna'at ve ta'addiden hâlî olmaduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'îye mûcibince 'amel olunub mezbûrun müdâhalesi men' ve buna kemâ-kân zabt itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuştur. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1158 (11-20 Temmuz 1745).

116-3

Niğde ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Niğde Kazâsı sâkinlerinden Muzaffer ve Abdullah ve Halil ve Köse Mehmed nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub ve hilâf-ı şer'-i şerîf vaz' u hareketi olmayub ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değilken yine Niğde Kazâsı sâkinlerinden Hamza ve karındaşı küçük Musa nâm kimesneler hevâlarına tâbi' ehl-i 'örf istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf üç yüz guruşların gasb u gâret ve ziyâde gadr u ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-i şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer'le görölüb gasb eylediği ol-mikdâr guruşları alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek emrim olmuştur. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1158 (11-20 Temmuz 1745).

116-4

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Mehmed Sadık nâm kimesne gelüb bunun babası Abdülkerim nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde İstanbul'da fevt oldukda Aksaray Kasabası'nda mutasarrıf olduğu mülk menzil ve emlâk ve eşyası buna ve kasaba-yı mezbûrede sâkine zevcesi Aîşe nâm hâtûna

intikâl eyledikde mezbûre hâlâ zevci Seyyid Abdulaziz ve karındaşı Seyyid Abdülkerim nâm kimesnelere istinâden cümlesin zabt ve buna hisse-i şâyi'asın virmekde ta'allül ve muhâlefet üzere olduğun bildirüb ol-tarafa âhar husûsiyçün emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan sadr-ı 'azam ağalarından (boşluk) zîde kadruhu mübâşeretle ve ma'rifet-i şer'le görilüb babasından müntakîl mülk menzil ve emlâk ve eşyâsı ma'rifet-i şer'le ve hisse-i şâyi'a[sı] her ne ise alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-âhir sene 1158 (21-29 Temmuz 1745).

116-5

Nevşehir ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Konar-göçer Ekrâd tâ'ifesinden Karacakürd Cemâ'atî'nden Ramazan oğlu Hasan nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb yine cemâ'at-i mezbûreden Melik oğlu Mehmed'in kızı Fatıma nâm bîkr-i bâliğa şuhûd mahzarında nefsinî buna tezvîc bu dahî tezevvüc ve beş yüz gurusluk bir küheylan at ve yüz gurus yüz akca mihri mu'accel almak üzere teslîm idüb şer'an menkûhası mezbûreye dahl olunmak icâb itmez iken yine tâ'ife-i mezbûreden mütegalibeden Hacı Osman nâm kimesne hevâsına tâbî' eşkıyâlarıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde menzilin basub zevcesi mezbûreyi menzîlinden çıkarub ve at ve sâ'ir mâlik olduğu emvâl ve eşyâsın gasb u gâret ve bu makûle 'akd-i sâni şer'an sahîh değilken zevcesin götürüb fuzûlî (boşluk) nâm kimesneye 'akd-i nikâh idüb hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve gadr eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfesi olduğun ve mezbûr hâlâ taht-ı hükûmet ve kazânızda mürûr u 'ubûr üzere olduğun bildirüb bulunduğ mahalde fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görilüb gasb u gâret eyledüğü emvâl ve eşyâsıyla zevcesi alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin bulundukları mahalde şer'le görülmek emrim yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-âhir sene 1158 (21-29 Temmuz 1745).

117-1

Niğde ve Bor Kādîlarına ve Konya Nâ'ibine ve Konya mütesellimine hüküm ki,

Kerime binti Şükrullah ve Hadice nâm hâtûnlar gelüb Konya Sancağı'nda Sudirhemi Nâhiyesi'nde vakf-ı mescid ve dâru'l-hıfz ve mektebhâne-i İshak Bey bin Abdurrezzak bermûceb-i vakfname-i ma'mûlun-bih Kādî Mevlânâ Sinan bin Abdullah el-Kādî Yakutiyye (?)

hums mahsûl cihet-i tevliyyet olmak üzere meşrûtdur ve eslâh-ı evlâda neslen ba‘de neslin ba‘dehu ‘utekâya ba‘dehu Konya Kādîsına dahî meşrût kitâb-ı vakfın mufassal ve meşrûhdur fî evâ’il-i Zi’l-ka‘de sene dokuz yüz on beş ve tahtında Konya Sancağı’nda Sudirhemi Nâhiyesi’ne tâbi‘ Çeltik ve Niğde Nâhiyesi’ne tâbi‘ hâsıl-ı mâlikâne dört bin akca yazı ile karye-i Tekinlü ve hâsıl-ı mâlikâne beş bin iki yüz yigirmi akca yazı ile karye-i Ağın yekûn ma‘a gayrihâ on bir bin dokuz yüz kırk akca minha es-sarf cümle hâsılın nısfını evlâd ve evlâd-ı evlâda ta‘yîn olunub nısf-ı âharı sâ’ir mürtezikaya ta‘yîn olunduğu ma‘mûlun-bih vakfiyyesinin meşrûh ve defâtir-i kadîmede mastûrdur ve cihet-i imâmet fî sene iki yüz cüz-handdan meşrûtdır cihet-i cüz-hanân on beş ser-mahfil fî şehir on beş hâfıza fî şehir on ve cihet-i nezâret-i evkâf-ı mezbûr fî sene iki yüz akca ve cihât-ı sâ’iresiyle Defter-i Evkâf’da muharrir kalemiyle tahrîr ve bunlar vâkıfın eslâh evlâdından olub ber-mûceb-i şart-ı vâkıf vakf-ı mezbûrun mütevellîyyesi olmalarıyla zikr olunan karye-i Tekinlü ve Ağın karyelerini dîvânî mutasarrıfları ile vakfın üzerine tevliyyetleri hasebiyle zabt ve Tekinlü ve Ağın Karyeleri’nin vâki‘ olan mahsûlundan mâlikâne tarafına ‘â’id olan mahsûlü ahz u kabz ve cihet-i tevliyyet olan hums mahsûlü ve evlâda ta‘yîn olunan cümle hâsılın nısfını ahz ve nısf-ı âharını dahî imâm ve cüz-hanân ve nezâret ve sâ’ir cihâta mutasarrıf olanlara ber-mûceb-i vakfiyye-i ma‘mûlun-bihâ mürtezika-yı vakfa edâ ve şart-ı vâkıfı icrâ murâd eylediklerinde âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken Bor’da sâkin a‘yân ve mütegalibeden Yusuf Ağa ve İbrahim Ağa demekle ma‘rûf kimesneler hilâf-ı Defter-i Hâkânî ve mugâyir-i vakfiyye-i ma‘mûlun-bihâ müteveli-i mûmâ-ileyhânın taraflarından vekîlleri olan Abdurrahman nâm kimesnenin zabtına mûmâna‘at ve fuzûlî kendüleri zabt ve vakfa ‘â’id olan mâlikâne mahsûlünü tagallûben ahz u kabz idüb bunlara ve vakf-ı şerîfe küllî gadr eylediklerin bildirüb Defter-i Hâkânî ve vakfiyye-i ma‘mûlun-bihâ mûcibince ‘amel olunub ecânibden olan mezbûrların hilâf-ı şart-ı vâkıf ve mugâyir-i Defter-i Hâkânî zâhir olan müdâhaleleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i ‘Amire’nde mahfûz olan Defter-i Evkâf’a mürâca‘at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye’l-âhir sene 1158 (21-29 Temmuz 1745).

117-2

Nevşehir Kādîsına hüküm ki,

Sen ki Nevşehir Kādîsı Mevlânâ Hidayetullah zîde fazluhusun Südde-i Sa‘âdet’ime mektûb gönderib Nevşehir Kazâsı’na tâbi‘ Madiyan nâm karye sâkinlerinden Ali oğlu Mustafa ve

Kör Ebubekir oğlu İbrahim nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub karye-i mezbûre ahâlîlerine zulm u ta‘addîleri bî-nihâye olmaduğundan mâ‘adâ medine-i mezbûre evkâfı olan karyelere varub ahâlî-yi fukârâyı tahrîk ve nice ehl-i ‘ırza bi-gayr-ı vech iftirâ ve isnâdları ile ahâlî-yi kurâ kendülerden mutazarrır ve mütezeccir olduğundan mâ‘adâ bâ-fermân-ı ‘âlî vâki‘ olan tekâliflerin tahsiline mâni‘ olmalarıyla kazâ-yı mezbûr ahâlîleri beynlerinde ihtilâflarına bâ‘is ve ahâlî-yi kazânın râhat ve nizâmlarına hâlel virüb perâkende vü perîşân olmalarına bâdî ve vakf-ı şerîfe gadr-ı küllî ve zarar-ı ‘azîm olduğun cemm-i gafîr ve cem‘-i kesîr meclis-i şer‘de haber vermeleriyle mezbûrların ol-vechile olan zulm u ta‘addîleri fukârâ üzerlerinden men‘ ve def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum viirlmek recâsına vâk‘i-i hâlî bi‘l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden mezbûrûn fimâ-ba‘d kendü hâllerinde olub vakf-ı mezbûr kurâsı ahâlîsine ta‘addî ve rencîde eylememek üzere ma‘rifet-i şer‘le tenbîh ve bundan sonra dahî mütenebbih olmazlar ise haklarından gelinmek için ‘arz olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşanım yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye‘l-âhir sene 1158 (21-29 Temmuz 1745).

117-3

(boşluk) zîde ‘ilmuhuya Konya Mütesellimine hüküm ki,

Beyşehir Sancağı’nda Kırili Kazâsı’na tâbi‘ Söyrak (?) nâm karyede sâkin Seyyid Halil zîde şerefuhu gelüb Kırili Kazâsı’nda sâkin a‘yân ve mütegalibeden el-Hâcc Yunus Ağa dimekle ma‘rûf kimesne kendü hâlinde olmayub bir kimesnenin bîkr-i bâliğa kızı oldukda mezbûr dilediği kimesneye ‘akd-i nikâh itmeğe komayub kendüsü istediği kimesnelerin ikişer ve üçer yüz gurusların alub cebren ve kahren rızâsı yoğiken ‘akd-i nikâh ve bu makûle hakâret ‘âdet-i müstemirresi olduğundan bunun dahî İsmihan ismiyle müsemmiye olmuş bir kerimesi irişüb on yedi yaşında bâliğ oldukda ecânibden bir kimesne mezkûr Yunus’a varub sana sekiz sene müft ü meccânen hizmet ideyim mezbûre İsmihan’ı bana alıvir didikde mezbûr Yunus dahî bin yüz elli (boşluk) senesinde bu diyâr-ı âhârda iken köle hizmetkârlarıyla gece ile bunun evini basub oğlu Seyyid Mahmud’ı ve ehlini dahî bıçak ile darb ve mecrûh ve kızı mezbûreyi alub cebren evine götürüb ol-vechile ziyâde gadr ve zulm-i sarîh eyledüğün bildirüb ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle mezbûr Konya’ya ihzâr ve mürâfa‘a-yı şer‘ olunub üzerine sâbit olan mevâdd ve sûret sicillâtıyla ‘arz u i‘lâm ve itâ‘at-i şer‘ itmeyüb temerrüdü zuhûr ider ise Âsitâne-i Sa‘âdet’ime ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin ta‘yîn olunan mibaşir ma‘rifetiyle mezbûr Konya’ya ihzâr ve mürâfa‘a-yı şer‘ olunub üzerine sâbit olan mevâdd ve sûret sicillâtıyla ‘arz u i‘lâm ve itâ‘at-i şer‘

itmeyüb nemrûdu zuhûr ider ise ihzâr olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-âhir sene 1158 (21-29 Temmuz 1745).

118-1

Niğde Kādîsına hüküm ki,

Niğde Kal'ası Dizdârı Hüseyin bin Ömer zîde hıfzuhi gelüb Niğde Sancağı'nda Melegübi Nâhiyesi'nde Burçak (?) nâm karye ve gayriden yedi bin beş yüz akca gedik timâr ile kal'a-yı mezbûre dizdârlığına bundan akdem mutasarrıf olan Murtaza Hüseyin dâ'imâ kendü hâlinde olmayub muzırru'n-nâs ve ehl-i 'örf ile müttefik ve nice kimesneleri celb-i mâl sevdâsıyla bi-gayr-ı hakkın ahz ve bilâ-emr-i 'âlî kal'a-bend itmek 'âdet-i müstemirresi olmağla zikr olunan gedik timâr ile kal'a-yı merkûme dizdârlığı merkûmun ref'inden tedârik eyledüğü yigirmi yedi akca hâzine-mândesin mukâbil Niğde Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid Süleyman zîde fazluhu 'arzıyla işbu sene-i mübâreke Cemâziye'l-âhirinin on birinci gününden buna tevcîh olunub hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğun bildirüb gedik timârıyla kal'a-yı mezbûre dizdârı Defter-i Hâkânî ve berâtı mûcibince kendüye zabt ve kal'a-yı mezbûrenin dizdâr zâbitinden olan ve sâ'ir levâzımatı ma'rifet-i şer'le kendüye teslim itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümayûna mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-âhir sene 1158 (21-29 Temmuz 1745).

118-2

(boşluk) Kādîsına ve Hacıbektaş Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Kutbu'l-'ârifin Hacıbektaş Veli kuddise sırruhu'l-'azîzin evlâdından hâlâ seccâde-nişîn olan Şeyh el-Hâcc Feyzullah zîde salâhahı Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Hacıbektaş Kazâsı'nda türbe-i şerîf kurbunda vâki 'azîz-i mûmâ-ileyhin evkâfı mülhakâtından bir kıt'a ma'lûmu'l-mikdâr tapulu ve temessüklü mutasarrıf olduğu yerleri her sene zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmin sâhib-i arza edâ idüb âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken nefsi-i Hacıbektaş Kazâsı sâkinlerinden İbrahim ve Ali ve Murtaza nâm kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk ve bin yüz elli (boşluk) senesinde ol-yerleri fuzûlî ve tagallüben zabt ve zirâ'at idüb gadr u ta'addî itmeleriyle yedinde olan fetevâ-yı şerîf ve sâhib-i arz temessüğü mûcibince şer'le görölüb merkûmların hilâf-ı kânûn ve fuzûlî zabt eyledikleri tapulu ve temessüklü

yerler kendüye alıvirilüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâk‘i-i hâli hükm-i hümayûnum recâsına ‘arz eyledüğü ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye‘l-âhir sene 1158 (21-29 Temmuz 1745).

118-3

Kayseriyye Kazâsı Nâ‘ibine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden zımmî tâ‘ifesinden İyan nâm zımmî gelüb kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Talas nâm karyede vâki‘ Karakoçlu Mahallesi’nde ‘ammîsi Şirin nâm zımmînin mutasarrıf olduğı mülk menzili kurbunda bir bâb mülk menzil ‘arsası olub bu sagîr ve diyâr-ı âharda iken ‘ammîsi mesfûr mâ-beynlerinde olan divârı ref‘ ve ‘arsasında bir mikdâr yerin fuzûlî ve tagallûben ba‘zı zî-kudret kimesnelere istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde zabt ve kendü menziline idhâl idüb şimdi ‘ammîsi mesfûr mürd oldukda bu dahî varub kazâ-yı mezbûrda sâkin oğlu Nersez nâm zımmîden taleb ve zabt itmek murâd eyledikde hilâf-ı şer‘-i şerîf virmekde ta‘allül ve muhâlefet ve küllî gadr murâd eyledüğün bildirüb şer‘le görölüb alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Receb sene 1158 (30 Temmuz - 8 Ağustos 1745).

118-4

Konya Kazâsı Nâ‘ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Konya sâkinlerinden Derviş İsa Mevlevî ve kız karındaşları (boşluk) ve (boşluk) nâm hâtûnlar gelüb bunların Konya sâkinlerinden Emir Halil nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinden beru cihet-i karz-ı şer‘den bir mikdâr alacak hakları olmağla mezkûrdan defa‘atle taleb ve almak istediklerinde edâda ta‘allül ve hilâf-ı şer‘-i şerîf bunlara gadr üzere oldukların ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık Şeyhu‘l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer‘le görölüb mezkûrun zimmetinde olan hakların kendülere alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Receb sene 1158 (30 Temmuz - 8 Ağustos 1745).

118-5

Konya Kazâsı Nâ‘ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Konya sâkinlerinden Dervîş İsa nâm kimesne ile kız karındaşları (boşluk) ve (boşluk) nâm hâtûnlar gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri olmayub ve üzerlerine dahî şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken Konya sâkinlerinden ziyâde mütegalibeden Seyyid Halil nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde mâlik oldukları (boşluk) re’s hayvan ve (boşluk) ‘aded develerin ve sâ’ir emvâl ve eşyâlarından on kiselik mikdârı mâlların fuzûlî ve bi-gayr-ı hakkın cebren zabt eyledükden sonra yüz gurus virüb benimle sulh olun deyu bunlara cebr ve kerh idüb bunlar dahî ikrahen merkûm ile sulh olub lâkinn sulh-ı mezbûr şer‘an sahîh olmadığına Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer‘le görilüb ikrâh-ı mukayyedleri vech-i meşrûh üzere isbât eylediklerinden sonra hayvanât ve emvâl ve eşyâların giru bunlara alıvrilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Receb sene 1158 (30 Temmuz - 8 Ağustos 1745).

118-6

Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Bi’l-fi’l Bâbu’s-Sâ‘adet’im Ağası İbrahim Ağa dâme ‘uluvvuhu arz gönderüb taht-ı nezâretinde olan evkâfından Kayseriyye Sancağı’nda ve Nâhiyesi’nde Seydi Halil Zâviyesi Evkâfı’ndan yine Kayseriyye Nâhiyesi’ne tâbi‘ karakaya ve (...) ve Ağcayarımca nâm karyeler ve Kızılcaın ve Yağmurbey ve Karacaviran ve Kuluca ve Sufihalil ve Kardaşlarağılı ve Dervîş karye-i mezbûrenin ekinlikleridir deyu Defter-i Hâkânî’de mukayyed ve mustakilen zâviye-i mezbûre evkâfından olmağla sâlifü’l-beyân karyeler ve ekinlikleri deyu mukayyed olan yerler Defter-i Hâkânî ve hücec-i şer‘iyye mûciblerince cânib-i vakfdan zabt ve mahsûlât ve rusûmâtı ahz u kabz olunub şart-ı vâkıf mûcibince âyende ve revende sarf olunagelmekle âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken Kayseriyye’de sâkin Seyyid Mehmed Emin ve kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Gesi nâm karye sâkinlerinden Halil ve Mehmed nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve sâlifü’l-beyân kurâ ve mezâri‘ bin yüz kırk sekiz senesinden elli yedi senesine gelince fuzûlî zabt ve on bir senede hâsıl olan hinta ve şa‘îr ber-mûceb-i defter üç yüz müd mahsûlâtı tagallüben zabt ve kabz idüb vakf-ı şerîfe gadr-ı küllî ve harâbına bâ’is olmalarıyla mezbûrun mütegalibe ve cebâbireden ve ‘ayân-ı vilâyetlerine dahî istinâdları olmağla bir-vechle mukâvemet mümkün olmadığı i‘lâm olunmağla mezbûrunun fuzûlî ahz u kabz eyledikleri üç yüz müd hinta ve şa‘îr ber-mûceb-i

defter ta'yîn olunan mübâşir (boşluk) zîde kadruhu ma'rifetiyle ve vakf-ı şerîfin mütevellîsi ve zâviyedârı olan Seyyid Yusuf zîde şerefuhunun tarafından vekîli (boşluk) nâm kimesneye teslîm ve bu def'a dahî 'inâd ve muhâlefet iderler ise Âsitâne-i Sa'âdet'ime ihzâr ve Haremeyn-i Şerîfeyn Müftîsi huzûrunda murâfa'a-i şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına 'arz ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Defter-i Evkâf'a mürâca'at olundukda Kayseriyye Nâhiyesi'ne tabi vakf-ı zaviye-i Seyyid Halil der karye-i Karakaya Emir Cafer bin Sultan (...) vakf itmişdir deyu yazıldığı mahalde Kayseriyye Nâhiyesi'ne tâbi' hâsıl-ı dîvânî ve mâlikâne dört bin beş yüz akca yazı ile karye-i Karakaya ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' hâsıl iki baş mühr (?) bin yüz on akca yazı ile karye-i Dirov ve Ağcayarımca ve Kızılcaın ve Yağmurbey ve Karacavıran ve Sufihalil ve Kardaşlarağılı ve Derviş karye-i mezbûrenin ekinlikleridir yekûn altı bin üç yüz beş akca âyende ve revendeye sarf olunur deyu Defter-i Evkâf da muharrir kalemiyle tahrîr olunduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın mûcibince mahallinde şer'le zimmetlerinde sâbit olan mahsûl-ı vakfı teslîmde muhâlefet iderler ise Âsitâne-i Sa'âdet'ime ihzâr olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Receb sene 1158 (30 Temmuz - 8 Ağustos 1745).

119-1

Kırşehir Sancağı'nda Vâki' Olan Kādîlara hüküm ki,

Kıdvetu'l-emâcid ve'l-'ayân el-Hâcc Abdullah zîde mecduhu gelüb mûmâ-ileyhin kapu kethüdâsı olduğu Kırşehir Sancağı'na mutasarrıf olan emiru'l-ümerâ'i'l-kirâm Hasan Paşa dâme ikbâluhunun tarafından bundan akdem livâ-yı mezbûra bâ-fermân-ı 'âlî mütesellim nasb olunan İsmail şimdiye değin livâ-yı mezbûrdan mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafına 'â'id olan imdâd-ı seferiyye akcasın cem' ve tahsîlinde tekâsül eylemekten nâşî mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin tarafına gadri nümâyân olmağla işbu bin yüz elli sekiz senesi Receb-i şerîfinin gurrelerinden livâ-yı mezbûra kıdvetu'l-emâsil ve'l-akran Mustafa zîde kadruhu mütesellim nasb ve ta'yîn olunub livâ-yı mezbûrdan mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin tarafına 'â'id u râci' olan ahz u kabz itdirilüb ve mütesellim-i sâbıkın dahî muhâsebesi görilüb zimmetinde icâb iden tamâmen tahsîl ve alıvirilmek bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğın vech-i meşrûh üzere mütesellim nasb ve şer'le görilüb 'avâ'id ve rusûmâtından zimmetinde sâbit olan her ne ise alıvirilmek bâbında fermân-ı 'âlîşanım sâdır olmuşdur. Fî evâ'il-i Receb sene 1158 (30 Temmuz - 8 Ağustos 1745).

119-2

(boşluk) Kādîsına ve Aksaray Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Nefs-i Aksaray ahâlîsinden İstanbul'da musâfîren sâkin iken bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt olan Abdülkerim Efendi dimekle ma'rûf kimesnenin oğlu kuzâtdan Mehmed Sadık Efendi zîde fazlulu ile zevcesi şerîfe Fatıma nâm hâtûn gelüb mûrisleri müteveffâ-yı mezbûrun terekesi irs-ı şer'le bunlara ve Aksaray Kasabası sâkinelerinden diğer zevcesi Şerîfe Aişe nâm hâtûna intikâl idüb lâkinn müteveffâ-yı merkûmun iki bin guruşdan mütecâviz duyûn-ı sâbitesi zuhûr itmekle bunlar dahî mûrisleri müteveffâ-yı mezbûrun terekesin ma'rifet-i şer'le tahrîr ve duyûn-ı sâbitesin edâ ve fazlasından bâkî kalanı beyne'l-verese taksîm ve herkes hisse-i şâyi'aların almak istediklerinden tereke-i mezbûru bi'l-külliye mezbûre Şerîfe Aişe zabt itmekle tama'-ı hâmından nâşî babası Seyyid Ali ve karındaşları Seyyid Mehmed ve Seyyid Abdülkerim ve hâlâ zevci Seyyid Abdulaziz nâm kimesneler ile yek-dil ve a'yân [ve] mütegalibeden ba'zı kimesnelere istinâd ile mûrisleri müteveffâ-yı mezbûrun emvâl ve eşyâ ve menkûlât ve evânî-yi nühâs ve hayvanât ve bi'l-cümle mâ-melekini fuzûlî ve bunlara ve ashâb-ı duyûna küllî gadr eyledüğünden gayrı kazâ-yı mezbûr nâ'ibi ile müttefik ve zîr-i himâyesinde olmağla medine-i Aksaray Bedestânı'nda kendü mühriyle mahfûz emvâlin dahî bunların gıyâbında mührin bozub cümelesin ahz ve zabt ve hilâf-ı şer'-i şerîf ziyâde gadr eyledüğün ve mezbûrenin mu'în-i kesîresi olmağla mahallinde mezbûr ile mukâvemet idemeyüb icrâ-yı hakk mümkün [olmaduğun] bildirüb şer'le görilüb mezbûr Mehmed Sadık'ın babası ve mezbûre Şerîfe Fatıma'nın zevci müteveffâ-yı mezbûrun emvâl ve sâ'ir muhallefâtın fuzûlî zabt iden mezbûreden alıvirilüb ma'rifet-i şer'le tahrîr ve duyûn-ı sâbitesi edâ olundukdan sonra hisse-i şâyi'aları kendülere teslîm ve hilâf-ı şer' ta'allül ve nizâ' itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüklerin mahallinde şer'le mürâfa'a ve ihkâk-ı hakk olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Receb sene 1158 (30 Temmuz - 8 Ağustos 1745).

119-3

Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Sen ki Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Şeyh Ömer zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb medine-i Kayseriyye'de vâki' Eminüddin Zâviyesi'nin bi-şartu't-tedris zâviyedârı olan Mustafa Halife bilâ-veled fevt olub mahlûl oldukda hâkimu's-şer' tarafından erbâb-ı vukûf funûn-ı şettâdan ders itmeğe kadir iffetkâr Müderris İbrahim zîde 'ilmuhuya tevcîh olunmak için 'arz ve Âsitâne-i Sa'âdet'ime irsâl

eyledüğü say‘ı ecânibden ‘adem-i istihkākı olan Süleyman nâm kimesneye arz-ı mezkûru teslîm olundukda mahlûlünden kendüye tevcîh ve üzerine berât itdirilüb mûmâ-ileyh Seyyid İbrahim gadr-ı küllî olduğu nümâyân ve mezkûr Süleyman hilâf-ı şart-ı vâkıf mahallinde tadrîs itmeyüb terk-i hizmet olmağla mezbûr Mustafa’nın mahlûlünden ve tarîk-i hizmet olan merkûm Süleyman’ın ref‘inden zâviye-i merkûm mûmâ-ileyh Seyyid İbrahim Halife’ye tevcîh olunmak bâbında vâk‘i-i hâli sen ‘arz ve mahallinde mezbûr Süleyman’ın muvâcehesinde vech-i şer‘î üzere ru’yet olunub hakikat-i hal i‘lâm olunmak içün emr-i şerîf sudûrunu bi‘l-fi‘l Şeyhu‘l-İslâm ve Müftîyyu‘l-enâm olan Pirizâde Mehmed edamâllahu ta‘âlâ fezâ‘ilehu işâret itmeleriyle işâretleri mûcibince ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşanım sâdır olmuştur. Fî evâ‘il-i Receb sene 1158 (30 Temmuz - 8 Ağustos 1745).

120-1

Şücaüddin Kādîsına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Ali nâm kimesne gelüb kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Başmakçı nâm karye toprağında arâzî tasarruf idenlerden Abdurrahman nâm kimesne fevt oldukda oğlu kalmayub tasarrufunda olan yerleri kânûn üzere tapuya müstahak oldukda hakk-ı tapu kızları Fatıma ve Seyhan (?) nâm hâtûnların olmağla bî-garaz müslimînler takdîr eyledikleri resm-i tapu ile teklîf olundukda almayub fâriğa olmalarıyla bu dahî ol-yerleri resm-i tapu ile sâhib-i arzdan alub yedine virilen tapu temessüğü mûcibince üç seneden беру zabt ve zirâ‘at ve ‘öşr ve resmin sâhib-i arza edâ idüb dahl icâb itmez iken mezbûreler şirrete sülûk ve ol-yerleri almayub fâriğa olduğumuza nâdime olduk deyu müdâhale ve zabtına mûmâna‘at ve ta‘addîden hâlî olmaduğın bildirüb men‘ ü def‘ ve yedinde olan temessüğü mûcibince kendüye zabt itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere ‘amel olunmak emrim olmuştur. Fî evâ‘il-i Receb sene (1)158 (30 Temmuz - 8 Ağustos 1745).

120-2

Kayseriyye Kazâsı Nâ‘ibine ve Kayseriyye Sancağı Mütessellimine hüküm ki,

Medine-i Kayseriyye mahallâtından Sayeci Mahallesi sâkinlerinden Sefer nâm zımı gelüb yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden zümre-i eşkıyâdan Deli Yarşım dimekle ma‘rûf zımmî bin yüz elli (boşluk) senesinden беру dâ‘imâ kendü hâlinde olmayub gasb-ı emvâl ve hetk-i ‘ırz ‘âdet-i müstemirresi olmakdan nâşî bunun âlet-i harb ve katl kasdıyla üzerine hücum eylediğinden mâ‘adâ Abraham ve (boşluk) nâm zımmîlerin dahî üzerlerine tasallut ve

zevceni tatlık eyle yohsa seni katl iderim deyu cevri ve eziyyet ve mesfûr Abraham'ın âlet-i harb ile bağını basub bi-gayr-ı hakkın darb ve zevcesine şutûm-ı galîza ile şetm ve Aydınlı Ömer Beşe dimekle ma'rûf kimesneyi dahî kılıç ile darb ve mecrûh eyledüğünden gayrı bunun ve vâsîsi olduğu (boşluk) nâm sagîrin kazâ-yı mezbûrda Ekeryamak (?) dimekle ma'rûf mevzi'de vâki' ma'lûmetu'l-hudûd mülk bâğında âharın 'alâkası olmayub bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken mesfûr Deli Yarşim hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bağ-ı mezkûru fuzûlî zabt ve hâsıl olan mahsûlâtın ahz u kabz idüb sagîr-ı mezbûra küllî gadr itmekle bundan akdem da'vet-i şer' olundukda itâ'at-i şer'-i şerîf ve inkıyâd-ı zâbit itmeyüb gaybet ve ol-vechile henüz icrâ-yı hakk mümkün olmayub sagîr-i mezkûra küllî gadr olunduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyyesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyyesi mûcibince şer'le görölüb mesfûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî zabt eyledüğü salifu'z-zikr vâsîsi olduğu sagîr-i mezbûrun bâğı ile ahz eyledüğü mahsûlâtın buna alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Receb sene 1158 (30 Temmuz - 8 Ağustos 1745).

120-3

Aksaray Sancağı'nda vâki' (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Kıdvetu'l-emâcid ve'l-'ayân Divân-ı Hümayûn'umda sâbıkan Ru'ûs Kessedârı olan Mustafa Edib zîde mecduhu gelüb vilâyet-i Anadolu'da vâki' Aksaray Sancağı'nda vâki' Zinciriyye Medresesi Evkâfı kurâlarından olub taht-ı kazâlarınızda vâki' Akhisar ve Tatlarini ve Örekün (öreküsün) ve Bağluca nâm karyelerin işbu bin yüz elli sekiz senesi Mart'ı ibtidâsından (boşluk) senesi Şubat'ı gâyetine gelince zabtıyçün dört yüz elli guruşa sarf-ı vakfdan mûmâ-ileyhe der-'uhde ve iltizâm ve mûmâ-ileyh dahî iltizâm ve bedel-i iltizâmı meblağ-ı merkûmu tamâmen ahz u kabz olunub mukaddem ve mu'ahhar târîhiyle âhar yedinde temessük dahî zuhûr ider ise 'amel ve i'tibâr olunmayub işbu temessüğü düstûr-ı 'amel tutulub vakf-ı mezbûr karyeleri mûmâ-ileyh tarafından zabt ve tasarruf itdirilüb taraf-ı âhardan müdâhale ve mu'âraza itdirilmemek için medrese-i mezbûrun müderrisi ve vakf-ı şerîfin mütevellisi olan Ahmed zîde 'ilmuhu tarafından tevliyyeti hasebiyle memhûr ve ma'mûlun-bih mazbata virildüğün bildirüb temessüğü mûcibince vakf-ı şerîf karyeleri mûmâ-ileyh Mustafa Edib zîde mecduhu tarafından zabt ve rabt ve kurâlarından hâsıl olan a'sâr-ı şer'iyye ve rusûm-ı 'örfiyyesin ve sâ'ir taraf-ı vakf-ı şerîfe 'â'id u râci' olan cüzvî ve küllî her ne ise bi't-tamâm mûmâ-ileyh tarafından ahz u kabz itdirilüb işbu temessüğüne

mugâyir mütevellî-i vakf-ı merkûm tarafından ve âhardan bir ferde bir-vechle dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden temessüğü mûcibince zabt itdirilmek için fermân-ı 'âlîşanım yazılmışdır. Fî evâ'il-i Receb sene 1158 (30 Temmuz - 8 Ağustos 1745).

120-4

Eskiil ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Aksaray Kazâsı'na tâbi' Sultanhanı nâm derbend sâkinelerinden Hadice binti Ali nâm hâtûn ile Hüseyin ve Ebubekir nâm kimesneler gelüb mûrisi Ali bin İsmail nâm kimeseyi derbend-i mezkûr ağası olan Mehmed dimekle ma'rûf kimesne derbend-i mezkûr re'âyâlarından olub Eskiil Kazâsı'na tâbi' Muradca nâm karyeye giden re'âyâları derbend-i mezkûra iskân eylemek için tarafından bin yüz elli (boşluk) senesinde irsâl ve mezbûr Ali varub derbend-i mezkûr re'âyâlarını kaldırmak murâd eyledikde yine karye-i mezbûre sükkânından Uzun oğlu Hacı Ahmed ve Abdulhalim nâm şakîler kendi hâllerinde olmayub mezbûr re'âyâları virmeziz deyu muhârebeye tasaddî ve merkûm Ahmed mûrisleri mezbûru hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın kurşun [ile] darb ve katl idüb ziyâde gadr u ta'addî eyledüklerin ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğundan kibel-i şer'den hüccet-i şer'iyeleri olduğun bildirüb mûcibince şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunub hilâf-ı şer' ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb ve sıhhati üzere 'arz u i'lâm olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikeri [ecilden] mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Receb sene 1158 (30 Temmuz - 8 Ağustos 1745).

121-1

Eskiil ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Aksaray Kazâsı'na tâbi' Sultanhanı dimekle ma'rûf derbend sükkânından Ömer ve Mustafa ve İbrahim nâm kimesneler gelüb derbend-i mezkûr ağası olan Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne derbend-i mezkûr re'âyâlarından Eskiil Kazâsı'na tâbi' Muradca nâm karyeye giden re'âyâları derbend-i mezbûra iskân eylemek için bin yüz elli (boşluk) senesinde tarafından bunları irsâl ve bunlar dahî varub kaldırmak murâd eylediklerinde yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Uzun oğlu Hacı Ahmed ve Abdülhalim Ağa dimekle ma'rûf kimesneler kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve biz bu re'âyâları virmeziz deyu muhârebeye tasaddî ve hilâf-ı şer' mezbûrları kurşun ile darb ve mecrûh

eylediklerin ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğuna kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyyeleri olduğun bildirüb hüccet-i şer‘iyyeleri mûcibince şer‘le görölüb icrâ-yı hakk olunub hilâf-ı şer‘ ta‘allül ve muhâlefet iderler ise vukû‘u ve sıhhati der-devlet-medârıma ‘arz u i‘lâm olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri [ecilden] mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Receb sene 1158 (30 Temmuz - 8 Ağustos 1745).

121-2

Niğde ve (boşluk) Kādîlarına Niğde Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Niğde Kazâsı’na tâbi‘ Fertek nâm karye sâkinlerinden Anastaş nâm zımmî gelüb bundan akdem karye-i mezbûre sâkinlerinden Hacı Ali ve Mustafa ve Hacı Hüseyin ve diğer Hacı Hüseyin ve Ahmed ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî sâ’irleri umûr u husûsımızı gör ve her ne mikdâr akca harc u sarf idersen deyu ba‘dehu edâ ider deyu bin yüz elli (boşluk) senesinde buna emr itmeleriyle bu dahî mezbûrların emrleriyle bi-şartu’r-rucû‘ kendü mâlından ma‘lûmu’l-mikdâr gurusı harc u sarf ve itmâm-ı mesâlih idüb ba‘dehu masrûfı olan meblağ-ı merkûmu mezbûrlardan talep ve almak istedikde üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken biz senin masrûfın tutmazız deyu gûna-gûn hîle ve tezvîrât ile hilâf-ı şer‘-i şerîf vermeyüb gadr eylediklerin ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer‘le görölüb masrûfı alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır.

121-3

Seydişehir ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Seydişehir Kasabası ahâlîsinden ma‘lûmu’l-esâmî kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde kimesye hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri olmayub ve üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken bin yüz elli (boşluk) senesinde sâbıkan Seydişehir Kazâsı Nâ’ibi olan (boşluk) nâm nâ’ib mücerred celb-i mâl sevdâsıyla hilâf-ı vâki‘ mevâdd isnâdıyla bunlardan her birine birer bahâne ile cürm isnâd ve cerîme nâmıyla birer mikdâr akcaların alub ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğün ve nâ’ib-i mezkûr taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr [u] ‘ubûr üzere olduğun bildirüb bulunduğu mahalde şer‘le görölüb mezkûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldığı akcaları her ne ise tahsîl ve bî-kusûr alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden

mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1158 (9-18 Ağustos 1745).

121-4

Aksaray Sancağı’nda Vâki‘ Kādîlara ve Mütesellime hüküm ki,

el-Hâcc Abdullah zîde mecduhu gelüb mûmâ-ileyhin kapu kethüdâsı olduğı Ahışa muhâfazasına me’mûr Hasan dâme ikbâluhunun Aksaray Sancağı’nda bâ-fermân-ı ‘âlî ta’yîn olan imdâd-ı seferiyyesinden nefsi Aksaray Kazâsı’nda sâkin Cemallü ve Akkaşbeğdik ve Danişmendlü ve Eyübili Kazâsı’nda sâkin Miroğluobası Salarlı-yı Kebîr ve Sagîr ve Boynuboğumlu ve Cehalu (?) ve Tutamışlu ve Dumanlı ma’a Turasanlı ve Koçhisar Kazâsı’nda sâkin Kurutlu ve Hudetulu cemâ’atleri re’âyâlarının hisselerine isâbet iden seferiyyeleri taleb olundukda mu’âfiyyet iddi’âsıyla virmekde ta’allül ve muhâlefet üzere oldukların bildirüb cemâ’at-i mezbûrların hisselerine isâbet iden seferiyyeler şurût-ı seferiyye üzere kendülerden tahsîl ve ol-vechile ta’allül ve muhâlefet itdirilmemek üzere emr-i şerîfim sudûrunu istadâ’ ve Divân-ı Hümâyûn’umda mahfûz seferiyye tertîbi defterlerine nazâr olundukda Aksaray Sancağı’nda vâki‘ kazâlardan livâ-yı mezbûr masrafiyçün Aksaray Kazâsı’nda olan Cemelü (?) tâ’ifesinden yigirmi altı gurus ve Turelim (?) ve Akkaşbeğdik Cemâ’ati’nden altmış altı gurus ve Kurelim (?) ve Danişmendlü Cemâ’ati’nden altmış altı gurus ve Turelin (?) ve Eyübili Kazâsı’nda olan türkman tâ’ifesinden Bebr oğlu Üveys’e Sâlârlı-yı Kebîr ve Sagîr Cemâ’ati’nden iki yüz kırk altı gurus ve (...) ve (...) (...) cemâ’atinden altmış altı gurus (...) ve cebelü (?) tâ’ifesinden yigirmi gurus ve kırk akca ve (...) cemâ’atinden altmış altı gurus ve Dumanlı ma’a turesanlı cemâ’atinden yigirmi altı gurus ve ... ve Koçhisar Kazâsı’nda kurutlu cemâ’atinden yüz otuz üç gurus ve kırk akca ve (...) cemâ’atinden altmış altı gurus ve Şerefli Cemâ’ati’nden iki yüz gurus ve seksen akca imdâd-ı seferiyye ta’yîn ve tertîb kılındıktan sonra Şerefli Cemâ’ati Rakka’ya iskân olunmağla imdâd-ı hazariyyelerin livâ-yı mezbûrun sâ’ir cümle kazâlarına zamm olunmak üzere yüz otuz dört târîhinde ba’dehu cemâ’at-i mezbûrenin yüz otuz üç gurus tertîb-i imdâd-ı hazariyyesi taleb olunmayub ‘afv ve sâ’ire dahî tahmîl olunmamak üzere yüz otuz beş senesi târîhinde emr-i şerîf virildüğü mastûr ve salifu’z-zikr Şerefli Cemâ’ati’nin tertîb olunan yüz otuz üç gurus ve ve bir sulus hazariyyesinden mâ’adâ zikr olunan cemâ’atlerin ber-vech-i meşrûh mu’ayyen olan ol-mikdâr gurus seferiyyeleri şurût-ı seferiyye üzere def’a tezvî‘ ve tahsîl ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafından kabzına me’mûra edâ vü teslîm itdirilüb ta’allül ve muhâlefet itdirilmemek üzere emr-i şerîfim

sudûru bâbında bi'l-fi'l Re'îsu'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i'lâm itmeğin i'lâmı mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene (1)158 (9-18 Ağustos 1745).

122-1

Develü ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Müteveffâ sadr-ı sâbık İbrahim Paşa'nın Nevşehir'de binâ eyledüğü câmi'-i şerîf vakf karyelerinden Develü Kazâsı'na tâbi' Depe ve Meşe ve Ferkadin (?) nâm karyelerin bin yüz kırk beş senesinden beru hâlâ Mültezim Ali zîde kadruhu gelüb mezbûr Meşe Karyesi toprağında Aşağı Çomaklı ve Yukarı Çomaklı nâm karyelerin ahâlîsinin bin yüz kırk beş senesinden elli bir senesine gelince zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden vakf-ı şerîfe 'â'id olan ma'lûmu'l-keyl 'öşri yine kazâ-yı mezbûra tâbi' Everek nâm karyeden Seyyid Ali ve Seyyid Musa ve Seyyid Hacı Ahmed nâm kimesneler hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî ve tagallûben zabt idüb vakfa gadr-ı küllî eylediklerin bildirüb şer'le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî bilâ-sened aldıkları 'öşr hakkı alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1158 (9-18 Ağustos 1745).

122-2

Pirlavganda ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Halil nâm kimesne gelüb Pirlavganda Kazâsı'na tâbi' Kongulet (?) nâm karyede vâki' tasarrufunda olan bâğ ve bâğçesinin defterde resm-i dönüm yazılmağla bu dahî kânûn ve defter mûcibince dönüm resmin virüb kusûru yoğiken karye-i mezbûre sipâhîsi (boşluk) nâm sipâhî zuhûr ve bu bâğ ve bâğçeden ifrâz olunub âhar yedinde olan bâğ ve bâğçenin dahî resmin senden alıruz deyu mutasarrıflarından taleb itmeyüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn ve defter ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mûcibince 'amel olunub sipâhî-i mezkûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn ve defter ol-vechile ta'addîsi men' [ü] def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1158 (9-18 Ağustos 1745).

122-3

Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Erbâb-ı timârdan Ömer nâm sipâhî gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu timârî karyelerinden Akşehir Kazâsı'na tâbî' (boşluk) ve (boşluk) nâm karyelerin bin yüz elli (boşluk) senesinde vâki' olan a'şâr-ı şer'îyye ve sâ'ir hukûk u rusûmunu tarafından subaşısı Seyyid İsmail nâm kimesne kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz murâd eyledikde kazâ-yı mezbûr sükkânından mütegalibeden Hatib Osman oğlu İbrahim nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub re'âyâsın tahrîk ve ızlâl ve a'şâr-ı şer'îyye ve sâ'ir hukuk ve rusûmunun kânûn ve defter mûcibince ahz u kabzına muhâlefet ve ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüb ol-vechile zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1158 (9-18 Ağustos 1745).

122-4

Ürgüb ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Niğde Sancağı'nda Ürgüb Nâhiyesi'ne tâbî' Boyalu nâm karye re'âyâları gelüb karye-i mezbûrenin mâlikânesi Ürgüb Câmi' Vakfı ve dîvânîsi timâr mülhakâtından olmağla bunlar karye-i mezbûr toprağında zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mûcibince müteveccih olan 'öşrlerin dîvân mutasarrıflarıyla câmi'-i mezbûra vakf-ı tarafına tamâmen edâ idüb kusûrları olmayub bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken karye-yi mezbûrenin dîvânî mutasarrıfı erbâb-ı timârdan Ahmed ve müşterekleri ve câmi'-i mezbûrun vakfı mütevellîsi mürtezika-yı vakfdan olanlarıyla yek-dil ve zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden 'öşrleri kânûn ve defter mûcibince almağa kanâ'at itmeyüb hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i defter ziyâde mutâlebesiyle ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb karye-i Boyalu el-mezbûre toprağında zirâ'atlarıyla hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mûcibince müteveccih olan 'öşrlerin tamâmen virdiklerinden sonra mâlikâne ve dîvânî mutasarrıflarının hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde mutâlebesiyle zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümayûn ve Defter-i İcmâl ve Mufassal'a mürâca'at olundukda Ürgüb Nâhiyesi'ne tâbî' yüz iki nefer re'âyâ ve bir zemîn ve hâsıl-ı tahtında gendüm ve şa'îr ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma'a gayrihâ beş bin akca ve mâlikâne gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ iki bin üç yüz otuz akca yazı ile karye-i Boyalu mâlikâne-i vakf-ı Câmi'-i Ürgüb deyu Defter-i Mufassal'da muharrir kalemiyle tahrîr ve Defter-i İcmâl'de beş

bin akca dîvânî yazusundan iki bin akcası ifrâz ve ber icmâl ve tamâmen Defter-i Hâkânî'de mastûr olduğu üzere terekeleriyle Ahmed kaydında olduğu bi'l-fi'l Defter Emini Hasan dâme mecduhu 'arz itmeğın mûmâ-ileyhin 'arızı mûcibince kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1158 (9-18 Ağustos 1745).

122-5

Nevşehir ve [boşluk] Kādîlarına hüküm ki,

Nevşehir Kazâsı'na tâbi' Mancusun nâm karye ahâlîleri gelüb bunların karye-i mezbûre civârında İshaklu ve Ilıpınar nâm mahallerde vâki' kadîmden беру koyun ve sâ'ir davarların ra'y olunub otundan ve suyundan intifâ' idegeldiği Çayırı demekle ma'rûf kadîmî mer'â yerlerinde âharın bir-vechle 'alâkası olmayub dahl icâb itmez iken karye-i mezbûreden Ahmed Ağa oğlu İsmail Ağa demekle ma'rûf kimesne ile karındaşları (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler hilâf-ı kânûn zabt idüb gadr eylediklerin ve fetevâ-yı şerîfleri olduğu bildirüb ol-vechile gadr u ta'addîlerin men' ü def' ve kadîmîsi üzere hayvanâtların ra'y itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene (1)158 (9-18 Ağustos 1745).

123-1

Seydişehir ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Seydişehir Kasabası sâkinlerinden Hazinedâr Mustafa demekle ma'rûf kimesne gelüb yine kasaba-yı mezbûreden Kulaksız oğlu el-Hâcc Ahmed ve Fazlı oğlu Mehmed ve el-Hâcc Abdülkadir ve Bağdadlı Hacı Ahmed ve Ademli Halil nâm kimesneler bir husûsumuzu görivir her ne mikdâr akca sarf ider isen biz zâminleriz sonra edâ ideriz deyu buna emr itmeleriyle bu dahî mezkûrların emrlerine binâ'en husûs-ı mezbûr içün bi-şartu'r-rucû' bin yüz elli (boşluk) senesinde kendü mâlından üç kise akca harc u sarf ve husûsların ru'yet idüb ba'dehu masrûfu olan meblağ-ı mezkûru taleb eyledikde mezkûrûn mücerred virmemek dürlü dürlü tezvîrâta sülûk ve ibtâl-i hakk sevdâsıyla gadr murâd eylediklerin ve fetevâ-yı şerîfe virildüğü bildirüb şer'le görilüb bi-şartu'r-rucû' emrlerine binâ'en masrûfu olan meblağ-ı mezkûr alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1158 (9-18 Ağustos 1745).

123-2

Seydişehir ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütessellimine hüküm ki,

Seydişehir Kasabası sükkânından Hazinedâr Mustafa demekle [ma'rûf] kimesne gelüb bu kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi yoğiken Seydişehir Kazâsı'na tâbi' Kürekli Karyesi'nden Ahmed Ağa ve Akcalar Karyesi'nden el-Hâcc Ali ve Kelisa Karyesi'nden Heşe Ağa demekle meşhûr kimesnelerin öteden beru buna garaz ve 'adâvetleri olmağla mücerred ahz-i intikâm için mezkûrûn hevâlarına tâbi' beş on nefer eşkiyâ ile yek-dil ve hakkında dürlü dürlü ifk ve iftirâ ile bin yüz (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf menzilin basub beş kise akcalık mâlını yağma vü gâret ve taşrada olan hayvanâtların dahî bi'l-cümle nehb u gâret ve ziyâde gadr u ta'addî eylediklerin ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görilüb mezbûrûnun hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın nehb u gâret eyledikleri beş kiselik emvâliyle hayvanâtların dahî her ne ise merkûmûndan şer'le tahsîl ve bî-kusûr giru buna alıvirilüb ber-mûceb-i fetevâ icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Receb sene 1158 (30 Temmuz - 8 Ağustos 1745).

123-3

Mahalline nakl.

İbradi Kazâsı Nâ'ibine ve Alanya Mütessellimine hüküm ki,

Sen ki İbradi Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Seyyid İbrahim zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb kazâ-yı mezbûra tâbi' Edremit ve Adenli ve Başlar ve Derme ve Zilan ve Lazım ve Deyman ve ma'lûmu'l-'aded on dört karyeler ahâlîsi meclis-i şer'a varub nefsi-i İbradi Kasabası sâkinlerinden olub mün'im ve mütemevvil ma'lûmu'l-esâmî kimesnelerin bunların karyelerinden bi'l-fi'l zabt ve tasarrufunda hâne-i 'avârızına bağlı tekâlîf alınmak icâb ider çiftlik emlâkı ve kadîmî re'âyâ yerleri olmağla mezbûrların üzerlerine edâsı lâzım gelen hâne-i 'avârız ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' olan tekâlîfden hisselerine düşeni taleb eylediklerinde mezbûrlar mücerred virmeyüb sâdât-ı kirâmdan ve yeniçeri ve sâ'ir 'askerîleriz deyu hilâf-ı kânûn hisselerine isâbet tekâlîf virmeyüb cümlesin bunlara çekdirüb ziyâde gadr ta'addî itmeleriyle mezbûrların üzerlerine edâsı lâzım gelen hâne-i 'avârız ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ'ir emr-i şerîf ile vâki' olan tekâlîfden hisselerine düşeni kurâ-yı mezbûr ahâlîsi ile ma'en edâ itdirüb biz sâdât ve yeniçeri ve 'askerîleriz deyu hilâf-ı kânûn ta'allül itdirmemek bâbında hükm-i hümayûnum virilmek

recâsına vâk‘i-i hâli bi’l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak emrim olmuştur Fî evâsıt-ı Receb sene 1158 (9-18 Ağustos 1745).

123-4

Ürgüb ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Ürgüb Kasabası mahallâtından Kayakapu Mahallesi sâkinlerinden Hacı Ömer nâm kimesne gelüb mahalle-i mezbûrda vâki‘ bunun sâkin ve mutasarrıf olduğu mülk menzilin civârında menziline mutasarrıf olan Göneç oğlu Mustafa dimekle ma‘rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî bunun menzili üzerine tagallüben kenîf binâ ve ihdâs idüb buna zarar-ı şer‘îsi olmağla men‘ itmek murâd eyledikde yine mahalle-i mezbûreden mezbûr Mustafa’nın gelini olan (boşluk) nâm hâtûn buna nice elfâz-ı kabîha ile şetm ve hetk-i ‘ırz idüb mezbûreye şer‘an ta‘zîr lâzım gelmişken henüz icrâ-yı hakk olunmaduğun ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhu’l-İslâm’dan müte‘addîd fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer‘le görilüb mezbûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî ve tagallüben binâ eyledüğü muhdes kenîfin zarar-ı şer‘îsi ma‘rifet-i şer‘le men‘ ü def‘ ve ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk vâk‘i-i hâli der-devlet-medârıma ‘arz u i‘lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1158 (9-18 Ağustos 1745).

123-5

Kırili Kādîsına hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbî‘ Söyrak (?) nâm karyede Veli Beşe dimekle ma‘rûf kimesne gelüb bunun karye-i mezbûre toprağında vâki‘ yedinde olan sâhib-i arz temessüğü mûcibince mutasarrıf olduğu yerler üzerinde binâ eyledüğü değirmenin kimesneye zarar-ı şer‘îsi olmayub bir-vechle dahl ve rencîde olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûreden olub ashâb-ı ağrazdan ba‘zı kimesneler zuhûr ve mücerred ta‘cîz ve ızrâr ve tekdîr kasdıyla hevâlarına tâbî‘ a‘yân ve mütegalibe ile yek-dil ve ehl-i ‘örf tâ‘ifesine istinâden ol-
değirmenin bize zararı vardır deyu hilâf-ı şer‘-i şerîf fuzûlî müdâhale ve ta‘addîden hâli olmadıkların bildirüb mezbûrların hilâf-ı şer‘-i şerîf ol-vechile zâhir olan ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden mahalline şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1158 (9-18 Ağustos 1745).

124-1

Beyşehir ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Beyşehir Kazâsı ahâlîlerinden ma'lûmu'l-esâmî kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde ve hilâf-ı şer'-i kimesneye bir dürlü vaz' u ta'addîleri olmayub şer'an bir nesne sâbit olmuş değilken bin yüz elli (boşluk) senesinde sâbıkan Beyşehir Kazâsı Nâ'ibi Boluvî İsmail Efendi dimekle ma'rûf kimesne hilâf-ı vâki' mevâdd isnâd ve dürlü dürlü ifk ve iftirâ ile bunlardan herbirin birer bahâne ile ahz ve habs ve ma'lûmu'l-mikdâr gurusların ahz ve hâlâ taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr u 'ubûr üzere olduğun ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfelerin olduğun bildirüb bulunduğ mahalde şer'an görilüb mezbûrun hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın aldığı akcaların giru bunlara alıvirilüb ta'allül ve tereddüd itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden bulunduğ mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1158 (9-18 Ağustos 1745).

124-2

Kırşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Medine-i Kırşehir'de medfûn Ahi Evran kuddise sırruhu'l-'azîzin Zâviyesi'nin evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle zâviyedârı olan Şeyh Seyyid Mehmed zîde şerefuhu Südde-i Sa'âdet'ime gelüb zâviye-i mezbûre bunun büyükbabası Seyyid Şeyh Mehmed mutasarrıfın der-bâr-ı âhara gider oldukda tarafından yine medine-i mezbûr sükkânından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl idüb vekâleten zabt ider iken büyükbabası merkûm diyâr-ı âharda fevt olmağla nevbet-i tasarruf bunun babası Seyyid Hüseyin nâm kimesneye intikâl ve ol-dahî kasaba-yı Edremid'de bulunmağla vâlidesi Alime nâm hâtûn zâviyedârlık-ı merkûmun senedlerin ihtifâ ve babası mezbûr mübteri olmak hasebiyle ecânibden olan vekîl-i mezbûr üzerine b'âdet-tevcîh zabt üzere iken vekîl-i mezbûr ve bunun babası merkûm birbirlerini mute'âkiben fevt olmalarıyla hakk-ı tasarruf buna intikâl itmişiken ecânibden olan vekîl-i merkûmun evlâdlarından Mehmed ve İsmail ve âharın mu'takası oğlu Musa nâm kimesneler zuhûr ve birbirleriyle müttefik ve zâviye-i mezkûre bizim meşrûtamızdır deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-sened ve yedinde olan senedât ve hüccet-i şer'iyye ve vakfiyye-i ma'mûlun-bihâya mugâyir fuzûlî zabt eylediklerin bildirüb şer'le görilüb merkûmların hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i vakfiyye-i ma'mûlun-bihâ ol-vechile zâhir olan ta'addîleri men' ü def' ve keyfiyyet-i hâli 'alâ-vuku'ihî der-devlet-medârıma 'arz

u i'lâm olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1158 (9-18 Ağustos 1745).

124-3

Kırşehirî Kādîsına ve Mütesellimine hüküm ki,

Sulehâdan Şeyh Mehmed Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb medine-i mezbûrda vâki' e'izze-i kirâmdan Ahi Evran kuddise sırruhu'l-'azî[zi]n Zâviyesi'nden evlâdiyyet ve meşhuriyyet üzere berât-ı şerîfimle şeyhi olub 'uhdesine lâzım gelen hizmeti edâ idüb bir-vecihle dahl olunmak icâb itmez iken Mehmed ve İsmail ve Köle oğlu Musa nâm kimesneler bî-vech-i şer'î ve bilâ-sened ve bilâ-berât fuzûlî umûruna müdâhale ve ta'addî üzere oldukların bildirüb mahallinde şer'le görölüb mezbûrların bî-vech-i şer'î ve bilâ-sened ve bilâ-berât zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ timeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1158 (9-18 Ağustos 1745).

124-4

Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Halil nâm kimesne gelüb Konya'da Kal'a-yı Cerb Mahallesi 'avârızına mevkûf nukûda el-Hâcc Mehmed nâm kimesne mütevellî ve Süleyman nâm kimesne nâzır olmak üzere 'askerîden berât itdirmeleriyle mâl-ı vakfı hıyânet üzere itlâf ve izâ'at idüb küllî gadr eylediklerin bildirüb ol-bâbda istadâ-yı 'inâyet itmeğın mahalle-i mezkûre 'avârız-ı mevkûfesi kadîmden beru kimlerin re'y ve ma'rifetleriyle ru'yet olunagelmiş ise yine ol-vechile ru'yet olunmak için 'askerîden virilen tevliyyet ve nezâretin kaydları ref' ve terkîn olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1158 (9-18 Ağustos 1745).

124-5

Konya Mütesellimine hüküm ki,

Konya Kazâsı'na tâbi' Çavuş nâm karye sâkinlerinden Teslime nâm hâtûn Südde-i Sa'âdet'ime gelüb bunun zevci Mehmed nâm kimesne bundan akdem fevt oldukda yine karye-i mezbûr sâkinlerinden zevci müteveffâ-yı merkûmun karındaşı karye-i mezbûreden Halil nâm kimesne bunu 'akd-i nikâh idüb sicilü's-şer' nafaka ve kisve ve süknâsı zevci

mezbûrun üzerine lâzım iken on seneden mütecâviz bu kendü menziline mütemekkin ve zevci mezbûr Halil zevce-i âharı ile menziline sâkin ve bunun menziline gelmeyub nafaka ve kisvesin görmeyüb ve tatlık dahî itmeyüb sefil ve ser-gerdân ve ahvâli diğer-gûn ve gadr-ı küllî eyledüğün ve Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâsı olduğun bildirüb şer'le görülüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1158 (9-18 Ağustos 1745).

124-6

Konya Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Konya Kazâsı sükkânından (boşluk) zîde kadruhu gelüb Konya'da vâki' Karatay-ı Kebîr Medresesi dimekle ma'rûf medrese evkâfının bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle mütevellîsi olmağla vâkıf-ı mûmâ-ileyh selâtîn-i maziyye temessüğü mûcibince Defter-i Hâkânî'de mukayyed-i vâkıf olan karye-i mezbûr re'âyâsının hâsıl olan mahsûlât ve rusûmâtının humsunu vakfın mütevellîsi olanlara ve bâkîsın dahî medrese-i mezbûrede müderris ve imâm olanlar ile medrese-yi mezbûrede sâkin talebe ve sâ'ir mürtezikalarına vazîfe ve ta'âmiyye olmak üzere şart ve ta'yîn eyledüğü Defter-i Hâkânî vakfının ma'mûlun-bihâsına mukayyed ve mûmâ-ileyhe dahî hums-ı mahsûl vazîfe ile vakf-ı mezbûrun tevliyyetine berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub hâlâ tevliyyet-i hasebiyle zikr olunan vakf karye ve mezra'anın mahsûlât ve rusûmâtını ahz u kabz ve vâkıf-ı mezbûrun cihet-i tevliyyet olmak üzere şart ve ta'yîn eyledüğü hums-ı mahsûl ahz ve bâkîsinden dahî ber-minvâl-i meşrûh medrese-i mezbûrenin müderris ve imâmı ve talebe ve sâ'ir mürtekizaya vazîfe ve ta'âmiyye vakfiyye-i ma'mûlun-bihâ mûcibince edâ idüb kusûru olmayub bir-vechle [dahl] icâb itmez iken âhardan (boşluk) nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve herbirlerin vakf-ı mezbûr mahsûlâtının izdiyâdından almak üzere vakfın izdiyâdı yoğiken du'â-gû ve sâ'ir ihdâs ve hilâf-ı şart-ı vâkıf ve mugâyir-i vakfiyye-i ma'mûlun-bihâ vazîfe mutâlebesiyle bunu ta'addî ve rencîdeden hâlî olmamağla ol-makûlelerin hilâf-ı şart-ı vâkıf ve mugâyir-i vakfiyye-i ma'mûl muhdes vazîfe talebiyle zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak için bundan akdem emr-i şerîfim dahî virilmişiken mezbûrân zümre-i cebâbireden ba'zı kimesnelere isnâdları olmağla bir dürlü memnû' ve mündefi' kemâ fi'l-evvel rencîde ve celb-i mâl kasdıyla ta'addîden hâlî olmadıkların ve bu-babda da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfelerin olduğun bildirüb şart-ı vâkıf ve vakfiyye-i ma'mûlun-bihâ mûcibince 'amel olunub şart-ı vâkıfa mugâyir muhdes vazîfe talebiyle zâhir olan ta'addîleri men' ü def'

olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1158 (9-18 Ağustos 1745).

125-1

Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Akşehir Kazâsı'na tâbi' Büyükkafirköy nâm karye sâkinlerinden es-Seyyid Salih bin Hacı Mehmed zîde şerefuhu Südde-i Sa'âdet'ime gelüb bu kendü hâlinde olub kimesneye hilâf-ı şer' vaz' u ta'addîsi olmayub ve üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değilken karye-i mezbûr sâkinlerinden Fermancı Dimitri ve karındaşı Karagöz dimekle ma'rûf zimmîler ile Elvansan nâm zimmî kendü hâllerinde olmayub âlet-i harb ile 'ibâdullaha ta'arruz ve emr-i şerîfimle vâki' teklîf vukû'ında yetmiş seksen mikdârı tüfenk-endâz zimmîleri başına cem' ve tekâlîfin cem'ine mûmâna'at ve umûr-ı mühimmenin tatiline bâ'is oldukdan mâ'adâ hevâlarına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın bin elli (boşluk) senesinde dört yüz ve def'a yedi yüz cem'an yekûn bin yüz gurusun alub bundan akdem bermûceb-i fetevâ-yı şerîfe mürâfa'aa-yı şer'-i şerîf olunduklarında vech-i meşrûh üzere olduğu şer'an sâbit ve edâsına ve mesfûrlara karye-i mezbûre sâkinlerinden Sarı Baraş ve Kırkor oğlu Baraş ve Şehraki Filan oğlu Tagar ve Acı Vasil oğlu Bertam ve Turfende oğlu İnebeyi nâm zimmîler kefil oldukların cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virildüğün bildirüb hüccet-i şer'iyye mûcibince şer'le görilüb icrâ-yı hakk ve hilâf-ı şer' zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1158 (9-18 Ağustos 1745).

125-2

Akşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Akşehir Kazâsı'na tâbi' Büyükkafirköy nâm karye ahâlîsi Südde-i Sa'âdet'ime gelüb karye-i mezbûre sâkinlerinden Fermancı Dimitri ve karındaşı Kara Karagöz ve Elvan nâm zimmîler kendü hâllerinde olmayub şerîr ve gammâz olub ve dâ'imâ kâdî ve nâ'ib ve voyvoda ve subaşı ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi yanlarına varub fukârâyı hilâf-ı vâki' mevâdd isnâdıyla gamz u tecrîm ve 'alâka ve medhali olmadığı il-mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîfi tekâlîflerin umûruna karışub bunun emsâli zulm u ta'addîlerinin nihâyeti olmaduğun bildirüb mesfûrların ol-vechile zâhir olan ta'addîleri men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerîfim

recâ eyledikleri ecilden şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1158 (9-18 Ağustos 1745).

125-3

Ilgun Kazâsı Nâ‘ibine hüküm ki,

Sen ki nâ‘ib-i mûmâ-ileyh Mevlânâ Mahmud zîde ‘ilmuhusun mektûb gönderüb kazâ-yı mezbûrda sâkin ‘ulemâ ve sulehâ ve e‘imme ve hutebâ ve sâdât-ı kirâm ve re‘âyâ fukârâsı meclis-i şer‘a varub yine kazâ-yı merkûmda sâkin Arab oğlu Ahmed nâm şakî dâ‘imâ kendü hâlinde olmayub ser-cem‘iyyet ve nice ehl-i ‘ırzın ‘ırzını hetk ve nice fukârâ ve zu‘afâyı tecrîm ve tağrîm ve umûr-ı vilâyetin ihtilâfına bâ‘is ve bir-vechle kendü hâlinde durmayub mukaddemâ kal‘a-bendiychün emr-i şerîfim sâdır ve ‘adem-i itâ‘ati ve kuvvet-i mâliyyesi sebebiyle mahall-i me‘mûruna gitmeyüb ve bir def‘a dahî me‘mûr olduğu sefer-i hümâyûnumdan ibâ eylediği ihbâr ve merkûm Arab oğlu Ahmed Beşe ordu-yı hümâyûnumdan gayrı gerek vilâyetinde ve gerek sâ‘ir her kangı mahalde bulunur ise ahz olunub bir kal‘aya vaz‘ ve kal‘a-bend oldukdan sonra i‘lâm olunmak üzere Dergâh-ı Mu‘allâ‘m yeniçerileri ocağı tarafından virilen mühürlü mektûb mûcibince tekrâr emr-i ‘âlîşanım şeref-sudûr olmuşiken yine ‘adem-i itâ‘atinden nâşî gitmeyüb kendü ihfâ itmeğın mezbûrların şerr ü mazarratı ‘ibâd üzerlerinden men‘ ü def‘ olunmak için ahvâlimizi der-‘alîyyeye i‘lâm idivir deyu ilhâh itmeleriyle hakikat-i hal minvâl-i meşrûh üzere olduğuna senin dahî ‘ilmin muhît olmağın vâki‘-i hâli hüküm-i hümâyûnum virilmek recâsına bi‘l-iltimâs ‘arz eylediğın ecilden ocak tarafından ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le görölüb keyfiyyet ‘alâ-vuku‘ihî i‘lâm olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Receb sene 1158 (19-28 Ağustos 1745).

125-4

Hacıbektaş ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Kutbu‘l-‘arîfin gavsı‘l-vâsilin Hacıbektaş Veli kuddise sırrıhu‘l-‘azîzin evlâdından hâlâ seccâde-nişîni olan eş-Şeyh el-Hâcc Feyzullah mektûb gönderüb ceddî ‘azîz-i müşârun-ileyhin zâviyesi evkâfı karyelerinden Hacıbektaş Nâhiyesi‘ne tâbi‘ Hacım ve (boşluk) nâm karyeler re‘âyâları emr-i şerîfimle üzerlerine edâsı lâzım gelen tekâlîflerin cem‘ine me‘mûr olanlara a‘şâr-ı şer‘iyye ve sâ‘ir hukûk u rusûmların kânûn ve defter mûcibince vakf-ı mezbûr zâbitine edâ idüb ve kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u

ta‘addîleri ve üzerlerine dahî şer‘an bir nesne sâbit olmayub ve karyelerinde katl dahî bulunmayub bir-vechle dahl olunmaları icâb itmez iken Karaman Vâlisi tarafından başbölükbaşılık hizmetinde olan (boşluk) nâm kimesne beş yüz mikdârı süvârî ile karyelerine varub re‘âyâ fukârâsının hânelerin üzerlerine konub sekiz on gün dahî ziyâde meks ve müft ü meccânen yem ve yemek vesâ‘ir me‘kûlâtların alub ve bilâ-ücret hizmet itdirdikden gayrı re‘âyâ fukârâsını ahz ve der-zincir ve dem-i ‘öşr ve teftiş bahânesiyle yedi üz on üç ve çavuş ve bayrak akcası deyu otuz üç gurusların alub mugâyir-i hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûn ol-vechile zulm u ta‘addîlerinden ekserî perâkende vü perîşân olmuşiken bir def‘a dahî dört yüz mikdârı süvârî ile kurâ-yı mezbûrda bâkî kalan re‘âyâ fukârâsının menzilleri üzerine nüzûl ve on üç gün meks eylediklerinden mâ‘adâ harc-ı bâb nâmıyla yüz seksen ve sâ‘ir hadî‘a ve mezâlim ile bir def‘a iki yüz ve bir def‘a otuz üç gurus bir rub‘ akcaların aldığından başka hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ- emr-i münîf iki bin keyl-i İslamboli şa‘îrlerin dahî ahz ve bunun emsâli zulm ve cevrllerinden re‘âyâ fukârâsının ahvâli diğer-gün ve bi‘l-küllîye perâkende vü perîşân olmaları mukarrer olmağla ol-vechile olan zulm u ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında vâki‘-i hâli hükm-i humâyûnum virilmek recâsına ‘arz eylediği ecilden hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf zulm u ta‘addî itdirilmemek bâbında fermân-ı ‘âlîşan yazılmışdır. Fî evâhir-i Receb sene 1158 (19-28 Ağustos 1745).

126-1

Seydişehir ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Seydişehir Kazâsı ahâlîsi gelüb bunlar kendü hâllerinde ve hilâf-ı şer‘ kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri olmayub ve üzerlerine dahî şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken yine kazâ-yı mezbûrdan olub ziyâde eşirrâ ve cebâbireden Vezîr Mustafa dimekle ma‘rûf kimesne öteden beru hevâsına tâbî‘ kâdî ve ehl-i ‘örfe istinâden hilâf-ı vâki‘ mevâdd isnâdıyla ‘ibâdullahın bi-gayr-ı hakkın akcasın almak dâ‘imâ ‘âdet-i müstemirresi olmakdan nâşî bin yüz elli (boşluk) senesinde dahî taraf-gîri ehl-i ‘örfe istinâdlarıyla bunlardan ba‘zıların hilâf-ı vâki‘ mevâdd isnâdıyla ahz ve bi-gayr-ı hakkın dürlü ifk ve iftirâ ile ma‘lûmu‘l-mikdâr akcaların aldığından mâ‘adâ hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf umûrlarına karışub bunun emsâli zulm u ta‘addîsinin nihâyeti olmadığından mezkûrlar zulm u ta‘addîsinden nâşî ekserinin perâkende vü perîşân olmalarına bâ‘is ve ahvâllerin diğer-gün olduğundan gayrı ba‘zılarının dahî katl-i nüfûs kasdıyla üzerlerine hücum idüb mağdûr oldukların ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer‘le görilüb mezkûr hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakkın aldığı hakk-ı fukârâ ashâbına şer‘le ba‘de‘l-istirdâd hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i

münîf vech-i meşrûh üzere zâhir olan ta‘addîsi men‘ ü def‘ ve memnû‘ olmaz ise ‘arz olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Receb sene 1158 (19-28 Ağustos 1745).

126-2

Nevşehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Dâru’s-Sa‘âdet’im Ağası nezâretinde olan evkâfdan Nevşehirde vâki‘ sâdır-ı sâbık müteveffâ İbrahim Paşa Evkâfı’ndan Boynuincelü Mukâta‘ası re‘âyâları Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb vakf-ı mezbûrun kâim-makâm mütevellîsi olan Ahmed Bey dimekle ma‘rûf kimesnenin kethüdâsı Hacı Musa nâm kimesne dâ‘imâ kendü hâlinde olmayub re‘âyâyı vakfı ızrâr ve üzerlerine musallat olub gûna-gûn bahâneler ile küllî akcaların alub ve aldırıldığından mâ‘adâ vakf-ı mezbûrun îrâd-ı ‘azîmi olan mukâta‘a-yı mezbûre re‘âyâlarını rencîde ve ta‘addîsinden nâşî perîşân ve bundan akdem yüz elli nefer süvârî ile İran Seferi’ne me‘mûr olmuşiken re‘âyâ fukârâlarına garaz-ı nefsâniyyesin icrâ kasdıyla deve tahsiline kendüyü me‘mûr itdirüb mücerred vaktini imrâr ve fukârâyı nekîr ve kâimmakâm ile hesâbın görüb vakfin umûrunda ‘alâka ve medhali kalmamağla tekrâr dürlü hîleye sâlik ve re‘âyâyı ihtilâle düşürmeğe bâ‘is olduğun inhâ ve nizâmları husûsuyçün (boşluk) mübâşir ta‘yîn olunub merkûm Musa’nın mekse dâ‘ir bir dürlü bahânesi olmamağla bir gün ve bir sâ‘at mukaddem mübâşir-i merkûm ma‘rifetiyle kaldırulub me‘mûr olduğu İran Seferi’ne tesyâr itdirilüb ol-vechile olan zulm u ta‘addîsi men‘ ü def‘ ve fimâ-ba‘d re‘âyânın umûrlarına karışmayub ve Nevşehir’e uğramamak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşan yazılmışdır. Fî evâhir-i Receb sene 1158 (19-28 Ağustos 1745).

126-3

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Aksaray Kasabası sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ahmed ve Seyyid Mehmed ve Seyyid Ali zîde şerefuhum gelüb ashâb-ı hayrâtdan bunların ceddî müteveffâ Hevâce Mehmed bin Ahmed Fakih nâm sâhibu’l-hayr kazâ-yı mezbûr mahallâtından Bölîcek nâm mahalde vâki‘ mutasarrıf olduğu sekiz bâb dam ve ma‘lûmetu’l-hudûd bir kıt‘a mülk bağ ve kasaba-yı mezbûrda vâki‘ ‘Ases Sûku’nda ma‘lûmetu’l-hudûd mülk bağ ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil bağcasın tescîl-i şer‘î ve teslîm ile’l-mütevellî birle vakf ve

kendü hayâtında oldukça tasarruf ve gallesin evvelân kendüye ve ba‘de-vefâtihî evlâd-ı zukûruna ve ba‘de‘l-inkırâz evlâd-ı inâsına şart ve ta‘yîn eylediği vakfiyye-i ma‘mûlun-bihâsında mukayyed ve ber-mûceb-i şart-ı vâkıf mezbûrun evlâd-ı zukûrundan Ali ve Ali’nin oğlu Mehmed ve ba‘dehu Mehmed’in oğlu Ahmed ve Ahmed’in oğlu Mahmud mutasarrıflar olub ve ba‘de-vefâtihî nevbet-i tasarruf bunlara intikâl itmekle ber-mûceb-i şart-ı vâkıf bunlar dahî mutasarrıflar olub dahl icâb itmez iken evlâd-ı inâsından olub kazâ-yı mezbûre sâkinlerinden Karahan oğlu Mehmed ve karındaşı Hüseyin ve Ermenekli Hacı Mehmed nâm kimesneler zuhûr ve hevâlarına tâbî‘ ba‘zı kimesneler ile yek-dil ve şirrete sâlik ve mücerred evlâd-ı inâsından olmak takrîbiyle galle-i vakfdan hisse almak zu‘myla evlâd-ı zukûr münkarız oldu sizler dahî evlâd- inâsındansız ol-takdîrce galle-i vakfı sizinle müşâreket ideriz deyu nizâ‘ ve bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle murâfa‘a-i şer‘ olunduklarında bunlara vakfin evlâd-ı zukûrundan olub ve mezkûr inâsdan oldukları şehâdet-i tevâtür ile sâbit ve mezbûrların ol-vechile olan iddi‘âları kizb-i sarîh ve lagv-ı mahz olduğu şer‘an sâbit ü zâhir olub mu‘ârazadan men‘ birle kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilmişiken mezbûrlar ziyâde eşirrâ ve mütegalibeden olmalarıyla memnû‘ ve mündefî‘ olmayub ol-hüccet-i şer‘iyyeye mugâyir ol-vechile nizâ‘ ve dâ‘imâ ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda Şeyhu‘l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildiğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyyeleri mûcibince ‘amel olunub fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyye ve hilâf-ı şart-ı vâkıf ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Receb sene (1)158 (19-28 Ağustos 1745).

126-4

Beyşehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimi olan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki,

Beyşehir Kazâsı’na tâbî‘ Davgana nâm karye sükkânından Musa ve Ali nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘ kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri olmayub üzerlerine dahî şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken karye-i mezbûr sipâhîsi olub karye-i mezbûrda sâkin İbrahim nâm kimesne karye-i mezbûreden hevâsına tâbî‘ Halil ve İbrahim ve Hüseyin ve Hacı Osman oğlu İbrahim ve Hacı Şa‘bân oğlu Veli nâm kimesneler ile yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakkın bunların menzillerin basub ve bir sagîr veledin helâk ve bunları ahz ve kırk gün mikdârı habs ve bi-gayr-ı hakkın elli gurusların dahî alub ziyâde gadr u ta‘addî eylediklerin bildirüb şer‘le

görlüb hilâf-ı şer‘ ve bi-gayr-ı hakkın aldıkları akcaları alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Receb sene 1158 (19-28 Ağustos 1745).

127-1

Kırili ve Beyşehir Kādılarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Mehmed ve Ahmed nâm karındaşlar gelüb bunlar Beyşehir Sancağı’nda Kırili Kazâsı’na tâbi‘ Yarangözü nâm Kasabası sâkinlerinden ve kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri ve virecekleri olmayub bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken yine kazâ-yı mezbûrda sâkin ‘ayân ve mütegalibeden Hacı Yunus Ağa dimekle ma‘rûf kimesne garazan bin yüz elli (boşluk) senesinde bunların ‘iyâl ve evlâdları sâkin oldukları mülk menzil ve bağçe ve sair ma‘lûmu’l-mikdâr eşyâların tagallüben zabt ve ziyâde gadr itmekle mukaddemâ Âsitâne-yi Sâ‘adet’ime gelüb Divân-ı Hümayûn’uma ‘arz-ı hâl eyledikte ma‘rifet-i şer‘ mahallinde giru reddiçün yedine emr-i ‘âlî ihsân olunmuşiken mezbûr Hacı Yunus ziyâde mütegalibe ve cebâbireden olmağla itâ‘at-i şer‘-i şerîf ve inkıyâd-ı emr-i münîf ve bir-vechle mukâvemete iktidârları olmayub şerrinden ‘âciz ve ahvâlleri diğer-gün olduğun bildirüb hâline merhameten merkûmun hilâf-ı şer‘-i şerîf zulmen ve tagallüben zabt eyledüğü mülk menzil ve bâğçe ve sâ‘ir eşyâları her ne ise ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle alıvirilüb şöyle ki bu def‘a dahî mahallinde ihkāk-ı hakk mümkün olmaz ise Âsitâne-i Sa‘adet’ime ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le göröüb ihkāk-ı hakk olunmaz ise Âsitâne’ye ihzâr olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşanım yazılmışdır. Fî evâhir-i Receb sene 1158 (19-28 Ağustos 1745).

127-2

Kayseriye Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Sen ki Kayseriye Kazâsı Nâ’ibi Mevlânâ Şeyh Mehmed zîde ‘ilmuhusun mektûb gönderüb elli yedi senesine mahsûben Kayseriye hazînesi mâlından defterlü ve deftersüz re‘âyâ zimmetlerinde sene-i mezbûre cizyedârının bâkî kalan yedi bin altı yüz yetmiş gurusunun tahsiline Kayseriye sâkinlerinden Emir Ağa ve Unlamazoğlu (?) Mahmud ve köyler kethüdâsı Mehmed ve şehir kethüdâsı diğer Mehmed nâm kimesnelerin muhâlefet eyledikleri ihbâr olunmakdan nâşî meblağ-ı mezbûrun tahsiline merkûmlar ba‘de ez-in dahî

mümâna‘at iderler ise kal‘a-bend ve mâl-ı cizye emvâl ve eşyâlarından tahsîl olunmak için ‘arz u i‘lâm olunmak bâbında bundan akdem emr-i şerîf-i ‘âlîşanım sâdır olmağla merkûmlardan Emir Ağa ile Unlamaz oğlu Mahmud’un mâl-ı cizyeyi tahsîle kat‘a mümâna‘atları olmayub kendü hâllerinde âdemler olmalarıyla haklarında cizyedârın ifk ve iftirâsı ısgâ olunmamak için emr-i şerîfîm virilmek recâsına ‘arz itmeğin mâdâmki mâl-ı cizye bakiyyesin tahsîline merkûmânın mümâna‘atları zâhir olmaya cizyedâr tarafından ve taraf-ı âhardan kendülere bî-vech ta‘arruz olunmamak üzere emr-i şerîfîm tahrîri bâbında bi‘l-fi‘l başdefterdârım olan Yusuf dâme ‘uluvvuhu i‘lâm itmeğin i‘lâmı mûcibince ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşanım yazılmışdır. Fî evâhir-i Receb sene 1158 (19-28 Ağustos 1745).

127-3

Ereğli-i Karaman Kādîsına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Ereğli-i Karaman Kasabası sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan kıdvetu’s-sâdâtî’l-kirâm Seyyid Mahmud zîde şerefuhu Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb bunun mûrisi kasaba-yı merkûm sâkinlerinden iken bin yüz elli senesinde mûrisi mezbûre Hadice Hâtûn müteveffîye oldukda tereke ve eşyâsıyla kasaba-yı merkûm[da] vâki‘ emlâkı irs-ı şer‘le bununla kasaba-yı mezbûrede sâkine kızı Aişe ile kız karındaşı (boşluk) nâm hâtûn[a] intikâl ve kızı mezbûre verâsetin ikrâr itmemişiken kasaba-yı mezbûre sâkinlerinden mezbûre Aişe’nin zevci es-Seyyid İbrahim nâm kimesne zuhûr ve tezvîrâta tasaddî ve hevâsına tâbi‘ mürtekib kâdî ile yek-dil ve bezl-i irtişâ birle bir müzevver hüccet peydâ ve ol-elmakı müstakilen benimdir deyu hilâf-ı şer‘-i şerîf ve fuzûlî zabt ve buna küllî gadr murâd eyledüğün ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mûcibince şer‘le görilüb alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görile deyu yazılmışdır. Fî evâhir-i Receb sene (1)158 (19-28 Ağustos 1745).

127-4

Ereğli-i Karaman Kādîsına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Ereğli-i Karaman sâkinlerinden es-Seyyid Ahmed ve Seyyid Ebulkasım ve es-Seyyid Ali zîde şerefuhum ile Kerime ve Emine nâm hâtûnlar gelüb Ereğli-i Karaman sûkunda vâki‘ Salbaşibayramhanı (?) demekle ma‘rûf mülk hanı yine Ereğli-i Karaman sâkinelerinden Aişe nâm hâtûn ile ‘ale’l-iştirâk kırk beş seneden mütecâviz mutasarıflar iken mezbûr[e]

Aişe'nin zevci Molla İbrahim demekle mütearîf kimesne ba'zı mütegalibeler ile yek-dil ve mezbûre Aişe'nin hissesine kanâ'at itmeyüb gûna-gûn tezvîrât ve kuvvet-i irtîşâ birle han-ı mezkûrun cümlesin mezbûre Aişe'nin mülkidir deyu müdâhale ve tagallüben zabt itmeleriyle bundan akdem mürâfa'a-yı şer' olduklarında han-ı mezkûr ber-vech-i muharrer 'ale'l-iştirâk kırk beş seneden mütecâviz mutasarrîf oldukların a'yân ve ahâlîleri cemm-i gafîr ve cem'-i kesîr meclis-i şer' de ihbâr ve şehâdetleriye şer'an sâbit ve ber-vech-i iştirâk tasarruflarına hükm birle hüccet-i şer' iyye ve tekrâr mürâfa'adan i'lâm-ı şer'î dahî virilmişiken mezbûr kâni' ve mündefi' olmayub ol-hüccet-i şer' iyye ve i'lâm-ı şer' iyyeye mugâyir müdâhale ve mu'ârazadan hâlî olmadıkların bildirüb yedlerinde olan hükm hüccetleri mûcibince kemâ fi'l-evvel 'ale'l-iştirâk zabt itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şa'bân sene (1)158 (29 Ağustos - 7 Eylül 1745).

127-5

(Terkîn) Sudur olan fermân-ı 'alî mûcibince kaydı terkîn olunub zâbiti ma'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek için emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1158 (18-26 Eylül 1745).

Ereğli-i Karaman Kādîsına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

'Ulemâdan Mevlânâ A'mâ Şeyh Yusuf zîde 'ilmuhu gelüb bu fuhûl-i 'ulemadan ve her fûnûnda tekmîl ve Mevlüdler Kabîlesi konar-göçer Türkmanı Cemâ'ati'nden iken Ereğli Kazâsı'na tâbi' Hortu nâm derbend karyede sâkin ve tâbi' olub kendü hâlinde ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîsi yoğiken karye-i mezbûre sâkinlerinden Mehmed oğlu Mustafa ve Ramazan oğlu Osman ve diğer Mustafa nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf bunu tahfîf ve istihzâ ve dürlü cevâblar ile bunu ta'cîz ve keff-i yed eylediklerin ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfe olduğun bildirüb mûcibince şer'le görölüb ber-mûceb-i fetevâ icrâ-yı hakk olunmak bâbında recâ mahallinde şer'le görüle deyu yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şa'bân sene 1158 (29 Ağustos - 7 Eylül 1745).

128-1

Hacıbektaş ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Nevşehir ma'a Ürgüb Kādîsı Hidayetullah zîde fazluhu mektûb gönderüb Kırşehir Sancağı'nda Hacıbektaş Nâhiyesi'ne tâbi' karye-i Yazıhırka ma'a mezra'a-yı Cemalhacıöyüğü [ve] Kusurağıl ve Eğerdam (?) ve Karaağaç nâm karyelerin mâlikânesi vakf-ı Hacıbektaş Dîvânı Mehmed Paşa hâssı olmak üzere Defter-i Hâkânî'de mukayyed ve zikr olunan karyelerin divânlarına Sultanöyük ve nevâhi-i mukâta'asına mutasarrıf olan el-Hâcc Veli zîde kadruhunun ber-vech-i mâlikâne 'uhdesinde olmağla sâlifü'l-beyân karyeleri Hacıbektaş Vakfı ile dîvânî mutasarrıfı Veli'nin tarafından subaşısı el-Hâcc Halil zîde kadruhu zabt ve dîvânî tarafına 'â'id olan mahsûl ve rusûmu kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz murâd eyledikde âhardan bir-vechle dahl icâb itmez iken Ürgüb sâkinlerinden Davud nâm kimesne sâlifü'l-beyân kurâyı hilâf-ı Defter-i Hâkânî bin yüz kırk senesinden beru tagallüben zabt ve dîvânî tarafına 'â'id olan mahsûlât ve rusûmâtı fuzûlî ahz u kabz idüb mutasarrıf-ı mûmâ-ileyhe gadr-ı küllî itmekle sâlifü'l-beyân karye ve mezra'a Hacıbektaş Vakfı ile tarafından vekîli merkûm Hacı Halil'e zabt ve dîvânîye 'â'id olan mahsûlât ve rusûmâtı kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb hilâf-ı Defter-i Hâkânî mezbûr Davud'un müdâhalesi men' ü def' ve mûmâ-ileyhe 'â'id olan a'sâr ve rusûmâtından sinîn-i merkûmeden fuzûlî aldığı her ne ise ma'rifet-i şer'le tamâmen tahsîl ve kendüye alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâk'i-i hâlî bi'l-iltimâs 'arz ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz Defter-i İcmâl ve Mufasssal'a mürâca'at olundukda Hacıbektaş Nâhiyesi'ne tâbi' iki yüz beş nefer re'âyâ ve on iki zemîn ile karye-i Yazıhırka ma'a mezra'a-yı Cemalöyük [ve] Kusurağıl ve Eğerdam (?) ve Karaağaç der-sınur-ı karye-i Yazıhırka mâlikâne-i vakf-ı Hacıbektaş dîvânî timâr hâsıl-ı dîvânî gendüm ve resm-i çift ve bennâk yekûn ma'a gayrihâ on bin üç yüz akca ve mâlikâne-i gendüm yekûn ma'a gayrihâ üç yüz otuz sekiz akca yazularıyla Defter-i Mufasssal'da muharrir kalemiyle tahrîr ve Defter-i İcmâl'de sâlifü'l-beyân kurâ ve mezâri' üç bin üç yüz akca dîvânî yazusu ma'a gayrihâ berkdirilüb Mehmed Paşa hâssından olmak üzere tahrîr olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şa'bân sene (1)158 (29 Ağustos - 7 Eylül 1745).

128-2

Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya müteselimine hüküm ki,

sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ahmed zîde şerefuhu 'arz-ı hâl idüb Aksaray Kazâsı'nda vâki' Yarımca nâm karyesinin ber-vech-i hasbî berât-ı şerîfimle keyyâli olub mutasarrıfı ma'rifetiyle 'öşr mahsûlâtın kisb idüb 'uhdesine lâzım gelen hizmetin sadâkat ve istikâmet

üzere görüb âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken ba‘zı kimesneler bilâ-sened ve mugâyir-i berât müdâhale ve ta‘addîden hâlî olmadıkların ve yedine mürasale-i şer‘iyye virildüğün bildürüb berât mûcibince ‘amel olunub hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-sened âharı müdâhale ve ta‘addî itdirilmeyüb men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğün hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî itdirilmemek içün yazılmışdır. Fî evâ’il-i Şa‘bân sene (1)158 (29 Ağustos - 7 Eylül 1745).

128-3

Ereğli-i Karaman ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Ereğli-i Karaman sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan kıdvetu’s-sâdâti’l-kirâm Seyyid Ahmed zîde şerefuhu gelüb bunun babası Feyzullah Ağa dimekle ma‘rûf kimesne Ereğli Kazâsı’nda ve civârında vâki‘ Kadıköy ve Taşağıl dimekle meşhûr karyeler toprağında ma‘lûmetu’l-hudûd mülk çiftliklere yigirmi otuz seneden mütecâviz mutasarrıf iken babası merkûm fevt oldukda zikr olunan çiftlikler bununla karındaşı Mustafa’ya intikâl ve ber-vech-i iştirâk mutasarrıflar iken karındaşı mezbûr dahî fevt oldukda ol-çiftliklerden hissesi kızı Aişe nâm hâtûna intikâl ve bir kaç seneden sonra mezbûr ahâlî-yi Ereğli’den Ahi oğlu Molla İbrahim dimekle mevsûf kimesneye tezvîc itmekle eşirrä-yı mezbûr dürlü tezvîrâta tasaddî ve bunun mülk-i mürüvvet-i olan hissesine müdâhale ve bundan akdem murâfa‘a-i şer‘-i şerîf oldukda iddi‘âsı lagv olundukda mezbûr İbrahim sulha tâlib ve beynlerine müslîhûn tavassut ve çiftlik-i mezbûru kemâ fi’l-evvel bir mikdârına bu ve bir mikdârına merkûm mutasarrıf olmak üzere sulh birle cânib-i şer‘den i‘lâm-ı şer‘î ve mûcibince ‘amel olunmak üzere fermân olunmuşiken mezbûr bir-vechle mahall olmayub hevâsına tâbi‘ ehl-i ‘örf tarafından mübâşir götürüb bunun üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmuadın bin yüz elli (boşluk) senesinde bunu bi-gayr-ı hakkın habs ve der-zincir ve bir mikdâr akcasın ahz ve ziyâde gadr u ta‘addî eyledüğün ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb şer‘le görölüb bi-gayr-ı hakkın aldığı akcası alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa‘bân sene 1158 (8-17 Eylül 1745).

128-4

Kırili ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Kırili Kasabası mahallâtından Küçük Mahalle sâkinlerinden Musa ve karındaşı Veli nâm kimesneler gelüb bunların vâlideleri Abide nâm hâtûn yine kasaba-yı mezbûrede vâki' mülkiyyet üzere mutasarrıfe olduğu üç göz (boşluk) damını otuz guruşa ve yine kasaba-yı merkûme toprağında vâki' bir dönüm mikdârı üzüm bağını elli guruşa olmak üzere bunlara bey'-i bât-ı kat'î ile bey' bunlar dahî mukâbelesinde hediyesi seksen guruşa olmak üzere bir kıt'a Mushaf-ı Şerîf vormeleriyle zimmetlerinde bir akca alacağı kalmayub ber-mûceb-i hüccet-i şer'iyeye mutasarrıf olduğu mülk-i müştêrâlarına müdâhale icâb itmez iken vâlideleri mezbûrenin zevci olan Hızır Çavuş dimekle ma'rûf kimesne vâlideleri mezkûreye haber ve emlâk-ı merkûmeyi oğullarından giruye ahz ve redd eyle deyu ta'cîz ve mezbûr Hızır yine kasaba-yı merkûmede sâkin a'yândan Hacı Yunus nâm kimesnenin ortakşısı ve mu'îni olmağla zikr olunan damların mezbûr Hacı Yunus fuzûlî zabt murâd ve bağlarının tasarrufuna dahî mümâna'at ve müdâhaleden hâlî olmadıkların ve bu bâbda yedlerinde hüccet-i şer'iyeleri olduğun bildirüb âhar husûsiçün ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle hüccet-i şer'iyyesi mûcibince şer'le görilüb emlâk-ı mezbûre kemâ-kân kendülere zabt itdirilüb mezbûrân Hacı Yunus ve Hızır nâm kimesnelerin mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden yedlerinde olan hüccet-i şer'iyyesi mûcibince ta'addîleri men' ü def' olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene (1)158 (18-26 Eylöl 1745).

129-1

Konya Nâ'ibine ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Konya sâkinlerinden el-Hâcc Ahmed nâm kimesne gelüb bunun Konya sâkinlerinden mukaddemâ karındaşı Süleyman nâm kimesneye dört yüz guruş vireceği olmağla mezbûre vâlideleri Havva nâm hâtûn ile yek-dil ve bunun üzerine devr ve ilzâm-ı rıbh itmek irâdesiyle bir sâ'atin bir meclisde nisbeten dört yüz guruşa buna bey' ve bey'-i mezbûru feshidüb ol-meclisde zikr olunan sâ'ati giru alub ashâbında kalmağla mezbûr devr-i şer'î ve ilzâm-ı rıbh itmiş değiliken ben devr itdim senden asıl mâl dört yüz guruş dahî murâbaha cem'an sekiz yüz guruş alurum deyu hevâsına tâbi' kâdiya istinâden bunu ahz ve habs ve murâbaha bedeli deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-devr-i şer'î asıl mâlından ziyâde dört yüz guruşun dahî cebren ahz ve gadr u ta'addî eyledüğün ve mûte'addîd fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mûciblerince şer'le görilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek emrim olmuşdur Fî evâ'il-i Şa'bân sene (1)158 (29 Ağustos - 7 Eylöl 1745).

129-2

İlgun ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya mütesellimi olan (boşluk) zîde mecduhuya hüküm ki,

Akşehir Kādîsı Mevlânâ Mustafa zîde fazluhu mektûb gönderüb kurb ve civârında vâki‘ İlgun Kazâsı ahâlîsinden cemm-i gafîr ve cem‘-i kesîr kimesneler meclis-i şer‘a varub kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden Süleyman Ağa dimekle ma‘rûf kimesne öteden beru kendü hâlinde Kişi-zâde ve hânedân olub ve bir ferd kendüden mutazarrır olmayub ve ahâlî-yi kazâ kendünün her-vechile evzâ‘ ve ahvâlinden râzı ve şükrân üzereler iken yine kazâ-yı mezbûr sükkânından mütegalibe ve ashâb-ı ağrazdan Fazlullah Ağa dimekle ma‘rûf kimesne mezbûr Süleyman hevâsına tâbi‘ olduğu için mezbûra garaz ve garaz-ı fasîdin icrâ kasdıyla hevâsına tâbi‘ tüfenk-endâz eşkıyâyı yanına cem‘ ve mezbûrun hânesin basub ziyâde fesâd u şekâvetinden nâşî sen ki İlgun Kādîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin mu‘şîr hilâf-ı inhâ ifk ve iftirâ ile cebren senden ‘arz alub mezbûre gadr sevdâsında olmağla zâhir olan ta‘addîsi men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına mezbûr Süleyman’ın hüsn-i hâlini mu‘şîr Akşehir Kādîsı mûmâ-ileyh ile Doğanhisarı Kazâsı Nâ’ibi Mevlânâ Mehmed Emin zîde fazluhumâ başka başka ‘arz eyledikleri ecilden hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ta‘addî itdirilmemek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Şa‘bân sene 1158 (29 Ağustos - 7 Eylül 1745).

129-3

İlgun ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

İlgun Kasabası mahallâtından Balıfaklı Mahallesi sükkânından Süleyman Ağa dimekle ma‘rûf kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye ta‘addîsi olmayub bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken yine kazâ-yı mezbûr sükkânından şekâvet ile meşhûr zalemeden derbend ağası Fazlı Ağa dimekle ma‘rûf kimesnenin buna garaz ve ‘adâveti olmağla mücerred icrâ-yı garaz için hevâsına tâbi‘ yine kazâ-yı mezbûr mahallâtından Absir (?) Mahallesi sükkânından eşkıyâdan Veli İbrahim ve Rusta Karyesi’nden Bekir Beşe ve Kanlı Ali ve Abraş (?) nâm karyeden Nuh oğlu Halil ve İloğlu dimekle ma‘rûf şakîleri tahrîk ve ızlâl ve anlar dahî hevâlarına tâbi‘ başlarına cem‘ eyledikleri altmış nefer tüfenk-endâz eşkıyâlar ile katl kasdıyla bunun menzilin basub bi’l-cümle emvâl ve eşyâsın gasb u gâret ve hânesin ihrâk ve kendüyi katl kasdıyla bin yüz elli

(boşluk) senesinde bunun menziline götürüb mezbûrlar dahî ‘ale’l-gafle ‘alenen menziline hücum ve yanında olan haşerâtın herbirin üzerine musallât ve kimi divârından ve kimi sâ’ir mahallerden menziline girdiklerinde bu bir neferiyle firâr itdikde bir erkek ve bir kız çiğnedüb helâk ve ma‘lûmu’l-mikdâr emvâl ve eşyâsın gasb u gâret ve timârından hâsıl olub çiftliği derûnunda mahfûz ma‘lûmu’l-keyl mahsûlün yağma eylediklerinden gayrı ehl-i ve ‘iyâlini dahî katl iderüz deyu tahvîk ve (...) zabiti beynlerine tavassut itmekle sekbânlarımıza altı yüz gurus ot akcası viresün deyu cebran altı yüz gurusun dahî ahz ve ziyâde gadr u ta‘addî ve fesâd eylediklerin ve husûs-ı mezbûr vech-i muharrer üzere olduğun müslimîn şehâdetleriyle ikrârlarına sâbit ve cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye olduğun bildirüb mûcibince şer‘le görilüb ber-mûceb-i hüccet-i şer‘iyye icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itdiği ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Şa‘bân sene 1158 (29 Ağustos - 7 Eylül 1745).

129-4

Ilgun ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütessellimine hüküm ki,

Sen ki Ilgun Kādîsı Mevlânâ Seyyid Halil zîde fazluhusun mektûb gönderüb Ilgun Kazâsı’nda saki ‘ulemâ ve sulehâ ve e’imme ve hutebâ ve sâdât-ı kirâm ve re‘âyâ ve berâya meclis-i şer‘a varub hâlâ kasaba-yı Ilgunda sâkin es-Seyyid el-Hâcc Ömer nâm kimesne kendü hâlinde dindâr ve müstakîm ve ehl-i ‘ırz makûlesinden olub bir ferde hilâf-ı şer‘ vaz‘ u ta‘addîsi yoğiken yine kasaba-yı mezbûrda eşkıyâ zümresinden Bölükbaşı Zülfikar dimekle ma‘rûf şakî kendü hâlinde olmayub ser-cem‘iyyet olmağla merkûm Hacı Ömer’in dahî üzerine musallat ve elbette benimle şekâvetde bile ol deyu buna cebr itmekle bu dahî râzı olmadığı için şutûm-ı galîza ile şetm ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hevâsına tâbî‘ rufekâlarıyla yek-dil ve katl kasdıyla üzerine hücum ve darb-ı şedîd ile darb ve bir takrîble yedinden halâs olmuşken mezbûr Zülfikar ziyâde zalemeden olmağla şerr ü mazarratlarından cümlesi mutazzarrır ve emn ve râhatları kalmamağla şer‘le görilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ol-vechile olan şerr ü mazarratları üzerinden def‘ ve ref‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek vâk‘-i-i hâli bi’l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Şa‘bân sene 1158 (29 Ağustos - 7 Eylül 1745).

129-5

Kırşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Kırşehir Kasabası sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ebubekir ve Seyyid Ali İbrahim ve Seyyid Lokman ve Seyyid Hüsam ve Seyyid Musa ve Seyyid Ali ve Seyyid diğer İbrahim ve Seyyid (boşluk) ve Seyyid (boşluk) zîde şerefhum gelüb bunların kasaba-yı mezbûre toprağında bi'l-fi'l zabt ve tasarruflarında tekâlîf alınmak icâb ider hâne-i 'avârıza bağlı emlâk ve yerleri olmağla üzerlerine edâsı lâzım gelen imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâlîfden 'alâ ve evsât ve ednâ i'tibârıyla tahammüllerine göre hisselerine düşeni edâ idüb kusûrları yoğiken kasaba-yı mezbûrdan mün'im ve mütevevmmil olan Gördük oğlu Mustafa ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler kendü tekâlîflerin tahfif için bunların üzerlerine tahammüllerinden ziyâde tekâlîf tahmîliyle ta'addî ve ehl-i 'örf tâ'ifesi tarafından dahî bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mutâlebesiyle rencîde olundukların Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince 'amel olunub men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa'bân sene 1158 (8-17 Eylül 1745).

130-1

(boşluk) Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Medine-i Konya sâkinlerinden el-Hâcc Ahmed ve sâ'ir ahâlî gelüb bunların medine-i mezbûra bir buçuk sâ'at Kasımkadife dimekle ma'rûf şehir yaylası kurbunda öteden beru mülkiyyet üzere mutasarrıf oldukları bağların Hacı Şa'bân Bendi Irmağı'ndan cereyân idegelen mahsûs ve mustakil suları ile bağlarının alt tarafından âharda bağa mutasarrıf olan Seyyid Mustafa dahî mutasarrıf olduğu bağın Çay dimekle ma'rûf nehrden su varub tarafeynin bağlarının hudûd ve nehrleri ve tarîkleri dahî başka başka olub hîn- fetihden bu ana gelince birbirlerine müdâhale olındığı olmayub ve kadîme mugâyir rencîde ve remîde olunmak icâb itmez iken mezbûr Seyyid Mustafa şirrete sülûk ve kadîme mugâyir hevâsına tâbi' ba'zı mütegalibeye istinâden ben mutasarrıf olduğum bağı Şa'bân bendi dimekle ma'rûf şehir Irmağı'ndan suları gelmiştir ve benim bağıma varınca sizin bağlarınızdan tarîkimiz vardır deyu ol-mahalli kadîmî tarîk değiliken hânelerine mürûr u 'ubûr eyledikçe bağları derûnunu tarîk idüb hilâf-ı şer' ta'addî ve kuvvet-i maliyyesi sebebiyle hilâf-ı inhâ bir müzevver hüccet peydâ idüb kadîme mugâyir ta'addî ile bağlarının harâbına bâ'is u bâdî ve her-vechile gadr-ı küllî sevdâsında olmağla bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince murâfa'a-i şer' olunduklarında mezkûrun müdde'âsı lagv ve hâl minvâl-i muharrer üzere olduğun cemm-i gafirin şehâdetleriyle şer'an zâhir ve nümâyân ve mezkûr Seyyid Mustafa'nın bî-vech müdâhale ve ta'addîsi men' ve kat'-ı nizâ' birle kıbel-i şer'den

bunların yedlerine iki kıt'a hüccet-i şer'iyye virilmişiken mezkûr ol-hüccet-i şer'iyyelere mugâyir kesr ve müdâhale ve ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb hüccet-i şer'iyye ve fetevâ-yı şerîfe mûcibince 'amel olunub bunların bağlarına ol-su kadîmden ne mahalde ve ne-vechile cârî ve saky idegelmişler ise yine kadîmîsi üzere icrâ itdirdüb hilâf-ı şer' ve mugâyir-i fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyye ol-vechile müdâhale ve ta'addî itdirilmeyüb zâhir olan ta'addîsi men' ü def' ve vâki'-i hal i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şa'bân sene 1158 (29 Ağustos - 7 Eylül 1745).

130-2

Konya Nâ'ibine hüküm ki,

Konya sâkinelerinden Aişe nâm hâtûn gelüb bunun oğlu Hasan nâm kimesne kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîsi yoğiken yine Konya sâkinlerinden Kör Nasuh dimekle meşhûr kimesne bundan akdem oğlu (boşluk) nâm şâbb-ı emred ile bağa gitdikde tebdîl-i câme ile üç nefer kimesne gelüb oğlu mezbûru alub âhar bağa götürmeleriyle mezbûr mücerred garaz-ı dünyevîyyesin icrâ için oğlu mezbûrun bir dürlü haber ve âgâhı yoğiken benim oğlumu götürüb senin oğlandır deyu şâhid-zûr 'âdet-i müstemirreleri olan Kuşcı oğlu Dellal (boşluk) ve Bakkal oğlu (boşluk) nâm kimesnelerin zûr şehâdetleriyle bin yüz elli (boşluk) senesinde mütesellime üç yüz değnek darb itdirdiğinden mâ'adâ ma'lûmu'l-mikdâr akcasın alub ol-vechile ziyâde gadr u ta'addî eyledüğün bildirüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldığı akca oğlu mezbûra alıvrilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şa'bân sene 1158 (29 Ağustos - 7 Eylül 1745).

130-3

Beyşehir ve (boşluk) kâdîları ve Beyşehir Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Dergâh-ı Mu'allâ'm Gediklü zu'amâlarından İbrahim zîde kadruhu gelüb Beyşehir Sancağı'nda ve Nâhiyesi'nde berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerinin iş bu sene-i mübâreke zâbiti Dalkılıç Ali Ağa dimekle ma'rûf kimesne der 'uhde ve iltizâm ve ekser-i mahsûl ve rusûmun kabz eyledikten sonra mezbûr tezvîrâta sâlik ve makbûzunu

inkâr ve zarar iddi'âsıyla bunu ta'cîz ve gadr murâd eyledüğün bildirüb mahallinde makbûzâtı ma'rifet-i şer'le re'âyâdan tefahhus ve vâki'-i hâl vukû'u üzere 'arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfîm recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölüb 'arz u i'lâm olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa'bân sene 1158 (8-17 Eylül 1745).

130-4

(boşluk) Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Konya Mütesellimine hüküm ki,

Sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyh es-Seyyid Halil zîde mecduhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Konya sâkinlerinden Seyyid Mehmed ve Şerîfe Fahrünisa nâm sagîrlerin vasîleri Seyyid Mesud Ağa dimekle ma'rûf kimesne bundan akdem duyûnu terekesinden ezyed olduğu hâlde fevt olan Alemdar Esir Beşe dimekle ma'rûf kimesnenin zevceleri ve zikri âtî terekeye vaz'-ı yedleri zâhir olan Saliha ve Hîbetullah mahzarlarında sagîrân-ı merkûmânın mâllarından mezbûre Esir'e hayâtında çiftlik husûsunda i'mâl ve hâsıla olan fâ'idesi beynehümâda münasefeten kısmet olunmak üzere mudâriben bin guruşa def' ve teslîm eyledikten sonra ol-dahî ba'de'l-ahz ve'l-icâb mücehhelen fevt oldukda mezbûretân Saliha ve Hîbetullah yedlerinde mevcûd olub müşâhede ve mu'ayene olunan dört deve ve iki kısra ve bir tay ve altı öküz ve iki camus ve beş inek ve üç tosun ve iki deve ve üç himar ve bir kır bârgîr ve doksan ganem ve yedi keyl şa'îr ve üç kağı arpa ve yigirmi beş kiri saman ve yedi kile buğday ve üç yorgan ve iki zili ve dört minder ve dört yasdık ve yigirmi beş vakiyye nühâs kendüye medfû'ı olan mâl-ı mudârebe mezkûre ile iştirâ olunmuş sagîrân-ı mezbûrân mâllarıdır deyu ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'âsın lede't-tezkiye 'adâletleri zâhir olan Ahmed Ağa bin Mustafa ve Hacı Mehmed bin Mehmed şehâdetleriyle vech-i şer'î üzere isbât ve eserü't-tahlîfu's-şer'î tereke-i mezbûreyi ba'de'l-hükm hüccet ve ahz u kabz idüb lakinn tereke-i mezkûre tahmîn ve bey' olundukda rıbhından fâ'idesi değil asl teslîm olunan bin guruş dahî vefâ itmez iken müteveffâ-yı mezbûrun dâ'inleri olan ma'lûmu'l-esâmî kimesneler ahz u kabz eyledüğü tereke-i mezkûreyi guramâya idhâl ideriz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf mezkûre Mesud'u rencîde ve bî-vech-i müdâhale ve mu'ârazadan hâlî olmamalarıyla ber-vech-i muharrer dâ'inlerin guramâya idhâl iderüz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf müdâhale ve mu'ârazaları men' ü def' olunmak bâbında emr-i 'âlîşanım recâsına vâk'-i-i hâlî bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa'bân sene 1158 (8-17 Eylül 1745).

131-1

Göç-i Kebir ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Göç-i Kebir Kazâsı'na tâbi' Karahisar nâm karye ahâlîsinden İsmail nâm kimesne gelüb yine karye-i merkûme sükkânından eşkiyâdan Hacı oğlu Bekir nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde nehâren âlet-i harble bunun hânesine girüb ve sandukların açub ve ehl [ü] 'iyâline şutûm-ı galîza ile şetm ve hetk-i 'ırz ve oğlu Halil nâm şâbb-ı emredin sağ budundan bıçak ile darb ve cerh ve ma'lûmu'l-mikdâr eşyâsın gasb u gâret ve hilâf-ı şer'-i şerîf küllî gadr ve fesâd u şekâvet eyledüğün ve mezbûr 'askerîlik iddi'âsında olduğun bildirüb mezbûr zâbiti ma'rifetiyle ihzâr-ı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa'bân sene 1158 (8-17 Eylül 1745).

131-2

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Konya sâkinlerinden Seyyid Mustafa zîde şerefuhu gelüb yine Konya sâkinlerinden bunun babası 'Ulemâzâde el-Hâcc Mehmed nâm kimesne Konya mahallâtından Kurbanı Cedîd Mahallesi nukûd-ı mevkûfesi ahâlî-yi mahalle ırzâları ve ma'rifet-i şer'le mütevellî nasb ve babası merkûmdan nukûd-ı mevkûfeyi bir kaç sene istirbâh ve i'mâl ba'dehu hesâbın görüb zimmetinde olan asıl mâl ve fâ'izi tamâmen edâ vü teslim ve babası merkûmun zimmetinde bir akca ve bir habbe kalmayub kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet ve ibrâ-yı zimmet birle mahzar-ı müsliminde babası merkûmun yedine ibtidâ temessüğü virilmişiken mezkûr fevt olmağla mahalle-i mezbûre ahâlîsinden ba'zı kimesnelerin buna garaz ve 'adâvetleri olmağla mücerred icrâ-yı garaz ve ızrâr kasdıyla ba'zıları da'vâcı ve ba'zıları şâhid ve cümle mezbûrenin nukûd-ı mevkûfesinden baban zimmetinde üç dört yüz gurus alacağımız olmağla senden aluruz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince 'amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf ta'addî ve rencîde olunmamak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek emrim olmuştur Fî evâsıt-ı Şa'bân sene 1158 (8-17 Eylül 1745).

131-3

Manavgat ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

sen ki Manavgat Kādîsı Mevlânâ Mehmed zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Alaiyye Sancağı'nda Manavgat ve civârında vâki' İbradi kazâları ahâlîleri bi-ecrihim meclis-i şer'a varub yörükân cemâ'atlerinden Karahacılı ve Acavir (?) Cemâ'atleri eşkıyâları bir kaç seneden beru nevâhi-i Alaiyye ve Beyşehir sancaklarına müstevlî ve eyyâm-ı şitâda Manavgat Kazâsı'na nüzûl ve firârlarından küçüksarular ve göçebeobası nâm karyelerinin ahâlîlerini menzillerinden ihrâc ve kendüleri sâkin ve eyyam-ı sayfda köye ve sâ'ir mahallerde yaylatub kat-ı tarîk ve kat-ı nüfûs ve gâret-i emvâl 'âdet-i müstemirreleri olmağla mezkûr Karahacılı cemâ'ati gediklü ve eski yörük cemâ'atleri ile ma'en yüz yigirmi dört senesinde ehl ü 'iyâlleriyle kıbrıs ceziresine iskân olmuşlar iken bilâ-emr-i 'âlî huruc ve ba'dehu otuz dokuz senesinde öte civârında sarıçam nâm mahalle iskanları fermân olundukda her birleri a'yân kimesnelere istinad ile icrâ olunmadığından gayrı rakka Vâlîsi ma'rifetiyle rüesalarının haklarından gelünüb bâkî kalanları dahî ehl ü 'iyâlleriyle sarıçam ve âhar mahallere iclâ ve ibkâ olunmak bâbında şeref-sudur bulan müte'addid evamîr-i 'aliyyenin tenfiz ve icrası sarının oğlu nâm şakînin meşgalesi vaktine tesadüf itmekle alahalihi kaldığından nâşî zikr olunan Karahacılı ve ecavid cemâ'atleri eşkıyâsının zulmi ve ta'addîleri yevmen fi-yevmen müzdad ve içlerinden re'îs-i eşkıyâları olan Hacı İsa oğlu Abdülmümin ve karındaşı Süleyman ve Hasan ve ecavid oğulları bodur Halil ve Süleyman ve Hacı mümin oğulları sipâhî ve gök Ali ve Hüseyin ve Süleyman nâm şakîler başlarına yigirmişer otuzar cemâ'atleri eşkıyâsını cem ve Manavgat Kazâsı'nda Macar Ali ve Ali Beşe ve Dehcioğlu ve Hasan ve Mustafa nâm kimesneleri bi-gayr-ı hakkın katl eylediklerinden mâ'adâ bâkire kızların dilediklerine cebren nikâh ve devâbb ve mevâşîlerin dahî ahz ve mahsûlât ve mevrû'âtların dahî itlâf ve iza'at ve kasabât ve kurâların basub tüccârın eşyâların yağma vü gâret ve herbirlerine bî-vech tagallüben murâdları üzerine tecrîm ve tağrîm idüb ahvâl-i fukârâ diğer-gûn olmağla eşkıyâyı mezbûre ahz ve ashâb-ı hukûkun hakların ba'de'l-istirdâd ve ehl-i 'iyâlleriyle mahall-i iskânları olan Sarıçam nâm mahalle iclâ ve iskân ve mukaddemâ a'yân ve 'avâmm taraflarına tahsîn ile 'adem-i icrâ-yı emr-i 'âlîyye bâdi olanların güşmâl ve tehdid ve muhârebeye tasaddî iderler ise bi'l-ittifâk ol-tarafların a'yân ve zâbitan ve darb ve harbe kâdir il-erleri cem'iyetlerin tefrîk ve fimâ-ba'd mahall-i iskânlarından hurûc itmemek üzere emr-i şerîfim sudûrunu istirhâm eylediklerin sen ki Manavgat Kādîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sen ve Kırili Kādîsı es-Seyyid Ahmed ve nevâhi-i Alaiyye Kādîsı es-Seyyid Ali ve İbradi nâ'ibi Hüseyin başka başka 'arz ve Alaiyye sancağı'nın ahâlîsi dahî mahzar birle i'lâm itmeleriyle Divân-ı Hümâyûn'umda mahfûz ahkâm kaydı görildikde zikr olunan Karahacılı cemâ'ati ile Gediklü ve Eskiörük Cemâ'atleri eşkıyâsı Rakka Vâlîsi Ahmed Paşa ma'rifetiyle her ne mahalde bulunurlar ise

‘alâ-eyyi-hâl ahz ve da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâddelerinden hisseleriyle terafu‘-ı şer‘ ve zimmetlerinde sâbit olan hukuk-ı ‘ibâd ba‘de’l-istirdâd haklarından gelinmek için üzerlerine sâbit olan mevâddı sûret sicilleriyle der-‘alîyyeme i‘lâm ve inhâ ve ba‘dehu vârid olacak emr-i şerîfim muktezâsı icrâ ve mâ‘adâ nefy ve takrîbi lâzım gelenlerin yanlarına âdemler koşub buyrıldılar ile kazâ-be-kaza muhâfazalarına ihtimâm olunarak ehl ü ‘iyâlleriyle Kıbrıs Ceziresi’ne irsâl olunmalarıiçün ber-vech-i muharrer yüz elli bir senesi evâsıt-ı Şa‘bân’ında emr-i şerîfim virildiği mukayyed bulunmağın zikr olunan cemâ‘atlerden ol-makûle fesâd ve hasâret iden eşkıyâyı sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin ma‘rifetin ve boy beyleri ma‘rifetleriyle ‘alâ-eyyi-hâl ahz ve elegetürüb hâsımlarıyla murâfa‘a-i şer‘ ve üzerlerine sübût bulan mevâddı tescîl ve hüccet ve nehb u gâret eyledikleri emvâl ve eşyâ ma‘rifet-i şer‘le giru ashâbına teslîm ve redd ve icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk itdirilüb ve eğer cemâ‘at-i merkûm boy beylerin içlerinde olan salifu’z-zikr şekâvet-pîşeleri ahz ve elevirmekde muhâlefet ve tekâsül ve fîmâ-ba‘d ve icrâ-yı fesâd u şekâvetlerinde muzırr olurlar ise eyâlet-i merkûmede vâkî elviye mütesellimleri ve ‘umûmen a‘yân ve darb ve harbe kâdir il-erleri ile ‘ale’l-ittifâk üzerlerine varılmak ve muhkem haklarından gelinmek üzere ve sâ’irlerinin evlâd ve ‘iyâlleriyle mahall-i iskânlarına iclâ ve ibkâ itdirilmek için keyfiyyetleri der-‘alîyyeme i‘lâm ve inhâ olunmak için emr-i şerîfim sudûru bâbında bi’l-fi’l Re’îsu’l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhu i‘lâm itmeğın i‘lâmı mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa‘bân sene 1158 (8-17 Eylül 1745).

132-1

Larende ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Larende sâkinlerinden Hacı İsmail nâm kimesne gelüb bu bin yüz elli (boşluk) senesinde Larende Voyvodası Seyyid Hacı Hüseyin Ağa dimekle ma‘rûf kimesnenin hizmetinde olmağla Larende Kazâsı’na tâbi‘ İvrâla nâm karye ahâlîsinin emr-i şerîfimle üzerlerine edâsı lâzım gelan tekâlîfden cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tezvî‘ defteri mûcibince hisselerine isâbet iden tekâlîflerin taleb olundukda edâda ta‘allül itmeleriyle defa‘atle taraf-ı şer‘den tenbîh olundukda merkûmlar ısgâ itmediklerinden nâşî taraf-ı şer‘den ma‘lûmu’l-esâmî kimesneler ile bu tahsîliiçün ma‘rifet-i şer‘le karye-i mezbûreye irsâl olunmalarıyla kendi hâllerinde karye-i mezbûreye vardıklarında merkûmlar birbirleriyle yek-dil ve muhârebeye tasaddî ve karye-i mezbûrede sâkin ma‘lûmu’l-esâmî kimesneler bunu kol bazusından tüfenk kurşunuyla darb ve mecrûh ve kurşun dahi bazusunda kalub ma‘rifet-i şer‘le keşf ve hüccet olunmuşken henüz icrâ-yı hakk olunmaduğın bildirüb hüccet-i şer‘iyye

mûcibince şer‘le görilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa‘bân sene 1158 (8-17 Eylül 1745).

132-2

(boşluk) Kādîsına ve Seydişehir Kazâsı Nâ‘ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Sen ki Seydişehir Kazâsı Nâ‘ibi Mevlânâ es-Seyyid Veliyüddin zîde ‘ilmuhusun mektûb gönderüb Seydişehir Kazâsı’nda vâki‘ ‘ulemâ ve sulehâ ve e‘imme ve hutebâ ve şurefâ ve re‘âyâ ve berâya meclis-i şer‘a varub kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Gözekler nâm karyeden Ahmed nâm kimesne öteden beru huşûnet ile ma‘rûf ve kendi hâlinde olmayub mûkız-ı fitne ve fesâd ve re‘âyâ fukârâsına gadr ve ihânet ve sükkan-ı vilâyete îsâl-i mazarrat ‘âdet-i müstemirresi olduğundan gayrı cem‘-i fesâdâtı mürtekeb olub emr-i şerîfimle kazâlarından matlûb olan tekâlifleri tezvî‘inde kendü nefsiyçün sekizer yüz ve biner gurus tezvî‘ defterlerine ziyâde akca zamm ve cebren tahsîl ile on seneden beru salyâne akcası bahânesiyle bi-gayr-ı hakkın on beş yigirmi kise akcaların ekl [u] bel‘ idüb bunun emsâli zulm u ta‘addîsinin nihâyeti olmaduğundan kazâların on beş yigirmi pâre karyeleri bi’l-küllîye perâkende vü perîşân olmalarıyla mezbûrun kendü mekrinden ve zulm u ta‘addîsinden herbirlerinin ahvâllerin diğer-gün olmağla hâllerine merhameten mezbûr Ahmed’in on seneden beru gerek salyâne ve gerek âhar bahâne ile hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldığı şer‘an tahsîl ve ashâbına istirdâd oldukdan sonra mezbûr Ahmed’in kendü mekrinden zulm u ta‘addîsinden herbirleri halâs ve emn olmalarıçün emr-i şerîfim virilmek recâsına vâk‘i-i hâli bi’l-iltimâs ‘arz eyledüğün ecilden mahallinde şer‘le görilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i emr-i münîf aldığı ba‘de’s-sübût ashâbına istirdâd olundukdan sonra habs ve kal‘a-bendini ma‘rifet-i şer‘le üzerine bir töhmet sâbit olur ise ‘arz olunmak için emr-i şerîfim yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa‘bân sene (1)158 (8-17 Eylül 1745).

132-3

Dinekkeskini ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Ahmed zîde mecduhu gelüb mûmâ-ileyhin ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu Tokad hâssı aklâmından Dinekkeskini Kazâsı’nda vâki‘ Kırşehir Mukâta‘ası mülhakâtından Kışlak nâm-ı diğer Sarıkızıloğlu nâm-ı diğer Kızılcaışla nâm mukâta‘asının defterde mukayyed karyelerinden Dinekkeskini Kazâsı’na tâbi‘ (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve tevâbi‘i karyelerinin defterde mukayyet ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından

Abdülcelil oğlu Mustafa ve karındaşı Abdulkadir ve Mehter Mehmed oğlu Mustafa ve Durmuş oğlu Ali ve Hızır oğlu Ahmed ve karındaşı Osman ve Hacı oğlu İbrahim oğlu Mustafa ve Hacı oğlu Halil oğlu Ali ve Sudahi Mehmed oğlu Hüseyin ve Bayram oğlu Ahmed oğlu Mustafa ve Habib oğlu Ali ve karındaşı Mehmed ve Fazlı oğlu Mustafa ve oğulları Mehmed ve İbrahim ve Abdullah ve Veli nâm kimesneler kadîmî sâkin oldukları mukâta‘a-yı mezbûr karyelerinden kalkub varub hâlâ taht-ı kazânızda vâki‘ kasabât ve kurâ ve ‘askerî çiftliklerinde sâkin ve mütemekkin olmalarıyla mukâta‘a-yı mezbûr mahsûlune kesr u noksân terettüb eyledüğün bildirüb ol-makûle defterlü re‘âyâsı bulundukları mahallerden mûmâ-ileyhin tarafından voyvodası (boşluk) zîde kadruhu ma‘rifetiyle kaldırılıb kadîmî karyelerine nakl u iskân itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere iskân itdirilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa‘bân sene 1158 (8-17 Eylül 1745).

132-4

Seydişehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Seyyid Musa ve Seyyid Bekir ve Seyyid Hasan ve Seyyid Numan ve Seyyid Osman ve Seyyid Mustafa ve Haşim ve Seyyid Mahmud ve Seyyid Ahmed ve Seyyid İbrahim zîde şerefehum gelüb bunların Seydişehir mahallâtından Medrese Mahallesi toprağında bi‘l-fi‘l zabt ve tasarruflarında hâne-i ‘avârıza bağlu tekâlîf alınmak icâb ider kadîmî re‘âyâ ve emlâk ve yerleri olmayub hilâf-ı kânûn ta‘addî ve rencîde olunmaları icâb itmez iken mahalle-i merkûm ahâlîleri birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve mücerred ta‘cîz için üzerimize nâzil olan ‘avâriz ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ‘ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîfi siz dahî bizimle ma‘en virin deyu hilâf-ı kânûn bunları dâ‘imâ ta‘addî ve rencîde ve ehl-i ‘örf tâ‘ifesi taraflarından dahî hilâf-ı şer‘ ve bilâ-emr-i münîf tekâlîf-i şakka talebiyle ta‘addî olundukların ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık Şeyhu‘l-İslâm’dan fetevâ-i şerîfe virildüğün bildirüb yedlerinde olan fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince ‘amel olunub mezbûrların hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf zâhir olan ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa‘bân sene 1158 (8-17 Eylül 1745).

133-1

Kırşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

E'imme ve hutebâ ve sâdât-ı kirâmdan es-Seyyid Numan zîde şerefuhu gelüb bu medine-i Kırşehir mahallâtından Kuşdili Mahallesinde imâm olub icrâ-yı hizmet idüb e'imme ve hutebâ muktedâ-yı nâs oldukları i'tibârıyla rusûm-ı ra'yyet ve bilâ- emr-i şerîf tekâlîf-i şakka talebiyle ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken medine-i merkûme voyvodası hilâf-ı kânûn rusûm-ı ra'yyet ve ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından dahî hilâf-ı şer' ve bilâ-emr-i münîf tekâlîf-i şakka mutâlebesiyle bunu dâ'imâ ta'cîz ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mûcibince 'amel olunub merkûmların ol-vechile zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin imdi e'imme ve hutebâ muktedâ-yı nâs oldukları i'tibârıyla resm-i ra'yyet ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka alınmaz cümlesinden mu'âflardır bu bâbda kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa'bân sene 1158 (8-17 Eylül 1745).

133-2

Dinekkeskini ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Bozulus aklâmından Tabanlı Türkmanı 'Aşîretinden Bayrambeyli Cemâ'atinden Kara Mahmud oğlu Mehmed nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde ve 'ırzıyla mukayyed ve rencîde icâb itmez iken yine cemâ'at-i mezbûreden zalemeden Turgud oğlu Çanak Ali ve karındaşı Mustafa nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli beş senesinde bunun menzilin basub hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bir re's atıyla zevce-i menkûhası Eyşe nâm hâtûnu cebren ve kahren alub civârında vâki' Dinekkeskini Kazâsı'nda sâkin Cerid Türkmanı derûnunda ihtifâ ve ziyâde gadr eylediklerin ve mezbûrlar taht-ı kazânızda mürûr u 'ubûr üzere oldukların bildirüb mezbûrlar bulundukları mahalde zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ve kahren aldıkları bir re's atıyla zevce-i menkûhası kendüye alıvirilüb icrâ-yı hakk ve 'arz olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa'bân sene 1158 (8-17 Eylül 1745).

133-3

Ilgun Kazâsına Ocakdan Mübâşir Ta'yîn (boşluk) Çavuşa ve Kazâ-yı Mezbûre Serdârı ve Ocak İhtiyârlarına hüküm ki,

Kasaba-yı mezbûre sâkinlerinden Arab oğlu Ahmed Beşe dimekle ma'rûf şakînin kendü hâlinde olmayub fesâd u şekâveti mu'şîr ve kendüden ahâlî ve fukârânın mutazarrır

oldukların mutazammın bundan akdem vâki‘ olan ‘arz ve temessüğü mûcibince ocakdan mu‘temed ve mukdim çavuş mübâşeretiyile mahallinde keyfiyyet-i ahvâli su‘âl ve tefahhus ve sıhhat [ve] hakîkati üzere i‘lâm olunması bâbında sâdır olan emr-i ‘âlî ile ta‘yîn mübâşirin mahallinde ba‘de’l-vusûl merkûm Arab oğlu Ahmed Beşe’nin keyfiyyeti su‘âl olundukda medine-i mezbûrenin ‘ulemâ ve sulehâ ve e’imme ve hutebâ ve sâdât ve ‘askerî ithiyârları ve re‘âyâ ve berâyâ bi-esrihim meclis-i şer‘de merkûm Ahmed Beşe’nin zulma mu‘în ve mazlûma mühîn ve fukârâ ve zu‘afânın herbirlerin birer bahâne ile tecrîm ve tağrîm ve nice ehl-i ‘ırzın ‘ırzına hetk ve dâ’imâ ser-cem‘iyyet olub muzırru’n-nâs ve sâ‘î-i bi’l-fesâd ve mûkız-ı fitne ve vâcibu’l-izâle olduğun herbirleri ihbâr eylediklerinden gayrı merkûmdan kemâl-i mutazarrır ve müte’ellim olub ve iki kıt‘a vaz‘-ı yed içün fermân-ı ‘âlî sâdır olmuşken itâ‘at-ı emr-i ‘âlî itmeyüb ve mahall-i me’mûresine dahî gitmeyüb ilâ haze’l-ân fisk ve fesâdı müzdâd ve şerrinden emîn olmadıkların der-devlet-medârıma mahzar birle ‘arz-ı hâl ve kibel-i şer‘den dahî ‘arz u i‘lâm olunub ve husûs-ı mezbûr içün mübâşirin ol-tarafda meks itdirildiği ifhâm olunmağla imdi şakî-i merkûm Arab oğlu Ahmed Beşe mübâşir ma‘rifeti ve ma‘rifetiniz ve ma‘rifet-i şer‘le bulunduğ mahalde ‘alâ-eyyi-hâl ahz ve elegetirilüb şer‘le lâzım gelen ‘ukûbât-ı meşrû‘iyyesi bilâ-te’hîr icrâ eylesiz ve mazarratından ‘ibâdullahı tahlîs ile te’mîn-i bilâd kılındığı mu‘şîr ‘arz u i‘lâm ile mübâşiri ‘avdet itdirmeniz fermânım olmağın (boşluk) ile irsâl olundu vusûlinde vech-i meşrûh üzere ‘amel ve şakî-i merkûmun ‘alâ-eyyi-hâl ahz ve şer‘le cezâsını icrâsıyla şerr ve şekâveti ‘ibâd-ı bilâd üzerlerinden men‘ ü def‘ olunub i‘lâmıyla mübâşiri ‘avdet itdirilmekte say‘ ve ihtimâm ve hilâfından ihtirâz ve mücânebet eylesiz deyu bi’l-fi‘l Dergâh-ı Mu‘allâ’m yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dâme ‘uluvvuhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa‘bân sene 1158 (18-26 Eylül 1745).

133-4

Bor ve (boşluk) Kādîsına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Müteveffâ (boşluk) Evkâfı kurâlarından Bor Kazâsı’na tâbi‘ (boşluk) nâm karyenin zâbiti olan Seyyid Yusuf zîde kadruhu gelüb karye-i merkûmenin zâbiti memhûr temessük ile bunun ‘uhde ve iltizâmında olmağla zikr olunan karye re‘âyâsının üzerlerine edâsı lâzım gelen a‘şâr-ı şer‘ ve sâ‘ir hukûk u rusûmların kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itmek istedikde mütegalibeden (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub re‘âyâyı tahrîk ve ızlâl ile a‘şâr ve sâ‘ir hukûk u rusûmların kânûn ve defter mûcibince ahz

u kabzına mûmâna‘at ve gadr murâd eylediklerin bildirüb mezbûrların hilâf-ı şer‘ ve mugâyir-i temessük zâhir olan ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa‘bân sene (1)158 (8-17 Eylöl 1745).

134-1

Eskiil ve Aksaray ve (boşluk) ve (boşluk) ve Konya Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Konar-göçer Türkman tâ‘ifesinden Koçer İbrahim oğlu Halil nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi olmayub şer‘an dahl icâb ider hâli yoğiken yine göçebe tâ‘ifesinden zümre-i eşkıyâdan Pehlivanlı Cemâ‘atî’nden Hamza oğlu Mustafa ve Uslanmışlı Cemâ‘atî’nden Halvet Halil ve oğlu (boşluk) ve diğér oğlu İsa ve Şeyhlü Cemâ‘atî’nden Sahib oğlu Yusuf ve Abdi ve Sahati oğlu İsmail nâm şakîler ile Muhacirin Tâ‘ifesi’nden Yolcu Ali oğlu Mustafa ve Hüseyin Koca oğlu İshak nâm şakîler kendü hâllerinde olmadıklarından nâşî birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli (boşluk) senesinde Eskiil Kazâsı’na tâbi‘ Kuyuviranı nâm karye toprağında vâki‘ Suluobruğu dimekle ma‘rûf mahalde bunun koyun ağılını basub yigirmi mikdârı koyunu hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ve kahren gasb u gâret eylediklerinden mâ‘adâ çobanı dahî siyâh kabzalı bıçak ile darb ve sağ kolunu mecrûh idüb ziyâde gadr u ta‘addî eylediklerin ve mezbûrlar hâlâ hükümet ve kazâlarınızda mürûr u ‘ubûr üzere olduğun bildirüb bulundukları mahallerde yedinde olan hüccet-i şer‘iyye mûcibince ahvâlleri şer‘an görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden bulunduğı mahalde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa‘bân sene 1158 (18-26 Eylöl 1745).

134-2

Niğde ve Aksaray ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Kazâsı Nâ‘ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Konar-göçer Türkman tâ‘ifesinden Şeyhlü Cemâ‘atinden Hacı Ebubekir oğlu Seyyid Ali ve Abdulkadir oğlu Seyyid Süleyman nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri olmayub şer‘an dahl icâb ider hâlleri yoğiken yine göçebe tâ‘ifesinden Uslanmışlı Cemâ‘atî’nden cebâbire ve zalemeden Uslanmışlı Kethüdâsı

Yusuf Bey demekle ma'rûf kimesne kendü hâllerinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ve kahren bunların yüz otuz gurusların alub ziyâde gadr u ta'addî eyledüğün ve mezbûr Yusuf hâlâ taht-ı hükümet ve kazâlarınızda mürûr u 'ubûr üzere olduğun bildürüb bulunduğ mahalde ahvâlleri şer'le görilüb mezbûrun ol-vechile hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ve kahren aldığı ol-mikdâr gurus hakları tamâmen tahsîl ve bunlara bî-kusûr alıvirilüb bî-vech-i şer'î ta'allül ve tereddüd ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden bulunduğ mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1158 (18-26 Eylül 1745).

134-3

Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Konya Kazâsı muzâfâtından Sudirhemi Nâhiyesi'ne tâbi' Yağlıkutlu nâm vakf karyenin mütevellîsi olan kazâ-yı mezbûrdan Abdullah zîde salâhahı ile sâ'ir ahâlî-yi karye-i mezbûre gelüb bunlar bin yüz elli (boşluk) senesinde Konya sâkinlerinden mu'ameleci tâ'ifesinden Ahmed Çelebi ve Mustafa Çelebi ve Güneş demekle ma'rûf kimesneler ile sâ'ir ma'lûmu'l-esâmî kimesnelerden istikrâz eyledikleri ma'lûmu'l-mikdâr akcayı mezkûrlara def'a def'a edâ vü teslîm idüb meblağ-ı merkûm her sene üzerlerine devr-i şer'î ve ilzâm-ı rıbh olunmuş değilken mezkûrlar aldıkları akcalar mâllarına takâss itmeyüb bilâ-devr-i şer'î murabâhaya tutub mezbûrların murâbaha nâmıyla aldıkları akca asıl deynlerinden ez'âf-ı muzâ'af olub yine ellerinden halâs olunamayub mezbûrlar asıl mâl ve murâbaha nâmıyla akca talebiyle bunları ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb şer'le görilüb mezbûrların bilâ-devr-i şer'î murâbaha nâmıyla aldıkları akcaların asıl mâllarına zamm ve mahsûb ve ziyâdesi gerü kendülere alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunub men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilüb ihkāk-ı hakk olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa'bân sene 1158 (8-17 Eylül 1745).

134-4

Develü ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Cafer zîde şerefuhu gelüb babası (boşluk) nâm kimesne fevt olmağla Develü Kazâsı'na tâbi' Sarıca nâm karye toprağında vâki' tasarrufunda olan ma'lûmetu'l- hudûd yerleri bi-hasebi'l-kânûn meccânen buna intikâl itmekle bu dahî zabt ve

zirâ‘at ve ‘öşr ve resmin sâhib-i arza edâ idüb âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk ve hilâf-ı kânûn müdâhale ve zabtına mûmâna‘at ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb zikr olunan yerleri buna kemâ-kân zabt itdirilüb mezbûrların hilâf-ı kânûn müdâhale ve ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa‘bân sene 1158 (18-26 Eylül 1745).

135-1

İshaklu ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

İshaklu Kazâsı’na tâbi‘ Çepni nâm karye sâkinlerinden Ümmühan ve Emine nâm hâtûnlar gelüb bunların babaları Mısırlı Ahmed bey dimekle ma‘rûf kimesne bin yüz elli yedi senesinde fevt oldukda muhallefât-ı metrûkesi bunlar ile yine karye-i mezbûre sâkinelerinden olub müfeveffa-yı mezbûrun zevce-i metrûkesi Raziye nâm hâtûn ile yine karye-i merkûmede sâkin bunların karındaşları Mehmed nâm kimesne ba‘de’l-intikâl hisse-i şâyi‘alarına dahl icâb itmez iken mezbûre ile merkûm Mehmed mütefevvâ-yı mezbûrun ‘abd-ı memlûki yine karye-i mezbûrdan Yusuf birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtından olmak üzere on dört kise akca ile mülk menzil ve bir anbâr odasıyla ma‘en ve bir yazlık ve sâ‘ir emlâk ve eşyâsın bi’l-cümle ahz u kabz ve meblağ-ı mezkûru beyenlerinde ihtifâ idüb bunlara bir nesne vermeyüb gadr itmeleriyle bunlar dahî gerek zikr olunan emlâkdan ve meblağ-ı mezbûr ve sâ‘ir eşyâsından hisse-i şâyi‘aların ‘alâ-mâ farazullahu ta‘âlâ ahz murâd eylediklerinde mezbûrûn mücerred bunların hisselerin virmemek için dürlü dürlü tezvîrâta tasaddî ve mütegalibeden ba‘zı taraf-gîrlerine bezl-i irtişâ ile ibtâl-i hakk ve gadr-ı küllî sevdâsında oldukların ve mezbûrlar ziyâde eşirrâ ve cebâbireden olduklarından nâşî bir dürlü mukâvemete iktidârları olmayub mağdûre oldukların ve taraflarından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eylediklerin ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb mûcibince şer‘le görülüb merkûmların zimmetlerinde kalub babaları müteveffâ-yı mezbûrun salifu’z-zikr akca ve sâ‘ir emvâl ve emlâk ve gulâm bahâsından dahî hisse-i şâyi‘aları şer‘le kendülere tamâmen ve kâmilten alıvirilüb bir dürlü muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk ve icrâda ta‘allül iderler ise keyfiyyet ‘arz olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa‘bân sene 1158 (8-17 Eylül 1745).

135-2

Hacıbektaş ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Derviş Mehmed (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb Kırşehir Sancağı'nda Hacıbektaş Nâhiyesi'nde kutbu'l-'ârifin zahru'l-vâsılın Hacıbektaş Veli kuddise sırrıhu'l-'azîzîn evkâfından olan Hacım nâm-ı diğer Karaöyük Karyesi'nin tahtında mûmâ-ileyhin zâviyesi hizmetkârı olanlar zâviye hizmetinde oldukça bennâk ve caba ve resm-i tekâlîf olunmayub ve zâviye hizmetinde olmayanların rusûmları alunub vakfa sarf oluna deyu seksen bir nefer kimesne tahrîr olunub ve bunlar mezbûrünün evlâdından ve hâlâ zâviye-i mezbûrenin hizmetinde olub havâss-ı hümayûnumdan Selmanlu 'Aşîreti'nin defterde mukayyed ra'yyet ve ra'yyeti oğullarından olmayub rusûm-ı ra'yyet mutâlebesiyle bir-vechle ta'addî olunmak icâb itmez iken 'aşîret-i mezbûre voyvodası 'aşîret-i mezbûre kethüdâsıyla yek-dil ve hilâf-ı kânûn [ve] defter rusûm-ı ra'yyet talebiyle ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüb rusûm-ı ra'yyet mutâlebesiyle zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Defter-i Mufasssal'a mürâca'at olundukda Hacıbektaş Nâhiyesi'ne tâbî karye-i Hacım nâm-ı diğer Karaöyük mâlikâne ve dîvânî-i vakf-ı Hacıbektaş kuddise sırrıhu'l-'azîz ve tahtında on üç nefer 'an evlâd-ı hizmetkârân zâviye-i mezbûre seksen bir nefer mezkûrûn mâdâm ki zâviye hizmetinde kusûrları olmaya bennâk ve caba resm-i tekâlîf olunmaya zâviye hizmetinde olmayanların rusûmları alınub vakfa sarf oluna ve neferât-ı sâ'ire hâsıl-ı iki başdan gendüm ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma'a gayrihâ on sekiz bin akca yazı ile Defter-i Mufasssal'da muharrir kalemiyle tahrîr olunduğı mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel oluna. Fî evâsıt-ı Şa'bân sene (1)158 (8-17 Eylül 1745).

135-3

Develü ve (boşluk) Kādîlarına ve Niğde Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

el-Hâcc Ebubekir zîde kadruhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyhin ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle 'uhdesinde olan Develü Mukâta'ası mülhakâtından Develü Kazâsı'na tâbî Faraşa nâm karyesinin defterde mukayed ra'yyet ve ra'yyeti oğullarının üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra'yyet ve sâ'ir hukûk u rusûmlarıyla karye-i mezbûre toprağında zirâ'at ve hırâset idenlerin zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekeleri 'öşrlerini kânûn ve defter mûcibince taleb eyledükde hilâf-ı kânûn ve defter virmeğe ta'allül ve

muhâlefet ve mâl-ı mukâta'anın kesr u noksânına bâ'is oldukların bildirüb karye-i mezbûre toprağında zirâ'at ve hırâset idenlerin zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekeleri 'öşrleriyle defterde mukayyed ra'yyet ve ra'yyeti oğullarının üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı ra'yyet ve sâ'ir hukûk u rusûmların kânûn ve defter mûcibince alıvirilüb 'inâd ve muhâlefet üzere olanların Der-Sa'âdet'ime 'arz u i'lâm olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa'bân sene (1)158 (8-17 Eylül 1745).

135-4

İlgun ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

İlgun Kazâsı sâkinlerinden Fazlullah ve Ebubekir ve Veli Halife nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde 'ırlarıyla mukayyed ve hilâf-ı şer' kimesneye vaz' u ta'addîleri ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmayub bir-vechle ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken İlgun Kasabası sâkinlerinden Süleyman Ağa demekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmayub mütegalibe ve zalemeden olmağla Akşehir'e varub hâlâ Akşehir Sancağı mütesellimi ve hevâsına tâbi' bir kaç nefer kimesneler ile yek-dil olub İlgun Kasabası ve kurâsından intikâm için ızrâr ve tecrîm ve celb-i mâl kasdıyla üzerlerine tasallut ve siz hevânız[a] tâbi' eşkıyâ ile katl kasdıyla benim menzilimi basub bi'l-cümle emvâl ve eşyâ ve çiftliğim derûnunda mahfûz olan mahsûlümü gasb u gâret ve hânemi ihrâk-ı bi'n-nâr ve bir erkek bir kız iki evlâdımı dahî helâk itdiniz deyu ta'addî eyledüğünden mâ'adâ sıkt-ı da'vâsı memnû' iken mezkûr Akşehir Mahkemesi'nde hevâdârları olub peydâ eyledüğü bir kaç nefer şâhid-zûr ile hilâf-ı inhâ kendü ve takrîri üzere itdürdüğü müzevver hüccet ibrâziyla hilâf-ı şer'-i şerîf bunları ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğın bildirüb mezbûr hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile bunları ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa'bân sene 1158 (8-17 Eylül 1745).

135-5

Ereğli-i Karaman ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Ereğli-i Karaman Kazâsı'na tâbi' Hortuhanı Derbendi Karyesi'nden İbrahim gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addîsi olmayub ve üzerine dahî şer'le bir nesne sâbit olmuş değilken karye-i mezbûreden Hallac Ahmed oğlu Halil nâm kimesne kendü hevâsına tâbi'

ehl-i ‘örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf iki yüz guruşdan mütecâviz akcasın gasb ve ziyâde gadr eyledüğün ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mezbûrun bi-gayr-ı hakkın gasb eyledüğü ol mikdâr akcasın tamâmen alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer‘le görüle deyu yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa‘bân sene (1)158 (8-17 Eylöl 1745).

136-1

Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Kayseriyye Kasabası’nda ehl-i zimmet ahâlisi ‘arz-ı hâl idüb kasaba-yı mezbûre mahallâtından Şarkıyan Mahallesi’nde sâkin (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm zimmîlerin kasaba-yı mezbûre toprağında bi’l-fi’l zabt ve tasarruflarında tekâlîf icâb ider hâneye bağı emlâk ve yerleri olmağı ‘avârız ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîfden ‘alâ ve evsât ve ednâ i’tibârıyla tahammüllerine göre hisselerine düşeni taleb eylediklerinde dürlü ‘illet ve bahâne ile virmeyüb bunlara çekdirüb gadr eylediklerin bildirüb bunlar ile ma‘en edâ itdirilüb hilâf-ı kânûn ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emri şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa‘bân sene (1)158 (18-26 Eylöl 1745).

136-2

Ereğli-i Karaman ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Ereğli-i Karaman Kazâsı’na tâbi‘ Hortuhanı Derbendi nâm karyeden Fatıma ve Döne nâm hâtûnlar Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb bunların babaları Tekeli İbrahim oğlu Ahmed nâm kimesne fevt oldukda terekesi irs-ı şer‘le bunlara intikâl idüb li-üm karındaşları Abdullah nâm kimesne ile Leyla ve Mine nâm hâtûnların ‘alâkası yoğıken mezbûrlar vâris olmak zu‘mıyla müdâhale ve bundan akdem murâfa‘a-i şer‘ olunduklarında mezbûrların iddi‘aları hilâf-ı şer‘ olduğı zâhir ve mu‘ârazadan men‘ ve hüccet-i şer‘iyye olunmuşiken kâni‘ olmayub mücerred icrâ-yı garaz için hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer‘iyyeleri ta‘addî üzere oldukları ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyyeleri mûcibince ‘amel olunub ol-vechile ta‘addîleri men‘ ve def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa‘bân sene 1158 (18-26 Eylöl 1745).

136-3

Ereğli-i Karaman ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Ereğli-i Karaman Kazâsı'na tâbi' Hortuhanı Derbendi nâm karye sâkinelerinden Fatıma Döne nâm hâtûn Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb bunun babası Ahmed bin Tekeli İbrahim nâm kimesne fevt oldukda terekesi irs-ı şer'le buna ve kız karındaşı Fatıma nâm hâtûna intikâl ve mezbûre ile terekeyi iktisâm ve bunun zimmeti 'âmme-i da'vâdan ibrâ idüb dahl olunmak icâb itmez iken mezbûre ba'zı ashâb-ı ağrazın iğvâsıyla tezvîrâtâ sâlike ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i ibrâ ta'addî üzere olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince 'amel olunub mezbûre hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i ibrâ ta'addî itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1158 (18-26 Eylül 1745).

136-4

Ereğli-i Karaman ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Ereğli-i Karaman Kazâsı'na tâbi' Hortu Derbendi nâm karyeden el-Hâcc Ali nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb bu kendü hâlinde olub üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değiliken karye-i mezbûreden Hüddav Hüseyin dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmayub Emin Mehmed'in akcasın gasb eylemek 'âdet-i müstemirresi olmağla bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun dahî hevâsına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın hilâf-ı vâki' mevâdd isnâdıyla seksen guruşdan mütecâviz akcasın gasb idüb ve husûs-ı mezbûr bundan akdem sâbit ve taraf-ı şer'den hüccet-i şer'yye virilmişiken mezbûr ziyâde mütegalibeden olmağla bir-vechle icrâ-yı hakk mümkün olmaduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfesi olduğun mezbûr hâlâ taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr üzere olduğun bildirüb bulunduğ mahalde fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görölüb bi-gayr-ı hakkın gasb eyledüğü akcası tamâmen tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin buunduğı mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1158 (18-26 Eylül 1745).

136-5

(boşluk) Kādîsına ve İncesu Kazâsı Nâ'ibine Kayseriyye Sancağı Mütessellimine hüküm ki,

İncesu Kasabası sâkinlerinden Hakkvirdi nâm zımmî gelüb yine kasaba-yı mezbûre sâkinlerinden Nikola nâm zımmî on sekiz sene mukaddem hâl-i hayâtında ve kemâl-i 'akl u sıhhatinde kasaba-yı mezbûrda vâki' mutasarrıf olduğu mülk kaya menziliyle mülk kaya damını ve ma'lûmetu'l-hudûd mülk bâğ ve mülk bağçesin zevcesi bunun kızkarındaşı Gülistan nâm nasraniyyeye hîbe-i sahîha-yı şer'iyeye ile hîbe ve teslîm ve mersûm zımmî tesellüm ve alub ve ba'dehu mezbûr Nikola dahî mürd olub verâseti yine kasaba-yı mezbûreden li-ebeveyn er karındaşı oğulları Apostol ve Karamanol ve Mihal nâm zımmîlere münhasıra olmağla kız karındaşı mersûm mülk-i mevhûbesi olan emlâk-ı mezbûru mesfûrların muvâcehelerinde mülk-i mevhûbesi olmak üzere ol-mikdâr seneden beru zabt ve mutasarrıfın bin yüz elli (boşluk) senesinde helâk oldukda zikr olunan emlâk irs-ı şer'le buna intikâl idüb bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken bu ol-vakitde Âsitâne-i Sa'âdet'imde bulunduğundan mesfûrûn Apostol ve Karamanol ve Mihail zımmîler zuhûr ve tezvîrâta sülûk ve bu makûle bilâ-'özü-i şer'î on beş sene mürûr iden mülk menzil ve mülk dam ve mül bâğ ve bâğçe da'vâsının tekrâr istimâ'ı memnû' iken mesfûrlar zikr olunan emlâk on sekiz sene mukaddem mürd olan 'ammîlerimiz Nikola'nın mülki imiş deyu bu hevâlarına tâbi' ba'zı mütegalibeye istinâden fuzûlî ve hilâf-ı şer' zabt idüb ziyâde gadr u ta'addî eylediklerin fetevâ-yı şerîfesi olduğun ve tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince karyeleri zâbiti ma'rifetiyle şer'le görölüb kız karındaşıdan müntakil emlâk-ı mezkûrlar vekîli mezbûra mesfûrlardan alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1158 (18-26 Eylül 1745).

137-1

Hacıbektaş ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Erbâb-ı timârdan Süleyman ve Mahmud veled-i İbrahim nâm sipâhîler gelüb Kırşehir Sancağı'nda Hacıbektaş Nâhiyesi'nde Kocaç nâm karye ve gayriden on bin beş yüz akca timâra mezkûr Süleyman ve yine Hacıbektaş Nâhiyesi'nde Erkviranı nâm karye ve gayriden üç bin dört yüz akca timâra dahî mezkûr Mahmud veled-i İbrahim başka başka berât-ı şerîfimle mutasarrıflar olub Hacıbektaş Nâhiyesi'ne tâbi' hâsıl-ı 'ani'l-galle ve resm-i zemîn dört yüz elli akca yazar Güzelce nâm mezra'a mustakillen mezkûrânın kayd u berâtına dâhil

olub ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken zümre-i mütegalibeden Kayseriyyeli Abdurrahim Efendi ve Osman Ağa dimekle ma'rûf kimesneler birbirleriyle yek-dil ve sâlifü'l-beyân mezra'a için kimesne timârın dâhilinde değildir bizim vakfımızdır deyu hilâf-ı Defter-i Hâkânî müdâhale ve zabtlarına mûmâna'at itmeleriyle mezkûrân ile mahallinde murâfa'a-i şer' olunduklarında münâzi'un-fihâ olan mezra'a mustakillen mezkûrânın timârları mülhakâtından olan Güzelce Mezra'ası olub mezbûrların 'alâkaları olmadığı ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî şer'le sâbit ve mezbûrların hilâf-ı Defter-i Hâkânî müdâhaleleri men' ve mustakillen timârları tarafına hükm birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilüb tekrâr mürâfa'adan bir def'a dahî mu'ârazaları men' birle imzâ olunmuşken bunlar me'mûr oldukları sefer-i hümayûnumda iken mezkûrân kemâl-i tagallüblerinden nâşî mezra'a-yı mezkûreyi hilâf-ı Defter-i Hâkânî mugâyir-i hüccet-i şer'iyye fuzûlî zabt ve üç seneden beru vâki' olan mahsûl ve rusûmun ahz u kabz idüb timârları mahsûlünü küllî gadr eylediklerin bildirüb mezra'a-yı mezkûre Defter-i Hâkânî ve mürâfa'adan virilen hüccet-i şer'iyye mûcibince mustakillen kendülere zabt ve vâki' olan mahsûl ve rusûmu kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb mezbûrânı hilâf-ı Defter-i Hâkânî ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümayûn ve Defter-i İcmâl ve Mufasssal'a mürâca'at olundukda Hacıbektaş Nâhiyesi'ne tâbi' hâsıl-ı 'ani'l-galle ve resm-i zemîn dört yüz elli akca yazularıyla mezra'a-yı Güzelce Defter-i Mufasssal'da muharrir kalemiyle tahrîr ve Defter-i İcmâl'de yine yazı-yı mezkûresiyle tahrîr ve yine Hacıbektaş Nâhiyesi'ne tâbi' Karkıncık nâm karye ve ma'a gayrihu berkdirilüb iki bin iki yüz akca yekûnundan iki bin akcası ifrâz ve ber icmâl ve tamâmen mezkûr Süleyman'ın timârı mülhakâtı ve bâkî kalan iki yüz akca dahî yine Hacıbektaş Nâhiyesi'nde Erkviranı nâm karye ma'a gayrihu berkdirilüb üç bin dört yüz akca ol-dahî ber icmâl ve tamâmen mezkûr Mahmud veled-i İbrahim'in timârı olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1158 (18-26 Eylül 1745).

137-2

Kütahya Mütesellimine ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Kütahya ve Konya Kazâları Nâ'iblerine Konya Mütesellimine hüküm ki,

Hortuhanı Derbendi sükkânından Arab ve Hüseyin Koca ve Elif oğlu Yakub ve Cahid oğlu Mehmed nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye

vaz' u ta'addîleri olmayub şer'an dahl olunmak icâb itmez iken göçebe tâ'ifesinden Tabanlı Cemâ'ati'nden zümre-i eşkıyâdan Mikail oğlu Musa ve Osman Ağa ve oğlu Hüseyin ve Kuloğlu Mehmed ve Odabaşı İbrahim nâm şakîler ile refikleri olan ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm şakîler kendü hâllerinde olmadıklarından nâşî bin yüz elli (boşluk) senesinde bunlar medine-i Karaman'da bâzâr yerinde iken bunların üzerlerine hücum ve bunları bi-gayr-ı hakkın ahz ve habs ve cebren ve kahren bunların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın nakden elli gurus akca ile bir mâye deve ve yüz elli gurus kıymetlü bir re's at ve bir çuka biniş ve bir bez kürek kabı ve on çift çuval ve bir kilimlerin alub ziyâde gadr u ta'addî eylediklerin ve şakî-i mezbûrlar hâlâ taht-ı hükümet ve kazâlarınızda mürûr u 'ubûr üzere oldukların bildirüb bulundukları mahalde zâbitleri ma'rifetiyle ahvâlleri şer'le görülüb mezbûrların ol-vechile hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ve kahren aldıkları akca ve devve ve at ve eşyâların giru bunlara bî-kusûr alıvirilüb bî-vech-i şer'î tallül ve tereddüd ve muhâlefet itdirimeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i humâyûnum recâ eyledikleri ecilden bulundukları mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1158 (18-26 Eylül 1745).

137-3

Kayseriyye Kazâsı'nda Nâ'ibu's-şer' Olan Mevlânâ (boşluk) zîde 'ilmuhuya hüküm ki,

Sen ki Kayseriyye Nâ'ibi Mevlânâ Mehemmed Sadık zîde 'ilmuhu Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb medine-i Kayseriyye ve kurâsında sâkin sâdât-ı kirâm ve tavâ'if-i 'askerîyye ihtiyârları meclis-i şer'a varub içlerinden birinin üzerine bir cürm sâbit ve yâhud ahz ve habsleri ve kal'a-bend ve te'dîbleri lâzım geldikte zâbitlerin ma'rifetiyle ahz ve habs olub ba'dehu itlâkları vaktinde Kayseriyye Sancağı mütesellimleri mücerred tecrîm kasdıyla izn akcası ve buyruldu akcası virilüb benim iznim olmadıkca itlâk itdirimem deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn-ı kadîm ve bilâ-emr-i şerîf yigirmişer gurus ve dahî ziyâde akca talebiyle sâdât ve 'askerî tâ'ifelerin bî-vech-i şer'î tecrîm ve tağrîmden hâlî olmamalarıyla mezbûrların hilâf-ı şer' ve mugâyir-i kânûn-ı kadîm ve bilâ-emr-i şerîf ol-vechile zâhir olan ta'addîleri üzerlerinden men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâk'-i-i hâlî bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1158 (18-26 Eylül 1745).

137-4

Pirlavganda ve (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Pirlavganda Kasabası sâkinlerinden Dergâh-ı Mu‘allâ’m yeniçerilerinden Mustafa ve el-Hâcc Ahmed nâm yeniçeriler gelüb bunlar bi’l-fi’l sefere eşer sahîh dirliğe mutasarrıf Dergâh-ı Mu‘allâ’m yeniçerilerinden olmalarıyla kendü ma‘îşetleriyçün besledikleri yüz ellişer re’s koyunlarından ‘âdet-i ağnâm talebiyle ta‘addî ve rencîde olunmaları icâb itmez iken ‘âdet-i ağnâm cem‘ine me’mûr olanlar kanâ‘at itmeyüb mücerred tama‘-ı hâmlarından nâşî yüz ellişer ‘aded koyunlarından dahî ‘âdet-i ağnâm alunur deyu hilâf-ı kânûn bunları dâ’imâ ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb mûcibince ‘amel olunub mezkûrların hilâf-ı kânûn ol-vechile zâhir olan ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa‘bân sene 1158 (18-26 Eylül 1745).

138-1

Nevşehir ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Kayseriyye ve Konya nâ’iblerine ve Konya mütesellime hüküm ki,

Haremeyn-i Şerîfeyn Evkâfı karyelerinden Nevşehir Kazâsı’na tâbî‘ Genezin nâm karye re‘âyâsı Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb bunların üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken Kayseriyyeli Zeneci oğlu Mehmed Ağa demekle ma‘rûf kimesne kendü hâlinde olmaduğundan nâşî bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunların altı yüz elli gurusların alub gadr-ı küllî itmekle bunlar dahî bundan akdem mezbûrdan da‘vâ ve İstanbul’da Haremeynu’ş-şerefeyn Müfettişi huzûrunda mezbûr ile murâfa‘a-i şer‘ olunduklarında altı yüz elli gurusların bunlara hüküm olunub mezbûr beş yüz gurusun İstanbul’da bunlara edâ ve yüz elli gurusı virmeyüb firâr ve ol-vechile mağdûr oldukların ve hâlâ taht-ı kazânızda geşt [u] güzâr üzere olduğun bildirüb bulunduğu mahalde şer‘le görölüb mezbûrun zimmetinde sâbit ve müteveccih olan ol-mikdâr gurusların tamâmen tahsîl ve mezbûrdan bunlara alıvırılüb bir dürlü ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek içün Fî evâhir-i Şa‘bân sene 1158 (18-26 Eylül 1745).

138-2

Karaman Vâlîsine ve Aksaray Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Kıdvetu'l-emâcid ve'l-a'yân Halife-i Mektûbî-i Sadr-ı A'zamî Ali veled-i Mustafa zîde mecduhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti mülhakâtından Aksaray Sancağı'nda üç bin akca yazusu olan cemâ'at-i Muhacirin re'âyâsının zabtına iş-bu bin yüz elli sekiz senesi Mart'ı ibtidâsından iltizâm eyledüğü el-Hâcc Abdullah zîde kadruhu yedinde olan zabt temessüğü mûcibince tarafından âdemisi Hacı Mustafa nâm kimesneyi irsâl ve rusûm-ı ra'ıyyetlerin tahsîl murâd eyledikde cemâ'at-i mezbûreden Ağzıbüyük Hüseyin demekle ma'rûf kimesnenin tahrîki ile beş on ufalatub civârlarında vâki' han zâbiti Mehmed nâm kimesneye istinâden han re'âyâsı derûnuna duhûl ve subaşılara muhâlefet ve mezbûrân Mehmed ve Hüseyin haşerât makûlelerin başlarına cem' ve re'âyâ-yı mezbûra derbendci kayd olmuşlardır ze'âmet hâssı berâtı yazusu olan üç bin akcasın bizden alsun deyu hilâf-ı Defter-i Hâkânî mûmâna'at ve ze'âmeti re'âyâsının ihtilâl ve perişân olmalarına bâdî ve mukaddemâ yine ol-vechile müdâhale ve rusûmunun ahz u kabzına mûmâna'at olundukda cemâ'at-i mezbûre re'âyâsının öteden beru rusûm-ı ra'ıyyetlerin mûmâ-ileyhin ze'âmeti tarafından ahz u kabz olunageldüğün medine-i Aksaray ahâlîsinden cemm-i gafir ve cem'-i kesîr ihbar ve mezbûrun hilâf-ı Defter-i Hâkânî müdâhalesi men' ve rusûmları subaşısına ahz u kabz itdirilmek için istirhâmına binâ'en mukaddemâ Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümâyûna mürâca'at olundukda ze'âmet-i mezbûr berât-ı şerîfimle mûmâ-ileyhin üzerinde olub ve Aksaray Sancağı'nda vâki' cemâ'at-i perâkende-i Zindegân ve Muhacirin ve ber-vech-i tahmîn üç bin akca yazı kayd u berâtına dâhil olduğun ve başmuhâsebe ve mevkûfât defterlerinde dahî mûmâ-ileyh ile mürâfa'a olmadıkça cemâ'at-i mezbûre re'âyâların derbendci kayd olunmayub sened virilmemek üzere kaydına virilen şerh mûcibince aklâm-ı mezbûreye dahî 'ilm ü haber-i kâ'imeleri viridigi mukayyed ve ber-vech-i meşrûh berâtı mûcibince 'amel olunmak için iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'l Re'îsu'l-küttâbım olan el-Hâcc Mustafa dâme mecduhunun i'lâmıyla bundan akdem emr-i şerîfim virilmekli ber-mûceb-i emr-i 'âlî merkûm Mehmed'in müdâhalesi men' ü def' ve ze'âmeti re'âyâsının kânûn ve defter mûcibince rusûm-ı ra'ıyyetlerin subaşısına ahz u kabz itdirilüb ve Mehmed'in mezbûr Hüseyi'ne dahî bu makûle tahrîk ve ifsâddan keff-i yed itmek üzere muhkem tenbîh ve mütenebbih olmaz ise cemâ'at-i mezbûre derûnundan ihrâc ve Kıbrıs Ceziresi'ne nefy ve iclâ olunmak üzere 'arz u i'lâm olunmak için sen ki vezîr-i müşârûn-ileyhsin sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istirhâm itmeğin Divân-ı Hümâyûn'umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiği mastûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince defterlü ze'âmeti re'âyâsının rusûm-ı ra'ıyyetlerin subaşısı mezbûra ahz u kabz ve merkûm Hüseyin'in

ta‘addîsi men‘ ve memnû‘ olmaz ise keyfiyyeti ‘arz u i‘lâm olunmak üzere emr-i şerîfim sudûrunu Re‘îsu‘l-küttâbım mûmâ-ileyh i‘lâm itmeğin mûmâ-ileyhin i‘lâmı mûcibince ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa‘bân sene 1158 (18-26 Eylül 1745).

138-3

Pirlavganda ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Pirlavganda Kasabası sâkinlerinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler ile Pirlavganda Kazâsına tâbi‘ Ilıcapınar nâm karye ahâlîsi ‘arz-ı hâl idüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri yoğiken yörük tâ‘ifesinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba‘zı kimesneler kendü hâllerinde olmayub eşkıyâdan olmalarıyla birbirleriyle müttefik ve bin yüz elli (boşluk) senesinde kasaba ve karyelerine varub emvâl ve eşyâ ve hayvanâtların ahz u gasb u gâret eyledüklerinden gayr-ı hetk-i ‘ırz gayrı umûr u husûsların ru‘yet için âhar mahalle gider olduklarında dahî mezbûr eşkıyâlar yollarına inüb cebren ve kahren ve bi-gayr-ı hakkın herbirlerinden onar on beşer gurusların ahz ve katl kasdıyla üzerlerine hücum ve darb-ı şedîd ile darb ve mecrûh idüb bunun emsâli zulm u ta‘addîlerinin nihâyeti olmayub ahvâllerin diğer-gün ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ‘is u bâdî olduğun ve mezbûrlar dahî firâr üzere oldukların bildirüb bulundukları mahalde zâbitleri ma‘rifetiyle şer‘le görilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın emvâl ve eşyâ ve hayvanât ve nukûd akcaların tamâmen tahsîl ve bunlara bî-kusûr alıvırilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görilüb ihkāk-ı hakk olunmak için fermân-ı ‘âlîşanım yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa‘bân sene 1158 (18-26 Eylül 1745).

139-1

Kayseriyye Kazâsı Nâ‘ibine hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Esbedon nâm karye ahâlîleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ‘ir emr-i şerîfimle vâki‘ olan tekâlîflerin cem‘ine me‘mûr olanlara edâ idüb bir dürlü kusûrları yoğiken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Başağa dimekle ma‘rûf kimesnenin karındaşı Ahmed nâm kimesne zalemeden olmağla a‘yânlık iddi‘âsında bin yüz elli (boşluk) senesinden beru beher tekâlîf tezvî‘inde kendü nefsiyçün emr ve defterden ziyâde tezvî‘ ve defterlerine ma‘lûmu‘l-mikdâr akca zamm ve cebren tahsîl eyledüğünden mâ‘adâ bunun emsâli zulm ve rağbet-i mezâlim ile dâ‘imâ

bunları ta‘addî ve rencîdeden hâlî olmayub ahvâllerin diğer-gûn ve perîşân olmalarına bâ‘is u bâdî olduğun bildirüb mezbûrun şer‘le mahkemesi görilüb zımmetinde müteveccih ve sâbit olan ol-mikdâr gurusı hakk-ı fukârâ giru istirdâd ve alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa‘bân sene 1158 (18-26 Eylül 1745).

139-2

Ereğli-i Karaman ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Ereğli-i Karaman Kazâsı’na tâbî‘ Hortu nâm karye ahâlîlerinden ma‘lûmu’l-esâmî kimesneler gelüb bunlar kimesneye deyn ve kefâletleri olmayub ve bir kimesneye dahî kendüleri için akca harc u sarf eyle deyu emritmiş değiller iken kazâ-yı mezbûr sâkinlerinden mütegalibe ve cebâbireden el-Hâcc Ahmed Ağa ve karındaşı Abdulkadir Ağa demekle ma‘rûf kimesneler birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve mücerred üzerlerine deyn bindirmek kasdıyla bir re’s atların yedi yüz elli gurusı bey‘ itmişdik meblağ-ı mezkûru senden aluruz deyu müdde‘âların vech-i şer‘î üzere itmeksizin hilâf-ı şer‘ ta‘addî eylediklerinden mâ‘adâ sizin için ehl-i ‘örfe ma‘lûmu’l-mikdâr akca virüb zaleme yedinden sizi halâs eyeldik deyu akca mutâlebesiyle bunları dâ‘imâ rencîdeden hâlî olmamalarıyla diğer-gûn olduğun ve mezkûrlar ziyâde cebâbireden olduklarından nâşî mukâvemete dahî iktidârları olmadığın ve bu-babda fetevâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb yedlerinde olan fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince ‘amel olunub mezbûrların vech-i meşrûh üzere hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i fetevâ-yı münîf zâhir olan ta‘addîleri şer‘le men‘ ü def‘ olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa‘bân sene 1158 (18-26 Eylül 1745).

139-3

Ereğli-i Karaman Kādîsına hüküm ki,

Kazâ-yı mezbûra tâbî‘ Hortuhanı sâkinlerinden Molla Mustafa zîde salaluhu gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer‘ kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi yoğiken A‘mâ Şeyh Yusuf nâm kimesne zuhûr ve hukûk iddî‘âsı ve tezvîrâta mebnî aldığı emr ile bunu ta‘cîz ve ızrâr kasdında olduğun bildirüb mahallinde şer‘le görilüb hilâf-ı şer‘ olan ta‘addîsi men‘ ü def‘ olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ ve Divân-ı Hümayûn’umda mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda husûs-ı mezbûr mahallinde şer‘le görülmek için iltimâsıyla iş bu sene-

i mübâreke evâ'il-i Şa'bân'ında emr-i şerîfim virildüğü mukayyed bulunmağın mukaddemâ virilen emri kaydı terkîn olunub zâbit ma'rifetiyle mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şa'bân sene 1158 (18-26 Eylül 1745).

139-4

Karaman Vâlisine Ereğli-i Karaman Vâlisine hüküm ki,

Sen ki Ereğli-i Karaman Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid Derviş Mehmed zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Ereğli ile Karapınar mâ-beynlerinde vâki' Hortuhanı derbendi ahâlîleri bi-ecmihim meclis-i şer'a varub mezbûrlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîleri olmayub ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değilken bundan akdem üzerlerine başbuğ olan Gaffarzâde Ahmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senseinde hevâsına tâbi' karındaşı Süleyman Ağa ve Abdulgaffar Ağa dimekle müte'arif kimesneler ile yek-dil ve ahâlî-yi merkûmun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın sekiz bin sekiz yüz elli guruşluk mâl ve develerin gasb ve tecrîm eyledikleri ve mezbûrlar hâlâ Ereğli-i Karaman'da olmalarıyla yedlerinde olan Şeyhu'l-İslâm fetevâsı mûcibince şer'le görölüb ba'de's-sübût ashâbına istirdâd ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâk'i-i hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğü ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ramazan sene 1158 (27 Eylül - 6 Ekim 1745).

139-5

(boşluk) Kādîsına ve Ereğli-i Karaman Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Sen ki Ereğli-i Karaman Kazâsı Nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mustafa zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Ereğli-i Karaman Kazâsı'na tâbi' Hortuhanı Derbendi Karyesi'nden Monla Mustafa ve Hacı Bekir ve Müderriszâde İbrahim Bey ve Molla Abdulmuttalib ve Monla Halil ve karındaşı Hacı Mehmed ve Osman Bey ve Ömer Bey dimekle ma'rûf kimesneler ile sâ'irleri meclis-i şer'a varub bunların karyeleri medinemiz 'öşre vâki' Alaüddevle'nin câmi' ve medrese mektûbiyye vakfı olmağla üzerlerine edâsı lâzım hukûk u rusûmların medrese-i mezbûrenin vazîfe-i mu'ayyene ile müdderisi olan Hayırlı Ali Efendi dimekle kimesne mütevellîsi yediyle edâ ve derbend hizmetlerinde dahî kusûrları olmayub ve bin yüz elli altı ve yedi ve sekiz senelerinin dahî hukûk u rusûmların kânûn [ve] defter mûcibince mütevellîsi Seyyid Ömer yediyle müderris-

i mezbûrun vekîli Şeyh Osman'a tamâmen virtüb zımmetlerinde bir nesne kalmayub yedlerine edâ tezkiresi virilüb ve bu makûle üzerlerine edâsı lâzım gelan hukûk u rusûmların kânûn ve defter mûcibince ra'yyet-i mukayyed oldukların zâbitlerine edâ vü teslîm eylediklerinden sonra ziyâde mutâlebesiyle rencîde olunmamak kânûn-ı kadîm iken müderris-i mezbûr Hayırlı Ali berâtı mûcibince vazîfe-i mu'ayyenesin almağa kanâ'at itmeyüb bunlar için üzerlerine rusûm-ı ra'yyetinden bakâyâtı kaldı deyu hilâf-ı inhâ ve kânûn üzere aldığı emr ile buyrıldı alub bunları hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn-ı munif ta'addî ve rencîde ol-vechile gadr u ta'addîsi men' ü def' olunmak için i'lâm idivir deyu ilhâh ve hâl minvâl-i muharrer üzere olduğun medine-i Ereğli-i Karaman ahâlîsi haber vormeleriyle vâk'-i-i hâli hükm-i hümayum virilmek recâsına bi'l-iltimâs 'arz eylediğin ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ramazan sene 1158 (27 Eylül - 6 Ekim 1745).

140-1

Karaman Vâfisine Ereğli-i Karaman Kādîsına hüküm ki,

Eskiil Kādîsı Mevlânâ İsmail zîde fazluhu Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb kurb ve civârında olan Ereğli-i Karaman Kazâsı kurâlarından Eskiil Kazâsı'na tâbi' Karapınar cânibinde vâki' Hortuhanı Derbendi re'âyâlarından Süleyman bin Sağır Hacı Ali ve Molla Mehmed bin Deli Kasım ve Süleyman bin Seyfullah ve Molla Yakub bin Kara Veli ve Molla Hasan bin Hacı Ali ve sâ'ir fukârâ ve zu'afâları bi-ecmihim meclis-i şer'a varub Ereğli-i Karaman sükkânından ve derbend-i mezbûr mustafhızı olan Abdulgaffarzâde el-Hâcc Ahmed dâ'imâ Ereğli Kasabası'nda sâkin ve hizmet-i derbendi ihmâl ve tekâsül üzere olduğundan gayrı cebâbireden mürtekeb olduğu hasebiyle bin yüz elli (boşluk) senesinden beru beher sene ikişer def'a derbende gelüb beş yüz guruş nefsyiçün derbend-ı mezbûr neferâtı üzerlerine tezvî' ve cebren ve kahren tahsîl ve ekl ü bel' eyledüğünden mâ'adâ bîkr kızların rızâsız ve sagîre olanları izn ve destû[r]-ı vâsîsiz küfüvvi olmayan kimesnelerden ellişer ve altmışar guruşların alub ve cebren virüb ve küfüvvi değildir [di]diklerinde herbirlerin bi-gayr-ı hakkın hilâf-ı inhâ ehl-i 'örfe gamz u tecrîm itdirmek 'âdet-i müstemirresi olmağla bu def'a ehl-ı 'ırz makûlesinden Molla Mehmed bin Kasım dimekle ma'rûf kimesnenin bîkr-i bâliğa Ümmügülsüm nâm kızınızı küfüvvi olmayan hazele makûlesinden Deli Hasan nâm kimesneye cebren virmek murâd itmekle keyfiyyet su'âl ve vâk'-i-i hâli vukû'u üzere i'lâm olunmak için keyfiyyet-i ahvâle vukûfu olanlardan su'âl olundukda vech-i muharrer üzere olduğun es-sikâtu'l-kelimât kimesneler haber vormeleriyle

vâk‘i-i hâli hükm-i hümayûnum virilmek recâsına bi‘l-iltimâs mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin ‘arz eyledüğü ecilden ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle mezbûr Âsitâne-i Sa‘âdet’ime ihzâr ve hasmıyla huzûr-ı âsâfide şer‘le terâfu‘ olunmaları bâbında fermân-ı ‘âlişanım yazılmışdır. Fî evâ’il-i Ramazan sene 1158 (27 Eylül - 6 Ekim 1745).

140-2

Kırili ve (boşluk) Kādîlarına ve Beyşehirli sağnağı Mütesellimine hüküm ki,

Ilgun Kazâsı’na tâbi‘ Daşdığın nâm karye sâkinlerinden Hacı Mevlüd nâm kimesne gelüb Kırili Kazâsı’na tâbi‘ Suvarık nâm karye sâkinlerinden İbrahim ve İsmail nâm kimesneler karye-i mezbûrede mücerreden bir bâb âsiyâb binâ ve ihdâs idüb kadîmden ol-mahalde âsiyâb ve su hakkı yoğiken ve etrâfında on iki âsiyâb mevcûd iken mezbûr tagallüben binâ eyledüğü değirmeni için bunun sâhib-i arz temesüğüyle mutasarrıf olduğu tarlasından fuzûlî hark kazub ziyâde gadr u ta‘addî eyledüklerin ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mezbûrun bunun tarlası içinden fuzûlî ihdâs eylediği zarar-ı şer‘îsi men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Ramazan sene 1158 (27 Eylül - 6 Ekim 1745).

140-3

Develü ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

Sen ki Develü Kādîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mustafa zîde fazluhusun Südde-i Sa‘âdet’ime mektûb gönderüb Seyyid Cafer zîde şerefuhu meclis-i şer‘a varub Develü Kazâsı’na tâbi‘ Sarıca nâm karye toprağında arâzi tasarruf idenlerden Mustafa nâm kimesne bundan akdem fevt oldukda oğlu ve kızı olmayub tasarrufunda olan ma‘lûmetu’l-hudûd yerleri kânûn üzere tapuya müstahak ve hakk-ı tapu baba bir er karındaşı olub bunun babası Ali nâm kimesnenin olmağla babası mezbûr ol-yerleri sâhib-i arzdan resm-i tapu ile alub yedinden olan sâhib-i arz temessüğü mücibince zabt ve zirâ‘at ve ‘öşr ve resmin sâhib-i arza edâ ideriken babası mezkûr dahî fevt olmağla ol-yerler oğlu olduğu i‘tibârıyla sicil olunub meccânen buna intikâl ve bu dahî dört beş seneden beru zabt ve zirâ‘at ve ‘öşr ve resmin sâhib-i arza edâ idüb bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûr sipâhîsi olan (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve babası müteveffâ-yı mezbûra virdüğü temessüğü bi‘l-küllîye inkâr ve hevâsına tâbi‘ karye-i mezbûre ahâlîsinden ba‘zılarıyla yek-dil ve mücerred celb-i mâl sevdâsıyla zikr olunan yerler için yedinden alub zabt iderim deyu hilâf-ı kânûn

fuzûlî müdâhale itmeleriyle bundan akdem murâfa‘a-i şer‘ olunduklarında mezkûrun virdiği temessük sahîh olub iddi‘âsı lagv-ı mahz ve hilâf-ı kânûn olduğu şer‘an zâhir ve ta‘addîsî şer‘le men‘ olunmuşiken mezbûr mündefi‘ olmayub giru ol-vechile hilâf-ı kânûn fuzûlî müdâhale ve ta‘addîden hâlî olmamağla ol-bâbda hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâk‘i-i hâlî bi‘l-iltimâs ‘arz eylediğün ecilden şer‘ ve kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Ramazan sene (1)158 (27 Eylül - 6 Ekim 1745).

140-4

Develü (boşluk) Kādîlarına Konya Mütesellimine hüküm ki,

Develü Kazâsı’na tâbi‘ Süleymanöyüğü nâm karyeden (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîfi edâ idüb kendü hâlinde ve hilâf-ı şer‘ bir ferde ta‘addîleri yoğiken karye-i mezbûr subaşısı hevâlarına tâbi‘ ba‘zı kimesneler ile yek-dil ve mücerred celb-i mâl sevdâsıyla üzerlerine bir nesne sâbit olmadın ta‘cîzden hâlî olmadıkların bildirüb men‘ ve def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğün mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

140-5

Beyşehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

İstanbul sâkinlerinden Yahya nâm kimesne gelüb Beyşehir Kasabası sükkânından bunun ‘ammîsî Ahmed nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda kasaba-yı mezbûrda vâki‘ mutasarrıf olduğu mülk menzil ve sâ’ir emvâl ve eşyâsı irs-ı şer‘le buna ve karındaşı Mehmed ve kasaba-yı mezbûrda sâkine zevcesi (boşluk) nâm hâtûna intikâl itmişken bu ve karındaşı mezbûr hisse-i şâyi‘aların almadın mezbûre cümlesin ahz u kabz idüb küllî gadr itmekle bu dahî muhallefât-ı merkûmu ‘alâ-mâ farazullahu ta‘âlâ kısmet-i ‘adile ile taksîm ve isâbet iden hisse-i şâyi‘asın taleb ve almak murâd eyledikde zevcesi mezbûre zikr olunan menzil için zevcem müteveffâ-yı mezbûr bana maraz-ı mevte bey‘ ve teslîm eyledi deyu ta‘allül eylediğün ve bu bâbda Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildiğün bildirüb mûcibince şer‘le görilüb ‘ammîsî müteveffâ-yı mezbûrdan müntakıl mülk menzil ve sâ’ir emvâl ve eşyâdan kendüye isâbet iden hisse-i şâyi‘ası alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğün mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Ramazan sene 1158 (27 Eylül - 6 Ekim 1745).

141-1

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mutesellimine hüküm ki,

Ağya nâm zımmî gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîsi ve deyn kefâleti olmayub ve üzerine dahî şuhûd-ı 'udûl ile şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değiliken kazâ-yı mezbûra tâbi' Dursun nâm karye sâkinlerinden ve cebâbireden Hacı Hüseyin nâm kimesne kendü hâlinde olmayub ümmet-i Muhammed'in menzilin basub emvâl ve eşyâların nehb u gâret itmek 'âdet-i müstemirresi olduğuna binâ'en mücerred icrâ-yı garaz ve celb-i mal kasdıyla fevt olan karındaşım Mustafa nâm kimesnenin zımmetinde beş yüz guruş alacağı var imiş senden alurum deyu karındaşları Mirza ve Hasan nâm kimesnelerin zûr şehâdetiyle hevâsına tâbi' kâdiya istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf bunu ahz ve habs ve der-zincir ve bi-gayr-ı hakkın beş yüz guruşun tagallüben ahz eyledüğünden mâ'adâ hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bir mikdâr guruşun dahî tagallüben ahz itmekle bu dahî mezkûrdan meblağ-ı merkûmu taleb ve almak istedikde mu'în-i kesîresi sebebiyle bir-vechle mukâvemet mümkün olmayub mağdûr olduğun Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer'le görölüb alıvrılub icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görölme için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ramazan sene 1158 (27 Eylül - 6 Ekim 1745).

141-2

Kayseriyye Kazâsı'na ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Konya Mutesellimine hüküm ki,

Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Girmenler (?) nâm karye sâkinlerinden Zarik nâm zımmî gelüb karye-i mezbûrdan Bostancı oğlu Anastaş ve Antamera oğlu Yorgi nâm zımmîler kendü hâllerinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun menzilin basub hilâf-ı şer' 'ırzını helâk ve bâkire kızının saç bağlarıyla saçını kat' idüb bu da'vâ [sa]dedinde olduğundan mesfûrların mu'în-i kesîresi olub icrâ-yı hakk mümkün olmadığından mâ'adâ katl kasdıyla üç def'a üzerine inüb ve gece ile tarlasına girub mahsûlün sirka idüb bunun emsali zulm u ta'addîlerinin nihâyeti olmaduğun ve mesfûrlar taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr u 'ubûr üzere oldukların bildirüb bulundukları mahallerde şer'le görölüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görölme için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ramazan sene 1158 (27 Eylül - 6 Ekim 1745).

141-3

Nevşehir ve (boşluk) Kādîlarına ve Niğde Sancağı Mütesellimine hüküm ki,

Mustafa nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arz idüb Nevşehir Kazâsı'na tâbi' Mürtak (?) nâm karye toprağında mutasarrıf olduğu tahmînen beş ırgâdlık bir kıt'a mülk bağıını İran Seferi'ne bin yüz elli (boşluk) senesinde 'azîmet eyledikde karye-i mezbûrede sâkin Ali nâm kimesneye istadâne eyledüğü on sekiz gurus mukâbelesinde bey'-i bi'l-vefâ ile bey' itmekle hâlâ meblağ-ı mezbûru tedârik ve mezkûra edâ ve bâğı almak istedikde mezbûr meblağ-ı mezbûru kabûl itmeyüb mücerred ta'allül zabt itmek sevdâsıyla oğlu Osman nâm kimesne ile yek-dil ve hevâsına tâbi' kâdîya istinâden hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî bağıını zabt idüb ziyâde gadr u ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görölüb deynini edâ eyledikten sonra bağı giru buna alıvirilüb bî-vech-i şer'î ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin fetevâ-yı şerîfesi mucibine mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ramazan sene 1158 (27 Eylül - 6 Ekim 1745).

141-4

Aladağ ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütesellimine hüküm ki,

İstanbul sâkinelerinden Refika nâm hâtûn gelüb vezîr-i 'azam-ı sâbık Maktûl İbrahim Paşa'nın şâtırlarından olub şâtırbaşı Ali nâm kimesne on iki sene mukaddem bunu kendüye 'akd-i nikâh eyledikten sonra üç ay meks ve bin üz kırk üç senesinde bunun ber-mûceb-i defter ma'lûmu'l-mikdâr nukûd altun ve akca ve eşyâsın ahz ve bunu bilâ-nafaka bırakub Aladağ Kazâsı'na firâr ve ol-mikdâr seneden beru bu tarafa gelmeyüb ve taraf-ı şer'den takdîr olunan nafaka ve kisve bahâyı göndermeyüb sefil ve ser-gerdân ve mükederü'l-ahvâl olduğun ve tarafından bâ-hüccet-i şer'iyeye ahz u kabzına Şehri Mehmed zîde kadruhuyu vekîl eyledüğün bildirüb şer'le görölüb ma'rîfet-i şer'le takdîr ve hüccet-i şer'iyeye olunan nafaka ve kisve bahâsından zevci mezbûrun zımmetinde muctemi' olan hakkı ile hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ahz eyledüğü altun ve akca eşyâsı her ne ise tamâmen tahsîl ve vekîl-i mezbûra alıvirilüb bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden hüccet-i şer'iyesi mûcibince mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazan sene 1158 (7-16 Ekim 1745).

142-1

Ereğli-i Karaman ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Zu‘amâdan Yusuf veled-i Hüseyin zîde kadruhu gelüb Konya Sancağı’nda Ereğli Nâhiyesi’nde Olan (?) nâm karye ve gayriden otuz altı bin üç yüz doksan iki akca berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze‘âmeti aklâmından Ereğli Nâhiyesi’ne tâbi‘ nefsi-i Ereğlinin elli bin akca yazusundan üç yüz akcasıyla def‘a bin beş yüz akcası mûmâ-ileyhin ve mâ‘adâsı müştereklerin kayd u berâtlarına dâhil olub dahl icâb itmez iken müşterekleri olanlar berâtları yazularına göre hisselerine düşeni almağa kanâ‘at itmeyüb karye-i mezbûrede ihfâ yedi yüz akca hisseden vardır deyu fuzûlî müdâhale ve zabtına mûmâna‘at ve gadr olduğun bildürüb sâlifü’l-beyân Ereğli Nâhiyesi’ne tâbi‘ nefsi-i Ereğli ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî müşterekiyle mûmâ-ileyhe zabt ve herkese berâtı yazularına göre hisselerine düşeni ahz u kabz itdirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan Rûznâmçe-i Hümayûn ve Defter-i İcmâl’e mürâca‘at olundukda Ereğli Nâhiyesi’ne tâbi‘ nefsi-i Ereğli’nin elli bin akca yazusundan dört bin akcası ifrâz ve ber icmâl ve yedi yüz akcası dahî ifrâz ve Aladağ Nâhiyesi’ne tâbi‘ Şami nâm karye ve gayrihu ile berkdirilüb dört bin dört yüz akca ol-dahî ber icmâl ve otuz yedi bin beş yüz akcası dahî ifrâz ve ze‘âmet deyu ber icmâl ve yedi bin sekiz yüz akcası dahî ifrâz ve ol-dahî ber icmâl ve icmâl-i evvelin üç yüz akcası dahî mûmâ-ileyh Yusuf veled-i Hüseyin ve yedi yüz akcası Süleyman veled-i Osman bin Halil ve üç bin akcası dahî Mahmud kaydlarında ve icmâl-i sâninin dahî bin beş yüz akcası mûmâ-ileyh Yusuf veled-i Hüseyin ve bin beş yüz akcası mütekâ’id Seyyid İsmail veled-i Mahmud ve bir beş yüz akcaların dahî Ahmed ile Mehmed veled-i Mustafa kaydlarında ve icmâl-i sâlîsin on bin akcası Seyyid Mahmud ve yigirmi iki bin akcası Mehmed veled-i Ahmed ve yedişer yüz akcaları dahî Ahmed ile Mehmed veled-i Mustafa kaydlarına ve icmâl-i râbi’nin dahî on bin akcası Seyyid Mahmud Ahmed ve dört bin yüz akcası dahî Defter-i Hâkânî’de mastûr olduğu üzere Dergâh-ı ‘Âlî müteferrikalarından Mehmed veled-i Abdurrahman kaydlarında olmağın ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî herkes mutasarrıf oldukları icmâllerden berâtları yazularına göre hisselerine isâbet ideni zabt eylemeleri iktizâ eyledüğün bi’l-fi’l Defter Emîni Hasan dâme mecduhu i‘lâm itmeğün i‘lâmı mûcibince ‘amel olunmak için. Fî evâsıt-ı Ramazan sene (1)158 (7-16 Ekim 1745).

142-2

Eskiil ve Akdağ ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Sultan Selim Han tabe serâhunun câmi'-i şerîf ve 'imâret-i 'âmiresi evkâfının bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan el-Hâcc Hasan zîde kadruhu gelüb müşârun-ileyhin evkâfı karyelerinden Konya Sancağı'nda Eskiil Nâhiyesi'nde Bucakkuyu ve Eskiaylatlu nâm karyelerine âhardan dahl icâb itmez iken civarında vâki' Esbkeşan hâssı karyelerinden Karacadağ Nâhiyesi'ne tâbi' Künye mezra'asının zâbitleri olanlar mezra'a-yı mezbûreyi zabta kanâ'at itmeyüb müşârun-ileyhin evkâfı karyelerinden salifu'z-zikr karyeleriçün bizim yazu-yı hâss-ı mezbûr karyelerimizden salif-mezra'a-yı mezbûre dâhilindendir deyu fuzûlî müdâhale ve mahsûl ve rusûmun ahz u kabz mezbûra gadr-ı küllî eylediklerin bildirüb Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde sekiz yüz akca yazar karye-i Bucakkuyu Atçeken tâ'ifesinden ba'zı (...) cemâ'ati mütemekkindir ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' on üç nefer re'âyâ ve hâsıl-ı tahtında hâric re'âyâ ve resm-i bennâk ve caba ve nısf-ı 'öşr-i kovan ve 'âdet-i ağnâm ve bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûs dört yüz akca yazar der-karye-i Eskiaylatlu Defter-i Mufassal'da muharrir kalemiyle tahrîr ve Defter-i İcmâl'de gayr-ez resm-i Esbkeşan diyüvirilüb bin iki yüz akca ber icmâl ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' Gölcük nâm-ı diğr Akpınar nâm karye ve gayriden on altı bin iki yüz akca timâra mutasarrıf Yusuf veled-i Hüseyin'in timârî dâhilinde iken Gölcük nâm karye icmâlinden dokuz bin akcasıyla gayr-ez resm-i Esbkeşan karye-i Bucakkuyu ve gayriden bin iki yüz akcası merhûm Sultan Selim Han tâbe serâhânın evkâfı karyeleri arâzîsi mahlût olub nizâ'dan hâlî olmayub kırk (?) ve gayri dahî mütemekkin olmamağla hüsn-i rızâsıyla keff-i yed ve mukâbelesinde âhar timâr tevcih olunmağla ber-vech-i muharrer keff-i yed eylediği on bin iki yüz akca timârın mahalli elli yedi senesinde tevkî'i kalemiyle vakfa tashîh olmuştur ve Karacadağ Nâhiyesi'ne tâbi' hâsıl-ı tahtında gendüm yekûn ma'a gayrihu mezra'a-yı Könyelü mezra'anın nısfı timâr ve nısfı Atçekenler'den Bilmez Cemâ'ati yurddır kendü hisselerinden 'öşr virmezler deyu bin akca yazu ile Defter-i Mufassal'da muharrir kalemiyle tahrîr ve mahlûl-i mufassal olmağla timâr âhar ile der-destiyyet üzere Ahmed veled-i Hacı Hasan üzerinde ve bâ-fermân-ı 'âlî Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz re'âyâ-yı Esbkeşan defterinde dahî der-mezra'a-yı künye 'an cemâ'at-i Bilmez tâbi'-i Eskiil ve on nefer-i re'âyâ ve mezra'a-yı Könye'den yerler hayme yurdlarıdır deyu mukayyed olmağın kemâ-kân kayd olundı deyu tahrîr ve bu takdîrce ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî karye-i Bucakkuyu'nun gayr-ez resmi Esbkeşan a'sârı-ı şer'ıyyesi ve karye-i Eskiaylatlu'nun dahî gayr-ez resm-i Esbkeşan hariç re'âyâsı ve resm-i bennâk ve caba ve nısf-ı 'öşr-i kovan ve 'âdet-i ağnâm bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûs vakf-ı müşârun-ileyh tarafından zabt olunmak iktizâ eyledüğün bi'l-fi'l Defter Emini Hasan dâme

mecduhu i‘lâm itmeğin i‘lâmı mûcibince ‘amel olunmak içün Fî evâsıt-ı Şa‘bân sene (1)158 (8-17 Eylül 1745).

142-3

Ereğli-i Karaman ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Kazâsı Nâ’ibine ve Konya Mütessellimine hüküm ki,

Ereğli-i Karaman Kazâsı’na tâbi‘ Hortuhanı Derbendi nâm karye ahâlîsi Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb bunların üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değilken karye-i mezbûre sükkânından olub Ümmet-i Muhammed’i ehl-i ‘örfe gamz ve akcadan çıkarılmak ‘âdet-i müstemirreleri olan Hacı Mustafa ve Hırto Hüseyin ve Hacı Ömer ve Müderris İbrahim ve Hacı Selam ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler mücerred celb-i mâl sevdâsıyla bunların üzerlerine musallat ve hevâlarına tâbi‘ ehl-i ‘örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ma‘lûmu’l-mikdâr akcaların gasb ve ziyâde gadr u ta‘addî eyledüklerin ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfeleri olunduğın ve mezbûrlar hâlâ taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr u ‘ubûr üzere oldukların bildirüb bulundukları mahalde fetevâ-yı şerîfeleri mûcibince şer‘le görölüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldıkları ol-mikdâr akcaları tamâmen tahsîl ve alıvrılub icrâ-yı hakk olunmak emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden bulundukları mahalde şer‘le görölmek içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazan sene 1158 (7-16 Ekim 1745).

142-4

Niğde Kādîsına ve Niğde Sancağı Mütessellimine hüküm ki,

Niğde Kal‘ası müstahfızânı timârî karyelerinden kazâ-yı mezbûra tâbi‘ Andırlos nâm karye ahâlîsi gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelan a‘şâr-ı şer‘iyye ve sâ’ir hukûk u rusûmların kânûn ve defter mûcibince ber-vech-i istimlâk karyeleri sipâhîleri olan Mercimek oğlu Mehmed ve sâ’ir yigirmi iki nefer müstahfızânı edâda kusûrları olmayub bir-vechle ta‘allül ve rencîde olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûrede sekiz yüz akca hissesi olan mezbûr Mehmed mütegalibe ve cebâbireden olmağla bin yüz kırk sekiz senesinden beru hissesinden a‘şâr-ı şer‘iyye ve sâ’ir hukûk u rusûmların kânûn ve defter mûcibince almağa kanâ‘at itmedüğünden mâ‘adâ kal‘a müstahfızları kal‘a beklemek kânûn ve kadîm iken mezbûr Mehmed kal‘a-yı mezbûreyi beklemeyüb hıfz ve hırâset ve edâ-yı hizmet itmeyüb hilâf-ı kânûn gelüb hâlâ karyelerinde iki seneden beru tavattun ve sâkin ve müft ü meccânen yem

ve yemek ve nice dürlü bed‘-i mezâlim ile hilâf-ı şeri‘l-enver ve mugâyir-i kânûn ve defter bi-gayr-ı hakkın cebren ve zulmen herbirlerinin birer bahâne ile akcaların aldığından gayrı harc ve mesârifin dahî bunlara çekdirüb bunun emsâli nice gûne zulm u ta‘addisinin nihâyeti olmayub perâkende vü perîşân olmalarına bâ‘is ve ahvâllerin diğ̈er-gûn olduğ̈un bildirüb şer‘le görilüb mezbûrun hilâf-ı şeri‘l-enver ve mugâyir-i kânûn ve defter ve bi-gayr-ı hakkın aldığı hakk-ı fukârâ tamâmen tahsîl ve gerü ashâb-ı hukûka alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görilüb ihkāk-ı hakk olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ramazan sene 1158 (7-16 Ekim 1745).

143-1

Karaman Vâlisine Ereğli ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Ereğli sâkinlerinden el-Hâcc Ahmed nâm kimesne Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb Ereğli Kazâsı’na tâbi‘ Hortuhanı Derbendi sâkinlerinden Sarıklı oğlu Mehmed ve Karaoğlu Hacı Ali ve Müderrisoğlu Molla Mustafa ve Hidiv Hüseyin ve Halil ve Mehmed Sipâhî ve Molla İbrahim ve Hacı Mustafa ve Hacı Mahmud ve Muttalib ve Hacı Bekir ve Bekir bin Osman demekle ma‘rûf kimesneler zimmetlerinde birbirlerinin kefâletleriyle bin yüz elli (boşluk) senesinden beru ber-mûceb-i temessük bir re’s at bahâsından ve cihet-i karz-ı şer‘den bin dört yüz gurusu alacak hakkı olmağla mezkûrlardan defa‘atle taleb ve almak istedikle mezkûrlar mütegalibeden olmalarıyla birbirleriyle yek-dil ve hevâlarına tâbi‘ ba‘zı mütegalibeye istinâden dürlü ‘illet ve bahâne ile virmekden ta‘allül ve muhâlefet ve ‘inâd sevdaasında oldukların bildirüb mezkûrların zimmetlerinde temessükleri mûcibince şer‘le sâbit ve müteveccih olan meblağ-ı merkûm hakkı kendüye tamâmen tahsîl ve alıvirilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i temessük ta‘allül ve nizâ‘ itdirilmeyüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden temessüğü mûcibince mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Şevvâl sene 1158 (27 Ekim - 5 Kasım 1745).

143-2

Aksaray Sancağı’nda Vâki‘ Olan Kādîlara hüküm ki,

‘Avâtıf-ı ‘aliyye-i hüsvânemden iş bu bin yüz elli sekiz senesi Şevvâl’i guresinden livâ-yı mezbûr Ahışa Kal‘ası muhâfazasına me‘mûr emiru‘l-ümerâ‘i‘l-kirâm Çelebi Yusuf Paşazade Hasan dâme ikbâluhuya kemâ-kân ibkâ ve ihsânım olub tarafından livâ-yı mezbûra

bir mütesellim nasbından lâ-büdd ve lâzım olmak hasebiyle yine Aksaray sâkinlerinden Hacı İsazâde el-Hâcc Mehmed zîde kadruhu mütesellim nasb olmağla mütesellimlik-i mezbûr muma ileye zabt ve rabt ve tarafına ‘â’id olanı ahz u kabz itdirilmek için emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mîrân kapu kethüdâsı el-Hâcc Abdullah zîde mecduhu memhûr ‘arz-ı hâliyle istadâ’ itmeğin vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Şevvâl sene (1)158 (27 Ekim - 5 Kasım 1745).

143-3

Kırşehir Sancağı’nda vâki’ olan kādîlara hüküm ki,

‘Avâtîf-ı ‘aliyye-i hüsrevânemden Aksaray Sancağı Kazâsıyla Kırşehir Sancağı işbu sene-i mübâreke Şevvâl’i guresinden Ahîsha Kal’ası muhâfazasına me’mûr emiru’l-ümerâ’i’l-kirâm Çelebi Yusuf Paşazâde Hasan dâme ikbâluhu kemâ-kân ibkâ ve ihsânım olub tarafından livâ-yı mezbûre bir mütesellim nasbından lâ-büdd ve lâzım olmak hasebiyle yine Kırşehir sâkinlerinden mütesellim-i sâbık İsmail zîde kadruhu livâ-yı mezbûra mütesellim nasb olmağla kendüye zabt ve rabt ve tarafına ‘â’id u râci’ olanı ahz u kabz itdirilmek için emr-i şerîfim sudûrunu mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin kapu kethüdâsı el-Hâcc Abdullah zîde mecduhu memhûr ‘arz-ı hâliyle istadâ’ itmeğin vech-i meşrûh üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Şevvâl sene (1)158 (27 Ekim - 5 Kasım 1745).

143-4

Karaman Vâlisine (boşluk) Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

İbrahim nâm kimesne gelüb eşkıyâdan Abdulgaffar bin Mustafa nâm şakî hevâsına tâbi’ eşkıyâ ile bunun kızı Saliha nâm bîkr-i bâliğa bağa gider iken önüne geçüb hetk-i ‘ırz eyledükde bundan akdem mürâsele ile da‘vet-i şer’ olundukda itâ‘at-i şer’ eylemediğinden mâ‘adâ iki ay mürûrunda hevâsına tâbi’ kapusız on nefer levendât ile gece ile hânesin basub eşyâsın gâret ve bir kaç yerinden âlet-i harb ile cerh ve kayd-u bend ile hânesinden taşra[ya] çıkarub nice kimesneler yedinden halâs ve tekrâr kızı mezbûreyi bir kaç hâtûnlar ile bağa gider iken mezbûr hevâsına (?) Orhanlu Karyesi’nden Hendem oğlu Osman ve Garbi oğlu Hüseyin ve Subaşı Hacı Ali ve Ömer Beşe ve Deli Mustafa dimekle ma‘rûf şakîler ile önüne geçüb hâtûnlar arasında kızı mezbûreyi ahz ve ellerin bağlayub ata süvâr ve götürür iken feryadına etrâf bağcılar irişüb yedlerinden halâs eyledikde kızı mezbûrenin bir sîm küpe ve bir çift bilezik ve sâ’ir eşyâsın gâret ve bir kaç yerinden cerh ve ziyâde fesâd itmekle bundan

akdem mezbûrların keyfiyyet-i ahvâllerin bî-garaz ve ehl-i vukûf kimesnelerden tefahhus olundukda nice kimesnelerin huzûr-ı şer‘de sû-i hâllerin ihbâr ve cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye olunmuşken icrâ-yı hakk olunmadın firâr ve ‘askerîlik iddi‘âsıyla taht-ı kazânızda firâr üzere oldukların ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince bulundukları mahalde zâbitleri ma‘rifetiyle şer‘le görülüb gâret eyledikleri emvâl ve eşyâsı alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğün mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Şevvâl sene 1158 (27 Ekim - 5 Kasım 1745).

143-5

Karaman Vâlîsine ve (boşluk) Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

Kıdvetu’l-akran Buldukdede oğlu Halil zîde kadruhu gelüb Konya Kazâsı sâkinlerinden Atçeken Cemâ’ati’nden Turgutlı Tenevoğlu (?) dimekle ma‘rûf Hacı Hüseyin nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinden beru dört yüz otuz üç gurus alacak hakkı olub defa’atle taleb eyledikde merkûm dürlü şirret ve tezvîrâta sâlik ve hilâf-ı şer‘ edâda ta’allül ve ibtâl-i hakk ve buna gadr sevdâsında olduğun bildirüb şer‘le görülüb merkûmun zimmetinde olan meblağ-ı mezbûr hakkı tahsîl ve buna alıvirilüb hilâf-ı şer‘ ta’allül itdirilmeyüb ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğün mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Şevvâl sene 1158 (27 Ekim - 5 Kasım 1745).

144-1

Ürgüb ve (boşluk) Kādîlarına ve Kayseriyye Kazâsı Nâ’ibine hüküm ki,

İncesu Nâhiyesi sâkinlerinden Seyyid Mehmed zîde şerefuhu gelüb bu kendi hâlinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta’addîsi ve Bayezid oğlu serdâr-ı şerîf Hasan nâm yeniçeriye deyni ve cihet-i kefâletden vireceği olmayub üzerlerine dahî şer‘an bir nesne sâbit olmuş değilken merkûm Hasan hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunun bin yüz elli (boşluk) senesinde bin gurusun alub ziyâde gadr u ta’addî eyledüğün ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfe virildüğün ve merkûm taht-ı kazâlarınızda mürûr üzere olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcibince bulunduğu mahalde zâbit ma‘rifetiyle şer‘le görülüb vech-i meşrûh üzere bi-gayr-ı hakkın ve fuzûlî aldığı meblağ-ı mezbûr hakkı tahsîl ve alıvirilüb ihkāk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğün bulunduğu mahalde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Şevvâl sene 1158 (27 Ekim - 5 Kasım 1745).

144-2

Karaman Vâlisine (boşluk) Kādîsı ve Dinekkeskini ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Sen ki Dinekkeskini Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Mehmed zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Dinekkeskini Kazâsı'na tâbi' Kulaksız nâm karye sâkinlerinden Muhzır Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'a varub bunun kızı Fatıma nâm hâtûn kendü halinde iken yine karye-i mezbûreden Mürlim (?) İsmail nâm kimesne ile zevcesi Eyşe nâm hâtûn kendü hâllerinde olmadıklarından nâşî yine karye-i mezbûre sâkinlerinden mütegalibeden Taki (?) nâm kimesne ile yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli (boşluk) senesinde kızı mezbûre Fatımayı fi'l-i şen'î kasdıyla hilâf-ı şer'-i şerîf üç gün mezbûr Taki'nin hânesinde zabt ve ba'dehu mezbûr İsmail'in karındaşı olub karye-i mezbûrdan Mehmed nâm kimesneye tezvîc eylediklerinden mâ'adâ mezbûrun altmış gurusluk eşyâsın dahî hilâf-ı şer'-i şerîf mezbûr Mürlim zabt idüb ziyâde gadr u ta'addî itmeleriyle mezbûrun ol-vechile hilâf-ı şer'-i şerîf zabt eylediği eşyâsı gerü buna alıviirilüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında vâk'-i hâli hükm-i hümayûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs 'arz eylediğin ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1158 (6-15 Kasım 1745).

144-3

Karaman Vâlisine ve (boşluk) Kādîsı ve Dinekkeskini Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Sen ki Dinekkeskini Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Mehmed zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Dinekkeskini ahâlîsi meclis-i şer'a varub kazâ-yı mezbûr ahâlîleri kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' u ta'addîleri olmayub ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken bundan akdem Pehlivanlu tâ'ifesinden ba'zılarıyla nizâ'ları olmak takrîbiyle tâ'ife-i mezbûrenin mîr-i 'aşîreti olan İbrahim Bey dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve mücerred icrâ-yı garaz ve ta'cîziçün kazâ-yı mezbûr ahâlîleri benim Kalacıkkeskini Kazâsı'nda vâki' menzilimi ihrâk-ı bi'n-nâr itmişler deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-vech ta'addî ve rencîdeden hâli olmamağla mezkûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâk'-i hâli bi'l-iltimâs 'arz eylediğün ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1158 (6-15 Kasım 1745).

144-4

Karaman Vâlisine İshaklı ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

İshaklı Kazâsı'nda Dereçine nâm karye sâkinlerinden sâdâtdan Seyyid Hasan ve Seyyid Hüseyin ve Seyyid Ali ve (boşluk) ve (boşluk) zîde şerefuhum gelüb bunlar sahîhu'n-neseb sâdât-ı kirâmdan olub isbât-ı neseb eylediklerine İstanbul nukabâsından yedlerinde ma'mûlun-bih temessük ve hüccet-i şer'îyye olub karye-i mezbûrenin defterde mukayyed ra'îyyet ve ra'îyyeti oğullarından olmayub resm-i gerdek ve resm-i 'arûsâne talebiyle bir-vechle ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûr sipâhîsi olan (boşluk) nâm sipâhî zuhûr ve mücerred celb-i mâl için sizler kızlarınızı ere tezvîc eyledikde sizden resm-i gerdek ve resm-i 'arûsâne alurum deyu hilâf-ı kânûn dâ'imâ ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğın bildirüb sipâhî-i mezbûrun ol-vechile hilâf-ı kânûn zâhir olan ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1158 (6-15 Kasım 1745).

145-1

Karaman Vâlisine ve Kütahya Mütesellimine ve Akşehir ve Turgud ve Kütahya ve (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Akşehir sâkinlerinden kıdvetu'l-emâsil ve'l-akran el-Hâcc İbrahim zîde kadruhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb bu tüccâr tâ'ifesinden olmağla bin yüz elli senesinden beru nefsi-i şehir sâkinlerinden ebnâ-yı sipâhîyândan Ahmed Bey ve karındaşı Ali Bey dimekle ma'rûf kimesneler ile Akşehir Kazâsı'na tâbi' Karaöyük nâm karye ahâlîlerinden İbrahim ve Hüseyin ve karye-i mezbûr zâbiti ve Hacı Abdulkaki oğlu Süleyman ve Fazıl ve Davud Beşe ve Kazgöz Hüseyin ve Akoğlan ve yine kazâ-yı mezbûra tâbi' Fetvacı Süleyman ve Korşı (?) Karyesi'nden Hacı Ahmed oğlu ve yine kazâ-yı mezbûra tâbi' Vender (?) nâm karye ahâlîlerinden Hacı Şahin ve Hacı Ali ve Turgud Kazâsı'nda (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zıları zimmetlerinde ber-mûceb-i temessük ve defter herbirlerinden birer mikdâr alacak hakkı olmağla taleb ve almak murâd eyledikde ba'zıları ta'allül ve ba'zıları dahî taht-ı hükümetinizde firâr üzere oldukların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince bulundukları mahalde zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görölüb alvirilüb icrâ-yı hakk bir-vechle 'inâd ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden bulundukları mahalde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene (1)158 (6-15 Kasım 1745).

145-2

Karaman Vâlîsine Niğde ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Bin yüz elli sekiz senesinde Eyâlet-i Karaman'ın cizye tahsildârı olan İbrahim zîde kadruhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arz-ı hâl idüb cizye-i mezbûre mâlından sene-i mezbûrede müctemi' olunub Niğde Kazâsı'na tâbi' Suvirmez nâm karyede sâkin ma'lûmu'l-esâmî zimmîler zimmetlerinde yedine verdikleri deyn temessükleri mevâcibince ma'lûmu'l-mikdâr akca alacak hakkı olmağla taleb eyledükde mesfûrlar dürlü 'illet ve bahâne ile bî-vech-i şer'î virmekde ta'allül ve muhâlefet ve gadr-ı küllî sevdâsında oldukların bildirüb şer'le görülüb temessükleri mevâcibince mesfûrların zimmetlerinde olan akca hakkı her ne ise tamâmen tahsîl ve kendüye alıvirilüb mugâyir-i temessük bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin temessükleri mevâcibince mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1158 (6-15 Kasım 1745).

145-3

Akşehir Sancağı[nda] Vâki' Kādîlara hüküm ki,

el-Hâcc Ahmed gelüb hâlâ kapu kethüdâsı olduğu emiru'l-ümerâ'i'l-kirâm ber vech-i arpalık hâlâ Akşehir Sancağı mutasarrıfı Sarı Mustafa Paşazâde Ali dâme ikbâluhuya livâ-yı mezkûr bin yüz elli yedi senesi Ramazan-ı Şerîfî'nin dokuzuncu gününden beru tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde ve sefer-i hümayûnuma me'mûr olmakdan nâşî livâ-yı mezkûr mütesellimliği ve ihtisâbını Rebî'u'l-evveli guresine gelinceye değin altı aylığın ber-vech-i peşîn Akşehir sâkinlerinden Hacı Paşa oğlu Deli Halil nâm kimesne yedinden ahz u kabz ve hâlâ müddeti tamâm ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh Erzurum'da ve gâ'ib Halife (?) Mukâta'ası olduğundan kapu kethüdâsı mûmâ-ileyh ma'rifetiyle mütesellim-i merkûm mezkûrun ref'inden livâ-yı mezkûre beyi Süleyman zîde kadruhu mütesellim nasb ve ta'yîn olduğun bildirüb mütesellim-i merkûm mezkûr Süleyman'a zabt ve rabt itdirilüb ve ref' olunan mütesellim-i sâbık Halil zimmetinde Ramazan-ı şerîf ve Şevvâl şehriyyeleri olan iki yüz guruş dahî hâlâ hakîkatu'l-beyân mütesellim-i merkûm ma'rifetiyle tamâmen tahsîl itdirilüb bir-vechle ta'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında fermân yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1158 (16-24 Kasım 1745).

145-4

Karaman Vâlisi Vezîrim (boşluk) Paşaya ve Doğanhisarı ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Doğanhisarı Kasabası mahallâtından Harman Mahallesi sâkinelerinden Arzuman kızı Mezhebe nâm hâtûn gelüb bunun zevci Mustafa nâm kimesne bin yüz kırk altı senesinde fevt oldukda verâseti bunun ile Doğanhisarı Kazâsı'na tâbi' Çepni nâm karye sâkinlerinden müteveffâ-yı mezbûrun li-ebeveyn er karındaşı Abdulkadir nâm kimesneye münhasıra olmuşiken müteveffâ-yı mezkûrede ve karye-i merkûmede vâki' mülk menâzil ve mülk dam ve anbâr ve samanhâne ve bâğ ve bâğçe ve mülk hârim ve mahsûlât ve hayvanât ve menzil-i mezbûr derûnunda vâki' eşyâ ve sâ'ir metrûkâtın bi'l-cümle mezbûr Abdulkadir tagallüben zabt itmekle bu dahî müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde olan iki yüz bir guruş mihriyle mâ'adâdan rub' hisse-i irsiyyesin tekere-i mezbûreden ve merkûm Abdulkadir'den taleb eyledikde mezbûr ziyâde mütegalibeden olub mu'în-i kesîresi olduğundan gerek mihri için ve gerek hissesiyçün bir akca ve bir habbe virmeüyü ol-vechile ziyâde gadr u ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcibince şer'le görölüb alıvirilüb ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 1158 (6-15 Kasım 1745).

145-5

Hilâfına emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Zi'l-hicce sene (1)158.

Develü Civârında Vâki' (boşluk) Kādîsına hüküm ki,

Kıdvetu'l-kuzât vel-hükkâm Develi Kādîsı Mevlânâ Mustafa zîde fazluhu Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Develi Kazâsı'nda 'ulemâ ve sulehâ ve re'âyâ fukârâsı bi-ecmihim meclis-i şer'a varub mevlânâ-yı mûmâ-ileyh kâdî-yı mezbûrun kadîmden kādîların oturageldikleri Müslüman Everek Kasabası'nda vâki' kadîmî mahkemede oturub icrâ-yı ahkam-ı şer'iyye idüb âhardan dahl olunmak icâb itmez iken cebâbire ve zalemeden Develi sâkinlerinden Develüoğulları dimekle ma'rûf kimesneler hevâlarına tâbi' Uzun İbrahim ve dahî sâ'ir nefer refikleriyle yek-dil ve mücerred kendüler menfa'atleriçün Müslüman Everek Kasabası'nda kadîmî mahkemede oturtmazız bizim Develü Kasabası'nda ihdâs eylediğimiz mahkemede otur deyu mevlânâ-yı mûmâ-ileyhi hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ta'cîz ve bundan akdem ta'addîleri men' olunmak için haklarında bir kaç def'a emr-

i ‘âlî sâdır olmuşiken memnû‘ ve mündefi‘ olmayub mezbûrların şerr ü mazarratlarından fukârânın havf-ı huşûnetleri sebebiyle bir kimesne mürâfa‘aya varmağa mecâli olmayub umûr-ı şer‘iyye bi’l-küllîye mu‘attal ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ‘is olmağın mezkûrların ol-vechile zulm u ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına bi’l-iltimâs ‘arz eylediği ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1158 (16-24 Kasım 1745).

146-1

Karaman Vâlîsi vezîruhu (boşluk) Kādîsına ve Konya Nâ‘ibine hüküm ki,

İstanbul’da mütemekkin sarrâf tâ‘ifesinden Aleksan nâm zimmî gelüb Bozulus Türkmanı ‘Aşîreti’nden İzzeddin Cemâ‘ati’nin kethüdâları ve ihtiyârlarından Mustafa bin Hacı İbrahim ve Salih bin Hacı Osman ve Hacı Ahmed bin Hacı Mirza ve Hasan bin Mustafa ve İsmail bin Hacı Mehmed ve Hacı İbrahim bin Hacı Ahmed ve Derviş bin el-Hâcc Mehmed ve Hür Mustafa bin Yavlak ve el-Hâcc Mustafa ve Hacı Osman bin Yusuf ve Mehmed bin Seferterk ve sâ‘ir ma‘lûmu’l-esâmî kimesneler hizmetlere ehâdü hümmâ âharın zimmetine lâzım gelen mikdâra emr-i kabûlü hâviye kefâlet-i sahîha-yı şer‘iyye ile kefil ve zâmin oldukları halde yedinde olan on iki kıt‘a hüccet ve mahtûm ve memhûr deyn temessükleri nâtık olduğu üzere bin yüz elli (boşluk) senesinden beru dört bin yedi yüz on bir guruş cihet-i karz alacak hakkı olmağla taleb eyledikde edâda ta‘allül ve muhâlefet itmeleriyle mahallinde şer‘le görilüb ihkāk-ı hakk olunmak için bundan akdem Karaman Vâlîsi ve nâ‘ibe hitâben sâdır olan emr-i şerîfim mûcibince mübâşir ma‘rifetiyle mezbûrlar Konya’ya ihzâr ve mahzarlarında mesfûr vech-i meşrûh üzere meblağ-ı merkûmu taleb ve da‘vâ ve su‘âl olundukda fi’l-hakîka merkûm Aleksan zimmetinde herbirleri âharın zimmetine lâzım gelen mikdâra kefâlet-i sahîha-yı şer‘iyye ile kefil ve zâmin oldukları halde işbu yedinde kendi mührleriyle memhûr ve mûmzâ on iki kıt‘a deyn temessükleri nâtık olduğu üzere dört bin yedi yüz on bir guruş yedinden istikrâz ve ahz u kabz eylediklerinden meblağ-ı merkûmdan bir def‘a fakat yüz yigirmi guruş teslim ve bâkî dört bin beş doksan bir guruş cihet-i karzdan zimmetlerinde vacibu’l-edâ deynleri olduğun meclis-i şer‘den ikrârıyla sâbit ve mezbûrlara meblağ-ı mezkûr edâ eylemek tenbîh olduğun sâbıkan Konya Nâ‘ibi Süleyman zîde ‘ilmuhu ‘arz ve vech-i meşrûh üzere sâbit ve müteveccih olan hakkı tahsîl olmak için elli altı senesi Cemâziye’l-evveli’nde emr-i şerîf virilmişiken bu ana değin tahsîl olunmayub zimmetlerinde kaldüğün ve merkûmlar hâliyâ Konya Kazâsı’nda oldukların bildirüb ol-tarafa âhar husûs için emr-i şerîfimle mübâşir ta‘yîn olunan sadr-ı a‘zam

ağalarından (boşluk) zîde kadruhu ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le görülüb zimmetlerinde sâbit ve hükm olunan ber-vech-i meşrûh emr-i şerîfîm virildiği mastûr ve mukayyed bulunmağın mahallinde şer‘le görülüb sâbit ü zâhir olan hakkın edâda muhâlefet itdirilmemek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1158 (16-24 Kasım 1745).

146-2

Kayseriyye monlasına hüküm ki,

Nişân-ı Hümâyûn’um virilen Dergâh-ı ‘Âlî müteferrikalarından kıdvetu’l-emâcid ve’l-ekârim mutasarrıf el-Hâcc Mustafa Hasıl zîde mecduhu Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb Kayseriyye ve Adana sancaklarında Kuramaz ve gayrı nahiyelerde Sarımsaklı nâm ve gayriden altmış sekiz bin iki yüz dört akca berât-ı şerîfî[mle] mutasarrıf olduğu ze‘âmet aklâmında müşterekiyle kayd u berâtına dâhil Kayseriyye Sancağı’nda ve Kazâsı muzâfâtından Sahra Nâhiyesi’ne tâbi‘ olan Salur nâm karye hâsıl-ı dîvânî deyu Defter-i İcmâl’de on beş bin dokuz yüz yetmiş üç akca yazı ile tahrîr ve men‘ gayriha berkdirilüb otuz iki bin dokuz yüz akca ber icmâl ve icmâl-i mezbûrun on altı bin iki yüz akcası mûmâ-ileyhin ze‘âmeti mülhakâtı bâkîsı müştereki kaydında salifu’z-zıkr Sarutob Karyesi ve icmâline dâhil olan kurâ serbestiyyet olmağla rusûm-ı serbestiyye ve sâ’ir bad-ı hevâsına hâricden olmak icâb itmez iken mîr-i mîrân ve mîr-livâ ve müteselim ve voyvoda ve sâ’ir ehl-i ‘örf tâ’ifesi taraflarından hilâf-ı kânûn müdâhale ve ze‘âmeti mahsûlüne gadr olduğun bildirüb ol-bâbda hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümâyûn ve Defter-i İcmâl’e mürâca‘at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastûr [ve] mukayyed olunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince kânûn üzere ‘amel olunmak emrim olmuştur. Fî evâhir-i (boşluk) sene 1158.

146-3

Karaman Vâlîsine Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Akşehir Kazâsı’na tâbi‘ Ağayid nâm karye sâkinlerinden Musa Bey dimekle ma‘rûf kimesne gelüb bundan akdem karye-i mezbûr sâkinlerinden Hacı Ali kızı (boşluk) nâm bîkr-i bâliğayı oğlu İbrahim nâm kimesneye ‘akd-i nikâh murâd eyledikde üzerine şuhûd-ı ‘udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değilken mezbûr Ali zuhûr ve şirrete sülûk ve mücerred celb-i mâl kasdıyla buna kırk gurus ile yigirmi gurus kıymetlü emti‘a virmeyince ‘akd-i nikâh itdirmem deyu bin yüz elli (boşluk) sensende hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunun

ol-mikdâr gurus̃ ile emti‘aların tagallüben ahz eyledüğünden sonra benimle sulh ibrâ ol deyu cebr ve kerh itmekle bu dahî ikrâhen sulh ve ibrâ olub lakinn ikrâh-ı mu‘teber ile olan sulh ve ibrâ şer‘an sahîh olmamağla bu dahî ikrâh-ı mu‘teber vech-i şer‘î üzere isbât ve meblağ-ı merkûm ile emti‘aların taleb ve almak istedikde mu‘în-i kesîresi sebebiyle zimmeti ibrâ eyledim deyu bî-vech-i şer‘î vormeyüb gadr eyledüğün ve bu bâbda Şeyhu’l-İslâm’dan fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer‘le görilüb alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene (1)158 (16-24 Kasım 1745).

147-1

Karaman Vâlîsi ve Beyşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Havva nâm hâtûn gelüb bunun babası el-Hâcc Ahmed nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda verâseti buna ve Beyşehir Kazâsı’na tâbi‘ Kastıvan nâm karyede sâkin er karındaşı Ali nâm kimesneye münhasır olmağla karındaşı mezbûr babası meteveffâ-yı mezkûrdan müntakıl bi’l-cümle emvâl ve eşyâyı hilâf-ı şer‘-i şerîf ahz u kabz itmekle bu dahî muhallefât-ı merkûmeden isâbet iden hisse-i şâyi‘asın taleb eyledikde karındaşı mezbûr tezvîrata tasaddî ve bana babam hîbe itmişdi deyu bî-vech-i şer‘î vormekde muhâlefet ve da‘vet-i şer eyledükde âlet-i harb ile üzerine hücum ve ziyâde zulm u ta‘addî eyledükde ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık iki kıt‘a fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mûcibince şer‘le görilüb babası müteveffâ-yı mezkûrdan müntakıl mülhakâtıdan isâbet iden hisse-i şâyi‘ası her ne ise tamâmen tahsîl ve buna bî-kusûr alıvirilüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1158 (16-24 Kasım 1745).

147-2

Karahisar-ı Develü ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

İbrahim gelüb Niğde Sancağı’nda Karahisar Nâhiyesi’nde Yakacık nâm karye Defter-i İcmâl’de iki baş deyu beş bin beş yüz akca yazularıyla tahrîr ve üç bin akcası ifrâz ve müstakil ber icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen Karahisar Nâhiyesi’nde Til nâm karye ve gayriden dört bin akca timâra Âsitâne tezkiresiyle mutasarrıf timârı mülhakâtı ve yine Defter-i İcmâl’de karye-i mezbûrenin yazu-yı mezkûrunda bin beş yüz akcası dahî ifrâz ve Şamardı Nâhiyesi’ne tâbi‘ Kirkendir (?) nâm karye ve ma‘a gayrihâ berkdirilüb on bin akca

ol-dahî başka ber icmâl ve icmâl-i mezbûrun üç bin akcası Şamardı Nâhiyesi'nde mezra'a-yı Çorak ve gayriden dört bin beş yüz akca timâra mutasarrıf Ömer veled-i Ebubekir'in ve bin yedi yüz elli akcası dahî Ürgüb Nâhiyesi'nde Akçaşehir nâm karye ve gayriden altmış yedi bin dört yüz altmış sekiz akca ze'âmete mutasarrıf Ali Serhendi'nin (?) kaydlarında ve bâkî kalan bin akcası dahî Ürgüb Nâhiyesi'nde Dipi nâm karye ve ma'a gayrihâ berkdirilüb iki bin üç yüz akca ber icmâl lakinn yigirmi bir senesi Saferi'nin yigirminci gününde bâhatt-ı tevkî'i havâss-ı hümayûnuma tahsîs ve ber-vech-i mâlikâne mûmâ-ileyhin 'uhdesinde olmağla karye-i mezbûreyi ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî müşterekleri mezbûrlar ile zabt ve vâki' olan mahsûl ve rusûmundan yazusuna göre mâlikânesi tarafına 'â'id olan mahsûl ve rusûmı ahz u kabz murâd eyledikde müşterekleri karye-i mezbûrenin mahsûl ve rusûmundan berâtları yazusuna göre hisselerine düşeni ahz u kabza kanâ'at itmeyüb hilâf-ı Defter-i Hâkânî salifu'z-zikr Yakacık karyesinde 'alâkan yokdur fuzûlî müdâhale ve mahsûl ve rusûmundan ahz u kabzına mûmâna'at ve mâlikânesi mahsûlüne gadr u ta'addî eyledüğün bildirüb Yakacık Karyesi ber-mûceb-i Defter-i Hâkânî müşterekleri mezbûrlar ile kendüye zabt ve vâki' olan mahsûl ve rusûmundan herkese 'â'id olan kânûn ve defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb hilâf-ı Defter-i Hâkânî müştereklerin ol-vechile ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümayûn ve Defter-i İcmâl'e mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî mûcibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1158 (16-24 Kasım 1745).

147-3

Yahyalu Nâ'ibine hüküm ki,

Yahyalu'dan olub mütegalibe ve zalemeden olan Kara Bektaş oğulları Seyyid Süleyman ve Osman oğlu Ömer ve Ali nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle müttetik ve bin yüz elli (boşluk) senesinde Yahyaluda vâki' zu'emâ ve erbâb-ı timârın hilâf-ı şer' ve kânûn fuzûlî mahsûllerin zabt ve fukârâ-yı ra'iiyyetin bâkire ve sulbiyyelerin ahz-ı rüşvet ile diledikleri kimesnelere tezvîc ve nısfu'l-leylde nicelerinin hânelerin basub ve herbirin bilâ-muceb tecrîm ve tağrîm idüb ve tarafına devlet-i 'aliyyemden matlûb olan umûr-ı mühimme ve tekâlîf edâsında bir-vechle tekâsülleri yoğiken mesârîfımız vardır deyu beher sene re'âyâdan gûna-gûn zulm u ta'addî ile mâl tahsîl idüb bunun emsâli zulm u ta'addîlerinden nâşî bundan akdem fukârâ-yı ra'iiyyet ile Âsitâne'den Ali zîde kadruhu mübâşeretiyile Kayseriyye mutasarrıfı es-Seyyid Mehmed Paşa huzûrunda mahallinde murâfa'a-i şer' ve

icrâ-yı hakk murâd olundukda mezbûrlar firârdan bî-vech re‘âyâ ile mürâfa‘adan nükûl ve mübâşir-i mûmâ-ileyh Kayseriyye‘ye vardıkda mezkûrlar hileye sülûk ve içlerinden Osman nâm şakî yalnız Kayseriyye‘ye irsâl ve mücerred fukârâ-yı ra‘iyyeti gûna-gûn tezvîrât ile ta‘cîz ve ba‘de‘l-yevm iştikâ ideceği umûrda bulunmamağla ve umûr-ı vilâyete ve re‘âyâ umûruna müdâhale ve kimesneye zulm ve rencîde itmemek üzere ta‘ahhüd ve Kayseriyye Kādîsı huzûrunda ma‘lûmu‘l-mikdâr akcasından kat‘ ile hüccet-i şer‘iyye virilmişiken mugâyir-i hüccet-i şer‘iyye yine evvelinden ziyâde zulm u ta‘addî ictisâr ve ahvâllerin diğer-gûn ve mezkûrların ol-vechile zâhir olan şerr ü mazarratları men‘ ü def‘ olunmak bâbında ahâlî-yi merkûmdan Hasan ve Halil ve Bekir ve Mahmud ve diğer Mahmud ve sâ‘irleri rikâb-ı kâm-yâbıma ‘arz-ı hâl birle istirhâm itmeleriyle ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle mezkûrlar mahalline ihzâr olunursa mahallinde şer‘le görölüb kıbel-i şer‘den virilen hüccet-i şer‘iyye ve sâdır olan emr-i ‘âlî mûciblerince mezbûrdan ve refîkleri fîmâ-ba‘d memlekete ve mesâlih-i ra‘iyyete vechen mine‘l-vücûh müdâhale eylemeyüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addîleri men‘ ü def‘ ve zimmetlerinde saibt olan hukuk-ı ‘ibâd ashâbına istirdâd ve bundan sonra dahî memnûn (memnû‘) ve mütenebbih olmayub mezâlim ve ta‘addîyâtta ısrar iderler ise nezirleri tahsil ve kal‘a-bendleriyeçün ‘arz olunmak bâbında fermân-ı ‘âlîşan yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1158 (16-24 Kasım 1745).

147-4

Karaman Vâlîsine Bor ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Bor Kasabası’nda sâkin ehl-i zimmet re‘âyâ ‘arz-ı hâl idüb bunlar ‘avâriz ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ‘ir emr-i şerîfimle vâki‘ tekâlîflerin edâ idüb kusûrları olmayub ve üzerlerine dahî şer‘an bir nesne sâbit olmuş değilken kasaba-yı mezbûrda serdâr ve kethüdâyeri olan (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın kahve bahâ nâmıyla ve sâ‘ir bahâne ile akca taleb ve dâ‘imâ ta‘addîden hâlî olmadıklarından mâ‘adâ ba‘zı yeniçeri ve sipâh ve sâdât tâ‘ife[sinden] dahî ehl ü ‘iyâllerile sâkin oldukları evlerine cebren girub müft ü meccânen yem ve yemek ehl-i ‘iyâllerine ta‘arruz ve hetk-i ‘ırz ve zâbitlerine teşekkî eylediklerinde zâbitleri dahî isgâ ve zabt itmeyüb bunun emsâli zulm u ta‘addîlerin perîşân ve perâkende olmalarına mukarrer ve ahvâllerin diğer-gûn olduğun bildirüb mezbûrların ol-vechile hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ve bi-gayr-ı hakkın zâhir olan gadr u ta‘addîleri şer‘le men‘ ü def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölme içün yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1158 (16-24 Kasım 1745).

148-1

Karaman Vâlisine ve Anduğu ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Ebnâ-yı sipâhîyândan Mustafa nâm sipâhî ile karındaşı Hüseyin nâm kimesne gelüb bunlar kendü hâllerinde olub üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değilken Anduğu Kazâsı'na tâbi' Ağmaz nâm karye sâkinlerinden Seyyid Mehmed ve Ahmed ve İbrahim ve Seyyid diğeri Mehmed ve Hacı Hasan ve Durali ve diğeri Seyyid Mehmed nâm kimesneler hevâlarına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesinden bayrak ile gelüb mezbûr Mustafa sefer-i hümayûnda iken bin yüz elli sekiz senesinde menzilin basub beş yüz gurusluk mikdârı eşyâ ve hayvanâtların gasb eylediklerinden mâ'adâ karındaşı mezbûr dahî hilâf-ı şer' iki gurus alub mezbûr ile murâfa'a-i şer' murâd eyledikde yüz mikdârı eşkiyâ ile katl kasdıyla menzilin basub zevcesin darb ve cerhidüb havfından firâr ve bir tarikle yedlerinden halâs olub ziyâde ta'addî ve fesâd eylediklerin ve fetevâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb şer'le görilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de sene (1)158 (25 Kasım - 4 Aralık 1745).

148-2

Şamardı ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Hâlâ Dergâh-ı Mu'allâ'm yeniçerileri kâtibi olan kıdvetu'l-emâcid ve'l-'ayân Mehmed zîde mecduhu 'arz-ı hâl idüb Niğde Sancağı'nda Şamardı Nâhiyesi'nde Kiçiağaç nâm karye ve gayriden altmış bir bin üç yüz on dört akca Divân-ı Hümayûn'um kitâbeti gediği ilhâkiyla berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti mahlûlünden yine Şamardı Nâhiyesi'nde Uluğaç nâm karye ve gayriden üç bin akcasın mukaddemâ Ömer nâm kimesne mükedder teslîm tasarrufu hilâf-ı kânûndır deyu ta'rif ve Şark Seferi'ne gitmediğinden mîr-i mîrân tarafından Seyyid Abdullah'a tevcîh ve âhar timârlar ilhâkla berât ve mezkûr Seyyid Abdullah'ın timârında dahî üç kılıç cem' olub mûmâ-ileyhe gadr olmağla ref'inden yine mûmâ-ileyhe ilhâken ibkâ ve tahvil hükmi virilüb ashâb-ı ağrazdan ba'zıları kılıc-ı mezbûru yine ta'rif sadedinde olub gadr murâd itmeleriyle mahall-i hâssa-i 'an timâr olmak üzere bahatt-ı tevkî'i tashîh ve virilen sûret-i icmâl mûcibince mücerreden ibkâ ve tevcîh olunmuşiken mezkûr Abdullah şirrete sülûk ve timâr-ı mezbûru Erzurum cânibinde âhardan aldığı tereke ile ve gadr sevdâsında olmağla Defter-i Hâkânî'ye vardıkda der-kenar olmayub ahz ve huzûr-ı Âsâfî'ye 'arz olmak için elli altı senesi Muharremi'nde ba-emr-i 'âlî karye-i

Sırça dahî virilmişiken mezkûr Seyyid Abdullah yine men‘ ve mündefi‘ olmayub ol-tezkere ile mûmâ-ileyhin tahvîli târîhine dört mahsûl ve rusûmuna fuzûlî müdâhale ve ta‘addî ve ol-vechile ze‘âmeti mahsûlune gadr murâd eylediğin bildirüb timâr-ı mezbûr yedinde olan berâtı mûcibince subaşıasına zabt ve vâki‘ olan mahsûl ve rusûmı kânûn [ve] defter mûcibince ahz u kabz itdirilüb hilâf-ı Defter-i Hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfime mugâyir mezkûr Seyyid Abdullah’ı mîr-i mîrân tezkiresiyle bir dürlü dahl ve ta‘arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i ‘Âmire’nde mahfûz olan Ruznâmçe-i Hümayûn’a mürâca‘at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın Defter-i Hâkânî ve berâtı mûcibince zabt itdirilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Şevvâl sene 1158 (16-24 Kasım 1745).

148-3

Karaman Vâlisine (boşluk) ve (boşluk) Kādîlarına Ilgun ve Konya kazâları nâ’iblerine hüküm ki,

Sen ki Ilgun Kazâsı Nâ’ibi Mevlânâ Mahmud zîde ‘ilmuhu mektûb gönderüb ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle Ilgun Mukâta‘ası’nın nisf hissesinin mutasarrıfı olan Ahmed zîde kadhruhu meclis-i şer‘a varub mûmâ-ileyh mutasarrıf olduğu salifu’z-zikr nisf hisse-i mukâta‘asını işbu bin yüz elli sekiz senesi Martı ibtidâsından sene-i mezbûre Şubatı gayetine varıncaya değin zabtını Ürgübi Ebubekir Ağa dimekle ma‘rûf kimesneye iki bin yedi yüz guruşa ilzâm ve mezkûr dahî ber-minvâl-i muharrer iltizâm ve zabtıyçün yedine temessük virdikden sonra bin dört yüz guruş edâ vü teslîm meblağ-ı merkûmdan iki bin üç yüz guruş bâkısı mezbûrun zimmetinde kalmağla mezbûr havâleci zuhûrunda havâleciye virmek üzere ta‘ahhüd ve yedine deyn temessüğü virüb sene-i mezbûrda Şevvâlu’l-mükerrermin on beşinci gününe gelince mezkûr mukâta‘ayı zabt ve rabt kasaba ve kurâ ve mülhakâtından olan mezârî‘lerinin a‘şârını bi-gayr-ı [hakkın] ve ahz u kabz ve nisfını? furûht ve nisfını dahî der-anbâr idüb ve sâ’ir irâdların dahî ahz u kabz idüb makbûzâtı bedel-i iltizâmından ziyâde olmuşiken taleb eyledikde mezbûr ber-mûceb-i temessük bedel-i iltizâmından bâkî zimmetinde olan meblağ-ı merkûmu mücerred virmemek için gadr sevdâsıyla şirrete süluk ve dürlü ‘illet ve bahâne ile bî-vech-i şer‘î edâda ta‘allül ve muhâlefet ve firâr ve mezbûr hâlâ taht-ı hükümet ve kazânızda geşt ve güzâr üzere olmağla husûs-ı mezbûru Ilgun Kazâsı ahâlîlerinden dahî meclis-i şer‘de herbirlerin minvâl-i muharrer üzere olduğun ‘ale’t-tarîku’ş- şehâde ihbâr itmeleriyle mezbûr Ebubekir bulunduğu mahalde ahz ve ihzâr-ı şer‘ ve meblağ-ı merkûmdan bâkî temessüğü mûcibince zimmetinde olan bin üç yz guruş

tamâmen tahsîl ve alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına vâk'î-i hâli ilhâhlarıyla bi'l-iltimâs 'arz eyledüğü ecilden bulunduğu mahalde şer'le sâbit olan hakkı tahsîl olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de sene (1)158 (25 Kasım - 4 Aralık 1745).

148-4

Nevşehir ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Sen ki Nevşehir Kādîsı Mevlânâ Hidayetullah zîde fazluhusun mektûb gönderüb medine-i Nevşehir Kazâsı'na tâbi' İki nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Akkaş Süleyman Bey demekle ma'rûf kimesnenin zevcesi karye-i mezbûre sâkinlerinden Neslihan nâm hâtûn meclis-i şer'a varub zevci mezbûr hâl-i hayâtında ve kemâl-i 'akl u sıhhatinde karye-i mezbûrede mutasarrıf olduğu mülk menzil ile derûnunda olan ma'lûmu'l-mikdâr eşyâsın buna hîbe-i sahîha-yı şer'îyye ile hîbe ve teslîm ve bu dahî tesellüm ve zabtında olub dahl olunmak icâb itmez iken müfeveffa-yı mezbûrun karındaşı Osman'ın kızı Meryem nam hâtûn zuhûr ve hîbe-i mezbûru nâzır-ı tamm (...) iddi'â ve tarafından vekîl olan zevci Feyzullah nâm kimesne ile murâfa'a-i şer' olunduklarında hîbe-i mezbûru şer'an isbât ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'îyye virilmişiken mezbûr Osman hilâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer'îyye müdâhale ve ta'addîden hâlî olmamağla hilâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer'îyye müdâhalesi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfîm virilmek recâsına vâk'î-i hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zi'l-ka'de sene (1)158 (25 Kasım - 4 Aralık 1745).

148-5

Karaman Vâlisine (boşluk) Kādîsına ve Kayseriyye Kazâsı Nâ'ibine hüküm ki,

Halil zîde kadruhu gelüb Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Yahyalu nâm karye sâkinlerinden bunun babası Süleyman nâm kimesne ile vâlidesi (boşluk) nâm hâtûn bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt olduklarında muhallefât ve sâ'ir eşyâların irs-ı şer'le bununla karye-i mezbûre saknelerinden kız karındaşı Emine ve Refika nâm hâtûnlara intikâl itmekle bu babası ve vâlidesin terekesinden kız karındaşları mezbûrtân Emine ve Refika'nın hisselerin virmeğe râzı iken kız karındaşları mezbûrtân hâtûnlar hisselerin almağa kanâ'at itmeyüb mezbûrûn zevcleri Yakub ve Koca nâm kimesneler ile yek-dil ve mu'avenetleriyle ziyâdeye tecâvüz ve bunu ta'cîzden hâlî olmadıklarından gayrı karyeleri subaşı ve hevâlarına tâbi' karye-i mezbûre nâ'ibine istinâden buna gadr eyledüklerin bildirüb şer'le görölüb ziyâde talebiyle

zâhir olan ta‘addîleri men‘ ü def‘ olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Zi’l-ka‘de sene 1158 (25 Kasım - 4 Aralık 1745).

149-1

Karaman Vâlisine ve Develü ve (boşluk) Kādîlarına ve Konya Nâ’ibine hüküm ki,

Develü Kazâsı sâkinlerinden Seyyid Süleyman ile el-Hâcc Cafer zîde şerefuhu gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye vaz‘ u ta‘addîleri ve üzerlerine dahî şuhûd-ı ‘udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmayub bir-vechle dahl olunmak ve rencîde icâb itmez iken sâbıkâ Develü Kazâsı Nâ’ibi olan Seyyid Abdurrahman nâm nâ’ib ziyâde tama‘-kâr ve cebâbire olub bunlara garaz-ı dünyevîyyeleri olmakdan nâşî mücerred icrâ-yı garaz ve ahz-ı intikâm kasdıyla ve celb-i mâl sevdâsıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde niyâbeti hâlinde üzerlerine musallât ve şer‘an bir cürmile ile ittihâm idüb ‘arz eylerim deyu bunları tahvîk ve tehdîd ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ve zulmen otuz guruşların alub küllî gadr u ta‘addî eyledüğün ve hâlâ mezbûr taht-ı hükümet ve kazânız[da] mürûr u ‘ubûr üzere oldun bildirüb bulunduğü mahalde şer‘le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ol-vechile cebren ve zulmen aldığı ol-mikdâr guruşların tamâmen tahsîl ve kendülere alıvirilüb bir dürlü ta‘allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden bulunduğü mahalde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Zi’l-ka‘de sene 1158 (25 Kasım - 4 Aralık 1745).

149-2

Karaman Vâlisine ve Konya Kazâsı Nâ’ibi Mevlânâ (boşluk) zîde ‘ilmuhuya hüküm ki,

Sen ki Konya Nâ’ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid el-Hâcc Mahmud zîde ‘ilmuhusun Südde-i Sa‘âdet’ime mektûb gönderüb medine-i Konya ve kurâlarının ‘ulemâ ve sulehâ ve a‘yân ve eşrâf ve sipâh ve yeniçeri ocağı ihtiyârları ve sâ’ir re‘âyâ fukârâları bi’l-cümle meclis-i şer‘a varub deli tabir olunur levendât tâ’ifesinden Hacıoğlu demekle meşhûr şakî bin yüz elli (boşluk) senesinden beru zuhûr ve yigirmi otuz nefer levendât ile nefsi-i Konya’da Eyâlet-i Karaman’da kat‘-ı tarîk ve katl-i nüfûs ve nehb-i emvâl ve ırz-ı ‘ibâdullahı hetk ile şöhret-yâb ve mütesellim olanlardan fuzûlî olmak üzere cebren tezkire

alub ve olduğu mahalde cebren ve kerhen ‘ibâdullahın ‘avret ve şâbb-ı emred ‘iyâllerini götürüb ‘alenen şurb-i hamr ve mücevver üzere olduğundan bundan akdem medine-i Konya’da merhûm ve mağfûrun-leh Sultan Han tâbe serâhu câmi‘-i şerîfinden çıkacak cemâ‘at-i müslîmînin üzerlerine hücûm ve içlerinden İbrahim nâm kimesneyi ‘amden ve bi-gayr-ı hakkın ‘alenen katl ve kurâ ahâlîlerine cevri ve eziyyet ile hububât ve emvâllerin ahz ve ehl ü ‘iyâllerin tecâvüz enva-ı fesâdatı irtikâb ile say‘ı bi’l-fesâd fi’l-arz ve vâcibü’l-izâle eşkıyâdan olduğundan bundan esbak refîk ve hevâdârlarından bir kaç nefer eşkıyâ ile sercûş olduğı halde mahruse-i Konya’ya duhûl ve çarşı ve bâzâr ortasında Ümmet-i Muhammed’in din ve îmân ve e‘azz ve mezheblerine ve serdengeçdi ağalarına ve ocaklarına şutûm-ı galîza ile şetm ve la’n iderek tüfenk ve sâ’ir âlât-ı harb ile mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin üzerine katl kasdıyla hücûm ve ‘ibâdullahı katl idecekleri zâhir bir-vechle ahz ve ref‘i hadd-i imkânda (...) şakî-i merkûm Hacıoğlu’nun hevâdârlarıçün bî-vech-i şer‘î kimesneye müdâhale olunmayub ahz-ı intikâm kasdıyla ‘ibâdullahı (...) ve katl-i nüfûs ile şekâvetleri zâhir olanların şer‘le lâzım gelen cezâsı icrâ olunmak bâbında emr-i ‘âlîşan recâsında olmalarıyla istadâ‘larına müsâ‘ade olunmamak bâbında vâk‘i-i hâli bi’l-iltimâs ‘arz eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ‘il-i Zi’l-ka‘de sene 1158 (25 Kasım - 4 Aralık 1745).

149-3

Karaman Vâlîsine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Kıdvetu’l-emâsil ve’l-akran Hacı Veli zîde kadruhu Südde-i Sa‘âdet’ime ‘arz-ı hâl idüb bunun karındaşı ebnâ-yı sipâhîyândan Hacıbektaş nâm karye sâkinlerinden Öküz İsmail Ağa dimekle ma‘rûf kimesne kendi hâlinde Aksaray Kasabası kurbinde hânesine gelür iken yine kasaba-yı mezbûre sâkinlerinden yine ebnâ-yı sipâhîyândan Emir Ağazâde Abdullah ve karındaşı oğlu Hamza ve karındaşı Mustafa ve Hüseyin ve yeğeni Abdülbaki ve Yörük oğlu Mustafa ve Kürd Ahmed ve eniştesi Hasan ve gulâmı (boşluk) ve Kâtib Abdurrahman ve İsmail ve Cedek oğlu Musa ve ve Ördek Abdurrahman ve gulâmı Mehmed ve esir hizmetkârı Hüseyin nâm şakîler hevâlarına tâbi‘ kimesneler ile yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli (boşluk) senesinde Akin nâm karyede önüne inüb hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın katl idüb ve üzerinde mevcûd bulunan emvâl ve eşyâ ve bir re’s at mû bisâtıyla ve bir kürk ve sâ’ir her ne ise nehb u gâret idüb ziyâde gadr u ta‘addî ve fesâd eyledüklerin bildirüb ta’yîn olunan çavuş ma‘rifetiyle şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-

i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden zâbitleri ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le görölmek emrim olmuştur Fî evâ’il-i Zi’l-ka‘de sene (1)158 (25 Kasım - 4 Aralık 1745).

149-4

Karaman Vâlîsine ve Aksaray ve (boşluk) Kādîlarına hüküm ki,

Hacıbektaş sükkânından Hacı Veli ve karındaşları İbrahim ve Süleyman ve vâlideleri Aîşe ve Fatıma nâm hâtûnlar gelüb bunların karındaşları ve mezbûre Aîşe’nin oğlu ve mezbûre Fatıma’nın zevci (boşluk) nâm kimesne kendü hâlinde olub üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değilken Aksaray Kasabası sâkinlerinden ma‘lûmu’l-esâmî kimesneler kendü hâllerinde olmayub civârlarında vâki‘ Aksaray Kazâsı’na tâbi‘ Karain nâm karye ahâlîleriyle yek-dil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf zevci mezbûru katl ve lâşesin ihfâ idüb maktûl-i mezbûrun atını dahî kendüleri zabt ve hâlâ yedlerinde olub ve henüz icrâ-yı hakk olunmaduğın ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfeleri olduğın bildirüb mûcibince şer‘le görölüb icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer‘le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ’il-i Zi’l-ka‘de sene (1)158 (25 Kasım - 4 Aralık 1745).

SONUÇ

2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde (s.1-149) Divân-ı Hümâyûn'a yapılan şikâyet konuları bazen bir suçtan oluşabilirken bazen de birden fazla suçu ihtiva edebiliyordu, bu sebeple ilgili sayfa aralıklarını kapsayan 668 hüküm transkribe edildikten sonra elde edilen verilerden hareketle hükümler asıl suça/konuya göre tasnif edildi. Defterde geçen şikâyetleri doğuran suç ve konular; eşkıyalık, zulüm, vergi, miras, alacak-verecek, vakıf, ikili anlaşmazlık, mülke müdahale, gasp ve hırsızlık, ehl-i örfün şikâyet edilmesi, cinayet, göreve müdahale, tasarruf hakkına müdahale ve diğer başlıkları altında I. Bölümde grafik halinde verilmişti.

Defterin ilgili sayfalarındaki hükümlerde geçen ve grafikte “eşkıyalık faaliyetleri” olarak tasniflenen ve mühim bir yekûn tuttuğu gözlemlenen kayıtların sayısı ilginçtir. Nitekim genelin %17'sini oluşturan eşkıyalık hükümlerinin sayısı 114 adettir. Eşkıyalık hükümlerini yine başka bir önemli oranla (105 hüküm %16) “zulüm” tasnifi altında toplanan hükümler takip etmektedir. Zulüm başlığı altında yapılan tasnife genel olarak eşkıyalık sayılamayacak ancak niteliğinde organize ve birden fazla suç barındıran şikâyetler dahil edilmeye çalışılmıştır.

Divân-ı Hümâyûn'a yapılan şikâyetlere göre kayıtlara geçen eşkıyalık ve şiddetin bu denli yoğun olarak seyretmesinin temel sebepleri arasında 18. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun idari taksimatındaki değişim ve dönüşüm sayılabilir. Nitekim yukarıda izah edilmeye çalışıldığı üzere görev süreleri neredeyse birkaç yılla sınırlı olan ve göreve geldiğinde üstlerine hediyeler göndermek zorunda bulunan vali ve sancakbeyileri masraflarını çıkarmak için reayanın üzerine vergiler bindiriyordu. Ayrıca mükemmel kapılar besleyen bu idarecilerin yeni görev yerlerine ulaşım ve nakliye giderleri yine aynı kaynaktan sağlanmalıydı. Bu durum 18. yüzyılın ortalarında Osmanlı İmparatorluğu'nun en önemli eyaletlerinden biri olan Karaman Eyaleti'nde nitelikli soygun, büyük çaplı gasp ve eşkıyalık suçlarını doğuruyor olmalıydı. Dahası rakiplerinin önüne geçmek için büyük paralar sarfetmek zorunda kalan “âyânlar”, kendileriyle iyi geçinmek durumunda bulunan idarecilerin göz yummalarıyla daha da şiddetlenecek bir şekilde, reayaya zulmediyordu.

Böyle bir kargaşa ortamında, sürekli ödemeler yapması gereken ve devletin azalan merkezi otoritesinden faydalanmak isteyen bir takım kişi ve kişilerin zulüm ya da eşkıyalık yolunu seçmesi cazip görünmektedir.

Hükümler bu cümleden kişilerin niteliğini ve faaliyetlerinin amacını ifade ederken “kendü hâlinde olmamağla”, “ziyâde eşirrâ ve mütegalibeden olmağla”, “celb-i mâl kasdıyla”, “ahz-ı intikâm kasdıyla”, “garaz-ı dünyeviyyesin icrâ için” ve “hetk-i ırz kasdıyla” gibi kelime gruplarından faydalanmıştır.

Hükümlerde kayıtlara geçen eşkıyaların çoğunun başka hükümlerde farklı olaylarda rol aldığı tespit edilmiştir. Bu durumun temel sebepleri arasında küçük ve dağınık gruplar halinde gezen eşkıyaların yakalanamaması veya “dâ‘vet-i şer‘ olundukda itâ‘at-i şer‘-i şerîf itmeyüb” yakalanamayan ya da yakalansa bile “cebâbire ve mütegalibeden olmakdan nâşî icrâ-yı hakk mümkün” olamaması sayılabilir.

2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nin ilgili sayfalarını meşgul eden bir diğer konu alacak-verecek şikâyetleridir. Bu hükümler iki kişi arasındaki standart alacak-verecek davaları olabildiği gibi herhangi bir iş ya da hizmet karşılığı ücretini alamayan borçlunun borcunu tahsil etmesine rağmen, alacaklının inkar ederek tekrar istemesi gibi kayıtlardan da oluşabiliyordu. Bu konu ile ilgili şikâyetlerin sayısı 72 adettir ve genelin yaklaşık %11’ini oluşturmaktadır.

Ana temasını vergi meselelerinin oluşturduğu hükümlerin sayısı azımsanmayacak bir yekûndadır. Yaklaşık %10 bandında 69 hüküm tespit edilebilen vergi hükümleri, herhangi bir mutasarrıfın hakkı olanı alamaması ya da fazlasını talep etmesi gibi hükümlerden müteşekkildir. Vergilerin, toprağın, suyun tasarruf hakkına müdahale ile ilgili hükümler başka bir tasnif altında istatistiğe tabi tutulmuştur ve bu şekilde 26 hüküm kayıtlıdır.

Defterdeki hükümlerin konusunu teşkil eden diğer meseleler; miras, ikili anlaşmazlık, gasp ve hırsızlık, cinayet, göreve müdahale, mülke müdahale, merkez tarafından görevlendirme veya azil ve vakıf ile ilgili diğer hükümlerdir.

18. yüzyıla gelindiğinde Osmanlı İmparatorluğu daha önceki asırlara nazaran askerî, siyasi, iktisadî güç bakımından zayıflamıştır. 1742 yılında bürokrasideki gelişmelere paralel olarak eyalet usulü Şikâyet Defteri tutma usulüne geçişin bir diğer sebebi bu zayıflamaya paralel olarak reayanın yaşadığı sorunların çoğalmasa, dolayısıyla şikâyet hakkını kullanarak Divân-ı Hümâyûn’a başvurma oranının artış göstermesi olmalıdır. Diğer taraftan bu başvuruların Karaman Eyaleti gibi merkeze yakın sayılamayacak bir bölgeden çoğunlukla bizzat

yapılıyor olması önemlidir. Bu husus bir takım ipuçları veriyor olabilir. Zira kötü ekonomik koşulların hüküm sürdüğü bir dönemde yapılacak yol masrafına ve zaman tüketimine rağmen bizzat İstanbul'a gidilmesi, reayanın şikâyet mekanizmasına olan inancını göstermektedir.

Osmanlı arşiv malzemelerinden en önemlilerinden biri olan Ahkâm Defterleri şikâyet hükümlerini ihtiva etmektedir. Bu içeriğin bizleri, şikâyetlerin çeşitliliğinden hareketle Osmanlı İmparatorluğu'nun genel durumu zannına düşürmesinden imtina edilmelidir. Netice itibariyle genel olarak şikâyet ve problemlerden müteşekkil ve hâlihazırda ihmal edilmiş bir durumda bulunan Ahkâm Defterleri'nin standart bir örneği olan 2 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri incelenerek hazırlanmış olan çalışma, Karaman Eyaleti tarihine küçük bir katkıda bulunmayı amaçlamıştır. Bu defterler üzerinden yapılan çalışmalar incelendiğinde, her ne kadar sayıca az olsa da, çalışılan dönem ve bölge özelinde ve şikâyetler ekseninde Osmanlı toplumunu nispeten olarak yansıttığı görülecektir. Diğer yüzyıllara nispetle ihmal edilmiş bir durumda bulunan 18. yüzyıl Osmanlısı bu defter serisi kullanılarak yapılacak çalışmalar sayesinde mahzunluğunu bir ölçüde giderebilecektir.

KAYNAKÇA

ABOU-EL-HAJ Rifa‘at Ali, **Modern Devletin Doğası: 16. Yüzyıldan 18. Yüzyıla Osmanlı İmparatorluğu**, çev. Oktay Özel-Canay Şahin, İmge Kitabevi Yayınları, İstanbul 2018.

AÇIK Turan ve TULUK Ömer İskender, Osmanlı Belgelerinin Metinsel Dili: Mimarlık Tarihi Yazınında Şer‘iyye Sicilinin Yeri, **Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi**, C.7, S.13 (2009). s. (461-474).

AKDAĞ Mustafa, **Türkiye’nin İktisadi ve İçtimai Tarihi**, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2018.

AKTAŞ Necati, “Atık Şikâyet Defterleri, **TDV İslam Ansiklopedisi**, C. 4, İstanbul 1991.

Babakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, İstanbul 2010.

AYGÜN Necmettin, “Gümülcine Ayânı Tokadıcılı Süleyman 1761 (?) - 1804”, **Belleten**, C. 74, S. 271, 2010, s. 707-768.

BAYKARA Tuncer, **Anadolu’nun Tarihî Coğrafyası’na Giriş I Anadolu’nun İdarî Taksimatı**, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 1988.

BAYUNUNI Muhammad Abu Al-Fath, “Hüküm”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, C:18, İstanbul 1998.

CEVGER Gürkan, **1 Numaralı ve 1155-1158/1742-1745 Tarihli Karaman Ahkâm Defteri’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (s. 1-60)**, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 2012.

CİN Halil, **Osmanlı Toprak Düzeni ve Bu Düzenin Bozulması**, Boğaziçi Yayınları, İstanbul 1985.

EMECEN Feridun, Osmanlı Divanının Ana Defter Serileri: Ahkâm-ı Mirî, Ahkâm-ı Kuyûd-ı Mühimme ve Ahkâm-ı Şikâyet, **Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi**, C.3, S.5 (2005), s. (107-139).

ERARSLAN Serap, **Karaman Ahkâm Defterleri'nde Kayıtlı Aksaray Kazasına Gönderilmiş Hükümlerin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (1836-1874)**, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karaman 2019.

GÜNAY Ramazan, “Diyarbakir Ahkâm Defterleri ve Muhtevaları”, **Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi**, C.12, S.45 (Bahar 2013), s. (290-307).

GÜNAY Ramazan, “Osmanlı Arşiv Kaynakları İçerisinde Ahkâm Defterleri: Gelişim Seyri, Muhtevası, Önemi”, **Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, S. 17 (2013), s. (9-29).

HALAÇOĞLU Yusuf, **XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı**, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1991.

İNALCIK Halil, “Eyalet”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, C.11, İstanbul 1995.

İNALCIK Halil, “Kutadgu Bilig’de Türk ve İran Siyaset Nazariye ve Gelenekleri”, **Osmanlı’da Devlet, Hukuk, Adâlet**, Eren Yayıncılık, (İstanbul 2005). s. (11-26).

İNALCIK Halil, **Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ (1300-1600)**, çev. Ruşen Sezer, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2016.

İNALCIK Halil, “Osmanlı Yönetiminde Merkeziyetçilik ve Adem-i Merkeziyetçilik”, çev. Harun Yeni , **Devlet-i Aliyye IV**, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2016, s. (69-95).

İNALCIK Halil, “Şikâyet Hakkı: ‘Arz-ı Hâl ve ‘Arz-ı Mahzarlar”, **Osmanlı Araştırmaları Dergisi**, C.7-8, S.7-8, (1988) s. (33-54).

İPŞİRLİ Mehmet, “Klasik Dönem Osmanlı Devlet Teşkilâtı”, ed. Ekmeleddin İhsanoğlu, **Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi**, C. 1, İslâm Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi, İstanbul 1994, s. (139-282).

KAYMAZ Bahar, **1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin Transkripsiyonu (s. 61-121)**, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aksaray 2019.

KILIÇ Orhan, **18. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti'nin İdari Taksimatı – Eyalet ve Sancak Tevcihatı**, Ceren Matbaacılık, Elazığ 1997.

KÖSE Tuğba, **Karaman Ahkâm Defterlerine Göre Tanzîmât Döneminde Bozkır Kazâsı (1839-1876)**, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karaman 2018:

KUNT Metin, **Sancaktan Eyalete 1550-1650 Arasında Osmanlı Ümerası ve İl İdaresi**, Boğaziçi Üniversitesi Matbaası, İstanbul 1978.

KÜTÜKOĞLU Mübahat S., “Elkâb”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, C. 11, İstanbul 1995.

KÜTÜKOĞLU Mübahat S., “Mühimme Defteri”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, C. 31, İstanbul 2006.

KÜTÜKOĞLU Mübahat S., **Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)**, Kubbealtı Akademisi Kültür ve San'at Vakfı, İstanbul 1994.

MUMCU Ahmet, “Dîvân-ı Hümayun”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, C:9, İstanbul 1994.

MUMCU Ahmet, **Divan-ı Hümayun**, Phoenix Yayınları, Ankara 2020.

MURAT Nurullah, **1 Numaralı Karaman Ahkâm Defterinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (151-296 Sayfalar)**, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde 2017:

OKUR GÜMRÜKÇÜOĞLU Saliha, **Şikâyet Defterleri Işığında Osmanlı Hukuku ve Uygulaması**, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2010.

ÖZKAYA Yücel, **Osmanlı İmparatorluğu'nda Âyânlık**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1994.

ÖZKAYA Yücel, **XVIII. Yüzyılda Osmanlı Kurumları ve Toplum Yaşantısı**, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1985.

SARICAOĞLU Fikret, “Seyyid Hasan Paşa”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, C. 16, İstanbul 1994.

TAŞ Hülya, “Osmanlı'da “Şikayet Hakkı”nın Kullanımı Üzerine Düşünceler”, **Memleket SiyasetYönetim**, C. 2, 2007/3, s.(187-205).

TELEKE Sonnur, **35 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ne Göre Karaman (H. 1252-1257/M. 1836-1841)**, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2019.

TOK Özen, “XVIII. Yüzyılda Kayseri Sancağı'nın İdari ve Sosyo-Ekonomik Durumu”, **Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, C. 29, Temmuz 2009, s. 767-786.

TUĞLUCA Murat, “Balkan Tarihi Araştırmalarında Şikâyet-Ahkâm Defterleri: I Numaralı Rumeli Ahkâm Defteri Örneğinde (1742-1743)”, ed. Dr. Abidin Temizer, **Balkan Tarihi Araştırmalarına Metodolojik Yaklaşımlar**, Libra Kitapçılık ve Yayıncılık, İstanbul 2014. s. (229-257).

TUĞLUCA Murat, **Osmanlı'da Devlet – Toplum İlişkilerinin Açık Alanı: Şikayet Mekanizması ve İşleyiş Biçimi (1683-1699)**, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2010.

TUĞLUCA Murat, **Osmanlı Devlet – Toplum İlişkisinde Şikâyet Mekanizması ve İşleyiş Biçimi**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2020.

UZUNÇARŞILI İsmail Hakkı, **Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1988 Ankara.

YILMAZ Zeynep, **1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin Çevrimyazısı (s. 122-197)**, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aksaray 2018.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, Adı	ÇAKIR Mert
Uyruğu	T.C.
Doğum tarihi ve yeri	

Eğitim Derecesi	Okul/Program	Mezuniyet yılı
Lise	YENİMAHALLE TİCARET MESLEK LİSESİ	2013
Üniversite	BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	2018
Yüksek Lisans		
Doktora		

İş Deneyimi, Yıl	Çalıştığı Yer	Görev

Yabancı Dil	Farsça

Yayınlar	

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ TEZ DEĞERLENDİRME FORMU		
Öğrencinin Adı Soyadı: Mert Çakır		EVET
Kapak		
1	Tez Başlığı tutanaktaki başlıkla aynı mı?	
2	Kapaktaki ay ve yıl savunmaya girilen tarihle tutarlı mı?	
3	Kapak format kılavuzdaki kapak formatına uygun mu?	
4	Kapakta yazılan tüm yazılar doğru olarak verilmiş mi?	
İçindekiler		
5	Sayfa numaraları tam verilmiş mi?	
6	Şekil, Çizelge vb. listeleri verilmiş mi? Sıralaması doğru mu?	
7	Özet, Abstract, Giriş, Sonuçlar vb. bölümler var mı?	
8	Yazım hataları kontrolü yapıldı mı?	
Giriş		
9	Hazırlanan tezin önemini anlatıyor mu?	
10	İkinci ve Üçüncü dereceden başlık içermemeli kuralına uyuldu mu?	
Özet/Abstract		
11	Kılavuza uygun mu?	
12	Ay ve yıl savunmaya girilen tarihle tutarlı mı?	
13	Özet; tek sayfa, tek aralık, tek paragraf kuralına uygun olarak yazıldı mı?	
14	Bilim kodu, sayfa adedi, anahtar kelimeler ve tez danışmanı yazıldı mı?	
Kaynakça		
15	Kaynakların tamamına metin içinde atıf yapıldı mı?	
16	Kaynak formatı Kılavuzdaki kaynak formatına uygun olarak hazırlanmış mı?	
17	Atıf formatı kılavuzdaki atıf formatına uygun mu?	
Atıf Yöntemi APA 6 ☐ CMS ☐ İSNAD ☐		
Genel Değerlendirme		
18	Etik Beyan açıklaması okundu, uyuldu ve imzalandı mı?	
19	Kabul/Onay sayfası kılavuzdaki formata uygun olarak düzenlenmiş mi?	
20	Kabul /Onay sayfasında belirtilen oy birliği/oy çokluğu seçeneklerinden uygun olanı savunmayla tutarlı olacak şekilde belirlenmiş mi?	
21	Sayfa kenar boşluklar ve sayfa numaraları kılavuzdaki formatına uygun mu?	
22	Paragraf boşlukları ve metin satır aralığı kılavuza uygun olacak şekilde düzenlenmiş mi?	
23	Başlık yazımları kılavuzdaki başlık formatlarına uygun mu?	
24	Yazı tipi ve boyutu kılavuzdaki yazı tipi ve boyutu formatına uygun mu?	
25	Şekil, Çizelge vb. açıklama ve numaralandırmaları kılavuzdaki formata uygun olarak yazılmış mı?	

Bu tezin tarafımdan “Tez yazım kuralları” okunarak dikkatlice hazırlanmış olduğunu ve doğabilecek her türlü olumsuzluktan sorumlu olacağımı kabul ederim.